

රසවාහිනී

චන්ද්‍රිකා ව්‍යාකෘතිය

ලංකාදිප්තප්‍රසාද කවි

**මහපොතක වග්ග
උත්තරොත්තර වග්ග**

පෙළ - පදාර්ථ - අනුචාර සහිතයි.

සම්පාදක

පණ්ඩිත, රන්ජිත් චන්ද්‍රිකා. (බී.ඒ.)

රසවාහිනි

වනරත්න ව්‍යාඛ්‍යා
ලංකාදිප්පසනි කථා

5. මිහපොතක වග්ග
6. උත්තරොලිය වග්ග.

පෙළ - පද්‍රව් - අනුවාද සහිතයි.

සම්පාදක
මාදම්පෙ, ඉරට්ටකුලම, "වනමල්"
වෙස්මාධීශ, පාඨශාලාවාරය
පණ්ඩිත, රත්ජිත් වනරත්න. (බී.පී.)

සංශුචනය

රසවාහිනී ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රධාන කොටස් දෙකකි. ජම්බුදීප්පත්ති කථා - ලංකාදීප්පත්ති කථා, යනුයි. මෙහි ලංකා දීප්පත්ති කථා කොටසට අයත් 5. මිගපොතක වග්ග - 6. උත්තරොළිය වග්ග, දෙකට ලියන ලද ව්‍යාඛ්‍යාවත්-සිංහල අනුවාදයක් ඇතුළත්ය. මෙම වර්ග දෙක පිරිවෙන්නි භාවිතය සඳහා නියමිතය. ආධුනික-යනට ප්‍රයෝජනවත් වන ලෙස සංශෝධිත පෙළ හා පාලි වචනයට නියමිත අවබෝධයට පහසු වචනම් යොද ව්‍යාඛ්‍යාව සපයා ඇත. එයට අමතරව කථාවේ රසය විඳ ගැනීමට පදනුගත අනුවාදයක් යොද ඇත. පාලිභාෂාධ්‍යයනයෙහි නිපුණතයනට භාෂාඥනය දියුණු කරගැනීමට මෙය අතිශයෝපකාරී වේ. රසවාහිනී ග්‍රන්ථය පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රස්තාවනාවෙහි සවිස්තරව දක්වා ඇත.

මෙහි යම් මුද්‍රණ දූෂ ඇතොත් නැවත මුද්‍රණයෙහිදී එවැනි තැන් සකස් කරන්නෙමු.

පිටිගල, ඉදිපලේගොඩ, ශ්‍රී ධර්මාධාරාරාමාධිපති. පූජ්‍ය පාරුතොට ධම්මාරාම තිස්ස නායක ඤාමිත්ථයන් වහන්සේ ගෙන් ලැබුණු උපකාරය, කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

රත්දෙමේ, කන්දෙගොඩ, ශ්‍රී නාගපුෂ්පාරාමධිපති, ශාස්ත්‍රාචාර්ය රත්දෙමේ ධම්මස්සර තිස්ස ඤාමිත්ථයන් වහන්සේ ගෙන් ලැබුණු උපකාරය, කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

කොළඹ, ග්‍රැන්ඩ්පාස්හි, ශ්‍රී ඉසිපතනාරාමාධිපති. පණ්ඩිත මාදම්පාගම අයුරු හිමිපාණන් ගෙන් ලැබුණු උපකාරය කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

මගේ ආදරණීය භාර්යාව වූ, විශ්‍රාමලත් පාඨශාලාවාරිණී, එල්. කේ. ද සිල්වා සෝදුපත් බලාදීම් ආදියෙන් කළ උපකාර කෘතඥතා පූර්වකව සඳහන් කරමින.

මෙම ව්‍යාඛ්‍යාව මනා සැලකිල්ලෙන් යුතුව මුද්‍රණ කටයුතු කළ කාර්මික මහතන්ට ද මගේ අවංක ස්තූතිය පුද වේ.

මෙයට,

ශාස්ත්‍රෝනතතිකාමී,

රත්ජන් වතරත්ත

ශ්‍රී බු: ව: 2530 වෙසක් පුර පසළොස්වක දින,

ක්‍රි: ව: 1987 මැයි 13 බුදු දින මාදම්පේ දිය.

වතමල්

හලාවත පාර

ඉරට්ටකුලම

මාදම්පෙ.

ප්‍රස්තාවනාව

දඹදෙනි යුගය උදවෙන්ම පාලි සාහිත්‍යයේ නවෝදයක් ඇති විය. විවිධ කරුණු ඔස්සේ විවිධ සාහිත්‍යික ග්‍රන්ථ නිපැයීමෙන් එය වඩාත් වර්ධනය විය. සිංහල, පාලි, ග්‍රන්ථ නව මුහුණුවරක් දෙමින් බිහිවූයේ දඹදෙනි යුගයෙනි. සමහරක් නැවත සංස්කරණය කළ අතර, සමහරක් අමුතුවෙන්ම නිපදවූහ. පාලි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ නිපදවීමේ වැඩ ගෞරවය ලාංකේය හික්කුන් වහන්සේ සතුවෙයි. මුල දී 'පාලි' යන්න බුද්ධ ධර්මය හැඳින්වීමට භාවිත වූව ද පුසුව එය පාලියේ ගැටලු තැන් විසඳීමට විස්තෘතව අටුවා, ටිකා ආදියෙන් වැඩි භාෂාවක් වශයෙන් සංවර්ධනය විය. අනතුරුව වංශ කථා, චරිත කථා ආදිය නිසා පාලි භාෂා සාහිත්‍යය වඩාත් දියුණු විය. පෙරවාදී බෞද්ධ සාහිත්‍යය දියණු වීමට පාලි භාෂාව උපකාර විය. මහායානිකයන් සංස්කෘත භාෂාව මාධ්‍යය කරගෙන බුද්ධ ධර්මය විවාරයට ලක් කළ අතර, තෙරවාදීහු එයට පහර ගසමින් බුද්ධභාෂිත හුදු පාලි භාෂාවෙන්ම දෙශිත යයි කියමින් පාලි භාෂාවෙන්ම බෞද්ධ සාහිත්‍යය දියුණු කළහ.

ලංකා සාහිත්‍ය ඉතිහාසයේ පොළොන්නරු යුගය වන විට සංස්කෘතය තදින් පැතිරී ගිය බව පිළි ගැනේ. බෞද්ධ හික්කුන් වහන්සේ සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලද ආභාසය නිසා පාලි සාහිත්‍ය සංවර්ධනයට එය උපකාර කරගත් බැව් පශ්චාත් කාලීන පාලි ග්‍රන්ථ සම්ක්ෂණයෙන් එය පැහැදිලි වේ. දඹදෙනි යුගය වන විටද එය බලපා ඇති අයුරු එම යුගයෙහි රචිත පූජාවංස, රසවාහිනී ආදී ග්‍රන්ථයන්ගෙන් පැහැදිලි වේ.

මෙහිදී අපේ විවාරයට ලක්වනුයේ 'රසවාහිනී' යයි. රසවාහිනිය වංශ කථා ගණයට මෙන්ම මහාසී ධර්ම ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් ද, චරිත කථා සංග්‍රහයක් වශයෙන් ද ගිණිය හැකි වම්පු කාව්‍යයකි. මෙහි සඳහන් කථා බුද්ධ පරිනිවෘණයෙන් පසුව ඇති වූ සිද්ධීන් වශයෙන් සැලකේ.

රසවාහිනිය ලිවීමට ද සිංහල කථා පොතක් උපකාර වූ බැව් එහිම මෙසේ සඳහන් වේ.

තප්පි තප්පිසනනාති - වත්තප්පි අරහා පුරෙ
 අභාසුං දීපභාසාය - ධම්මපුං තං පුරාතනා
 මහා විහාරෙ තඤ්ඤාත - වඩ්ඤා පරිවෙණ වාසිකො
 රට්ඨපාලොති නාමෙන - සීලාචාර ගුණාකරො

හිතාය පරිවතෙයි - පජානං පාලි භාසනො
 පුනරුත්තාදි දෙසෙති - තමාසි සබ්බ මාකුලං
 අනාකුලං කරිස්සාමි - තං සුඤ්ඤාප සමාහිතා

මුලදී සිංහල බසින් තුබු පොත මහා විහාරයෙහි තඬුගුණ
 වඩක පිරිවෙන් වැසි රට්ඨපාල හිමිතුමන් විසින් පාලියට නැග
 බවත්, එයද පුනරුත්තාදි දෙසයන්ගෙන් ගහණ නිසා මේ රස-
 වාහිනිය යථොක්ත දෙසයන්ගෙන් පහකොට කළ බවත් සඳහන්
 වේ. එයින් මේ කෘතිය තනිකරම වෙදෙන හිමියන් ගේ නිෂ්පාදනයක්
 හැටියට දක්විය නොහේ.

රසවාහිනී කතුවරයා වෙදෙන හිමිතුමන්ය. ඒ බව
 ග්‍රන්ථාවාසානයෙහි දක්වෙන කර්තෘනාම සංදර්ශනයෙහි මෙසේ
 එයි.

කාලිඬවෙහා මහාපේරො

යස්සො පජ්ඣායනං ගතො,

මඬලවෙහා මහාපේරො

බණ්ඩසීමාපති යති.

යස්ස ආචරියො ආසි - සබ්බසන්ථ විසාරදෙ
 අරඤ්ඤායතනානඤ්ඤා - මහාපේරො මහා ගණි.

ගරුත මාගතො යස්ස - සත්ථ සාගර පාරගු
 යො විජාගාම වංසෙක - කෙතුහුතො ති සිහලෙ.

යොකා සිහල භාසාය -

සිහලං සඤ්ඤකණ්ණං

යො ච සමන්ත කුටස්ස -

වණ්ණනං වණ්ණසි සුභං

තෙන වෙදෙන ථෙරෙන-

කතායං රසවාහිනී

කාලිඬ නම් මහතෙර නම යමෙකුගේ උපාධ්‍යාය භාවයට
 පත්වීද, හණ්ඩසීමාපතිවූ සියළු ශාස්ත්‍රයන්හි විශාරද මංගල මහතෙර
 යමෙකුගේ කමාවායඝී වීද, මහ පිරිස් ඇති, ශාස්ත්‍ර සාගර පාරගතවූ
 ආනන්ද චතරතන ස්ථවිරතුමා යමෙකුගේ ආවායඝී වීද; යම් තෙර
 නමක් ත්‍රි සිංහලයෙහි විජා ගාම වංශයට එකම ධ්වජයක් වැනි
 වීද, යමෙක් සිංහල බසින් එම භාෂාවේ ව්‍යාකරණයක් ලිව්වද,
 යමෙක් සමන්තකුට වණ්ණනා නැමැති ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කෙළේද,
 ඒ වෙදෙන තෙරුන් විසින් මේ රසවාහිනීය කරණ ලදී.

රසවාහිනිය ලියූ වෙදෙන හිමින්, සභරාව ලියූ පතිරාජ
 පිරුවන්පති හිමින්, එකෙකු සේ සලකත් නම්, මුත් වහන්සේගේ
 ජීවන සමය දඹදෙණි යුගයෙහි රජ කළ පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු
 රජතුමාගේ රාජ්‍ය කාලයට සම්බන්ධ වේ. මෙකල්හි විසූහැයි යන
 මතය බහු සම්භාවිත මතය සේ සැලකේ.

රසවාහිනිය ප්‍රමාණ වශයෙන් බණවර තිස් දෙකකි. පෙර තෙරුන් වහන්සේලා විසින් කියන ලද කථා වස්තු මෙහි ඇතුළත්ය. මෙහි කථා කොටස් දෙකකි. දඹදිව හටගත් කථා වස්තු දක්වන කොටස හා ලංකාවේ හටගත් කථාවස්තු දක්වන කොටසක් වශයෙනි. දඹදිව කථා සමසතළිසකි. එහි ගාථා 657 කි. ලක්දිව කථා හැට තුනකි. එහි ගාථා 1076 කි. එයින් මෙය ලංකාවේ උපන් කථා කොටසට අයත් 5. මිගපොතකවග්ග, 6. උත්තරොලිය වග්ග පිළිබඳ වූ විස්තරය ප්‍රධාන කොට ඇත්තකි.

රසවාහිනිය කථා මාර්ගයෙන් බුද්ධ ධර්මය ප්‍රකාශයට ගත් මාර්ගයකි. එය විවිධ කරුණු ඔස්සේ ගමන් කරයි ඉතිහාසය වර්ත. කථා, දහම් ක්‍රම ආදිය උපයෝගී කරගෙන රචනා කර ඇත. රසවාහිනී කථා විලාසය නොබිඳී ගලා යන ගඩොවක් සේ පාඨකයා තුළ රස දනවමින් කථාව ගෙයයි. මෙහි සරල පාලි භාෂා රිකිය අනුගමනය කර ඇත. එහෙත් සමහර තත්වයන්හිදී කාව්‍යමය රචනා විලාසයක් ද දක්නා ලැබේ. මෙය රචනයෙහිදී සංස්කෘත රචනා ශෛලිය අනුගමනය කිරීම එයට හේතුවී ඇත. අනුප්‍රාස, අලංකාර හිතාමතා යොදා ඇත. මේ නිසා සරල ශෛලිය හිලිහී ගිය තැන්ද දක්නා ලැබේ. පාලි ග්‍රන්ථ කර්තෘ වරුන් බොහෝ දෙනෙකු අනුගමනය කළ ක්‍රමයක් නම් සිංහල සංඥනාම පාලි කිරීමයි. එනිසා තත් ග්‍රාම නාමාදිය විකෘත වී ඇත. මෙහිද එය දක්නා ලැබේ.

කිස්තු පූර්ව දෙවන - පළමුවන සියවස්හි ලංකාවේ පැවති සමාජය ගැන දැන ගැනීමට මේ කථා උපකාරී වේ. තත් කාලීන සමාජය පිතෘ මූලික සමාජයක් විය. සිංහල සමාජයේ අගනුවර වූයේ අනුරාධපුර යයි. මාගම දෙවැනි අගනුවර වශයෙන් සැලකේ. තත්කාලීන රාජ්‍ය පාලකයෝ රුහුණු, කැළණි, අනුරාධපුර වශයෙන් හෙද වූහ. එයින් වැඩි සමාජ තත්වයක් දක්නට ලැබෙන්නේ අනුරාධපුරයෙහි හා රුහුණෙහි ය. රුහුණෙහි ධම්මාමි සමාජයක් දක්නට ලැබෙන අතර අනුරාධපුර සමාජය විදේශීය බලයෙන් පීඩිතව පැවතියකි. එහෙත් සාමකාමී සමාජයක් පැවති බව පෙනේ. රුහුණු බෞද්ධයා දන් දීම ඉතා අගේ කොට සැලකූහ. පුත්‍රාක්‍රියා වත් හි නිරත වූ සමාජයක් එහි දක්ක හැකිය.

අපේ වංශ කථා සාහිත්‍යයේ සඳහන්වන දශමහා යොධයන්ගේ ජීවන ප්‍රවෘත්ති මෙහි දක්වේ. ඒවා මති මතාන්තර නොව සත්‍ය ප්‍රවෘත්ති බව දන් එම පෙදෙස් වලින් ලැබෙන, ලැබී ඇති සෙල්ලිපි වලින් හෙළිවේ.

රසවාහිනී i යොධ වග්ගයේ කපුටාගේ කථාවෙන් කපුටු භාෂාව උගත් හිනි පැවිදි දෙපක්‍ෂයම සිටි බව පෙනේ. තත් කාලීන සංඝ

සමාජය ඉතා සිල්වත් බොහෝ හික්කුන් වහන්සේගෙන් පිරී පැවැති බව පෙනේ. මෙහිදී ලංකා ඉතිහාසයේ රාජවංශ පරම්පරාවේ නම් දෙවන පැනිස් රජුගේ සිට දුටුගැමුණු රජතුමා දක්වා සංකෛපයෙන් දක්වා ඇත. දුටුගැමුණු වර්තය සම්පූර්ණයෙන් දක්වයි. එද රජයට සංඝයා වහන්සේගේ බලය කොතරම් දුරට බලපෑවේද යන්න මෙහි සඳහන් වේ. හික්කුන් වහන්සේ යුද පෙරමුණට පවා වැඩියහ. රාජ්‍ය නායකයන් තේරීමේ නිරතවූහ. සංඝ බලය අසීමිත සේ නැගී සිටි බව පෙනේ.

දශ මහා යොධයන්ගේ චරිත හා බල වික්‍රම දක්වන අතර එද සිංහල රට ද්විධ උපද්‍රවයෙන් බේරා ගැනීමට ගත් උත්සාහයත්, එහිදී යුද්ධ ක්‍රම ආරක්ෂා සංවිධාන ආරක්ෂක බලකොටු ආදිය පිළිබඳ විස්තරක් දක්වේ.

යුද්ධයට පෙර රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය ඇති කිරීමට කෘෂි කර්මය දියුණු කිරීමෙන් එය පැහැදිලි වේ. මෙයින් එද ලංකාව කෘෂිකාර්මික අතින් දියුණුවක් ලබා තිබූ බව පැහැදිලි වේ.

මෙලොව හා පරලොව පිළිබඳ හැඟීමත්, පව් පිත්තල විපාකයන් මැනවින් දත් සමාජයක් එද වූ බව පැහැදිලිවන අතර, රා බීම, ස්ත්‍රීන්ගේ කාමාංශක්ත භාවාදිය ගැන ද සඳහන් වේ. මෙසේ සමාජයේ විවිධ අවස්ථා මෙහි දක්ක හැකිය.

රසවාහිනිය නොතවත්වා කියවිය හැකි රසවත් නිබන්ධයක් වන අතර එද සමාජ තත්වය දැන ගැනීමට මහඟු උපකාරයක් ද වේ.

මෙයට, ශාස්ත්‍රෝත්තතිකාමී,
රන්ජිත් වතරත්ත

1987. 5. 13

වනමල්

ඉරට්ටකුලම,

මාදම්පෙ. (වයඹ)

පටුන

80

සංඥාපනය
ප්‍රස්තාවනාව

iii
iv - vii

5. මිගපොතක වග්ග

පෙළ - සන්නය

1. මිගපොතක වස්තුව	—	1	=	51
2. ධම්මසූත උපාසිකා වස්තුව	—	2	=	54
3. කුඩ්ඛරජ්ජවාසී ථෙර වස්තුව	—	4	=	57
4. ආරක්‍ෂක මහාගය ථෙර වස්තුව	—	5	=	60
5. සිරිනාග වස්තුව	—	7	=	65
6. සද්ධානියා අමච්ච වස්තුව	—	9	=	68
7. සමණාගම වස්තුව	—	11	=	72
8. අභය ථෙර වස්තුව	—	13	=	77
9. නාගාය වස්තුව	—	16	=	82
10. වජ්ජුල පබ්බත වස්තුව	—	19	=	89

6. උත්තරොලිය වග්ග

1. උත්තරොලිය වස්තුව	—	21	=	94
2. තම්බ සුමන ථෙර වස්තුව	—	24	=	98
3. පුච්ච පබ්බතවාසී නියා ථෙර වස්තුව	—	26	=	103
4. චූල නියාථෙර වස්තුව	—	29	=	109
5. නියාය වස්තුව	—	31	=	114
6. අරියගාල නියා වස්තුව	—	34	=	119
7. ගාමදරිකාය වස්තුව	—	40	=	132
8. ධම්මාය වස්තුව	—	42	=	135
9. නිංචි සඤ්ඤාය වස්තුව	—	41	=	140
10. සද්ධාසුමනාය වස්තුව	—	48	=	148

සිංහල අනුවාදය

153 සිට 205

රසවාහිනී

දුතියෝ භාගෝ

මිගපොතක වගෙහා පඤ්චමෝ

තමෝ තස්ස හගවතෝ අරහතෝ සමෝ සම්බුද්ධස්ස
ලඬිකාදීපුප්පත්ති වක්ඛුති.

5-1. මිගපොතකස්ස වත්ථුමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා

1. සීහලදීපෙ කිර උද්දලොලක විහාරං. නාම රමණියං එකං විහාරං අහොයි. තද විහාරොපවතෙ බහු මිගස්සකරා වසනති අපේකස්මිං ගාමෙ නෙසාදපුතෙනා තස්මිං බහු මිගස්සකරෙ දිස්වා, එක දිවසං එකස්මිං පසෙස් කොට්ඨකං කථවා වනපරියනෙන පණණං බන්ධිතවා ධනුකලාපං පග්ගස්සා මිගාගමනං ඔලොකෙනෙනා කොට්ඨකෙ අට්ඨායි. අපේකො මිගො තත්ථ ගොවරං ගණ්හිතවා පාතියං පාතුං තිත්ථං ගව්ඡනෙනා තස්මිං අස්සමපදෙ ධම්මසවණ්ණරාය සුට්ඨස්ද්දං සුත්වා පසාරිතභිවො උත්තුංගකණෙණා අනිකඛිත්තදකඛිණපාදෙ ධම්මකථිකස්ස සරෙ නිමිත්තං ගණ්හිතවා අට්ඨායි.

2. තස්මිං බණෙ නෙසාදෙ තං එකපපහාරෙතෙව විජුක්ඛිතවා ජීවිතකඛයං පාපෙයි. අථ සො කාලං කථවා තතෙව විහාරවාසී මහාභයඤ්ඤාස්ස කණ්ට්ඨිකාය කුච්ඡියං පටිසන්ධිං ගණ්හිතවා දසමාසඤ්ඤාසවයෙන මාතුකුච්ඡිතො නිකඛමිත්වා කමෙන අභිවච්ඡේනෙනා සත්තවස්සිකො අහොයි. තතො තං මාතාපිතරො අභයඤ්ඤාස්ස සනතිකං නෙස්සං. සො න විරෙන කාලෙන පබ්බාපෙයි. සො පන කුමාරො පුබ්බෙ මිගහුතෙතත්තනා ධම්මසවනානුභාවෙන බුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පාපුණ්. තස්ස පන මාතුලඤ්ඤො පටිලඤ්ඤා පඤ්චාහිඤ්ඤා අප්පත්ත අරහත්තමග්ගඵලො හොති. අපේකස්මිං දිවසෙ සාමණෙරො පදෙසෙව උපජ්ජායාස්ස සනතිකං අගමායි. අථස්ස උපජ්ජායායො හත්ථං වච්ඡේතවා පාණිනා වන්දමණ්ඩලං පරිමද්දනෙනා අට්ඨායි. සාමණෙරො තං දිස්වා හභෙන එතං රක්ඛතුං චට්ටනීති ආහ. ථෙරො පන තං අග්ගඵලෙ අරහත්තෙ පතිට්ඨිතභාවං අජානනෙනා තස්ස චචනං න සම්මා මනසාකායි. අථ සාමණෙරො ඉද්ධියා වන්දසහස්සං ආහරිතවා පෙරස්සං දස්සෙතවා, හනෙන වන්දසනං වා සහස්සං වා සතසහස්සං වා ආහරණං න භාරියං. සො පන එකමෙව තණ්හං පජහති සො එව උත්තමො තං යෙව භාරියනති වත්වා එවමාහ

3. සො ගතවා පුරියො දිස්වා තීරධොව මහමුඛිං,
සමුද්දෙයං මයා දිධො භාසතෙව අපඤ්ඤවා.

4. එවමෙව්ධ යො හිකු කිලෙසෙ කෙව් අතනති,
විකම්හෙත්වාන හිකුදුණ බලං ලද්දාන අද්දවං.
5. අප්පානාචා කිලෙසානං ලද්ධානොසමිති මඤ්ඤති,
තණ්හාදසවාථො හොති අමුත්තොයෙව ව්‍යතති.
6. අලකම් අසිවං හිමං අතපායං අතපදං,
යො තණ්හා පජ්ඣෙ හිකු යො මුත්තො මාරබන්ධනාති.
7. තං සුඛා ථෙරො විපස්සිචා තදහෙව අරහන්තං පාපුණිං. අප් දුකිස්
දිවසෙ ථෙරකණ්ට්ඨිකා සමණෙරෙන සද්ධිං ථෙරං නිමත්තෙසී. ථෙරො
හගිති. එවමාන. උපාසිකෙ තයජ්ඣ බහු හිකු දිසවා විතං පසාදෙනබ්බං,
පට්ඨිංසො පත තෙ උගිතං යෙව හොතුති තං පෙසෙචා පුබ්බණ්ඩසමයං
නිවාසෙචා පතන විවරමාදය කිංස සහස්සමත්තෙහි හිකුති සද්ධිං
අගමාසී. සා තං දිසවා අභිතං මාතුලහාගිතෙය්‍යානං ආසනානි
පඤ්ඤපෙසී. තානි තෙසං ආනුභාවෙන කිංසසහස්සමත්තානි අහෙසුං
තෙසං යෙව ආනුභාවෙන තස්ස ගෙහමිඨි වඩ්ඨී හිකුපතනපතනාසනෙයෙව
නිසීදිංසු. තෙසං දභිතං යෙව පටිසාදිතං සුපබ්බාසනාදි සබ්බං
කිංසසහස්සමත්තානං හිකුතං යාවද්ධං පහොතකං අහොසී.
භුත්තාවසානෙ බො උපාසිකා භුත්තානුමොදනස්ස සාමණෙරස්ස පතනං
ගණ්හි. යොසි තෙසං මජ්ඣෙ මධගලං වඩ්ඨෙත්තො මධුරභාරති. නිවහ
රෙත්තො ධම්මං දෙසෙසී. දෙසනාවසානෙ මාතාපිතුන්තං ආදිං කත්වා
පඤ්ඤා කුලසතානි යොතාපතතිථලෙ පතිට්ඨතිංසු. බහුතො ජනයස්ස සා
දෙසනා සාත්ථිකා අහොසී.
8. දෙසෙනෙවං විජිතජම්භා සද්දමත්තෙ නිමිත්තං
ලද්ධා ධම්මං මනුජචිතවං වාපවග්ගං ලහනති,
සද්ධං බුද්ධං විහිතමතිමා සාධු සුඛාන ධම්මං
කිං නො සග්ගෙ රමති මුනිනා වණ්ණනියෙ විමානෙති.

මග්ගොක්කස්ස වත්ථුං පඨමං.

5-2 ධම්මසූත උපාසිකාය වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා

1. ලංකාදීපෙ රොහණ ජනපදෙ මහාගාමං නාම රමණීයං හිකු
හිකුඤ්ඤිසත්තසම්පතිණං තෙකසත්තවිහාරං හිරඤ්ඤසුචිණ්ණාදී තෙක
විහවසමාකිණ්ණ ඉසාරජනසමූහ සමාකුලං තථවගිතවාදිතෙහි නිව්
ජනමනොනතුන් නිරන්තරදුතකිලාපසුතතෙකජනාකුලං වස්ථුත්තය
පුජාපරෙහි සද්ධාකුලෙහි අනුසඤ්චරිතං තස්ස තස්සානුවරිත ධම්ම
සොණකික ජනානුගිතසාධුකාරං එකංගාමං අහොසී. තස්ස රාජමහා
විහාරමජ්ඣෙ ධවලපාකාරපරික්කිත්ත මුත්තාසඤ්චිථ සෙන පුලිත්තල

සම්ලක්කමාලකමණ්ඩප භූමධගණමත්තාතිති නිව්වම්ච සොහගප්පත්තං මණ්ඩවෙතියං නාම මහාවෙතියං අහොසි තත්ථ මහාවාරකොධ්වකසමීපෙ සජ්ජිත මහාධම්මමණ්ඩපෙ තිව්චං ධම්මදෙසනා පටිත්තති

2. ධම්මසවණත්ථං එකා උපාසිකා අත්තනො පුත්තං අභිගුලියා ගහෙත්වා ආගමම පරිසපරියනෙත නිසින්නා අනඤ්ඤ විහිතා සක්කච්චං ධම්මසුණාති. අප්පසා පුත්තො කීළමානො පාකාරසමීපං ගත්තවා වාලුකං කීළති. අපේකො සප්පො පාකාරවර්ද්දෙන නිකම්ම තං ඩසිත්වා නිලිසි. අප් සා පුත්තං වසන්තං සප්පං දිස්වා සවෙ කසාපි ආවිකම්පසාමි ධම්මසා මෙ අත්තරායො හවිස්සති, පුත්තා පත්තදුලලො, දුලල හො හි බුද්ධප්පාදෙ තපේච සද්ධම්ම සවණමපි තතො මනුස්සාත්තප විලාහොපි දුලලහො දුලලහත්තං ලඛාය මයා දුලල හං ධම්මං යොතුං වරතරන්ති කසාපි අනාරොවෙත්වා ධම්මමෙව අස්සොසි. පුත්තොපිස්සා විසවෙගෙන සඤ්ඤං විස්සාණේසී. තතො දෙසනං යථානුසන්ධිගතෙ උපාසිකා උඨාය දරකස්සා සමීපං ගත්ත්වා විසවෙගෙන ඵඤ්ඤායං පුත්තං දිස්වා කිමඤ්ඤති මනෙතාසධෙහි සච්චකිරියොසධමෙවස්ස වරතරන්ති පුත්තස්ස සීසං ගහෙත්වා සච්චකිරියං කුරුමානා එවමාන.

3. යෙන සචේතනං බුද්ධ සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
4. යෙන සචේතනං ධම්ම සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
5. යෙන සචේතනං සධ්ද්ධ සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
6. යෙන සචේතනං ධම්ම සුණමානා ඛණ්ඩි ව,
අනඤ්ඤවිහිතා ආසිං තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
7. අක්කරං වා පදං වාපි කථාමග්ගං අභාපයං,
අස්සොසිං පචරං ධම්ම තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
8. බුද්ධො නියායාණිකො ධම්මො සන්ද්ධිකම්කාලිකො,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
9. සධෙසා සුප්පට්ඨනෙතා වා චතුමග්ගඵලෙ ධීතො,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
10. පඤ්චවස්සසහස්සානි සවෙ නිට්ඨති සාසනං,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසොති.

11. අථස්සා පුත්තො සච්චකිරියාවසානෙ සුඛී-නිද්දකෙඛා සුත්තප්ප
බුද්ධො විය උට්ඨාය මාතු සන්නිකෙ අට්ඨාසි. සා සච්චකිරියාය
පුත්තං අරොගං කත්වා ගෙනං ගත්ත්වා තෙනෙව සොමනස්සෙන
බහුනි පුඤ්ඤ කම්මානි කත්වා තතො වුතා සග්ගෙ යෙව නිබ්බන්තාති.

12. සුත්වා ධම්මං පමුදිත මනා මාතුගාමො'පි එවං,
උප්පජ්ඣත්වා රමති තිදිවෙ කිබ්බිසං වාපහාති,
සද්ධා බුඬිප්පමුඛජනනා සාධු ධම්මෙ වරන්තා
නිබ්බානං වා දිවිජ මනුජං සම්පදං වානුභොගනි.
ධම්මසුත උපාසිකාය වත්ථුං දුතියං.

5-3 කුඩිචරජ්ජවාසිඤ්ඤා වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ මහාගාමෙ අනෙකකිකුඤ්ඤානාවාසො මහාවාසීවිහාරො
නාමඅහොසි. තස්මිං කාලෙ තත් අනුසංචිතරං අරියවංස ධම්ම දෙසනා
පටිත්තති. දුරතො'පි බහු ජනා ඔසරන්ති මහාජනයමාගමො හොති.
තද් කුඩිචරජ්ජවාසී එකො මහාපෙරො අහමපි අරියවංස ධම්ම
සොස්සාමිති තත් ගත්ත්වා ඔකාසං අලහිත්වා මහා පරිය පරියනෙත
මාලකතො බහි එකස්මිං තිණත්ථමෙන ධානොකාසං ලභි. සො තත්ථ
ධම්මං සබ්බං රත්ති. තං ධම්මං සුණාමානො සොමනස්සප්පත්තො
රොමංචිතගත්තො අහොසි. තස්මිං පන තිණත්ථමෙන එකො ගොතස්සප්පො
පටිච්චති. අථ සො තතො නිකම්භිත්වා පෙරස්ස පාදනතරං පටිසන්තො
වත්තාරො දඨෙ තිමුජ්ජත්වා නිසිදනමංසං ධසි. තමත්ථං ඤත්වා පෙරො
සවෙ හං ඉතො අපසරාමි ධම්මසවණාය අනතරායො හොතීති හත්ථං
ඔනාරෙත්වා සප්පස්සාසීසං දුග්ගං ගහෙත්වා උපාහණත්ථවිකාය පකම්පිත්වා
මුඛං බන්ධිත්වා එකස්මිං පස්සෙ ධම්මෙව ධම්මං අස්සොසි.
ධම්මසවණානුභාවෙන තස්ස සරීරෙ වියං න පත්ථරි. තතො අරුණෙ
උගගනෙ මනුස්සානං ගතකාලෙ පෙරො සප්පො මයා ගතිතොති සප්ප-
දස්සොසි. කතරවෙලාය තෙ සප්පො ගතිතොති හිකුඤ්ඤි පුට්ඨා
නිදනකථාය ආරම්භකාලෙයෙවාති ආහ. හික්ඛු අච්ඡරියමහනෙත
අබ්බුතං තයාකතං ඊදිසෙන සොරාසිවිසෙන සප්පෙන දඨොනාපි
විසවෙගෙන අනඤ්ඤවිහිතෙන හුත්වා ධම්මසුණමානෙනාති ආහංසු.
තතො සො ආවුසො, වියං මෙ සාවසෙසං, තං සච්චකිරියානුභාවෙන
හතියසාමිති සච්චකිරියං කරොනෙතා එවමාහ.

2. ධම්මං මයා ලොකහිතස්ස තස්ස සුභාසිතං සුසස්සුතමජ්ජයසමා,
සච්චෙන මෙ තෙන වියං විනාසං පයාතු ආපො විය පොකරියමා.

3. පදකඛරංතස්සනනාසයනෙනා අත්ථඤ්චධම්මං මනසීකරොනෙනා, යසමා සුතං තෙන වීසං චිතාසං පයාතු තොයං විය පොකඛරස්මා.
4. ගුණානුභාවා පණ්ඩානතො වා ජීතස්ස තෙනෙව සුදසසිතෙන, ධම්මානුභාවෙන් පි සධස්සතෙජා වීසං චිතාසං සමුපෙතු ඩිප්පනති.
5. අථස්ස සච්චකිරියාවසානෙ පදුමිනි පත්තතො උදක ඛිත්දුනි විය වීසං චිනිවට්ටෙනා පඨවිං පාවිසි. අථ සො නිබ්බිසො සොමනස්ස ජාතො හික්ඛුනං ධම්මානුභාවං ථොමෙනො ආහ.
6. ධම්මො පනෙ' සො සුගතස්සසත්ථො තරොව සංසාරමනණණ්ඩස්ස, බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයොභා රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.
7. මහාගදෙ මච්චුජ්රාපතාණො සබ්බිති නාසාය වියෙසමනෙනා, සබ්බත්ථදනෙනෙව කප්පරුකෙඛා චිත්තාමණිහද්දසටොව ධම්මො.
8. ධම්මං චිතා නන්ධි පිතා ව මාතා තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා, තස්මාහි හො කිව්වමඤ්ඤස්සභාය සුණංථ ධාරෙථ වරාථ ධම්මෙ'ති
9. එවං සො සද්ධම්ම ථොමනෙන හික්ඛුනං ඔවදිත්වා සකඨානමෙව ගන්ත්වා චිරං වසිත්වා ආයුපරියොසානෙ සග්ගෙ කිබ්බත්තතීති.
10. එවං හො සො පමුදිතමතො හික්ඛු සුත්වාන ධම්මං
පාපෙසාසං වියමතිභුසං තස්ස ධම්මානුභාවා,
සුත්වා ධම්මං හජථ හවතා කිව්වමඤ්ඤස්සභාය
තං වො සග්ගෙ දදති චිත්තං මොක්ඛමග්ගඤ්ච කාමං.

කුඩ්ධරජචාසීථෙරස්ස වත්ථුං තතියං.

5-4 ආරඤ්ඤක මහාහයත්ථෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ කිර මහාතළාක විහාරං නාම අහොසි. තත්ථෙකො අහයත්ථෙරොනාම පරියතතිධරො කිපිටකො ගාමත්තසෙනාසනං පභාය තස්සාසනෙනයෙව එකසමීං වතස්සඤ්ඤෙ' කතපණ්ණසාලාය පටිවසති. සො අපරභාගෙ ආරඤ්ඤකම්භාහයත්ථෙරොති පාකටො අහොසි, අථෙකසමීං සමයෙ එකො උපාසකො තං උපසඩ්ධමිත්වා වන්දිත්වා ධම්මං සුත්වා පසන්නමානසො තං යාවිත්වා වාදසසංවච්ඡරාති පට්ටසෙති වතුහි පටිජග්ගි. සො ථෙරස්ස චිවරත්ථාය කාලෙන කාලං සාටකං දෙති, දිත්තදිත්තාති සාටකාති තස්සෙව අත්තරගෙහෙ හරන්තිකො නාමෙකො වොරො රත්තියං ගන්ත්වා හරති. ථෙරො දුබ්බලච්චරො යෙව හොති. අථෙකසමීං දිවසෙ උපාසකො විහාරං ගන්ත්වා ථෙරස්ස දුබ්බලාති චිවරාති දිසවා චිවරත්ථාය සාටකාති දත්වා එවං විනෙසයි. මයා

පතිමයස බහුනි වීවරසාටකානි දින්නානි නාපි වීවරං කත්වා පාරුපති නසන්නිධිධානං වා අඤ්ඤායස දනං වා පඤ්ඤායති. කාරණේතිමයස භවිතබ්බන්ති ආසන්නධානෙ මග්ගා ඔක්කමම නිලීනො අධ්‍යාසී. ගව්ජන්නාගච්ඡන්තෙ උපපරික්කමානො තතො වෙරෝ පේරසස සාටකානි උපතීතභාවං ඤත්වා තං ගණ්හිසසාමීති රත්තිභාගෙ විහාරං ගත්ත්වා සාටකානි ගහෙත්වා පුන තෙ නෙව මගෙගන ආගච්ඡති. තතො උපාසකො සභණ්ඩං වොරං දිසවා වෙගෙන ගත්ත්වා තසස වුළං ගහෙත්වා එත්තකං කාලං අයාසස මයා දින්නානි සාටකානි ගණ්හන්නො ත්වමරෙති පුච්ඡි. තෙන හි ආම සාමීති සමපට්ටච්ඡිතේ උපාසකො තසස භත්ථකො වීවරවත්ථං ගහෙත්වා භත්ථපාදෙහි තං පොඨෙත්වා දුබ්බලං කත්වා ආමකසුයානං නෙත්වා මතමනුස්සං ආධොමුඛංකත්වා තස්ස පිට්ඨියං උත්තානං සයාපෙත්වා, භත්ථපාදපිට්ඨිකො බන්ධනං අමොචනං කත්වා විපුං විපුං කත්වා දළ්භං බන්ධිත්වා සයාපෙත්වා, සයං නභාත්වා පුරිමතරං ගාමමාගමම ගාමමණ්ණෙධි ධත්වා භො ගාමවාසීනො මම චචනං සුණාථ අජ්ජ රත්ති භාගෙ එකො අමනුස්සො ආගච්ඡති. සො තුමහාකං මහා විනාසං කරිස්සති බෙමධානං පටිසිත්වා ද්වාරානි පිටාය නිසීද්ධං, අහං අසුකො අසුකස්ස ඤ්ඤාකො සුභදෙති ආදීනි වත්වා සලලපන්නෙ පි තෙන සද්ධිං කථා න කාතබ්බානි උග්ඝොසෙසී.

2. ගාමවාසීනො තං සුත්වා භීත තසිතා වාරානි පිටාය තත්ථ තත්ථ නිලීසිංසු. රත්තියං වොරො මතමනුස්සං මුඤ්ඤිතුමසකෙකානෙතො තෙනෙව සද්ධිං එකාබ්බො අත්තනො ගෙභවාරං ආගත්ත්වා හරියං ආමනෙතසී, අහං 'හරන්තිකො නාමා' ති සා භීතා තසිතා යකෙබානි සඤ්ඤාය නිලීසි, වොරො තං අනෙකපපකාරෙන සද්දභාපෙන්නොපි වාරං විචරාපෙතුං අසකෙකානෙතො තථෙව මාතාපී තු නතමච්ඡි ඤාතිසාලොභිතසභායකානමිපි ගෙහං ගත්ත්වා තථෙව වාරං නාලත්ථ ගතගතධානෙ මනුස්සා අමනුස්සො ආගතොති සඤ්ඤාය භයප්පත්තා වාරානි න විචරිංසු. වොරො සකලගාමං ආභිණ්ඩිත්වා අඤ්ඤාසථ පටිසරණං අලභන්නො පේරමෙව පටිසරණං කරොමීති විහාරං ගත්ත්වා සාමී දසසා වො පටිසරණං හොති ඉමං මතමනුස්සං මොවෙත්වා මං සුඛිකරොහීති යාචි. පේරො තං දිසවා කමපමානහදයො සීඝං මතමනුස්සං මොවෙත්වා දුරෙ පක්ඛිපිත්වා තං උණ්හාදකෙන් නභාපෙත්වා නාළිකාය තෙලං ගහෙත්වා තසස සකලසරීරෙ අබ්බන්ධිත්වා තෙන පොඨිතධානං සමබාහන්නො නිසීදි. පභාතාය රත්තියා උපාසකො වොරො කත්ථ ගතොති පුච්ඡන්නො පරියෙසන්නො පේරසස සත්තිකං ගත්ත්වා තසස පිට්ඨිං තෙලෙන සමිභාහන්නං දිසවා පේරෙන සද්ධිං සලලපන්නො ආහ.

3. එසො මග්ගං සභායොති උපකාරං කරොති යො.

න තං සො සරතෙ වොරො තත්ථ වෙරෙ සභායතා.

4. ඕදනො' පි පිවනො' පි සයනො'පි ව එකනො,
න ජනා තතනනො ධමම. නඤ්ච වොරෙ සභායනා.
5. මුඛෙනෙකං ලපෙ වොරො කායෙනෙකං කරොති සො,
ලදොකාසො හරනොව නඤ්ච වොරෙ සභායනා.
6. මානා පිතා ව බන්ධු ව දියවා වොරං සභායකා,
දුරතො පරිවජෙජනති කඛඛනති සධගමෙ සද්' ති.

එවඤ්ච පන වත්තා මා හනෙත එවරුපං පරසස හරණක මිත්ත දුගිං
උපකාරං කරොථ පලාපෙථා' ති ආහ. අථස්ස ඔච්ඡමානො ථෙරො
එවමාහ.

7. යො සා යසස ධසෙ පාදං තස්ස පාදං න සො ධසෙ,
එව මෙව හි දුඨස්ස අදෙසොව පසංසිතො.
8. අකතඤ්ඤස්ස පොසස්ස මෙත්තිං යො න කරස්සති,
කස්ස මෙත්තිං හි සො කසිරා තමාහු වරියං බුධා' ති.
9. එවඤ්ච පන වත්තා මා හො එතස්මිං. විතං පදුසෙහි. අත්තනා
කතකමස්ස විපාකො තෙන ලදොති වත්තා උපාසකා පෙසෙසී. තතො
හරනතිකො කතිපානෙනෙව ලඳබලො ථෙරං උපසඨකමිත්වා වන්දිත්වා
හනෙත අහං ඉමිනාච අත්තභාවෙන අඤ්ඤාචිය ජාතො න සකෙකාමි
පුත සරාවාසෙ වසිතුං අනුකමපං පටිච්ච මං පබ්බාපෙථ හනෙතති
පබ්බජ්ජං යාමි. තථො ථෙරො තං පබ්බාපෙත්වා උපසම්පාදෙසී. සො
චත්තපටිචත්ත කුසලො භාවනමනුශ්ලිහනෙතාන චිරස්සෙව අරහත්තං
පත්වා හරනතිකත්ථෙරොති පාකටො අහොසීති.
10. පාපො හුත්වා පට්මසමයෙ පඤ්චකාමානුගිඨො
යො වෙ පච්ඡා පජනති මදං යොනියො ලොකයනො,
සොපායමෙහා තිහව විහවං කාම මාසාදයිත්වා
තිබ්බානගං සිවමමතපුරං යාති සඤ්ඤාසත්ථං.

ආරඤ්ඤක මහාභයසේරසය වත්තං වතුත්.

5 - 5 සිරිනාගසය වතුමහි අයමානුප්පබ්බි කථා.

1. සීහලදිපෙ කිර සිරිනාගො නාමෙකො බ්‍රාහ්මණපුත්තො එකදිවසං
පතිසල්ලිතො එවං විනෙතසී ධනං පරියෙසිත්වා තෙන යොධෙ
සධගණ්ඨිත්වා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්වා රාජා හවිස්භාමීති.
තතො යො ධනං කුතො ලග්ගිස්සාමීති ධනාගමනං ඔලොඤ්ඤෙනො
දක්ඛිණ මහාවිහාරෙ වෙතියං අඤ්ඤං ඉමං හින්දිත්වා ධනං ගනෙත්වා පරියං

2. අර්ථස එවැනි, බුද්ධගුණ කණ්ණ අයසලාකප්පවෙසනං විය අනෙකි. සො තස්ස කුජ්ඣන්තො ඉමං තෙත්තො ජීවස්සලෙ උත්තාසෙව' ති තියොජෙයි. තෙ තං ජීවස්සලෙ උත්තාසෙත්තො තස්ස සත්ත පුත්තා අත්ති තෙපි සත්ති ජානනතිති ආතංස්සි. සොපි තෙ පකෙකාසාපෙත්තො සත්ති. හිඤ්චාති තියොජෙයි. තෙපි තපෙව හගවතො ධාතුං පතිට්ඨාපෙත්තො කතවෙතියං හිත්තිකුං තසකෙකාමාති න ඉවමිංස්සි. සිරිතාගො තෙසමිති කුඨො තපෙව ජීවස්සලෙ උත්තාසෙයි - තථාති.

4. දිසා සුඛ ව බුද්ධි ධම්ම සොතරසායන ජනෙති න මනොහාසං තථා සංසාරබාණ්ඩා ති.

5. තනො තෙසමධ්‍යන්තං ජනානං ගුණානුභාවෙන දෙවතා දෙව ලොකතො රටේ ආනෙතවා සබ්බෙසං පස්සන්තානං යෙව රටේ ආරො පෙතවා දෙවසෙනාහි සද්ධිං තුස්සිනතිකායං උපනෙස්සං. තත්ථ සමාගතො මහාජනකායා මහත්තං අවුත්ථං දිස්වා පසන්න චිත්තා මා දෙව චෛතියං හිත්ඤ්ජෙථා' ති සිරිතාගං සඤ්ඤාපෙස්සං. තනො සො තෙසං චචිතං සුත්වා චෙතියං පහාය පාවිතපය්‍යං මහාගධිගාය සමීපෙ මධුපිට්ඨිගාමං විදුමසිත්වා තත්ථ මධුපිට්ඨියං නාම චෙතියං හිත්ඤ්ජෙතවා ධනං ගනෙත්වා තෙනෙව මහත්තං සෙනං සධිගණිත්වා යුද්ධං කරොතෙතො රජ්ජං ගනෙත්වා අනුරාධපුරෙ ජන්තං උසසාපෙත්වා රජ්ජසිරිං පනෙතාසි. තෙනෙවය්‍ය අකුසලෙන තවිරෙනෙව බරන්තරො අනෙකිච්ඡං උදරාබාධො අනොසි. තිකිච්ජන්තාපි තං රොගහාරිතො තිකිච්ඡිතුං නාසකඛිංසු. අථ සො ධනං සංකඩ්ඪිත්වා චෙතියං පතිට්ඨා පෙත්වා පාකතිකං කරොතො. රොගං චූපසමෙතුං නාසකඛි. තෙනෙවාබාධෙන මහා දුක්ඛප්පන්නා කුච්ඡං ඵාලෙත්වා කාලකිරියං කත්වා උද්ධපාදෙ අචංසිරො ජලිතධගාරමාලා සමාකුලෙ මහා තිරයෙ තිබ්බත්ති - තථාහි.

6. සධාතුකං උපවිරං යො හෙදමුපනෙති සො සිරිනාගොව වෙ හොති භාගි දුක්ඛස්ස කෙවලං.
7. හස්තපාදදි සමෙහදං ජිනබ්බිඛස්ස යො කරෙ සො' පි තාදිසකො හුත්වා අපායෙසුපපජ්ජති.
8. ඡෙජ්ඣෙජ්ජාදිකං කත්වා යො වෙ බොධිමභීරුහං. පච්චකෙබ්බි විනායා සො යාති පෙට්ඨාපි රොරුචං.
9. ගණං යො තීහි වාරෙහි නරොධ අපරජ්ජති සො හවෙ චතුරොපායෙ දුක්ඛභාගී භවිසසති.
10. යො නරොධ විනාසෙති සමබ්බාගමපොස්සකං ජිනහිනෙනා' පි සො හොති නිරයඤ්ච නිගච්ජති.
11. මහානස්සකරං පාපං ඉතිවිඤ්ඤාය පණ්ඩිතො දුරතො පරිවජ්ජෙය්‍ය මග්ගං පටිභයං යථා' ති.
12. සුඡේතෙචං කතස්සවරිතං සාධු චණ්ඩාලකමපි නෙත්වා කාමං තිදිච මමර සග්ගසම්පත්තිදතා.
13. ගච්ජන්ති'ථො අක්කස්සක්කතා භුමිපාලාපි කාමං සොරාපායං ඡහථ හජ්ඨා පුඤ්ඤපුඤ්ඤති පඤ්ඤා' ති

සිරිතාගස්ස වක්ථුං පඤ්චමං.

5-6. සධාතිසයා මව්වසය වක්‍රමිහි අයමානුපුබ්බි කථා

1. ලඬ්ඛායං කිර සඩ්ධාතිස්ස මහාරාජෙ රජං කාරෙන්නෙ වුල රජෙජ්ජිසො නාමෙකො අමච්චො අනොසි, සඩ්ධාසම්පන්නො. තස්ස සඩ්ධාබලං නිස්සාය සඩ්ධාතිස්සාමච්චො'ති නාමං අනොසි. තද්‍ය සො අනුරාධපුරං ගන්ත්වා රාජානං උපට්ඨන්මානො පටිවසති. අපේක දිව්‍යං සො රාජ්‍යපට්ඨානං කත්වා අත්තනො ගෙහං ආගච්ජන්තෙ තාළවතුකකම්හි සුදසස්සනපට්ඨානසාලාය වසන්තං පිණ්ඩපාතිකතිස්ස සේවරං පිණ්ඩාය වරන්තං දිස්වා පත්තං ගහෙත්වා අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා හත්තමිලහමානො හත්තපුටෙන සද්ධිං මගගපටිපත්තං එකං පුරිසං දිස්වා සමීම කහාපණං ගහෙත්වා හත්ත පුටං මෙ දෙහීති ආහ. කෙ නාහං දස්සාමී'ති වුත්තෙ අනුපුබ්බං වඩ්ඪෙන්නො අට්ඨ කහාපණං ගහෙත්වා මෙ දෙහි එත්තකමෙව හන්ථෙ'ති ආහ. අථ සො සාධුති අදස්සි. සො තං ගහෙත්වා පත්තෙ ආකිරිත්වා ථෙරස්ස අදස්සි. ථෙරො පිණ්ඩපාතකස්සාගමනං ඤත්වා අත්තනාව අත්තානං ඔවදන්තො ආහ.

2. නෙසො උපාසකො කිස්ස පිතා භාතා ව මාතුලො න ඤාති සුභදෙ හොති දිට්ඨසම්භත්තකො තච.

3. ඩිඤ්චි තස්ස කතං තඤ්ච උපකාරං පුරෙ තයා සිලංචන්තො' ති තං ඤ්ඤාතා තුය්‍යං දස්සති හොජනං.
4. මහත්තතරං ආනිසංසං තස්ස තචං යදි ඉච්ඡයි. සරාගො තචං න භුක්ඤ්ඤාති මීයමානො' පි හොජනං.
5. ඔවදිත්වාන යො අත්තං කත්වා දුක්ඛකඛයං තද් භත්තකිවචමකා ධරො' බුධසාසනයොහකො' ති.

6. එවං යො අත්තානමෙව ඔවදිත්වා ගෙහං ගත්ත්වා කරජකායං සම්මසන්තො විපස්සිත්වා අරහත්තං පත්වා පිණ්ඩපාතං පරිභුක්ඤ්ඤාතා ජනෙන අධිචන්ථා දෙවතා සාධුකාර අදයි. රඤ්ඤා කිම්චන්ථාය සාධුකාරං අදස්සති පුට්ඨා සඤ්ඤාතස්ස දුතං නිස්සාය සාධුකාරමදස්සති සබ්බං කපෙයි.

රාජා තංව මාතාපිතරො ච පකෙකාසාපෙත්වා තෙසං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං කත්වා වඩ්ඪමානතගරං අදයි. අථාපරස්මිං කාලෙ උඬ්ඛා දුබ්බුඬ්ඛා අහොයි. දුස්සසායා මනුසායා පානියමලහ්‍යතා කිලමන්ති. තද් තසස පුක්ඤ්ඤානුභාවෙන දෙවතා ජාතස්සරතො පානියසංථං ආහරිංසු. තතො යො අය්‍යානං පානියං අදත්වා පරිභොගො මම න යුක්තො' ති විනේතත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යා මමානුකම්පායා' ති කාලං සොසෙයි. තතො තිංසසහස්සමත්තා හික්ඛු සමාගමිංසු. අථ යො තෙ හික්ඛු යථාකාමං පානියසංථෙන උපට්ඨායි. තද්පි රඤ්ඤා ජනෙන අධිචන්ථා දෙවතා සාධුකාරමදයි. රාජාපි තං පකෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡත්වා යථාභුතං සුත්වා කොට්ඨචාරෙ අත්තරගධිං තාම අදයි.

7. අපේකදිවසං අත්තර ගධිං ගච්ඡන්තො කණ්ඩවාරං පත්වා මයුරමංසා බාදිතු කාමො මනුසෙස පුච්ඡී. තෙනස්මිති ආහංසු. අථස්ස පුක්ඤ්ඤානුභාවෙන දෙවතා මයුරමංසානි උපනෙසුං. තතො යො අය්‍යානං අදත්වා න පරිභුක්ඤ්ඤාතස්මිති වින්තේත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යො' ති උග්ගොසෙයි. තද්පි බහු හික්ඛු සන්තිපතිංසු. යො තෙසං යාවදත්ථං මයුර මංසෙන පරිච්ඡි. තද්පි දෙවතා තපෙව සාධුකාරමදයි. තද් රාජා තං පකෙකාසාපෙත්වා බහුවිභවං අදයි. අථාපරහාගෙ රාජා වෙතිය පබ්බතෙ අමබන්ථලමහාථුපෙ මනොසිලාපඤ්ඤාන විලෙපනං කත්තු කාමො තෙන නිස්සාම්වෙවන සද්ධිං අමබන්ථලමාගමම් පූජං මනොසිලාපඤ්ඤාන විලිමිජිත්වා පූජං අකායි. අමචො' පි තද් වාදසසභස්සානං හික්ඛුතං මනොසිලාචණ්ණානි නිවිචරානි අදයි. සබ්බෙව හොනෙතා ඉමානි පාරුපිත්වා වෙතියං වැදන්තු' ති. අථ තෙ සුනිචන්ථා සුපාරුතා මනොසිලාපඤ්ඤා නිමග්ගා විය යොගමානා තං වෙතියං පදකම්ණං කරොත්තො පටිපාටියා ඔතරත්තී සුචණ්ණංසාවිය. තතො යොමනස්සප්පත්තො පීතියා ජුට්ඨරො තෙනෙව යොමනස්සෙන තත්ථ ධිකොව යොනාපනෙනා අහොයි. රාජපරිසායපි කෙවි යෙනාපනනා අහෙසුං. තං අච්ඡරියං දිස්වා බහුදුතං දත්වා සීලං රක්ඛිත්වා

උපොසථකමම. කතවා දෙවලොකෙ නිබ්බතතිංසු. ති.

8. අවේරමො කතසුචරිතං නිජරා වාහිගන්තවා
මානෙන්තෙ තං අථ උච්චිබ්බා වණණනං වණණයනති,
ඵවං ඤාතවා විබුධමනුභා තඤ්ඤමානාය කිත්තිං.
ලොකෙ පුඤ්ඤං කුරුථ සත්තං මා බණෙ යාතු තුච්ඡං.

සද්ධාතිසසාමසා වත්සු. ජට්ඨං.

9-7. සමණගාමවක්ඛම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ඵකසමී. කිර සමයෙ වෙතියං පබ්බතවාසීනො වාදස හික්ඛු
ලඬිකායං තසමී. තසමී. ධානෙ බොධිචේතියානි වතුමානා අනු පුබ්බෙන
සමණගාමං පාපුඤ්සු. තද තෙ පුරියෙ අත්ථමිතේ රත්තියං.
අඤ්ඤත්ථගතතුං අසකෙකාන්තා තස්ස පුබ්බිපයො පබ්බතපාදෙ ඡායාවන්තං.
මහන්තං මාතුලරුකං. දිසවා රුක්ඛමුලමුපගමම සයිංසු. අථබො
තෙසමන්තරෙ ඵකො හික්ඛු රත්තිභාගෙ උඨයාය කස්සප දසබලෙන
දෙසිතා තඤ්ඤාමණෙන ච අමහාකං සුත්තයොම බොධිසත්තස්ස කථිතා
පරමත්ථවනනියො සතාරහා ගාථායො පරි වක්කන්තවා දෙවතානං පත්තිං.
අදසි - කථං?

2. සකිදෙව සුතොසොම සබ්බි හොති සමාගමො
සා තං සධගති පාලෙති නාසබ්බි. බහුසධ්ගමො.
3. සබ්බිතරෙ ච සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සන්ථවං.
සතං සද්ධමම මඤ්ඤාය සෙයො හොති න පාපියො
4. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුචිත්තා අපො සරිරම්පි ජරං උපෙති
සතං ධමෙමා තජරං උපෙති සන්තො හවෙ සබ්බි පවෙදයන්ති.
5. නභා ච දුරෙ පඨවී ච දුරෙ පාරං සමුද්දසස් තදනුදුරෙ
තතො හවෙ දුරතරං වදන්ති සතං ධමමං අසතං ච රාජා ති

6. තසමී. රුක්ඛෙ අධිවත්ථො දෙවපුත්තො තං සුත්වා පසන්තො
පහාතාය රත්තියා හික්ඛුන, ගමනකාලෙ මනුස්සවණණෙන ආගමම
තෙසං ඵවමාහ. මාජ්ඣ භන්තෙ ගච්ඡථ. රුක්ඛමුලයෙව නිසීදථ. අහං
ථො පිණ්ඩපාතං උපනෙස්සාමිති. හික්ඛු තස්සාරාධනං සමපට්ඨන්තවා
නිසීදිංසු. තස්ස කිර දෙවපුත්තස්ස භොජනපපාදෙන පුඤ්ඤං නස්සී.
නිච්චං බද්දලතාපණණමෙව නිබ්බතති. යො තං පරිභුඤ්ජන්තො තත්ථ
ඵසති. හික්ඛුනමපි තද යො දිබ්බොජ්ජණණං බද්දලතාපණණමෙව
උපනෙසි. හික්ඛුපි තෙන කතභත්තකිථවා ථොකං විස්සමිත්වා ගච්ඡාම
මයං මාරියාති දෙවපුත්තස්ස අථොච්චිං. තං සුත්වා දෙවපුත්තො හදන්තො

බමටජ්ජ මම සංඝනිකා ලබ්බාණං මෙව පරිභුංජිසු, මම සභායො පනෙකො දෙවපුත්තො අත්ථි, යො දිවසනති රමපති ඉධාගමම සපරියො මහතානුභාවෙන දිබ්බොජනං පරිභුංජිසාති. යෙව බො පනසස ආගමන දිවයො. අය්‍යා භත්තකිට්ඨං කත්වා ගච්ඡන්තු' ති තිමනෙතසි. අට්ඨා රත්තියා අවටයෙන සභායො දෙවපුත්තො සපරියො තසස සන්තික මගමාසි. තසස කිර පරිභොගත්ථං. තිගාචුතධානමගෙග දිබ්බයාගුභාජනාති ගහෙත්වා පටිපාටියා අට්ඨංසු. තතො යො දෙවපුත්තො ථෙරෙ තිසීදපෙත්වා දිබ්බයාගුති පරිච්ඡිත්වා පච්ඡා සපරියො සයං පරිභොගමකාසි. අට්තනරං බජ්ජකං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු. තාතිපි යො තථෙව පටිපජ්ජ තතො උපකට්ඨාය වෙලාය නානාටිධ බ්‍යඤ්ජනසහිතං දිබ්බභොජනං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු. දෙවපුත්තො දිබ්බභොජනෙති ථෙරෙ සමමාපරිච්ඡිත්වා සක්කාර මකාසි. අට් තෙ ථෙරා දෙවපුත්තසස මහත්තං දිබ්බ සමපත්තිං දිසවා විමෙතිතමානසා තස්ස තං කත්තමමං පුච්ඡන්තො ආහංසු.

7. දෙවිඤ්චපත්තො'සි මහානුභාවො
වණ්ණො ව තෙ සබ්බදිසා පභාසති,
දිබ්බා ව පරියා පරිවාරයනති
නානායුධා වාමර මොරහත්ථා.

8. සුරචිගතා රචිගගතා සමන්තා සචෙති ගීතෙහි සමච්ඡිති භූතා නව්වනති ගායනති ලයාවිසුත්තං සචණ්ණමතං ගීත මුළාරවණ්ණං.

9. පගගග්ගා වීණාදිවට්ඨංස තත්තිනාතිකකමං තත්තිසරං සරෙන සමජ්ජමජ්ජධමහිව කාවි කඤ්ඤා ලයනතියො තං පරිනොසයනති.

10. හෙරි මුනිචිගා මුරජාව දෙණ්ඩිමා සනා ව නෙකා සුසිරාදයොව පගගග්ගා වාදෙනති පහට්ඨරුපානවචනති කීලනති ජනා අනෙකා.

11. දිබ්බන්ත පානෙහි සුපුණ්ණසොණ්ණ
මයාදි නා නා විධභාජනාති.
පගගග්ගා තිට්ඨනති තිගාචුතසමී.
ත්ථිං තෙන මොදෙසි සපාරිසජ්ජො

12. පුච්ඡාම තෙ දෙව මහානුභාව
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කිං තෙ චතං කිං පන බුහමචරියං.
කිස්ස සුචිත්තස්ස අයං විපාකො' ති

13. තතො යො දෙවපුත්තො තෙසං අත්තනො අතීතභවෙ වෙනිය පබ්බතෙ සමණො හුත්වා අත්තනො වස්සගෙනාහත භත්තනො උපච්ඡිඨං සච්ඡස්සත්ථාය දත්වා ඉමං මයා අධිගතනති පකාසෙත්තො ආහ.

14. ලංකාතල මිස්සකපබ්බතො' නි පසිද්ධනාමො' සි මහාවිහාරො
බහුහි පුපෙහි විරොවමානො මුනිඤ්ඤිමාලය පනති යුත්තො.
15. විභුසිතො බොධිමහිරුහෙහි විරාජිතො සෙකකමාලකෙහි
සුඵලලසිතොදකසම්පපුණ්ණ සමාකුලානෙක ජලාසයෙහි
16. විසාධිකෙ සත්තසනෙ සමන්තා අධිකෙහි ජබ්බිසසකෙහි සත්ත
පරිවේණපනතිහි සුදස්සනියො පීතිං පව්ඨිමෙති සද ජනානං.
17. තහිං වසන්තා යතිරාජපුත්තා පුපෙසලානෙක ගුණාධිවාසා.
කතාදරා සබ්බජනෙහි සමමා කරොන්ති අත්තත්ථපරත්ථ සිඨිං.
18. අභං හදන්තා දුතියත්ත භාවෙ තහිං තදෙකො සමණො අහොසිං
සඤ්ඤාධාරං සීලධාරං වහන්තො පටිපත්තිතා වසුත්තං මහත්තො.
19. තතො' පරසමීං සමයෙ මහාජනා උඤ්ජස හික්ඛු සමුපානයිත්වා
සුචිං පණ්ණං පචුරන්තපානං භොජෙත්ති හික්ඛු සුමනා සහත්ථා
20. අභමිපි ලඤ්ඤා පටිච්චංසකං මෙ සඤ්ඤාසසුපඨිපං අදදිං තතො' පි
ඵලමපි දනස්සව සඤ්ඤානො බුධානුභාවං මනසිකරොන්තො.
21. මමිදං පදනං මමිද වතං තං අනෙත පුඤ්ඤාන මයා කතෙත
තතො වුතො භුමමදෙවෙසු ජාතො භුජාමහං දෙවසිරි අනුතං
22. සඨාය ධානෙ පකතං පදනං අපසමපි භොතෙව මහාවිපාකං
යථා සුඛෙතෙත වසිතපපඨිජං තොසෙති චිත්තං බලුකස්සකස්සාති.
23. ඵචං සො අනන්තා කතකුසලකමමං පකාසෙසි. හික්ඛු තස්ස
කථංසුත්වා ගතගතථානෙ දෙවපුත්තෙත කතකමමං පකාසෙතො
බහුජනෙ දනාදිසු දසකුසල කමෙමසු තියොජෙසුන්ති.
24. ඵචං භො භො කුසලනිරතා බෙත්තමොලොකයිත්වා
දත්වා ඛිජං අණුමපි අහො නපපභොගං ලහන්ති,
ලඤ්ඤානෙකං කලබල භො භතතිනිත්තා සුසීලෙ
දත්වා භොගං දව්ජ මනුජං අසසාහාගී සිව්ඤ්ඤ

සමණගාවත්දුං සත්තමං.

9-8 අභයකේරයවස්තුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ලංකායං පටිච්චසංස්ස පුපථවාසං නාම රමණීයං විහාරං
අහොසි. තස්සාසන්නෙ දෙවගාමෙ දෙවො නාම අමවෙවා තස්ස ඉස්සරං
වත්තොති අපේකද අමවෙවා තස්ස ආහිණ්ඩිත්වා ගාමං ආගතො
ජාතජක්කිකො. වෙය්‍යාවච්චකරෙ ආමන්තෙත්වා භුක්ඤ්ජිස්සාමී' නි ආහ.

අථස්ස යෙ හත්තං වඩ්ඪෙසුං. තස්මිං. ඛණේ එකො ජාන සුතබො ජීසවජාපීළිනො කම්පමානො හත්තං දිස්වා අපිනාම ඉතො කිඤ්චි ලභෙය්‍යන්ති යො තස්ස සමීපං උපසංකමී. තස්සෙකොවුල්ලුපට්ඨාකො සුතබං පලාපෙස්සාමී' ති මහත්තං දණ්ඩමාදය උපධාටී. අමච්චො තස්මිං කාරුඤ්ඤන මා හො තං පහරා' ති තිවාරෙත්වා නානාගරසෙන මහත්තං හත්තපිණ්ඩං වට්ටෙත්වා අද්ධි. තතො යො සුතබො හත්තං භුඤ්ජිතුං ආරහි. තං දිස්වා අමච්චො අත්තනා දින්නදනෙ චිත්තං පසාදෙයි. යො එත්තකෙනෙව පුඤ්ඤකමෙමන තතො වුතො තස්මිං යෙව ගාමෙ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බන්ති. යො අනුක්කමෙන වුඩ්මත්ථ්වාය දුරාහරණෙන ගෙහමා වසිත්වා මහලුකකාලෙ පුප්ථ්වාය විහාරං ගන්ත්වා හික්ඛුතං සන්නිකෙ පබ්බජිත්වා පරියත්තිසද්ධමෙම උගගහෙත්වා මහා භයඤ්චෙරොති පාකටො අහොයි. තථාහි චිත්තෙ පසන්නෙ සති තිරවජානගතස්සාපි දින්නදනං මහා විපාකං හොති.

2. යො සද්ධං පුරතො කත්වා දනං දෙති නරො ඉධ
කිපිලුකමුපාදය තිරවජාන ගතස්ස' පි,
විපාකං තස්ස දනස්ස දෙවමානුසික්කං සුඛං
දත්වා නිබ්බාන සම්පත්ති මනෙන දෙති' ති නිවර්තනති.

3. අථාපරස්මිං සමයෙ ලඬ්ඛායං බ්‍රාහ්මණනිකං චොර භයං අහොයි. තද ද්වාදස සංවච්ඡරං මෙසො න සමමා පාවසයි. දුබ්බිකඛ භයඤ්ච චොරභයඤ්ච අහොයි. තතො විහාරාසන්නෙසු මනුසසා ජීවිතුං අසකෙකානනා අඤ්ඤු ගන්ත්වා ජීවික්කං කප්පසසාමා' ති පේරමුපසංකමම එවමාහංසු. හනෙන ජාතකභයමුප්පන්නං න සක්කාම එත්ථ වසන්නෙහි ජීවිතුං තුමෙහ ආගච්ඡටා' ති යාටිංසු. අථ තෙසං පේරො එවමාහ. හගවතො ධාතුං පතිට්ඨාපෙත්වා කතවෙතියඤ්ච බොධිඤ්ච ජීවමාන බුද්ධං විය පරිහරන්නො මානෙන්නො පුජෙන්නො නිවට්ඨං පටිවසාමී. න සක්කා මයා තං පහාය ගතතුං එත්ථෙවාහං වසන්නො ආපාණ කොට්ඨිතං පටිජගගිස්සාමී' ති, මා මං ගමනාය උපසහාටාති. තං සුත්වා මනුසසා තත්ථ තත්ථ පලායිංසු. තතො පේරො අනාභාරොව පට්මදිවසෙ වත්තපට්ඨත්තනෙව දිවසං චිතිනාමෙයි. තථා දුක්ඛ දිවසෙ තතිය දිවසෙ පන වෙතිය බොධියඬ්ඛනෙසු සමමර්ජනාදිනා කත්තබ්බකමමං කත්වා ආගමම විත්තක මාලකෙ අට්ඨායි. අථස්ස ගුණ තෙජෙන මාලක පරියනෙන ධීතකරඤ්ඤකරුකෙඛ අධි වුත්ථදෙව පුත්තො මිලාතසරිරං පේරං මලොකෙත්වා අත්තතො හරියං ආමන්තෙත්වා සවායං අභයත්පේරො වෙතියඤ්ච බොධිඤ්ච පහාය අඤ්ඤත්ථ න ගච්ජාමී' ති කත්තපට්ඨෙඤ්ඤ එවරුපෙ ජාතකභයෙ කත්ථවි ආගන්ත්වා ජින්නහත්තො වත්තපට්ඨත්තං කරොති. නෙනං පතිරුපං, අජේජ්ජසා හික්ඛං දසසාමා' ති පුළුචී. අථ සා සාමී ත්වං පේරස්සාහාරං දස්සාමී' ති වදයි, තමස්ස පුබ්බෙ පුඤ්ඤකමමං මෙ පකාසෙහී ති සුච්ඡන්ති ආහ.

4. කිමෙස සංසාර මහාවිදුගෙහ
අකාසි පුඤ්ඤං හවහොගහෙනු,
කෙනස්ස දුතෙ නිරතො මනො තෙ
පුච්ඡාමි තං දෙව විශාකරොභී' කි.

අචස්සා විකඛන්තො දෙවපුත්තො ආහ.

5. අයං යතියො දුතියත්තභාවෙ
නාමෙන දෙවො ඉති විසුතො' සි,
භොතතුං තද්ධුතමුපට්ඨිතෙ සො
අද්දකම් සොණං තසිතං කිලන්තං.

6. තෙනෙව භත්තස්ස මහත්තපිණ්ඩං වටෙත්ථ' දුතස්ස බුහුකම්මස්ස
තෙනස්ස දුතෙනිධ අත්තභාවෙ එලං විපට්ඨස්සති සාධු හදෙ,
අපපත්ති දුතං තභි චිත්තනියං පරිත්තඛිජෙන වුටොවජාතො'ති.

7. එවිඤ්ච පන වත්තා දෙවපුත්තො අත්තභාවං විජගිත්තා මනුස්ස
විඤ්ඤාණං පෙරමුපසංකමම වන්තිත්තා පත්තං ගහෙත්තා දිබ්බාභාරං දත්තා
එවමාහ. යාවජීවං හත්තෙ තුමහාකං හිකඛාහාරං දස්සාමි තුමෙහ
අපාමත්තා හුත්තා, සමඤ්ඤාමමං කරෙය්‍යාථ කරඤ්ජරුකෙඛා පනායං
මම විමානො නිවටං තත්ත තයා ගත්තඛන්ති ආරාධෙත්තා විමානමෙව
අගමාසි. තතො පට්ඨාය පෙරො රුකඛමුල මුපසංකමති දෙවපුත්තො
නිවටං දිබ්බාභාරමෙව දදන්තා පටිවසති.

අපේකදිවසං ජාතකෙන පිළිතා මනුස්සා මනුස්සමංසං බාදන්තා
තං විහාරං පත්තා පෙරං දිබ්බාභාරෙත වඩ්ඪිතසරීරං දිස්වා ඉමං මාරෙත්තා
බාදිස්සාමා' ති මත්තෙත්තා පෙරං වෙතියධිගතං සමප්ප්පිත්තා
තිකඛන්තකාලෙ මහා සද්දං කරොන්තා දණ්ඩ මුග්ගරාදයො පගග්ග
සමන්තා පරිවාරයිංසු. පෙරෙන කිර පුබ්බෙ අමච්ච කාලෙ සුත්තං
පහරණත්ථාය මුග්ගරං උකඛිජිත්තා උපගත පුරිසො නිවාරිතො හොති.
තෙනස්ස පුඤ්ඤ කමෙමන විහාරමජ්ඣෙක මහත්තං පබ්බතං උගගන්ත්තා
විවරමද්දි. තස්මිං බණෙ පෙරො පබ්බන්තරං පාවිසි. වොරො
ආගන්ත්තා ඉතො විතො ව මලොකෙත්තා අපස්සන්ත අරහන්තසමණො
අයං හවිස්සභ්බිති විත්තෙත්තා පලායිංසු.

8. යො යස්ස දණ්ඩති අදණ්ඩියස්ස.
ස දණ්ඩියො හොති හවෙ හවෙසු,
යො හන්ත්ති කොපං න කරොති දණ්ඩං
සනරාමරා නං පරිපාලයන්ති' කි.

9. පෙරො පන දෙවදිත්තං සුධන්තං පරිභුඤ්ජන්තො වාදස සංවච්ඡරාති
පුපුඤ්ජනො විහාසි. අච්ච පච්ඡා විපස්සනං වඩ්ඪිත්තො අරහන්තං පත්තා
තථෙව වාදස සංවච්ඡරාති විනිනාමෙසි. එවං දෙව පුත්තො වතුච්ඡති
වස්සාති දිබ්බ භොජනෙන පෙරං පටිජග්ගි. පෙරො කිර තස්මිං යෙව
විහාරෙ පරිනිබ්බාසි' කි.

10. දන්වානෙකං කබලමපි සො ජාතකස්සෙකසානො
දිබ්බානාරං ලහි සිවමථො සීතිභූතං යතිඤ්ඤ
තුමෙහපෙවිං දදථ සත්තං යස්ස කස්සාපි දෙය්‍යං
තං තෙ වටෙට හවති සරණං හොති තිබ්බානමන්තෙ' ති
අභයඤ්ඤා වත්ථුං අට්ඨ මං.

5-9. නාගාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා

1. හගවති ධරමානෙ ලඬ්ඛායං නාගදීපෙ වුලොදරො මහොදරොති
වෙමාතුලභාගිණෙය්‍යා මණ්ඩලලඬ්ඛස්ස කාරණං මහාසඬ්ඛාමං
පවවුපට්ඨාපෙසුං. තද්ධර්ම හගවා බොධිතො පඤ්ඤමෙ වස්සෙ ජේතවනෙ
විහරන්තො පවවුසසමයෙ ලොකං ඔලොකෙන්තො තෙ දිස්වා අස්ස මයා
තත්ථ ගන්තවා කලහං වුපසමෙතුං වට්ටනීති විනේතව්‍යා ඔලොකෙන්තො
සම්ඤ්ඤමනං නාම දෙවරාජං අද්දස. කොපනායං දෙවරාජාති. සො
කිර අනන්තරෙ අත්තභාවෙ නාග දීපෙ අඤ්ඤාතරො මනුස්සො අහොසි.
තද්ධර්මාදනෙ වසන්තො එකො පථෙවකබ්බො පිණ්ඩාය වරිත්වා
තස්මිං. රාජායතනස්ස ධීතව්‍යානෙ තිස්සිත්වා හත්තකිවං කරොති. සො
තං දිස්වා තස්මිං බණ්ණෙ විත්තං පසාදෙන්වා පත්තධොවනසාංඛං ආහරිත්වා
අද්දසි. සො තෙන පුඤ්ඤකමෙමන තතො වුතො දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා
අමහාකං හගවතො කාලෙ ජේතවනවාර කොට්ඨකපස්සෙ රාජාය
තනරුකකි දෙවතා නුත්වා නිබ්බන්ති. හගවා තං දෙවරාජං ආමං තෙත්තවා
මයා සද්ධිං නාගදීපං එහිති ආහ. අට්ඨානෙන අත්තතො හවනභූතං
රාජායතනං මුලා උදාරිත්වා හගවතො මස්සෙ ජත්තං විය ධාරයමානෙන
හගවා නාගදීපමගමාසීති - තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

2. සමබ්බො විත්තමාසස්ස කාලපක්කෙ උපොසථෙ
පාතොයෙව සමාදය පවරං පත්තවිවරං,
සහ රුක්කෙත්තසුමනෙන ජලනෙතා තහසා ජිනො
අනුකම්පාය නාගානං නාගදීපමුපාගමීති.

3. තතො හගවා දවිත්තං නාගරාජානං සඬ්ඛාමමජේඛ ආකාසෙ
තිස්සිනො වුට්ඨිවාතකධකාරෙහි තෙසං හයං සන්තාසං උප්පාදෙන්වා
තතො ඝනතර නිමිත්තපටලපාටනං කත්වා උග්ගතො දසසතකිරණො විය
ජබ්බණ්ණරංසිහි විරාජමානො ආකාසෙ අත්තානං දස්සෙන්වා තෙ
සමස්සාසෙන්වා සබ්බං තං හයං වුපසමෙසි. අථ නාගා ජබ්බණ්ණ රංසිහි
විරොචමානං හගවන්තං දිස්වා පසන්න මාතසා ගහිතගහිතාති
ආයුධාති ජබ්බෙන්වා හගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිංසු. අථ හගවා තෙසං
ධමමං දෙසෙසි - වුත්තං හි තස්සෙවං.

4. තෙසං ධමමදෙසෙසි සාමග්ගිකරණං ජිනො
උග්ගො පි තෙ පතීනා තං පලලඬ්ඛං මුනිනො අද්දං.

5. සත්ථා භූමිගතො තත්ථ නිසිදි රතනාසනෙ
නෙති දිබ්බතනපානෙහි නාගරාජෙහි තස්සිතො.
6. තෙ ජලධෝ ඵලධෝ ඵ භුජගෙ සීතිකොට්ඨො
සරණෙසු ට සීලෙසු පතිට්ඨාපෙසි නායකො.
7. තඤ්චාපි රාජායතනං පලලඬකඤ්ච මහාරහං
අප්පෙසි නාගරාජුතං ලෙකනාථො තමස්සිතුං.
8. පරිහොගෙ වෙතියෙ මය්හං නාගරාජා තමස්සථ
තං හවිස්සති වො නාගා හිතාය ට සුඛාය චා'ති.
9. එවමාදිතා ධම්මං දෙසෙත්වා තෙ සමගෙහ කත්වා සම්ඤ්චි
සුමනං රාජායතනෙන සඬ්ඨිං තත්ථෙව පතිට්ඨාපෙත්වා ජෙතවනවිහාරමෙව
අගමාසි. අථ නාගා තත්ථ වෙතියං කත්වා නිව්චං වන්දිතා පූජෙත්තා
වසිංසු. අථ හගවති පරිනිබ්බුතෙ තත්ථ මනුස්සා වෙතියං අකංසුං
තද්දජාපි රාජායතන වෙතියන්ති පාකටං අහොසි. අයං රාජායතන
වෙතියස්සුපපත්ති.

10. එකස්මිං කිර සමයෙ ලංකාදීපෙ සට්ඨිමත්තා හික්ඛු සමන්තකුට
කලාණ්ඩකාදයො මහා විහාරෙ වන්දිතා පූජෙත්තා ආභිණ්ඩන්ති.
තතො තෙ නාගදීපෙ රාජායතන වෙතියං වන්දිතාමා හුත්වා
අනුපුබ්බෙන ගන්ත්වා රාජායතන වෙතියං වන්දිතා පූජෙත්වා පහාතාස
රත්තියා තෙ සුනිවත්ථා සුපාරුතා ගාමං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා සකලාගමෙ
වරත්තා කිඤ්චි අලහිත්වා යථා ධොතපත්තෙතෙව නිකම්මිංසු. තද්දස්මිං
ගාමෙ සට්ඨිකභාපණස්ස දස්සි හුත්වා එකස්මිං කුලෙ වසමානා නාගානාමෙකා
මාකුගාමො සට්ඨාදය උදකත්වාය ගච්ඡන්ති ගාමවාලෙ තෙ හික්ඛු දිස්වා
තෙසං සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිතා අය්හා හික්ඛාහාරං ලභිංසු' ති පුච්ඡි.
හික්ඛු පුරෙහත්තමෙව තාවායං උපාසිකෝති ආහංසු. සා තෙසං කිඤ්චි
අලද්ධාභාවං ඤාත්වා දෙමනස්සා කෙන නුබො උපායෙන අස්ස අය්හාතං
දනං දස්සාමි' ති චිත්තෙන්ති පුබ්බෙහං සට්ඨිකභාපණං නිස්සාය පරකුලෙ
හතිං කරොමි. ඉද්දති අහං අඤ්ඤාතරස්ස රත්තිං දස්සි හුත්වාපි දනං
දස්සාමෙවා' ති සන්තිට්ඨාතං කත්වා හික්ඛු උපසංකම්ම තෙසං අභිමුඛෙ
සට්ඨං ධ්වපෙත්වා හත්තෙ ඉමං පාදරහං යාවාහං ආගම්ස්සාමි තාව
ආගමෙට්ඨාති වත්වා කුරිතකුරිතා තමෙව කුලං උපසංකම්ම අඤ්ඤා
සට්ඨිකභාපණං මෙ දෙට් අය්හා'ති ආහං. සො තං සුත්වා කිං තං හොති
පරකුලෙ දස්සි හුත්වා පුරාණ ඉණ්ණො මුත්තිං න පස්සයි, අථ තං
සුතඤ්ඤාතං වධිචේත්වා ධනමෙම ගණ්ණාසි. කිමෙතන්ති. අථ සා සාමි
ධනත්ථාය මා චිත්තෙසි. කුමාකං සරෙ රත්තිං දස්සි හුත්වා කම්මං
කරොන්ති ඉණ්ණො මුඤ්චිස්සාමි සට්ඨිකභා පණං මෙ දෙට්වා' ති. සො
සාමුති පණෙණ ලිඛිත්වා කභාපණෙ අදස්සි අථ සා තං ගතෙත්වා.
සකලාගමෙ ආභිණ්ඩිත්වා එකෙකස්ස කුලස්ස එකෙකං කභාපණං දදන්ති
සට්ඨි කභාපණෙ දත්වා හත්තං සමපාදෙත්වා පත්තෙසු ආකිරිත්වා

පතිගණනාපෙත්වා අනන්තා කතං වායාමං හික්කුනං කපේන්ති ආහ.

11. පාදෙ වන්දිය අය්‍යානං පව්කබ්බමි සුඤ්ඤාථ මෙ
තස්මි මේතාදිසී අඤ්ඤා කපණ්ණෙනන භුතලෙ.
12. ඉඤ්ඤා දුක්ඛසංකතානති ඉඤ්ඤාසී අනොසනං
අඤ්ඤාභිකා අප්පහොගා විහරාමි අබ්බධවා.
13. දුතං දදන්ති අජ්ඣාපි රත්ති දුස්සන්තමාගමි.
පරිභුඤ්ඤා අය්‍යා මෙ දින්නං දුග්ගත පාහන්ති.

14. ඉවාදිනා අත්තනා කතං සබ්බං අධිකාරං වත්වා වන්දිත්වා
සටං ගහෙත්වා අගමාසි. හික්කු තස්සා කපං සුත්වා අහො අවජරියන්ති
විමේනමානසා හත්තං ගහෙත්වා මහානාමකෙ සරෙ මුච්චිඤ්ඤා
පවිසිත්වා අධිංසු. අප් තෙසු සඤ්ඤාපෙත්වා ආච්ඡාසොති හික්කු
ආමන්තෙත්වා ආයසමන්තො එතිස්සා සඤ්ඤාභිකස්ස බේත්තං යොධෙත්තු,
සරාගිනො මා ඉමං භුඤ්ඤාති වත්වා ආහ.

15. අමෙහා මාතා න නො එසා නො වයං හගිතී ව නො
න සසුසු සුඤ්ඤා එසා න ඤාති න ව යොහද.
16. ධීලවත්තා ගුණවත්තා සුබ්බතා යතයො ඉමෙ
එතෙසං දින්නමප්පමි අනන්ත එලදං සියා.
17. ඉති මන්ත්වාන සා දිනා දුලිඤ්ඤා පාර කමමිකා
අත්තනං වික්කිත්වාන දුතමස්සදසි නො.
18. පරිසොධෙම අත්තනං ආකම්බන්තා මහපථලං
සරාගා තං න භුඤ්ඤාම අප්පහන්ත්වාන ආසවෙති.

19. එවං වත්වාන තෙ මුච්චිඤ්ඤා තස්මි තස්මි නිසින්නා
විපස්සනං වඩ්ඪත්වා සහපටිමිහිදහි අරහන්තං පාසුඤ්ඤා. අප් තෙ
තස්මි වන සඤ්ඤා දෙවතාහි සාධුකාරං පවත්තයමානා ආගන්ත්වා
හත්තං පරිභුඤ්ඤා. අප්ස්සාව හික්කුනඤ්ඤා පවත්ති ඤ්ඤා දෙවතානඤ්ඤා
සාධු කාරං සුත්වා රඤ්ඤා සෙතවත්තෙ අධිවත්වා දෙවතා සතතුධා
සාධු කාරං දදන්ති.

20. සාධු සාධු මහා සඤ්ඤා සාධු සාධු තයා කතං
දුතං බේත්තගතං ආසි සුලාභං අස්ස තෙ අහු.

21. රාජා දෙවතාසා සාධුකාර සඤ්ඤා සුත්වා තිං තං රෙ දෙවතෙ
අමාකං දුතස්ස සාධුකාරං අදසි. උදහු පරස්සාති. අප්ස්ස දෙවතා
තවාදුතං සන්ධාය ත, නාගාය සාධු කාරොති වත්වා ආහ.

22. ජෙස්ස තෙස්සාදිනා යො තු කත්වාන පරිච්ඡිතං
මහා යාගං පවත්තෙති ත තං හොති මහපථලං.

23. අනාදරං පුරකඛන්වා අස්සද්ධාය අයොනියො
අබේත්තෙ යො දදෙ දුතං න තං හොති මහජාලං.

24. දලිද්දෙ'පි මහා සද්ධො සාදරො සුද්ධ මානසො
දෙනි අප්පමපි යො හොති අනන්තඵලදෙ සද්' ති.

25. ආදිනා දුතෙ මහජාලතං විණේණන්වා මහාරාජ නාගදීපෙ
නාගානාමෙකා සට්ඨිකභාපණදස්සි හුන්වා හික්ඛුනං ඵවික්ඛෙව ව දුතමදස්සි.
හික්ඛු ව තස්සා දුතං නිස්සාය අරහත්තං පත්තා. අහං තස්සා තුස්සි
න්වා සාධුකාරං අදස්සිනි සබ්බං විජ්ජාරෙන කපේසි. රාජා තං සුන්වා
සොමනස්සො ඉණ්දයකඤ්ච තඤ්ච ආනාපෙත්වා කභාපණෙ දදන්තො
අදස්සි. කන්වා සබ්බං තං දීපං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං කන්වා තස්සායෙව දන්වා
මහාසම්පත්තිං අදස්සි. තතො පට්ඨාය කිර තං දීපං නාගදීපනි පඤ්ඤාස්සි.
සා තතො පට්ඨාය බ්‍රහ්ම පුඤ්ඤකම්මං කන්වා ජීවිතපරියොසානෙන
දෙවලොකෙ තිබ්බත්ති' ති.

26. ඵවං පඤ්ඤා සුපගතමනො ආතුමං කන්ව දසං
දන්වා දුතං පයති තිදිවං හොති පාසංසිකො ව,
තස්මා දුතං පුරතරුසමං ඉවජ්ඣත්තපදනා
මචෙජරාරිං හනථ හවතා දුතමිත්තං හජවේනා.

නාගාය වක්‍රී නවමං.

5-10. වික්‍රම පබ්බතස්ස වක්‍රමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. එකස්මිං සමයෙ සීහලදීපෙ බ්‍රහ්මණානියං නාම හයං වාදස්සං
වච්ඡරං අට්ඨාසි. එත්තකං කාලං ලංකාදීපෙ දෙවො න සම්මා පාවස්සි
තස්මා අසම්පජ්ජන්තෙ ජාතකහයං ජාතං. දුබ්බොජනෙන උපද්දුතානං
මනුස්සානං රොගහයං ව ජාතං. ඉති අට්ඨිවම්මාවසෙසා මනුස්සා
දුක්ඛිතා අහෙසුං, ඉත්ථියො සරෙ සරෙ යක්ඛිණියො විය පුරියා
පෙතපියාවා විය අහෙසුං. තෙසු තෙසු කිර වාරෙසු අවම්භිගල
කොලාහළසද්දෙන ව පරොදන්නානං විලාපසද්දෙන ව එක කොලාහළං
අහොසි. තත්ථ තත්ථ මතමතානං තුණ්පගන්ධෙන සන්තිපතිතා නං
අමනුස්සානං වසෙන මහබ්බයං අහොසි. ඵවං අනෙකෙහි හයෙහි
උපද්දුතා ලංකාදීපවාසීනො පබ්බත නදී සොබ්බාදිසු යත් කත්ථි
ගන්ත්වා ජීවන්ති. තද්වි වක්‍රමපබ්බතස්මිපෙ මනුස්සා තං පබ්බතං සරණං
කන්වා යෙභුයොන පබ්බතපාදෙ වසන්ති. තද පබ්බත පාදගාම වාසිකො
එකෙ අත්තනො මාතුගාමෙන සද්ධිං ජීවනොපායං පරියෙසනො
පබ්බතං අභිරුහිත්වා ආභිණ්ඩනො පබ්බත මත්තෙ එකං කාර රුක්ඛං
දිස්වා තත්තෙව වසිය්‍යාමි' ති රුක්ඛං උපනිය්‍යාය ගෙන කන්වා වසති.

තස්මිං පන කාරරුකෙති ක්ෂේපා සාධායො අහෙසුං. සො කාසු සාධාසු එකාය ආගතතුකසකකාරං කරියසාම. එකාය දනං දසසාම. එකා අමහාකං පරිභොගත්ථාය හවියසාහි' ති විකපෙපත්ථා අත්තනො තියමිතසංඛාය පණණං පරිභුඤ්ජනනා තත්ථ වියනති

2. අපේක දිවසං එකො හිකු භික්ඛාචාරධානං ගවේසනො තෙසං ගෙහෙ ධුමං දිස්වා ධුමසඤ්ඤාය තස්ස ගෙහමගමාසි. අථ සො පුරිසො තං දිස්වා සොමනස්සපපන්නො අහො වතමේ මයං කාර පණණං නිස්සාය මහත්තං පුඤ්ඤකමමං පසවාම, විරදිට්ඨො ව අයොහා අභිවාදනඤ්ච කරියසාමි' ති ගත්ත්වා ථෙරස්ස හත්තො පත්තං ගහෙත්වා එසුකට්ඨානෙ තං නිසීදපෙත්වා පණණං ආහරියසාමි' ති කාරරුකඛ සමීපං අගමාසි. තද් රත්තිභාගෙ තස්ස රුකඛස්ස පණණං ආදිං කත්වා අත්තමයො ජලිමුපදය පාණකා ඛාදිංසු. සො තං රුකඛං දිස්වා දුක්ඛි දුම්මනො නිවත්තිත්වා ගෙහමෙව අගමාසි. අථස්ස හරියා තුව්ඡ හස්සෙත ආගච්ඡන්තං තං දිස්වා කිමඡ්ඡ අයො තුව්ඡ හස්සෙත ආගතොති පුච්ඡි. අථ සො ආචිකඛන්තො එවමාහ.

3. යං චිත්තිතං පුඤ්ඤවතං සමිදධානං සමිඡ්ඤති
න තථා අප්පුඤ්ඤානං ඊහන්තානමපි සිඡ්ඤති.

4. විරදිට්ඨස්ස අයොස්ස දතුමඡ්ඡන්තායපි
පණණමත්තමපි නො ලදධං අහො නො මඤ්ඤානා' ති.

5. එවඤ්ච පන වත්වා හද්දෙ කාරරුකඛෙ පණණමපි ජලිමපි
උපාදය සබ්බං පාණකා ඛාදිංසු' ත ආහ. සා තං සුත්වා තස්ස එවමාහ.

6. සභාවමෙතං ලොකසමිං කතපුඤ්ඤස්ස ජනතුනො
සයමෙව සමායන්ති මුත්තා වෙථරියාදයො.

7. අලක්ඛිතා අධඤ්ඤාන දුබ්බගෙනිධ මානසෙ
පරක්කමෙන යං තත්ථ සඤ්චිතඤ්ච හනිස්සති' ති.

8. වත්වා ඉදානි කිං කරියසාම ථෙරං නිසීදාපෙත්වා අප්පමත්ත කමපි අදතුං අයුත්තන්ති වදන්ති. අත්තනො සරිරමංසා පචිත්වා ථෙරං අජානාපෙත්වා දස්සාමි' ති චිත්තෙත්වා නාව ලෙබ්බසස්ස ගහෙත්වා අත්තනො උරුමංසං උක්කන්තුතිකාමා ගබ්භං පාවිසි. අථස්සා සාමි කො' පි අත්තනො මංසං ථෙරස්ස තථෙව දස්සාමි' ති මංසං උක්කන්තිතුකාමො තමෙව පචිට්ඨො හරියං තථාකරොන්ති. දිස්වා කිං කරොසි' ති පුච්ඡි. සා මම සරිරමංසං පචිත්වා ථෙරස්ස දස්සාමි අයොති ආහ. තං සුත්වා සාමිකොපි අත්තනො සරිර මංසං දතුකාමො හද්දෙ මාතුගාමා නාම අප්පබුද්ධිනො දුක්ඛං සහිතුං අසකෙකාන්ති මම සරිරමංසං දස්සාමි' ති ආහ. අථස්ස හරියා අත්තනො මංසං දතුං ඉච්ඡති තථෙව සාමිකො' පි. ආහ. තස්ස ආනෙ මහඡ්ඤාසයනා වුත්තං හි.

9. එවිං දානපතිනතු දානෙව රමනෙ මනො
දෙන්තේවිජ්ඣන්තිකං දානං බාහිරෙසු කථාච කා.

10. අනං අනං පදස්සනති මනෙතෙතවත්තු භොජනෙ
තෙසංසම්බලහජෙත සකෙකා පාතුරුහු තති.

11. කථා..? එවිං තෙහි මංසදානස්ස උස්සාහනෙන තෙසං සද්ධා
බලෙන සකකස්ස පණ්ඩුකම්බලසීලාසනං උණ්ණාහාරං දස්සෙයි. සො
ඔලොකෙන්තො තෙසං ජයම්පතිකානං පරිසුධ අජ්ඣන්තික දානජ්ඣා
සයා ඤත්වා බොධිසත්තස්සෙව අජ්ඣාසයා එතෙ' නි තුඨ්ඨමානසං
සාලිතණ්ඩුලානං දොණුඤ්ඤා මිගසජීඤ්ඤා දධිසථඤ්ඤා තෙලසථඤ්ඤා
ආදාය මුහුත්තෙන ගන්ත්වා අඤ්ඤාතරමනුස්සො විය. තෙසං සරවාරෙ
ථත්වා තෙසං අනුපරියායන්තො ඉමස්මිං ගෙහෙ මනුස්සා කඤ්ඤා
නි ආහ. තං පුත්වා ජයම්පතිකා ගෙහෙ' නි වත්වා ගෙහා නිකම්මිංසු.
අථ තෙසං සකෙකා, ඉමස්සාන්තො අයාස්ස කිඤ්චි දෙයාං අත්ථි' නි
පුච්ඡිතෙ. අයා අයාස්ස කුතො දුග්ගතා මයං දෙයා ධම්මං ලභිස්සා'
ම අත්තමසො පණ්ණමත්තම්භි නිකම්මිංසු ආවොද්ධිං. තතො සකෙකා
තෙන හි ඉමිනං තණ්ඩුලො හත්තං පච්ඡත්වා ඉමිනා උපකරණෙන සද්ධිං
පෙරං භොජෙස්සථ. යජ්ජානං විරායාමී මං අනොලොකෙන්වා තුමෙහි
භුඤ්ජථ යථාපච්චයං කරොථා' නි වත්වා තං අකභයං කත්වා අධිට්ඨාය
දෙවලොකමෙව අගමායි. තතො තෙ හත්තං සම්පාදෙන්වා පෙරං.
පරිවිසිත්වා තං ආගමමානා අනාගච්ඡන්තෙ සයම්භි පරිභුඤ්ජිංසු.
උක්කලියා පත එකකථවිජුගතිතමත්තධ්මානමෙවපඤ්ඤායි. උපකරණානිභි
තථෙව, අථ තෙ තං අච්ඡරියං දිස්වා සොමනස්සා තතො පට්ඨාය
මහත්තං හික්ඛු සධස්ස සන්තිපානෙන්වා සකකරොන්තා ගරු කරොන්තා
මානෙන්තා පුජෙන්තා පබ්බතපාදෙ, මනුස්සෙ ච අනෙක
කපතද්ධිකච්ඡිකකා දයො ච දිබ්බාහාරෙන්ව සන්තප්පෙන්තා සීලං
රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා ධම්මෙන සමෙත යාවජීවං
වසිත්වා ආපු පරියොසානෙ දෙවලොකො නිබ්බන්තිංසු' නි.

12. සධා බලං පස්සථ හො ජයම්පති සමං සදනෙනපි දනමානසං
පුරෙත්ථ දනස්ස එලං ලභිංසු තෙ තුමෙහි සධාධුරං සෙව්වා' නි.

වත්දුලපබ්බකස්ස වත්දුං දසමං.

මගපොතකචගො පඤ්චමො.

6-1. උක්කරොලිය වත්දුමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා

1 සීහලදීපෙ කීර හගවතො සාසනෙ පතිට්ඨිතෙ තඤ්ඤා තඤ්ඤා විභුතෙ
ධම්මවිනයෙ රාජරට්ඨ උක්කරොලියං නාම එකං මහත්තං ගාමං.

අනෙකි. තසා බො පන ගාමසා ආසනෙන ගොපාලගාමකෙ එකො ගොපාලවෙටකො රජොජලපරිකිණ්ණගනෙනා කුවෙලො පාදදම දණ්ඩනකො පානොව යාගුං පිවිත්වා ගාවො පාලෙතුං වනං ගව්හි. අප්පා මාකුමහලිකා පුත්ත තව සත්තිකං ගව්හනනා තපී. අරඤ්ඤ, ඉමංබාද් ති පාරිවාසිකං එකං ආලුවබණ්ඩං අද්ධි. සො තං ආදය ගව්හනෙනා අත්තරාපපෙ එකං පිණ්ඩපාතිකකෙරං දිස්වා වන්දිත්වා ආලුවබණ්ඩං පතෙන පතිට්ඨාපෙයි. පෙරො තං පටිග්ගහෙනවා එවං සලලකෙයි. අයං දුරකො අතීව දුක්ඛිතො තස්සෙතං දෙයා ධම්මං සඵලං කරස්සාමි' ති තසෙව ධිතො විපස්සානං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා පරිභුඤ්ඤාං අනො බුධිපුත්තානං කරුණාමහත්තතා හවන්ති ව.

2. සාධුතං කරුණා නාම ඊදිසෙසු පවත්තති
එසො ජිනත්‍රපො දිස්වා පිලලකං තීව දුක්ඛිතං
අසක්කතං පරිවාසං නිබොතකරසාහතං
භුත්වා ආලුවබණ්ඩං තං පුබාපෙති යතිස්සරොති.

3. තතො සො දුරකො ආපු පරියොසානෙ කාලං කරවා තස්මිං යෙව ගාමෙ අඤ්ඤතරස්ස මාකුගාමසා කුවිජ්මහි පටිපත්තිං ගණ්හි. තද් තස්සාලුවබණ්ඩානුභාවෙන එකො නිධිකුමහො නිබ්බන්ති සො සබ්බෙසං දිස්සාමානොයෙව උත්තරොලියවාපියං ඉතො විතො ව පවට්ටමානො සංසරති. තද් පනෙකා ඉසී පවට්ටමානං තං නිධිකුමහිං දිස්වා වෙගෙන ගන්ත්වා තං අග්ගහෙයි. තතො තප් පරිග්ගහිතා දෙවතා හත්ථං මොවෙයි. අප් සා එකං මුත්තෙ එකෙන ගණ්හාති. තතො දෙවතා තස්සා එකං හත්ථං තස්මිං යෙව අලලියා පෙයි. සා තං හත්ථං ආකඩ්ඪිකුං අසක්කාන්ති නිවත්ථත්වාදි. කත්වා සබ්බං පසාධනහණ්ඩං කුමිහියං එව පක්ඛිපිත්වා දෙවතාරාධනං කත්වා මුත්ත හත්ථා පුත්ත නිධිං ඔලොකෙකුමිපි අවිසති. අප් ස්සා හත්තො මුත්ත මත්තොව සො ගන්ත්වා පඨවිං පාවිසි. අප් සා ඉසී ගන්ත්වා තං පවත්තිං මනුස්සානං ආරොවෙයි. ගාමවාසිතො මනුස්සා නිධිං දස්සනත්වාය යෙභුයොන වාපිං අගමංසු.

4. තතො ආලුවබණ්ඩදින්නකුමාරස්සා' පි මාතා තං කුවිජ්නා පරිහරන්ති අඤ්ඤා පුත්තං අධෙක නිසීදපෙත්වා වාපිමෙව අගමායි. තද් පි සො නිධිකුමහො පඨවිතලකො උග්ගමම උදකපිටෙට් අපරාපරං සඤ්චරි. තද් මනුස්සා අමාකං සත්තිකං ආගව්හතු' ති ආසිංසන්තා අට්ඨංසු. අප් සා කුමාරමාතා' පි තපෙව වත්වා අට්ඨායි. නිධිකුමහො ථාකමාගමම තස්සා අභිමුඛධානෙ අට්ඨායි. පුත්ත සා මම අධෙක ධුත්තස්සානුභාවෙන ආගව්හතු' ති ආහ. නාගව්හ තෙව තතො සා මම කුච්ඡගතස්ස දුරකස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන ආගව්හතු' ති ආහ. තාය උග්ගමත්තෙව නිධිකුමහො සීඝ්‍රමාගමම තස්සා පුරතො සමීපෙ අට්ඨායි. අප් සා නිධිකුමහස්ස තව පුත්තට්ඨානං ත්වමෙව ජානාහිති තස්සා වචන සමනත්තරමෙව සො පඨවියං පරිවත්ත මානො ගන්ත්වා තස්සා ගෙන

අප සා නිධිකුම්භස්ස නව යුත්තට්ඨානං ත්ථ්වෙව ජානාහිති තස්සා වචන සමනත්තරමෙව යො පට්ඨියං පරිවත්ත මානො ගන්ත්වා තස්සා ගෙනෙ යුත්තට්ඨානො අට්ඨාසි. කුමාරස්ස කත්තබ්බි වයකරණං ය්පෙත්වා නාඤ්ඤං නිධිගුම්භො කාතුං දෙති. අපාපරභාගෙ කුමාරො මාතුකුච්ඡිනො නිකබ්බිත්වා කමෙන සිකබ්බා ගහණං කාලෙ සමපාපුණි. තද්ධි කිර දීපවාසිනො පඤ්චවස්සිකං කුමාරං විහවානුරූපාහරණෙහි අලංකරිත්වා මධගලෙන සිකබ්බාපදං ගණ්ඨා පෙත්ති. තද්ධි පි තස්සමානා සිකබ්බාගහණමධගල නාමගහණ මධගලෙසු පුත්තං පසාධෙත්ති නිධිකුම්භනො තද්ධි ඉස්සා පකබ්බිත්ත වත්ථං ගහෙත්වා නිවාසෙසි. තතො වත්ථසාමිකා තස්ස ගෙන ආගතා වත්ථං සඤ්ජානිත්වා ඉමං මම වත්ථන්ති අග්ගහෙසි. කුමාරස්ස මානා තං දිඤ්ඤා වත්ථස්සාගමනං සබ්බං කපෙසි. සා තං නිධිං ලභිත්වා ගොපෙත්වා පරිභුඤ්ජයි. නිධියො නාම රඤ්ඤා සත්තකභාවං න ජානාසි. කිං තථි හලා හල විසනො අධිකං නිධිං පරිභුඤ්ජයි' ති වත්වා ආහ.

5. න විසං විසන්ති අකබ්බානං රාජස්සං විසමුච්චනෙ
තාසෙති විසමෙකංච රාජස්සං කෙවලං කුලං.
6. තිට්ඨන්ති දහනා දඬිඨා පාදපා නුන කානනෙ
රාජකොපානලාදඬිඨා න තිට්ඨන්ති තරා තථා.
7. කාලො වා කාරණං රඤ්ඤා රාජා වා කාලකාරණං
මාතු තෙ සං සයො හොතු රාජා වා කාලකාරණාති.

එවං වදන්ති තා සත්තස්සෙසි තතො කුමාරමානා ආහ.

8. යං යෙන චිත්තං අනෙයෙන ලඤ්ඤං තං දෙති රාජාදි හයං හි තස්ස
නෙයෙනපසොතිවයොමනාධිකංසකෙකානති නායංනභිදෙවතාපීති

9. එවං තාසං වත්ථස්ස කලහමුලෙන සා කථා රඤ්ඤා සන්තික මගමාසි. රාජා තං සුත්වා ධනාහරණස්ථාය රාජපුරිසෙ පෙසෙසි. මනුස්සා ධනසාමිකස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා නිධිකුම්භං පරාමසිංසු. අප්පො හයානකසඤ්ඤං පච්ඤෙතොනො ඉතො විතො ව අපසරන්තා පසාරිත හස්සේ තස්සෙව අලලියාපෙනො ගහෙතුං නාදසි. රාජ පුරිසා තං පචන්ති. රඤ්ඤා පෙසුසු. රාජා තං සුත්වා විමිහිනො තථාසති ධනසාමිකං ධනෙන සද්ධිං ආනෙතු' ති පෙසෙසි. තෙ කුම්භිනා සද්ධිං ධනසාමිකං නෙත්ථාරඤ්ඤා දසෙසු. රාජා කුම්භිනො අවජිරියං දිඤ්ඤා ධනසාමිනො එවමාහ. හො තථි කුම්භිනො අමහාකම්පි ධනං දෙහිති තතො උදකං ගහෙත්වා නිධිකුම්භිං අභිසිඤ්ඤිතං ඛණං යෙව කුම්භිමුඛෙන උග්ගමම මහාධනරාසි පහොසි රාජා තා දිඤ්ඤා අතිවිය විමිහිතමානසො නිධිකුම්භිනා සඬිං තස්ස මහන්තං හොගකබ්බං. දත්ථා තං ජනපදං තස්සෙව දත්වා මහා පරිදාරෙන පෙසෙසි. සො තතො පට්ඨාය දනාදීති ඤ්ඤාති කත්වා ආයුපරියොසානෙ සඤ්ඤා දරකො ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති' ති.

10. යො ඥානාධාර ජිනත්‍රජානං අප්‍රමිපි සධාය දදති දෙයං.
 යො පෙවි සංසාරමනාවිදුග්ගෙ සමපත්ති නාවාය පතිධිමේ ති.

උත්තරොදිය වත්තං පඨමං

6-2. තම්බසුතකේරසා වත්තමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. එකස්මිං කිර සමයෙ ලඬකායං සද්ධානියො නාම රාජා රජං කාරෙති. තද එකො රාජපුරියො රක්‍ෂකා පෙසිනො කොට්ඨසාලං අගමාසි. රාජකිව්වසාසුතො, තස්මිං ගාමෙ මනුස්සා තස්ස ආගතකුක සක්කාරං කරොන්තා සසතං සවාක්‍ෂණං භොජනං සමපාදෙත්වාකාලං ආරොවෙසුං තනො තං භොජනස්ථාය නිසින්නකාලෙ එකො හික්ඛු හික්ඛං වරමානො අනුක්කමෙන තං ධානං සමපාපුං. යො ථෙරං දිස්වා පසනෙනා තමුපසංකමිත්වා පතනං ගහෙත්වා සතසහිතභතනං ථෙරස්ස අද්දසි. ථෙරො භතනං භුක්ඛිත්වා සතං ගෙසස්සස්ථාය උපනෙසි. යො එතතකං පුක්කදකමමං කත්වා ආයුපරියොසානෙ කාලකතො ඉමස්මිං යෙව දීපෙ වලවහගාමෙ අක්කදතරස්මිං කුලෙ නිබ්බන්ති. අථස්ස මානාපිතරො සුමනො' ති වොහරිංසු. යො කමෙන වුද්ධිමත්ථාය දුරපරිග්ගතං කත්වා ගෙහං අස්සධාවසත්තෙ සරාවාසෙ ආදිනවං පබ්බස්ථාය ව ආනිසංසං ඤත්වා සමපත්තිං පතාය බ්‍රාහ්මණරාම විහාරං ගන්ත්වා පබ්බජිත්වා ආරඬවිරියො පහිතත්තො වත්තපට්ඨිත්ත සමපනෙනා ත ථිරෙනෙව කාලෙන විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා තම්බසුමතකේරො' ති පාකටො අහොසි. අථස්ස පුක්කදානුභාවෙන තස්මිං යෙව විහාරෙ තිමබ්බරුක්ඛෙ අධිවසො දෙවපුත්තො ථෙරං තිබ්බං දිබ්බාහාරෙන උපට්ඨෙති. තස්ස පත ථෙරස්ස වාදස වස්සකාලෙ ලඬකායං බ්‍රාහ්මණානිසං නාම ජාතකං අහොසි. තද පත දුබ්බික්ඛභයෙහි ජනෙසු ජිළියමානෙසු ථෙරො පක්ඛට්ඨනෙ හික්ඛු ආහාරෙන කිලමමානෙ දිස්වා තෙ ආමනෙත්වා ආවුසො මයං කස්ස ගන්ත්වා ජීවිස්සාමා' ති මත්තෙත්වා තෙහි සබ්බෙහි ජමුදීපෙ ගන්ත්වා ජීවිස්සාමා' ති වත්වා එකජ්ඣාසයෙ ජාතෙ ථෙරො ගමන සඤ්ඤා අහොසි. තං දිස්වා දෙවපුත්තො කිං භන්තෙ ගමනාකාරං පක්කදායති, කුහිං ගට්ඨං' ති ආහ. තං සුත්වා ථෙරො දෙවපුත්තස්ස චම්මාහ.

2. දෙව' දති අයං ලඬකා දුබ්බික්ඛා ආසි කෙවලා සුස්සිත්වා එලිතා ආසුං තද්‍රාක රහදදයො.
3. ගතා විනාසං ජලජා පිඨාසා මිගසුකරා ධාවනති දිස්වා ආරාචං මරිචිං නොයසක්කිනො.
4. සීතපණ්ණා වනා ආසුං හජාතා ව තිණොසධා තසංව විකිරිසිංසු චුණ්ණාතිලසමාහතා.

5. දුබ්බාජනෙන දීපස්මිං පිළිතා පන මානසා.
අට්ඨි වම්මාවසෙසාසුං ඛිණ්ණලොභිත මංසකා.
6. ජීවිතාසා නරා දෙව ගහෙතවා සුත්තදරකෙ
තස්ස තස්ස ගතා ආසුං යස්ස සකෙකානති ජීවිතුං.
7. යසමා තසමා මහාදෙව න සකෙකාමිධ සීහලෙ
ජීවිතුං ජම්බුදීපස්ස යාමදන්ති අබ්බුච්චි ති.
8. තං සුත්වා දෙවපුත්තො තස්සා තිත්තමමං පකාසෙතවා
ගමනචිත්තං පටිබාහනො ඵවමාහ.
9. අතීතමහි තුවං හත්තෙ අදසෙකස්ස හික්ඛුනො
සද්දහන්තො දනඵලං සතෙන සහ හෝජනං.
10. තතො වුතො තුවං තස්ස පුඤ්ඤකමමස්ස වාහසා
දුතියත්තභාවෙ ඵකස්මිං ජායිත්වාන සුබෙ ධිනො.
11. පභාය මාතෘපිතරො සහිරඤ්ඤං සකං සරං
පබ්බජිත්වාන සම්බුද්ධා සාසනෙ බද්ධමානසො.
12. පටිපත්තිපරො හුත්වා භාවෙතවාන තිලකබණ්ණං
සො තථං ඛිණ්ණසවො අට්ඨි තත්තෙ දනඵලං තද.
13. යං මයා දීයමානං තං දිබ්බතනං පරිභුඤ්ඤාසී
තදිදම්පි තද දිත්ත දානස්සෙව ඵලං සියා.
14. වුපසම්මති දුබ්බිකඛ්ඛං හයං යාවෙස්ස සීහලෙ
තාවෙස්ස වසී සියෙසහි වස්ඛං කරුණාය මෙ.
15. චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා හෙසජ්ජං සයනාසනං
තථ පුඤ්ඤානු භාවෙන හොති තං චිප්පලං සද.
16. මා ගච්ඡන්තු හවන්තා හො ජම්බුදීපං කදච්චි පි
සක්ච්චිපසුතා හුත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොන්තු තෙති.

17. ඵං ව පන පත්වා දෙවපුත්තො ජම්බුදීප ගමනං නිවාරෙත්වා
තතො පට්ඨාය පෙරං දිබ්බමයෙහි චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනෙහි උපට්ඨහති
තං පඤ්ඤානං හික්ඛුසනානං යාවදස්සං පහොති ඵං දෙවරාජාවාදස
සංවච්ඡරං උපට්ඨති. තතො වුපසන්තෙ දුබ්බිකඛ්ඛයෙ පෙරො දෙවපුත්තං
ආමන්තෙත්වා වාරිකං වරමානො පඤ්ඤාසනෙහි හික්ඛුති සඨි අනුක්කමෙන
රාජරථෙ කණ්ඩරාජිකං නාම මහාගාමං පත්වා හික්ඛං වරිත්වා ඵකස්මිං
ධානෙ තිසීදිත්වා පරිභුඤ්ඤාං ආරහි, හික්ඛුසධෙසාපි. තද මෙසපටලවජනෙන
සුරියාලොකං න දස්සෙසි. අපේකවෙව හික්ඛු කුක්කුච්චායන්තා න
පරිභුඤ්ඤාසු. තතො පෙරො තෙසං කුක්කුච්ච වීනොදනස්සං ඵකං
සක්කරපාසාණං ගහෙත්වා න බග්ගෙන ආකාසෙ බිප්පි. සො
ආකාසමුග්ගත්ත්වා සුරියො විය ජලමානො අට්ඨාසි. අථ තෙ හික්ඛු

3 යො පන උණිණො එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ජීවිතපරියොසානෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා බුද්ධානරං මහත්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො වුත්තො මනුස්සලොකෙ පංචජාතිසතං නිබ්බත්තිත්වා මයුරමංසරසෙන සප්පිනා සද්ධිං සාළිහත්තමෙව ලභි. තතො ඉමස්මිං බුද්ධපාදෙ හගවති පරිනිබ්බුතෙ සීහලදීපෙ ගංගාතීරෙ පුට්ගලලගාමෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලෙ පටිසන්ධිං ගහෙත්වා අනුක්කමෙන ගබ්භ පරිපාකමන්ඩාය මාතුකුට්ඨිකො නික්කම්. තස්ස මාතෘපිතරො තිස්සොති නාමමකංසු. යො වයස්සතෙනා සරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ව ආනිසංස සුත්වා සබ්බං විහවජාතං පභාය පුට්ගලලකවිහාරං උපසංකම්ප්වා පබ්බජ්ජං යාථි හික්ඛු තං පබ්බාජෙත්වා උපසම්පාදෙසුං යො තචිරෙන කාලෙන සට්ඨෙතො වායමනො අග්ගඵලං අරහත්තං පාපුණි. පුඤ්ඤවා අහොසි පඤ්ඤවා පරියත්තාගමො තිස්සසංකේරොති සකලසීහලෙ පාකටො අහොසි. තස්ස පන ථෙරස්සපත්තං යො කොචි අච්චො වා ගණනාති දළිද්ද වා ගණනාති. යො පනස්ස කාමං මයුරමංසරසෙන ව සුගන්ධසප්පිනා සද්ධිං සාළිහත්තෙන පුරෙත්වාච දෙති. ඉමිනා නියාමෙනස්ස සට්ඨිසංචරිතරාති අතික්කම්සු.

4. අභාපරහාගෙ එකො අමච්චපුත්තො එවං විනොසි. ඉමස්ස කීර ථෙරස්ස නිබ්බදං මයුරමංසරසෙන ව සුගන්ධසප්පිනා සද්ධිං සාළිහත්ත මෙව උපපජ්ජතිති. අනෙකා කථයන්ති, මයා පතිමං කාරණං උප පරික්කිතුං වට්ටතිති එවං ව පන විනොතවා ගෙන ගත්තවා රත්ති හාගෙ හරියාය එවමාන. හද්දෙ පුට්පබ්බත විහාරවාසීතිස්සසංකේරස්ස අජාහං දනං දතුකාමො. ථෙරස්ස ඉධාගතකාලෙ මිස්සකතණ්ඩුලෙන කුඩ්ඩයාගුං පවිත්වා හොජෙත්වා උපකට්ඨාය වෙලාය පණ්ණසුපෙන බිලඬගුනියෙන මිස්සකහත්තමෙව දෙහිති වත්වා පහාතාය රත්තියා සයං විහාරං ගත්තවා ථෙරං වන්දිත්වා හතෙන අස් අමහාකං අනුග්ගහං කරොථා ති නිමන්තෙත්වා සයං අඤ්ඤත්ව අගමාසි. අථස්ස ගෙන අධිවත්ව දෙවතා රත්තිහාගෙ හරියාය සද්ධිං මනෙත්තස්ස තං වචනං සුත්වා ත ජානාති නුතායං ඉමිනා ථෙරෙන පුබ්බ කතපුඤ්ඤකම්ම විපාකස්ස කෙනෙවි අනිවත්තිය භාවන්ති විනොතවා තස්ස ගෙන මහලලකපුරිසො විය සාළිහණ්ඩුලමෙව ව මයුරමංසං ව ගහෙත්වා ගෙන ආගම්ම තස්ස හරියාය අදසි. තාය කුතොයං ආනිතන්ති, චුත්තෙ දෙවතා එවමාන, අම්ම අමච්චපුත්තො මං දිස්වා මයා හො අස්පුට්පබ්බතවාසී තිස්සසංකේරො නිමන්තිතො. ඉමං ත්වං උපකරණං ගහෙත්වා ගෙන ගත්තවා සරණං දත්වා එවං වදෙය්‍යාසි. ඉමිනා හත්තං සම්පාදෙත්වා සවාසඤ්ජනං ථෙරං හොජෙතුං වදෙය්‍යාසිති මං අථොචා ති වත්වා අත්තරධාසි.

5 සාපි තස්ස කථං සුත්වා සමංසහත්තං සම්පාදෙත්වා ථෙරස්ස ආගත කාලෙ පත්තං ගහෙත්වා නිසීදපෙත්වා සවාසඤ්ජනෙන හත්තෙන පරිවිසි ථෙරො කතහත්තකිථෙව විහාර මෙද අගමාසි තතො අමච්චො

ආගන්ත්වා හරියං ආහ නයා පෙරස්ස හත්තං දින්නනති සාපි තව පෙයිතෙන උපකරණෙන හත්තං සම්පාදෙත්වා පෙරං පරිවිසිනති. අමච්චො හඳ්දෙ මයා තෙතං පෙයිතං. කෙතානිතං එතනති පුච්ඡිතාය අසුකෙන මහලුකෙනාති චුත්තෙ තම්පි පුච්ඡිතවා තෙතං පි මයා ඊදිසං නානිත පුබ්බතති චුත්තෙ සො පෙරස්සානුභාවෙන එතං දෙවනානං කම්මනති ඤත්වා කතපුඤ්ඤස්ස කුසලවිපාකං න සකකා නිවාරෙතුනති වත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නො දනපති අහොසි. තතො අපරහාගෙ පෙරො පරිතිබ්බානමඤ්ච නිපන්නො විහාරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා හික්ඛු සන්තිපාතෙත්වා අත්තතො පරිතිබ්බාන හාවිං පකාසෙසි. තතො හික්ඛුතුමෙහ මහාපුඤ්ඤාසි තුමහාකං පුඤ්ඤවත්තතං සකල ලබ්බාය පාටකං ජාතං අතීතෙ කිස්ස කම්මස්ස නිස්සඤ්ජෙන අයං තෙවිපාකොති පුච්ඡිංසු. තං සුත්වා පෙරො අත්තනා අතීතෙ කතකම්මං පකාසෙන්නො එවමාහ.

6. ඉමස්මිං හඳ්දකෙකප්පෙ කස්සපො නාම නායකො උපස්සී ලොකනයනො සබ්බසත්ත හිතෙ රතො.
7. මනොසිලාවික්කයිකො ආහොසිං වානිජො තද, තෙන කම්මෙන ජීවාමී ආභිණ්ඩන්නො තතිං තතිං.
8. අපේක්ඛද්වනිස්සත්ථං ගමීං ජනපදං තද තතේකස්මිං කුලෙ ජාතා දිස්වා මං කුලදරිකා.
9. ගහෙත්වාන මහාහණං ජාතජ්ඣන්තං මමඳ්දස තතො සා මොරමංසෙන ගන්ධකෙන සිතෙන ව.
10. සාළිහත්තං උපට්ඨෙසි භුඤ්ඤං කරුණාය මෙ තතො දිස්වානං හත්තං බුහුකං සුතඛං තද
11. සසතෙන හත්තපිණ්ඩෙන සත්තප්පෙත්වාන පත්ථයි තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන ගතො දෙවසත්ථව්‍යතං.
12. රමන්නා තත්ථ දෙවෙහි පාසාදෙ රතනාමයෙ මධුරෙහි තව්චිතෙහි වාදිතෙහි ව මොදිතො
13. දෙවච්ඡරා පරිවුතො දෙවසෙනා පුරකකතො භුත්වාන දිබ්බසම්පත්තිං දීඝමධානම්බතුතං.
14. තතො වුතො මනුස්සෙසු පඤ්චජාතිසනෙ අහං මහද්ධනො මහාභොගො වීසාලො ලොකසම්මතං.
15. පුජිතො ඤාතිසඤ්ඤාති ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ සම්පත්තිමනුභුඤ්ඤාම කම්මානුච්ඡවිසං මම
16. සහ සජ්ජිමොරමංසෙන සාලිතණ්ඩුලකොදන පඤ්චජාතිසනෙ නිව්චං ලහෙති මම භොජන

17. වරිමෙ මෙ හවේදනි තාදිසං භොජනං සද්ද
ලභාමි පිණ්ඩමෙකස්සා ඵලං පස්සථ හො මම.
18. පුඤ්ඤඵනො පුඤ්ඤ ඵලං මාරො පි පටිසෙධිතුං.
ත සකකානිධි ලොකස්මිං අඤ්ඤා කො තං නිසෙධයෙ
19. නිරවජාන ගතස්සාපි යො හො දනං පදස්සති
මංච හවෙසු සබ්බෙසු විඤ්ඤෙ යො නිසම්පදන්ති.
20. ඵංච යො හික්ඛුසංසුමස්සෙධි අත්තනා කත්තම්මං පකාසෙත්වා
මච්චිවත්වා පරිනිබ්බාසි - ථෙරස්ස වචනං සුත්වා මහාජනා දනාදිනි
පුඤ්ඤානි කත්වා මත මතා යෙභුයෙත්ත දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිංසුති.
21. අජොව දනවිධිනාපි ජනො පනෙවං
මචෙජ රමබ්බුතතරං ලහකෙ විපාකං
දනස්ස දනපතිනොපි බහුප්පදස්ස
කො වා වදෙය්‍ය සුචිරම්පි ඵලං අබ්බද්ධාති.

සුවපබ්බතවාසී කිස්සත්ථෙරස්ස වත්දුං තතියං.

6-4. වුල්ලකිස්ස වත්දුම්හි අයමානුසුබ්බී කථා.

1 ඵකස්මිං කිර සමයෙ ලබ්බායං දුඨං ගාමිණීං අභයො තාම
රාජා රජ්ජං කාරෙසි. තද් තස්ස නිස්සොනාමෙකො වුල්ලපට්ඨාකො
අබ්බත්තරියකො හුත්වා රාජකම්මං කරොති. තද් රඤ්ඤා කණ්ඩුලො
තාම වාරණො නිගලංච ආලානංච හිඤ්ඤිත්වා පාචිත පස්සං ගන්ත්වා
වනං පටිසිත්වා සලලකිවලපත්තාදයො ජිනදිත්වා හිනදිත්වා බාදනො
අනුක්කමෙන මහානිජ්ඣර විහාරං ගන්ත්වා කෙසු කෙසු ධානෙසු
රුක්ඛමුලික සුඤ්ඤාගාරිකාදයො යුත්තයොගෙ ඤාතචගධරෙ හික්ඛු
දිස්වා පසන්න මානසො කෙසං ඵලාඵලාදයො ආහරිත්වා උපට්ඨානං
කරොනො තනෙථව විහාසි, රාජා පන තං භජිතං ගතට්ඨානං උප
පරික්ඛාපෙනො අදිස්වා වත්තාරො අමට්ඨෙව වතුඤ්ඤිසං පෙසෙන්නො
වුල්ලපට්ඨාකා නිස්සාමචංචං පාචිතපස්සං පෙසෙසි. සෙසදිසාසු ගතා
භජීං ත පසස්සිංසු, යො පනෙස අමට්ඨො ගාමනිගමපරම්පරාය
විචරෙනො අනුක්කමෙන තමෙව විහාරං සම්පාපුණි යං පන යො
විහාරං සම්පාපුණි. තස්මිං විහාරෙ.

2. තහිං තහිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නා රුක්ඛමුලිකා
භාවෙනති භාවනා යත්ථ විහාරොපවනෙ සුභං.
3. තස්මිං තස්මිං විහාරස්මිං අබ්බොකාසික හික්ඛවො
සුඤ්ඤාගාරෙහිමරන්ති ගහෙත්වා භාවනං සුභං.

4. එකවාරිකහස්විට, මණ්ඩම්මෙන වම්මිතා
කසිණාදයො විභාවෙනතා රමනති පංසුකුලිකා.
5. යඤ්ඤාසානිකා හිකුසු සාසනෙ හිරමනති හි.
බුද්ධපුත්තා මහානාගා නිව්වං මරණසඤ්ඤිතො.
6. මෙත්තා කරුණා මුදිතා ව භාවෙනතා පිණ්ඩපානිකා
රමනති තෙ විහාරස්මිං යඤ්ඤාසානිකා.
7. තෙසස්සකේ කාසනිකා නිසීදිතා තහිං තහිං
යහිං නිව්වං විභාවෙනති බුද්ධානුසයනි ආදිකා.
8. සීලවත්තා ගුණවත්තා බුද්ධසාසනකාරකා
නිවසනති යහිං තඤ්ඤාසානිකා බුලතිස්සකොති.

9. සො පනාමච්චො විහාරං ගන්ත්වා හිකුසුසධ්‍යං වන්දිත්වා එකමන්තං
අධ්‍යාසි තතො කණ්ඩුලො නාම වාරණරාජා තද සුපකකං කාරඵල
සහිතං කාරසාධං හිත්තිත්වා හිකුසුං පතිගණනාපෙසී. අමච්චො තං දිස්වා
එවරුපා කිර කකුලො එරුසා මනුස්සමාරකා නිරවජානා'පි ගුණවත්තානං
ගුණෙ පසණණා වෙය්‍යාවච්චං කරොනති. ඉමෙව පන හිකුසු
නානාවත්තෙහි සමණකිව්වං මඤ්ඤාසානිකා පාපෙන්වා පට්ටයදයකානං ව
අත්තතො ව පට්ටයා හොනති. අහො අවිත්ත නියො සම්මා සම්බුද්ධස්ස
ගුණානුභාවොති විමහිතො අහොසි - තථාහි.

10. අප්පිච්ඡසන්තකුට්ඨම්චෙකකාමිතං තපොධනානං පරිසුද්ධසීලිතං
දිස්වාන සුතං මධුරං සභාවං න කස්සා විත්තස්ස කරොතිපීතිනති

11. තතො අමච්චො හිකුසුසධ්‍යං වන්දිත්වා රඤ්ඤාසනිකං ගන්ත්වා
දෙව නිජ්ඣරවිහාරෙ හිකුසුතං වෙය්‍යාවච්චං කරොත්තො හස්තීනාගො
මයා දිධොති කපෙසි තං සුත්වා රාජාත්වමෙව තණ්හෙ හස්තීං ගහෙන්වා
ආගවෙජාති නියොපෙසි. තතො සො සාධුති, සම්පට්ඨිත්වා සධ්‍යස්ස
බහුසකකරාහි ගාහාපෙන්වා විහාරං ගන්ත්වා සුපකකං කාරපකකං
ආහරාපෙන්වා සකකරාහි සද්ධිං මද්දිත්වා පානියං කත්වා හිකුසු
හොජෙන්වා පසන්න මානසො හස්තීං ගහෙන්වා තගර මෙව අගමාසි.

සො පන එත්තකමෙව පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො වුතො ඉමස්මිං
යෙව ලබ්බාදිපෙ උත්තරපස්සෙ අමඛිවිට්ඨිනාම ගාම එකස්මිං
කුලගෙනෙ නිබ්බන්ති. මාතාපිතරො පතස්ස නියොගත්තෙව නාමම කංසු.
සො වුද්ධිමන්තාය පතිරුපිකාය කුමාරිකාය සද්ධිං සංවසන්නො තවිරෙනෙව
සරාවාසෙ උක්කණ්ඩිතො විහාරං ගන්ත්වා හිකුසුතං විතං සමාරාධෙත්වා
පබ්බසිත්වා නියොගති පාකටො පට්ටනති සාරො පට්ටසති. තතො
සො අපරභාගෙ ජයමහා බොධිං වඤ්ඤාසානිකා ගව්ඤ්ඤෙහි හිකුසුති ව
උපාසක උපාසිකා ජනෙහි සද්ධිං නාවං අහිරුහි. තතො තෙසං නාවාය
ගව්ඤ්ඤානං උදකං පරිකබ්බමගමාසි. තද සො හිකුසු පිපාසිතො පානියං

පරියෙසිතවා අලභනොතා පීපාසං අධිවාසෙකුමසකෙකානොතො පත්තං මනාරෙත්වා සමුද්දෙදකං ගතෙත්වා පාතුං ආරහි. තස්මිං යෙව ඛණේ තං ඛාරොදකං පරිවත්තෙත්වා තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන මධුරරසං සකඛරොදකං අහොසී. හොනනි වෙඤ්ථ.

12. අහො අවජරියං එතං අබ්බුතං ලොමහංසනං
අප්පසාසා පුඤ්ඤකම්මස්ස ආනුභාවි මහත්තතා,
අතීතෙ හික්ඛුසඛසස්ස දත්තාන සකඛරොදකං
ලද්ධො සො දධිපාතීයං මධුරං පරිවත්තිත්තති.

13. තතො සො හික්ඛු පාතීයං පිට්ඨවා නාවාය සබ්බෙසං අදස්. තං හොති දිබ්බපාතීයසදීපං රසවත්තං ඔජ්ජවත්තං අකඛයඤ්ච අහොසී. සබ්බෙපි වො තෙ මහාජනා මහාබොධිං වන්දිතුං ගමන කාලෙපි ආගමනකාලෙපි තමෙව පාතීයං පිට්ඨංසු. තතො යාවතා යුක්ඛං පුඤ්ඤානි කත්වා කාලකතො දෙවලොකෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කණ්ඩවීමානෙ නිබ්බත්තිත්වා අවජරා සහස්සා පරිවුතො මහත්තං දිබ්බසම්පත්ති මනුභවි. තස්ස පත සකඛරොදකං දෙවමනුස්ස ලොකෙපි නිවං අවිජහිත මෙව උප්පජ්ජති. තස්මා දෙවලොකෙපි තෙසු තෙසු ධාතෙසු දිබ්බපාතීයං වාටියො පුරා හුත්වා තිට්ඨන්ති. ආගතාගතා දෙවා තතො පාතීයං පිට්ඨවා නව්වත්තා ගායන්තා කිලන්තා අත්තනො අත්තනො භවත්මපි පාතීයං නෙත්ති. එවිරුපං ආනුභාවි සම්පත්තං පාතීයං අහොසීති.

14. පාතීයමත්තෙන් පි කෙවි ලොකෙ
එවං මහත්තං විභවං ලහන්ති,
බ්බුපපදනස්ස තරස්ස ලොකෙ
වදෙය්‍ය කො නාම මහාවිපාකං

පුලලකිස්ස වත්ථුං වතුත්ථං.

6-5. නිස්සාය වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සඤ්ඤානිස්සාමහාරාජසසකාලෙ රොහණ ජනපදෙ නිස්සමබ්බ නිත්ථ නාම ගාමෙ මුණ්ඩගුත්තො නාම එකො දුග්ගතො අහොසී. හරියාපිස්ස නිස්සානාම, සාපි තාදිසිකායෙව, තෙ දුක්ඛෙන කසිරෙන තස්ස ජීවත්තා පරතො සට්ඨිකතාපණ්ණිකං ඉණං ගතෙත්වා තං දකුමසකෙකානො යාවතා ඉණකො මුත්ති තාව තස්ස ගෙන දසකම්මං කරොන්තා විනිතාමෙත්ති. තස්මිං සමයෙ ගාම වාසිකා බහුසංඝි නිමන්තෙත්වා දනං දෙත්තා සීලං රක්ඛන්තා පුඤ්ඤකම්ම නිරතා විහරන්ති. අප්පං තෙ ජයම්පතිකා පි සබ්බෙ දනං දෙත්ති. කෙවලං මයමෙව දුග්ගතත්තා දනං දතුං න සකෙකාම. පුබ්බෙ කිඤ්චි අකතත්තා ඉදානි මහාදුග්ගතාජනා. ඉදානිපි කිඤ්චි අකත්වා අනාගතෙපි එවිරුපා භවිස්සාම යෙන කෙනවි උපායෙන දනං දතුං වට්ටනීති මන්තෙස්සං අප්පසා සාමිකො හදෙද

ගාමවාසිකා අනෙකසුපවාසකුද්වනෙත ගොරයෙන ව සද්ධිං දුතං දෙනති මයං කථං දෙමාති වත්වා ඔහිසි. සා පත අජ්ජ ඥෙව මරණනති න පඤ්ඤායති. යං ලුඛං වා පඤ්ඤං වා දින්නං හොති තමෙව වරතරතති වදනති එවමාහ.

2. අජ්ජෙව කිව්වං ආතප්පං කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ න හි නො සධ්‍යරත්තෙන මහාසෙනෙන මවුනා.

3. තසමා නං සාමී ලුඛං වා පඤ්ඤං වාපි ලද්ධකං දුතං දද්ධම සධ්‍යස්ස ඛණො වෙ මා උපව්වගා.

4. එවං වත්වා පුත දිවසෙ අත්තානං කපණත්තා මිස්සකතණ්ඩුල හත්තෙන සෙදිතමත්ත කාර පණ්ණෙන ව සද්ධිං එකං පත්තං පුරෙත්වා සීසෙන වහන්ති. ආසනසාලං ගන්ත්වා සීතා මහලලක කාලෙ පබ්බජිතං එකං බුඩ්ධපබ්බජිතං වස්සගෙන ලහිත්වා තස්ස හික්ඛුනො පත්තෙ පතිට්ඨාපෙසි. සොපි මහල්ලිකො හත්තං දිස්වා ව දෙමනස්සො කුණ්ඩත්වා තං හත්තං ගහෙත්වා සුතඛ දෙණියං පකබිපි අහො මොහස්ස එලං තථාහි.

5. උචිතං නොචිතං එතං නෙව ජානනති මොහිතා කාතබ්බිකුලි න කාතබ්බිං කාරණං කාරණං තථා.

6. පස්සනති ඉහ ලොකං තෙ න තෙ පස්සනති ආයතිං න පස්සන්තා තථා මොහා ගරහා තෙන මුච්චරෙ.

7. එවං අනස්සෙ මොහො අනිට්ඨඵලදෙ සද්ධිං පබ්බෙසං පත සත්තානං මනසමී නෙව වත්තකු' ති.

8. තතො සා උපාසිකා තං දිස්වා දෙමනස්සාප්පත්තා ගෙහං ගන්ත්වා සොවන්ති නිපජ්ජී. අථස්සා සාමිකො අරඤ්ඤතො ආගන්ත්වා තං දිස්වා කිං හද්දෙ අථාසුකනති පුච්ඡී. සා සාමිකස්ස අනිට්ඨාය දුතං දින්නතො පටිච්චනං නාදසි. අථ සා සාමිකෙන නිබන්ධත්වා පුච්ඡිතා සබ්බං තං කාරණං කපෙසි. තං සුත්වා සො අනත්තමනො හද්දෙ කිං කරිස්සාම. අමහාකං යෙවෙසදෙසො ඉමිතා ඛණසමවායෙන යදි නො පතිට්ඨං න කරිස්සාම. අමහාකං යෙව පරිහානි හොති. තසමා දුතං දුතබ්බමෙවාති වත්වා තෙ උහොපි එකං ඉස්සර කුලං ගන්ත්වා අත්තනො පුත්තං අග්ඝාපෙත්වා තස්ස කුලස්ස දත්වා අට්ඨකභාපණ්ණසිතිකං එකං ධෙත්තුං අගගහෙස්සු. සා තං දිවසමෙව එකං වච්ඡං විජායි. පුතදිවසෙ සා තෙසං ධෙත්තුයා ධීරං දුන්නකාලෙ දුතස්සාසයානු භාව මාගමි දොනාලිමත්තං තෙලමෙව අදසී. අථ තෙ තෙලං ගහෙත්වා දුතං සමපාදෙත්වා හික්ඛුනං දනමදං සු, තතො සා දුතිය දිවසතො පට්ඨාය පුරෙහතෙන වත්තාරි පච්ඡාහතෙන වත්තාරිති නිව්වං අට්ඨනාලිමත්තං සුගස්සප්පිමෙව දෙති. තතො තෙ ජයමපතිකා පුරෙහතෙන ලද්ධා වත්තස්සො නාලියො ගහෙත්වා හික්ඛුනං සප්පි හතතං දෙනති පච්ඡාහතෙන ලද්ධාන දීපපුජං කරොන්ති

හික්කුනං හෙසජ්ජත්ථාය පි දෙනති එවං කාලෙ ගථජනෙන නසමිං කිරගාමෙ වසනො ඵකො රාජපුරියො තෙසං සප්පි ලාභං සුඛවා මයාමපි හණ්ණෙ සප්පිං ආහරටාති මනුස්සෙ පෙසෙසි තෙ තං මනුස්සානං කථං සුඛවා එවමාහංසු. මයමපි හොනො සප්පිං න පරිභුක්ඛාම ලඳු නියාමෙන හික්කුසඩ්ඨස්ස දනං දෙම. දීපපුරාදිං කරොමාති කතො කික්ඛි නාදංසු. තතො සො රාජපුරියො පෙසිත පුරිසානං සනතිකා තං කථං සුඛවා අරෙදාති කුමෙහ රාජාරහං ගොරසං සංගොපෙත්වා පරිභුක්ඛං, රඤ්ඤා කථෙත්වා සප්පිං කුමෙහ බාදපෙස්සාමිති තඤ්ඤො හයාපෙසි. තතො මුණ්ඩ ගුණො හරියං ආහ. මා හද්දෙ මනුස්සානං යං කික්ඛි හයං උපපජ්ජමානං අසප්පුරියෙයෙව නිස්සාය උපපජ්ජතිති එසො මොස පුරියො රඤ්ඤ වත්වා අමනාකං දානස්සන්තරායං කරෙය්‍ය තෙනං පතිරුපං, තස්ස අඩ්ඨනාලිමත්තං තෙලං දෙමාති වත්වා තිවං අඩ්ඨනාලිමත්තං තෙලං දෙනති. අථාපරභාගෙ සො රාජපුරියො රාජ්‍ය පට්ඨානං අගමායි. තස්ස ගතභාවං ඤාත්වා තෙ තස්ස තෙලං නාදංසු. අථ සො රාජපට්ඨානං ආගන්ත්වා හත්තං භුක්ඛන්තො සප්පිං ආහරා පෙසි. හරියාස්ස සාමි කුමෙහ ගතකාලතො පට්ඨාය සප්පි නාදංසු ති ආහ. තං සුඛවා දණ්ඨෙන පහට්ඨාසිවියො විය. කුණ්ඩි තථාහි අසප්පුරියා අට්ඨානෙයෙව කුණ්ඩනති - තෙන වුත්තං.

9. කුණ්ඩනති හිමා භුජගා සති හෙතුමහි කාරණෙ අසනෙන පි කුණ්ඩනති නරාධම භුජධගමාති.

10. තතො සො රඤ්ඤා සනතිකං ගන්ත්වා දෙව, රාජාරහං හණ්ඨං ඵකොසඨෙහාපෙත්වා සයං වලක්ඛතිති ආහ. රාජා අසප්පුරිය වචනෙන තස්සෙව මග්ගං පටිපජ්ජෙනො තෙන හි හණ්ණෙ එකමෙව තං ධෙත්තුං ආනෙතුං අයුත්තං, ත්වි මෙව තාය සද්ධිං කපිලගාවීතං සතං ආනෙහීති තියොපෙසි. සොපි ගාමනිගමජනපදෙසු ආභිණ්ඨනො නාය ධෙත්තුයා සද්ධිං ධෙත්තුසතං ගහෙත්වා රඤ්ඤා දස්සෙසි. අථ ධෙත්තු සාමිකො පි සහරියො ධෙත්තුයා සද්ධිං යෙව අගමායි. රාජා තං ධෙත්තුං ආනාපෙත්වා අත්තනො දෙවිං සබ්බාලිකාරෙහි අභිකරිත්වා තෙලං ධොවාති ආහ දෙවියා දෙවන කාලෙ එක තෙල බින්දු මත්තමපි ඵනතො නාගක්ඛි, අථ රාජා ධෙත්තුසාමිති. පකෙකාසථාති පකෙකාසාපෙත්වා තමපි සබ්බාලිකාරෙහි අලඪකරිත්වා තෙලං ධොවාති ආහ. සාපි සාධු දෙවාති වත්වා ධෙත්තුයා අධොතදිවසාති බහුති හොනති දෙව තයො කොළමෙහි ආහරාපෙථාති ආහරාපෙත්වා අත්තනො සද්ධං ආවජ්ජත්වා ධෙත්තුයා ඵනෙ අග්ගහෙසි. අථසු හඤ්ඤ පහට්ඨනො ඵනා සයමෙව තෙලං පග්ගරිංසු, සා චාටි පුරං තෙලං රඤ්ඤා දස්සෙසි. රාජා තෙලං ඔලොකෙත්වා එත්තකං කාලං ඉමිනා සප්පිනා කිං අකාසීති සා අත්තනො ධෙත්තු ලාභක්ඛා තෙලං හික්කු සඩ්ඨස්සත්ථාය දනක්ඛා ධෙත්තුයා ආතීතකාරණක්ඛා සබ්බං කථෙසි තං සුඛවා රාජා එවං සති ඉමං සප්පිං අමෙහි ඵලක්ඛිතුං නසකකාති වත්වා නගරෙ ව පක්ඛා මහාචායෙ හික්කු

සඬසඤ්ච සන්තිපාතාපෙත්වා තස්‍යා සද්ධා බලං පකාසෙත්වා සඤ්චි-
සඬසස්‍ය දපෙසි. තතො ධෙතුසාමිතිං පකෙකාසාපෙත්වා තං ජනපදං
තස්‍යායෙව දත්වා හෙදකාරකම්පි රාජපුරිසං තස්‍යා යෙව දසං කත්වා
අදසි. තතො තෙ ජයම්පතිකා තස්‍යම් යෙව ජනපදෙ වසන්නා යාව ජීවං
කුසලකම්මං කත්වා දෙවලොකමෙව අගමංසුති

11. එවං තරා අප්‍රධනා දළිද්ද
වඩ්ඪෙත්ව සඬං රතන්නයමහි,
ලහන්ති සම්පත්ති මනුන මග්ගං
වඩ්ඪෙථ තස්‍යා රතනෙසු සද්ධා.

තිස්‍යාය වත්ථුං පඤ්චමං.

6-6. අරියගාලතිස්‍යස්‍ය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා

1. සො කිර අතීතෙ රොහණ ජනපදෙ ජගාමවාගෙ අඤ්ඤතරස්‍යම්-
කුලගෙනෙ තිබ්බත්තිත්වා වයප්‍රනෙතා අහොසි. සො කීරෙකද ජගාම
බොධියධගණං ගතත්වා බොධිඤ්ච හිත්ථුසඬසඤ්ච වඤ්ඤත්වා තතො
පඨ්ඨාය තිව්වමෙව බොධියධගණෙ වාලුකං ඔකිරනෙතා මාලකෙ
මත්තිකා කම්මං කරොනෙතා පුප්පුප්පං කරොනෙතා බොධිං ගන්ධජාතීයෙන
පිඤ්ඤනෙතා ගන්ධ පඤ්චබ්බිලුපිතං කරොනෙතා දුතං දදනෙතා බහුති
පුඤ්ඤකම්මාති උපචිතිත්වා තතො වුතො තස්‍යම් යෙව රොහණෙ
මහාගාමෙ මධගලචීටියා මහා ධන දෙවං නාම ඉස්සරං පට්ඨව තස්ස
හරියාය කුච්ඡිමහි පට්ඨන්ධිං ගණ්හි. සො ගඛෙ පරිපාකමත්තාය
මාතුකුච්ඡිතො තිකම්මි. මාතාපිතරො පනස්ස තිස්සොති නාමමකංසු.
අථාපරභාගෙ තං චතුපඤ්චවස්සිකකාලෙ කීළනසීලතා යස්‍ය කෙළිය
තිස්සොති වොහරිංසු. තතො සො අපර භාගෙ බුද්ධසාසනෙ පසනෙතා
හිකුත්තං සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා පටිපත්තිං පුරෙනෙතා පඤ්චවස්සාති වසී.
තතො සො සාසනපටිපත්තිං පුරෙතු මසකෙකානෙතා විබ්භම්මකාමො
අහොසි. භවිනෙත්ථ.

2. සද්දෙධන කුලපුත්තෙන පබ්බජිත්වාන සාසනෙ
පාලෙතබ්බමසෙසෙන පාතිමොක්ඛං ව සංචරං.
3. වත්ථුසොතාදිවාරාති රූප සඤ්ඤි ගොචරෙ
වාගෙතබ්බං සද්ද තෙන සඬෙතින්ද්‍රිය සංචරං.
4. අනෙසනං පහත්වාන සුද්ධාජීවෙන සබ්බද්ද
ආජීවසීලං පාතබ්බං ජීවිතං විය අත්තනො
5. වත්තාරො පච්චයෙ තිව්වං සෙචමානෙන යොතිසො
පච්චයසන්තිස්සිතං සීලං පාලෙතබ්බං සදාදරා.

- 6 එතං චතුබ්බිධං සීලං පුරයනො ජිනත්‍රුප්පා
සග්ගාපචග්ගා සමපත්තිමචසාමනුභොය්‍යති.
7. යො රාගදෙස මොහෙහි අපුරෙන්නො අනාදරා
සීලෙස්ථාලසිකො හුත්වා නිරයං යොපපජ්ජති.
- 8 .දයකො යො නතො සෙති සයං වා යො න තුස්සති
ජවාලාතසමො හොති නිඤ්ඤො හොති විඤ්ඤනා.
9. තස්මා තං පරිපුරෙතු මසකෙක්ඛානෙත හිකමුනා
නාලිමපිත්ථාන මිළ්ලෙන ගත්තබ්බං සත්ථුසාසනා' ති.

10. එවංච පන යො විනේතථො සෙනාසනං සංසාමේත්වා
විවරානි ධොවිත්වා පනෙත සහ සංවිධාය ධපෙත්වා නිරවජ්ජසාටකස්ස
අහා වෙත නග්ගො හුත්වා උදකපටිච්ඡනෙත ගඛගායං පතිත්වා
ගච්ඡනො උදකෙත වුඤ්ඤ මානං දරුකඛ්ඤං උරෙ කත්වා තරනො
අධොගඛගං ගච්ඡති. තද්දෙව මාතුගාමා හෙධ්ධාගඛගාතිස්සේ නහා
යනො ගඛගායොනෙත වුඤ්ඤමානං තං දරුකඛ්ඤං දුරතො
ආගච්ඡන්තං දිස්වා තාසු එකා එතං දරුකඛ්ඤං මඤ්ඤති ආහ. අපරා
යං තස්මිං විජ්ජති තං මඤ්ඤති ආහ. තතො තං සමිපමුග්ගං දේවි
ජනා තරන්තා ගහෙත්වා තං දදාරුකඛ්ඤෙධන සද්ධිං තීරං පාපෙසුං, අථ
තාසු තස්මිං විජ්ජමානං මඤ්ඤති චුත්තා තං නග්ගං දිස්වා සාටකමස්ස
ආහරිස්සාමි'ති වත්වා අත්තනො ගෙහමගමාසී. තස්සා ගතකාලෙ
ඉතරා අත්තනා නිවත්ථවත්ථං මජ්ඣෙධන හිඤ්ඤිත්වා තං නිවාසාපෙත්වා
මාතාපිතුන්තං ගෙහං නෙසී. අස්සා මාතාපිතරො තස්ස කුලවංසං
සුචිත්ථා තස්සා යෙව හාරමකංසු. සාපන නාමෙත සුමිනා නාම
අහොසී. ගාමවාසිනො තං ගඛගාය ආගතත්තා ගඛගාතිස්සොති
නාමමකංසු. අයං පන ගඛගාතිස්සො ගෙහ' මාවසනො කසිවණිජ්
ජාදිසු යං කිඤ්ඤි කමමං අකරොනෙත තත්ථ විවරති. තස්මාස්ස
අකමමසීලත්තා නිකකමමතිස්සො'ති ආලපන්ති. අථ සුමනාය භාතු
භගිනි ආදයො සඬගමම මාතාපිතුන්තං එවමාහංසු. සාමිකො
නිකකමමසීලො ගෙහෙයෙ' ව නිසීදති. කිං මයං තස්ස කමමං
කරිස්සාමා'ති. අථ තෙ පුත්තානං සඤ්ඤාපනත්ථ තිස්සස්ස බගි
ගතකාලෙ සුමිතං පකෙක්ඛාසිත්වා එවමාහංසු.

11. කසිං වාථ වණිජ්ජං වා අකත්වා තච සාමිකො
කුල වංසං පතිධෙවති කථං නිකකමමි සීලකො.
12. පුත්තදරෙහි ඤාතීහි කුලං වඩ්ඪෙතුමිච්ඡනා
සබ්බද්ද නාලයො හුත්වා වත්ථබ්බං සබ්බකමමසු.
13. ඛේත්තචක්ඛුසු දසෙසු ගොමහීසෙසු වනෙසු ව
නාලයො පුජනො හොති සජ්ජෙන පරිජනෙහි යො.

14. සිතුවනාදිමවිත්තෙන්තො සහන්තො කායිකං දුඛං
කාලාකාලං සමඤ්ඤාය කාතබ්බං විරියං සදා.

15. තථා වණ්ණස්සකමෙම හි සිප්පුගහණධාරණේ
අතඤ්ඤෙන කත්තබ්බං අමරන්තො ව සබ්බදා'හි.

16. එවිඤ්ච පන වත්තා තස්සා තාලිමත්තං තණ්හුලඤ්ච එකං
භාජනඤ්ච දත්තා අජ්ජාදිං කත්තා තුමෙහ විසුං වසථ, අමහාකං ගෙහෙ
න වසථා'ති වත්තා පෙසෙසුං තථාහි:-

17. මාතා පිතා ව භාතා ව පුත්තදුරා ව ඤාතකා
දළිඤං නෙව කාමෙන්ති එවං ලොකෙසු ධම්මකා.

18. අකුලිනො' පි වෙ භොගී සධනී වාථ සො පතු
තං වෙ සබ්බෙ උපාසනති එවං ලොකෙසු ධම්මතා'ති.

19. තතො සුමනා තං ගහෙත්වා නිමමානුසකෙ එකස්මිං ගෙහෙ
අස්සුති පවත්තයමානා රොදෙන්ති නිසීදි. තතො නික්කමම නියෙසා
අත්තනො ගතට්ඨානතො ආගන්ත්වා රොදමානං හරියං දිස්වා කිං හද්දෙ
රොදසී' ති පුච්ඡී. සා මාතාපිතුහි චුත්තං සබ්බං වත්තා වියොජිත භාවං
කපෙයි. තං සුත්වා අමහාකං විසුං කරොන්නං කිං දත්තා අකංසු' ති
එකං තණ්හුලනාලිඤ්ච පවතභාජනඤ්ච අදංසු'ති. චුත්තෙ සො තං
සුත්වා මා ත්වං හද්දෙ විනෙත්සි. මයං යෙන කෙතථි උපායෙන ජීවියාම.
අපී ව හද්දෙ මයං විසුං ජාතකාලතො පට්ඨාය හික්කුසබ්බස්ස කිඤ්චි'
පි අදත්තා න පරිතුඤ්ඤියාමා' ති වත්තා සයං මහාවිහාරං ගන්ත්වා එකං
සලාකං ජිඤ්ඤෙත්වා ආගන්ත්වා හරියං ආමන්තෙත්වා හද්දෙ යාවානං
ආගච්ඡාමී තාව ඉණං ගහෙත්වාපි යෙන කෙතථි උපායෙන අප්පමත්තා
හුත්වා අයානං දුතං දදෙය්‍යාසී'ති වත්තා සයං හනියා කමමං
ගවෙසන්තො අගමාසි

20. තද පතස්ස පිතුනො මහාධනදෙවස්ස සභායො වන්දසුරියො
නාම එකොරට්ඨිකපුත්තො විත්තසරකෙඛන්තො පඤ්චසතකරිස මත්තං
ලභිත්වා සස්සං කාරෙයි. තං තද පක්කං. නික්කමමනියෙසා හනියා කමමං
ගවෙසන්තො තස්ස රට්ඨිකස්ස ගෙහං ගන්ත්වා තං අද්දස. රට්ඨිකො තං
දිස්වා කිමස්වාය ආගතොසී'ති පුච්ඡී. හනියා ලාවතකමමං
පරියෙසමානො ආගතොමිති'ති චුත්තෙ රට්ඨිකො තං ඔලොකෙත්වා තාත
ත්වං සහස්සේත කමමං අත්ත පුබ්බො කිං ත්වං ලාභිතුං සක්ඛියා යී' ති
ආහ. තෙන ලාභියාමී'ති චුත්තෙ තථ විරියං න ජානාමී' ති න සමපට්ච්ඡී.
අථ නියෙසා තෙන හි මම විරියං පස්සථා'ති ලාවතං ගහෙත්වා බෙත්තං
ඔත්තරිත්වා පුරෙහත්තමෙව තං පඤ්චසතකරිස මත්තං ලාභි, තං දිස්වා
රට්ඨිකො අව්ජරියප්පන්නො තස්ස තුස්සිත්වා අත්තනො ආගතහත්තභාජනානි
ව දාසදසියො ව අදසි. තතො නියෙසා සබ්බං තං බෙත්තං සයමෙව
රාසිං කත්වා මද්දිත්වා පලාලං උඬරිත්වා සයමෙව පොඬේත්වා මහත්තං
විහිරාසිං අකාසි තතො රට්ඨිකො තස්ස දුරිසස්ස විරියාකාරං පස්සිත්වා

අනිත්‍යසන්නො තස්මිං බෙතෙන සබ්බන්තං ධක්ඛං තස්සෙව අද්ධි.

21. තියෙයා තනො පට්ඨාය හික්ඛුනං අට්ඨසලාකහන්තං දෙති. දදමානො පන උදකලොණ මත්තෙන අසප්පායං දෙති. තස්මාස්ස හික්ඛු උදකලොණනිසෙයාති වොහරිංසු. තෙසං පන හික්ඛුනං බුද්ධිපබ්බතීකා මහලලකා යෙභ්‍යොගන තං හන්තං ගහෙත්වා සුනඛ දෙණියං යෙව පක්ඛිපන්ති. තනො උදකලොණනියෙයා හික්ඛුනං තං කිරියං දිස්වා තනො පට්ඨාය සොළස ධීරසලාක හන්තං පට්ඨපෙයි. තස්මාස්ස හික්ඛු ධීරහත්ත නිස්සොති නාම මකංසු. තනො තෙසං හික්ඛුනං චිරකාලං ධීරහත්ත මෙව භුක්ඛන්තානං අරුචිං උප්පජ්ජි. තෙන ධීරහත්තෙන චිත්තං න පසාදෙති. අථ ධීරහත්ත නිස්සො තං කාරණං ඤත්වා ධෙත්‍රසතං ලභිත්වා අත්තනො සද්ධං ආවජ්ජත්වා ථනෙ අගගහෙයි. සුගන්ධසප්තිමෙව පශ්ඨරි, යො තනො පට්ඨාය සොළසන්තං හික්ඛුනං තෙලුලොපකං නාම හත්තං අද්ධි. තනො තස්ස කලායාණහත්තීස්සොති නාමං අනොයි. තනො කලායාණහත්තනියෙයා අනුපුබ්බෙන දනං වඩ්ඪෙන්නො පඤ්චන්තං හික්ඛුසත්තානං නිබ්බමෙව තෙලුලොපකදනං දෙති. යො පනෙක දිවසං හික්ඛුසධ්‍යායා මයා කඤ්චුලදනං අදින්නපුබ්බන්ති විනෙත්වා බහු මනුස්සෙ ගහෙත්වා කුම්බුලපබ්බත මාරුඤා තඤ්චුලං ඛණ්ණො සට්ඨි තිඨිකුමහියො දිස්වා සකගෙන නිධාපෙත්වා තනොපරං අනිරෙකකරං දනං දෙනො පටිවසති. තස්මිං සමයෙ අනුරාධපුරතො පඤ්චසත හික්ඛු තස්ස තස්ස බොධිපට්ඨාදයො වඤ්ඤා අනුක්කමෙන මහා ගාමං අගමංසු. තනො කලායාණ හත්ත නියෙයා තෙ දිස්වා සොමනස්සප්පත්තො නිමත්තෙත්වා මහාදනං දත්වා භුත්තානුමොදනාවසානෙ කුතො ආගන්ත්ව අය්‍යාති පුච්ඡි තෙ අනුරාධපුරතො ආගන්මහ උපාසකාති වදිංසු. යො හත්තෙ ඵතරහි කතරස්මිං යානෙ බහු හික්ඛු උපවසන්ති ති පුච්ඡි. අථ බො තෙ හික්ඛු මාරිස ඉදති ලඪකාදීපෙ වෙනියමබ් විහාරෙ අනුරාධපුරෙ නාගදීපෙ වාති ඉමෙසු තීසු යානෙසු අනෙකසතහික්ඛු උපවසන්තීති ආහංසු. තෙසං තං සුත්වා සොමනස්සො තස්ස ගන්ත්වා මයා දනං දතුං වට්ඨතීති විනෙත්වා පට්ඨමං වෙනියමබ්විහාරං ගන්ත්වා තස්ස හික්ඛුනං දනං දත්වා තනො අනුරාධපුරෙ පඤ්ච මහාවාසෙ අනෙකසතස්සානං හික්ඛුනං දනං දත්වා රක්ඛොව පණ්ණාකාරං දත්වා තෙන අනුගහීතො නාගදීපං ගන්ත්වා තත්වා හික්ඛුනං මහාදනං දත්වා තනො නික්ඛමම අරියගාලනිකේ පටිවසති.

22. තද්ධෙ අත්තනො මාකුගාමං ආමත්තෙත්වා හදෙද් හික්ඛු සධ්‍යායා දනවට්ටං අනුපවජ්ඤන්ති දනං දෙති. අහං ගංගාය ඉතො විතො මිරිමපාරිමතීරං පාපෙත්තො පුඤ්ඤං පසවාමිති ඔවදිත්වා සයං මනුස්සො නාවාය තිරං පාපෙත්තො දිවසං චිත්තාමෙති -තං අරිය ගාලනිකේ නිසුත්තන්තො තස්ස අරියගාල නිසෙයායි නාමමකංසු.

23. ඵළං තං තෙන පුඤ්ඤකමෙමන චිත්තාමෙතෙන, සකෙකා තස්ස

සද්ධාබලං ජානන්තො'පි තං වීමංසිතු කාමො මහලලක බ්‍රාහ්මණවණේණන ආගන්ත්වා නාවාය නිසීදී. අරියගාලනියො නං ගහෙත්වා පාඨෙත්තො පරතීර සමීපං පාපුණිං. අප් බ්‍රාහ්මණො හො කතතරයංධිං න සරින්නි ආහ. සො පුත පාපෙත්වා තං ගහෙත්වා ආගඤ්චි. පුත පාදබ්‍රහ්මණන තෙලනාලිං න සරින්නී චුත්තෙ පුත ගන්ත්වා තමපී ආනෙසි. එවං සො යං යං වදති තං තං ආහරන්තො මනං තපපදුසිත්වා අපරාපරං සංසරන්තො සකෙසා එවං තං වීමංසිත්වා තස්ස සද්ධාය නිව්වලභාවං ඤත්වා සනතුටෙධා අත්තානං විජහිත්වා ආකාසෙ අත්තනො සකකවිලාසෙන ධත්වා ඔවදිත්වා අරියගාලසමීපෙ එකසමී. සරෙ බහු සයඤ්ඤාන සාලිවිහයො මාපෙත්වා සත්තරතනෙහි තස්ස සරං පුරෙත්වා අපපමාදෙන ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසි. තතො අරියගාල නිසෙසා හිරඤ්ඤසුවණ්ණං සරමාවසන්තො අනෙකවිධං දනාදි පුඤ්ඤං කරොත්තො තතෙව පටිවසති. අපාපරහාගෙ පියඨිගුදීප වාසී හික්ඛුසඨෙසා එකද එකත්වං සන්තිපතිත්වා නිසින්නා එවං කපං සමුට්ඨාපෙසුං. ඉදති දසයොජන සහසෙසසු ජමබු දීපෙසු කත්වං බො මනුස්සා සධාවත්තා'ති. අප් තෙසං හික්ඛුතං අන්තරෙ සති සමිබොධිකේරො එතරහි සීහලදීපවාසිනො සධාදී සමපනෙතා'ති ආහ. යොනකරාජපුත්තො මහා බුඬිරක්ඛිතකේරො යොනකරංධි වාසිනො සධාවත්තා'ති ආහ. තං සුත්වා හික්ඛුසඨෙසා අජේව තං කාරණං වීමංසිස්සාමා'ති තෙ පෙරයෙව තං තං රථං පෙසෙසුං. තෙසු බුඬිරක්ඛිතකේරො උපකට්ඨාය වෙලාය යොනක ලොක අගමාසි. සති සමිබොධිකේරො පත ලඬිකායං අරියගාල නිසසසස ගෙහවාරං සමීපාපුණිං. තද කිර අරියගාලනියසසසහරියා සුමනා නාම, සා වාදසන්නං හික්ඛු සහස්සානං දසසු වාරෙසු දනං දත්වා අත්තනො දනං ආවජ්ජමානා චුලලමඤ්චකෙ නිසීදී.

24. ඉදඤ්චිදඤ්ච බො අජ්ජ දින්නමෙම වීරාදිකං

සුබ්‍රමං සුබසමිඵසාං මඤ්ච පීඨාදිකං තථා.

25. මධුරෙහි අත්තපානෙහි බජ්ජහොජ්ජෙහි තපපිතො

තාමිබුලමුබවාසාදි හෙසජ්ජෙහි ව සාධුකං.

26. ඉන්තො'ධිකං කථා සෙව්තං සමපාදෙත්වාන සාධුකං

දස්සාමීති විචාරෙන්නි අවච්ඡි දසිගණෙහි සා'ති.

27 එවං නිසින්නා සමපන්නං පෙරං දිස්වා කාලං ඔලොකෙත්වා න සකකාදනිහත්තං පච්චිත්වා දතුන්ති තුරිත තුරතා තෙලකපලලකං උද්ධානා ආරොපෙත්වා සුගන්ධසප්පිං පකඛිපිත්වා බිලඬගාජනෙ සිත්ථං පරිස්සාවෙත්වා ධොවිත්වා සජ්ජිහි හජ්ජිත්වා තත්ව චතුමධුරං පකඛිපිත්වා දිබ්බගොජනමිව පත්තං පුරෙත්වා චත්ථමුබ්බකෙ ධපෙත්වා පෙරස්ස උපනාමෙසි පෙරො තස්සා පසාද සංචඩ්ඨනත්ථාය පත්තං හගිති ආකාසෙ විසජ්ජෙහි'ති ආහ සා හයෙන න විස්සජ්ජෙසි. පෙරෙන තච

සද්ධාගුණ ආවර්ජනවිටා විස්සජ්ජේති'ති වුනෙන සා තථා කත්වා ආකාසෙ පත්තං විස්සජ්ජේසී. ථෙරො ඉමං භත්තං පරිභුක්ඛන්තෙ හික්ඛු එසා පස්සතු ති අධිධාය බුඬිරකඛිතතෙරෙ අනාගතෙ යෙව පඨමං ගන්ත්වා හික්ඛුතං පත්තෙ පිණ්ඩපාතං දත්වා භොජේසී. සා භුක්ඛන්තෙ හික්ඛු දිස්වා උප්පත්ත යොමනස්සා සාධුකාරං දදන්ති ගෙහං ගන්ත්වා සාමිකෙ ආගතෙ තස්ස අත්තනා ව ථෙරෙන ව කතං සබ්බං කපේසී. යො තං සුත්වා අතීව පසන්නො අහොසී. එවං අච්ඡරියාවතං පුක්ඛන්තමං උපවිතන්නො අපරහාගෙ මරණමඤ්ච පරායණෝ අහොසී-තථාහි, පුක්ඛන්තනාතං මරණ වෙදනා න භොති. සුත්තස්ස බුද්ධොච්ච සුචරිතධානෙ නිබ්බත්තති-නෙතාහු පොරාණා.

28. කතපුක්ඛෙදා යද මච්චුවෙගෙන අද්දිතො පන
එදුන්නො සයිතො භොති සයනෙ මරණන්තිකෙ.
29. යානිය්ස තමහි සමයෙ කල්‍යාණානි කථානි හි
තාසිය්ස තමහි සමයෙ අර්ඤ්ඤාලමඛන්තී මානසං.
30. තද ඉධ නිමිත්තානි අනුකුලානි දිය්සරෙ
අග්ගයානවිමානාදි සග්ගගාමීය්ස ජතකුතො.
31. අච්ඡරාගණ සංසුඤ්ඤා අච්ඡරසත මණ්ඩිනෙ
විමානයානෙ දිස්වාන භොති තස්ස උදග්ගතා.
32. තද සො පරමිය්සාසං ලභනෙ දයකො තරො
වරීන්වා ජිණ්ණකං සාලං පාසාදරොහණෙ විය.
33. සුකතං වත කල්‍යාණං භීරුත්තානං කතං මයා
උළාරං අනුභොස්සාමි සග්ගෙ කුසලජං ඵලං.
34. ඉති සො සමපහට්ඨො ව අභීතො සමපමොදිතො
සකෙත පුක්ඛන්තමෙමන අවචන්තමුපලාලිතො.
35. පුක්ඛන්තමරතාවාසං සග්ගං නිය්සානි පණ්ඩිතො
අමුළ්භමරණං තස්ස නියතං පුක්ඛන්තමීතො'ති.

36. එවං නිපන්නස්ස තස්ස හි දෙවතා'පි ඡදෙවලොකතො ජ රථෙ ආනෙත්වා අත්තනො දෙවලොකං වණ්ණස්සං යො තං සුත්වා සද්ධිමස්ස සුත්තපුබ්බත්තා තුසිතපුරතො ආහට්ඨ රථං යපෙත්වා ඉතරෙ ගහෙත්වා ගච්ඡන්ති ආහ. තං සුත්වා තස්සාසන්නෙ ධීතා සුමනා කිං සාමි එත්තකං කුසලං කත්වා ඉති මරණාසන්නෙ විලාපං කරොහී'ති. තිස්සො තං සුත්වා අහං භද්දෙ විලාපං න කරොමි. දෙව ලොකෙ දෙවතා ජ රථෙ ආනෙස්සං. අහං තෙහි සද්ධිං සලලපාමි'ති ආහ. තං සුත්වා සුමනා නාහං තං පස්සාමි කුහිත්ති සුඤ්ඤාං සුඤ්ඤාමං. ආහරාපෙත්වා ආකාසෙ බිපාපෙසී. තං ගත්වා රථ සීයෙ මුමුති න දිස්වා සුමනා සයං ගබ්භං පවිසිත්වා සයන නා නාසිකං. තං සන්තිරුමහිත්වා කාලකතා සාමිකස්ස පඨමතරං. තං සුත්වා ආහොසී. සා තත්ථා සාමිකස්ස සාසනං පෙසෙත්ති වම්බනං.

37. කිං විරායයි තණ්ථව නිස්සාරෙ මානුසෙ භවෙ
ජනෙත්වා අසුචිං සුභිං දෙනං කිම්බුලාලයං,
ආගච්ඡවාසු එතෙදං සුඛං දෙව සිරිං වරං
අභමාගතා පුරෙ යෙව තුසිතං යාමී දනි භොති.
38. තං සුත්වා සොපි කාලකිරියං කත්වා තස්මිං යෙව රථෙ
නිබ්බත්ති. තෙ උභොපි සමග්ගා සමෙමාදමානා දෙවපරිසාය
පරිවුතා මහාජනෙ ඔලොකෙනෙයෙව තුසිතපුරං අගමිංසුති.
39. පරමවරිතමෙතං ධිමතානං විදිත්වා
දිවමනුජසුඛං වා නිබ්බුතිං පත්ථයනතා,
දදථ විමලසීලෙ බුද්ධපුත්තෙසු දනං
සුරතරු සදිසං භො කාමදං ආභවගගංති.

අරියගාලකියසසක වත්ථුං ජට්ඨං.

6-7 ගාමදුරිකාය වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ලඬකායං කිර දකඛිණපස්සෙ බ්‍රහ්මවොලං නාම ගාමං
අහොසි. තත් මනුස්සා මහත්තං වත්ථුං කසිත්වා තත් මාසෙ වපිංසු.
තතො තෙ මාසෙ පක්කකාලෙ මාසෙ ලුඤ්චිස්සාමාති පාතීයං ගහෙත්වා
මහානිදසෙ වත්තමානෙ තත් අගමංසු. තස්මිං සමයෙ එකො
ගාමවාසිකො හිකඛු පිපාසාහිභූතො මනුස්සානං සත්තිකං අගමාසි.
එත් පාතීයං ලඬියසාමීති. තද එකා ගාම දුරිකා කීලනතින්ද්‍රියං
පිපාසාහිභූතං හිකඛු දිස්වා උප්පන්නසද්ධා මනුස්සානං අජානාපෙත්වා
සටෙ ධ්වනිං පාතීයං ගහෙත්වා තස්ස හික්ඛුනො දත්වා තත් අත්තමනා
විත්තං පසාදෙත්වා ගච්ඡන්තා ථෙරං වන්දමානා අට්ඨාසි. අථ මාසෙ
ලුඤ්චන්තා ආගමම සටෙ පාතීයං අදිස්වා පාතීයං කෙන ගහිතනති
පුච්ඡංසු. යා යාමී මයා ගහෙත්වා පිපාසිතස්ස එකස්ස හික්ඛුනො
දිත්තනති ආහ. තද මනුස්සා තං සුත්වා පිපාසිතානං නො පාතු මානිතං
පාතීයං අමෙත අජානාපෙත්වා හිකඛුසධිසස්ස සයං අද්ඨීති. අහො
එතිස්සා සද්ධාති පරිභවිත්වා කුද්ධා මයං වාතාතපෙති සුස්සන්නා
මාසෙ ලුඤ්චන්තා පිපාසිතමහ, සීඝ්‍රං නො පාතීයං ආහරාති තාය සද්ධිං
කලහං අකංසු. අථ යා තෙසං අකෙකාසනෙත්පි පරිභාසනෙත්පි
අසංකුඛා දනසොමනස්සං මනසි කරොන්ති සටං ගහෙත්වා තෙසං
පාතීයං ආහරිස්සාමීති ධීතා අත්තනො සධං ආවණ්ණෙත්වා මාසක්ඛෙත්තං
ඔලොකෙසි. තස්සා සද්ධාබලමාගමම මහාපඨවිං හින්ද්‍රියා මණි
වණ්ණං මහත්තං උදකඛුබ්බුලං උට්ඨාය පඨවියං පත්ථරිත්වා පවත්ති
අහො තස්සා සද්ධා මහත්තතා. හික්ඛුස්ස පාතීයමත්තං දත්වා තද හෙළ
අකඛයං පාතීයං ලඬි - භවින්නෙත්.

2. සඬාච මුලං දනස්ස සඬාමුලා හි සමපද
සදෙධන කතමපමි දනං හොති අකාලිකං.
3. දනං නිදනං සශස්ස නිධානං අනුගාමිකං
සබ්බලොකවසීකාරං මනනං තං පරමොසධං.
4. ආපදස්ස සහායො තං කාමදෙ මණිමුත්තමො.
දනං හද්දසටො කාමං දනං වෙ සුරපාදපං.
5. පාතියමත්තං සඬාය දන්වා නෙසා කුමාරිකා
මුහුත්තෙනෙව සාලස් අක්කයං සීතලොදකං.
6. දකඛං හි සද දනං උත්තමාධම මජ්ඣිමෙ
ආදිමජ්ඣාචසානමිති සඬකුච පුරතො කරෙති.

7. තතො සා කුමාරිකා සඤ්ජාන උදකං දිස්වා තුට්ඨමානසං යථා කාමං නභාන්වා පාතියං පිචිත්වා එකං පාතියසං ආදය පිපාසිතානං මනුස්සානං පාතියං අදයි. තමපත තථාපිධමපි උදකකඛිතං අඤ්ඤ තපස්සතති, එසා එව පස්සති. තස්මා සා පුතප්පුතං තස් ගත්ත්වා නභායති. පාතියං පිචිති, සටෙන උදකමාහරිත්වා මනුස්සනං දෙති. තං දිස්වා මනුස්සාන නො පුබ්බෙ එස් පාතියං දිට්ඨං. කුතො ත්වං අමි පිනානපානං, කරොසි. අමනාකමපි තං දස්සෙති නි යාචංසු, සා තෙසං තං කථං පුත්වා මුදිතමානා සවෙ ඉමං උදකං මම පුඤ්ඤානුභාවෙන නිබ්බත්තා තං සබ්බෙසං මනුස්සානඤ්ච මගස්සකර විහරිමාදිතඤ්ච පරිභොග යුත්තං හුන්වා පඤ්ඤායතුති අට්ටංයාසි. තඤ්ඤෙසෙවස්සා සඬා බලෙන තං වුග්ගමාන ඵෙතාවලී හඬිතමානතුඬිත තරඬිතමාලා විකිණ්ණජලකණ්ණකාකිණ්ණ සමිහිතන ජලවෙගජතිත නිග්ගොස සොසිතං සඤ්ජානං මහන්නං උදකකඛිතං දිස්වා අවජරියබ්බුත විත්තා අහො පනිමිස්සා දනානිසංසා, සකකචං පනෙසා සීලවනෙතස්ස පනිට්ඨාපෙසිති තං පසංසන්නා නභාන්වා පාතියං පිචිත්වා අගමංසු.

අථාපරහාගෙ තස් මනුස්සා ගාමං නිවෙසෙස්සං, තස්ස මාස පිට්ඨිගාමනති නාමං අහොසි. පච්ඡා තමෙව උදකං නිස්සාය තස් මහන්නං විහාරං කාරෙස්සං, සා පත කුමාරිකා යාවතායුකං ධන්වා පුඤ්ඤකමං කන්වා දෙවලොකෙ නිබ්බතති. තස් ථ සා තා තා තරුසණ්ඨමණ්ඩිත උය්‍යානඤ්ච විතුසිත පඤ්චවණ්ණ පද්මසඤ්ජනනං මධුරොධකසමිපුණ්ණ ජලාලය සමාකුලං තෙකච්ඡරාසහස්සා සමපවාදිත හෙරිතුරියනාද සමාකුලං නවවන්නානන දෙව නාටිකාකිණ්ණං චාදසයොජනිකං දෙව විමානං නිබ්බතති. තස්සා පුඤ්ඤං පකාසනස්සං දිබ්බොදක පරිපුණ්ණං එකං සුථණ්ණසං තස්ව නිබ්බතති. තං පනස්සා ගතගතට්ඨානං ගච්ඡති. දව්සුපි දෙව ලොකෙස්ස දෙවතානං පරිභුඤ්ජනෙතස්ස අක්කයං නාහොසිති.

8. සද්ධාය එවං සුඡන්තා පදනං දත්වාන විඤ්ඤානි මහාවිභුතිං
සකෙකානි කො වත්තුමසෙසසිත්වා අබුධසන්නො බහුදයකසානි.

ගාමදරිකාය වත්ථුං සත්තමං

6-8. ධම්මාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ ලජ්ඣිකියා මහාරාජෙ රජුං කාරෙන්නෙ රොහණ
ජනපදෙ ගිරිතිම්බිලතිකියා පබ්බත මහා විහාර වාසීනං හික්ඛාවාරට්ඨානෙ
සීවං නාම ගාමං අහොසී. තසෙථකා කපණං ධම්මං නාම මාතුගාමො
පරෙසං දරුපණණාදකාදීනි ආහරන්ති විහයො කොට්ටන්ති පලාලං
වාලෙන්ති වලං පුණන්ති කිවෙජන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති පට්ටසති.
සා අපරභාගෙ හතියා කමමං කත්වා දුක්ඛෙන එකං වත්ථං උපපදෙත්වා
එවං විනෙකසිත්වාහි.
2. රාගානලෙන සංදඩ්ඨා දෙස රක්ඛස ජිලිතා
මොහෙන මුච්ඡිතා හුත්වා සංසාරෙ සංසරී වීරං.
3. නාකතං නු පුරෙ පුඤ්ඤං කිඤ්චි ආයතිකාරණං
කතං තුන මයා පාපමප්පහොගස්ස කාරණං.
4. තසමාහං පරගෙහෙසු හතිං කත්වාන කිව්ජනො
ජීවියාමි සුඛං මයං තභාතො පට්ඨි යථා.
5. බුද්ධිප්පාදෙ අයං දති ධම්මො ලොකෙසු දිප්පති
බුද්ධිපුත්තො ච ලොකස්මිං වත්තන්ති ගුණසාගරා.
6. බණො කාමං මයා ලද්ධො ඉදන්තනං උඨරෙ
සංසාරෙසු නිමුග්ගාහං කරු සීසං සමුක්ඛිපෙ.
7. දුක්ඛෙනුප්පාදිතං එකං සාටකං මම විජ්ජති
තෙත්දති කර්ස්සාමි පතිට්ඨං භවසාගරෙ.
8. ඉති විනිකිය සා ධම්මා සච්ඡමුද්දිස්ස තං තද
අද සධාය දන්තස්ස සද්දහන්ති මහස්මලන්ති.
9. තද ගිරිතිම්බිලතිස්සපබ්බතවිහාරෙ පඤ්චසතා හික්ඛු වස්සං
උපගම්සු. තතො හික්ඛු සීවගාමං හික්ඛාවාරත්ථාය යෙභුයොන
උපගව්ජන්ති. තද සා උප්පත්තසධිං අභාපෙත්වා වත්ථං ගහෙත්වා
ආසනසාලං ගන්ත්වා එකස්ස හික්ඛුස්ස එවමාහ. හනෙත ඉමං වත්ථං
එකස්මිං විහාරෙ හික්ඛුතං වසාචාසිකං කත්වා දස්සාමි. තුමෙන තත්ථ
ගන්ත්වා මම දුග්ගත භාවඤ්ඤා ඉදඤ්ච සාටකං දුක්ඛෙන උප්පාදිත භාවඤ්ච
හික්ඛුතං වත්වා දෙට්ඨාති තස්ස වත්ථං දත්වා පරිපුණ්ණං සොමනස්සා
අගමාසී තතො සො තං වත්ථං ගහෙත්වා විහාරං ගන්ත්වා

සන්නිපතිතානං හික්ඛුනං තාය වුත්ත වචනං වත්ථා හනෙන ඉමං වත්ථං පරිද්දිතුං සමත්ථස්ස දෙථා'ති හික්ඛුසඤ්ඤස්ස වත්ථං අද්ධි. තං සුත්ථා තෙසමනනරෙ එකො හික්ඛු මය්‍යං හනෙන තිණ්ණං මාසානං දෙථ. අහං තං පරිද්දිහිස්සාමි'ති ආහ. තං සුත්ථා අපරො මය්‍යං ද්විත්තං මාසානං දෙථ. එකො මය්‍යං මාසස්ස, පක්ඛස්ස දසාහස්ස පඤ්චාහස්සා'ති එවං කාලං හපෙත්වා කමෙන එකො හනෙන මය්‍යං එකාහස්ස දෙථ. අහං තං පරිද්දිහිස්සාමි'ති ආහ. තතො හික්ඛු තස්ස තං සාටකං අදංසු. යො තං වත්ථං ගහෙත්වා දසා ජිඤ්ඤා සිබ්බිත්වා කප්පබ්බංසු. දත්වා චීවරං පාරුපිත්වා වඩකමං ආරුහ්‍ය සත්තපදං චිතිහාරෙන්නො ගන්ත්වා අවසානෙ කිලෙස සත්තුං ජිනන්නො අරහත්තං පත්වා තං චීවරං ධොවිත්වා දුතිය දිවසෙ හික්ඛුනං අද්ධි. අපරො'පි හික්ඛු තං තං ගහෙත්වා තථෙව අරහා අහොසී'ති එතෙනෙව උපායෙන තමෙව චීවරං තීය්‍යාය අන්නො වය්‍යෙ යෙව පඤ්චසත හික්ඛු අරහත්තං පාපුණිංසු. තතො ලස්සිතිය්‍ය මහාරාජා මහා පචාරණ දිවසෙ රාජගෙහනො නානා විරාග වත්ථානි ගාහාපෙත්වා විතානෙ බන්ධිතො තොරණෙ උස්සාපෙථ, ධජ පාතකාදයො බන්ධිතං. විහාරං අලඬ්ඤාරොථා'ති මනුසෙස නියොජෙසි. තතො තෙ විහාරං අලඬ්ඤංසු. හික්ඛු'පි විහාරං අලඬ්ඤාරොන්නො තං චීවරං ගහෙත්වා අයං බහුත්තං හික්ඛුනං කිලෙස විද්ධිංසනාය පච්චයො ජාතො'ති මාලක ද්වාරෙ ධජං කත්වා උස්සාපෙසුං. අථ රාජා විහාරං ගන්ත්වා මාලකචාරෙ උස්සාපිතං තං අරහඬ්ජං දිස්වා මයා නානා වණ්ණානි වත්ථානි පෙසිතානි. තානි යත්ථ කත්ථි බන්ධිත්වා කසමා ඉමංනනකං අභිමුඛෙ බන්ධිංසු'ති ආරාමිකෙ පුච්ඡි. තෙ මහාරාජ අය්‍යා අත්තානං උපකාරකො අයනති බන්ධිංසු'ති ආහංසු. රඤ්ඤා කො තෙසං ඉමීනා උපකාරො'ති වුත්තෙ මයං දෙව න ජානාමි. අය්‍යා එව ජානන්ති'ති ආහංසු. අථ රාජා හික්ඛුසඤ්ඤං උපසඬ්ඤිත්වා වඤ්ඤා එකමනං නිසින්නො ඉමං හනෙන වත්ථං සඤ්ඤා බහුපකාරනි වදන්ති. කිමය්‍ය කාරණන්ති පුච්ඡි. හික්ඛු සඤ්ඤා මහාරාජ එතං වත්ථං තීය්‍යාය ඉමස්මිං අත්තොවය්‍යෙ පඤ්චසතා හික්ඛු අරහත්තං පත්තා තසමා හික්ඛුනං තං බහුපකාරනි චීවරෙ ගුණං වදන්තො ආහනෙනෙත්ථ.

10. මක්ඛිතං මලමුත්තෙහි අපවිද්ධං පිලොතිකං
දිස්වා ඉසිඬ්ජං යත්ථ කරුණියො ත' නාදරො.

11. පාපෙත්වා පත තං බෙමං වඤ්ඤානෙන ජනතුනා
ආදරො එව කාතබ්බො තං හොති අරහඬ්ජං.

12. යොයං සොනන්තකො රාජ උසස්සිනො අරහඬ්ජො
පරිභුත්තො රහන්තෙහි තසමා යො පූජනාරහො'ති.

13. එවමාදිනා ධම්මං දෙසෙසි. තං සුත්ථා සොමනසෙසො රාජා කෙනෙතං වත්ථං දින්නන්ති පුච්ඡි. තං සුත්ථා හික්ඛු මහාරාජ සීවගාමෙ දළිඤ්ඤං ධම්මානාම මාතුගාමො අත්ථී, තාය දින්නං එනන්ති ආහංසු. තං

සූත්‍රවා රාජා නං පකෙකාසාපෙත්‍රං) තස්‍යා බ්‍රහ්ම සාපතෙය්‍යං දත්වා සිවගාමං තස්‍යා හතගාමං කත්වා අදයි. තතො පට්ඨාය සො ගාමො ධම්මසිවගාමො නාම අනොයි. රාජාපි නං අතතනො ධිකුට්ඨානෙ යපෙත්වා මහත්තං යසං අදයි. සා තතො පට්ඨාය දනං දත්වා සිලං රක්ඛිත්වා ආයු පරියොසානෙ ගත්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිති.

15. අනොනුභාවං කපණ්‍යා දිනනවත්ථස්‍ය සඤ්ඤාසු පෙසලස්‍ය ලඞ්ඞාසි ධම්මා හවහොගසම්පදං හික්ඛුපි ධීණාසවතං ගතාසුන්ති.

ධම්මාස වත්ථුං අධ්මං.

6-9. කිංවිසඤ්ඤාය වත්ථුමිති අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ලඞ්ඞායං කිර කාකවණ්ණකිස්‍යමහාරාජීනී රජ්ජංකාරේනෙ ආනුරාධපුරෙ සවෙසානාම මහාමිවෙවා අනොයි. රාජා තස්‍ය ආරාහණේ මහාගාමං හතගාමං කත්වා අදයි. සො පත අතතනො චුල්ල සඤ්ඤා නාම කණ්ඩං ආමන්තෙත්වා ත්වං රක්‍ෂෙඤ්ඤා පාදමුලිකො නුත්වා උපට්ඨානං කරොගීති රක්‍ෂෙඤ්ඤා සන්තිකෙ නිව්තෙත්වා යසං මහාගාමං ගත්ත්වා පටිවසති.

තදස්‍ය එකා ධිතා අනොයි නාමෙන කික්ඛුපි සඤ්ඤා නාම. උත්තම රූපධරා දෙවච්ඡරපටිභාගා. තාය කිර මාතා පිතරො සුපසත්ථං උග්ගණ්ණාපෙත්වා පචනකම්මං උග්ගණ්ණාපෙසුං. අථ තෙ තාය පට්ඨමපකෙකාපකරණං හික්ඛුසඤ්ඤාසප්ප අදංසු. සා තතො පට්ඨාය යෙතුයෙත සඤ්ඤාසප්ප හතතබ්‍යක්‍ෂන්තානි පටිත්වා උපට්ඨෙති. තෙ තස්‍යා සංසුපට්ඨායිකාතිපි වොහරන්ති.

2. අපරහාගෙ සඤ්ඤාමිවෙවා ජනපදං පිළෙන්නො විලොපං බාදන්තො උලොලං කරොති. තං පචන්ති මනුස්‍යා ගත්ත්වා රක්‍ෂෙඤ්ඤා කපේසුං රාජා නං සුත්වා තස්‍යා කතිට්ඨං පකෙකාසාපෙත්වා භානිකො කිර ජනපදං සංගණනත්වාය පෙසිකො. ඉද්දති ජනපදං පිළෙත්වා උලොලං කරොති. එතමිදං තථ භාතු සාසනං පෙසෙත්වා වාරෙගීති ආහ. සො තං සුත්වා භාතු සන්තිකං සාසනමෙපසෙන්නො එවමාහ

3. භාතුතො මෙ හිවාදෙත්වා පචන්ති ඉධ පස්ථං කපේමි භාතු රාජාතො සෙවිතබ්බා අවික්ඛායා
4. නිමිමිතා විය රාජාතො වරන්ති ජහි භුතලෙ යමාදිවිඤ්ඤාමවුති කුචෙරදහනෙහි ව.
5. පුක්ඤ්ඤාපුක්ඤ්ඤානුරූපෙන සග්ගාපායං යථා යමො පාපෙති සත්තෙ රාජාපි තපේව යම සාදියො.

6. බොධෙනබ්බි පබොධෙති සොසෙති සොසනාරහෙ
ලොකමාලොකයෙ භානු රාජාපි භානුසාදියො.
7. පඤ්චං දිසි සීතංසු ගහාපි පරිවාරිතො
ලොකං තොසෙති සීතංසු වඤ්චෙ හුවි හුපති.
8. මාරෙතබ්බං යථා මච්චු මාරෙති අදයා පරො
මච්චුච ජගතිපාලා තිග්ගහෙසුං අසාධුතං.
9. ධනදනෙන තොසෙති සො සෙනවර්ණදනෙන තං
මිත්තාමිත්තෙ සද්ද එවං කුචෙරො යෙව හුපති.
10. යථා දහති ලොකස්මිං සබ්බහුතාති පාවකො
අග්ගිව දහතෙ රාජා පදුට්ඨං සකලං පජං.
11. එකමෙවග්ගි දහති තරං සො දුරුපාසිතං
කුලං දහති රාජග්ගි සබ්බන්ධුං සවරාවරං.
12. තිට්ඨනති කෙවි තරවො දහනා දඩ්ඨකානනෙ
රාජකොපානලාදඩ්ඨාන තිට්ඨනති පරාධිනො.
13. දුරෙති නාවමනනබ්බා රාජානො දීඝබාහුකා
ගණ්ණනති තභාසා දඤාං දිසං ලොකොපජිලිතං.
14. මා පච්චින්නං පීලෙඨ මාවිලුමපඨ ගාමිකෙ
මා පරස්ස හරො හොඨ මුලං මා බණ්ණන්තනො.
15. පක්ඛපාතං ව සප්පෙමං උපකාරිං හිතාවනං
අභිවච්චිතති රාජානො යසදනාදිතා නරන්ති.

16. එවං ව පන වත්වා කිං අමෙහ'පි න ඔලොකෙඨ
අප්පමනාහුත්වා ජනං සබ්බගණ්ණනො වසවාති සාසනං පෙසෙසි.
සො තං සුත්වා මම කණ්ඨෙට්ඨා රක්ඛෙය්‍යා අර්ඝ්‍යධාසයං ඤත්වා සාසනං
පෙසෙසි. රක්ඛෙය්‍යා කුට්ඨකාලනො පට්ඨාය අමෙහ හි ඉධවසිතුං න
සකකාති සධිතරං හරියං ව හත්ථසාරෙ ව ගනෙත්වා පලායනො
අනුපුබ්බිත නිග්‍රොධ සාලබණ්ඩං පාසුණි. තත්ථ සො එවං විනෙතෙසි.
අහම්පන රක්ඛෙය්‍යා හයෙන පලායිස්සාමි සුත නා දවිප්පුං න සකකා.
අනුරාධපුරං අගන්ත්වා මලයං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථි වසිත්වා
ජීවිස්සාමීති එතමත්ථං අත්තනො හරියං වත්වා නාය සප්පට්ඨිතෙ
ඤ්ඤානො ධිතුයා රුපසම්පදං සලලකෙත්වා යදි නො හයං
උප්පජ්ජති ඉමං නිස්සායෙඨ උප්පජ්ජති විනෙත්වා හඤ්ඤ
කිංවිසඩිසං නිස්සාය උපරි නො හයං උප්පජ්ජති යදි තෙ රුච්චති
තං පභාය ගමිස්සාමාති ආහ නං සුත්වා සා කුංඝෙය්‍ය යං ඉච්ඡති තං
කංචරාඨ අහං තෙ මනං න හිත්ථිස්සාමීති ආහ. අප්ප සො ධිතරං

ආමනෙත්ථා අමම මයං අනෙතා ගාමං ගන්ත්වා යාවාහාරං පරියෙසිත්වා ආගච්ඡාම, තාවෙස්ථ අච්ඡාති ධිතරං නිවත්තෙත්වා පලායිංසු. අහො භයජ්‍යත්තානං සත්තානං ලොකෙ පෙමනීයෙසු පෙමං වා ලොභනීයෙසු ලොභං වා පරික්කායං ගච්ඡන්තිථාති.

17. තථා විධෙසු දුක්ඛෙසු උප්පන්නෙසු ජනා ඉමෙ පෙමං ජහන්ති පුත්තානං නක්ක කච්ඡපසාදිසාති.

18. තතො තස්ථ ධීතං කුමාරිකං ගච්ඡන්තා ච ආගච්ඡන්තා ච දිස්වා අයං කුමාරිකා අහිරුපා සුබ්බමාළා කිම්ඝායෙත්ථ ධිතාති විමහිතා. උපසඩ්ධකම්ථා අමොහ හි සඬං ආගච්ඡ අමමාති වදන්ති. සා තෙසං කථං සුත්වා මම මාතා පිතුන්නං වචනං න හින්දිය්‍යාමිති විනෙත්වා තුණ්හි හුත්වා තස්මිං යෙව අට්ඨායි. එවං යානං කප්පෙන්නියා තස්සා සත්ත දිව්සාති අතික්කන්තාති එත්තකං කාලං නිරාහාරව අට්ඨායි. තද සක්කො දොමනුසොසු වාරිකං වරන්තො තං තථා ධීතං දිස්වා මහා ගුණායං කුමාරිකා විමංසිය්‍යාමි තන්ති විත්තෙත්වා අහිරුපං මාතච්ඡ වණණං නිමිෂිත්වා තස්සා සත්තිකමුපගමම තාය සඬං සලලපන්තො එවමාහ.

19. නීලවෙල්ලිත ධම්මිලලා පුලල පංකජ කාන්තා නිලායතවිසාලක්ඛා ත්වමායී තයත්‍රස්සවා.

20. හෙමවල්ලීව ලීලාය දෙවකඤ්ඤව නඤ්ඤෙ වඤ්ඤෙවා විසාකාසෙ හඳ්දෙ ත්වම්ඨ නිට්ඨයි.

21. කා වා ත්වං කස්ස වා ධීතා කුතො ත්වම්ඨ ආගතා කිම්ඝායෙත්ථ අට්ඨායි කො තෙ හත්තා මනොරමෙ.

22. යුවතීං යුවො ව කාමෙති යුවානං යුවතී තථා ත්වමහඤ්ච හඳ්දෙදතීධ සමානමහි වයෙධීතා.

23. පොසෙමි හරියන්තෙන තුවමජ්ජන්තා සද අහං තෙ පති හෙස්සාමි තුවං මෙ හරියා හවාති.

තං සුත්වා කුමාරිකා එවමාහ.

24. යං ත්වං මෙ හණ්ඨි සමම කාරණං විය දිස්සති න යොහන්තිත්ථියො ලොකෙ පුරිසාහරණං චිතා.

25. යස්මා තස්මි ධවො තා තු විධවාති පච්චිච්චි විධවා සබ්බදුක්ඛස්ස භාගී භවති සබ්බද.

26. මඤ්ඤං අස්මි පිතා මාතා මමෙවන්තෙ තුසාසයුං යාවායාම මයං පුත්ති තාව එස්ථෙව හොහීති.

27. මාතා පිතුන්නං වචනං න කරොන්තා තරා ඉධ විතාසං ඉධ ලොකෙසු යන්ති පෙවෙට්ඨි දුග්ගතිං.

28. යදි මාතා පිතා මයාං අනුජාතනති මාතව
තථා නෙ සඨගමො හොති නෙ වෙ භවතු සඨගමොති.

29. අප්ප සකෙකා තස්සා කථං සුත්වා තෙනහි හොති අතිවිය තං
ජාතායි ඉමං භතතං භුඤ්ජාති එකං භතතපුටං තස්මා දන්වා අගමායි,
සා භත්තං ගහෙත්වා කාලං ඔලොකෙත්වා පුරෙහත්තං තාවායංති, ඤත්වා
දන් දන්වා භුඤ්ජස්සාමිති කාලං සොපෙයි, තතො තතිය සද්දවසානෙ
චිත්තල පබ්බත විහාරෙ වසත්තො එකො බිණ්ණාසවෙං තං සුත්වා
අකාසෙනා ගත්ත්වා තස්සාහිමුඛෙ පාතුරහොයි. සා පෙරං දිස්වා
තුට්ඨමානසා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භත්තස්ස
පුරෙත්වා පෙරස්ස දන්වා ථොකං නිට්ඨප්ථ භත්තෙති වන්වා තුරිතතුරිතා
භූජන්තරං පටිසිත්වා සාබ්බහඬිං නිවාසෙත්වා වල්ලියා බන්ධිත්වා
නිව්ඤ්ජිත්වා ධොවිත්වා වුමබ්බකං කත්වා පෙරස්ස අදයි. පෙරො තං
පත්තං වුමබ්බකෙ ධ්වපෙත්වා අයං මං පස්සතුති අට්ටිඨාය පස්සනති
යා'වස්සා ආකාසං උග්ගත්ත්වා විහාර මෙව අගමායි. සා තං දිස්වා
පසන්නමානසා හුත්වා දනාවසෙසං භුත්වා අත්තනො දන් ආවජ්ජෙත්වා
ගච්ඡන්තරෙ පටිච්ඡනා නිසීදි. තද් රඤ්ඤ ඡන්තෙ අට්ටිඨවා දෙවධිතා
තස්සා දනෙ සොමනස්සා හුත්වා ඡන්ත පිණ්ඩවිවර තො නිකබ්බම
සාධුකාරං කරොන්ති එවමාහ.

30. සාධු සාධු කුමාරිකෙ සඬා'සි ධම්මජිවිති
, සාධු දන් අදයි ත්වං සාධු පුජා සද් භවාති.

31. රාජා තං සුත්වා කස්ස හො සාධුකාරං දදාසීති පුට්ඨි. සා මහාරාජ
මහාගාමෙ සඬිසාමච්චස්ස ධිතා කිඤ්චිසඬිසා නාම තිග්‍රොධසාලබණ්ඩමිති
දන් අදයි. තස්සා'හං සාධුකාරං අදාසීන්ති ආහ. රාජා තං සුත්වා
අමච්චෙ ආණ්ඩාපෙයි. සීසං හො තස්මි ගත්ත්වා තං සකටයොග්‍ගෙ
නිසීදපෙත්වා අලංකරිත්වා ආනෙථා ති ආහ. තෙ ගත්ත්වා ගච්ඡන්තරෙ
නිසීන්තං කුමාරිකං දිස්වා, අමම අමනාකං රාජා තං ආනෙතුං අමෙහ
පෙසෙයි. එහි ගච්ඡාමා'ති යාථිංසු. අප්ප සා මම මාතාපිතුන්තං
අනාගච්ඡන්තාතං සත්තා'හං ජාතං. ඉදනි මං පහාය ගතෙහි වා මතෙහි
වා භවිතබ්බන්ති විනෙත්වා තෙසං වචනං සාධු'ති සම්පට්ඨි. අථාමච්චෙ හි
උස්සාහිතා උදකං පටිසිත්වා තහාත්වා සාබ්බහඬිං උදකෙ පහාය
නිවාසනස්ථාය වත්තාති ආහරථා'ති හත්ථං පසාරෙයි. අමච්චා රඤ්ඤා
පතිතං සාටකං නිහරිත්වා තස්සානෙත්ථ ධ්වපෙසුං. සා තං දිස්වා ඉදං
හොනෙතා පුලං අමනාපං අඤ්ඤං ආහරථා'ති ආහ. අපේකච්චෙ තං
සුත්වා, සාබ්බං නිවාසෙත්වා නිසීන්තාය නෙ සාබ්බතො ඉමං
අමනාපනති වන්වා මතුස්සලොකෙ ඉතො සුබ්බමතරං වත්ථං තස්මිති
ආහංසු.

32. තස්මි. බණ්ණෙ සකෙකා තස්සා පුඤ්ඤානු භාදෙන දිබ්බමයෙ
පඤ්චසාටකෙ අකංඛං කත්වා නිට්ඨනස්ථාය අට්ටිඨාය පෙසෙයි. සා

තනො එක් සාපකං ගහෙන්වා නිලාසෙන්වා යොග්‍ය මාරුණ මහියඩ්ගන විහාරං ගන්ත්වා තඤ්ඤානං හික්කුන්තං විවරජාය වජ්ජානි දත්වා අත්තනො පරිවාරස්ස දික්ඛවජ්ජමෙව අදසී. සෙළායස්සා සාපකෙ ගහින ගහිතං උභං පරිපුරෙසී අප්පා සා අනු පුබ්බෙන අනුරාධපුරං ගන්ත්වා රාජානං පසයි. රාජාසී නං දිස්වා සොමනස්සො තස්සා මහත්තං සම්පන්නිං අදසී. සාපි තඤ්ඤා සකලස්ස හික්කු හික්කුණි සම්පස්ස ව රාජානං ආදිං කත්වා සබ්බරාජපරිසාය ව නගරවාසීනං ව දික්ඛවජ්ජමෙව අදසී. රාජා තං එකස්ස පුත්තස්ස දත්වා තස්සා සකලරොහණ ජනපදං හත්තගාමං කත්වා අදසී. සා තනො පටිඨාය තඤ්ඤා වසමානා දනාදීනි පුක්කුකම්මානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ සපරිසා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති.

.33. දනෙන සත්තා තිදිවං වජ්ජනි දනෙන විඤ්ඤානි සිරිං නරෙස්ස උහන්ති දනෙනසිවං පුරමි දදෙය්‍යතස්මා සත්තං පදානෙති.

කිංවිසඩ්ඛාය වක්ඛං තවමං

6-10 සද්ධාසුමනාය වක්ඛමිහි

අයමානුසුබ්බි කථා.

1. එකස්මිං කිර සමයෙ අනුරාධපුරෙ මහාවාලුක විටියා සුමනා නාමෙකා මාතුගාමො සඬා හොති පසන්නා. තඤ්ඤානං වෙතිය බොධියාදීනි පුජ්ජාදිනා පුජෙත්ති මානෙත්ති ධම්මං පුණ්ණානි හික්කු උපට්ඨන්ති පටිවසති, තස්සා සද්ධාවත්තනාය සද්ධාසුමනානි නාමං අහොසී. තස්මිං සමයෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමනො එකො මනුස්සො කෙනවි දෙව කරණියෙන අනුරාධපුරමාගම මහාවාලුක විටියං යෙව නිවාසං ගණ්හි. සා තෙන සද්ධං මිත්තසඤ්චං කත්වා තස්මිං පටිබ්බවිත්තා අහොසී. අහො මාතුගාමානං විත්තස්ස අවිසෙසනාතථාහි.

2 අයං කණ්ටක රුක්ඛොති විසරුක්ඛොති වා අයං
අයං වඤ්ඤා රුක්ඛොති න විසෙසෙති යථා ලතා,

3. කාමජ්ඣා වනිතා ලොකෙ භීතඋක්කධම්මස්සධිමෙ
කුලීනෙ දුක්කුලීනෙපි න ජහන්ති ලතා විශාති.

4. සොපි තස්සා පටිබ්බවිත්තො නං මහාගාමං නෙසී. තනො සා තඤ්ඤා ගන්ත්වා තස්ස ගෙහෙ වසමානා නිව්වමෙව අට්ඨන්තං හික්කුන්තං සලාකහත්තං දෙති. නිව්වං ධම්මං පුණ්ණානි වෙතිය බොධියාදීනි වඤ්ඤානි පුක්කුකමෙව කරොති. අපේකදිවසං සා ආසනසාලං ගන්ත්වා හික්කුනා ථෙය්‍යාච්චං කුරුමානා කාලං විනිනාමෙසී තස්සා පත සාමිකෙ අස්සඬො, තස්මා තං ගෙහමාගන්ත

තථං පුඤ්ඤකමථං කර්ස්සාමීති ගෙන කිංචි කමමං න කරොසීති තස්සා ඤාණධර්මා ගෙනතො තිහරි. සා පන සත්ත දිව්‍යං ඡඩ්ඞිත පතිතගෙන කුඩ්ඞං තිස්සාය තිරාභාරා උසමානා තිස්සං සයෙන අත්තතො ජහිතභාදං ඤත්වා අනුරාධපුරෙ මම මාතා පිතුනත, සත්තිමෙව ගමිසසාමීති අනුරාධපුරගාමී මගං පටිපන්නා තස් තස් වෙනියබොධියාදිති වඤ්ඤා අනුසුබෙන නිග්‍රොධසාලබ්‍යධර්මාරං සමපාපුණි. අහො, සෙරිවාරිචිහාරිතං එවමෙව පරිහානි හොති-තථාහි

5. බුද්ධං වා මහත්තංවා ඉට්ඨානිට්ඨං කිරියාවිට්ඨං මාතාපිතාදි වුද්ධානං අනුඤ්ඤයෙවි කාරයෙ.
6. ලහනෙතාපි වෙ රජං නිව්ඡාය ජනකෙ ජනෙ බ්‍රහ්මනතබ්බො න සො ලාහො අනුජාතෙන සුත්තා
7. අනනුඤ්ඤාය වුඞ්ඞිති කතං යං අබ්බුතංපි ව ගරහනතාතස්සවො එසො සෙරිවාරිති ඤාතකා.
8. අනුඞ්ඤො අවපලො නිපකො සංවුතිත්ථියො පසංසා ලහතො සුත්තො වුට්ඨං පපෙසාති සබ්බසොති

9. සා පනෙසා සඩා සුමනා මාතාපිතුනතං අනාරොච්ඡවා ආගතත්තා එත්තකං දුක්ඛමිතුහවි, අථ තස් ධීතං තං දෙවමනුස්සෙසු වාරිකං වරමානො සකකා දෙවාතමිඤ්ඤ දිස්වා සද්ධා එසා වස්සුත්ත යමාමිකා විනෙතවා මහලලකවණ්ණෙන හත්තපුටමාදය තස්සාහි මුඛෙ පාතුහව්ඡවා තස්සා සත්තිකං ගත්තවා කුහිං ගච්ඡයි අමමාති පුට්ඨි. තාය අනුරාධපුරං ගච්ඡාමිති වුත්තෙ සකකා ත්වං අනිවිස ජාතරූපාසි. ඉමං හත්තං භුඤ්ජාති හත්තපුටං අදසි. සා හත්තපුටං ගහෙත්වා ඉමස්මිං ධානෙ උදකං තස්මිති නි වඡවා අට්ඨාසි. සකකා තස්සා අවිදුරෙ ධානෙ සුපුප්පිතං එකං පොකඛරණිං දස්සෙසි. සා පොකඛරණිං ගත්තවා නභාත්තවා හත්තපුටං ගහෙත්වා හස්සෙ ධොව්ඡවා ධීතා කාලං ඕලොකෙත්වා පුරෙහත්තං තාව අයංති ඤත්වා කාල සොසෙසී, තං සුත්වා තලධරපමුඤ්ඤපබ්බතවාසී මහාධමමදින්නපෙරො නිරොධ සමාපන්නිං සමාපස්සිත්වා සත්තමෙ දිව්‍යෙ නිරොධා වුට්ඨිතො පත්ත වීථරං ගහෙත්වා තස්සාවිදුරෙ පාකටො අට්ඨාසි. අථසා පෙරං දිස්වා පසන්නමානසා පස්සං ගහෙත්වා හත්තං පුරෙත්වා පෙරස්ස දත්වා මුහුත්තං නිට්ඨං හනෙතති වඡවා පටිපන්නට්ඨානං පටිසිත්වා සාඛා හඬිතං නිවාසෙත්වා අත්තතා නිවස් වඡවා ධොව්ඡවා වුමබ්බකා කත්වා ආදසි. පෙරො සා මං පස්සතුති අට්ටිඨාය උඤ්චුමුමබ්බකෙ පත්තං ධාපෙත්වා ආකාසමබ්බිභුගහත්තවා විහාරමෙව අගමාසි. සාපි තථා ගච්ඡන්නං පෙරං දිස්වා පීතිසා වුට්ඨසරිතා පෙරෙ දස්සනපට්ඨනිකත්තෙ පඤ්ඤපතිට්ඨිතෙන උත්තරිත්වා දින්නාද සෙසහත්තං භුත්වා අනුරාධපුරං මගං පටිපස්සී

10. තස්මිං බංණ තස්මිං නිග්‍රොඤ්ඤ අට්ටථා දෙවතා එතස්මිං

පසිබ්බකෙ අවිධිබ්බවත්ථං ධ්වපෙත්වා එකස්මිං පස්සෙ දිබ්බං හත්තං ඵ ධ්වපෙත්වා දිබ්බමය ගුළපුච්චෙ ඵ පුරෙත්වා සකටයොග්ගං ආරුහන්තස්ස ධ්වපෙත්වා සකටං පාඨෙත්තො තස්සාවිදුරවිධානො, පාකටො භුත්වා කුභිං ගව්ඨප්ථ අමමාති පුච්ඡී. තාය අනුරාධපුරං ගව්ඨාමීති චුත්තෙ තෙන හි ආගව්ඨ ඉමස්මිං. සකටෙ නිසීද. අහමපි තස්ස ගව්ඨාමීති. සා සාධු අය්‍ය, තයා සද්ධිං පච්ඡන්තො ගව්ඨාමී සාධං නිවාසෙත්වා සකටෙ නිසීදිකුං න සකකාති ආහ. තතො සො තස්සා එකං දිබ්බවත්ථං අදස්සි. ඉමං නිවාසෙත්වා සකටං ආරුහන්තාති. සා තං නිවාසෙත්වා සකටා ආරුහී. තං පන සකට දෙවානුභාවෙන මුහුත්ත මත්තෙන චෙතියගිරිං සමපාපුණි. තද දෙවපුත්තො ගුළපුච්ච තිත්තිණ්ණස්මිං සකටං නිවත්තෙත්වා ඉතො පට්ඨාය මයා ගන්තුං න සකකාති වත්ථා පසිබ්බකං තස්සා දත්වා අත්තරධායි. තද තස්ස නිබ්බන්තා තිත්තිණ්ණකදෙවතා තං පසිබ්බකමාදය ගව්ඨන්ති. දිස්වා තස්සා වෙය්‍යාවච්චකරො භුත්වා තස්සා හත්තො තං සබ්බං ගහෙත්වා අනුරාධපුරං පත්වා මහාපාලියං හික්කුන්තං ඔසරණ්ණවෙලාය තස්ස ධ්වපෙත්වා අත්තරධායි. තතො සා හික්කු දිස්වා පසන්නමාන සා පඤ්චමහාවාසෙ තෙකසත්තානං හික්කුන්තං ච හික්කුණ්ණතඤ්ච දිබ්බහත්ත දිබ්බපුච්ච දිබ්බං සාටකෙ ච අදස්සි.

11. තද රාජා විහාරං ගව්ඨන්තො මහාපාලියමිධි ධ්විතං එතං සබ්බං දිස්වා පසන්නමානසො කෙතිදං දිත්තං ති පුච්ඡී. මනුස්සා සද්ධා සුමනාය දිත්තභාවං කපේසු. රාජා තං පකෙකාසාපෙත්වා දනස්සාගමනං පටිපුච්ඡී. සා තං සබ්බං විත්ථාරෙත්වා කපේසි. රාජා තස්සා තුස්සිත්වා අත්තන්තො අග්ගමහෙසිත්තෙන අභිසෙකමදස්සි.

සා අභිසෙකං පත්වා රාජානං ආදිං කත්වා සකල නගර වාසීනං දිබ්බවත්ථමෙව අදස්සි.

අට්ඨ දිබ්බසාටකාති පරික්ඛයං නාගමීසු. සා තතො පට්ඨාය යාදීනී පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොක පරායණා අහොසීති.

සද්ධාබලං පස්සථ හො ජනානං
ඉධෙව දෙවා තමුපාසයන්ති,
කථන්තු දෙවෙසු ච මානුසෙසු
පරස්ස තෙසං මහතිං විභුතිං.

සද්ධාසුමනාය වත්ථුං දසමං
උත්තරොළිය වග්ගො ජට්ඨො.

රසවාහිතී

විතරත්ත ව්‍යාඛ්‍යා

ලභිකාදීප්‍රස්‍රුතී වක්‍රුතී.

මිගපොතක වගෙහි පසුවමො

නමො තසු හගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධසු

1. මුඛ පැටියාගේ කථාව

(5) 1. මිගපොතකසු, මුඛපැටියාගේ: වක්‍රුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුප්‍රබ්ධී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ කිර, ලක්දිව වනාහි: උද්දලොලක විහාරං නාම, උද්දලොලක විහාර නමි: එකං රමණීයං විහාරං, එක් සිත් කළු විහාරයක්: අහොසි, විය. තද, එකල්හි: විහාරොපවතෙ, විහාර සමීප වනයෙහි: බහු මිග සුකරා, බොහෝ මුවෝ හා ඌරෝ: වසන්ති, වසති. අථ, එකල්හි: එකසමීං ගාමෙ, එක් ගමක: නෙසාද පුතෙතො, වැදි පුතෙක්: තසමී, එහි: බහු මිග සුකරෙ, බොහෝ මුවන් හා ඌරන්: දිස්වා, දැක: එකං දිවසං, එක් දවසක්: එකසමීං පසො, එක් පැත්තක: කොට්ඨකං කොටුවක්: කන්වා, කොට: වනපරියනෙත, වනයෙහි කෙළවර: පණණං බන්ධිතවා, කොළ අතු බැඳ: ධනු කලාපං, දත්ත හා හියවුර: පග්ගයා, රැගෙන: මිගා, මුවන්ගේ: ආගමනං, පැමිණීම: ඔලොකෙනෙතො, බලමින්: කොට්ඨකෙ, කොටුවෙහි: අට්ඨාසි, සිටියේය. අථ, ඉක්බිති: එකො මිගො, එක් මුවෙක්: තත්ථ, එහි: ගොවරං, ගොදුරු: ගණ්හිතවා, ගෙන: පානීයං, පැත්: පානුං, බොන්නට: කිත්ථං, තොටට: ගව්හිතෙතො, යන්නේ: තසමීං අසාම පදෙ, එම ආශ්‍රමයෙහි: ධම්මසවණ්ණාය, බණ අසනු සඳහා: සුඨං සද්දං, දැනුම් දුන් ශබ්දය: සුතවා, අසා: පසාරිත ගීවො, දික් කළ බෙල්ල ඇත්තේ: උත්තථිග කණෙණා, උඩුකුරු කරන ලද කන් ඇත්තේ: අනිකම්මන දකම්මන පාදෙ. බිම නොතබන ලද දකුණු පා ඇත්තේ: (ඔසොවා ගත් පය ඇතිව) ධම්ම කථිකස්ස, ධම් කථිකයාගේ: සරෙ නිමිත්තං ගණ්හිතවා, කට හඬෙහි නිමිති ගෙන: අට්ඨාසි, සිටියේ ය. තසමීං බණෙ, එකෙණෙහි: නෙසාදෙ වැද්ද: තං, ඔහු: එකස්සනාරොත එව, එක පහරින්ම: විජ්ජිතවා, විද: ජීවිතකම්මයං, මරණයට: පාපසි, පැමිණ විය

2. අථ, ඉක්කිති: සො, ඒ මුවා: කාලං කන්ධා, කචරිය කොට: තප්ථ විහාරවාසී මනා අභය ථෙරස්ස ඵච, එම වෙහෙර වැසි අභය තෙරුන්ගේම: කණ්ඨකාය, නැගණියගේ: කුච්ඡයං, කුසෙහි: පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා, පිළිසිඳ ගෙන: දසමාසඳු මාසවටයෙන, දස එකඩ මස ඇවෑමෙන්: මාතු කුච්ඡෙනො, මවු කුසින්: නිකම්මිත්වා බිහිවී: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: අභිවංචෙත්තො, වැඩෙන්නේ: සත්ත වස්සිකො, සත් වයස් ඇත්තෙක්: අහොසි, විය. තතො, ඉක්කිති: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තං, ඔහු: අභයතෙට්ඨස්ස, අභය තෙරුන්ගේ: සත්තිකං, සම්පයට: නෙසුං, ගෙන ගියාහුය: සො, හෙතෙම: න චිරෙන කාලෙන, නොබෝ කලකින්: පබ්බාපෙසි, පැවිදි කරවීය. සො පන කුමාරො, ඒ කුමරා වනාහි: සුබ්බෙ, පෙර: මීග භූතෙත්තනා, තම මුව ආත්මයෙහි: ධම්ම සවනානුභාවෙන, බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන්: ධුරන්ගෙ ඵච, හිස කෙස් බාද්දීම: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණ්, පැමිණියේ ය. තස්ස, ඔහුගේ: මාතුලඤ්ථරො පන, මයිලඡු තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: පටිලඳු, ලබන ලද: පඤ්චාහිඤ්ඤා, පඤ්චාහිඤා ඇත්තේ: අත්තත්ත, නොපැමිණි: අරහත්ත මග්ග ඵලො, අරහත් මග ඵල ඇත්තේ: හොති, වේ. අථ, එකල්හි: එකස්මිං දිවසෙ, එක් දිනක්, සාමණෙරො, සාමණේරයන් වහන්සේ: පදෙසෙ ඵච, සවස් කාලයෙහිම: උපස්කායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ: සත්තිකං, සම්පයට: අගමාසි, ගියේ ය. අථ, ඉක්කිති: අස්ස, ඔහුගේ: උපස්කායො, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ: හස්සං, අත: වඩ්ඪෙත්වා, ඉදිරියට ඔසවා: පාණිනා, අතින්: වතුමණ්ඩලං, සඳ මඩල: පරිමඤ්ඤො, පිරිමදිමින්: අට්ඨාසි, සිටියේය.

සාමණෙරො, සාමණේර තෙම: තං, එය: දිස්වා, දැක: හනෙන, ස්වාමීනි, එතං, මෙය: රකඛිතුං රකින්නට: වට්ඨති ඉති, වටී යයි: ආභ, කිය. ථෙරො පන, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: තං, ඔහු: අග්ගඵලෙ, අග්‍ර ඵලය වූ: අරහත්තෙ, රහත් බැවිහි: පතිට්ඨිත භාවං, පිහිටි බැව්: අජානනො, නොදන්නේ: තස්ස, ඔහුගේ: වචනං, කීම: සමමා, මනා කොට: මනසි, සිත්හි: ත අකාසි, නො කෙළේය. අථ, එකල්හි: සාමණෙරො, සාමණේරයන් වහන්සේ: ඉඤ්චා, සංඤ්චයෙන්: වතු සහස්සං, දහසක් වතුයන්: ආහරිත්වා, ගෙනහැර: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: දස්සෙත්වා, දක්වා: හත්තෙ, ස්වාමීනි, වතු සතං වා, වතුයන් සියයක් හෝ: සහස්සං වා, දහසක් හෝ: සත සහස්සං වා, ලක්ෂයක් හෝ: ආහරණං, ගෙනහැර දැක්වීම: ත භාරියං, අමාරු නොවේ. යො පන, යමෙක් වනාහි: එකං ඵච තණ්හං, එකම තණ්හාව: පජහති, දුරු කෙරේ ද: සො ඵච, හෙතෙමේ ම: උත්තමො, උතුමය: තං ඵච, එයම: භාරියං ඉති, බැරෑරුම් යයි: උත්වා, කියා: ඵච, මෙසේ: ආභා, කිය.

3. යො පුරිසො, (මුහුද දකිනු කැමැති) යම් පුරුෂයෙක් තෙම: ගන්ත්වා, ගොස්: නිරුද්ධං, දෙරළ අසළ සිටම: මහමබ්බං, මහා සාගර ජලය: දිස්වා, දැක: අපඤ්ඤා, නුවණැති හෙයින්: අයං සමුද්දෙ, මේ සියළු

මහ මුහුද; මයා, මා විසින්: දිවෙයා, දක්නා ලදැයි: භාසනි එද, කියන්නේ ද?

4. එවං එව, එපරිද්දෙන්ම: ඉඬ, මේ ශාසනයෙහි: යො හිකඩු, යම් හිකඳුවක් නෙම: අද්ධුවං, ස්ථිරව නොපවත්නා වූ: අභිකඳුණුණු බලං, අභිකඳුවන්ගේ බලය: ලඬාන, ලැබ: අනනි, නමා කෙරෙහි: කෙවි කිලෙසෙ, කිසියම් ක්ලෙශ කෙනෙක්: විකබමෙනවාන, සංසිදුවා ගෙන:

5. කිලෙසානං, කෙළෙසුන්ගේ: අසුනන්තවා, ප්‍රභාණයට නොපැමිණ: ලඬ අසො අසම් ඉති, ලබන ලද රහත් එලය ඇත්තෙමි යි: මඤ්ඤති, සිතා ද:සො හි, හෙතෙම වනාහි: තණ්හා දසව්‍යථො, තෘෂ්ණාදසත්ථයෙන්: අමුත්තො එව, නොමිදීම ම: වත්තති, පවතී.

6. යො හිකඩු, යම් හිකඳුවක්: අලකම්, ඉතා නිශ්‍රීක වූ: අසීවං, ශාන්ත භාවයක් නැත්තා වූ: හිමං, භයජනක වූ: අනපායං, අත් නොහැර යන්නාවූ: අනඤ්ඤං, අනඤ්ඤක වූ: තණ්හං, තෘෂ්ණාව: පජනෙ, දුරු කෙරේද: සො, ඒ මහණ නෙම: මාර බණ්ඩනා, මාර පාශයෙන්: මුත්තො ඉති, මිදුනෙයි.

7. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං සුත්වා, එය අසා: විපසස්සවා, භාවනා කොට: තදහෙව, එදිනම: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණි, පැමිණියේය.

අථ, ඉක්බිති: දුතියෙ දිවසෙ, දෙවැනි දිනයෙහි: ථෙර කණ්ට්ඨිකා, තෙරුන්ගේ නැගණිය: සාමණෙරෙන, සාමණේරයන්: සද්ධං, සමග: ථෙරං, තෙරුන්ට: නිමනෙසී, ආරාධනා කළාය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: භගිනිං, නැගණියට: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. උපාසිකෙ, උපාසිකාවෙහි, තයා, තී විසින්: අස්ස, අද: බහු හිකඩු, බොහෝ හිකඳුන්: දිස්වා, දැක: වත්තං, සිත: පාසාදෙ තබ්බං, පැහැදිය යුතුයි. පිටිවිංසො පන, දන කොටස වනාහි: කෙ උභිත්තං එවං, අප දෙදෙනාට පමණක්ම: හොතු ඉති, චේදා යි තං, ඇය: පෙසෙත්වා, යවා: පුබ්බණ්ණ සමයං, පෙරවරු කාලයෙහි: නිවාසෙත්වා, හැඳ පොරවාගෙන: පත්ත වීවරං, පා පිටුරු: ආදය, ගෙන: නිංස සහස්ස මනෙහි හිකඩුහි සද්ධං, තිස් දහසක් පමණ හිකඳුන් සමග: අගමාසී, ගියේ ය. සා, මී නොමෝ: තං දිස්වා, එය දැක: මාතුල භාගිනෙය්‍යානං දච්ඡනං, මාමා නා බැණා යන දෙදෙනා: ආසනානි, අසුන්: පඤ්ඤාපෙසී, පැනවීය. තානි, ඒ ආසන: ඛසං, උත්චිතන්සේලාගේ: ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්: නිංස සහස්සමත්තානි, තිස් දහසක් පමණ: අහෙසුං, වූහ. තෙසං එව, උත්චිතන්සේලාගේම: ආනුභාවෙන: ආනුභාවයෙන්: තස්සා, ඇගේ: ගෙන අපි, ගෙය ද: වඩ්ඪි, විශාල විය හිකඩු හිකඳුන්: පත්ත පත්ත ආසනෙ එව, පැමිණි පැමිණි අසුන් වලම: නිසීදිංසු, හත්ත තෙසං දච්ඡනං එද, ඒ දෙදෙනා උත්තන්සේල ම: පටියාදිතං, පිළියෙල කාන ලද: සුප බාඤ්ඤාදී සබ්බං, සුප බාඤ්ඤ ආදී සියල්ල: නිංස සහස්ස

මත්තානං හික්කුතං, තිස් දහසක් පමණ හික්කුන්ට; යාවද්දං, ඇති පමණ; පතොනකං, සැහීම; අනොසි, විය; භුත්තාවසානෙ බො, වළඳ අවසානයෙහි වනාහි; උපාසිකා, උපාසිකා කොමෝ; භුත්තානුමොදනාට, භුත්තානුමොදනාව සදහා; සාමණේරස්ස, සාමණේරයන් වහන්සේගේ; පත්තං පාත්‍රය; ගණ්හි, ගත්තේ ය. සොපි, උන්වහන්සේ ද; තෙසං මජ්ඣේ, උන්වහන්සේලාගේ මැද; මඬ්ගලං වඩ්ඪෙතෙ, සුභ ලකුණු වඩවමින්; මඬුරභාරතිං, මිහිරි වදන්; නිව්ඡාරෙත්තො, පිට කරමින්; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙසි, දෙසිය. දෙසනාවසානෙ, දෙසනාවගේ කෙළවර; මාතා පිතුනං ආදිං කප්වා, මවුපියන් මුල්කොට ඇති; පඤ්ඤා කුල සතාහි, කුල පන්සියයක්; සොනාපත්ති ඵලෙ, සෝවාන් ඵලයෙහි; පතිට්ඨංගිංසු, පිහිට වුහ. සා දෙසනා, ඒ ධර්ම දෙසනා කොමෝ; බහුතො ජනස්ස, බොහෝ දෙනාට; සාඤ්ඤා අනොසි, සාර්ථක වුවාය.

8. එවං, මෙසේ; විපිනජ, වනයෙහි උපන්නා වූ; මිහා, මුවෝ පවා; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙත්තෙ, දෙසනා කරන කල්හි; සඤ්ඤාමත්තෙ, ශබ්ද මාත්‍රයෙහි; නිමිත්තං, නිමිත්තග්‍රහණය; ලඛා ලැබ; මනුජං විහවං, මිනිස් ලොව මහත් සම්පත් ද; අපවග්ගං ව; නිව්ඤ්ඤා සම්පත්තියද; ලබන්ති, ලහන්. බුඬෙ, බුද්ධාදී රත්තත්‍රයෙහි; සඬං, ශ්‍රද්ධාව; විහිත, පිහිටුවන ලද; මනිමා, නුවණැත්තේ; ධම්මං, ධර්මය; සාධු, මනා කොට; සුඤ්ඤා, අසා; මුතිනා, බුදුන් විසින්; වණ්ණනීයෙ, වණ්ණිය වූ; විමානෙ, දිව්‍ය විමානයන්හි; කිං, කිම? නො රමති, සිත් අලවා වාසය නොකෙරේද? වාසය කෙරේ මැයි.

මගපොකකස්ස, මුව පැටියාගේ වඤ්ඤා, කථාව; පඨමං, පළමු වැන්නය.

2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව.

(5) 2. ධම්මසුඤ්ඤා උපාසිකාය, බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ; වත්තමිහි, කථාවස්තුවෙහි; අයං, මෝ; ආනුසුබිඛි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඬ්ඤාදිපෙ, ලක්දිව; රොහණ ජනපදෙ, රුහුණු දනව්වෙහි; හික්කු හික්කුණි සන සමාකිණණං, සිය ගණන් හික්කු හික්කුණන්ගෙන් ගැසුණු; අනෙක සන විහාරං, නොයෙක් සිය ගණන් වෙහෙර විහාරයන්ගෙන් ද; නිරික්ඤ්ඤා සුභණ්ණ ආදි අනෙක විහව සමාකිණණං, රන් රුවන් ආදී නොයෙක් වස්තූන්ගෙන් සමන්විත; ඉස්සර ජන සමුහ සමාකුලං, ප්‍රභූ ජන සමුහයන්ගෙන් යුක්ත වූ; නළථ ගීත වාදිතෙහි, තත් නළ ගීතයින්; නිව්චං, නිතොර; ජන මනෝ නාදනං, දන මන පුබුදු කරවන; නිරන්තර, දන කීළා පසුන, නිරන්තර දනදීම නැමැති ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු; අනෙක ජන

කුල-, නොයෙක් ජනයන්ගෙන් හෙබි: වසුන්තය පුජාපරෙහි, තුණුරුවන් පිදිමෙහි නැයැලුණු; සඳා කුලෙහි, සැදැහැති කුලයන් ගෙන්: අනුසංවරිතං, නිතර පැවැති; තඤ්ඤා, ඒ ඒ තත්ති: අනුවරිත, හැසුරුණු; ධම්ම සොණ්ඩක ජනා, දහම්සොඩ මිනිසුන් විසින්: අනුගීත සාධුකාරං, ගීතිකා වශයෙන් පවත්වන ලද සාධුකාර ඇති: මහාගාමං නාම, මහගම නම්: රමණීයං, සිත් කළු: එකං ගාමං, එක් ගමක්: අහොසි, විය. තඤ්ඤා, එ ගමෙහි: රාජ මහා විහාර මණ්ඩප, රාජ මහ වෙහර මැද; ධවලපාකාර පරික්ඛිත, සුදු පවුරින් වට කරන ලද; මුත්තා, මුතු; සඤ්ඤාං ඉව, ඇතුරුවක් වැනි; යෙන පුලිතතල, සුදු වැලි තලාවෙන්: සමලඤ්ඤා, අලඤ්ඤා කළ: මාලක මණ්ඩප, මලුව මැද; භූමිකානා, මිනි කතගේ: මඤ්ඤාහි නිත, මඤ්ඤායෙහි පළඳනා ලද: රජත කිරිටං ඉව, රිදී ඔවුන්තක් වැනි වූ: සොහගපත්තං, අති දර්ශනීය; මනි වෙතිසං නාම, මැණික් වෙහෙර නම්: මහා වෙතිසං, මහ වෙහෙරක්: අහොසි, විය. තඤ්ඤා, ඒ විහාරයෙහි: මහාද්වාර කොට්ඨක සමීපෙ, මහ දෙරටුව සමීපයෙහි: සඤ්ඤා, පිළියෙල කරන ලද: මහා ධම්ම මණ්ඩපෙ, මහා ධම්ම මණ්ඩපයෙහි: නිවං, නිතර: ධම්ම දෙසනා, දහම් දෙසුම්: පවත්නා, පැවැත්වේ.

2. එකා උපාසිකා, එක් උපාසිකාවක්: ධම්ම සවණ්ණං, බණ ඇසීම පිණිස: අත්තනො, තමාගේ: පුත්තං, පුතා: අභිගුලියං ගහෙත්වා, ඇහිල්ල අල්වාගෙන: ආගමම, අවුත්: පරිසපරියතෙන, පිරිස් කෙළවරෙහි: නිසින්නා, හුන්නී: අනඤ්ඤා විහිතා, අන් තැනෙක සිත නොයොද: සකකට්ඨං, මනාව: ධම්මං, බණ: සුණාති, අසයි.

අට, ඉක්බිති: අස්සා පුත්තො, ඇයගේ පුතා: කිලමානො, සෙල්ලම් කරමින්: පාකාර සමීපං, පවුර සමීපයට: ගත්තවා, ගොස්: වාලුකා කිලති, වැලි සෙල්ලම් කරයි. අට, එකල්හි: එකො සංඝො, එක් සර්පයෙක්: පාකාරවර්ධෙදෙන, පවුරේ සිදුරෙන්: නික්මමම, නික්මී: තං, ඔහු: ධිසිත්වා, දුෂ්ට කොට: නිලීය, සැහවුනේය. අට, එකල්හි: සා, මී නොමෝ: පුත්තං, පුතා: ධිසන්නං, දුෂ්ට කළ: සප්පං, නයා: දිස්වා, දැක: සවෙ, ඉදින්: කස්සථි, කිසිවෙකුට: ආචික්ඛස්සාමි, කියන්නෙමි නම්: මෙ, මගේ: ධම්මස්ස, බණ ඇසීමට: අත්තරායො, අනතුරක්: හවිස්සාති, වන්නේය: පුත්තා පත, පුත්‍රයෝ වනාහි: න දුලභා, දුර්ලභ නොවෙත්: බුද්ධිපාදෙ, බුද්ධිමත්පාදය: දුලභො හි, දුර්ලභමය: තථා එව, එසේම: සචම්ම සවණං අපි, බණ ඇසීම ද: දුලභො, දුර්ලභය: තනො, එයින්: මනුස්සාන පටිලාහො අපි, මිනිසන් බවක් ලැබීම ද දුලභො, දුර්ලභය: දුලභතතං ලඛාය, ඉතා අමාරුවෙන් ලද ආත්මය ඇති: මයා, මා විසින්: දුලභං ධම්මං, දුර්ලභ ධම්මය: සොතුං, ඇසීම: වරතරං ඉති, ඉතා වටනේ ය යි, කස්සථි, කිසිවෙකුට: අනාරොචෙත්වා, නොකියා: ධම්මං එව, ධම්මයම: අස්සාසි, ඇසිය. අස්සා පුත්තො අපි. ඇගේ පුතා ද: විස වෙගෙන, විෂ වෙගයෙන්: සඤ්ඤාං විස්සංස්සි, මුරජා වූයේය නනො, ඉක්බිති: ඤාපනං, ධම්ම දෙගනාව: යථා අනුසන්ධිගතො, කෙළවරට ගිය කල්හි:

උපාසිකා, උපාසිකාව: උද්ධාය, නැගිට: දරකයා, දරුවාගේ: සමීපං, සමීපයට: ගන්ධවා, ගොස්, වීස වෙගෙන, විෂ වේගයෙන්: ධර්මකායං, තද වූ සිරුරක් ඇති: පුත්තං, පුතා: දිස්වා, දැක: අඤ්ඤාති මනෙනාසධෙති, අනෙක් මන්ත්‍ර චලිත් හා ඖෂධ චලිත්: කිං, කිම? අසා, මෙයට: සච්චකිරිය ඔසවා එව, සත්‍යක්‍රියා ඖෂධයම: චරතරං ඉති, ඉතා උසස් යයි: පුත්තයා, පුතාගේ: සිසං, හිස: ගහෙන්වා, අල්වා ගෙන: සච්චකිරියං, සත්‍යක්‍රියා: කුරුමානා, කරන්නී: එවං, මෙසේ: ආහ. කීවාය.

3 අහං, මම: යෙන සච්චෙන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොට ගෙන: බුධි සරණේ, බුදු සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටි යෙමි ද: තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොටගෙන: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍ර තෙම: නිබ්බියො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

4. යෙන සච්චෙන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන: අහං, මම: ධම්ම සරණේ, දහම් සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටි යෙමි ද: තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍ර තෙම: නිබ්බියො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

5 යෙන සච්චෙන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන, අහං, මම: සඤ්ඤා සරණේ, සහ සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටි යෙමි ද: තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රතෙම: නිබ්බියො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

6. යෙන සච්චෙන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන: ධම්මං ධම්මය: සුඤ්ඤාමානා, අසත්‍ය ලබන්නා වූ: අහං, මම: ඛණ්ඩෙ ව, කෂණ මාත්‍රයකුදු: අනඤ්ඤාපිතිනා ආසිං, අත් නැතෙක සිත නො යෙදීමිද, තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: කිබ්බියං, නපුරු විෂ: හඤ්ඤතු, නසීවා.

7. අකඛරං වා, අකුරක් හෝ අපි, නැවත: පදංවා, පදයක් හෝ: කථා මග්ගං වා, කථා මාගීය හෝ: අනාපයං, නො පිරිහෙලමින්: පචරං, උතුම් වූ: ධම්මං, ධම්මය: අසොසං, ඇසුයෙමි ද: තෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: කිබ්බියං, නපුරු විෂ: හඤ්ඤතු, නසීවා.

8. බුඬො, බුදුරජාණන් චන්ත්සේ: නිය්‍යානිකො, නෙය්‍යානිකාය, ධම්මො, ධම්මය: සන්ධිට්ඨිකො, මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන්නේය. අකාලිකො, කල් නො යථා එල දෙන්නේය: තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ සුන්තො, මගේ සුත්‍රයා: නිබ්බියො නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා

9 සඤ්ඤා, ස ආත්මයා: සුප්පට්ඨනෙනා ව, මනාව පිළිපත් සේක් ද: ඵලමග්ග ඵලෙ, සත්‍ය වග සතර ඵලයෙහි: ධිතො, සිටියේ වේද: තෙන සච්චෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ සුන්තො, මගේ සුත්‍රයා: නිබ්බියො, විෂ නැත්තෙක්ව: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

10. සාසනං, බුද්ධ ගාසනයා: සථෙ, ඉදින්: පඤ්චවස්සා සහස්සානි, පත් දහසක් අවුරුදු: නිධානි, සිටින්නේ වෙද, තෙන සථෙවන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රතෙම: නිබ්බිසො, විෂ තැත්තෙක්ව: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

11. අට, ඉක්බිති: අස්සා පුත්තො, ඇගේ පුතා: සච්චකිරියාවසානෙ, සත්‍යක්‍රියාවගේ අවසානයෙහි: සුඛි, සුවපත් වුයේ: නිද්දකෙඛා, නිදක් වුයේ: සුත්තඤ්ඤාධුඤ්ඤා විය. නිද පිබ්බිදියෙකු මෙන්: උට්ඨාය, නැගිට: මාතු සන්නිකෙ, මව සම්පයෙහි: අට්ඨාසී, සිටියේ ය. සා, ඕ තොමෝ: සච්චකිරියාය, සත්‍යක්‍රියාවෙන්: පුත්තං, පුතා: අරොගං කථවා, නිරෝගි කොට: ගෙහං, ගෙදරට: ගත්තවා, ගොස්: තෙන එව සොමනස්සෙන, ඒ සාමිනසින් ම:බහුනි පුඤ්ඤකමමානි, බොහෝ පින්කම්: කථවා, කොට: තනො, ඒ ආත්මයෙන්: වුත, වුත වුවා: සග්ගෙ එව, සවිථියෙහි ම: නිබ්බත්තො, උපන්නිය.

12. එවං, මෙසේ: මාතුගාමෝපි, ස්ත්‍රී තොමෝ ද: පමුදිත මනො, පමුදිත සිත් ඇත්ති: ධම්මං, ධර්මය: සුඛවා, අසා: කිබ්බි සං වා, තපුරු පි හෝ: පහානි, දුරු කරන්නිය. තිදිවෙ, දිවා ලොකයෙහි: උප්පජ්ජවා, දුපිද: රමනි, සිත් අලවා වාසය කෙරේ. ධම්මෙ, ධර්මයෙහි: සාධු, ආනාකොට: වරතතා, හැසිරෙන්නාවූ: සඬා බුද්ධිපත්‍රික ජනනා, ශ්‍රඬා ආදිසම්පන්න ජනනාව: ද්විජ මනුෂ්‍ය සම්පදංච, දිවා මනුෂ්‍ය සම්පත් ද: විබ්බානංච, නිව්වාණ සම්පන්නිය ද: අනුභොතනි, අනුභවකරත්.

ධම්මසුත, බණ ඇසූ: උපාසිකාය, උපාසිකාවගේ:

වස්ත්‍රං, කථාව: දුතියං, දෙවැන්නය.

3. කුඩ්ධර්මපථාසී තෙරුන්ගේ කථාව.

(5) 3. කුඩ්ධර්මපථාසී ථෙරස්සා, කුඩ්ධර්මපථාසී තෙරුන්ගේ:

වත්ථුමිහි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ:

ආනුසුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ, සීහලදීපයෙහි: මහාගාමෙ, මහගමු: අනෙක කුඤ්ඤාසන වාසො, නොයෙක් සිය ගණන් හිකුණුන් වහන්සේ වාසය කරන්නා වූ: මහාවාසී විහාරො නාම, මහ වැව නම් විහාරයක්: අහොසී, විය. තස්මිං කාලෙ, එකල: තස්ස, එහි: අනුසංච්චජරං, අවුරුද්දක් පාසා: උප්පංස ධම්ම දෙසනා, අරියවංශ ධර්ම දේශනාව: පවිත්තෙති, පවත්වයි. ආකාසි, දුර සිටත්: බහු ජනා, බොහෝ ජනයෝ: ඔසරන්ති, රැස්වෙත්. ආජන සමාගමො, මහත් වූ ජන සමාගමය: හොති, වේ. තද, එකල්හි: උච්ච රජ්ජවාසී, කුඩ්ධ රජ්ජ නම් දනවි භූමි: එකො මහා ථෙරො, එක්

මහ තෙර නමක්: අහංසි, මම ද: අරියවංස ධම්මං, අරියවංශ ධම් දෙශනාව: සොස්සාමිති, අසන්නෙමියි: තඤ්ථ, එහි: ගන්තවා, ගොස්: ඔකාසං, ඉඩක්: අලහිත්වා, නොලැබ: මහා පරිස පරියනෙන, මහ පිරිස් කෙළවර: මාලකතො බහිං මලුවෙන් පිටත: එකස්මිං නිණ්ණස්මෙහ ධානෙ, එක් තණ පළුරෙන් යුත් තැනෙක්හි: ඔකාසං, ඉඩ, ලඟි, ලැබිය. සො, හෙතෙම: තඤ්ථ, එහි: ධ්වං, සිට: සබ්බං රත්තිං, මුළු රැයම: තං ධම්මං, ඒ ධම්මය: සුණ්ණමානො, අසමිත්: සොමනස්සප්පකෙනො, සොමිනසට පැමිණියේ: රොමංචිත ගනෙනො, ලොමු ඩැහැගත් සිරුර ඇත්තේ: අහොසි, විය. තස්මිං පන නිණ්ණස්මෙහ, ඒ තණ පළුරෙහි: එකො ගොතස සප්පො, එක් පොළහෙක්, පට්ඨසති, වසයි. අථ, ඉක්බිති: සො, ඒ පොළහා: තතො, එතැනින්: නික්මමින්වා, නික්මී: ථෙරස්සා, තෙරුන්ගේ: පාදනතරං, පා අතරට: පට්ඨනෙනො, පිටිස, වනතාරො දඬේ, සතර දළ: නිමුණේත්වා, ඔබා: නිසීදන මංසා, (පිඩිමස) තට්ටමට: ඩසී, දෂට කෙළේය. තං අඤ්ඤාත්වා, ඒ කරුණ දැන: ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ: සට්ඨං, ඉදින්: අහං, මම: ඉතො, මෙතැනින්: අපසරාමි, පහව ගියෙමි තමී: ධම්මසවණාය, බණ ඇසීමට: අනතරායො හොතිති, අනතුරු වේ යැයි: තඤ්ථ, අත: ඔතාරෙන්වා, පහත් කොට: සප්පස්සා, පොළහගේ: සීසං, හිස: දළ්ඨං ගහෙන්වා, දැඩිකොට අල්වාගෙණ: උපාහණස්ථිකාය, වහන් පසුම්බියෙහි: පක්ඛිපිත්වා, බහා: මුඛං බන්ධිත්වා, කට බැඳ: එකස්මිං පස්සා, එක් පසෙක: ධ්වංසෙන්වා, තබා: ධම්මං, ධම්මය: අස්සොසි, ඇසිය. ධම්මසවණානුභාවෙන, බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන්: තස්සා, උත්තරන්සේගේ: සරිරෙ, ශරීරයෙහි: විසං, විෂ: න පඤ්චරි, නො පැතුරුණේය. තතො, ඉක්බිති: අරුණෙ, අරුණ: උග්ගතෙ, උදුටු කල්හි: මනුස්සානං, මිනිසුන්: ගත කාලෙ, ගිය කල්හි: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: මයා, මා විසින්: සප්පො, සර්පයෙක්: ගහිතො ඉති, ගත්තේ යයි: සප්පං සර්පයා: දස්සෙසි, දැක්වීය. කතර වෙලාය, කවර වෙලාවක: තෙ සප්පො, ඒ සර්පයා: ගහිතො, ඉති, ගත්තේ දැයි: හික්ඛුහි, හික්ඛුන් විසින්: පුඨො, විචාරණලද්දේ: නිදන කථාය, නිදන කථාව: ආරම්භ කාලෙ එව ඉති, ආරම්භ කළ කාලයේම යයි: ආහ, කීය. හික්ඛු හික්ඛුහු: අඤ්ඤාත්වා, පුදුමයි: හනෙන, ස්වාමීනි, තයා, ඔබ වහන්සේ විසින්: කතං, කරන ලද්ද: අබ්භතං, පුදුමයි: ඊදිසෙන, මෙබඳු: සොරාසිවිසෙන සප්පෙන, සොර විෂ ඇති සර්පයෙකු විසින්: දඬෙක අපි, දෂට කරන ලද්දේ නමුදු, විස වෙගෙන, විෂ වෙගයෙන්: අනඤ්ඤා විහිතෙන හුත්වා අත් තැනෙක සිත නොයොදා: ධම්මං, බණ: සුණ්ණමානෙන, අසන්නා වූ ඔබ විසින්: කතං ඉති, කරන ලද්දේ යයි: ආහංසු, කීවාහුය. තතො, ඉක්බිති: සො, උත්තරන්සේ: ආවුසො, ඇවැත්ති. මෙ, මාගේ ශරීරයෙහි, විසං, විෂ: සාවසෙසං, ඉතිරි විය. තං, ඒ විෂ, සච්චකිරියානුභාවෙන, සත්‍යක්‍රියා බලයෙන්: හනියාමිඉති, නසන්නෙමි යි: සච්චකිරියං, සත්‍යක්‍රියා: කරොනෙතො, කරන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කීය.

2. යසමා, යම් හෙයකින්: අජ්ඣ, අද: මයා, මා විසින්

ලොකහිතස්ස, ලොවට හිත වූ: තසා, ඒ බුදුන්ගේ: සුභාසිතං, යහපත්කොට දෙශනා කරන ලද්දවු: ධම්මං, ධම්මය, සුසුදුනං, මනාව අසන ලද්දේ ද: තෙ න සචේතන, ඒ සත්‍යය කරණකොට ගෙන: පොකඛරයමා, නෙලුම් කොළයෙන් (පහව යන්නාවූ): ආපො විය, ජලය මෙන්: මෙ, මාගේ: වියං, විෂ: විනාසං, විනාසයට, පයාතු, සේවා.

3. යසමා, යම් හෙයකින්: තසා, ඒ ධම්මාගේ: පදකඛරං, පදයක් අකුරක්: න නාසයනෙතා, නො නසමින්: අඤ්ච, අර්ථය ද: මනසි කරොනෙතා, මෙනෙහි කරමින්: ධම්මං, ධම්මය, සුතං අසන ලදී. තෙන, ඒ සත්‍යය කරණකොට ගෙන: පොකඛරයමා, නෙලුම් කොළයෙන්: (පහව යන්නාවූ) තොයං විය, ජලය මෙන්: වියං, විෂ: විනාසං, විනාශයට: පයාතුං, සේවා.

4. පඤ්ඤානතො වා, ප්‍රඤ්ඤායෙහි පටන්: ජිනස්සා, බුදු රජාණන් වහන්සේගේ: ගුණානුභාවා, ගුණානුභාවයෙන් ද: තෙන එව, ඒත්බුදු විසින්ම: සුදෙසිනෙන, මනාව දෙශනා කරන ලද: ධම්මානුභාවෙන, ධම්මානුභාවයෙන් ද: සංඝ තෙජා, සංඝ රත්තයෙහි තේජසින් ද: වියං, විෂ: ඛිප්පං, වහා: විනාසං, විනාසයට: සමුපෙතු, පැමිණේවා.

5. අථ, ඉක්බිති: අස්ස සච්ච කිරියාවසානෙ, මේ සත්‍ය ක්‍රියාවගේ කෙළවර: පදුමිනී පතතනො, නෙලුම් කොළයෙන් (පහව යන්නාවූ): උදක ඛිත්දුනි විය, දිය බිඳු සේ: වියං, විෂ විනිවට්ඨොති, පෙරළී: පඨවිං, පොළොවට: පාවිසි, පිවිසියේය. අථ, ඉක්බිති, සො, හෙතෙම: නිබ්බිසො, විෂ රහිත වූයේ: සොමනස්සජානො, සතුටට පැමිණියේ: හික්කුනං, හික්කුන්ට: ධම්මානුභාවං, ධම්මානුභාවය දක්වමින් ථොමෙන්තො, ස්තුති කරමින්: ආහ, මෙසේ කිය.

6. එසො පන ධම්මො, මේ ධම්මය තෙම වනාහි: සුගතස්ස සඤ්චා බුදුන් විසින් පසස්නා ලදී. සංසාර මහණ්ණවස්සා, සංසාර නමැති මහා සාගරයට: තරං ඉව, නැවක් මෙනි. බ්‍රහ්මස්පරාදිහි, බ්‍රහ්මස්පරාදීන් විසින්: නමස්සානියො, වැන්ද යුතුය. නිලොකෙ, තුන් ලොකයෙහි: රසානං, රසයන් අතුරෙන්: පරමොරසො, උතුම් රසයයි.

7. ධම්මො, ධම්මය තෙම: ජරා මච්චු පතානො, ජරා මරණ පහ කරන්නා වූ: මහාගදෙ, දිව්‍ය ඖෂධයක් වැන්න: සබ්බිනි නාසාය, සියළු උවදුරු විනාසයට: වීපෙස මනෙතා, දිව්‍ය මන්ත්‍රයක් වැන්න. සබ්බකු, සෑම තන්හි: දනෙන ව, කැමැති කැමැති වස්තුව දෙන හෙයින්: කප්පරුකෙධා, කල්ප වාසකයක් වැන්න: විනතාමණිං, විනතා මාණික්‍යයක් වැන්න: හද්දසටො ව, හදුසටයක් මෙන් ද: වන්තේය.

8. ධම්මං විනා, ධම්මය හැර: පිනා ව, පිය කෙනෙක් ද: මානා ව, මැණි කෙනෙක් ද: නස්සී, නැත්තේය නං එවං ඒ ධම්මයම: තානං, රක්ෂාසානාය ය: සරණං පිහිටය: පතිධා, ප්‍රතික්‍ෂාධාරයය: හො,

පින්වත්ති, තසමාහි, එතෙයින් ව්‍යාහි: අක්කුකිව්ව්ව්ව්ව්, අතික් කට්ඨතු හැර: ධමම, ධම්මෙහි වරථ, හැසිරෙව්: සුභාථ, (ධම්ම) අසව්: ධාරෙථ, දරව්.

9. එවං, මෙසේ, සො, හෙතෙම: සද්ධම්ම ථොමනෙන, සද්ධම්ම ස්තුතියෙන්: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ථ: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: සකඨානං එව, ස්වකීය ස්ථානයටම: ගත්ත්වා, ගොස්: චිරං, බොහෝ කාලයක්: වසිත්වා, වැස: ආයු පරියොසානෙ, ආයු කෙළවර: සගෙහ, සහිසෙහි: නිබ්බන්ධනකි, උපන්නේය.

10. එවං, මෙසේ, හො, පින්වත්ති සො හික්ඛු, ඒ මහණ තෙම පමුදිත මනො, සතුටු සිත් ඇත්තේ: ධම්මං, ධම්මය, සුත්ථාන, අසා: තස්ස ධම්මානුභවා, ඒ ධම්මයාගේ ආනුභාවයෙන්: අතිභුසං, ඉතා දඩි වූ: වීසං, වීෂ: අසං, නිරෝගී බවට: පාපෙසි, පැමිණ වූයේ ය. හවතා, පින්වත්ති: අක්කු කිව්ව්ව්ව්ව්ව්, අතික් කට්ඨතු හැර: ධම්මං, ධම්මය, හජථ, හජනය කරව් තං, ඒ ධම්මය: වො, නොපට: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සග්ගෙ, සහිසෙහි: විහවං, සම්පත්ද: මොක්ක මග්ගං ව, මොක්ක මාර්ගය ද: දදති, දෙන්නේය.

කුඩ්ධිරස්වාසී, කුඩා රටවැසි: ථෙරස්ස, තෙරුන්ගේ: වස්සුං, කථාව: තකියං, තෙවුන්නයි.

4. ආරණ්‍යක මහා අභයකෙරුන්ගේ කථාව.

(5) 4. ආරක්කුක මහාභය ථෙරස්ස, ආරණ්‍යක මහා අභය කෙරුන්ගේ: වත්ථුම්හි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුපුබ්බී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ කිර, සිංහලදීපයෙහි ව්‍යාහි: මහා තළාක විහාරං නාම, මහ වැව නම් විහාරයක්: අහොසි, විය. තස්ස, එහි: පරියන්තිධරො, ධම්මර: තිපිටකො, ත්‍රිපිටකධාරී: අභයො නාම, අභය නම්: එකො ථෙරො, එක් තෙර නමක්: ගාමන්ත සෙනාසනං, ග්‍රාම සේනාසනය: පභාය, හැර: තස්ස, එයට: ආසන්නෙ එව, සමීපයෙහිම: එකස්මිං වන සංඝෙධ, එක් වන ලැහැබක: කත, කරන ලද: පණ්ණසාලාය, පන්සලක: පටිවසති, වාසයි කරයි: සො, හෙතෙම: අපරභාගෙ, මෑත් භාගයෙහි: ආරක්කුක මහා අභයකෙරො ඉති, ආරණ්‍යක මහා අභය ස්ථවිර යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ විය. අථ, ඉක්බිති: එකස්මිං සමයෙ, එකල: එකො උපාසකො, එක් උපාසකයෙක්: තං, උන්වහන්සේ කරා: උපසඩ්ධම්මිත්වා, එළඹ: වන්දිත්වා, වැද: ධම්මං බණ: සුත්ථා, අසා: පසන්නමානසො, පහන් සිත් ඇත්තේ: තං, උන්වහන්සේට: යාවිත්වා,

අභියාචනය කොට: අවාදය සංවිච්ඡරානි, අවුරුදු දෙළසක්: වතුහි පව්වයෙහි, සිවුපසයෙන්: පටිජග්ගි. උපසථාන කෙළේය සො, හෙතෙම: පෙරසා, තෙරුන් වහන්සේට: චීවරඝ්ටාය, සිවුරු පිණිස: කාලෙන කාලං, කලින්කල: සාටකං, සඵ: දෙති, දෙයි. දිනන දිනනානි සාටකානි, දුන් දුන් සඵ: තස්ස එව්, එම උපාසකයාගේම: අන්තරගෙනෙ, සමීප ගෙයක: හරන්තිකො නාම, හරන්තික නමී: එකො වොරො, එක් සොරෙක්: රත්තියං ගන්ත්වා, රාත්‍රියෙහි ගොස්: හරති, පැහර ගෙනයයි. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: දුබ්බල චීවරො එව්, දුර්වල සිවුරු ඇත්තේම: හොති, වේ. අථ, ඉක්බිති: එකසමී: දිවසෙ, එක් දිනක්: උපාසකො, උපාසක තෙමේ: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස් පෙරස්ස. තෙරුන්ගේ: දුබ්බලානි චීවරානි, දුර්වල සිවුරු දිසවා, දැක: චීවරඝ්ටාය. සිවුරු පිණිස: සාටකානි, සඵ: දන්වා, දී: එවං, මෙසේ: චිත්තෙසි, සිතී. මයා පන, මා විසින් වනාහි: ඉමස්ස, මුත්තවහන්සේට: බහුනි චීවරසාටකානි, බොහෝ සිවුරු පිළි: දිනනානි, දෙන ලදී. අපි, නමුත්: චීවරං කත්වා, සිවුරක් කොට: න පාරුපති, නො පොරවයි සන්තිධිධානං වා, එකතු කිරීමක් හෝ: අඤ්ඤාස්ස, අතිකෙකුට: දනං වා, දීමක් හෝන පඤ්ඤායති, නො පෙනේ. ඉමස්ස, මෙයට: කාරණෙන. කරුණක්: හවිතබ්බං ඉති, විය යුතු යැයි: ආසන්නටධානෙ, විහාරය සමීපතැනෙක්හි: මග්ගා, මාර්ගයෙන්: ඔක්කමම, ඉවත්ව: ගව්ඡන්ත ආගව්ඡන්තෙ, යන එන්තවුන්: උප පරිකබ්බානො, පරික්ෂා කරමින්: නිලීනො අධ්‍යාසි, සැහවී සිටියේය. තතො, ඉක්බිති: වොරො, සොරා: පෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: සාටකානි, සඵ, උපනීතභාවං ඤත්වා, පිළිගැන්වූ බව දැන: තං, එය: ගණ්ඨස්සාමි ඉති, ගන්නෙමියි: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්, සාටකානි, සඵ: ගහෙත්වා, ගෙන: පුත්ත, නැවත: තෙන එව් මග්ගෙන, ඒ මගින්ම: ආගව්ඡති, එයි. තතො, ඉක්බිති: උපාසකො, උපාසක තෙම: ඤාණධං, බඩු සහිත: වොරං, සොරා: දිසවා, දැක: වෙගෙන, වේගයෙන්: ගන්ත්වා, දිව ගොස්: තස්ස, ඔහුගේ: වුළං ගහෙත්වා, ඉසකෙස් වලින් දැවැගෙන: අරෙ, එමිබල: එතතකං කාලං, මෙතෙක් කල්: අයාස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: මයා මා විසින්: දිනනානි සාටකානි, දුන් සඵ: ඤාණන්තො, ගන්නේ: ත්වං ඉති, තෝ දැයි: පුච්ඡි, විචාළේ ය තෙන, ඔහු විසින්: ආම සාමි ඉති, එසේය සාමිනියි: සමපට්ඨනෙ පිළිගත් කල්හි: උපාසකො, උපාසක තෙම: තස්ස, ඔහුගේ, භස්තො, අතින්: චීවර වස්ථං, සිවුරු පිළි: ගහෙත්වා, ගෙන: භස්ථ පාදෙහි, අත් පාවලින්: තං, ඔහු: පොඨෙත්වා, තලා: දුබ්බලං කත්වා, දුර්වල කොට: ආමක සුසානං, අමුසොනොතට: තෙත්වා, ගෙන ගොස්: මත මත්‍රයාං, මළ මිනියක්: අධොමුඛං කත්වා, යටිකුරු කොට: තස්ස, ඔහුගේ: පිට්ඨියං, පිටෙහි: උත්තානං සයාපෙත්වා, උඩුකුරුකොට හොවා: භස්ථ පාද පිට්ඨිනො, අත් පා පිටුපස: බන්ධනං, බැඳ අමොචන: කත්වා මුද් ගත නොහැකිසේ කොට, විදුං විදුං දළ්භං කත්වා, වෙන වෙනම කොට:

බන්ධනා, බැඳ: සයාපෙනා, හොවා: සයං, තෙමේ: නහානවා, ස්නානය කොට පුරිකෙරං, පළමු කොට: ගාමං, ගම්: ආගමම, අවුත්: ගාමමං, ගම් මැද: ධ්වනා, සිට: හො ගාම වාසිනො, පින්වත් ගම් වැසියෙහි, මම වචනං, මගේ වචනය: සුභාථ, අසව්: අස්, අද: රත්නිභාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: එකො අමනුස්සො, එක් අමනුෂ්‍යයෙක්: ආගච්ඡති, එයි. සො, හෙතෙම: තුම්භාකං, තොපට: මනාවිනාසං, මනා විනාසයක්: කරිස්සති, කරන්නේ ය. බෙමධ්‍යානං, (එබැවින්) නිර්භය සථානයකට: පවිසිනො, පිවිස: ආරානි, දෙරවල්: පිධාය, වසා: තිසීදථ, හිඳිව්: අහං, මම: අසුකො, අසවලා වෙමි. අසුකස්ස, අසවලාගේ: ඤනකො, තැයෙහි. සුභදෙ ඉතිං, මිත්‍රයා යැයි: ආදීති, ආදිය: වචනා, කියා: සලලපනෙත අපි, කථා කරන්නේ නමුදු: තෙන සද්ධං, ඔහු සමග: කථා, කථාවක්: න කාතබ්බාති, නොකටයුතු යයි: උග්ගොසෙසී, උද්ගොසණය කෙළේය.

2. ගාම වාසිනො, ගම්වැසියෝ: තං සුචනා, එය අසා: භීතා, බිය වුවාහු: කසිතා, තැනිගත්තාහු: ආරානි, දෙරවල්: පිධාය, වසා: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්ති: නිලීයංසු, සැහවුණාහ. රත්නියං, රාත්‍රියෙහි: වොරො, සොරා, මත මනුස්සාං, මළමිනිය: මුඤ්ඤෙවතුං, මුදු ගැනීමට: අසකෙකානෙතො, නොහැකි වූයේ: තෙන එව සද්ධං, ඒ මළ මිනිය සමග ම: එකා බද්ධො, එකට බැඳුනේ: අත්තනො, තමාගේ: ගෙහආරං, ගෙදරට: ආගන්තවා, අවුත්: හරියං, භායාච්චට: ආමනෙතසී, ඇමතිය. අහං, මම: හරන්තිකො නාම ඉති, හරන්තික නම්, සා, මිනොමෝ: භීතා, බියපත් වුවා: කසිතා, තැනිගත්තී: යකො ඉති, යකයා යන: සඤ්ඤාය, හැඟීමෙන්: නිලීය, සැහවුනා ය. වොරො, සොරා: තං, ඇයට: අනෙකප්පකාරෙන, තත් අයුරින්, සද්දහාපෙනොපි, අදහවන්නේ නමුදු: ආරං, දෙර: විවරාපෙතුං, ඇරවා ගන්ට: අසකෙකානෙතො, නො හැක්කේ: තථා එව, එසේම: මාතාපිතුන්තමපි, මවුපියන්ට ද: ඤාති සාලොහි සහායකානමපි, ඥාති; සහ ලේ ඥාති. යනඑවන්ගේද: ගෙහං ගන්තවා, ගෙවලට ගොස්: තථාඑව, එසේම: ආරං, දෙර ඇරවා ගන්ට: අලස්ස, නොහැකිවිය. ගතගතධ්‍යානෙ, ගිය ගිය තැන: මනුස්සා, මිනිස්සු: අමනුස්සො, අමනුෂ්‍යයා: ආගතො ඉති, ආගේ යයි: සඤ්ඤාය, හැඟීමෙන්: භයප්පත්තා, බියට පැමිණියාහු: ආරානි, දෙරවල්: න විවරිංසු, විවෘත නොකළහ. වොරො, සොරා: සකලගාමං, ගම් මුළුල්ලෙහි: ආහිණ්ඩත්වා, ඇවිද, අඤ්ඤස්ස, අනික්: පටිසරණං, පිළිසරණක්: අලහනෙතො, නොලබන්නේ: ථෙරං එවං, තෙරුන්වහන්සේම: පටිසරණං කරොමි ඉති, පිළිසරණ කරගනිමියි: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: සාමි, ස්වාමීනි, වො, තුඹ වහන්සේගේ: දසස්ස, දසයාට: පටිසරණං හොහි, පිළිසරණ වන්න. ඉමං මතමනුස්සං, මේ මළසිරුර: මොවෙත්වා, මුදවා: මං, මා: සුඛි කරොහි ඉති, සුවපත් කළ මැනවැයි: යාචි, ඉල්ලිය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක, කම්මාන හදයො, කම්මා වූ ළයැතිව: සීසං, වහා: මත මනුස්සා, මළ මිනිය: මො වෙත්වා, මුදා: දුරෙ, දුර: පකඛිපිත්වා,

දමා; තං, ඔහු; උණේකාදකෙන, උණු දියෙන්; නභාපෙත්වා, නභවා; නාළිකාය, කුලාවෙන්; තෙලං, තෙල්; ගහෙනවා, ගෙන; තස්ස, ඔහුගේ; සකල සරිරේ, මුළු සිරුරෙහි, අඛණ්ඩවාවා, ගල්වා; තෙන, ඔහු විසින්; ංපායිතධ්මානං, පහර දුන් තැන්; සමබාහනෙනා, පිරිමදිමින්; නිසිදි, භූත්තේ ය. පහානාය රක්තියා, රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි; උපාසකො, උපාසක තෙමේ; වොරො, සොරා; කසථ, කොහි; ගතො ඉති, ගියේදැයි; අවජනෙනා විචාරමින්; පරියෙසනෙනා, සොයන්නේ; ථෙරස්ස, තෙරුන්වහන්සේගේ; සත්තිකං, සම්පයට, ගතවා, ගොස්; තස්ස, ඔහුගේ; පිට්ඨිං, පිට; තෙලෙන, තෙලින්, සමබසන්නං, ගල්වනු; දිස්වා, දැක; ථෙරෙන සද්ධිං, තෙරුන් සමග; සලලපනෙනා, කථා කරන්නේ; ආහ, මෙසේ කිය.

3. එසො, මේ තෙම; මඤ්ඤං, මගේ; සභායො ඉති, යහළුවා යයිද; සො, හෙතෙම; උපකාරං, උපකාරය, කරො ඉති, කෙළේ යයිද; සො වොරො, ඒ සොරා; තං, ඒ උපකාරය; නසරතෙ, සිහි නොකරන්නේය. (එබැවින්) වොරො, සොරා කෙරෙහි; සභායතා, යහළු බවක්; තස්ථී, නැත්තේය.

4. එකතො, එකතුව; බාදනො අපි, කන්නේද; ජීවනො පි, ජානය කරන්නේද; සයනොපි, සයනය කරන්නේ ද; අත්තනො, තමන්ගේ; ධම්මං, සම්භාවය; න ජනාති. අත් නොහරී. (එනිසා) වොරො, සොරා සමග; සභායතා, යහළුකමක්; තස්ථී, නැත.

5. වොරො, සොරා; මුඛෙන, කවින්; එකං, එකක්; ලපෙ, කියයි. කායෙන, ශරීරයෙන්; එකං, එකක්; කරොති, කරයි; සො, හෙතෙම; ලද්ධොකාසො, ඉඩක් ලද කල්හි; හරනො එව, පැහැර ගන්නේමය; වොරො, සොරා සමග; සභායතා, යහළුකමක්; තස්ථී, නැත.

6. මාතා පිතා ව, මවුපියෝ ද, බන්ධු ව, නෑයෝ ද; සභායතා, යහළුවෝ ද; වොරං, සොරා; දිස්වා, දැක; දුරතො ව, දුරින්ම; පරිවජ්ජන්ති, දුරු කෙරෙත්; සද්, හැම කල්හි; සධ්ධිමො, එක්වීමෙහි; කඩ්ධන්ති, සැක කෙරෙත්.

7. එවං ව පන වත්වා, මෙසේ ද කියා; හනෙන, ස්වාමීනි එවරුපං, මඬු; පරස්ස, අනුන්ගේ වස්තුව; හරණක, පැහර ගන්නා; මිත්ත දුභිං, මිත්‍රදෝෂියාව; උපකාරං, උපකාර; මා කරොථ, නොකරනු මැනව; පලාපෙථ ඉති, පලවා හරිනු මැනවැයි; ආහ, කිය. අථ, ඉක්බිති; අස්ස, එහට; ඔවජ්ජමානො, අවවාද කරන; ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; ආහ, කිය.

8 යො සා, යම් බල්ලෙක්; යස්ස, යමෙකුගේ; පාදං, පාදය; ධසෙ, ගස්ට කෙළේ ද; සො, ඒ පුරුෂතෙම; තස්ස පාදං, බල්ලාගේ පය; න ධසෙ, නොකෙරේ. එවමෙවහි, එපරිද්දෙන් වනාහි; දුට්ඨස්ස, අසත්

පුරුෂයාට: අදෙසොව, ද්වේෂ නොකිරීම ම: පසංසිතො, ප්‍රශංසා කරන ලදි.

9. යො, යමෙක්: අකතඤ්ඤායා, අකෘතඤ වූ: පොසයා, පුරුෂයා මෙතනිං. මෙෙත්‍රිය: න කරියානි, නොකරන්නේ නම්: යො, හෙතෙම: කයා, කවරෙක් හට: මෙතනිංහි, මෙෙත්‍රිය වනාහි: කයිරා, කරන්නේ ද: තං, එය, වරියං ඉති, අති උතුම් වර්යාව යයි, බුඩා, පණ්ඩිතයෝ: ආහු, කියත්.

10. එවංව පත වත්වා, මෙසේ ද කියා: හො, පින්වත එතස්මිං, මොහු කෙරෙහි: චිත්තං, සිත: මා පද්ධසෙහි, දුෂ්‍ය නොකරව: අත්තනා, තමා විසින්: කත කම්මයා, කළ කම්යට: විපාකො, විපාකය: තෙන, ඔහු විසින්: ලඥොති, ලබන ලදැයි: වත්වා, කියා: උපාසකං, උපාසකයා: පෙසෙසි, යැවී. තතො, ඉක්බිති: හරන්තිකො, හරන්තික: කතිපාහෙන එව, කීප දවසකින්ම: ලදා, ලබන ලද: බලො, ශක්තිය ඇත්තේ: ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේ වෙත: උපසංඝමිත්වා, එළඹ: වත්ඤ්ඤා, වැද: හතෙන, ස්වාමීනි අහං, මම: ඉමිතා එව අත්තභාවෙන: මේ ආත්ම භාවයෙන්ම: අඤ්ඤා විය, අතිකකු මෙන්: ජාතො, විය. සුත, නැවත: සරාවාසෙ, ගිහිගෙහි: වසිතුං, වසන්ට: න සකෙකාමී, නොහැක්කෙමි: හතෙන, ස්වාමීනි අනුකම්පං පටිච්ච, අනුකම්පා උපදවා, මං, මා: පබ්බාඡෙට්ඨා ඉති, පැවිදි කරනු මැනවි: පබ්බාඡං, පැවිද්ද: යාචි, ඉල්ලිය. තතො, ඉක්බිති: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, ඔහු: පබ්බාඡෙත්ථා, පැවිදි කොට: උපසම්පාදෙසි, උපසම්පද කරවිය. යො, හෙතෙම: වත්ත පටිච්චත්තකුසලො, වත් පිළිවෙත්හි දක්ෂවුයේ: භාවනං, භාවනාව: අනුමුඛනෙනා, වඩන්නේ: න චිරස්ස එව, නොබෝ කලකින්ම: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: හරන්තිකඤ්ඤො ඉති, හරන්තික තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රකට විය.

11. යො, යමෙක් තෙම: පඨම සමයෙ, පළමු වයසෙහි: පඤ්චකාමානුගිඤ්ඤා, පංච කාමයෙහි ගිජුව: පාපො හුත්වා, පව්වෙක් වී: පච්ඡා, පසුව: යොනියො, නුවණින්: ලොකයනෙතො, සලකමින්: මදං, ත්‍රිවිධ මදය: චෙ, ඒකාන්තයෙන්: පජහති, අත්හරියි: හො, පින්වත්නි, යොපි අයං, එසේ වූ උත්තම තෙමේ ද: නිහව විහවං, ත්‍රිවිධ හව සම්පත්තිය: කාමං, කැමැති පරිද්දෙන්: ආසාදයිත්වා, ආස්වාදනය කොට: සපුප්පසස්මං, බුදුන් විසින් පසස්තා ලද: අග්ගං, අග්‍රවූ: සිවං, ශාන්ත වූ: නිබ්බානං අමතං පුරං, නිවන් නැමැති අමත පුරයට: යාති, පැමිණේ.

ආරඤ්ඤක මහා'භය ථෙරස්ස, ආරණ්‍යක මහා අභයතෙරුන්ගේ:
වත්දුං, කථාව: වතුස්මං, සිවුවැන්නයි.

(5) 5 සිරිතාගගේ කථාව.

(5) 5 සිරිතාගගේ, සිරිතාගගේ: වත්ථුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිබි කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ කිර, ලඬිකාදවීපයෙහි වනාහි: සිරිතාගො නාම, සිරිතාග නම්: එකො බ්‍රාහ්මණ පුතෙකා, එක් බ්‍රාහ්මණ පුත්‍රයෙක්: එක දිවසං, එක් දවසක්: පතිසලලිතො, හුදකලාව වසනුයේ: එවං, මෙසේ: විනෙකයි, සීතී, ධනං, ධනය: පරියෙසිතො, සොයාගෙන: තෙන, ඒ ධනයෙන්: යොධෙ, යුද්ධ හටයන්: සඬිගණ්හිත්වා, එක් රැස් කොට: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: ඡතනං, සේසත්: උඤ්ඤාපෙත්වා, ඔසවා: රාජා හවිස්සාමි ඉති, රජ වන්නෙමි යනුයි: තතො, ඊට පසු: සො, හෙතෙම: ධනං, ධනය: කුතො, කොහෙන්: ලඬිස්සාමි ඉති, ලබන්නෙමි දැයි: ධනං, ධනය: ආගමනං, එනසැටි: ඔලොකෙතො, බලන්නේ: දකඬිණ මහා විහාරෙ, දකඬිණ මහා විහාරයෙහි: වෙතියං, වෛතාසක්: අද්දස, දුටුවේය. ඉමං, මෙය: හිත්තො, බිඳ: ධනං, ධනය: ගහෙතො, ගෙන: පරිසං, පිරිසට: සඬිගණ්හිස්සාමි ඉති, සංග්‍රහ කරන්නෙමි යි: සො, හෙතෙම: බහු මනුස්සෙ, බොහෝ මිනිසුන්: ගහෙතො, ගෙන: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තැන: විලුම්පතො, පහරන්නේ: දකඬිණ මහා වෙතියං, දකඬිණ මහා විහාරයට: ආගමම, අවුත්: පුපං, සෑය: හිත්තො ඉති, බිඳිවී යයි: මනුස්සෙ, මිනිසුන්: නියොජෙසි, යෙදවීය. මනුස්සා, මිනිස්සු: වෙතිය සන්ධිං, සෑයේ සන්ධිය: පරියෙසනො, සොයන්නාහු: සන්ධිං, සන්ධිය: ත පස්සාම, නොදකිමු. සාමි ඉති, සාමිනියි: ආහංසු, කීහ.

තතො, ඉක්බිති: කො, කවරෙක්, තං, එය: ජානාතීති, දනීදැයි: සිරිතාගෙන, සිරිතාග විසින්: පුට්ඨා, විවාරණ ලද්දේ: සාමි, සාමිනි, හෙලොලි ගාමෙ, හෙල්ලොලිගම: බහුලො නාම, බහුල නම්: වණ්ඩාලො, සැටොලෙක්: අත්ථි, ඇත. සො, හෙතෙම: තං, එය: ජානාතීති, දනී යයි: කපේසුං, කීවාහුය තතො, ඉක්බිති: සො හෙතෙම: තං, ඔහු: පකෙකාසාපෙතො, කැඳවා: හණෙ, කොල, ඉමසමිං වෙතියෙ, මේ සෑයෙහි: සන්ධිං, සන්ධිය: තයා, තා විසින්: ජානන භාවං, දන්නා බව: මනුස්සා, මිනිස්සු: යෙහෙයොන බොහෝ සෙයින්: වදනති, කියත්. සන්ධිං, සන්ධිය: කුතො, දැන: වෙතියං, සෑය: හිත්තො බිඳින්නැයි: ආහ, කීය

අට, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: හතෙන, සාමිනි, අහං, මම: සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත: සමාරකෙ, මරුන් සහිත: සබ්බකෙ, බබ්බන් සහිත: සස්සමණ බ්‍රාහ්මණියා පජාය, මහණ බමුණන් සහිත සත්ව සමුහයාගේ: ලොකෙ, ලොකයෙහි: අගගස්ස, අග්‍රවු: සෙට්ඨස්ස, ශ්‍රේෂ්ඨ වු: හඟවතො, හාගාවත්තුවු: අරහතො, අරහත් වු: සමමා සමුද්ධස්ස, සමමා සමුද්දන්ගේ: සරණං, සරණ: ආපාණ කොටිං, දිවි කෙළවරනෙක්: මෙ, මා විසින්: සරණන්ති, සරණයයි: ගතො, ගිය: උපාසකො, උපාසකයෙක්මි:

අනං, මම: තස්ස දෙවානි දෙවස්ස, ඒ දේවානි දේව වු බුදුන්ගේ: ධාතුං, ධාතු: පතිට්ඨාපෙත්වා, පිහිටුවා: කත, කරන ලද: වෙතියං, සෑය: හිත්ඤ්ඤං, බිඳින්න: න සකෙකාමී, නො හැක්කෙමි: භතෙන, ස්වාමීනි ආනන්තරිය කම්මසද්ධිං ඉති, ආනන්තරිය කම්මයක් සමාන යයි: ආහ, කිය.

2. අට, ඉක්ඛිති: අස්ස, ඔහුගේ: එවරුපං බුද්ධ ගුණං, මෙබඳු බුදුගුණ: කණෙණ, කනෙහි: අය සලාකස්සාවෙසනං විය, යකඩ උල් ඇතුල් වන්නාක් මෙන්: අහොසි: විය. සො, හෙතෙම: තස්ස, ඔහුට: කුණ්ඩිත්වා, කිපී: ඉමං, මොහු: නෙත්වා, ගෙන ගොස්: ජීවස්සලෙ, දිවස් උලෙහි: උත්තාසෙට ඉති, උල තබවයි: නියොජෙසි, නියොග කෙළේ ය. තෙ, ඔවුහු: තං, ඔහු: ජීවස්සලෙ, දිවස් උල: උත්තාසෙත්වා, උලහිඳුවා: තස්ස, ඔහුට: සත්ත පුත්තා අත්ථි, පුත්තු සත් දෙනෙක් ඇත. තෙපි, ඔවුහු ද: සත්ථි, සත්ථිය: ජානන්ති ඉති, දනිත් යයි, ආහංසු, කීහ. සොපි, හෙතෙමේ ද: තෙ, ඔවුන්: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවවා: සත්ථිං, සත්ථිය, හිඤ්ඤං ඉති: බිඳුවයි: නියොජෙසි, නියොග කෙළේ ය. තෙපි, ඔවුහු ද: තථා එව, එසේම: භගවතො, බුදුන්ගේ: ධාතුං, ධාතු: පතිට්ඨා පෙත්වා, පිහිටුවා: කත, කරන ලද: වෙතියං, සෑය: හිත්ඤ්ඤං, බිඳින්න: න සකෙකාම ඉති, නොහැක්කෙමි යි: න ඉවජිංසු, අකැමැති වුහ. සිරිනාගො, සිරිනාග තෙමේ: තෙසමපි, ඔවුනට ද: කුද්දො, කිපීයේ: තථෙව, එසේම: ජීවස්සලෙ, දිවස් උල: උත්තාසෙසි, උල තැබිබවිය. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

3. නිල මක්ඛිකා, නිල මැස්සෝ: සාධුසු, යහපත් වු: වන්දනා ගරු ගන්ධසු, සඳුන්, අගරු ආදී සුගන්ධයන්හි: ගන්ධං, සුවද: ආසාය, ආසාදය කොට: විරජන්නි, (එහි) නො ඇලෙත්. කුණපෙ, කුණපගන්ධයෙහි: සුරජන්නි, මනාව ඇලෙත්.

4. තථා, එසේම: සංසාර බාණ්ණකා, සසර කණු වැනි සත්ථියෝ: බුද්ධං, බුදුන්: දිස්වා ව, දැක ද: සොතරසානං, කතට මිහිරි වු: ධම්මං, ධම්මය: සුත්වාට, අසා ද: මනොභාසං, සිතේ සතුට: න ජනෙන්නි, නුපදවත්.

5. තනො, ඉක්ඛිති: තෙසං අට්ඨන්තං ජනානං, ඒ අටදෙනාගේ: ගුණානුභාවෙන, ගුණ ආනුභාවයෙන්: දෙවතා, දෙවියෝ: දෙව ලොකතො, දෙවිලොචිත්: රථෙ, රථයක්: අනෙත්වා, ගෙනවුන්: සබ්බෙසං, සියල්ලන්: පස්සන්නානං එව, බලා සිටිද්දීම: රථෙ, රියෙහි: ආරොපෙත්වා, නංවාගෙන: දෙව සෙනාහි සද්ධිං, දේව සේනාවත් සමග: තුසිත නිකායං, තුසිත දිවාලෝකයට: උපනෙස්සං, ගෙන ගියහ. තත්ථ, එහි: සමාගතා, රැස්වු: මහාජනකායා, මහා ජන සමූහයා: තං මහත්තං අවජරියං, ඒ මහා ආශ්වයෑහි: දිස්වා දැක: පසන්නවිත්තා, පැහැදුණු සිතැත්තෝ: දෙව, දෙවයන් වහන්ස වෙතියං, සෑය: මා හිඤ්ඤෙට ඉති, නොබිඳවනු මැනවැයි, සිරිනාගං, සිරිනාගට: සඤ්ඤාපෙස්සං, දැන්වුහ. තනො, ඉක්ඛිති: සො, හෙතෙම: තෙසං, ඔවුන්ගේ: වචනං, කීම: සුත්වා, අසා: වෙතියං පහාය, සෑය හැර දමා: පාචිතපස්සං, නැගෙනහිර පැත්තට: (ගොස්) මහා

ආචාර්ය සම්පූර්ණ, මහ ගග සම්පූර්ණයෙහි: මධු පිට්ඨික ගාමං, මිට්ඨි නම්
 ගාමං: විදුලිපිට්ඨික, පැහැර: තඬු, එහි: මධුපිට්ඨික නාම වෙතිසං, මිට්ඨි
 නම් සැය: හිඳුපෙත්වා, බිදුවා: ධනං, ධනය: ගහෙත්වා, ගෙන: තෙන එව,
 ට්ඨන්තම: මහතතං සෙනං, මහත් වූ සේනාවක්: සඨිතංගිත්වා, එක්කොට:
 පුද්ධං කරොනෙතා, පුද්ධ කරන්නේ: රජුං ගහෙත්වා, රාජ්‍යය ගෙන:
 අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: ජනතං, සේසත: උසාපෙත්වා, නංවා:
 රජුසිරිං, රාජ්‍යශ්‍රීයට: පනෙතාසි, පැමිණියේ ය.

තෙන එව අකුසලෙන, එම අකුසලයෙන්ම: අසා, මහුට: නවිරෙන
 එව, නොබෝ කලකින්ම: බරතරො, අතිශය දරුණු: අනෙකිවෙජ, පිළියම්
 නොකළ හැකි:: උදරාබාධො, බඩේ අමාරුවක්: අනොසි, විය.
 රොගහාරිනො, වෛද්‍යවරු: නිකිවජ්ජනාපි, බෙහෙත් කරන්නාහු ද: තං,
 එම රෝගයට: නිකිවිසංතුං, පිළියම් කරන්ට: න අසකම්ප්පු, නොහැකි වූහ.
 අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: ධනං සං කඩිපිත්වා, වස්තු රැස්කොට:
 වෙතිසං, සැයෙහි: පතිට්ඨාපෙත්වා, පිහිටුවා: පාකතිකං කරොනෙතා,
 සංස්කරණය කරන්නේ: රොගං, රෝගය: වූපසමෙතුං, සංසිදුවා ගන්නට:
 තා සකම්, නොහැකි විය. තෙන එව ආබාධෙන, ඒ ආබාධයෙන්ම: මහා
 දුක්ඛස්සනො, මහ දුකට පැමිණියේ: කුච්ඡං, බඩ: ඵාලෙත්වා, පලා:
 කාලකිරියං කත්වා, කච්ඡිය කොට: උද්ධපාදෙ, පා උඩුකුරු කොට: අවං
 සිරො, හිස යටිකොට: ජලිත, දිලිසෙන: අධිගාරමාලාසමාකුලෙ, ගිනි
 අභුරුවලින් ගැවසුණු: මහා නිරයෙ, මහා තරකයෙහි: නිබ්බන්ති,
 උපන්නේය. කථාහි, ඒ එසේමැයි.

6. යො, යමෙක්: සධාතුකං, සධාතුක වූ: උපවරං, උතුම් සැයක්:
 හෙදං, බිඳීමට: උපනෙති, පමුණුවයි ද: සො, හෙතෙම: වෙ, එකාන්තයෙන්:
 සිරිතාගො ඉව, සිරිතාග මෙන්: කෙවලං, සියළු: දුක්ඛස්ස, දුකට: භාගි
 හොති, හිමිවන්නේ ය.

7. යො, යමෙක්: ජිත බිමබස්ස, බුද්ධරූපයන්ගේ: හත් පාදදි, අත්
 පා ආදිය: හෙදං, බිඳීම: කරෙ, කෙරේ ද: සොපි, හෙතෙමේ ද: තාදිසකො
 හුත්වා, ඒ සිරිතාග මෙන් ව: අපායෙස්ස, අපායන්හි: උපාජ්ජති, උපදී.

8. යො, යමෙක්: බොධිමහිරුතං, බෝරුකට: ජෙජ්ඣ හෙජ්ජාදිකං,
 සිඳිම් බිඳිම් ආදිය: කත්වා, කොට: සො, හෙතෙම: වෙ, ඒකාන්තයෙන්:
 පච්චස්ථෙ, ඉහාත්මයෙහි: විනාසං අපි, විනාශයට ද: පෙච්ච, පරලොච:
 රොරුවං අපි, රොරව තරකයට ද: යාති, යන්නේ ය.

9. ඉධ, මේ ලොකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: නිහි
 ද්වාරෙහි, ද්වාරත්‍රයෙන්: ගණං, සඬ්ඝයා වහන්සේට: අපරජ්ඣති, අපරාධ
 කරේද: සො, හෙතෙම: හවෙ, ඒකාන්තයෙන්: වතුරොපායෙ, සතර
 අපායෙහි: දුක්ඛං, දුකට: භාගි භවිස්සති, හිමිවන්නේය.

10. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම:

9. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: නිගි ද්වාරෙහි, ද්වාරත්‍රයෙන්: ගණං, සඩ්ධියා වහන්සේට: අපරස්සධිති, අපරාධ කෙරේද: සො, හෙතෙම: හවෙ, ඒකාන්තයෙන්: වතුරොපායෙ, සතර අපායෙහි: දුක්ඛං, දුක්ඛ: භාගී හවිස්සාති, හිමිවන්නේය.

10. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: සම්බුද්ධාගම පොඤ්ඤං, බුදුන්ගේ පිටකත්‍රය සම්බන්ධ වූ බණ පොත්: විනාසෙති, විනාශ කෙරේද: සො, හෙතෙම: ජිත්ත හිනෙතො, ව හොති, සිද්ධි බිදිම් ඇත්තෙක්ම වේ. නිරයං ව, තරකයට ද: නිගව්ඡති, පැමිණෙන්නේය.

11. ඉති, මෙසේ: මහානඤ්ඤං, මහත් අනර්ථකරවූ: පාපං, පාපය: පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත තෙම: විඤ්ඤාය: නුවණින් දැන: පටිභයං, උවදුරු සහිත වූ: මග්ගං, මාර්ගය: යථා, යම්සේ ද: (එය) දුරකො: දුරින්ම: පරිවජ්ජයා, දුරු කරන්නේය.

12-13. එවං, මෙසේ: අමරා, දේවතාවෝ: කත සුවරිතං, කරන ලද කුසල් ඇති: වණ්ඩාලකම්පි, වණ්ඩාලයා පවා: නිදිවං, දිව්‍යලෝකයට: නෙත්වා, ගෙන ගොස්: කාමං, කැමැති පරිද්දෙන්: සග්ග සම්පන්නද්දා, දිව්‍ය සම්පත්තිය දීමෙන්: සාධු, මනාව: පුජෙත්ති, පූජා කරත්. අපො, යලිත්: අකත, නොකරන ලද: සුක්කතා, කුසල් ඇති: භූමිපාලාපි, රජදරුවෝ ද: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සොරං, සොර වූ: අපායං, අපායට: ගව්ඡන්ති, යෙත්. පඤ්ඤා, නුවණැත්තෙහි, අපුඤ්ඤං, අකුශල ධර්මයන්: ජහථ, දුරුකරව. පුඤ්ඤාති, කුශල ධර්මයන්: හජථ, හජනය කරවි.

සිරිනාගස්ස වත්ථුං, සිරිනාගගේ කථාව: පඤ්චමං, පස්වැන්නයි.

6. සැදැහැකිස්ස ඇමැකියාගේ කථාව.

(5) 6. සද්ධානිස්සාමච්චස්ස, සැදැහැකිස්ස ඇමැකියාගේ: වත්ථුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඬ්ඛායං කිර, ලඬ්ඛාවෙහි: සද්ධානිස්ස මහාරාජෙ, සද්ධානිස්ස මහ රජතුමන්: රජං, කාරෙන්නො, රාජ්‍යය කරවන කල්හි: වුලරජේ, සුළුත්තරු නම් ගමෙහි: නිස්සො නාම, නිස්ස නම්: එකො අමච්චො, එක් ඇමැකියෙක්: අහොසි, විය. සද්ධා සම්පන්නො, සැදැහැත්තේ, තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාබලං නිස්සාය, ශ්‍රද්ධා බලය නිසා: සද්ධානිස්ස අමච්චො ඉති, සද්ධානිස්ස අමාත්‍යයා යැයි: නාමං අහොසි, නම් විය.

තද, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: රාජානං, රජතුමන්ට: උපධ්වංගමානො, උවටුන් කරමින්:

1. සහති, වාසය කරයි. අථ, ඉක්බිති: එක දිවසා, එක් දවසක්: සො, හෙම: රාජපටියානං කරවා, රජතුමාට උපසාදාන කොට: අත්තනො ආගාමේ: ගෙන, ගෙට: ආගමනෙන, එන කල්හි: තාළවතුකකමිහි, තාළ වතුකක නම් වනයෙහි: සුදස්සන පටාන සාලාය, සුදස්සන නම් පදන් ශාලාවෙහි: වසතං, වාසය කරන: පිණ්ඩපාතික තිස්සාදේවං පිණ්ඩපාතික තිස්ස සථවිරයන් වහන්සේ: පිණ්ඩාය, පිඩුපිණ්ඩ: වරත්ත , හැසිරෙනු: දිස්වා, දැක: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: අත්තනො, තමාගේ: ගෙන, ගෙට: ගන්ත්වා: ගොස්: හත්තං, බත්: අලහමානො, නොලබන්නේ: හත්ත පුටෙන සද්ධිං, බත් මුලක් සමග: මග්ග පටිපත්තං, මගට පිළිපත්: එකං පුරිසං, එක මිනිසකු: දිස්වා, දැක: සමම, මිත්‍රය කතාපණං, කච වනුවක්: ගහෙත්වා, ගෙන: හත්ත පුටං, බත් මුල: මෙ, මට: දෙහි ඉති, දෙන්නැයි: ආහ, කීය. අහං, මම: නෙ, එයට: න දස්සාමි ඉති, නොදෙමි: වුත්තෙ, කී කල්හි: අනුපුබ්බං, පිළිවෙළින්: වඩෙත්තො, වැඩි කරමින්: අධිකතාපණෙ, කච වනු අටක්: ගහෙත්වා, ගෙන: මෙ, මට: දෙහි, දෙන්න: මම, මගේ: ආරො, අතෙහි: එත්තකං එව ඉති, ඇත්තේ මෙපමණැයි: ආහ, කීය. අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: සාධු ඉති, යහපතැයි: අද්ධි, දුන්නේය. සො, හතෙම: තං, ඒ බත්මුල: ගහෙත්වා, ගෙන: පත්තෙ, පාත්‍රයෙහි: ආකිරිත්වා, බා: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: අද්ධි, දුන්නේය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: පිණ්ඩපාතස්ස, පිණ්ඩපාතය: ආගමනං, ඤත්වා, ආහැටි දැන, අත්තනාව, තමා විසින්ම: අත්තනං එව, තමාටම: ඔවදන්නො, අවවාද කරන්නේ: ආහ, මෙසේ කීය.

2. තිස්ස, තිස්සය: එසො උපාසකො මේ උපාසක තෙම: තව, තාපගේ: න පිතා, පියෙක්ද නොවන්නේය: න භාතා, සහෝදරයෙක්ද නොවන්නේය. න මාතුලො, මාමා ද නොවන්නේය. න ඥාති, නැයෙක්ද නොවන්නේ ය. න සුහදෙ යහළුවෙක් ද නොවන්නේ ය. දිට්ඨ සම්භත්තකො, දැඩි හක්කිමත් මිත්‍රයෙක් ද: න හොති, නොවන්නේය.

3. තයා, තා විසින්: පුරෙ, පළමුව: තස්ස, ඔහුට: කතං, කරන ලද. කිඤ්චි, කිසි: උපකාරං, උපකාරයකුත්: නචී, නැත. තං තෙපි: සිලවත්තො ඉති, සිල්වත් සේකැ යි: ඤත්වා, දැන: තුග්ගං , නොපට භාජනං, ආහාර: දස්සති, දුන්නේය 4 තථ, තෝ: තස්ස භූට: මනන්තරං, අතිශයින් මහත් වූ. ආතිසංසං, ආතිසංසයක්: යදි, දිත්: ඉච්ඡසි, කැමැත්තෙහි නම්: තථ , තෝ: මියමානෝපි, ප්‍රාණය උද්ධු වේ නමුදු: සරාගො, සරාගිව: භාජනං, ආහාරය: න භුක්ඤ්ඤාති, ග්‍රහව නොකරව

5 සො, ඒ තෙරුන් වහන්සේ: අත්තං, තමාට: ඔවදිත්වාන අවවාද ආට: තද, එකල්හි: දකඛකඛයං, දකඛයාගේ කෂය කිරීම: කත්වා කොට: ආසාසන සොභකො, බුද්ධ ශාසනය බබුළු වන්නා වූ ධරො, ධර්මශ්‍රේෂ්ඨ: හත්ත කිට්ට , බත් කිය: අකා, කෙළේ ය.

6. එවං, මෙසේ: සො, උත්චන්තේ: අත්තානං එව, නමත්ටම: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: ගෙන, ගෙට: ගත්තවා, ගොස්: කර්තෘයං, කර්මජ ශරීරය ගැන: සම්මසන්නො, විමසා බලමින්: විපස්සිත්වා, විදහිතා වඩා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය: පරිභුඤ්ඡී, වැළඳීය: තද, එකල්හි: රඤ්ඤා, රජුගේ: ජතෙන, සේසතෙහි: අධිවත්තා දෙවතා, අධිගෘහීත දෙවතා ද්වි: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, දුන්නිය: රඤ්ඤා, රජතුමන්: කිං අත්තාය, කුමක් පිණිස: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි ඉති, දුන්නේ දැයි: ප්‍රධා, විචාරණ ලද්දී: සද්ධානිසසසා, සද්ධානිසසගේ: දනං, දනය: නිසාය, නිසා: සාධුකාරං, සාධුකාරය: අදසි ඉති, දුනිමියි: සබ්බං, සියල්ල: කපෙසි කීවාය.

රාජා, රජතුමා: තං ව, ඔහු ද: මාතාපිතරෙව, මවුපියන් ද, පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: තෙසං, ඔවුන්ට: බ්‍රහ්මදෙයාං කත්වා, අත පැත්ත වත්කොට: වඩිස්මාන නගරං, වඩමින් නුවර: අදසි, දුන්නේය. අප්, ඉක්බිති: අපරසමිං කාලෙ, පසු කලක: ලඛිකා, ලංකාව: දුබ්බුධිකා අහොසි, මද වැසි ඇත්තේ විය. දුසාසා, අයහපත් ධාන්‍ය ඇත්තේ විය: මනුසා, මිනිස්සු: පාතීය, පැත්ත: අලහන්නා, නොලබන්නාහු: කිලමන්ති, කල්ලාන්ත වෙති: තද, එකල්හි: තස්ස, ඒ ඇමතියාගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, පින් බලයෙන්: දෙවතා, දේවතාවෝ: ජාතස්සාරතො, මවන ලද විලකින්: පාතීය සටං, පැත්ත කලයක්: ආහරිංසු, ගෙනවුත් දුන්න, තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අයානං, ආයායන්ට: පාතීයං, පැත්ත: අදත්වා, නොදී: පරිභොගො, පාවිච්චි කිරීම: මෙ, මට: නසුනෙතා ඉති, නුසුදුසු යැයි: විනේතවා, සිතා: මම, මට: අනුකම්පාය, අනුකම්පා කොට, අයා, ආයායන් වහන්සේලා: ආගච්ඡන්තු ඉති, වඩින්නායි: කාලං, සොසෙසි, කාල සොෂා කෙළේය. තතො, ඉක්බිති: නිංස සහස්ස මත්තා හිකුඤ්ඤ, තිස් දහසක් පමණ හිකුඤ්ඤ: සමාගමිංසු, රැස්වුහ. අප්, එකල්හි: සො, හෙතෙම, තෙ හිකුඤ්ඤ, ඒ හිකුඤ්ඤත් වහන්සේට: යථාකාමං, කැමැති සේ: පාතීයං සටෙන, පැත්ත කළයෙන්: (පැත්ත දී) උපට්ඨාසි, උපස්ථාන කෙළේ ය.

තද්පි, එකල්හි ද: රඤ්ඤා, රජුගේ: ජතෙන, සේසතෙහි: අධිවත්තා දෙවතා, අධිගෘහීත දෙවදු: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, දුන්නාය. රාජාපි, රජතුමා ද: තං, ඔහු: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: පුට්ඨිත්වා, විචාරා: යථාභූතං, තත්වු පරිදි: සුත්වා, අසා: කොට්ඨාභාරෙ, කොට දෙර: අත්තරගඬිං නාම, අත්තර ගංගා නම් තැනක්: අදසි, දුන්නේ ය.

7. අප්, ඉක්බිති: එක දිවසං, එක් දිනක්: අත්තරගඬිං, අත්තරගහට, ගච්ඡන්තො, යන්නේ: කණ්ඩද්වාරං පත්වා, කඩදෙරට පැමිණ: මයුර මංසා, මොනර මස්: බාදිකුකාමො, කනු කැමැත්තේ: මනුසො, මිනිසුන් අතින්: පුච්ඡි, විචාළේය. තෙ, ඔවුහු: තස්මිති, නැතැයි: ආහංසු, කීහ. අප්, ඉක්බිති: අස්ස, ඔහුගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, පුණ්‍යානුභාවයෙන්: දෙවතා, දෙවියෝ: මයුර මංසානි, මොනර මස්: උපනෙසුං, ඵලවුහ. තතො,

ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අයහානං, ආයාසීයන් වහන්සේලාට: අදත්වා, නොදී: න පරිභුක්ඛ්‍යාසාමි ඉති, නො කන්නෙමියි: විනේතත්වා, සිතා: අයහා, ආයාසීයන් වහන්සේ: ආගච්ඡන්තු ඉති, වඩිත්වායි: උග්ගොසෙසි, අභිගුප්පියි. තදපි, එකල්හි ද: බහු භික්ඛු, බොහෝ භික්ඛුහු: සන්නිපතීංසු, රැස්වූහ. සො, හෙතෙම: තෙසං, උන්වහන්සේලාට: යාව දස්මං, සෑහෙන පමණ: මධුර මංසෙන, මොනර මසින්: පරිච්ඡි, වැළඳ විය. තදපි, එකල්හි ද: දෙවතා, දෙව් දූ: තථා එව, පෙර සේම: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, දුන්නාය. තද, එකල්හි: රාජා, රජතුමා: තං, ඔහු: පඤ්ඤාසාපෙත්වා, කැඳවා: බහු විභවං, බොහෝ සම්පත්: අදසි, දුන්නේය. අථාපරහාගෙ, ඊට පසු කාලයෙහි: රාජා, රජතුමා: චෙතිය පබ්බතෙ, සෑ පව්වෙහි: අභිකල්ප මහාථූපෙ, අම්බස්ථල මහ සෑයෙහි: මනොසිලා පඨේකන, රන් සිරියල් මඩින්: විලෙපනං, ගැල්වීම: කත්තුකාමො, කරනු කැමැත්තේ, තෙන නිසාමචෙවන සද්ධිං, ඒ නිසා ඇමතිගේ සමග: අම්බස්ථලං, අම්බස්ථලයට: ආගමම, අවුත්: පුපං, සෑය: මනොසිලා පඨේකන, රන් සිරියලින්: විලිමපිත්වා, ආලේප කොට: පුපං අකාසි, පුපා කෙළේය. අමෙව්වා, අපි, ඇමතිගේ ද: තද, එකල්හි: අභාදස සහසානං භික්ඛුනං, දෙළොස් දහසක් භික්ඛුන් වහන්සේට: මනොසිලා වණණාති, රන් සිරියල් පාට: නිව්වරාති, තුන් සිවුරු: අදසි, දුන්නේය. සබ්බෙ එව, සියළුම: භොනො, පින්වතුන් වහන්සේලා: ඉමාති, මේ සිවුරු: පාරුපිත්වා, පොරවා: චෙතියං, සෑය: වඤ්ඤා, වදිත්වා. අථ, අනතුරුව: තෙ, උන්වහන්සේලා: සුනිවත්වා, මනාව හඳ: සුපාරුතා, මනාව පොරවා: මනොසිලා පඨේක, රන් සිරියල් මඩෙහි: නිමග්ගාවිය, ගැලුණුවුන් මෙන්: සොහමානා, බබලන්නාහු: තං චෙතියං, ඒ සෑය: පදකම්ණං කරොත්ත, පැදකුණු කරමින්: පටිපාටියා: පිළිවෙළින්: සුවණණංසා විය, රන් හසුන් මෙන්: ඔතරන්නි, බසින්. තතො, එයින්: සොමනස්සාසනො, සොමනසට පැමිණියේ: පීතියා, ප්‍රීතියෙන්: පුට සරිරො, පිතා ගිය සිරුරු ඇත්තේ: තෙන සොමනස්සෙන එව, එම සතුටින්ම: තස්මි, එහි: ධිතොව, සිටම: සොතාපනො අහොසි, සෝවාන් විය. රාජ පරිසාය අපි, රජ පිරිසෙන්ද: කෙවි, කිසිවෙක්: සොතාපනො අහෙසුං, සෝවාන් වූහ. තං අච්ඡරියං, ඒ සුදුමය: දිස්වා: දැක: බහු, බොහෝ දෙනා: දනං, දන්: දත්වා, දී: සීලං, සිල්: රක්ඛිත්වා, රැක: උපොසථ කම්මං කත්වා, පෙහෙවස් රැක: දෙවලොකෙ, දෙවලොව: නිබ්බන්ධංසු, උපන්න.

8. හො, පින්වත්නි, කත සුවරිතං, කරන ලද සුවරිතය: අච්ඡරං, ආශ්වයාසීය: නිජ්ඣරා ව, දෙවියෝ ද: අභිගන්ත්වා, සම්පයට පැමිණ: මානෙත්ති, බුහුමන් කෙරෙත්. අථ, නැවත: එතං, මොහු: පුත්තිමුඛා, ස්තුති මුඛයෙන්: වණණනං, ගුණ වර්ණනාව: වණණයනති වර්ණනා කෙරෙත්: එවං, මෙසේ: හෙයින්: විබුධ මනුෂ්‍ය, පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයෙකි, (තෙපි) ඤත්වා, දැන: කිත්තිං, කීර්තිය: පඤ්ඤමානාය, පැතිරවීමෙන්: ලොකෙ, ලෝකයෙහි: පුඤ්ඤං, පින්: සත්තං, නිරන්තරයෙන්: කුරුට, කරව්. බණං,

මොහොතකුත්: තුල්යං, හිස් බවට: මා යාතු, නොයවා.

සද්ධාතිස්සා මව්වස්ස, සද්ධාතිස්ස අමාත්‍යයාගේ: වත්ථුං, කර්වාචි:
ජට්ඨං, සවුන්නයි.

7. ශ්‍රමණ ශ්‍රාම කර්වාචි.

(5) 7. සමණශ්‍රාම වත්ථුං, ශ්‍රමණශ්‍රාම කර්වාචස්තුවෙහි: අයං,
මෝ: අනුපුබ්බි කර්වා, පිළිවෙළ කර්වායි.

1. එකසමීං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: වෙනිය පබ්බත වාසිනෝ සැහිරි වෙහෙර වැසි: ආදස හික්ඛු, දෙළොස් තමක් හික්ඛුහු: ලඬිකාය, ලඬිකාවෙහි: තසමීං යානෙ, ඒ ඒ තූත පිහිටි: බොධි වෙනියානි, බෝධි වෙත්තයන්: වතුමානා, වදිමින්: අනුපුබ්බෙන, ක්‍රමයෙන්: සමණශ්‍රාමං, මහණ ගමට: පාපුණිංසු, පැමිණියහ. තද එකල්හි: තෙ. උත්චතන්සේලා: සූරියෙ අඤ්ඤානෙ, හිරු බැස ගිය කල්හි: රත්තිං, රාත්‍රියෙහි: අඤ්ඤාඤා ගතතුං අත් තූතකට යන්ට: අසකෙකානෙතා, නොහැක්කාහු: තස්ස, ඒ ගමට: පුබ්බ පස්සෙ, පූර්වදිග් භාගයෙහි: පබ්බත පාදෙ, පර්වත පාදයෙක්හි: ඡායාවන්තං, සෙවන ඇති: මහන්තං මාතුල රූකං, මහ මයිල ගසක්: දිස්වා, දැක: රුක්ඛමූලං, ගස මූලට: උපගමම, එළඹ: සයිංසු, නිදගත්හ. අථ බො, එකල්හි වනාහි: තෙසං අන්තරෙ, ඔවුනතුරෙන්: එකො හික්ඛු, එක හික්ඛුවක්: රත්ති භාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: උධ්මාය, තැහිට: කස්සප දසබ්බලෙන, කාශ්‍යප සථිඤ්ජන් වනන්සේ විසින්: දෙසිතා, දෙගතා කරන ලද: තඤ්ඤාමණෙත ව, තඤ්ඤාමණයා විසින් ද: අමනාකං, අපගේ සුතසොම බොධිසත්තස්ස, සුතසොම බෝධිසත්තයන්ට: කථිතා, කියන ලද: පරමස්ථ වන්තියො, උතුම් අඤ්ඤානේ යුක්ත වූ: සන්තාරනා ගාථායො, සන්තාරන ගාථා: (-සියයක පරිත්‍යාගයට සුදුසු) පරිවන්තෙත්වා, කියා: දෙවතානං, දෙවියන්ට: පත්තිං, පින්: අද්ධි, දුන්නේය. කර්වා? කෙසේද යත්:-

2. සුතසොම, සුතසොමයෙනි සබ්බි, සත්පුරුෂයන් හා: සක්ඛිං එව, එක්වරම: සමාගමා, සමාගමය: හොති, වේද: සා, සංගති, ඒ එක්වීම: තං, ඔහු: පාලෙති, රකියි. අසබ්බි, අසත්පුරුෂයන් හා: බහු, බොහෝ කලක්: සංගමො, එකතු වීම: න පාලෙති, නොරකියි. (අයහපත පිණිස වේ)

3 සබ්බි එව, සත්පුරුෂයන් සමාගම: සමාසෙථ, ආශ්‍රය කරවි. සබ්බි සත්පුරුෂයන් සමග ම: සඤ්ඤා, එක්ව වාසය කිරීම: කුබ්බෙථ, කරවි සන්තං සද්ධමම, සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය: අඤ්ඤාය, දැනගැනීමෙන්: සයොගා ගොති, උත්තමයෙන් වේ න පාපියො, පවිටෙක් නොවේ.

4. සුවිතතා, මනාව විසිතුරු කරන ලද; රාජරථා, රාජ රථයෝ පවා; වෙ, ඒකාන්තයෙන්: ජීරනති, දිරන්. අථ, එපරිදිම: සරිරං අපි, ශරීරය ද; ජරං, ජරාවට: උපෙනි, පැමිණේ. සතං ව ධමමො, සත්පුරුෂ ගුණ ධම් නෙම: ජරං, ජරාවට: න උපෙනි, නො පැමිණේ. සනො, සත්පුරුෂයෝ තුමු: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: සබ්බි, සත්පුරුෂයන් සමග: පවෙදයනති, ප්‍රකාශ කෙරෙත්.

5. රාජා, රජතුමනි, නහා ව, අදහස කෙරෙන් ද; පඨවි, පොළොව: දුරෙ ව, දුර යයි ද; ආහු, කීභ. සමුද්දස්ස, සමුද්‍රයාගේ: නං පාරං, ඒ එතෙර: දුරෙ, දුර යයි: කීභ. සතං ව ධමමං, සත්පුරුෂ ධම්ය ද; අසතං ව, අසත්පුරුෂ ධම්ය ද: (යන දෙක) තනො, ඊට ද වඩා: හවෙ, ඒකාන්තයෙන්: දුරනති, දුර යයි: වදනති, කියත්.

6. තස්මි රුකෙඛ, ඒ රුකෙහි: අධිවසො දෙවපුතො, අධිගෘහිත දේව පුත්‍රයා: තං ඒ ගාථා: සුඛවා, අසා: පසනො, පහන් සිත් ඇතිව: පහාතාය රත්තියා, රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්: ගමන කාලෙ, යන කල්හි: මත්‍රස්සවණ්ණන, මිනිස් වෙසින්: ආගමම, අවුත්: තෙසං, උත්චිතන්සේලාට, එවං, මෙසේ: ආහ. කීය. හනෙන ස්ථාමිති, අස්, අද, මා ගව්ජථ, නොයනු මැනව: රුක්ඛමුලෙ එව, ගස මුලම: නිසීදථ, හිඳිනු මැනව: අහං, මම: වො, නුඹවනන්සේලාට: පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය: උපනෙස්සාමි ඉති, එළවන්නෙමි යි: හික්ඛු: හික්ඛුහු තස්ස, ඔහුගේ: ආරාධනං, ආරාධනාව: සම්පට්ඨිතවා, පිළිගෙන: නිසීදංසු, වැඩ හුන්න. තස්ස කිර දෙවපුත්තස්ස, ඒ දේව පුත්‍රයා හට වනාහි: භොජන උපාදානෙ, ආහාර ඉපදවීමෙහි: පුඤ්ඤං, පිනක්: තස්මි, තැන. නිවං, එව, තිතරම: බදලතා පණ්ණං, බදලතා කොළ: නිබ්බතනති, උපදී, සො, හෙතෙම: තං, ඒ කොළ: පරිභුඤ්ඤනො, අනුභව කරමින්: තස්මි, එහි: වසති, වසයි. තද එකල්හි: සො, හෙතෙම: හික්ඛු නමපි, හික්ඛුන් වනන්සේලාටද: දිබ්බාප්ප පුණ්ණං, දිව්‍ය මිත්තයින් පිරි: බදලතා පණ්ණං එව, බදලත කොළම, උපනෙස්සි, එළවීය.

හික්ඛු පි, හික්ඛුහු ද: තෙන, එයින්: කත හතන කිව්වා, කරණ ලද බත් කිස ඇත්තාහු: ථොකං, ටිකක්: විස්සමිත්තවා, විශ්‍රාම ගෙන: මාරිස, නිද්‍රකාණෙනි මයං, අපි: ගව්ජාම ඉති, යම්හයි: දෙවපුත්තස්ස, දිව්‍ය පුත්‍රයා හට: අවොචුං කීභ දෙවපුතො, දිව්‍ය පුත්‍රයා: තං සුඛවා, ඒ අසා: හදනො, පිත්චන් ස්ථාමිචිරුති බමථ, සමාවනු මැනව: මම සනතිකා, මාගෙන්: ලුඛ පණ්ණං එව, රථ කොළ ම: පරිභුංඡංසු, වැළඳුන. මම සනායකො, මගේ යහළු: එකො දෙව පුතො පන, එක්දිව්‍ය පුත්‍රයෙක්: අස්මි, ඇත. සො, හෙතෙම: දිව්‍යනතරමපති, දිව්‍යක් හැර දවසක්: ඉධ, මෙහි: ආගමම, අවුත්: සපරිසො, පිරිවර සහිතව: මහතා ආනුභාවෙන, මහත් ආනුභාවයෙන්: දිබ්බ භොජනං, දිව්‍ය භොජන: පරිභුඤ්ඤයනති, අනුභව කරන්නේය. සෙව බො පන, හෙට වනාහි: අස්ස, ඔහුගේ: ආගමන දිවසො, එන දිනයයි: අය්‍යා, ආයභියන් වනන්සේලා: හතන

කිව්වා, බත් කිසි කන්වා, කොට: ගව්නතු ඉති, යෙත්වායි: නිමනෙයි,
ආරාධනා කෙළේය.

අට, ඉක්බිති: අයු රත්තියා අවයෙන, ඒ රාත්‍රිය ඉකුත් වීමෙන්
පසු: සභායෝ දෙවපුතෙකා, යහළු දිවා පුත්‍රයා: සපරියෝ, පිරිවර
සහිතව: තයා, සනතිකං, ඔහුගේ සම්පයට: අගමාසි, ගියේය. තයා
කිර පරිභොගත්, ඔහුගේ පරිභොගයට: කිගාවුකට්ඨාන මගෙහි, තුන්
ගව්වක් පමණ තුන මගෙහි: දිබ්බ යාග භාජනානි, දිවාමය කුඳ භාජන:
ගහෙත්වා, ගෙන: පටිපාටියා, පිළිවෙළින්: අට්ඨංසු, සිටියාහු ය.

තතො, ඉක්බිති: සෝ දෙවපුතෙකා, ඒ දිවා පුත්‍ර තෙම: පෙරෙ,
තෙරවරුන්: නිසීදපෙත්වා, වඩා හිඳුවා: දිබ්බයාගුහි, දිවාමය කුඳ,
පරිවිසිත්වා, වළඳවා: පච්ඡා, පසුව: සපරියෝ, පිරිවර සහිතව: සයං,
තෙමේ: පරිභොගං, පරිභොග: අකාසි, කෙළේය. අට්ඨකරං, ඊට
අනතුරුව: ඛණ්ණං, කැට්ටි: ගහෙත්වා, ගෙන: තථා එව, එසේම: අට්ඨංසු:
සිටියාහුය. සෝ, හෙතෙම: තානිපි, ඒවාද: තථා එව, එසේම: පටිපඤ්ඤා,
පිළිපැද: තතො, ඉක්බිති: උපකට්ඨාය වෙලාය, වෙලා ආසන්න වූ කල්හි:
තා නා විධ ඛණ්ණෙන සහිතං, නොයෙක් වාජන සහිත වූ: දිබ්බ
භාජනං, දිව බොජුන්: ගහෙත්වා, ගෙන: තථා එව, එසේම: අට්ඨංසු,
සිටියාහ. දෙවපුතෙකා, දිවා පුත්‍ර තෙම: දිබ්බ භාජනෙහි, දිවා
ආහාරයෙන්: පෙරෙ, තෙරවරුන්: සමමා, පරිවිසිත්වා, මනාව වළඳවා,
සකකාරං අකාසි, සත්කාර කෙළේය. අට, අනතුරුව: තෙ පෙරා, ඒ
හිඳුණු: දෙව පුත්‍රතයා, දිවා පුත්‍රයාගේ: මහත්තං දිබ්බසමපත්තිං, මහා
දිවා සමපත්: දිස්වා දැක: විමහිත මානසා, පුළුමයට පැමිණි සිත්
ඇත්තෝ, තයා, ඔහුගේ: තං කත කමමං, ඒ කළ පින්කම: පුච්ඡනතා,
විචාරන්නාහු: ආහංසු, ඇසූහ.

7. දෙව, දිවා පුත්‍රය: මහානුභාවෝ, මහත් ආනුභාව ඇත්තේ:
ඉද්ධිපතෙකා, සෘද්ධියට පැමිණියේ: අසි, වෙහි: තෙ, නොපගේ: වණ්ණො,
ශරීර වර්ණය: සබ්බාදියා, සියළු දියාවන්: පභාසති, ආලෝක කරයි. නා
නායුධා, නොයෙක් දිව්‍යායුධ ගත් අත් ඇති: වාමර මොර හත්වා, සෙමර
මොතර පිල් ආදිය ගත් අත් ඇති: පරියා, පිරිස: පරිවාරයනති, පිරිවරා
සිටිත්.

8. උලාරවණ්ණො, මහත් වූ දිව්‍යාලංකාරයෙන් සැරසුණාවූ:
සුරභිගතා, දිව්‍යාභිගතාවෝ: සමනතා, හාත්පසින්: රභිගතා, රගම්බුලු
ගියාහු. තවෙහි ගීතෙහි, නාත්‍ය ගීතයෙන්: සමංගීහුතා, යුක්තව:
ලයාවිසුත්තං, ලයෙන් තොර නොවූ: සවණාමකං, කණට අමාවක් වූ:
ගීතං, ගී: ගායනති, ගායනා කරත්.

9. කාචි කඤ්ඤා, සමහර දිවා කන්‍යාවෝ: සමණ්ණ චරිතමග්ගි ව,
නාත්‍ය මණ්ඩල මධ්‍යයෙහි: සරෙන, ගීතාභිරයෙන්: තත්ති සරං,
තත්ත්විස්වරය: නාතිකකමං, නො ඉක්මවා: විණාදිව, විණා ආදියද: වංස,

වස් කුලල් ද; තන්ත්‍රි, තන්ත්‍රි ආදිය ද; පග්ගයා, ගෙන; ලයන්තියො, ගායනා කරන්නියෝ; තං, තොප; පරිතොසයනි. සංතෝෂ කරත්.

10. අනෙකා ජනා, නොයෙක් දිව්‍ය සුත්‍රයෝ; නෙකා, අනෙක ප්‍රකාර වූ; හෙරි, බෙර ද; මුනිඨිතා, මිනිහු බෙර ද; මුරජා ව, මුරජ බෙර ද; දෙණ්ඩිමා, පනා බෙර ද; සනා ව, කුළු තාලම් ආදිය ද; සුසිරා දයොව, හුණු කුලල් ආදී තලාවර්ගද; පග්ගයා, ගෙන; පහඨරුපා, කුටු පහටු ස්වරූප ඇත්තාහු; තච්චනි, තච්ච; කීලනි, ක්‍රීඩා කරත්. වාදෙනි, වාදනය කරත්.

11. දිබ්බතනපානෙහි, දිව්‍ය ආහාර පාන වලින්; සුපුණ්ණා, මනාව පිරුණාවූ; සොණණමයාදි, රත් මුවා ආදී වූ; නානාවිධ භාජනානි, නොයෙක් භාජනයන්; පග්ගයහ, ගෙන; කිගාචුකස්මිං, තුන්ගව් පමණ තන්හි; නිට්ඨනි, සිටිත්. සපාරි සජ්ජො, පිරිවර සහිත වූ; ත්වං, තෝ; තෙන, එයින්; මොදෙසි, සතුටු වන්නෙහි.

12. මහානුභාව, මහත් ආනුභාව ඇති; දෙව දේවතාවෙහි තෙ, තොපගෙන්; සුච්ඡාමි, අසමි; මනුස්සාහුතො, මිනිසෙක් වූ සමයෙහි; කිං පුඤ්ඤ, කවර පිනක්; අකාසි, කෙළේ ද? තෙ, තොපගේ; වතං, ව්‍යය; කිං, කවරේද? බ්‍රහ්මචරියං පන, බ්‍රහ්මචරියාව වනාහි; කිං, කවරේද? කියා සුවිතසා, කවර කුශල කමියක්හුගේ; අයං විපාකො, මේ විපාකයද?

13. තනො, ඉක්බිති; යො දෙවපුත්තො, ඒ දිව්‍ය සුත්‍රයා; තෙසං, උත්චිතත්සේලාට; අත්තනා, තමා විසින්; අතීත භවෙ, පෙර භවයෙහි; චෙතිස පබ්බතෙ, සෑ පවු වෙහෙරෙහි; සමණො හුත්වා, හික්කුවක් වී. අත්තනො, තමන්ට; වසාගෙන ආහත භත්තතො, වසනින් පමුණුවන ලද ආහාරයෙන්; උපඨිඨං, භාගයක්; සඨිසසා, සඨිසයා වහන්සේගේ; අත්ථාය, ප්‍රයෝජනය පිණිස; දත්වා, දී; මයා, මා විසින්; ඉමං අධිගතං ඉති, මේ සම්පත්තිය ලබාගනිමිසි; පකාසෙන්නො, ප්‍රකාශ කරමින්; ආහ. මෙසේ කිය.

14. ලඨිකාතලෙ, ශ්‍රී ලඨිකාදාපයෙහි; මියාක පබ්බතෙ ඉති, මියාක පව්ව යයි; (-මිනිත්තලය) පසිඳු නාමො, ප්‍රසිඳු නමක් ඇති; මහා විහාරො, මහා විහාරයක්; ආසි, විය. බුද්ධි පුපෙති, බොහෝ දැනුම වලින්; විරාජමානො, බබලන; මුනිඤ්ඤ ඛිම්බාලය පත්ති යුත්තො, බුද්ධිමය ගෙවල් පඩික්කියෙන් යුක්තය.

15. බොධිමථිරුහෙහි, බොධි වෘක්ෂ පඩික්කියෙන්; විභුසිතො, සැරසුනේය. සෙතකමාලකෙහි, සුදුවැලි මළුවෙන් ද; විරාජිතො, බබලන; සුචුල්ල, මනාව පිපි මලින් හා; සිකොදක, සිසිල් ජලයෙන්; සම්පුණ්ණො, පිරුණා වූ තෙක, අනෙකප්‍රකාර වූ; ජලාසයෙහි, ජලාසයන්ගෙන් ද; සමාකුලො, ගැවසී ගත්තේය.

16. විසාධිකෙ, විස්සක් අධික කොට ඇති: සත්ත සතෙ, සන්ධියයක් නා: ජබ්බිස අධිකෙහි, සවිස්සක් අධික කොට ඇති: සත්ත සතෙහි, සන්ධියයක් පමණ වූ: (-එක් දහස් සාරසිය සතළිස් හයක්) පරිවෙණ පන්තිහි, පිරිවෙන් ගෙවල් පංතියෙන්: සමන්තා, නාත්පස: සුදසානියො, අතිශයින් දැකුම් කළු: (ඒ විහාරය) සද, හැම කල්හි: ජනානං, ජනයන්ට: පීතිං, ප්‍රීතිය: පවඩිසෙති, වඩවයි.

17. තභිං වසන්තා, ඒ පිරිවෙන්වල වාසය කරන්නා වූ: සුපෙසලා, ප්‍රිය සවිභාව ඇති: නෙකගුණා, නොයෙක් ගුණයෙන්: අධිවාසකා, අධිකව වසන්නා වූ: යතිරාජ පුත්තා, බුද්ධපුත්‍ර වූ සඤ්ඤා වහන්සේ: සබ්බජනෙහි, සියළු ජනයන් විසින්: සමමා, මනාකොට: කතාදරා, කරන ලද ආදර ඇත්තානු: අත්තඤ්ඤා, ආත්මාඤ්ඤාගේ සහ: පරඤ්ඤා, පරාඤ්ඤාගේ: සිද්ධං, සිදු කිරීම: කරොන්ති, කරත්.

18. හදන්තා, ස්වාමීවරුන්, අහං, මම: දුතියන්තභාවෙ, දෙවෙනි ජාතියෙහි, තභිං. ඒ විහාරයෙහි: එකො සමණො අහොසිං, එක් ශ්‍රමණයෙක් වීමි. තද, එකල්හි: සද්ධාධුරං, ශ්‍රද්ධා ධුරය නා: සීලධුරං, සීල ධුරය: වහන්තො, උසුලන්නේ: පටිපත්තිනා, ප්‍රතිපත්තියෙන්: වත්තසං, කුතුරුවන්: මහන්තො, පුදන්නෙක් වීමි.

19. තතො, එයින්: අපරසමිං සමයෙ, මෑත කාලයෙහි: මහා ජනා, මහජනයා: සඤ්ඤා උද්දියා, උදෙසා: සුචිං, පිරිසිදු වූ: පණ්ණං, ප්‍රණීත වූ: පචුරං, බොහෝ: අත්තපානං, ආහාර පාන: සමුපානයිත්වා, එලවා: සුමනා, යහපත් සිත් ඇත්තානු: සහස්වා, සිය අතින්: හිකචු, හික්මුත්: හොජෙනති, වළඳවත්.

20. අහමපි, මම ද: මෙ, මා විසින්: ලද්ධං, ලබන ලද: පටිච්චසංකං, කොටස: තතො, එයින්: උපසිඨං, භාගයක්: දනස්සහි, දනයාගේ වනාහි, එලමපි, එලයද: සද්දහන්තො, අදහන්නේ: බුද්ධානු භාවං, බුද්ධානු භාවය: මනසි කරොන්තො, මෙනෙහි කරන්නේ: සඤ්ඤා, සඤ්ඤාට: අදදිං, දුනිමි.

21. මම, මාගේ: ඉදං පදනං, මේ ප්‍රදනය වන්නේය. මම, මාගේ: ඉදං තං වතං, ඒ මේ ව්‍යුත්තය වන්නේය. මයා, මා විසින්: කතෙන, කරන ලද: අතෙන පුඤ්ඤෙන, මේ කුශල කම්යෙන්: තතො වුතො, එයින් වුත වුයේ භූමිදෙවෙසු, භූමාට දෙවියන් කෙරෙහි: ජාතො, උපන්නේ අනුතං, උනන්දියක් නැත්තා වූ: දිවසිරිං, දිව්‍ය ඵෙණ්ද්‍රියය: අහං, මම: භුක්ඛාමි, අනුභව කරමි.

22. සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්: ධානෙ, සුදුසු ස්ථානයෙහි: පකං, කරන ලද: පදනං, දීම: අස්මපි, සාමාන්‍ය වූයේ ද: මහා විපාක හොති එව, මහත් විපාක වේමය: යථා, යම් සේ: සුබ්බෙත්තෙ, යහපත් ක්‍ෂේත්‍රයෙක්හි: වපිත, වපුරවන ලද: අස්ථා ඛිජං, සාමාන්‍ය ඛිජයද: බද්ධ, ඒකාන්තයෙන්:

කසසකසස, ගොවියාගේ: විතතං, සිත: නොසෙති, සතුටු කරයි.

23. එවං, මෙසේ: සො, හෙතෙම: අත්තනා, තමා විසින්: කතං, කරන ලද: කුසල කම්මං, කුසල කම්මය: පකාසෙසි, ප්‍රකාශ කෙළේ ය. හික්කු, හික්කුහු: තසා, ඔහුගේ: කථං සුඛවා, කථාව අසා: ගත ගතඨානෙ, ගිය ගිය තත්හි: දෙව පුත්තෙන, දිව්‍ය පුත්‍රයා විසින්: කත කම්මං, කරන ලද කම්මය: පකාසෙත්තා, ප්‍රකාශ කරමින්: බහු ජනෙ, බොහෝ ජනයා: දනාදිසු, දන්දීමේ ආදී වූ: දස කුසල කම්මෙසු, දශ කුසල කම්මයන්හි: නියොජෙසුං, යෙදවුවාහුය.

24. හො හො, පින්වත් පින්වත්හි එවං, මෙසේ: කුසල නිරතා කුසල්හි ඇලුනාහු: ඛෙතතං, යහපත් පින් කෙතක්: ඔලොකයිත්වා, බලා: අණුමපි, ස්වල්ප වූද: බීජං, වස්තු බීජය: දඛවා, දන් දී: අනත්තං හොංග, බොහෝ සම්පත්: ලබන්ති, ලබන්. හො, පින්වත්හි එක කබලමපි, එක කබලකුද: ලද්ධාන, ලැබ: සුසීලෙ, යහපත් සිල්වතුන් කෙරෙහි: හත්ති නිත්තා, හත්තියෙන් අවනත වූවාහු: දඛවා, දන් දී, දව්‍ය මනුෂ්‍ය, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය වූ: හොංග, සම්පත් ද: සිවං ව, තිවත් සම්පත්තියට ද: භාගී අසා, හිමි වවි.

සමණගාම වත්ථුං, ශ්‍රමණ ග්‍රාම කථාව: සත්තමං, සත්වුත්තයි.

8. අභය සථවිරයන්ගේ කථාව.

(5) 8. අභයන්තරසා වත්ථුං, අභය සථවිරයන්ගේ කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බි, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඛ්ඛායං, ලඛ්ඛාවෙහි: පච්ඡිම පසෙ, (අනුරාධපුර නුවරට) බස්නාහිර පැත්තෙහි: පුප්ඵවාසං නාම, මල් වැස්ස නම්: රමණීයං, සිත් කළු: විහාරං අහොසි, විහාරයක් විය. තසා ආසන්නෙ, ඒ විහාරය ආසන්නයෙහි: දෙව ගාමෙ, දෙව නම් ගමේ: දෙවො නාම අමරවො, දෙව නම් අමරාත්‍යයෙක්: තසා, ඔහුගේ: ඉසාරං, ප්‍රධානත්වය: වත්තෙති, පවත්වයි. අථ, ඉක්බිති: එකද, එක දවසක් අමරවො, ඇමතිතුමා: තත්, එහි: ආභිණ්ඩත්වා, ඇවිද: ගාමං, ගමට: ආගතා, පැමිණියේ: ජාතස්සකුත්තො, සයින් පෙළුණු ශරීර ඇත්තේ: වෙය්‍යාවච්චකරො, වතාවක් කරන්නන්: ආමනෙත්තවා, අමතා: භුක්ඛියාමි ඉති, අනුභව කරන්නෙමියි: ආත. කිය. අථ, එකල්හි: අසා, ඔහුට: තෙ, වතාවත් කරන්නන්: හත්තං, කැම, වඩ්ඪෙසුං, එළවුන. තස්මිං බණෙ, එකෙණෙහි: එකො ජාත සුතඛො, බඩ සයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙක්: ජීසවජාපිළිනො, බඩසයින් පෙළුණේ: කම්පමානො, වෙවුලන්නේ: හත්තං දිස්වා, බත් දැක: ඉතො, මෙයින්: කික්ඛි, කිසිවක්: අපිනාම ලභෙය්‍යං ඉති, ලදීම් නම් මැනවැයි: සො, ඒ

සුනඛයා: තස්ස, ඔහුගේ: සමීපං, ලභට: උපසංකම්: පැමිණියේය.

තස්ස, ඔහුගේ: එකොවුල්ලපට්ඨාකො, එක් සුළු සේවකයෙක්: සුනඛං, බල්ලා: පලාපෙස්සාමි ඉති, පලවා හරින්නෙමියි: මහත්තං දණ්ඩං, මහ පොල්ලක්: ආදය, ගෙන: උපධාපි, දිවිය. අමච්චො ඇමැනියා: තස්මිං, ඒ බල්ලා කෙරෙහි: කාරුඤ්ඤන, කරුණාවෙන්, හො, පින්වත: තං, උච්ච: මා පහර ඉති, නොගසන්නැයි: නිවාරෙත්වා, වළක්වා: නා නා අග්ගරසෙන, නොයෙක් අග්ග රසයෙන් යුත්: මහත්තං හත්තපිණ්ඩං, මහා බත් පිඩක්: වට්ටෙත්වා, ගුලි කොට: අද්දි, දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති: සො සුනඛො, ඒ බල්ලා: හත්තං, බත්: භුක්ඤ්ඤං, කන්ට: ආරභි, පටන් ගත්තේය. තං දිස්වා, ඒ දැක: අමච්චො, ඇමැනියා: අත්තනා, තමා විසින්: දින්න දනෙ, දෙන ලද දනයෙහි: විත්තං, සිත: පසාදෙසී. පැහැද විය. සො, හෙතෙම: එතතකෙන එව පුඤ්ඤ කමෙමන, මෙපමණ පින්කම්මත්: තනො වුකො, එම ආත්ම භාවයෙන් වුනව: තස්මිං එව ගාමෙ, එම ගමෙහිම: එකස්මිං කුලගෙහෙ, එක් කුල ගෙදරක: නිබ්බතති, උපන්නේය. සො, හෙතෙම: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: වුද්ධිං අත්ථාය, වැඩිවියට පැමිණ: දුරාහරෙණන: අඹුවන් පොෂණය කොට: ගෙහං, ගෙදර: අවසිත්වා, නොවැස: මහලලක කාලෙ, මහළු කාලයෙහි: පුප්ඵවාස විහාරං ගත්ත්වා, මල් වැස්ස විහාරයට ගොස්: හික්ඛුනං, හික්කුන් වහන්සේගේ: සත්තිකෙ, සම්පයෙහි: පබ්බපිත්වා, පැවිදිව: පරියත්ති සද්ධමෙම, පයඝාප්ති සද්ධම්මය: උග්ගහෙත්වා, ඉගෙන: මහා අභයකේරො ඉති, මහා අභය සථවිර යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ වී. තථාහි, ඒ එසේමැයි. විතෙක පසනෙන සති, සිත පැහැදුණු කල්හි: නිරව්භාන ගතස්ස අපි දින්න දනං, තිරිසන්ගතයෙකුට පවා දුන් දනය: මහා විපාකං හොසි, මහත් විපාකයක් වේ.

2. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව: පුරතො කත්වා, පෙරදැරි කොට: කපිලලකං උපාදය, කුරා කුහුඹුවන් පටන් ගෙන: නිරව්භානගතස්සපි, තිරිසන් ගතයන් හට: දනං දෙති, දන් දේද:

තස්ස දනස්ස, ඒ දනයාගේ: විපාකං, විපාකය: දෙව මානුසිකං සුඛං, දිවා මනුෂ්‍ය සම්පත්: දත්වා, දී: අනෙක, කෙළවර: නිබ්බාන සම්පත්තිං, නිවාණ සම්පත්තිය: දෙති ඉති, දෙන්නේ යයි: නිවර්ණං, නිශ්චය කරන ලදී.

3. අථ, ඉක්බිති: අපරස්මිං සමයෙ, පසු කාලයක: ලඪිකායං, ලංකාවෙහි: බ්‍රාහ්මණානිකං, බැමිණිනියා නම් වු: වොර හයං, සොර බියක්: අහොසි, විය. තද, එකල්හි: ද්වාදය සංචච්ඡරං, අවුරුදු දෙළසක්: මෙසො, වැස්සක්: සමමා, මනා කොට: න පාවස්සි, නො වැස්සේය. දුබ්බිකධි හයං ව, දුර්භික්ඛ හයක් ද: වොර හයං ව, සොර බියක් ද: අහොසි, විය. තනො, එනිසා: විහාරාසනෙසු, විහාරය සම්පයෙහි:

මනුෂ්‍යා, මිනිස්සු; ජීවිත, ජීවත් වන; අසකොන්තා, නොහැක්කානු; අක්කුල ගතව්‍යා, අත් තැනකට ගොස්; ජීවිකා, ජීවිකාව; කපොස්සාම ඉති, කරමුයි; ථෙරං උපසංකමම, තෙරුන් වහන්සේ වෙත පැමිණ; එවං, මෙසේ; ආභංසු, කීභ. භනෙන, සාමිනි ජාතක භයං, දුර්භික්ඛ භයක්; උප්පන්නං, උපතී. එත්ථ වසනෙහි, මෙහි වසන්නවුන් විසින්; ජීවිත, ජීවත් වීමට; නසකකමා, නොහැක්කෙමු. තුමෙහ, ඔබ වහන්සේ ද; (අප සමග) ආගච්ඡට ඉති, වඩින්නැයි; යාපිංසු, ආරාධනා කළහ. අථ, එකල්හි; ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; තෙසං, ඔවුන්ට එවං, මෙසේ; ආභ, කීය. භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; ධාතූං, ධාතු; පතිධාපෙනවා, තිබන් කොට; කත, කරන ලද; චෙතියං ව, චෙතනය ද; බොධිං ව, බොධිය ද; ජීවමාන බුද්ධං විය, ජීවමාන බුදුන් මෙන්; පරිහරනො, රැක ගනිමින්; මානෙතො, බුහුමන් කරමින්; පුජෙතො, පුදමින්; නිවං, නිහර; පට්ටසාමි, වාසය කරමි. මයා, මා විසින්; තං පභාය, ඒ වස්තුවන් අත්හැර; ගතතුං, යන්ට; න සකකා, නොහැක. එත්ථ එව, මෙහිම; ආභං, මම; වසනො, වසමින්; ආපාණ කොටිං, දිවි කෙළවර තෙක්; තං, ඒවා; පට්ඨගිසියාමි, පිළිදැගුමි කරන්නෙමි. මං, මා සමග; ගමනාය, යාමට; මා උප්පානට, උත්සාහ නො කරවි; තං සුත්වා, ඒ අයා; මනුෂ්‍යා, මිනිස්සු; තත්ථ තත්ථ, ඒ ඒ තැන්හි; පලාපිංසු, පලා ගියහ. තනො, ඉක්බිති; ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; අනාභාරො එව, ආහාර නොගෙනම; පඨම දිවසෙ, පළමු දවසෙහි; වත්ත පට්ටිකෙන එව, වත් පිළිවෙතින්ම; දිවසං, දවස; වීතිනාමෙසි, ගෙවීය. තථා දුතිය දිවසේ, දෙවැනි දවසෙහි ද එසේම විය. තතිය දිවසෙ පත, තුන්වැනි දිනයෙහි වනාහි; චෙතියබොධියච්ඡිනෙනසු, සැමළ බෝමළ ආදියෙහි; සමමජ්ජනාදිනා, ඇමදිම් ආදියෙන්; කත්තබ්බ කමමං කරවා, කළ යුතු කම් කොට; ආගමම, අවුත්; විතකක මාලකෙ, විතකිත මළුවෙහි; අට්ඨාසි, සිටියේ ය.

අථ, එකල්හි; අස්ස, උත්වහන්සේගේ; ගුණ තෙජෙන, ගුණ තේජසින්; මාලක පරියනෙත, මළුව කෙළවරෙහි; ධීත, සිටි; කරඤ්ඤ රුකෙබ්බ, කරද ගසෙහි; අධිවුත්ථ, අධිගෘහිත; දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම; මිලාත සරිරං, මැලවුණු ශරීර ඇති; ථෙරං, තෙරුන්; ඔලොකෙත්වා, බලා; අත්තනා, තමාගේ; හරියං, භාය්‍යාව; අමනෙත්වා, අමතා; සො අයං අභයඤ්ඤො, ඒ මේ අභය තෙරුන් වහන්සේ; චෙතියං ව, සැයද; බොධිං ව, බෝධියද; පභාය, අත්හැර; අක්කුලත්ථ, අත් තැනෙක්කි; න ගච්ඡාමි ඉති, නොයමියි; කත පටිඤ්ඤා, කරන ලද ප්‍රතිඥා ඇත්තේ; එව රුපෙ, මෙබඳු; ජාතක භයෙ, දුර්භික්ඛ භයෙහි; කත්ථවි, කිසි තැනෙක්කි; ආගතත්වා, නොගොස්; ජිත්තභනෙතො, සුන්බන්ට; වත්තපට්ටිකං, වත් පිළිවෙත්; කරොති, කරයි. තස්ස, උත් වහන්සේට; අක්කුලං, අතින්; හික්ඛාචාරයානං, හික්ඛාවෙහි හැසිරෙන්නට තැනක්; තත්ථ, නැත. යදි, ඉදින්; සො, උත්වහන්සේ; කාලං කරොති, කළේය කරයි ද; න එතං පතිරුපං, එය සුදුසු නොවේ. අජ්ඣ, අද; එතස්ස; මුත්

ව්‍යාකරණය: හිකං, හිකං, දසාම ඉති, දෙමුද්‍යයි; පුළුච්චි, විවාලේ ය. අථ, එකල්හි: සා, මි තොමෝ: සාමි, හිමියනි නං, ඔබ: පෙරයා, තෙරුන්වහන්සේ: ආහාරං, ආහාර: දසාමි ඉති, දෙමියි: වදයි: කියති. අසා, උන්වහන්සේ: පුබ්බ, පෙර කරන ලද; තං පුඤ්ඤ කමමං, ඒ පුණ්‍ය කමය: මෙ, මට: පකාසෙහි ඉති, ප්‍රකාශ කරවයි: පුළුච්චි, විවාරන්ති: ආහ, කිය.

4. එසො, මෙතෙම: සංසාර මහා විදුගෙහ, සංසාර නමැති මහා දුගියෙහි: හව හොගහෙතු, හව හොග සම්පත් ලැබීම පිණිස: කිංපුඤ්ඤං, කවර කුශලයක්: අකාසි, කෙළේ ද: තෙ, ඔබගේ: මනො, සිත: අසා, උන්වහන්සේ: දනෙ, දනක් දීමෙහි: කෙන, කවර කරුණක් නිසා: නිරතො, ඇළුනේ ද? දෙව, දේවතාවෙහි, තං, ඒ කාරණය: පුළුච්චි, විවාරමි. විශාකරොති, ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.

අථ, එකල්හි: අසා, ඇයට: ආවිකංනො, කියන්නේ: දෙව පුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ: ආහ, මෙසේ කිය.

5. අයං යතීසො, මේ යතීශ්වරයන් වහන්සේ: දුතියන්ත භාවෙ, දෙවන ජාතියෙහි: නාමෙන, නමින්: දෙවො ඉති, දෙව යයි: විසුසුකො ආසි, ප්‍රසිද්ධ විය. තද, එකල්හි: හත්තං, බත්: හොක්කං, අනුභව කරන්නට: උපට්ඨිතෙ, එලවු කල්හි: සො, හෙතෙම: තසිතං, ත්‍රස්ත වූ: කීලන්තං, කිලාන්ත වූ: සොණං, බල්ලකු: අඤ්ඤා, දුටුයේ ය.

6. තෙන එව, එහෙයින්ම: හත්තසා, බත් සම්බන්ධ වූ: මහත්තං පිණ්ඩං, මහත් බත් පිඩක්: වඩ්ඪෙත්වා, වඩා: බුභුක්තිසා, බඩ ගින්නෙන් පෙළුනා වූ: තසා, ඒ බල්ලාට: අද, දන්නේය. තෙන දනෙන, ඒ දනයෙන්: ඉධ අත්තභාවෙ, මේ ආත්මභාවයෙහි: අසා, උන් වහන්සේ: එලං, විපාකය: සාධු, මනාකොට: විපව්විසාති, විපාක දෙන්නේය. හද්දෙ, සොදුර, දනං, දනය: අසං ඉති, ස්වල්පයයි, තහි විත්තනියං, නො සිතිය යුතුයි. පරිත්ත බිජෙන, ස්වල්ප බිජුවවින්: ජානො, හටගන්නා වූ: වටො ඉව, නුග වෘක්ෂය මෙහි.

7. එවං ව පන වත්වා, මෙසේ ද කියා: දෙව පුත්තො, දෙව පුත් තෙමේ: අත්ත භාවං, ආත්ම භාවය: විජහිත්වා, අත්හැර: මත්‍රයා වණ්ණෙන, මත්‍රයා වේශයෙන්: පෙරං, තෙරුන් වහන්සේ කරා: උපසංකමම, පැමිණ: වත්තිත්වා, වැද: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: දිබ්බාහාරං දත්වා, දිව්‍යාහාර දී: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. හත්තෙ, ස්වාමිනි, යාවථිවං, ජීවිතාන්තය තෙක්: තුමනාකං, ඔබ වහන්සේ: හිකංහාරං, පිණ්ඩාහාරය: දසාමි, දෙමි. තුමෙන, ඔබ වහන්සේ: අසාමන්තං, අප්‍රමාදව: සමණ ධර්මං, මහණ දම්: කරෙය්‍යාථ, කරනු මැනව: කරඤ්ඤ රුක්කොපන, මේ කරද ගස වනාහි: මම, මාගේ: විමානො, විමානයයි: නිව්වං, නිතර: තත්ථ, එහි: තයා, ඔබ වහන්සේ විසින්: ගන්තබ්බං ඉති, වැඩිය යුතු යයි: ආරාධෙත්වා, ආරාධනා

කොට: විමානං එව, විමානයටම: අගමාසි, ගියේය. තනො පට්ඨාය, එතුන් පටන්: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: රුක්ඛමූලං, ගස මූලට: උපසංකමති, පැමිණේ. දෙව පුතෙතො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ: නිවං, නිතර: දිබ්බාහාරං එව, දිව්‍යාහාරම: ඥානෙතො, දෙමින්: පටිවසති, වාසය කරයි.

අථ, එකල්හි: එක දිව්‍යං, එක් දවසක්: ජාතකෙන, බඩ ගින්නෙන්: සීළිතො, පෙළුණු: මනුස්සා, මිනිස්සු මනුස්ස මංසා, මිනී මස්: බාදනතො, කන්නෝ: තං විහාරං, ඒ විහාරයට: පඤ්චා, පැමිණ: දිබ්බාහරෙණ, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්: වඩිඞ්, වැඩුණු: සරිරං, ශරීරය ඇති: පෙරං, තෙරුන්: දිස්වා, දැක: ඉමං, මොහු: මාරෙත්වා, මරා: බාදිස්සාම ඉති, කමුයි: මනෙත්වා, සාකච්ඡා කොට: පෙරං තෙරුන්: වේනියංගිනං, සෑ මළුව: සමමජ්ඣත්වා, හැම ද: නිකඛන්තකාලෙ, නික්මුණු කල්හි: මහා සඤ්ඤාකරොත්තො, මහ හඬ නගමින්: දණ්ඩමුග්ගරාදයො, දඩ මුගුරු ආදිය: පග්ගයා, ගෙන: සමනතො, හාත්පසින්: පරිවාරයිංසු, වැටුනු. පෙරෙන කිර, තෙරුන් විසින් වනාහි: පුබ්බෙ, පෙර: අමච්චකාලෙ, අමාත්‍ය කාලයෙහි: සුතඛං, බල්ලාට: පහරණ්ඤාය, ගැසීම පිණිස: මුග්ගරං, මුගුර: උක්ඛිත්වා, මසවා: උපගත, පැමිණ: පුරිසො, පුරුෂයා: නිවාරිතො හොති, වැළැක් විය. අස්සා, උන්වහන්සේගේ: තෙන පුඤ්ඤකමෙතො, ඒ පින්කමින්: විහාර මණ්ඩං, වෙහෙර මැද: මහත්තං පබ්බතං, මහා පඵ්ඨකයක්: උග්ගත්ත්වා, පැන නැගී: විවරං අදසි. විවරයක් කොට උන්නේය. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: පබ්බතන්තරං, පඵ්ඨ අන්තරයට: පාවිසි, පිටිසියේය. වොරා, සොරු: ආගන්ත්වා, අවුත්: ඉතො චිතො ඔලොකෙත්වා ච, ඔබ්මොබ බලාද: අපසන්නො, නොදක්නාහු: අයං, මෙතෙම: අරහත්ත සමණො, රහත් හික්කුන් වහන්සේ නමක්: හවිස්සති ඉති, වන්නේ යයි: විනෙත්වා, සිතා: පලායිංසු, පැන ගියහ.

යො, යමෙක්: අදණ්ඩස්සා, දඬුවමකට නුසුදුසු වූ: යස්සා, යමෙකුට: දණ්ඩෙති, දඬුවම් කෙරේ ද: සො, හෙතෙම: හවෙ හවෙසු, උපනුපත් ජාතියෙහි: දණ්ඩියො හොති, දඬුවම් ලබන්නෙක් වේ. යො, යමෙක්: කොධං, කෝපය: හත්ත්වා, නසා: දණ්ඩං, න කරොති, දඬුවම් නොකෙරේ. සන්තරාමරා, මිනිසුන් සහිත දෙවියෝ: නං, ඔහු: පරිපාලයන්ති, රක්ෂා කෙරෙත්.

9. පෙරො පන, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: දෙව දින්නො, දෙවියන් විසින් දෙන ලද: සුධන්නං, සුධා භොජනය: පරිභුක්ඤ්ඤානො, අනුභව කරමින්: ආදස සංවච්ඡරාති, දෙළොස් අවුරුද්දක්: පුපුරුණො, පෘග්ග්ග්ගයෙක්ව: විහාසි, වාසය කෙළේය, අථ, ඉක්බිති: පච්ඡා, පසුව: විපස්සනං, විදසුන්: වඩ්ඪෙත්වා, වඩා: අරහත්තං පඤ්චා, රහත් බවට පැමිණ: තථා එව, එසේම: ආදස සංවච්ඡරාති, දෙළොස් අවුරුද්දක්: විනිතාමෙසි, කල් යැවීය. දෙව පුතෙතො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම: එවං, මෙසේ: වතුච්ඡති වස්සාති, අවුරුදු විසි හතරක්: දිබ්බ භොජනෙන, දිව්‍ය

ආහාරයෙන්; ථේරං, තෙරුන් වහන්සේ; පට්ඨගහි, පොෂණය කෙළේය. ථේරො කිර, තෙරුන්, වහන්සේ; වහන්සේ තසමිං එව විහාරෙ, එම විහාරයෙහිදීම; පරිනිබ්බායි, පිරිනිවන් පෑ සේක.

10. සො, ඒ සො, ඒ තෙරුන් වහන්සේ; ජාතකස්ස, බඩසයින් පෙළුණු; එකසානො, එක් බල්ලෙකුට; එකං කබලං, එක් බත් පිඩක්; දඤ්චා, දී; අපි, නැවත; යතිඤ, ඒ යතීන්ද්‍ර තෙමේ; දිබ්බාහාරං, දිව්‍ය ආහාර ද; අථ, නැවත; සිතිගුණං, සිසිල් වූ; සිවං, නිවාණය ද; ලහි, ලැබීය.

තුමෙහි, තෙහි ද; එවං, එපරිද්දෙන්ම; යස්ස කස්ස අපි, යම් කිසිවෙක් හට ද; දෙය්‍යං, ආහාර දනය; සත්තං, තිරිසන; දදං, දෙව්; තෙ, තොපට; තං, එය; වට්ඨෙ, සංසාරයෙහි; සරණං හවති, පිහිට වේ. අනෙක, කෙළවර; නිබ්බානං, නිවාණය ද; හොති, වේ.

අභයසේරස්ස වස්සුං, අභය තෙරුන්ගේ කථාව; අට්ඨමං, අටවැන්නයි.

9. නාගාවගේ කථාව.

(5) 9. නාගාය වස්සුං, නාගාවගේ කථා වස්තුවෙහි; අයං, මේ; ආනුප්‍රබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. හගවති ධරමානෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත්ව වැඩ සිටින කාලයෙහි; ලඬ්ඛායං, ලඬ්ඛාවෙහි; නාගදීපෙ, නාගදීපයෙහි; වූලොදර මහොදරො ඉති, වූලොදර මහොදර යන; ඥේ මාතුල භාගිනෙය්‍යො, මාමා - බෑණ යන දෙදෙනා අතර; මණි පලලඬ්ඛස්ස කාරණං මැණික් පුටුවක් හේතුකොට ගෙන; මහා සඬ්ඛාමං, මහා යුද්ධයක්; පට්ඨපට්ඨාපෙසුං, එළඹ සිටියහ.

තද කිර, එකල්හි වනාහි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; බොධිකො, බුද්ධත්වයෙන්; පඤ්චමෙ වස්සෙ, පස් වෙනි අවුරුද්දෙහි; ජෙතවනෙ, දෙවරම් වෙහෙරෙහි; විහරනො, වැඩ වාසය කරන සේක්; පච්චුස සමයෙ, ඉතා අලුයම් කාලයෙහි; ලොකං, ලොව; ඔලොකෙනො, බලන්නේ; තෙ, ඒ නා රජුන්; දිස්වා, දැක; අජ්ඣ, අද; මයා, මා විසින්; තස්ස, එහි; ගත්තවා, ගොස්; කලහං, යුද්ධය; වූපසමෙකුං, සංසිදුවන්ට; වට්ඨති ඉති, වටී යයි; විනෙත්වා, සිතා; ඔලොකෙනො, බලන්නේ; සම්ඤ්ඤි සුමනං නාම, සම්ඤ්ඤි සුමන නම්; දෙවරාජං, දිව්‍ය රාජයා; අද්දස, දිටී. අයං දෙව රාජා, මේ දෙව් රජ; කොපන ඉති, කවරෙක් ද? සො කිර, හෙතෙම වනාහි; අනන්තර අනන්තවා, මීට පෙර ආත්ම භාවයෙහි; නාග දීපෙ, නාග දීපයෙහි; අඤ්ඤතරො මනුස්සො අහොසි, එක්කරා මිනියෙක් වී. තද, එකල්හි; ගන්ධමාදනෙ, ගන්ධමාදන පථකයෙහි, වසනො, වාසය කරන්නා වූ; එකො පච්චෙක බුද්ධො, එක් පසේ බුදු

තමන්: පිණ්ඩාය, පිඩු පිණ්ඩය: වරිතවා, හැසිර: නය්: රාජායතනයා
 ධිතට්ඨානෙ, ඒ රාජායතනා ත්‍රග ගස තිබුණු තැනෙහි: නිසිදිනවා, වැඩහිඳ:
 හත්ත ක්‍රිඩි, බන් කිය: කරොති, කරයි. සො, හෙතෙම: තං, එය: දිසවා,
 දැන: තය්: බණේ, එකෙණෙහි: විත්තං, සිත: පසාදෙතවා, පහදවා:
 පත්ත ධොවන සාබං, පාත්‍රය සේදීමට කොළ අත්තක්: අද්ධි, උත්තේය.
 සො, හෙතෙම: තෙන පුඤ්ඤකමෙමන, ඒ පින්කමින්: තනො වුතො, එයින්
 වුතවා: දෙව ලොකෙ, දෙවි ලොවෙහි: නිබ්බතතිතවා, ඉපිද: අමහාකං
 හගවතො කාලෙ, අපේ බුදුන් වහන්සේගේ කාලයෙහි: ජෙනවතථාර
 කොට්ඨක පසෙස, දෙව්රම් දෙරවු කොටුව පසෙක්හි: රාජායතන රුකෙක,
 කිරිපලු ගසෙහි, දෙවතා හුතවා, දෙවතාවෙක් වී: නිබ්බතති, උපත්තේය.
 හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්: තං දෙවරාජං, ඒ දිව්‍ය රාජයාට:
 ආමනෙතතවා, අමතා: මයා සද්ධිං, මා සමග: නාගදීපං, නාගදීපයට:
 එහි ඉති, එත්තැයි: ආහ, කිය. අථ, ඉක්බිති: අනෙත, ඔහු විසින්:
 අත්තනො, තමාගේ: හවන භූතං, විමානය වූ: රාජායතනං, කිරිපළු ගස:
 මුලා, මුලින්: උද්ධරිතවා, උදරා: හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ:
 මකකෙ, හිස මුදුනට: ජත්තං විය. කුඩයක් මෙන්: ධාරයං, දරමින්:
 අනෙත, මොහු සමග: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: නාගදීපං,
 නාගදීපයට: අගමාසි, වැඩි සේක. තෙන, එහෙයින්: මහාවංසෙ,
 මහාවංශයෙහි: වුත්තං, කියන ලදී.

2. සමබ්‍රද්ධො, බුදුන් වහන්සේ: විත්තමාසයා, බක් මාසයේ:
 කාලපකෙක, කළුවර පක්‍ෂයෙහි වූ: උපොසථෙ, පොහෝ දිනයෙහි:
 පාතො එව, උදෑසනම: පවරං, උතුම් වූ: පත්ත වීවරං, පා සිවුරු: සමාදය,
 මනාව ගෙන: සහ රුකෙකින සුමනෙන, කිරිපළු ගස රැගත් සුමන දිව්‍ය
 පුත්‍රයා සමග: ජලනෙතා, බබලන්නාවූ: පිනො, සච්ඡයන් වහන්සේ:
 නහසා, අහසින්: නාගානං, නාගයන්ට: අනුකම්පාය, අනුකම්පා පිණ්ඩය:
 නාගදීපං, නාගදීපයට: උපාගම්, වැඩි සේක.

3. තනො, ඉක්බිති: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: දවිත්තං
 නාගරාජානං, තා රජුන් දෙදෙනාගේ: සඨගාම මජ්ඣෙක, සංග්‍රාමය මැද:
 ආකාසෙ, අහසෙහි: නිසිනෙනා, වැඩි හුන්නේ: වුට්ඨි වාතඤ්ඤා කාරෙහි,
 වැඩි සුළං අත්ඨකාරයන් කරණකොට: තෙසං, ඔවුන්ට: හයං සත්තාසං
 උඤ්ඤෙතවා, බිය හා තැතිගැන්ම උපදවා: තනො, එයින්: සත්තර කිම්ථර
 පටල පාටනං කතවා, ඉතා සන අඳුරු පටල තැනි කොට: උග්ගනො,
 පැන තැගී: දසසත කිරණො විය, හිරු මෙන්: ජබ්බතතරංසිති, ෂඩ්වණ්ණ
 රශ්මියෙන්: විරාජමානො, බබලමින්: ආකාසෙ, අහසෙහි: අත්තානං,
 තමන් වහන්සේ: දසෙසතවා, දක්වා: තෙ, ඔවුන්: සමසායාසෙතවා,
 අස්වසා: සබ්බං තං හයං, ඒ සියළු හය: වුපසමෙසි, සංසිඳවිය. අථ,
 එකල්හි: නාගා, නාගයෝ: ජබ්බතතරංසිති, ෂඩ්වණ්ණ රශ්මියෙන්:
 විරොචමානං, බබලන්නා වූ: හගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: දිසවා,
 දැක: පසන්න මනසා, පහන් සිතින්: ගහිත ගහිතානි ආයුධානි, ගත් ගත්

ආයුධයන්: ජඬුපේඛා, ඉවක දමා: හගවතො, බුදුන් වහන්සේගේ: පාදෙ, පාදයන්: සිරසා, හිසින්: වන්දිංසු, වැන්දහ. අථ, ඉක්බිති: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: තෙසං, ඔවුන්ට: ධම්මං, දෙසෙසි, ධම්ම දේශනා කෙළේය. තස්ම එව හි, මහාවංශයෙහිම: වුත්තං, කියන ලදී.

4. ඊතො, බුදුරජාණන් වහන්සේ: තෙසං, ඔවුන්ට: සාමග්ගි කරණං, සමගි කිරීමට සුදුසු: ධම්මං, ධම්ම: දෙසෙසි, දේශනා කළ සේක. පඤ්ඤා, සතුටු වු: තෙ උතොසි, ඒ දෙදෙනාම: තං පලඤ්ඤාං, ඒ මිණි පලහ: මුනිනො, බුදුන්ට: අද්දං, දුන්නාහුය.

5. භුමිගතො, බිමට වැටියා වු: සඤ්ඤා, බුදුන් වහන්සේ: තස්ම රතනාසනෙ, ඒ රතනාසනයෙහි: තිසිදි, වැඩ හුන් සේක. තෙහි නාගරාජෙහි, ඒ නාගරාජයන් විසින්: දිබ්බන්ත - පානෙහි, දිව්‍යමය ආහාර පානයෙන්: තස්මිනො, සංකප්පිණය කරන ලදී.

6. නායකො, බුදුන් වහන්සේ: තෙ, ඒ සටනට එක්වු: ජලධො, ජලයෙහි වු ද: ජලධො, ගොඩබිමෙහි වු ද: අසීති කොටියො, අසු කෙළක් පමණ: භුජධො, නාගයන්: සරණෙසු ව, සරණයෙහි ද: පතිට්ඨාපෙසි, පිහිට වු සේක.

7. ලොකනාථො, බුදුන් වහන්සේ: තංවා පි රාජායතනං, ඒ කිරිපළි ගස ද: මහාරහං, මහාසී වු: පලඤ්ඤාං, මිණි පලහ ද: නාග රාජුන්, නා රජුන්ට: නමස්සිතුං, වදින්නට: අපොසි, පිහිට වුයේය.

8. නාග රාජා, නා රජුනි: මය්‍යං, මගේ: පරිභොගෙ වෙතියෙ, පාරිභොගික වෛත්‍යයන්ට: නමස්සාථ, නමස්කාර කරවි: නාගා, නා රජුනි, තං, එය වො, නොපට: හිතාය සුඛාය, හිත සුඛ පිණිස: හවිස්සාති, වන්නේය.

9. එවං ආදිනා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්: ධම්මං, ධම්ම: දෙසෙත්වා, දේශනා කොට: තෙ, ඔවුන්: සමග්ගෙ කත්වා, සමගි කොට: සම්ඤ්ඤි සුමනං, සම්ඤ්ඤි සුමන දෙවියන්: රාජායතනෙ සද්ධිං, කිරිපළි ගසක් සමග: තස්ම එව, එහිම: පතිට්ඨාපෙත්වා, සිටුවා: ජෙතවන විහාරං එව, දෙවරම් වෙහෙරටම: අගමාසි, ගියේය. අථ, ඉක්බිති: නාගා, නාගයෝ: තස්ම, එහි: වෙතියං කත්වා, වෛත්‍යයක් කොට: නිවං, නිතර: වන්දනා, වදිමින්: පුජෙන්නා, පුදමින්: වසිංසු, විසුහ.

අථ, ඉක්බිති: හගවති පරිනිබ්බුතෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි: තස්ම, එහි: මත්‍රය්‍යා, මිනිස්සු: වෙතියං, සැයක්: අකංසු කළහ.

තං අස්ස අපි, අද ද එය: රාජායතන වෙතියං ඉති, රාජායතන වෛත්‍යයයි: පකටං අහොසි. ප්‍රකට විය. අයං, මේ: රාජායතන වෙතියස්ස, රාජායතන වෛත්‍යයාගේ: උත්තරා, උත්තර්කියයි.

10. එකස්මිං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි වනාහි: ලඤ්ඤා දීපෙ,

ලඬකාදවීපයෙහි: සට්ඨිමනතා හික්කු, සැට නමක් පමණ හික්කුහු: සමනතකුට කලාණිකාදයො, සමන්තසුඵ, කැලණි ආදී: මහාවිහාරෙ, මහා විහාරයන්: වඤ්ඤා, වදිමින්: පුජේතො, පුදමින්: ආභිෂේඛනි, ඇවිදින්: තනො, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: නාගදීපෙ, නාග දීපයෙහි: රාජායතන වෙතිය, රාජායතන සැය: වඤ්ඤ කාමා හුත්වා, වදිනු කැමතිව: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්: තස්ම ගන්ත්වා, එහි ගොස්: රාජායතන වෙතිය, රාජායතන වෛතාසය: වඤ්ඤවා, වැද: පුජේත්වා, පුද පහාතාය රත්තියා, රූප පහන් වූ කල්හි: තෙ, උත්වහන්සේලා: සුතිවත්වා, මනාව හැද: සුපාරුතො, මනාව පොරවා: ගාමං, ගමට: පිණ්ඩාය, පිඩු පිණ්ඩස: පටිසිත්වා, පිටිප: සකලගාමෙ, මුළු ගමෙහි: වරනතො, හැසිර: කිඤ්චි, කිසිවක්: අලභිත්වා, නොලැබ: යථා, යම් සේ: ධොත පනෙන එව, සේදු පාත්‍රයෙන්ම: නිකබ්මිංසු, නිමුණාහ. තද, එකල්හි: තස්මිං ගාමෙ, ඒ ගමෙහි: සට්ඨි කභාපණ්ණා, කහවනු සැටකට: දසී හුත්වා, දසියක් ව: එකස්මිං කුලෙ, එක ගෙදරක: වසමානා, වාසය කරන්නා වූ: නාගා නාම, නාගා නම්: එකා මාතු ගාමො, එක් ස්ත්‍රියක්: සටං, කළය: ආදය, ගෙන: උදකත්වාය, දිය සඳහා: ගව්ෂනි, යන්නී: ගාමආරෙ, ගම් දෙරෙහි: තෙ හික්කු, ඒ හික්කුන්: දිස්වා, දැක: තෙසං, උත්වහන්සේලා: සනතිකං, සමීපයට: ගන්ත්වා, ගොස්: වඤ්ඤවා, වැද: අයභා, ආයභීයන් වහන්සේ: හික්කාවාරං, පිණ්ඩපාතය: ලභිංසු ඉති, ලැබුනාහුදැයි: පුච්ඡි, විචාළාය. හික්කු, හික්කුහු: උපාසිකෙ, උපාසිකාවෙති, තාව, තවම: අයං, මේ: පුරෙ හත්තං, එව, පෙර බත් කාලයම යයි: ආහංසු, කීවාහුය. සා, ඕනොමෝ: තෙසං, උත්වහන්සේලාට: කිඤ්චි, කිසිවක්: අලඬං භාවං, නොලැබුනු බව: ඤත්වා, දැන: දෙමනස්සා, දෙමනස් වූවා: කෙනනු බොහුත්වා උපායෙන, කිනම් උපායකින්: අජ්ඣ, අද: අයභානං, ආයභීයන්ට: දන දස්සාමි ඉති. දන් දෙමි දැයි: විනේතනි, සිතන්නී: පුබ්බෙ, පෙර: අහං, මම: සට්ඨි කභාපණං, කහවණු සැටක්: නිස්සාය, නිසා: පර කුලෙ, පර කුලයක: හතිං, බැල: කරොමි, කරමි. ඉදති, දැන්: අහං, මම: අඤ්ඤතරස්සා රත්තිං, අතික් රාත්‍රියට: දසී හුත්වා පි, දසියක්ව: දනං දස්සාමි ඉති එව, දන් දෙමි යි: සන්නිධානං කරවා, සනිටුහන් කොට: හික්කු, හික්කුන් වෙත: උපසංකමම, පැමිණ: තෙසං, උත්වහන්සේලාගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: සටං, කළය: ධූපෙත්වා, තබා: හත්තෙ, ස්වාමීනි, ඉමං පාදරහා, මේ කළය රන් පාදයක් වටී. යාව, යම්කාක්: අහං, මම: ආගමිස්සාමි, එන්නෙමි ද: තාව, ඒ තාක්: ආගමෙට ඉති, බලාපොරොත්තු වන්නැයි: වත්වා, කියා: තුරිත තුරිතා, වහ වහා: තං එව කුලං, එම ගෙදරටම: උපසංකමම, එළඹ: අයභා, ආයභීයෙති, සට්ඨිකභාපණං, (තවත්) කහවණු හැටක්: මෙ, මට: දෙට ඉති, දෙන්නැයි: ආහං. කීවාය. සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අයා: හොති, පින්වතිය, කිං, කිම: තවං, තී: පරකුලෙ, පර කුලයෙහි: දසී හුත්වා, දැස්සක් ව: පුරාණ ඉණනො, පරණ ණයෙන්: මුත්තිං, මිදුණු බවක්: න පස්සසි, නාපෙනෙන්නෙහි: අට, එසේ කල්හි: තිං, තී: පුනප්පුනං, නැවත

නැවත: වඩිසේනවා, වඩා: මෙ, මාගෙන්: ධනං, ධනය: යොනොසි; ගන්තෙහි: කිං එතං ඉති, මේ කිමෙක් ද? අථ, එකල්හි: සා, ඕනොමෝ: සාමි, සවාමිති, ධනස්වාය, ධනය ගැන: මා චිත්තෙසි, නොසිතුව මැනව: තුමහාකං සරෙ, ඔබගේ ගෙදර: රත්තිං දසි නුඛවා, රාත්‍රි දසියක්ව: කමමං, වැඩ: කරොනති, කරන්නී: ඉණනො, ණයෙන්: මුඤ්චිස්සාමි, මිඳෙන්තෙමි: මෙ, මට: සට්ඨි කභාපණං, කභවණු හැටක්: දෙථ, දෙනු මැනව: සො, හෙතෙම: සාධු ඉති, යහපතැයි: පණෙණ ලිඛිතවා, ලිපියක් ලියා: කභාපණෙ, කභවණු: අදසි, දන්නේය. අථ, ඉක්බිති: සා, ඕනොමෝ: නං, ඒ මුදල්: ගහෙතවා, ගෙන: සකලගාමෙ, සියළු ගමෙහි: ආහිණ්ඨිතවා, ඇවිද: එකෙකසා කුලසා, එක එක ගෙදරකට: එකෙකං, කභාපණං, එක එක කභවණුවක් බැගින්: දදනති, දෙන්නී: සට්ඨි කභාපණෙ, කභවණු සැටක්: දතවා, දී: භක්තං, බත්: සමපාදෙතවා, පිළියෙල කොට: පතෙතසු, පාත්‍රයන්හි: ආකිරිතවා, විසුරුවා: (බෙද) පතිගණනාපෙතවා, පිළිගන්නවා: අත්තනා, තමා විසින්: කතං වායාමං, කරන ලද වැයම: හික්ඛුනං, හික්කුන්ට: කථෙන්නී, කියන්නී: ආහ. මෙසේ කීවාය

11. අය්‍යානං, ආය්‍යීයත් වහන්සේලාගේ: පාදෙ, පාදයන්: වන්දිය, වැද: පච්ඤාමි, දන්වමි. මෙ, මා කියන්නක්: සුණාථ, අයහු මැනවි. කපණතෙත, දුට්ඨි භාවයෙන්: මෙ තාදිසී, මා සමාන: අඤ්ඤා, අතික් සත්‍රියක්: භුතලෙ, පොළෝතලෙහි: නථී, නැත.

12. අහං, මම: ඉණං, (පළමු ගත්) ණය: දතුං, දෙන්ට: අසකොනති, නොහැකිවන්නී: ඉණදසී, ණය දසියක්: අහොසිං, වීමි. අබන්ධවා, නැයන් නැත්තේ: අපාහොගා, කිසි වස්තුවකුත් නැත්තේ: අනාළ්ඛිකා, සහල් නැළියක් පමණුවත් නැත්තේ: විහරාමි, වාසය කරමි.

13. අජාපි, අද ද: දනං දදනති: දන් දෙන්නී: රත්ති දසිතං, රාත්‍රි දසි බවට: ආගමිං, පැමිණියෙමි. අය්‍යා, ආය්‍යීයත්වහන්සේලා: මෙ, මාගේ: දුග්ගතජාහතං, දුප්පත් දනය: පරිභුඤ්ජනතු, වළඳන්වා,

14. ඉට්ඨාදිනා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්: අත්තනා, තමා විසින්: කතං, කරන ලද: සබ්බං අධිකාරං, සියළු වැඩ: වතවා, කියා: වන්දිතවා, වැද: සටං, කළය: ගහෙතවා, ගෙන: අගමාසි, ගියාය. හික්ඛු, හික්කුනු: තස්සා, ඇගේ: කථං, කථාව: සුඛවා, අසා: අහො අව්ජරියං, ඉති, අහො සුදුමැයි, විමහිත මානසා, විසමිත සිතින්: භක්තං, බත්: ගහෙතවා, ගෙන: මහානාමකෙ සරෙ, මහානාම නම් විල සමීපයෙහි: මුවලින්ද වනං, මිඳෙල්ල වනයට: පට්ඨිතවා, පිටිස: අට්ඨංසු, සිටියාහුය. අථ, අනතුරුව: තෙසු, ඔවුනතුරෙහි: සඨිකඤ්චරො, ප්‍රධාන තෙරුන් වහන්සේ: ආවුසො'ති, ඇවැත්ති යි: හික්ඛු, හික්කුන්: ආමනෙතවා, අමතා: ආයසමනෙතා, ආයුෂ්මත්තු: එකිසා, මැයගේ: සද්ධා ඛිජ්ජස, ග්‍රද්ධා ඛිජ්ජට: බෙත්තං, කෙත: සොධෙතතු, ශුද්ධ කෙරෙත්වා සරාහිතො, සරාහිට: ඉමං, මේ: දනය: මා භුඤ්ජනතු ඉති, නොවළඳන්වා යි: වතවා, කියා: ආහ, මෙසේ කීය.

15. හමො, එමිබා ඇවැත්ති. එසා, මෝ තොමෝ: නො, අපගේ: න මාතා, මැණි කනෙක් නොවේ. අසා, මෝ තොමෝ: නො, අපගේ: හගිනී ව, නැගණියක් ද: න ව, නොවේ. නසයු, නැන්දකෙනෙක් ද නොවේ. එසා, මෝ තොමෝ: න සුණියා, යෙහෙළියක් ද නොවේ. න ව සොහද, මිතුරියක් ද නොවේ.

16. ඉමෙ, යතයො, මේ යකිනු: සීලවනතා, සීලවත්තයහ. ගුණවනතා, ගුණවත්තයහ: සුබ්බතා, මනා වුන ඇත්තෝ යි: එකෙසා, මුත්ථිහත්සේලාට: දිනනං, දෙන ලද්දවු: අසාමපි, සච්ඡා දෙයක් නමුත් අනන්තඵලදංසියා, අපමණ විපාක දෙන්නේය.

17. ඉති, මෙසේ: මන්තවාන, සිතා: දීනා, බැගුපත් වු: දලිඳ, දිළිඳු වු: පාරකමමිකා, අනුත්තේ මෙහෙවරක කරන්නා වු: සා, මී තොමෝ: අත්තානං, ආත්මය: වික්කිණිත්වාන, විකුණා: අස්, අද: නො, අපට: දනං, දන්: අද, දුන්නිය.

18. මහස්ථලං, (ඒ උපාසීකාවට) මහත් විපාකය: ආකඩ්ඛිත්තා, කැමැත්තමෝ නම්: අත්තානං, (අපගේ) ආත්මයන්: පරිසොධෙම, පිරිසිදු කරමු. සරාගා, සරාගීව: ආසවෙ, කාමාදී ආශ්‍රවයන්: අත්තහත්ථවාන, නො නසා: තං, ඒ ආභාරය: න භුඤ්ජාම, අනුභව නොකරමු.

19. එවං, මෙසේ: වන්තා, කියා: තෙ, උත්ථිහත්සේලා: මුච්චිඤ වනෙ, මිදෙල්ල වනයෙහි: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තන්හි: තිසිත්තා, හුන්නාහු: විපස්සානං වඩ්ඪෙත්වා, විදහීතා වධා: සහ පටිසම්භිද්ධි, සිවුපිළිසිඹියා සහිත වු: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණ්ණිය, පැමිණියහ. අපං, ඉක්බිති: තෙ, උත්ථිහත්සේලා: තස්මිං වනයෙකි, එම වන ලැහැබෙහි: දෙවතාහි, දෙවතාවුන් විසින්: සාධුකාරං, සාධුකාර: පවත්තයමානා, පවත්වද්ද: ආගන්ත්වා, අවුත්: හත්තං, බත්: පරිභුඤ්ඤං, වැළඳුහ. අපං, ඉක්බිති: අස්සා ව, ඇගේ ද: හික්ඛුනං ව, හික්කුන්ගේ ද: පවත්ති: ඤත්වා, ප්‍රවෘත්තිය දැන: දෙවතානං ව, දෙවතාවුන්ගේ ද: සාධුකාරං සුත්වා, සාධුකාරය අසා: රඤ්ඤා, රජතුමාගේ: සෙනවත්තෙ, සේසතෙහි: අධිවත්වා, අධිගෘහිත: දෙවතා, දෙවිදුව: සත්තුට්ඨා, සතුටුව: සාධුකාරං, සාධුකාර: දදන්ති දෙන්නී.

20. මහා සද්ධං, මහා ශ්‍රද්ධාවන්තිය සාධු සධු, යහපත, යහපත: තයා, නී විසින්: කතං, කරන ලද්ද: සාධු සාධු ඉති, යහපත යහපත යයි: දනං, දන නමැති බිජුවට: බෙත්ත ගතං ආසී, සරු කෙත පිහිටියේය. අස්, අද: තෙ, කිට, සුලාභං, යහපත් ලාභයක්: අහු, විය.

21. රාජා, රජතුමා: දෙවතාය, දෙවි දුවගේ: සාධුකාර සද්දං, සාධුකාර ශබ්දය: සුත්වා, අසා: රෙ දෙවතෙ, එමිබෙ දෙවතාවීය, කිං, කිමෙක් ද: තුං, නී: අමහාකං, අපගේ: දනස්ස, දනයට: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසී, දුන්නී ද: උදහු, නොහොත්: පරස්ස ඉති, අනිකකුට දැයි

ඇසිය. අථ, ඉක්බිති; අස්ස, ඔහුට; දෙවතා, දෙවිදව: තව දුතං, නොපගේ දුතය; සන්ධාය, උදෙසා, න, නොවේ. සාධුකාරො, සාධු කාරය; නාගාය ඉති, නාගාවගේ දුතය සදහායි; වත්වා, කියා; ආහ. මෙසේ කිය.

22. යො තු, යම් කිසිවෙක් වනාහි: ජෙස්ස හෙජ්ජාදිතා, සිද්ධිමි බ්දිමි ආදියෙන්: පර ජීලනං කත්වාන, අනුන්ට ජීවා කොට: මහායාගං, මහ දන්: පවත්නෙති, පවත්වයි ද; තං, එය; න මහඤ්චං හොති, මහත් ඵල නොවේ.

23. යො, යමෙක්: අනාදරං, අනාදරය: පුරකඛත්වා, පෙරටු කොට: අස්සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරව: අයොනියො, අනුවණින් යුක්තව: අබෙතෙත, නුසුදුසු කෙනෙහි: දුතං, දුතය; දදෙ, දෙන්නේ ද; තං, ඒ දුතය: මහඤ්චං න හොති, මහත් ඵල නොවේ.

24. දලදෙසි, දිළිඳු කෙනෙක් නමුත්: මහා සද්ධො, මහත් සැදැහැ ඇත්තේ: සාදරො, ආදර සහිත වූයේ: සුඛ මානසො, පිරිසිදු සිතැත්තේ: අස්සමපි, සම්ප්පයකුදු: දෙති, දේද: සො, ඒ දුතය තෙමේ: සද, හැමකල්හි: අනන්ත ඵලදෙසියා, අප්‍රමාණ විපාක දෙන්නේය.

25. ආදිතා, යනාදීන්: දනෙ, දුතයෙහි: මහඤ්චතං, මහත් ඵල බව: වණ්ණෙත්වා, වණ්ණනා කොට: මහාරාජ, මහ රජ නාගදීපෙ, නාග දීපයෙහි: නාගා නාම, නාගා නම්: එකා සට්ඨකභාජණ දසි හුත්වාපි, කහවණු සැටකට දසියක්ව ද: හික්ඛුතං, හික්ඛුන් වහන්සේට: එවං ව එවං ව, මෙසේ මෙසේ ද: දුතං, දුතක්: අදසි, දුන්නාය. හික්ඛු ව, හික්ඛුහු ද: තස්සා, ඇගේ: දුතං, දුතය: නිස්සාය, නිසා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්තා, පැමිණියහ. අහං, මම: තස්සා, ඇයට: තුස්සිත්වා, සතුටුව: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසිං ඉති, දුනිමි යි: සබ්බං, සියල්ල: විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්: කථෙසි, කියේය. රාජා, රජතුමා: තං සුත්වා, ඒ අසා: සොමනස්සො, සතුටු වූයේ: ඉණ්දයකං ව, ණය දුන් අය ද: තං ව, ඇය ද: ආනාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: කභාජණෙ, කහවණු: දදන්තො, දෙමින්: අදසිං කත්වා, දසි කමෙන් මුදවා: සබ්බං තං දීපං, ඒ සියළු දිවයින: බ්‍රහ්මදෙයං කත්වා, උතුම් දයාදය කොට: තස්සා එව, ඇයට ම: දත්වා, දී: මහා සම්පත්තං, මහත් සම්පත් ද: අදසි, දුන්නේය. තතො පට්ඨාය කිර, එතැන් පටන් වනාහි: තං දීපං, ඒ දිවයින: නාගදීපං ඉති, නාගදීප යයි: පඤ්ඤායි, ප්‍රකට විය. සා, ඕ තොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: බ්‍රහ්ම, බොහෝ: පුඤ්ඤකම්මං, පින්කම්: කත්වා, කොට: ජීවිත පරියොපානෙ, ජීවිතයාගේ කෙළවර: දෙවලොකෙ, දෙවිලොව: නිබ්බත්ති, උපන්නාය.

26. එවං, මෙසේ: පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්: උපගතමනො, එළඹ සිටි සිත් ඇත්තී: ආතුමං, තම ආත්මය: දසං කත්වා, දස කොට: දුතං දත්වා, දන් දී: නිදිවං, දිව්‍ය ලොකයට: පයති, පැමිණියාය. පාසංසිකා ව හොති, ප්‍රශංසාවට සුදුසු තැනැත්තියක් ද විය. යසමා, යම් හෙයකින්: දුතං,

දනය; ඉවර්තස්සදනං, කැමැති කැමැති වස්තුව ප්‍රදනය කරන්නා වූ; සුරතරු සමං, දිව්‍ය කල්ප වාක්‍යයක් සමාන ද; තස්මා, එහෙයින්; හවතා, පින්වත්නි, මවෙස්සාරිං, මසුරු මල නමැති සතුරා; හතථ, තසව්; දන මිත්තං, දන නැමති මිතුරා; හජචෙතා, හජනය කරවි.

නාගාය වත්පුං, නාගාවගේ කථාව; තවමං, තවවැන්නයි.

10. වත්පුල පච්ඡික කථාව.

(5) 10. වත්පුල පච්ඡිකස්ස, වත්පුල පච්ඡිකයාගේ; වත්පුමිති, කථා වස්තුවෙහි; අයං, මෙ; ආනුසුබිති කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. එකස්මිං සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි; සීහල දීපෙ, සීහල රටෙහි; බ්‍රාහ්මණානිසං නාම, බ්‍රාහ්මණිකයා සාය නම්; හයං, බියක්; ආදස සංචච්ඡරං, දෙළොස් අවුරුද්දක්; අවිධායි, පැවැත්තේය. එත්තක, කාලං, එපමණ කලක්; ලංකාදීපෙ, ලක්දිවෙයි; දෙවො, වැස්ස; සමමා, මනාව; න පාවසායි, නො වැස්සේය; තස්මා, එහෙයින්; සස්සෙ, ධාන්‍යයන්; අසම්පජ්ජනෙන, මනාව නොවැඩුණු හෙයින්; ජාතක හයං, දුර්ගික්‍ෂ හයක්; ජාතං, උපති. දුබ්බොජනෙන, නරක ආභාරයෙන්; උපද්දනානං, උච්චුරථ පත්; මනුස්සානං, මිනිසුන්ට; රොග හයං ච, රෝ බියක් ද; ජාතං, උපති; ඉති, මෙසේ; අට්ඨි වම්මාවස්සො, මනුසසා, ඇට සම් ඉතිරි වූ මිනිස්සු; දුක්ඛිතා, දුකට පත් වූවෝ; අහෙසුං, වුහ. ඉත්ථයො, ස්ත්‍රීහු; සරෙ සරෙ, ගෙයි ගෙයි, යක්ඛිණියො විය, යක්ඛිණිනන් වැනියහ; පුරිසා, පුරුෂයෝ; පෙන පිසවා විය, ප්‍රේත පිසාවයන් මෙන්; අහෙසුං, වුහ. තෙසු තෙසු කිර ද්වාරෙසු, ඒ ඒ ගෙදෙරවල් හි; අවමඬිහල, අවමගුල් කොලාහල සඳහන ව, කොලාහල හඬින් ද; පරොදන්නානං, හඬන්නන්ගේ; විලාපසඤ්ඤන ව, විලාප ශබ්දයෙන්ද; එක කොලාහලං අහොසි, එකකින් කෝලාහල විය. තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තන්හි; මත මනානං, මළ මළවුන්ගේ; කුණපගඤ්ඤන, කුණප ගඳින්; සන්නිපතිතානං, රැස් වූ; අමනුස්සානං, අමනුෂ්‍යයන්ගේ; වසෙන, වසයෙන්; මහබිහයං අහොසි, මහත් බියක් විය. එවං, මෙසේ; අනෙකෙහි හයෙහි, නොයෙක් බියවලින්; උපද්දනා, උපදුන වූ; ලඬිකාදීප වාසිනො, ලක්දිව වැසියෝ; පබ්බත නදී සොබිතාදිසු. පච්ඡික ගංගා ගුහාවන්හි; යස්ස කස්ස ටි, යම් කිසි තැනෙක්හි; ගන්තවා, ගොස්; ජීවන්ති, ජීවත් වෙති. තද, එකල්හි; වත්පුල පච්ඡික සම්පෙ, වත්පුල පච්ඡික සම්පයෙහි; මනුස්සා, මිනිස්සු; තං පබ්බතං, ඒ පච්ඡිකය; සරණං කන්තවා, පිහිට කොට; යෙතුයෙහන, බොහෝ සෙයින්; පබ්බත පාදෙ, පච්ඡික පාදයෙහි; වසන්ති, වාසය කරති. තද, එකල්හි; පබ්බත පාදගාම භාසිකො, පච්ඡික පාද ගමෙහි වැසි; එකො, එක් මිනිසෙක්; අත්තනො, තමාගේ; මාතුගාමෙන සද්ධි, භාය්‍යාව සමග; ජීවනොපායං, ජීවත් වීමට

උපායක්: පරියෙසන්නො, සොයන්නේ: පබ්බතං, පච්ඡයට: ආරුහිත්වා, නැග: ආහිණ්ඩන්නො, ඇවිදින්නේ: පබ්බත මස්සකෙ, පච්ඡය මුදුනෙහි: එකං කාර රුක්ඛං, එක් කරගසක්: දිසවා, දැක: තස් එව, එහිම: වසිස්‍යාමි ඉති, වාසය කරන්නෙමි යි: රුක්ඛං උපතිස්‍යාය, ගස ඇසුරුකොට: ගෙහං කත්වා, ගෙයක් කොට: වසති, වාසය කරයි. තස්මිං පන කාර රුක්ඛෙ, ඒ කර ගසෙහි: තිස්‍යො සබ්බායො, අතු තුනක්: අහෙසු, වුහ. සො, හෙතෙම: තාසු සාබ්බාසු, ඒ අතුච්ච: එකාය, එකකින්: ආගතතුක සක්කාරං, ආගතතුක සත්කාර: කරිස්‍යාම, කරන්නෙමු. එකාය, එකකින්: දනං, දන්: දස්‍යාම, දෙන්නෙමු. එකං, එකක්: අම්භාකං, අපගේ: පරිභොගස්ථාය, පරිභොගය පිණිස: හවිස්‍යති ඉති, වන්නේ යයි: විකප්පෙත්වා, කල්පනා කොට: අත්තනා, තමන්ට: නියමිත සාබ්බාය, නියම අත්තෙහි: පණණං, කොළ: පරිභුක්ඛන්තා, අනුභව කරමින්: තස්ස, එහි: වසන්ති, වසත්.

2. අථ, එකල්හි: එක දිවසං, එක් දවසක්: එකො හික්ඛු, එක් හික්ඛුවක්: හික්ඛාවාරධානං, හික්ඛාවාරස්ථානයක්: ගවෙසන්තො, සොයන්නේ: තෙසං ගෙන, ඔවුන්ගේ ගෙයි: ධුමං දිස්වා, දුම් දැක: ධුම සක්ඛාය, දුම් සලකුණෙන්: තස්‍ය, ඔහුගේ: ගෙහං, ගෙදරට: අගමාසි, ගියේය. අථ, ඉක්බිති: සො පුරිසො, ඒ පුරුෂ තෙම: තං, උත්චිතන්සේ: දිස්වා, දැක: සොමනස්‍යස්‍යන්තො, සොමිනසට පැමිණියේ: අහො: පුදුමයි: වත, ඒකාන්තයෙන්: මයං, අපි: ඉමෙ පණණං නිස්‍යාය, මේ කර කොළ නිසා: මහත්තං පුක්ඛකමමං, මහත් පින්කම්: පසවාම, රැස්කරමු. චිරදිට්ඨො ව අයො, බොහෝ කලකින් දක්නා ලද ආයඝීයන් වහන්සේ: අහිවාදනං ව, වැදීම ද: කරිස්‍යාමි ඉති, කරන්නෙමි යි: ගත්ත්වා, ගොස්: ථෙරස්‍ය, තෙරුන් වහන්සේගේ: තස්සො, අතින්: පත්ත, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: එාසුකධානෙ, පහසු තැනෙක්හ: තං උත්චිතන්සේ: නිසීදපෙත්වා, වඩා හිඳවා: පණණං, කොළ: ආහරිස්‍යාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමි යි: කාර රුක්ඛ සමීපං, කර ගස ලහට: අගමාසි, ගියේය. තද, එකල්හි: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රි භාගයෙහි: තස්‍ය රුක්ඛස්‍ය, ඒ ගසේ: පණණං ආදිං කත්වා, කොළ ආදි කොට: අත්තමසො, යටත් පිරිසෙන්: ජල්ලිං, උපාදය, පතුරු පටන්: පාණකා, පණුවෝ: බාදිංසු, කෑහ. සො, හෙතෙම: තං රුක්ඛං, ඒ කරගස: දිස්වා, දැක: දුක්ඛි, දුකැත්තේ: දුමමනො, නො සතුටු සිතැත්තේ: නිවත්තිත්වා, ආපසු හැරී: ගෙහං එව, ගෙදරටම: අගමාසි, ගියේය. අථ, එකල්හි: අස්‍ය, ඔහුගේ: හරියා, භායඝීච: තුච්ඡ හස්සෙත, හිස් අතින්: ආගච්ඡන්තං, එන්නා වූ: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක: අස්, අද: අයො, හිමියනි තුච්ඡහස්සෙත, හිස් අතින් ආගතො, ආයේ: කිං ඉති, කිම දැයි: පුච්ඡි, විචාළාය. අථ, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අවික්ඛන්නො, දන්වන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කීයේය.

3. විත්තිතං, සිත්ත ලද: යං, යමෙක්: සමිද්ධානං, සමාද්ධ වූ: පුක්ඛාදිවතං, පුණ්‍යවත්තයන්ට: සමිජ්ඣති. සමාද්ධ වේ. ඊහන්තානං අපි,

උත්සාහ කරන්නා වූ ද; අප්ප පුඤ්ඤානං, අල්ප පින් ඇත්තවුන්ට; තථා එපරිද්දෙන්; න සිස්සධිති, සිද්ධි නොවන්නේය.

4. වීර දිට්ඨස්ස, බොහෝ කලකින් දුටුවා වූ; අය්‍යස්ස, ආයතීයත් වහන්සේට; අජ්ජතනාය අපි, අද දවසට පවා; දතුං, දනක් දෙන්නට; පණ්ණමත්තං, අපි, කර කොළ පමණකුත්; නො ලඳං, නො ලද්දේමි. නො, අපගේ; මඤ පුඤ්ඤතා, මද පින් ඇති බව; අහො, වෙදයකි.

5. එවං ට පන වත්ථා, මෙසේ ද කියා; හද්දෙ, සොළුර කර රුකෙහි, කර ගසෙහි; පණ්ණං පි, කොළයකුදු; ජලිංචී, පතුරුද; උපාදය, පටන්; සබ්බං, සියල්ල; පාණකා, පණුවෝ; බාදිංසු ඉති, කැනයි; ආහ, කීය. සා, මි තොමෝ; තං සුත්ථා, ඒ අයා; තස්ස, ඔහුට; එවං, මෙසේ; ආහ, කීවාය.

6. ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; එතං, මෙය; සභාවං, සභාව ධර්මයකි. කත පුඤ්ඤස්ස, කරන ලද පින් ඇති; ජත්තනො, සත්වයන් වෙතට; මුත්තා වෙච්චියාදයො, මුතු මැණික්; වෙළුයා ආදී රත්තයෝ; ස්වයං, එව, තෙමීම සමායනකි, පැමිණෙත්.

7. අලකඛිතා, භාග්‍යය නැත්තා වූ; අධ්‍යෙඤ්ඤත, පින් නැත්තාවූ; දුබ්බගෙන; දුකඛිතයා විසින්; ඉධ මානුසෙ, මේ මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි; පරික්කමේන, බොහෝ උත්සාහයෙන්; සඤ්චිතං, රැස් කරන ලද; යං ට, යම් වස්තුවක් ඇද්ද; (එය) තත්ථ, එහි; හනිස්සකිති නැසෙන්නේ යයි.

8. වත්ථා, කියා; ඉදති, දැන්; කිං, කුමක්; කරිස්සාම, කරන්නෙමුද; ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේ; නිසීදපෙත්වා, වැඩ හිඳුවා, අප්‍රමත්තකං අපි සථිල්ප දෙයක් නමුත්; අදතුං, නොදීම; අයුත්තං ඉති, නුසුදුසු යයි; වදනති, කියන්නී; අත්තනො, තමාගේ; සරීර මංසා, සිරුරෙහි මස්; පච්චිතා, පිස; ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේට; අජානාපෙත්වා, නොහඟවා; දස්සාමි ඉති, දෙමියි; විනෙත්වා සිතා; තා, ඇය; ලෙඛන සත්ථං, ලියන ආයුධයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; අත්තනො, තමාගේ; උරු මංසං, කලවා මස්; උක්කන්තිතුකාමා, උපුටනු කැමැත්තී; ගබ්භං, කාමරයට; පාවිසි; පිටිසියාය. අථ, එකල්හි; අස්සා, ඇයගේ; සාමිකොපි, සැමියා ද; තථා එව, එසේම, අත්තනො, තමාගේ; මංසං, මස් ථෙරස්ස, තෙරුන්ට; දස්සාමි ඉති, දෙමියි; මංසං, මස්; උක්කන්තිතුකාමා, උපුටනු කැමැත්තේ; තං එව, ඒ කාමරයට ම; පච්චෙධා, පිටිසියේ; හරියං, භායාචා; තථා, එසේ කරොත්ති, කරන්නී; දිස්වා, දැක; කිං, කුමක්; කරොසි ඉති, කරනිදැයි; පුට්ඨි, විවාළේය. සා, මි තොමෝ; අය්‍යා, හිමියනි, මම, මාගේ; සරීර මංසං, ශරීර මාංසය; පච්චිතා, පිස; ථෙරස්ස, තෙරුන්ට; දස්සාමි ඉති, දෙමියි; ආහ, කීවාය. තං සුත්ථා, ඒ අයා; සාමිකොපි, සැමියා ද; අත්තනො, තමාගේ; සරීර මංසං, සිරුරු මස්; දතුකාමො, දෙනු කැමැත්තේ හද්දෙ, සොළුර මාතුගාමා නාම, ස්ත්‍රීහු නම්; අප්ප බුද්ධිනො, සථිල්ප නුවණැත්තෝ ය; දුක්ඛං, දුක්; සහිතුං, ඉවසන්ට අසකොත්ති,

නාහැකි වේත්. මම, මගේ සරිර මංසං, ශරීරයෙහි මස් දසුනි ඉති, දෙමියි ආහ, කීවේය ආ, එකල්හි අසු, ඔහුගේ හරියා, භායාංච: නතනො, තමාගේ මංසං, මස් දතුං, දෙත්ට: ඉව්ජති, කැමැති වේ. යාමිකොපි, සැමියාද: තථා එව, එසේමය: තෙසං, ඔවුන්ගේ: දනෙ, දත් දිංමති: මහජ්ඣාසයතා, මහත් කැමැති බව: අහො, පුද්ගලය. චුත්තං, හි, කියන ලද මැයි.

9. එවං, මෙසේ: දනපතීනං තු, දනපතීව දත් දෙත්තචුත්තේ වනාහි: මනො, සිත: දනෙ එව, දනයෙහිම: රමනෙ, ඇල්. අජ්ඣන්තිකං දනං, ආධ්‍යාත්මික ශරීර මස් දනය: දෙනෙ එව, දෙන කල්හිම: බාහිරෙසු, බාහිර වස්තු දනයෙහි: කථාවකා, කියනුම කවරේද?

10. එවං, මෙසේ: උතොජනෙ, දෙදෙනාම: අහං අහං, මම මම: පදසුං ඉති, දෙත්තෙමියි: මනෙතෙන, මන්ත්‍රණය කරන කල්හි: තෙසං, ඔවුන් කරා: සම්බලනස්මින, මාගෝපකරණ ගත් අතින් යුක්තව: සකො, ශක්‍රයා: තහිං, එහි: පාතුරුහු, පහළ විය.

11. කථං, ඒ කෙසේ ද යත්? එවං, මෙසේ: තෙහි, ඔවුන් දෙදෙනා විසින්: මංස දනයා උසාහනෙනන, මස් දීමෙහි උත්සාහ කරන කල: තෙසං, ඔවුන්ගේ: සද්ධා බලෙන, ශ්‍රද්ධා බලයෙන්: සකකසා, ශක්‍රයාගේ: පණ්ඩුකම්බල සිලාසනං, පණ්ඩුකම්බල ශිලාසනය: උණ්ණාකාරං දසොසි, උණුසුම් ආකාරයක් දැක් විය. සො, ඒ සත් දෙව් රජ: ඔලොකෙනො: බලන්නේ: තෙසං ජයම්පති කානං, ඒ අශ්‍රී සැමි දෙදෙනාගේ: පරිසුද්ධ, පිරිසිදු: අජ්ඣන්තික දනජ්ඣාසයං, ආධ්‍යාත්මික දන අධ්‍යාසය: සුඛවා, දැන: එනෙ, මේ: බොධිසත්තසා එව, බෝසතුන්ගේ ම: අජ්ඣාසයා ඉති, අදහස් ම යයි: කුට්ඨමානසො, සතුටු සිත් ඇත්තේ: සාලි, ඇල්වි: නණ්ඩුලානං, සහල්: දෙණං ව, නිමික් ද: මිගසකිකං ව, මුව මස් කලවයක් ද: දධි සං ව, දී කළයක් ද: තෙල සං ව, තෙල් කළයක්ද: ආදය, ගෙන: මුහුනෙන, මොහොතකින්: ගත්තවා, ගොස්: අක්කුතර චතුසො විය, එක්තරා මිනිසෙක් මෙන්: තෙසං, ඔවුන්ගේ: සරද්ධාරො, ගෞරව: ධරවා, සිට: තෙසං, ඒ ගේ: අනුපරියන්තො, වටේ යමින්: ඉමසම් ගෙනෙ, මේ ගෙදර: මනුසා, මිනිස්සු: කසු, කොහි: ගතා ඉති, ගියාහු දැයි: පුච්ඡිතෙ, විචාළ කල්හි: තං සුඛවා, ඒ අසා: ජයම්පතිකා, අශ්‍රී සැමි දෙදෙනා: ගෙනෙ ඉති, ගේ තුල යැයි: වචවා, කියා: ගෙනා, ගෙයින්: නික්මමිංසු, පිටවුවාහු ය. ආ, ඉක්බිති: තෙසං, ඔවුන්ට: සකො, ශක්‍රයා: භොත්තා, පින්වත්ති: ඉමසා අයසා, මේ ආයාසයන් වහන්සේට: කිසිවි, කිසියම්: දෙයාං, දිය යුත්තක්: අජිති, අද්දැයි: පුච්ඡිතො, විචාළ කල්හි: අයසා, සවාමිති උගතා, උප්පත් දි: මයං, අපි: අයසා, ආයාසයන් වහන්සේට: දෙයා ධමං, දිය යුතු දෙයක්: කුතො, කොහෙන්: ලභියාම, ලබන්නෙමු ද: අත්තමසො, යටත් පිරිසෙයින්: පණ්ණමනං අපි, කොළයක් පමණවත්: තජ්ජිති, නැතැයි: සකං, සියල්ල: අවොදං, කින

තතො, ඉක්ඛිති: සකෙකා, ගක්ඛා: තෙනහි, එසේ වී නම්: ඉමිනා තණ්ඩුලෙන, මේ සහලින්: හත්තං පච්ඡවා, බත් පියා: ඉමිනා උපකරණෙන සද්ධං, මේ උපකරණත් සමග: ථෙරං, තෙරුන්: හොපේසාප, උදෙසා යදි, ඉදින්: අනං, මම: විරායාමි, ප්‍රමාදවේමි නම්: මං, ආ: අනොලොකෙත්වා, නොබලා: තුමෙහපි, නුඹලාත්: භුක්ඛං, අනුභව කරව යථා පච්චයං, ඉතිරි ආහාර කැමැති පරිද්දක්: කරොප ඉති, කරව් යැයි: වත්වා, කියා: තං, ඒ ආහාර: අක්ඛයං, අවු නොවන සේ: අධිධානං, අධිෂ්ඨාන: කත්වා, කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවී ලොවටම: අගමාසි, ගියේය.

තතො, ඉක්ඛිති: තෙ, ඔවුහු: හත්තං, බත්: සපොදෙත්වා, සම්පාදනය කොට: ථෙරං, තෙරුන්: පරිවිසිත්වා, වළඳවා: තං, ඔහු: ආගමයමානා, බලාපොරොත්තු වන්නේ: අනාගව්ශෙන, නොපැමිණි කල්හි: සයං, අපි, ඔවුහු ද: පරිභංජිංසු, අනුභව කළහ. උක්ඛලියා පත, හැළියෙහි වනාහි: එකකටවිසු, එක් හැන්දක්: ගහිතමත්තධානං එව, ගත් පමණක් ම: පක්ඛදාසි, පෙනේ. උපකාරණානි අපි, උපකරණ ද: තථා එව, එසේමය: අප, ඉක්ඛිති: තෙ, ඔහු: තං අව්ඡරියං දිස්වා, ඒ සූද්ධමය දැක්: සොමනස්සො, සතුටු සිත් ඇත්තෝ වුහ. තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: මහත්තං හික්ඛු සඬ්ඨං, බොහෝ හික්ඛු සඬ්ඨං, සන්නිපාතාපෙත්වා, රැස් කරවා: සක්කරොත්තා, සත්කාර කරමින්: ගරුකරොත්තා, ගරු කරමින්: මානෙත්තා, බුහුමන් කරමින්: පුජෙත්තා, පුදමින්: පබ්බත පාදෙ, පච්ඡික පාදයෙහි: මනුස්සො ව, මිනිසුන් ද: අංතක කපණ්දධික වණ්ඛකාදයො ව, නොයෙක් දුගී මගී යාවකාදින්ට ද: දිබ්බාහාරෙන එව, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්ම, සන්නස්සෙත්තා, සන්නිප්පණය කරමින්: පිලං, රකකත්තා, පිල් රකිමින්: උපොසථ කමං, කරොත්තා, පෙනෙවස් රකිමින්: ධම්මෙන සමෙන, දැනුමින් සෙමෙන්: යාව ජීවිසිත්වා, දිවි ඇති තෙක් වැස: ආයු පරියොසානෙ, දිවි කෙළවර: දෙවලොකෙ, දෙවී ලොවෙහි: නිබ්බන්තිංසු, උපන්නාහුය.

12. හො, පින්වත්ති ජයමපති, ඒ අඹිසැමි දෙදෙනාගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පස්සථ, බලවී: සමංස දනෙපි, ගරීර මාංශ දිමේනුද: දන මානසං, දන චේතනාව: පුරෙත්වා, පුරා: තෙ, ඔහු තුමු: දනය්‍ය, දනයාගේ: එලං, විපාකය: ලභිංසු: ලැබුහ. තුමෙහපි, තෙපි ද: සඬා ධුරං, ශ්‍රඩා ධුරය: සෙවථ, සේවනය කරව,

වික්ෂිල පබ්බතස්ස වත්ථුං වත්ථුල පච්ඡික කථාව: දසමං, දශ වැන්නයි.

මිග්ගපොතකවග්ගො පක්ඛවමො - පස්වැනි මිග්ගපොතක වර්ගයයි.

උත්තරොලිය වග්ගො ජට්ඨො

1. උත්තරොලිය කථාව.

(6) 1 උත්තරොලිය වත්ථුං, උත්තරොලිය කථා වස්තුවෙහි, අයං, මෝ, ආනුසුඛිඛී කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ කිර, සිංහල ද්වීපයෙහි වනාහි: හගවනො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ: සාසනෙ, ශාසනය; පතිට්ඨිතෙ, පිහිටි කල්හි: තඤ්ඤා, ඒ ඒ තත්හි: විභුතෙ, පතළ වූ; ධම්ම විනයෙ, ධර්මය හා විනය ඇති: රාජරට්ඨෙ, රජරට: උත්තරොලියං නාම, උතුරාලු නම්: එකං මහත්තං ගාමං, එක් විශාල ගමක්: අහොසි විය. තස්ස ඛො පන ගාමස්ස ආසන්නෙ, ඒ ගම සමීපයෙහි වනාහි: ගොපාල ගාමකෙ, ගොපලු ගමෙහි: එකො ගොපාල වෙටකො, එක් ගොපලු කොල්ලෙක්: රජොජලල පරිකිණ්ණෙ ගන්නො. රජසිත් ගැවසී ගත් ශරීර ඇතිව: කුවෙලො, කිලිටි රෙද්දක් ඇඳ: පාදදම දණ්ඩ හඬො, පාදමයක් හා කෙටිටක් ගත් අත් ඇතිව: පානොව, උදෑසනම: යාගං පිවිත්වා, කැඳ බි: ගාවො, ගවයන්: පාලෙතුං, රක්තා පිණිස: වනං, කැලයට: ගව්ජනී, යයි.

අට, ඉක්බිති: අස්ස, ඔහුගේ: මාතු මහල්ලිකා, මහළු මවුකොමෝ: පුත්ත, පුත්‍ර නව සත්තිකං, තොප සමීපයට: ගව්ජනනා, යන්නෝ: නඤ්ඤා, නැත. අරහස්සෙ, කැලයෙහි දී: ඉමං, මෙය: ඛාදට ඉති, කන්නැයි: පාරිවාසිකං, පිළිණු: එකං ආලුච ඛණ්ඩං, කටු අල කැල්ලක්: අද්ධි, දුන්නේය. සො, හෙතෙම: තං අදය, එය රැගෙන: ගව්ජනනො, යන්නෝ: අත්තරාපරො, අතර මගදී: එකං පිණ්ඩ පාතිකඤ්ඤං, එක් පිණ්ඩපාතික තෙර නමක්: දිස්වා, දැක: වත්තීවා, වැඳ: ආලුච ඛණ්ඩං, කටු අල කැල්ල: පනෙන, පාත්‍රයෙහි: පතිට්ඨාපෙසී, තැබීය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, එය: පටිගගහෙත්වා, පිළිගෙන: එවං, මෙසේ: සලලකෙඛසී, සැලකීය. අයං දරකො, මේ දරුවා: අතිව දුක්ඛිතො, ඉතාම දුක්ඛිත. තස්ස, ඔහුගේ: එතං දෙය්‍යධම්මං, මේ දුත වස්තුව: සඵලං කරිස්සාමි ඉති, සඵල කරන්නෙමියි: තඤ්ඤා එව, එහිම: ධිකො, සිටියේ: විපස්සනං, විද්‍යුත් වඩෙස්වා, වඩා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: පරිභුක්ඛී, භුක්තීය. බුද්ධපුත්තානං, බුද්ධ පුත්‍රයන්ගේ: කරුණා මහත්තනා, කරුණා මහත්තය: අහො, සුදුමයි.

2. සාධුනං, සත්පුරුෂයන්ගේ: කරුණා නාම, කරුණාව නම්: ඊදිසෙසු, මෙබන්දන් කෙරෙහි: පවත්නාහි. පවතින්නේය. එයො ජිනත්‍රපො, මේ සඵලපුත්‍රතෙම: පිලකං, බැගෑපත්වූ: අතිව දුක්ඛිතා, ඉතා දුක්ඛිතයා: දිස්වා, දැක:

අසක්කතං, සක්කන්තොකරන ලද්ද වූ; පරිවාසං, පිළිගනු වූ; නිබ්බානං, ශුඛ නොකරන ලද; කරසාහත, අතින් ගෙන එන ලද; ආලුච ඛණ්ඩං, කටුවල අල කැල්ල; භුක්වා, අනුභව කොට; තං, ඒ ගොපලු දරුවා; යතිස්සාරො, බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේ; සුඛාපෙති, සුවපත් කළ සේක.

3. තනො, ඉක්බිති; සො, දරකො, ඒ ගොපලු දරුවා; ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවර; කාලං කථවා, කලුරිය කොට; තස්මිං එව ගාමෙ, එම ගමෙහිම; අක්කතරස්ස මාතුගාමස්ස, එක්තරා ස්ත්‍රියකගේ; කුට්ඨිහි, කුසෙහි; පටිසන්ධිං ගණ්හි, පිළිසිඳ ගත්තේය. තද, එකල්හි; තස්ස ආලුචඛණ්ඩානුභාවෙන, ඔහුට කටුවල අලය දුන් ආනුභාවයෙන්; එකො නිධි කුම්භො, එක් නිධානයක්; නිබ්බන්ධි, උපන්නේය. සො, ඒ නිධානය; සබ්බෙසං, සියල්ලන්ට; දිස්සමානො, එව, පෙනෙමින්ම; උත්තරෝලිය වාපියං, උතුරාලු වැවෙහි; ඉතොවිතොව, ඔබ්බෙන්; පවට්ඨමානො, පෙරළෙමින්; සංසරති, හැසිරේ. තද, එකල්හි; එකා පන ඉසී, එක් ස්ත්‍රියක් වනාහි; පවට්ඨමානං, පෙරළෙන; තං නිධිකුම්භං, ඒ නිධානය; දිස්වා, දැක; වෙගෙන, වේගයෙන්; ගත්තවා, ගොස්; තං, එය; අගගහෙසි, අල්වා ගත්තේය. තනො, ඉක්බිති; තස්මිං, එහි; පරිගහතිතා දෙවතා, අධිගාහිත දෙවතාවා; තස්සා, ඇගේ; හස්මං, අත; මොවෙසි, මිදවිය. අථ, එකල්හි; සා, ඕනෙමෝ; එකං මුත්තෙ, එක් අතක් ගැලවුණු මුත්තෙ; එකෙන, එක් අතකින්; ගණ්හාති, අල්වා ගනී. තනො, ඉක්බිති; ධර්මතා, දෙවතාවා; තස්සා, ඇගේ; එකං, හස්මං, එක් අතක්; තස්මිං එව, ඒ නිධානයෙහිම; අලලියාපෙසි, ඇලවිය. සා, ඕ නෙමෝ; තං හස්මං, ඒ අත ආකඩ්ඪිතං, ඇදගත්; අසක්කාන්ති, නොහැක්කි; නිවස්මි, හැදි; වස්මාදිං කථවා, වස්මාදිය කොට ඇති; සබ්බං, සියළු; පසාධන භණ්ඩං, ආහරණ බඩු; කුම්භියං එව, නිධානයටම; පක්ඛිපිත්වා, දමා; දෙවතාරාධනං කථවා, දෙවියන් යැදීම කොට; මුත්ත හස්මා, මිදුණු අත් ඇත්කි; පුත්ත, නැවත; නිධං, නිධානය; ඔලොකෙකුම්පි, බැලීමට ද; අවිසති, නොහැකි විය. අථ, ඉක්බිති; තස්ස, ඇයගේ; හස්මතො, අතින්; මුත්තමත්තෙ එව, මිදුනු ඇසිල්ලෙහිම; සො, ඒ නිධානය; ගත්තවා, ගොස්; පඨවිං, පොළොවට; පාවිසි, පිවිසියේය. අථ, ඉක්බිති; සා ඉසී, ඒ ස්ත්‍රී නෙමෝ; ගත්තවා, ගොස්; තං පවත්තිං, ඒ පුවත; මනුස්සානං, මිනිසුන්ට; ආරොවෙසි, දැනුම් දුන්නාය. ගාමවාසිනො, ගම් වැසි; මනුස්සා, මිනිස්සු; නිධං, නිධානය; දස්සනස්මාය, දැකීම පිණිස; යෙහුයොන, බොහෝ සෙයින්; වාපිං, වැවට; අගමංසු, ගියහ.

4. තනො, ඉක්බිති; ආලුච ඛණ්ඩ දින්න, කටු අලය දුන්; කුමාරස්සාපි මාතා, කුමාරයාගේ මව ද; තං, ඔහු; කුට්ඨිනා පරිහරන්ති, කුසින් දරන්නී; අක්කං පුත්තං, අතින් පුත්‍රයා; අධෙක, ඇකයෙහි; නිසිදපෙත්වා, හිඳුවා ගෙන; වාපිං එව, වැවටම; අගමාසි, ගියේය. තදපි, එකල්හි ද; සො නිධිකුම්භො, ඒ නිධානය; පඨවි තලනො, පොළොව තලයෙන්; උගගමම, උඩට අවුත්; උදක පිටෙට්ඨ, දිය පිට; අපරාපරං, ඔබ

මොබ; සඤ්චරි, හැසුරුණේය. තද, එකල්හි; ඔනුසා, මිනිස්සු; අමනාකං, සනතිකං, අපගේ සමීපයට; ආගව්‍යකුති, ඒවායි; ආසිං සනතා, බලාපොරොත්තු වෙමින්; අට්ඨංසු, සිටියහ. අථ, එකල්හි; සා කුමාරමානාපි, ඒ කුමාරයාගේ මවු නොමෝ ද; තථා එව, එසේම; වන්වා කියා; අට්ඨාසි, සිටියේ ය. නිධිකුම්භො, නිධානය; ථොකං, ටිකක්; ආගමම, අවුත්; තස්සා, ඇගේ; අභිමුඛධ්මානෙ, ඉදිරියෙහි; අට්ඨාසි, සිටියේය. පුත, නැවත; සා, ඕ නොමෝ; මම අචේක පුත්තස්සා, මගේ ඇකයේ සිටින පුතාගේ; ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්; ආගව්‍යකුති, ඒවායි; ආහ, කීය; න ආගව්‍යති එව, නො ආවේමය; තනො, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; මම, මාගේ; කුච්ඡිගතස්සා, කුසෙහි වූ; පුත්තස්සා, පුතාගේ; පුඤ්ඤානුභාවෙන, පුණ්‍යානුභාවයෙන්; ආගව්‍යකුති, ඒවායි, ආහ. කීවාය. තාය වුත්තමත්තෙ එව, එය කියන ලද කල්හිම; නිධිකුම්භො, නිධානය; සීසං, ආගමම, වහා අවුත්; තස්සා, ඇයගේ; පුරතො, ඉදිරියෙහි; සමීපෙ, සමීපයෙහි; අට්ඨාසි, සිටියේය. අථ, අනතුරුව; සා, ඕ නොමෝ; නිධිකුම්භස්සා, නිධානයට; තථ, තොපට; යුත්තධ්මානං, සුදුසු තැන; ත්වං, එව, ඔබම; ජානාහි, දනුව; තස්සා, ඇයගේ; වචන සමනක්කරං එව, කීමට අනතුරුවම; සො, ඒ නිධානය; පඨවියං, පෙළොවෙහි; පරිවත්තමානා, පෙරළෙමින්; ගන්ත්වා, ගොස්; තස්සා, ඇයගේ; ගෙහෙ, ගෙහි; යුත්තධ්මානෙ, සුදුසු තැනෙකි; අට්ඨාසි, සිටියේය. කුමාරස්ස, කුමාරයාට; කත්තබ්බ වය කරණං, කළ යුතු වැය කරණය; ධපෙත්වා, හැර; අඤ්ඤං, අනිකක්; කාතුං, කරන්ට; නිධිකුම්භො, නිධානය; න දෙති, නොදෙයි; අථ, ඉක්බිති; අපරභාගෙ, මෑත කාලයෙහි; කුමාරො, කුමාරයා; මාකුකුච්ඡිනො, මවු කුසින්; නිකම්භිත්වා, නිකම්; කමෙන, ක්‍රමයෙන්; සික්ඛාගහණ කාලෙ, ශිල්ප ඉගෙන ගන්නා කාලය; සමීපාපුණි, පැමිණියේය. තද කිර, එකල්හි වනාහි; දීපවාසිනො, දිවයිනෙහි වැඩ මිනිස්සු; පඤ්චවස්සිකං, පස් හැවිරිදි; කුමාරං, කුමාරයා; විහවානුරූපාහරණෙහි; සමීපත් අනුරූප වූ ආහරණයන්ගෙන්; අලංකරිත්වා, සරසා; මධ්‍යලෙන, උත්සවයෙන්; සික්ඛාපදං, ඉගැන්වීම; ගණනා පෙනති, කරවති. තද, එකල්හි; තස්සා, ඔහුගේ; මාතා, මෑණියෝ; සික්ඛාගහණ මධ්‍යලෙසු, අකුරු කියවීමේ මංගලයන්හි හා; නාමකරණ මධ්‍යලෙසු, නම් තබන මංගලයන්හි; පුත්තං, පුතා; පසාදෙනති, සරසන්නී; නිධිකුම්භනො, නිධානයෙන්; තද, එද; ඉත්ථියා, ස්ත්‍රිය; වීසින්; පක්ඛිත්ත වත්ථං, දැමූ වස්ත්‍රය; ගහෙත්වා, ගෙන; නිවාසෙසි, ඇත්දවූවාය. තනො, ඉක්බිති; වත්ථසාමිකා, වස්ත්‍රය අයිතිකාරිය; තස්සා, ඔහුගේ; ගෙහං, ගෙදරට; ආගතා, ආවා; වත්ථං වස්ත්‍රය; සඤ්ජානිත්වා, හැඳින; ඉමං, මෙය; මම වත්ථං, ඉති, මගේ වස්ත්‍රයයි; අග්‍රහෙසි, අල්වා ගත්තේය. කුමාරස්ස, කුමාරයාගේ; මාතා, මව්; තං දිස්වා, ඒ දැක; වත්ථස්සා ආගමනං, උස්ත්‍රයේ පැමිණීම පිළිබඳ සබ්බං, සියල්ල; කපෙසි, කීවාය. සා, ඕ නොමෝ; තං නිධිං ලභිත්වා, ඒ නිධානය ලැබී; ගොපෙත්වා, සහභාගෙන; පරිභුක්ඤ්ඤා, පරිභෝග කරන්නෙහිය. නිධයො නාම, නිධාන නම්; රඤ්ඤා සත්තක

භාවිං, රජුට අයිති බව; න ජානාසී, නොදන්නෙහිද; කිං කිම? ක්විං, නී; හලාහල විසනො අධිකං, හලාහල විෂයටත් වඩා අධික වූ; නිධිං, නිධානය; පරිභුක්තසිති පරිභොග කරන්නෙහි දැයි; වත්වා, කියා; ආහ, මෙසේ කිය.

5. විස, සර්ප දණ්ට විෂ ආදී විෂය; න විසං ඉති, විෂ නොවේ යයි; අක්කානං, කියන ලදී. රාජස්විං, රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂය; විසං ඉති, විෂ යයි; උච්චතෙ, කියනු ලැබේ. විසං, සර්පාදීන්ගේ විෂය; එක්ච කු එක තැනැත්තේ ම; නාසෙති, නසන්නේය රාජස්විං, රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂය; කෙචලං කුලං, සියළු කුලයම නසන්නේය.

6. කානතෙ, වනයෙහි; දහනා, ලැවී ගින්නෙන්; දඩ්ඪා, දවන ලද; පාදපා, වෘක්ෂයෝ; නුන, ඒකාන්තයෙන්; කිට්ඨනි, (සමහරක් ඉතිරිව) සිටිත් රාජ කොපා නලා, රජුගේ කෝප තැමැති ගින්නෙන්; දඩ්ඪා, දවන ලද; නරා, මනුෂ්‍ය නමැති වනයෙහි කිසිවක්නූ; තථා, එපරිද්දෙන්; න කිට්ඨනි, නො සිටිත්.

7. කාලො වා, මරණ හෝ; රක්ඛා, රජුට වඩා; කාරණං, වඩනේ ද; (බලවත් ද) රාජා වා, රජ හෝ; කාල කාරණං, මරනට වඩන්නේ ද; කෙ, කිට; සංසයොතු සැකය වනාහි; මා හොතු, නොවේවා; රාජා වා, රජ දරුවෝ වනාහි; කාලකාරණා'නි, මරුට වඩා බලවත්මය.

එවං, මෙසේ; වදනති, කියමින්; තං, ඇයට; සන්නප්පෙසී, තර්ජනය කළාය. තතො, ඉක්බිති; කුමාරමාතා, කුමාරයාගේ මව; ආහ. මෙසේ කීවාය.

8. යෙන, යමෙකු විසින්; යං චිත්තං, යම් චින්තාවක්; අනගෙන, අයුක්තියෙන්; ලද්ධං, ලබන ලද්ද; තස්ස, ඔහුට; තං, එය; රාජාදි භයං හි, රාජාදීන්ගෙන් වන්නාවූ භය; දෙති, දෙයි යො, යමෙක්; නගෙන, යුක්තියෙන්; මහාධනං, මහා ධනයකට; පඤ්ඤාති, පැමිණියේ ද; (ඒ ධනය) නාසං, නසන්නට; දෙවතාහි, දේවතාවන් විසින්; නහි සකෙකානනි, නොහැකි වෙත්.

9. එවං, මෙසේ; තාසං, ඇලා, වස්සු, වස්ත්‍රය නිසා ඇතිවූ කලහ මූලෙන, කලහය මුල් කරගෙන වූ; සා කථා මෝ කථා නොමෝ; රක්ඛා, රජුගේ; සන්නිකං, සම්පයට; අගමාසි; ගියේය. රාජා, රජතුමා; තං සුත්වා, ඒ අසා; ධනාහරණස්වාය, ධනය ගෙන ඊම පිණිස; රාජපුරිසෙ, රාජ පුරුෂයන්; පෙසෙසී, යැවීය මනුෂ්‍යා, මිනිස්සු; ධන සාම්ප්පය සන්නිකං, ධන හිමියා ළඟට; ගත්තවා, ගොස්; නිධි කුම්භං, නිධානය; පරාමසිංසු, ඇල්ලූහ. අථ, එකල්හි; සො, ඒ නිධානය; භයානක සද්දාං, භය ජනක ශබ්දයක්; පච්ඡෙතතො, පවත්මින්; ඉතො විතොව, මඬනොබ; අපසරතො, පෙරලෙමින්; පසාරිතා හස්ථ, දිගු කළ අත්; තස්ථ එව, එහිම; අලලියා, පෙනෙනා, ඇලලිමින්; ගහෙතුං, ගත්ට; න අද්ධි,

නුදුන්නේය. රාජපුරිසා, රාජපුරුෂයෝ: තං පචන්තිං, ඒ පුචන: රඤ්ඤා, රජුට: පෙසෙසුං, යැවුන. රාජා, රජතුමා: තං සුඛවා, ඒ අසා: විමිනො, පුදුම වූයේ: තථා සති, එසේ ඇති කල්හි: ධන සාමිකං, ධන හිමියා: ධනෙන සද්ධිං ධනය සමග: ආනෙතු ඉති, ගෙන ඒවායි: පෙසෙසි, යැවීය. තෙ, ඔවුහු කුමහිතා සද්ධිං, නිධානයත් සමග: ධන සාමිකං, ධන හිමියා: තෙත්වා, ගෙන ගොස්: රඤ්ඤා, රජුට: දසොසුං, දැක්වුන. රාජා, රජතුමා: කුමිනො, නිධානයෙහි: අවජරියං, දිසවා, පුදුමය දැක: ධන සාමිනො, ධන හිමියාට: එවා, මෙසේ: ආහ, කීය. හො, පින්වත තව, ඔබගේ කුමිනො, නිධානයෙන්: අමොකමපි, අපට ද: ධනං, ධනය: දෙති, දෙන්න. තනො, ඉක්බිති: උදකං ගහෙඤවා, දිය ගෙන: නිධිකුමිං, නිධානයට: අහිසිඤ්චි, ඉස්සේය. තං ඛණං එව, එකෙණෙහිම: කුමහි මුඛනො, නිධාන කටින්: උගගමම, උඩට ආ: මහාධන රාසි, මහාධන රාශියක්: අහොසි, විය. රාජා, රජතුමා: තං දිසවා, එය දැක: අතිවිය විමින මානසො, ඉතා පුදුමයට පත් සිතාත්තේ: නිධිකුමිනා සද්ධිං, නිධානය සමග: තස්ස, ඔහුට: මහත්තං, මහත් වූ: හොගකඛ්ඤං, හොග සමූහයක්: දඤවා, දී: තං ජනපදං, ඒ ජනපදය: තස්ස එව, ඔහුටම: දඤවා, දී: මහා පරිවාරෙන, මහා පිරිවරින්: පෙසෙසි, යැවී.

සො, හෙතෙම: තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: දනාදිහි පුඤ්ඤාති, දන් දීම් ආදී පින්: කඤවා, කොට: ආයුපිරියොසානෙ, ආයුෂයාගේ කෙළවර: සපුත්තදරකො, අඹුදරුවන් සහිතව: ගන්ඤවා, ගොස්: දෙව ලොකෙ: දිව්‍ය ලොකයෙහි: නිබ්බන්ති, උපන්නේය.

10. යො, යමෙක්: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: ගුණාධාර, ගුණධර්මයන්ට ආධාර වූ: ජිනත්‍රජානං, බුද්ධ පුත්‍රයන්ට: අසං අපි, ස්වල්පමාත්‍රයකුදු: දෙයාං, දනයක්: සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්: දදති, දෙයිද: - සො, හෙතෙම: පෙච්ච, පරලොච: සංසාර මහා විදුගෙහ, සසර නැමැති මහා සාගරයෙහි: සම්පත්ති නාවා: දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත්ති නැමැති නෞකාවෙන්: පතිට්ඨං, ප්‍රතිෂ්ඨාවට: එති, පැමිණේ.

උත්තරොලිය වත්ථුං, උත්තරොලිය කථාව: පඨමං, පළමු වැන්නයි.

2. තම්බසුමන තෙරුන්ගේ කථාව.

(6) 2. තම්බ සුමනඤ්ඤරයා වත්ථුං, තම්බසුමන තෙරුන්ගේ කථාවස්තු වෙති: අයං, මෙර: ආනුසුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. එකසමී කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: ලඪකායං, ලඪකාවෙහි: සද්ධා නිසො නාමරාජා, සද්ධා නිසා නම් රජතුමා: රජං කාරෙති, රාජ්‍යය කරවයි. තද, එකල්හි: එකො රාජපුරිසො, එක් රාජ පුරුෂයෙක්: රඤ්ඤා, රජතුමා විසින්: පෙසිනො, පිටත් කරන ලදින්:

කොට්ඨසාලං, කොටහල් නම් දනව්වට: අගමායි, ගියේය.

රාජ කිව්ව පසුතො, රාජකායායෙහි යෙදුණු: තසු, ඔහුට: තසම් ගාමෙ, ඒ ගමෙහි: මනුස්සා, මිනිස්සු: ආගන්තුක සකකාරං, ආගන්තුක සත්කාරය: කරොන්නා, කරන්නාහු: සසනං, ගිනෙල් සහිත: සවාසඤ්ඤා, වාසඤ්ඤා සහිත: භොජනං, ආහාර: සම්පාදෙත්වා, සම්පාදනය කොට: කාලං, කල්: ආරොවෙසුං, දැන්වූහ. තතො, ඉක්බිති: තං, ඔහු: භොජනස්වාය, ආහාර පිණිස: නිසින්න කාලෙ, හුන් කල්හි: එකො ගිකඬු, එක් ගිකඬුවක්: ගිකඬං වරමානො, පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ: අනුක්කමෙන, අනුක්‍රමයෙන්: තං ධානං, එතුනට: සම්පාදුණි, පැමිණියේය. සො, හෙතෙම: ථෙරං, තෙරුන්: දිස්වා, දැක: පසන්නො, පැහැදුනේ: තං, උන්වහන්සේ කරු: උපසංකම්භවා, එළඹ: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: සත සහිත හත්තං, ගිනෙල් සහිත බත්: ථෙරස්සා, තෙරුන්ට: අද්ධි, දුන්නේය. ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ: හත්තං, බත්: භුංඤ්ඤවා, වළඳ: සතං, ගිනෙල්: හෙසස්ස්වාය: බෙහෙත් පිණිස: උපනෙයි, ලඟ තබා ගත්තේ.

සො, හෙතෙම: එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං, කත්වා, මෙපමණ පින්කම්ක් කොට: ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවරෙහි: කාලකතො, කළුරිය කොට: ඉමස්මිං, එව දීපෙ, මේ ලඬිකා දීපයෙහිම: 'වල්ලභ' ගාමෙ, 'වල්ලභ' ගමෙහි: අඤ්ඤාතරස්මිං කුලෙ, එක්තරා පවුලක: නිබ්බන්ති, උපන්නේය. අථ, ඉක්බිති: අස්සා, ඔහුගේ: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: සුමනොති, සුමන යයි: වොහරිංසු, වාචනාර කළහ. සො, හෙතෙම: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: වුඬිං අත්වාය, වැඩි විය පැමිණ: දුරපරිග්ගතං කත්වා, ආවාහ වී: ගෙහං, ගෙදර: අස්සාච්ඡායනො, වාසය කරන්නේ: සරාවාසෙ, ගිහිගෙයි: ආදීනවං, ආදීනව ද: පබ්බස්සාය, පැවිදි වීමෙහි: ආනිසංසං ව, ආනිසංස ද: ඤත්වා, දැන: සම්පත්තිං, සම්පත්: පතාය, හැර: බ්‍රාහ්මණාරාම විහාරං, බ්‍රාහ්මණාරාම විහාරයට: ගත්ත්වා, ගොස්: පබ්බජිත්වා, පැවිදිව: ආරදධ වීරියො, පටන් ගත් වීර්ය ඇත්තේ: පහිතණො, නිවන් කරා මෙහෙයවන ලද සිත් ඇත්තේ: වත්ත පටිවත්ත සම්පන්නො, වත් පිළිවෙතින් යුක්ත වූයේ: නවිරෙන එව කාලෙන, නොබේ කලකිත්ම: විපස්සානං, විද්‍යුත්: වඩෙස්ත්වා, වඩා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: තම්බ සුමනසොරොති, තම්බ සුමන තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රකට විය.

අථ, ඉක්බිති: අස්සා, උන්වහන්සේගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, දුණ්භානුභාවයෙන්: තසම් එව විහාරෙ, එම වෙහෙරෙහිම: නිබ්බරුකෙහි, නිබ්බරි ගසෙහි: අධිව්‍යවා දෙවපුන්නො, අධිගෘහිත දිව්‍ය පුත්‍රයා: ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේ: නිබ්බං, නිකොර: දිබ්බානාරෙන, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්: උපධොති, උපඨාන කරයි. තස්ස පත ථෙරස්සා, ඒ තෙරුන් වහන්සේගේ: ආදය වස්සකාලෙ, දෙළොස්වන වස්කාලයෙහි: ලඬිකායං, ලඬිකාදෙහි: බ්‍රාහ්මණයං නාම, බ්‍රාහ්මණයා නම්: ජාතකං අහොසි,

දුර්ගිකෂයක් විය. තද පත, එකල්හි වනාහි: දුර්ගිකබහයෙහි, දුර්ගිකෂ හයෙන්: ජනෙසු පිළියමානෙසු, මිනිසුන් පෙළෙන කල්හි: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: පඤ්චසතෙ හිකඛු, පන්සියයක් හිකෂුන් වහන්සේ: ආනාරෙන, ආනාරයෙන්: කිලමමානෙ දිඨ්වා, ක්ලාන්ත වන්තවුන් දැක: තෙ, උන්වහන්සේලා: ආමනෙත්වා, අමතා: ආවුසො, ඇවැත්නි මයං, අපි: කතථ, කොහි: ගන්ත්වා, ගොස්: ජීවිස්සාම ඉති, ජීවත් වෙමු දැයි: මනෙත්වා, සාකච්ඡා කොට: තෙහි සබ්බෙහි, ඒ සියල්ලන් විසින්: ජල්ලා දීපෙ, දඹදිවට: ගන්ත්වා, ගොස්: ජීවිස්සාම ඉති, ජීවත් වෙමුයි: වත්වා, කියා: එකජකාසයෙ ජානෙ, එක අදහසක් ඇති වූ කල්හි: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: ගමන සජ්ජා අහොසි, ගමනට පිළියෙල විය. දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍රයා: තං දිඨ්වා, ඒ දැක: හනෙන, සවාමිනි කිං, කිම: ගමනා කාරං, ගමනාකාරයක්: පඤ්ඤායති, පෙනේ. කුහිං, කොහි: ගච්ඡට ඉති, වඩිනා සේක්දැයි: ආහ. විවාළේය. තං සුත්වා, ඒ අසා: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: දෙවපුත්තස්සා, දිව්‍ය පුත්‍රයාට: එවං, මෙසේ: ආහ, කීය.

2. දෙව, එම්බා දිව්‍ය පුත්‍රයා! ඉදති, දැන්: අයං ලඪ්ඛා, මේ ලඪ්ඛාදීපය: කෙවලා, හුදෙක්: දුර්ගිකබා අසි, දුර්ගිකෂා විය. තලාක රහද දයො, වැව් පොකුණු ආදිය: සුස්සිත්වා, වියළී: ඵලිත ආසුං, පැළි ගියාහුය.

3. ජලජා, දියෙහි උපන්නා වූ ප්‍රාණිහු: (මත්ස්‍යයෝ) විනාස ගතා, විනාශයට ගියාහුය. පිපාසා, පිපාසිත වූ: මිග සුකරා, මුවෝ හා ඌරෝ: ආරාව, දුර පෙනෙන: මරිචිං, මිරිඟුව: දිඨ්වා, දැක: කොය සක්ඛිනො, ජලය යන හැඟීම් ඇත්තාහු: ධාවතති: දුවත්.

4. වතා, වනයෝ: සීන පණ්ණා ආසුං, කොළ ගිළිහි ගියාහුය. භජාතාව, බිම්හි හට ගන්නා වූ: නිණොසධා, තෘණ ඖෂධ පැලෑටි වර්ගද: භසංච, බොල්ව: වණ්ඩා නිල සමාගතා, වණ්ඩ මාරුතය හා එක් වූවාහු: විකිරිසිංසු, විසිර ගියාහුය.

5. දීපසමිං, දිවයිනෙහි: දුබ්බොජනෙන, තරක ආහාර හේතුකොට ගෙන: පිළිතා, පිඩිත වූ: මානුසා පත, මනුෂ්‍යයෝ වනාහි: බිණ ලොහිත මංසකා, ලේ මස් කෂය වූවාහු: අධිවමමං, අදට සමී පමණක් ම: අවසෙසාස්සං, ඉතිරි වූවාහුය.

6. දෙව, දිව්‍ය පුත්‍රයෙහි: ජීවිතාසා, ජීවිතයෙහි අසා ඇති: තරා, මත්‍රෂ්‍යයෝ: පුත්ත දරකෙ, අමුදරුවන්: ගනෙත්වා, ගෙන: යතථ, යම් නැනෙක්හි: ජීවිතුං, ජීවත්වන්ට: සකෙකානති, හැකි වෙන් ද: තතථ, තතථ ඒ ඒ තත්හි: ගත ආසුං, ගියාහුය.

7. මහා දෙව, මහා දිව්‍ය පුත්‍රයා! යස්මා, යම් හෙයකින්: ඉධ සීහලෙ, මේ සිංහල රටෙහි: ජීවිතුං, ජීවත්වන්ට: න සකෙකාමි, නොහැක්කෙමි ද: තස්මා, එහෙයින්: ජල්ලදීපස්සා, දඹදිවට: ඉදති, දැන්: යාම ඉති,

යන්නෙමුයි: අබ්බුච්චි, වදළ සේක.

8. නං සුඛවා, ඒ අයා: දෙවපුතො, දිව්‍ය පුත්‍රයා: නය්‍යා, ඔහුගේ: අතීත කම්මං, අතීත කම්මය: පකාසෙඛවා, ප්‍රකාශ කොට: ගමන චිත්තං, ගමන සිත: පටිබාහෙනො, වළක්වමින්: එවං, මෙසේ: ආහ: කිය.

9. හනෙන, ස්වාමීනි තුවං, නුඹ වහන්සේ: අතීතමිහි, අතීතයෙහි: සඤ්ඤානො, කම්පල අදහන්නේ: එකස්ස හික්ඛුතො, එක් හික්ඛු නමකට: සනෙන සහ, ගිනෙල් සමග: පිණ්ඩපාත, හොජනං, පිණ්ඩපාත හොජනයක්: අදසි, දුන්නේය

10. තස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස, ඒ පුණ්‍යකම්මයාගේ: වාහසා, හේතුවෙන්: තුවං, නුඹ වහන්සේ: තනො වුතො, එයින් වුත වුයේ: එතස්මිං නියන්තභාවෙ, මේ දෙවන ජාතියෙහි: ජාය්‍යවා, ඉපිද: සුඛෙ, සැපයෙහි: ධිතො, පිහිටියේය.

11. මාතා පිතරො, මවුපිය දෙදෙනද: සහිරක්ඤාං, අමු රත් සහිත ව: සකංසරං, සාක්කිය ගෙදර ද: පභාය, හැර: සම්බුද්ධසාසනෙ, බුදු ආසන්න: බද්ධ මාතාසො, ඇලුණු සිත් ඇත්තේ: පබ්බජිතාන, පැවිදිව:

12. පටිපත්ති පරො හුඛවා, ප්‍රතිපත්ති සාරව: කිලකම්මං, කිලකුණු: භාවෙඛවා, වඩා: සො ඛවා, ඒ නුඹ වහන්සේ: ඛිණ්ණසච්චෙ ආසි, භන්ද්‍රයෙහිය. තද, එකල්හි: නෙ, නුඹ වහන්සේගේ: දන එලං, ඒ දනයාගේ එලය: තං, එය වන්නේය.

13. අථ, නැවත: හනෙන, ස්වාමීනි! මෙ, මාගේ: අපරමපි, අතිකුදු: අහං, යහපත් වු: වචනං, වචනයක්: සුණ්ථං, ඇසුව මැනව: මයා, මා විසින්: දියමානං, දෙනු ලබන්නාවු: යං තං දිබ්බතනං, යම් ඒ දිව්‍ය භාහාරයක්: පරිභුක්ඤ්ඤා, වළඳන්නෙහිද: ඉදමපි, මේ දෙන ලද්ද: තද, එකල්හි: දිත්ත, දෙන ලද: දනයා එව, දනයාගේම, තං එලං සියා: ඒ විපාකය වන්නේය.

14. යාව, යම්කාක්: එඤ්ඤා සීහලෙ, මේ සිංහල දීපයෙහි: දුබ්බික්ඛා යං, දුර්වික්ඛ හය: වුප සම්මතී, සංසිද්දේද: තාව, ඒකාක්: එඤ්ඤා එව, එහිම: සසියෙසහි, ශිෂ්‍යයන් සමග: මෙ, මට: කරුණාය, කරුණාවෙන්: වසංකං, වැඩ සිටිය මැනව.

15. ටීවරං, සිවුරු ද: පිණ්ඩපාතං ව, පිණ්ඩපාතය ද: හෙසස්සං, බෙහෙත් ද: සයනාසනං, සෙනසුන් ද යන: තං, ඒ සිවුපසය: තව, නුඹවහන්සේගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, කුශලානු භාවයෙන්: සද, හැම කල්හි: විපුලං හොති, මහත්කොට වේ.

16. හො හදත්තා, පින්වත් ස්වාමීනි උහන්සේලා: ජම්බුදීපං, දඹදිප්පං: කදවිපි, කිසි කලෙකත්: මා ගණ්ණතු, නොවඩින සේක්වා: නෙ, නුඹ වහන්සේලා: සකිව්ව පඤ්ඤා හුඛවා, සාක්කිය භාවනාදී කප්පකුචල

යෙදී: දුක්ඛස්‍ය, සංසාර උපායාගේ: අන්තං, කෙළවර: කරොන්තු, කෙරෙත්වා!

17. එවං ච පන වජ්‍යා, මෙසේ ද කියා: දෙව පුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍රයා: ජම්බුදීප ගමනං, දම්ඳිව ගමන: නිවාරෙත්වා, වළක්වා: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: පෙරං, තෙරුන්ට: දිබ්බමයෙහි, දිව්‍යමය වූ: ථිවර පිණ්ඩපාත සෙනාසනෙහි, සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසනයන්ගෙන්: උපට්ඨහති, උපස්ථාන කෙරේ. තං, එය: පෘඤ්චනං, හික්කු සත්‍යානං, පන්සියයක් හික්කුන් වහන්සේට: යාවදස්මි, ඇති පමණ: පහොති, සැනේ. එවං. මෙසේ: දෙවරාජා, දිව්‍ය රාජයා: ආදස සංවච්ඡරං, දෙළොස් අවුරුද්දක්: උපට්ඨති, උපස්ථාන කෙළේය. තතො, ඉක්බිති: දුබ්භික්ඛ භයෙ, දුර්භික්ඛ භය: වූපසනෙත, සංසිදුණු කල්හි: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: දෙව පුත්තං, දිව්‍ය පුත්‍රයා: ආමනෙතත්වා, අමතා: වාරිකං වරමානො, වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නේ: පඤ්චසනෙහි හික්කුහි සඳ්ථිං, පන්සියයක් හික්කුන් සමග: අනුක්කමෙත, පිළිවෙලින්: රාජරට්ඨෙ, රජරට: කණ්ඩරාජිකං නාම, කඩරොද්ද නම්: මහාගාමං, මහගමට: පත්වා, පැමිණ: හික්කං වරිත්වා, පිටු පිණිස හැසිර: එකස්මිං ධාතෙ, එක් තැනෙක: නිසීදිත්වා, හිඳ: පරිභුඤ්ථිං, වළඳන්නට: ආරම්භ, පටන් ගත්තේය.

හික්කු සට්ඨසාපි, හික්කු සට්ඨසයා ද: තද, එදින: මෙස පටලව්‍යනෙත, වැසි වලාකුල් ගැවසී ගත් කල්හි: සුරියාලෝකං, සුරියා ලෝකය: න දය්‍යොසි, නොදැක්කේය, අප්, එකල්හි: එකවෙට් හික්කු, ඇතැම් හික්කුහු: කුක්කුච්චායනතා, කුක්කුස් කරන්නාහු: න පරිභුඤ්ථිංසු නොවැළඳුන. තතො, ඉක්බිති: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තෙසං, උන්වහන්සේලාගේ: කුක්කුච්ච විනොදනත්වා, සැකය නැති කිරීම පිණිස: එකං සක්කර පාසාණං, එක් ගල් කැටයක්: ගහෙත්වා, ගෙන: නබ්භෙත, නිය අහිත්: ආකාසෙ, අහසට: බිපි දැමීමේය. යො, ඒ ගල: ආකාසං, අහසට: උගගන්ත්වා, නැඟී: සුරියො විය, හිරුමෙන්: ජලමානො, දිලිසෙමින්: අට්ඨාසි, සිටියේය. අප්, ඉක්බිති: තෙ හික්කු, ඒ හික්කුහු: නික්කච්චානුත්වා, සැක නැත්තෝව: පරිභුඤ්ථිංසු, වැළඳුන. තස්මා, එහෙයින්: තං ධාතං, එතැන: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: මණිසුරියං ඉති නාමෙත, මණිසුරිය යන නාමයෙන්: පාකටං අහොසි, ප්‍රකට විය. තතො, ඉක්බිති: පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: නික්කමිත්වා, නික්මී: ගඨිනාසනෙත, ගඟ අසල: වුලෙතවාල ගාමෙ, සුළු වැසර ගම: හික්කං වරිත්වා, පිටු පිණිස හැසිර: ගඨිනා තීරෙ, නිසීදිත්වා, ගං ඉවුරෙහි හිඳ: භුඤ්ඤතො, වළඳන්නේ: තෙ හික්කු, ඒ හික්කුන්: අප්‍යසුපෙන, ව්‍යඤ්ඤන මඳව: ලුබ්භතතා, රුක්ඛ බන්: භුඤ්ඤතො දිත්වා, වළඳන්නවුන් දැක: ආවුසො, ඇවුත්ති! මාලුබං භන්තං, භුඤ්ඤ, රළුබන් නොවළඳව: සුගන්ධසප්පි, සුවඳ හිතෙල්: මම පුඤ්ඤත, මගේ පිනෙන්: නිබ්බන්තිස්සාහි, උපන්නෙහි: තෙන සඳ්ථිං, ඒ සමග: භුඤ්ඤ ඉති, වළඳන්නැයි: ආහ, කීය. තං සුත්වා, ඒ අයා: හික්කු, හික්කුහු: කුණ්ඨිභාවෙන, නිශ්ශබ්ද වීමෙන්: අධිවාසෙස්සං, ඉවසුන. පෙරොපි,

තෙරුන් වහන්සේ ද; තද, එකල්හි: අත්තනා, තමා විසින්; පූර්වත්තභාවෙ, පෙර ආත්මභාවයෙහි: එකසා හික්මුනො, එක හික්මුවකට; දිනන, දෙන ලද; පරිත්තසකං, ගිතෙල් ස්වල්පය: ආවර්ජනා, ආවර්ජනා කොට; ඉදං ගඨොදකං, මේ ගඟ දිය සප්පි හොතු ඉති, ගිතෙල් වේවායි: අධිධායි, අධිශ්ඨාන කෙළේය. තනො, ඉක්බිති: වාලගාම විහාර තිස්සොයාව, සුළු වැසර විහාර තොට පටන්: භුත්තක තිස්සනරෙ, බත් බුන්තා තොට දක්වා: දියොජන මනෙහි උදකං, යොදුන් දෙකක් පමණ ජලය: පරිවත්තිතො, වෙනස්ව: පුග්ගා සප්පි අහොසි, සුවද ගිතෙල් විය. හික්මු, හික්මු: යාවදකං, හැකිතාක්: පරිභුක්ඛංසු, වැළඳුන. භාසනීව, කියන ලදී.

18. පරිත්ත, ස්වල්ප වූ: සත මත්තසා, ගිතෙල් මාත්‍රයක්වුණේ: දනෙන, දීමෙන්: එලං, විපාකය: ඊදිසං, මෙබඳුය. යො, යමෙක්: බහු භෙසජං, බොහෝ බෙහෙත්: දෙති, දෙයි ද: තසා, ඒ දනයාගේ: එලං, විපාකය: කො, කවරෙක්: භාසනී, කියයි ද:

19. තනො, ඉක්බිති: ගඨොදකං, ගංභාවේ: උභතො පසෙස, දෙපසෙහි: ගාමවාසිනො, ගම් වැසියෝ: තං සුත්වා, ඒ අසා: සට කොලඹාදයො, කළ කොතල ආදිය: පුරෙත්වා, පුරවා: සක සක ගෙනෙ, තම තම ගෙවල්හි: සන්තිධිං අකංසු, එක් රැස් කළහ.

20. එකසා හික්මුණා අපි, එකම හික්මුවකට: එක වාරං, එකම වරක්: දිනතසා, දෙන ලද: දනසා, දනයාගේ: එලං, විපාකය: ඉදං ඉති, මෙසේ යයි: මන්තො, දැන: භවන්තා, පින්වත්නි! දෙයාධමො, දිය යුතු දන වස්තුවක්: සති, ඇති කල්හි: විවෙයා, සිල්වතුන් සොයා: සඤ්ඤා, ශ්‍රද්ධාවෙන්: දනං, දනය: දදාම, දෙවි.

තමිඛ සුමනසේරසා වත්ථුං, තමිඛ සුමන තෙරුන්ගේ කථාව:
දුතියං, දෙවැන්නයි.

3. පූර්ව පරීක්ෂණය කිරීමේ කොමිෂන් කොටස.

(6) 3. පූර්ව පරීක්ෂණය කිරීමේ කොමිෂන් කොටස වත්ථුමිති, පූර්ව පරීක්ෂණය කිරීමේ කොමිෂන් වස්තුවෙහි: අයං, මේ: ආනුසුඛිකි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. අමනාකං, අපගේ: භගවතො, ගෞතම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට: පුබ්බෙ, පෙර: ලොකං, ලෝ වැස්සන්: ධම්මාමත රස පානෙන, ධම්මාමත රස පානයෙන්: නිබ්බාන මහා නගරෙ, නිවන් මහා නගරය: පරිපූරයනො, පුරවමින්: කසාපො නාම, කාශ්‍යප නම්: භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: ලොකෙ, ලෝකයෙහි: උදපාදි, පහළ විය.

තද, එකල්හි: එකො ජාතපදිකො, එක් දතවි වැසියෙක්: වාණිජ කමෙත, වෙළෙඳමෙන්: ජීවමානො, ජීවත් වෙමින්: පටිවසති, වාසය කරයි. අථ, ඉක්බිති: අපර භාගෙ, පසු කාලයෙක්හි: සො, හෙතෙම: මනොසිලා වුණුණං, හිරියල් සුණු: වික්කිණුනො, විකුණුමින්: ගාම නිගම ජනපදෙසු, ගම් නියම් ගම් ජනපදයන්හි: විවරති, හැසිරෙයි.

තද, එකල්හි: එකස්මිං ගාමෙ, එක් ගමෙක්හි: යොබ්බනිස්සීං, යොවුන් ස්ත්‍රියක්: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: මුලෙන, මුදලින්: මනොසිලා වුණුණං, හිරියල් සුණු: ගණ්හි, ගත්තේය. තතො, ඉක්බිති: වාණිජෙන, වෙළෙන්ද විසින්: අමම, මැණියෙනි, ජාතො අමිති ඉති, බඩගිනි ඇත්තෙමි යි: වුනො, කී කල්හි: සා, මී තොමෝ: තස්ස, ඔහුට: මයුර මංස රසෙන ව, මොතර මස් රසයෙන්: සුගඬ සඤ්ඤා සද්ධිං, සුවඳ ගිනෙල් සමග: සාලි භත්තං, ඇල්භාලේ බත්: වඩ්ඪෙසි, පිළිගැන්වීය.

තස්මිං බණෙ, එකෙණෙහි: එකො සුතබ්බො, එක් බල්ලෙක්: පට්ටමාන ගණ්තො, වෙවිලන ශරීර ඇත්තේ: බුධාහිභුතො, බඩසයින් යුක්ත වුයේ: පරිගිලනන බෙලා, කෙළ ගිලිමින්: තස්ස, ඔහුගේ: අභිමුඛං, ඉදිරියට: ආගඤ්ඤී, ආයේය. අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: තං දුක්ඛිතං, ඒ දුක් සහිතාවය: දිස්වා, දැක: කරුණාය, කරුණාවෙන්: කම්පමාන හදයො, කම්පා වූ සිත් ඇත්තේ: මයුර මංස රසෙන ව, මොතර මස් රසයෙන් හා: තෙලෙන ව, තෙලෙන් ද: මිසොත්ථා, මිශ්‍ර කොට: මහත්තං භත්ත පිණ්ඩං, මහත් බත් පිඩක්: අදසි, දුන්නේය. සො, ඒ බල්ලා: භත්තං, බත්: භුත්වා, කා: යොමනස්සො, සතුටු වුයේ: තඛ්ඛුඨං, වලිගය: වාලෙනො, සොලවමින්: තස්ස, ඔහුගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: අධ්වාසි, සිටියේය. වානිජොපි, වෙළෙන්ද ද: තං දිස්වා, ඒ දැක: සත්භුඨො, සතුටු වුයේ: එවං, මෙසේ: පඤ්ඤා, ප්‍රාප්තාවක්: ධ්වපෙසි, තැබීය.

2. අනෙත පුඤ්ඤන, මේ පින්කම කරණකොට ගෙන: අහං, මම: භවෙ භවෙ, භවයක් භවයක් පාසා: සතෙන මිස්සං, සුවඳ ගිනෙලින් මිශ්‍ර වූ: මයුරමංසෙන, මොතර මසින් යුක්ත වූ: අග්ගං, අග්‍ර වූ: සුචි, පවිත්‍ර වූ: සාලි භත්තං, ඇල් භාලේ බත්: ලභෙය්‍ය, ලබම්වා: අනෙතඤ, කෙළවර වනාහි: නිබ්බාන පුරං, නිව්වාණ පුරය: භජෙය්‍යං, භජනය කරම්වා!

3. සො පත වාණිජො, ඒ වෙළෙන්ද: එත්තකං පුඤ්ඤකමමං කරවා, මෙපමණ පින්කමක් කොට: ජීවිත පරියොසානෙ, ජීවිතයෙහි කෙළවර: දෙව ලොකෙ, දෙව ලොව: නිබ්බතතිත්ථා, ඉපිද: බුද්ධාත්තරං, බුද්ධාත්තරයක්: මහත්තං දිබ්බසම්පත්තිං, මහා දිව්‍ය සම්පත්: අනුභවිත්ථා, අනුභව කොට: තතො වුතො, එයින් දූත වුයේ: මතුස්ස ලොකෙ, මිනිස් ලොව: පඤ්ච ජාති සත්තං, ජාති පන්තියයක්: නිබ්බතතිත්ථා, ඉපිද: මයුර මංසෙන, මොතර මස්: සඤ්ඤා සද්ධිං, ගිනෙල් සමග: සාලි භත්තං එව, ඇල් භාලේ බත්ම: ලග්ගි, ලැබීය. තතො, එයින් දූතව: ඉමස්මිං බුද්ධස්සාදෙ, මේ

බුද්ධාත්පාද කාලයෙහි: හඟවති පරිනිබ්බුතෙ, බුදුන් පිරිනිවා කල්හි: සීහල දීපෙ, සිංහල දීපයෙහි: ගංභාතීරෙ, මහවැලි ගං ඉවුරෙහි: පුවගල ගාමෙ, පුගල නම් ගමෙහි: අඤ්ඤාතරයම් කුලෙ, එක්තරා කුල ගෙයක: පටිසන්ධි ගහෙණවා, පිළිසඳ ගෙන: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: ගඤ්ඤාතරයාක මන්වාය, ගැබ මෝරා: මාතු කුච්ඡිනො, මවු කුසින්: නික්මම්, නික්මයේය. තස්ස, ඔහුට: මාතෘපිතරො, මවුපියෝ: නිසේසා ඉති, නිසේයයි: නාමං අකංසු, නම් කළහ. සො, හෙතෙම: වයසානො, වැඩිවියට පැමිණියේ: සරාවාසෙ, ගිහිගෙයි: ආදීනව, ආදීනව ද: පබ්බජ්ජාය, පැවිද්දෙහි: ආනිසංසංව, ආනිසංස ද: සුඤ්ඤා, අසා: සබ්බං විහව ජාතං පනාය, සියළු සම්පත් අත්හැර: පුවගල විහාරං, පුගල විහාරයට: උපසංකම්ඤවා, එළඹ: පබ්බජ්ජං, පැවිද්ද: යාවි, ඉල්ලිය. හික්ඛු, හික්ඛුහු: තං, ඔහු: පබ්බාජෙණවා, පැවිදි කොට: උපසම්පාදෙස්සං, උපසම්පද කළහ. සො, හෙතෙම: නවිරෙන කාලෙන, නොබෝ කලකින්ම, සටෙනො, උත්සාහ කරන්නේ: වායමනො, වැයම් කරන්නේ: අග්ගඵලං, අග්ග ඵලය වූ: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණ්ණි, පැමිණියේ: පුඤ්ඤවා, පින්වතෙක්: පඤ්ඤවා, නැණවතෙක්: අහොසි විය. පරියත්ති ආගමො, ත්‍රිපිටක මථය උගත්: නිසේසෙරො ඉති. නිසේ තෙරණුවෝ යයි: සකල සීහලෙ, මුළු සිංහල රටෙහි: පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ විය. තස්ස පත ථෙරස්සා, ඒ තෙරුන්ගේ: පත්තං,පාත්‍රය: යො කොච්චි, යම් කිසි: අභිථො වා, ඉසුරුමත් කෙනෙක් හෝ: ගණ්ඤාති, ගතී ද: දලිද්දෙ වා, දිළිඤ්දෙක් හෝ: ගණ්ඤාති, ගතීද: සො පත, හෙතෙම වනාහි: අස්ස, උන්වහන්සේට: කාමං, කැමැති පරිදි: මසුර මංස රසෙන ව, මොනර මසින් ද: සුගන්ධ සංඝිතා සද්ධං, සුවඳ ගිතෙල් සමග: සාලි හතෙන, ඇල් හාලේ බහිත්: පුරෙණවා ව, පුරවාම: දෙති, දෙයි. ඉමිනා නියාමෙන, මේ ක්‍රමයෙන්: අස්ස, උන්වහන්සේට: සට්ඨි සංවච්ඡරාති, අවුරුදු හැටක්: අතික්කම්ඤ්ඤා, ඉක්ම ගියහ.

4. අට, ඉක්කිති: අපරභාගෙ, මෑත කාලයෙහි: එකො අමච්ච පුත්තො, එක් ඇමති පුතෙක්: එවං, මෙසේ: විනෙත, සිතිය, ඉමස්සා කිර ථෙරස්සා, මේ තෙරුන් වහන්සේට: නිබ්බං, නිකොර: මසුර මංස රසෙනව, මොනර මස් ද: සුගන්ධ සංඝිතා සද්ධං, සුවඳ ගිතෙල් සමග: සාලි හත්තං එව, ඇල් හාලේ බත්ම: උප්පාජ්ජිති, උපදී යයි: අනෙකා, බොහෝ දෙනා: කථයන්ති, කියත්. මයා, මා විසින්: ඉමං කාරණං පත, මේ කරුණ වනාහි, උප පරික්ඛිත්තං, පරික්ඛා කිරීමට: වට්ටති ඉති, වටී යයි: එවංව පත විනෙතො, මෙසේ ද සිතා: ගෙහං ගත්තො, ගෙදරට ගොස්: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රියෙහි: හරියාය, භාය්‍යාවට: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. හද්දෙ, සොළුර! පුළු පබ්බත විහාරවාසී, පුගල විහාරයෙහි වැසි: නිසේසෙරස්සා, නිසේ තෙරුන්ට: අස්ස, අද: අහං, මම: දනං, දනක්: දතුකාමො, දෙනු කැමැත්තෙමි. ථෙරස්සා, තෙරුන්ට: ඉධ ආගත කාලෙ, මෙහි පැමිණි කල්හි: මිස්සක තණ්ඩුලෙන, තිවුඩු සාලෙන්: කුණ්ඩ යාගුං, කුඩු මුසු කැද: පටිඤ්ඤා, පිය: භොජෙණවා, වළඳවා: උපකංඨාය වෙලාය,

වේලාව සමීප වූ කල්හි: පණණ සුපෙන, පලා ව්‍යාඤ්ඤානසකින් ද: බිලඬුනු දුනියෙන, කාඩි ඇඹුල් දෙවැනි කොට ඇති: මිඤ්ඤාන හතනං එව, නිවුටු හාල් බත්ම: දෙහි ඉති, දෙන්නැයි: වන්වා, කියා: පහානාය රත්තියා, රූප පහන් වූ කල්හි: සයං, තෙමීම: විහාරං, විහාරයට: ගන්න්වා, ගොස්: පේරං, තෙරුන්: වන්දින්නවා, වැද: හතෙන, ස්වාමිනී! අස්, අද: අමහාකං, අපට: අනුග්‍රහං කරොට ඉති, අනුග්‍රහ කරන්නැයි: නිමනෙකුන්වා, ආරාධනා කොට: සයං, තෙමීම: අඤ්ඤාත්, අත් තැනෙක: අගමායි, ගියේය. අප, ඉක්බිති: අස්ස, ඔහුගේ: ගෙනෙ, ගෙදර: අධිවත් දෙවතා, අධිගාහිත දෙවියා: රත්ති භාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: හරියාය සද්ධිං භාය්‍යාව සමග: මනෙතනස්ස, සාකච්ඡා කරන: තං වචනං සුන්වා, ඒ වචනය අසා: ඉමිනා පේරෙන, මේ තෙරුන් විසින්: පුබ්බෙ, පෙර: කතං, කරන ලද: පුඤ්ඤකමම විපාකස්ස, පුණ්‍ය කම් විපාකය: කෙනවි, කිසිවකු විසින්: අනිවත්තිය භාවං, නො වැලැක්විය හැකි බව: අයං, මෙතෙම: නුත, ඒකාන්තයෙන්: න ජානාති ඉති, නො දනී යයි: විනෙතන්වා, සීතා: තස්ස ගෙනෙ, ඒ ගෙයි: මහලලක පුරිසො විය. මහලු මිනිසෙකු මෙන්: සාලි තණ්ඩුලං එව ව, ඇල් සහල් ද: මයුර මංසං ව, මොනර මස් ද: ඝන කුම්භං ව, ගිනෙල් කලයක් ද: ගහෙනවා, ගෙන: ගෙහං, ගෙට: ආගමම, අවුත්: තස්ස හරියාය, ඔහුගේ භාය්‍යාවට: අද්ධි, දුන්නේය. තාය, ඇ විසින්: කුතො, කොහෙන්: අයං ආනිතං ඉති, මේවා ගෙන එන ලද්දේ දැයි: වුනෙන, විවාල කල්හි: දෙවතා, දෙවතාවා: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. අමම, මැණියෙනි! අමච්ච පුනෙතා, අමාත්‍ය පුත්‍ර කෙම: මං දිස්වා, මං දැක: හො, පින්වත! මයා, මා විසින්: අස්, අද: පුවපබ්බතවාසී තිස්සාසෝරෙ, සුව පච්ඡන් වැසි තිස්සා කෙරුන් වහන්සේට: නිමනනිතො, දැනට ආරාධනා කරන ලදි. නිං, තෝ: ඉමං, උපකරණං, මේ උපකරණ: ගහෙනවා, ගෙන: ගෙහං ගන්න්වා, ගෙට ගොස්: සරණං, ගෘහණියට: දන්වා, දී: එවං, මෙසේ: වදෙය්‍යාසි, කියව: ඉමිනා, මෙයින්: හතනං සමපාදෙනවා, බත් සම්පාදනය කොට: සවාඤ්ඤානං, ව්‍යාඤ්ඤාන සහිතව: පේරං, තෙරුන් වහන්සේ: භොජේතු, වළඳවන්ට: වදෙය්‍යාසි ඉති, කියවයි: මං, මට: අවො ව ඉති, කීවේ යයි: වන්වා, කියා: අනතරධායි, අතුරුදහන් විය.

5. සා පි, ඔ කොමෝ ද: තස්ස, ඔහුගේ: කථං, කථාව: සුන්වා, අසා: සමංස හතනං, මස් සහිත බත්: සම්පාදෙනවා, පිළියෙල කොට: පේරස්ස, තෙරුන් වහන්සේ: ආගත කාලෙ, පැමිණි කල්හි: පත්තං ගහෙනවා, පාත්‍රය ගෙන: නිසීදපෙනවා, වැඩ හිඳුවා: සවාඤ්ඤානෙන හතෙනත, ව්‍යාඤ්ඤාන සහිත බත්: පරිච්ඡි, වැළඳ විය.

පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: කත හතන කිව්වා, කරන ලද බත් කිය ඇත්තේ: විහාරං එව, විහාරයට ම: අගමායි, ගියේය. තනො, ඉක්බිති: අමවේවා, ඇමතියා: ආගන්න්වා, අවුත්: හරියං, භාය්‍යාවගෙන්: තයා, තී විසින්: පේරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: හතනං, බත්: දිනනං ඉති,

දෙන ලද දැයි: ආහ, විවාළේය. සා පී, ඕ තොමෝ ද: තව, ඔබ විසින්: පෙයින්තන උපකරණෙන, එවන ලද උපකරණ වලින්: හත්තං සම්පාදෙත්වා, බත් පිළියෙල කොට: පේරං, තෙරුන් වහන්සේ: පරිවිසිං ඉති, වැළඳවිමිසි කීය. අමට්ටො, අමාත්‍යයා: හදේ, සොළුර: මයා, මා විසින්: න එතං පෙයින්තං, ඒ උපකරණයෙන් නො එවන ලදී. කෙන, කා විසින්: එතං, ඒ උපකරණ: ආනිතං ඉති, ගෙන එන ලද දැයි: පුවඡී, විවාළේය. තාය, ඇය විසින්: අසුකෙන මහලලකෙන ඉති, අසවල් මහල්ලා විසිනැයි: චුත්තෙ, කී කල්හි: තමපි, ඔහුද: පුවඡිත්වා, විචාරා: තෙන පි, ඔහු විසින් ද: මයා, මා විසින්: ඊදිසං, මෙවැන්නක්: න ආනිත පුබ්බං ඉති, ගෙනාවේ නැතැයි: චුත්තෙ, කී කල්හි: සො, හෙතෙම: පේරය්‍ය, තෙරුන්ගේ: ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්: එතං, මෙය: දෙවකානං, දෙවතාවන්ගේ: කම්මං ඉති, වැඩක් යයි: ඤත්වා, දැන: කත පුඤ්ඤායා, කළ පින් ඇත්තහුගේ: කුසල විපාකං, කුසල විපාකය: නිවාරෙත්තුං, වලක්වන්නට: න සක්කා ඉති, නො හැකි යයි: වත්ථ, කියා: බුද්ධ සාසනෙ, බුදු සසුන්හි: පසන්නො, පැහැදුනේ: දතපති, දතපතියෙක්: අහොසි විය. තතො අපර භාගෙ, ඊට මෑත භාගයෙහි: පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: පරිනිබ්බාන මඤ්ච, පිරිනිවන් මඤ්චකයෙහි: නිපන්නො, වැදහොත්තේ: විහාරෙ, විහාරයෙහි: හෙරිං, බෙර: වරාපෙත්වා, හසුරුවා: හික්ඛු, හික්ඛුන්: සන්නිපාතෙත්වා, රැස් කරවා: අත්තනො, තමන්: පරිනිබ්බාන භාවං, පිරිනිවන්පාන බව: පකාපෙයි. ප්‍රකාශ කෙළේය. තතො, ඉක්ඛිති: හික්ඛු, හික්ඛුහු: තුමො, තුඹ වහන්සේ: මහා පුඤ්ඤාසී, මහා පිත්තන්තේ වෙහි: තුමාකං, ඔබ වහන්සේ ගේ: පුඤ්ඤවත්තතං, පින්වත් බව: සකල ලඛ්ඛායං, මුළු ලඛ්ඛාවෙහි: පාකටං ජාතං, ප්‍රකට විය. අනිතෙ, අනිතයෙහි: කිය්‍ය කම්මය්‍ය, කවර කර්මයක: නිය්‍යාඤ්ඤ, විපාකයකින්: අයං විපාකො ඉති, මේ විපාකය වීදැයි: තෙ, ඕවුහු: පුවඡිංසු, විවාළත. තං සුත්වා, ඒ අයා: පේරො, තෙරුන්වහන්සේ: අත්තනා, තමා විසින්: අනිතෙ, අනිතයෙහි: කත කම්මං, කරන ලද කම්මය: පකාපෙන්නො, ප්‍රකාශ කරමින්: එවං, මෙසේ: ආහ, කීය.

6. ඉමස්මිං හද්දකෙ කප්පෙ, මේ මහා හදු කල්පයෙහි: ලොක නයනො, ලෝකයාට ඇසක් වැනි වූ: සබ්බ සත්ත, සියළු සත්වයන්ගේ: නිතෙරනො, හිත සැපතෙහි ඇළුනා වූ: කප්පපො නාම, කාශාප නම් වූ: නායකො, බුදුරජ තෙම: උප්පස්සී, උපන්නේය.

7. තද, එකල්හි: අහං, මම: මනොසිලා වික්කයිකො, රන් හිරියල් සුණු විකුණන්නාවූ: වානිජො අහොසිං, වෙළෙන්දෙක් වීමි. තහිං, තහිං, ඒ ඒ තැන: ආභිණ්ඩනෙනා, ඇවිදින්නේ: තෙන කමෙමන, ඒ වෙළඳුම් කම්යෙන්: ජීවාමි, ජීවත් වෙමි.

8. අථ, ඉක්ඛිති: අහං, මම: එකද, එක දවසක්: වණ්ණජ්ඣං, වෙළඳුම පිණිස: ජනපදං, ජනපදයකට: අගමිං, ගියෙමි. තද, එකල්හි:

තත්, එහි: එකස්මිං කුලෙ, එක් කුලයක: ජාතා, උපන්නා වූ: කුල දරිකා, කුල දැරියක්: මං, මා: දිස්වා, දැක:-

9 මයා, මාගෙන්: හාණ්ඩං ගහෙන්නා, බඩු ගෙන: ජාතජ්ඣානං, ක්‍ෂුධාවෙන් පිඩිත වූ: මං, මා: අඤ්ඤා, දුටුවාය. තනො, ඉක්බිත්තෙන්: සා, මී නොමෝ: මොරමංසෙන, මොනර මස් හා: ගන්ධකෙන සන්නෙව, සුවඳ ගිතෙලින් යුක්ත වූ:-

10. සාලිහනං, ඇල්හාල් බත්: මෙ, මට: භුක්ඤ්ඤං, අනුභව කරන්නට: කරුණාය: කරුණාවෙන්: උපධිපේසි, එළවුවාය. තනො, ඉක්බිති: තද, එකල්හි: අහං. මම: බුභුක්ඤ්ඤං, බඩගිනි වූ: හන්තං, ප්‍රාන්ත වූ: සුනඛං, බල්ලෙක්: දිස්වාන, දැක:-

11. සසන්නෙ, ගිතෙල් සහිත වූ: හත්ත පිණ්ඩෙන, බත් පිඩකින්: සන්නසොන්නා, සන්තර්පනය කොට: පස්සිං, ප්‍රාප්තාවක් කෙළෙමි. අයං, මම: තෙන පුක්ඤ්ඤ කමෙමන, ඒ කුලල කර්මයෙන්: දෙව සහවානං, දෙවියන් හා ඒකී භාවයට: ගතො, ගියේ වෙමි.

12. තත්, එහි: රත්තාමයෙ, රුවන්මය වූ: පාසාදෙ, ප්‍රසාදයෙහි: දෙවෙහි, දෙවියන් සමග: රමනො, සිත් අලවන්නේ: මධුරෙහි: මිහිරි වූ: තවෙහි, තෘත්‍යයෙන් ද: ගිතෙහි, ගීතයෙන් ද: වාදිතෙහි ව, වාද්‍යයෙන්ද: මොදිතො, සතුටු වූයේ වීමි.

13. දෙවච්ඡරා, දිව්‍යස්පරාවන් විසින්: පරිවුතො, පිරිවරන ලද්දේ: දෙවෙසනා, දිව්‍ය සේනාව විසින්: පුරක්ඛතො, වට කරන ලද්දේ: දිසං අභ්‍රාතං, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි: අබ්‍රහ්මං, අද්භූත වූ: දිබ්බ සම්පත්තිං, දිව්‍ය සම්පත්: භුන්වාන, අනුභව කොට:-

14. තනො වුතො, එයින් වුත වූයේ: මනුසොසු, මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි: අහං, මම: පඤ්ඤා ජාති සනෙ, පන්සියයක් ජාතියෙහි: මහද්ධනො, මහා ධනවතෙක් වීමි. මහාභොගො, මහත් භොග ඇත්තෙක් වීමි. විසාලො, විශාල වූයේ: ලොක සම්මතො, ලොක සම්මත වීමි

15. උදිතෙ කුලෙ, උතුම් කුලයෙහි: ජාතො, උපන්නා වූ: අහං, මම: ඤාති සඤ්ඤා, ඤාති සම්මතයා විසින්: පුරිතො, පුදන ලද්දෙක් වීමි. මම, මාගේ: කම්මානුච්ඡිට්ඨං, කම්මයට සුදුසු වූ පරිද්දෙන්: සම්පත්තිං, සම්පත්: අනුභුක්ඤ්ඤාමි, අනුභව කෙරෙමි.

16. පඤ්ඤා ජාති සනෙ, පන්සියයක් ජාතියෙහි: භොජනං, ආහාරය: සහ සබ්බ මොර මංසෙන, ගිතෙල් සමග මොනර මසින් යුක්ත වූ: සාලි තණ්ඩුලකොදනං, ඇල් සාලේ බත්ම: නිව්ටං, නිරතුරු: මම, මට: ලහෙති, ලැබීම විය.

17. ඉදති, දැන්: මෙ, මාගේ: වරිමෙ භාවෙ, අන්තිම ආත්ම භාවයෙහි: තාදිසං භොජනං, එබඳු භොජනය: සද, නැම කල්හි: ලභාමි,

ලබේ. මම, මාගේ; එක පිණිස, එක පිණිසයාගේ; එල, විපාකය; හෝ, පින්වත්නි; පසුප, බලවි.

18. පුඤ්ඤවතො, පිනුත්තහුගේ; පුඤ්ඤඑල, කුශල විපාකය; මාරොපි, මාරතෙමේ ද; පටිසෙධිකු, වලක්වත්ට; න සකකාති, නොහැක්කේය. ඉධ ලොකසමී, මේ ලොකයෙහි; අඤ්ඤාකො, අත් කවරෙක් තෙම; න, ඒ කුශල විපාකය; තිසෙධයෙ, වලක් වන්නේ ද?

19. හෝ, පින්වත්නි! යෝ, යමෙක්; නිරවජාන ගතස්සාපි නිරිසන්ගතයක් හට ද; දනං, දනය; පදස්සති, ප්‍රදනය කරන්නේද; සො, හෙතෙම; මං, ව, මා සේම; සබ්බෙසු, සියළු හවයන්හි; කිසම්පදං, ත්‍රිවිධ සම්පත්තිය; විඤ්ඤ, විදින්නේය.

20. එවං, මෙසේ; සො, උන්වහන්සේ; හික්ඛු සධ්ඨි මඤ්ඤ, හික්ඛු සධ්ඨියා මැද; අත්තනා, තමා විසින්; කත කම්මං, කරන ලද කුශල කම්මය; පකාසෙථා, ප්‍රකාශ කොට; ඔවදිත්වා, අවවාද කොට; පරිනිබ්බායි, පිරිනිවන් පෑයේය.

පෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේගේ; වචනං සුත්වා, වචනය අසා; මහාජනා, මහජනයා; දනාදීනි පුඤ්ඤානි කරවා, දනාදී පින්කම් කොට; මත මතා, මළ මළහු; යෙහුයොන, බොහෝ සෙයින්; දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලොකයෙහි; තිබ්බත්තිංසු, උපන්නාහ.

21. එවං, මෙසේ; අපොච දන විධිනාපි, ස්වල්ප දන විධියෙන් පවා; ජනො පන, ජන කෙම වනාහි; අචේරමබ්බුතතරං, ඉතා ආශ්ච්ඡාදී අදහන වූ; විපාකං, විපාකය; ලභතෙ, ලබයි. දනපතිනොපි, දනපතීවද; සුවිරම්භි, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහිම; බහුපාදස්ස, බොහෝ කොට දුන්නා වූ; දනස්ස, දනයාගේ; එලං, විපාකය; අබ්බුද්ධා, බුදු නොවූ; කොවා, කවරෙක් නම්; වදෙය්‍ය, කියන්නේද;

සුව පබ්බතවාසී, සුව පව්‍ය වැසි, කියාත්පෙරස්ස, කියා තෙරුන්ගේ, වත්ථුං, කරාව; තතියං, තෙවැන්නයි.

4. වූලකිය කථාව.

(6) 4. වූලකිය වත්ථුමිහි, වූලකිය වත්තුවෙහි; අයං, මේ; ආනුසුබ්බි කරා, පිළිවෙළ කරාවයි.

1. එකසමී, නිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි; ලභිකාය, ලභිකාවෙහි; දුට්ඨගාමිණී අහයො නාම රාජා, දුටුගැමුණු අහය නම් රජතුමා; රජජං කාරෙසි, රාජ්‍යය කරවීය. තද, එකල්හි; තස්ස, ඒ රජතුමාට; තියොනාම, තියා නම් වූ; එකො වුලුපට්ඨාකො, එක් සුළු සේවකයෙක්; අබ්භතතරියකො

හුන්වා, අභ්‍යන්තරව සිට: රාජ කමම, රාජ්‍ය කටයුතු: කරොති, කරයි. තද, එකල්හි: රක්‍ෂෙදා, රජුගේ: කණ්ඩුලො නාම, කණ්ඩුල නම්: වාරණො, ඇතා: නිගලංව, පාබැඳි දම්වැල් ද: ආලානං ව, කණුව ද: හින්දිවා, බිඳ: පාචිත පසං ගන්ත්වා, නැගෙනහිර දිශාවට ගොස්: වනං පවිසිත්වා, කැලයට වැදී: සලලකි වල පත්තාදයො, සල් ඇසතු බෝගස් කොළ ආදිය: ජින්දිවා, සිඳ: හින්දිවා, බිඳ: බාදෙනො, කමින්: අනුක්‍රමෙන, ක්‍රමයෙන්: මහානිජ්ඣර විහාරං, මහ නදරු නම් විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: තෙසු තෙසු ධානෙසු, ඒ ඒ තත්හි: රුක්කමුලික සුඤ්ඤාගාරිකාදයො, රුක් මුල්, ශුන්‍යාගාර ආදී වූ තැන්වල: සුත්ත යොගෙ, ධ්‍යාන භාවනාවෙහි යෙදුනු: ක්‍රමානුකූලව, ධ්‍යානාධිපති: හික්කු, හික්කුන්: දිස්වා, දැක: පසන්නමානසො, පහත් සිත් ඇත්තේ: තෙසං, උත්චිතත්සේලාට: ඵලාපලාදයො, පලාපල ආදිය: ආහරිත්වා, ගෙනවුත්: උපධ්‍යානං කරොනො, උපධ්‍යාන කරන්නේ: තස් එව, එහිම: විහාසි, වාසය කෙළේය. රාජා පන, රජතුමා වනාහි: තං භජීතං, ඒ ඇතා: ගතධ්‍යානං, ගිය තැන්: උප පරික්‍රමාපෙනො, පරික්‍රමා කරවන්නේ: අදිස්වා, නොදැක: වත්තාරො අමච්චි, අමාත්‍යයන් සතර දෙනෙක්: වතුඤ්ඤං, සතර දිශාවට: පෙසෙනො, යවන්නේ: චුලු පධ්‍යාන නිසා අමච්චං, සුළු සේවක නිසා අමාත්‍යයා: පාචිත පසං, නැගෙනහිර දිශාවට: පෙසෙසි, යැවී. සෙස දිසාසු ගතා, සෙසු දිශාවන්හි ගියාහු: භජීං, ඇතා: න පසයිංසු, නො දැක්කාහුය. සො පන එසො අමච්චො, ඒ මේ ඇමැතියා වනාහි: ගාම නිගම පරම්පරාය, ගම් නියම් ගම් පිළිවෙළින්: විවරනො, තැසිරෙන්නේ: අනුක්‍රමෙන, ක්‍රමයෙන්: තං එව විහාරං, ඒ විහාරයටම: සම්පාපුණි, පැමිණියේය. සො පන, හෙතෙම වනාහි: යං විහාරං, යම් විහාරයකට: සම්පාපුණි, පැමිණියේද: තස්මිං, විහාරෙ, එම විහාරයෙහි:-

2. සුභෙ, යහපත් වූ: යස් විහාරොපවනෙ, යම් විහාරයකට සම්ප වනයෙහි රුක්කමුලි, රුක්කමුලිකාධිප රක්තා වූ: තහිං තහිං රුක්කමුලෙ, ඒ ඒ ගස් මුල්හි: නිසින්නා, වැඩ හුන්නාහු: භාවනං, භාවනාව: භාවෙනා, වඩත්.

3. අබොකාසික හික්කවො, අබොකාසිකාධිප රක්තා හික්කුහු: විහාරස්මිං, විහාරයෙහි: තස්මිං තස්මිං, ඒ ඒ තත්හි: සුඤ්ඤාගාරෙ, ශුන්‍යාගාරයෙහි: (වැඩ හිඳ) සුභං, යහපත් වූ: භාවනං, භාවනාව: ගහෙන්වා, ගෙන: අභිරමන්ති, සිත් අලවා වෙසෙත්.

4. පාංශුකුලිකා, පාංශුකුලිකාධිප රක්තා හික්කුන් වහන්සේලා: මණ්ඩමෙමන, මාණික්‍ය සන්නාහයෙන්: වමම්තා, සැරසුනාවූ: එක වාරිකහස්සී ඉච්ච, එක වාරික ගණු හසානි රාජයන් සේ: කසිණාදයො: නිලපිතාදි කිසිඳු භාවනාවන්: විභාවෙනා, වඩන්නාහු: රමන්තිං සිත් අලවා වෙසෙත්.

5. යථා, යම් විහාරයෙක් හි: සොසානිකා හිකඛු සොසානිකාභිගය රක්තා හිකඛුත්ථනත්ථේලා: සුසානෙ, සොහොනෙහි: අහිරමනති, සිත් අලවා වෙසෙත්: බුද්ධපුත්තා, බුද්ධ පුත්‍රවු: මහානාගා, මහා ශ්‍රේෂ්ඨ වු: නෙ, උත්ථනත්ථේ: නිවං, නිතර: මරණසඤ්ඤිතො, මරණානුසමාති භාවනා ඇත්තාහුය.

6. යථා, යම් විහාරයෙක්හි: සමබුද්ධ සාවකා, සඵඤ පුත්‍රයෝ: පිණ්ඩපාතිකා, පිණ්ඩපාතිකාභිගය රක්තා වු: මෙත්තා, මෛත්‍රිය: කරුණා, කරුණාව: මුදිතා, මොලොක් බව: භාවෙනනා, වඩන්තාහු: නෙ, උත්ථනත්ථේලා: විහාරස්මි, විහාරයෙහි: රමනති, සිත් අලවා වාසය කෙරෙත්.

7. යහිං, යම් විහාරයෙක් හි: නෙසජ්ජිකා, නෙසජ්ජිකාභිගධාරිවුද: එකාසනිකා, එකාසනිකාභිගධාරි වු ද හිකඛුත් ථනත්ථේලා: තහිං තහිං, ඒ ඒ තත්හි: නිසීදිත්වා, වැඩහිද: නිවං, නිරන්තරයෙන්: බුද්ධානුස්සාති ආදිකං, බුද්ධානුස්සාති ආදිය: විභාවෙනති, මෙනෙහි කරත්.

8. සීලවනනා, සීලවත් වු: ගුණවනනා, ගුණවත් වු: බුද්ධසාසන කාරකා, බුද්ධශාසන මාමක වු හිකඛුහු: යහං, යම් විහාරයෙක් හි: නිවසනති, වෙසෙත් ද: තථා, එතත්හි: වුලභිසසකො, වුලභි නියස ඇමැතිනෙමේ: සමපන්නො, පැමිණියේය.

9. සො පන අමට්ඨො, ඒ අමාත්‍යනෙමේ: විහාරං ගන්ත්වා, විහාරයට ගොස්: හිකඛු සඨිසං වන්දිත්වා, හිකඛු සඨිසයා වැද: එකමනං, එකත් පසෙක: අට්ඨාසි, සිටියේය. තතො, ඉක්බිති: කණ්ඩුලො නාම වාරණරාජා, කණ්ඩුල නම් ඇත් රජා: තද, එකල්හි: සුපක්කං, මනාව පැසුණු: කාර ඵල සහිතං, කර ගෙඩි සහිත: කාර සාබං, කර අත්තක්: හින්දිත්වා, කඩා: හිකඛුනං, හිකඛුත් ථනත්ථේලාට: පතිගණනාපෙසි, පිළිගැන්වීය. අමට්ඨො, ඇමැතියා: තං දිස්වා, එය දැක: එවරුපා කිර, මෙබඳු වු: කක්කළා, කැකුළු: ඵරුෂා, ඵරුෂ: මනුස්සමාරකා, මිනිසුන් මරණ: නිරවුණානාපි, නිරිසන්තු ද: ගුණවනනානං, ගුණවනනයන්ගේ: ගුණෙ, ගුණයෙහි: පසන්නා, පැහැදනාහු: වෙය්‍යාවචං, වතාවත්: කරොන්ති, කරත්. ඉමෙ ව පන හිකඛු, මේ හිකඛුහු ද: නා නා වන්නෙහි, නොයෙක් ව්‍යයත් කරණකොටගෙන: සමණ කිවං, මහණකම: මඬකං පාපෙත්වා, මුදුන් පමුණුවා: පට්ටියදයකානං ව, ප්‍රත්‍යදයකයන්ටද: අත්තනො ව, තමන්ට ද: පට්ටියා හොන්ති, ප්‍රත්‍යය වෙත්. අහො, සුදුමයි. සමමා සමබුද්ධස්ස, සම්බුදුන් වහන්සේගේ: ගුණානුභාවො, ගුණානුභාවය: අවිත්තනීයො ඉති, නොසිතිය හැකියයි: විමිහිතො අහොසි, සුදුම විය. තථාහි, ඒ එසේමැයි:-

10. අපිට්ඨ, අල්පෙට්ඨ වු: සත්තථා, ලද දෙයින් සතුටුවන්නා වු: විවෙක කාමීනං, විවෙකකාමී වු: තපොධනානං, තපස්සධන කොට ඇති:

පරිපූර්ණසිලිතං, පිරිසිදු සිල්වතුන් වහන්සේලාගේ: පුතං, වත් පිළිවෙත්හි පවිත්‍ර වූ; මධුරං සභාව, උත්තම සංභාවය: දිශා, දැක: කසය, කවර නම් සත්වයෙකුගේ: විත්තයා, සිතට: පීතී, ප්‍රීතිය: න කරොති, නොකෙරේද.

11. තතො, ඉක්බිති: අමට්ථො, ඇමැතියා: හික්ඛු සංඝං, හික්ඛු සංඝයා වහන්සේට: වන්දිතවා, වැද: රක්ඛෙය්‍යා, රුජ්‍රගේ: සමීපං, සමීපයට: ගන්තවා, ගොස්: දෙව, දෙවයන් වහන්ස! නිජ්‍ජධර විහාරෙ, මහ කදුරු විහාරයෙහි: හික්ඛුතං, හික්ඛුන් වහන්සේට: වෙය්‍යාවට්ඨං, වතාවත්: කරොත්තො, කරන්නා වූ: හස්සිතාගෙ, කණ්ඩුල ඇතා: මයා, මා විසින්: දිට්ඨො ඉති, දක්නා ලදැයි: කපෙසි, කීය. තං සුත්වා, ඒ අයා: රාජා, රජතුමා: හණෙ, කොල: තථ එව, තාම: තං හස්සී, ඒ ඇතා: ගහෙතවා, අල්වා ගෙන: ආගට්ඨ ඉති, එන්නැයි: නියොජෙසි, යෙදවීය. තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: සාධු ඉති, මැනැවැයි: සමපට්ඨිතවා, පිළිගෙන: සංඝස්ස, සංඝයා වහන්සේට: බහු සක්ඛරාති, බොහෝ උක් සතුරු: ගාභාපෙතවා, ගෙන්වාගෙන: විහාරං ගන්තවා, විහාරයට ගොස්: සුප්පකං, කාරපකං, මනාව ඉදුණු කරගෙඩි: ආභරාපෙතවා, ගෙන්වා ගෙන: සක්ඛරාති සද්ධිං, හතුරු සමග: මඤ්ඤවා, මිරිකා: පානීයං කන්ධා, පැන් කොට: හික්ඛු, හික්ඛුන්: හොජෙතවා, වළඳවා: පසන්න මානසො, පැහැදුණු සිත් ඇත්තේ: හස්සී ගහෙතවා, ඇතා ගෙන: තගරං එව, තගරයටම, අගමාසි, ගියේය.

සො පන, හෙතෙම වතාහි, එක්කං එව, මෙදමණම: පුඤ්ඤකමමං කන්ධා, පින්කමක් කොට: තතො වුත්තො, එයින් වුත්තවා: ඉමස්මීං එව ලඛ්ඛාදිපෙ, මේ ලක්දිව ම: උත්තරපස්සෙ, උතුරෙහි: අමට්ඨට්ඨි නාම ගාමෙ, අමට්ඨි නම් ගමෙහි: එක්කස්මීං කුලගෙනෙ, එක් කුල ගෙයක් හි: නිබ්බන්ති, උපන්නේ ය. මාතා පිතරො, මව්පියෝ: අස්ස පන, ඔහුට වතාහි: නියො, ඉති එව, නියස යයි: නාම අකංසු, නම් කළහ. සො, හෙතෙම: වුද්ධිං අත්වාය, වැඩි වියට පැමිණ: පතිරුපිකාය කුමාරිකාය සද්ධිං, සුදුසු කුමාරිකාවක් සමග: සංවසන්තො, එක්ව වාසය කරන්නේ: න විරෙන එව, නොබෝ කලකින්ම: සරාවාසෙ, ගිහිගෙහි: උක්කණ්ඩිතො, කළකිරුනේ: විහාරං ගන්තවා, විහාරයට ගොස්: හික්ඛුතං, හික්ඛුන් වහන්සේගේ: විත්තං සමාරාධෙතවා, සිත් සතුටුකොට: පබ්බජිතවා, පැවිදිව: නිපෙසා ඉති, නියස තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො, ප්‍රකටව: පට්ටිකානිසාරො, ප්‍රතිපත්තිගරුකයෙක්ව: පට්ටිසති, වාසය කරයි. තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අපරභාගෙ, මෑත භාගයෙහි: ජයමභා බොධිං වජ්‍ජන්තවාය, ජයමග බෝධිය වදිනු පිණිස: ගට්ඨන්තෙති, යන්නාවූ හික්ඛුහි ව උපාසක උපාසිකා ජනෙහි සද්ධිං, හික්ඛුන් වහන්සේ හා උපාසක උපාසිකාවන් සමග: නාවං, නැවට: අභිරුහි, නෑගේය. තතො, ඉක්බිති: තෙසං නාවාය ගට්ඨන්තානං, ඒ නැවෙන් යන්නවුන්ගේ: උදකං, ජලය: පරික්ඛයං, අගමාසි, නිමාවට ගියේය. තද, එක්ල්හි: සො

හිකඩු, ඒ හිකඩුව; පිපාසිතො, පවස ඇත්තේ: පානියං, පැන්; පරියෙසිතො, සොයා: අලභනො, නොබලන්නේ: පිපාසං, පිපාසය: අධිවාසෙකුං, ඉවසන්ට: අසකොනො, නොහැක්කේ: පතං, පාත්‍රය: ඔතාරෙතො, බහා: සමුද්දෙකං, මුහුදු ජලය, ගහෙතො, ගෙන: පාත්‍රං, බොත්ට: ආරහි, පටන්ගත්තේය. තසම් එව බණේ, එකෙණෙහිම: තං බාරොදකං, ඒ කරදිය: පරිවනෙතො, වෙනස් වී: තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන: උන්වහන්සේගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන්: මධුරරසං, මිහිරි රසැති: සක්ඛරොදකං, හකුරු පානක් මෙන්: අහොසි විය. එතැ, මෙහි: භොතතිව, කියන ලද මැයි:-

12. අප්පසා, ස්වල්ප වු: පුඤ්ඤකම්මසා, කුශල කම්මයාගේ: ආනුභාව මහත්තො, ආනුභාව මහත්තත්වය: අහො, පුදුමයි: එතං, මෙය: අවජරියං, ආශ්වයාසියකි. අබ්බතං, අද්භූතයකි. ලොමහංසනං, ලොමු දැහැගැන්ම කරන්නේය.

අතීතෙ , අතීතයෙහි, හිකඩු සධසසස, හිකඩු සංඝයාට, සක්ඛරොදකං, හකුරු පැන් පමණක්, දත්තො, දන් දී, සො, හෙතෙම, පරිවත්තනං , පරිවර්තනය වූ, මධුරං, ඉතා මිහිරි වූ, උදධිපානියං, සමුදු ජලයක්, ලද්දො, ලැබුණේය.

13. තතො, ඉක්බිති: සො හිකඩු, ඒ හිකඩුව, පානියං, පැන්, පිවිතො, බී, තාවාය, තැවේ, සබ්බෙසං, සියළු දෙනාටද, අද්ධි, දුන්නේය. තං, එය, රසවත්තං රසවත්, ඔජවත්තං, ඔජවත්, අකුසියං, කෂය නොවන, දිබ්බපානිය සද්දියං, දිව්‍ය පානයක් සේ, අහොසි, විය. සබ්බො' හි බො තෙ මහජනා, ඒ සියළුම මහජනයා, මහාබොධිං, මහ බෝ, වත්තුං, වැළුමට, ගමන කාලෙ අපි, යන කල්හිද, ආගමන කාලෙ අපි, එන කල්හිද: තං එව පානියං, ඒ පැන්ම: පිටිංසු, පානය කළහ.

. තතො, ඉක්බිති: යාවතා යුක්තං, ආයු ඇති තෙක්: පුඤ්ඤාති කරවා, පින් කොට: කාලකතො, කල්පය කොට: දෙව ලොකෙ, දිව්‍ය ලෝකයෙහි: ද්වාදස යොජනිකෙ කණක විමානෙ, දෙළොස් යොදුන් රන් විමනෙක්හි: නිබ්බන්තිතො, ඉපිද: අවජරා සහස්ස පරිවුතො, අප්සරාවන් දහසක් දෙනා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ: මහත්තං දිබ්බසම්පත්තිං, මහත් දිව්‍ය සම්පත්: අනුභවි, කෙළේය. තස්ස පත, ඔහුට වනාහි: සක්ඛරොදකං, සකුරු පැන්: දෙව මනුස්ස ලොකෙපි, දිව්‍ය-මනුෂ්‍යලොකවල ද: නිවං, නිතර: අවිජ්ඣිතං එව, අත් නොහැරම: උපාස්සති, උපදියි. තස්මා, එහෙයින්: දෙවලොකෙපි, දිව්‍ය ලෝකයෙහි ද: තෙසු තෙසු ධානෙසු, ඒ ඒ තන්හි: දිබ්බ පානියං වාටියො, දිව්‍යමය පැන් සැළි: පුරා හුදවා, පිරි: නිට්ඨන්ති, සිටිත්. ආගතාගතාදො, පැමිණි පැමිණි දෙවියෝ: තතො, ඉන්: පානියං, පැන්: පිවිතො, බී: නව්වත්තො, නටමින්: ගායනො, ගයමින්: කීළනො, කෙළිමින්: අත්තනො අත්තනො, තච්ඡ නමන්ගේ: හවතංසි, ගෙවලට ද: පානියං, පැන්: නෙත්ති, ගෙනයති. එවරුපං, මෙබඳු: ආනුභාව සම්පන්නං, ආනුභාව සම්පන්න: පානියං, අහොසි, පැනක් විය.

14. එවං, මෙයේ: ලොකෙ, ලොකයෙහි: කෙවි, කිසිවෙක්: පාතියමනෙන්නපි, පැන් ටිකක් දීමෙන් පවා: මහන්නං, මහත් වූ: විභවං, විභව සම්පත්: ලහන්නි, ලබන්: ලොකෙ, ලොකයෙහි: බහුප්‍රාප්තියා, බොහෝ කොට දන්නාවූ: නරයා, මනුෂ්‍යයාට: මහා විපාකං, මහත් කුසල විපාකය: කො නාම වදෙය්‍ය, කවරෙක් නම් කියන්නේ ද.

වූලකියා වඤ්ඤා, වූලකියා කථාව: වතුසං, සිවු වැන්නයි.

5. කිය්‍යාවගේ කථාව.

(6) 5. කිය්‍යාය වඤ්ඤාමිති, කිය්‍යාවගේ වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිකි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සඤ්ඤාමිතියා මහාරාජයා කාලෙ, සඤ්ඤාමිතියා මහරජතුමාගේ කාලයෙහි: රොහණ ජනපදෙ, රුහුණ දනව්වෙහි: කිය්‍යමබ් කිසි නාම ගාමෙ, කිය්‍යමබ්තොට නම් ගමෙහි: මුද්ධගුණො නාම, මුද්ධ ගුණ නම්: එකො දුග්ගතො අහොසි, එක් දුක්පත් මිනිසෙක් විය. අයා, ඔහුගේ: හරියාපි, භාය්‍යාව ද: කිය්‍යා නාම, කිය්‍යා නම්. සාපි, ඕනෙමෝ ද: තාදිසිකාය එව, එබඳුමය: තෙ, මවුහු: දුකෙත, දුකින්: කසිරෙන, අමාරුවෙන්: තස්ස, එහි: ජීවනතා, ජීවත්වන්නෝ: පරතො, අනුන්ගේ: සට්ඨිකභාපණ මහතං, කහවණු හැටක් පමණ: ඉණං ගහෙත්වා, ණයට ගෙන: තං, එය: දතුං, දෙන්ට: අසකෙකානතා, නොහැක්කාහු: යාවතා ඉණතො මුත්ති, ණයෙන් මිදෙන තෙක්: තාව, ඒතාක්: තයා, ඔහුගේ: ගෙහෙ, ගෙදර: දස කම්මං, දසකම්: කරොනෙතා, කරන්නාහු: විනිතාමෙත්ති, කල්ගෙවත්: තස්මිං සමයෙ, ඒ සමයෙහි: ගාමවාසිකා: ගම්වැසියෝ: බහු සඬ්ඨෙ, බොහෝ සඬ්ඨයා වහන්සේට: නිමනෙත්වා, ආරාධනා කොට: දනං දෙනතා, දන් දෙමින්: සීලං රක්ඛනතා, සිල් රකිමින්: පුඤ්ඤකම්ම නිරතා, පින්කම්ම නිරතව: විහරන්ති, වසත්. අප්, ඉක්බිති: තෙ ජයම්පතිකාපි, ඒ අඹු සැමි දෙදෙනා ද: සබ්බෙ, සියල්ලෝ: දනං, දන්: දෙනති. දෙකී: කෙවලං, හුදෙක්: මයං, අපි: දුග්ගතතා, එව, දුප්පත්ම නිසා: දනං දතුං, දන් දෙන්ට: න සකෙකාම, නොහැකි වෙමු. පුබ්බෙ, පෙර: කිඤ්චි, කිසිවක්: අකතතා, නොකළ බැවින්: ඉද්දති, දන්: මහදුග්ගතා ජාතා, මහ දුප්පත්තු වූහ. ඉද්දති පි, දැනුද: කිඤ්චි, කිසිවක්: අකත්වා නො කොට: අනාගතෙපි, අනාගතයෙහි ද: එවරුපා, මෙසේ වූවෝ: හවිස්සාම, වන්නෙමු: යෙන කෙනවි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්: දනං දතු, දන් දෙන්ට: වට්ඨකිති, වට්ඨයි: මනෙහස්සං, සාකච්ඡා කළහ. අප්, ඉක්බිති: අය්‍යා, ඇයගේ: සාමිකො, සැමියා: හද්දෙ, සොළුර! ගාමවාසිකා, ගම්වැසියෝ: අනෙක සුපවාසස්සෙන, නොයෙක් සුප ව්‍යඤ්ජනයන් ගෙන්: ගො රසෙන ව සද්ධිං, පස්ගෙර් රස ද සමග: දනං,

දන්: දෙන්ති, දෙති: මයං, අපි, කථං, කෙසේ: දෙම ඉති, දෙමු දැයි: වන්වා, කියා: ඔහිසි, පසු බැස්සේය. සා, ඔි තොමෝ: මරණං, මරණය: අඡ්, අද ද: සේව ඉති, හෙට දැයි: න පක්ඛායති, නො පෙනේ. ලුඛං වා, රළු හෝ, පණිකං වා ප්‍රණික හෝ: යං, යමක්: දින්නං හොති, දුන්නේ වේද: තං එව, එයම: වර තරං ඉති, ඉතා උතුමැයි: වදනති, කියත්. එවං ආහ, මෙසේ කිය.

2. ආතප්පං, වියඝිය: අඡ් එව, අදම: කිව්වං, කටයුතුයි: (කිව්වං, කෘතය: අඡ් එව, අදම: ආතප්පං, කළ යුතුයි.) සුචෙ, හෙට: මරණං, මරණය: (වනු නොවනු) කො, කවරෙක්: ජක්ඛා, දනීද: මහා සෙනෙන, මහ සෙනන ඇති: තෙන මවුනා, ඒ මරනු හා: නො, අපගේ: සංගරං, විශ්වාසයක්: නහි, නැත්තේය.

3. තස්මා, එහෙයින්: සාමි, ස්වාමීනි! ලඤ්ඤං, ලබන ලද: තං, එය: ලුඛං වා, රුකක් හෝ වේවා: පණිකංවා, ප්‍රණික හෝ වේවා: (දෙයින්) සඤ්ඤා, සඤ්ඤාව: දනං, දනයක්: දදම, දෙමු. බණේ, කණ සම්පත්තිය: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: මා උපට්ඨා, ඉක්ම නොයාවා.

4. එවං, මෙසේ: වන්වා, කියා: සුත දිවසෙ, දෙවැනි දවසෙහි: අත්තානං, තමන්ගේ: කපණතා, දිළිඳුකම නිසා: මිඤ්ඤා තණ්ඩුල හත්තෙන, තිවුඩු හාල් බත්: සෙදිතමත්ත කාරපණේණව සඤ්ඤා, තැම්බු කර කොළ සමග: එකං පත්තං පුරෙණවා, එක භාජනයක් පුරවා සීයෙන, හිසින්: වහන්ති, උසුළන්නී: ආසන සාලං, ආසන ශාලාවට: ගන්ත්වා, ගොස්: ධීතා, සිටියා: මහලුකකාලෙ, මහළු කාලයෙහි: පබ්බජිතං, පැවිදිවූ: එකං බුඬ්ඨ පබ්බජිතං, එක් මහළු පැවිද්දෙක්: වස්සගෙන, වසතින් වාරය: ලභිණවා, ලැබ: තස්ස හික්ඛුනො, ඒ හික්ඛුවගේ: පත්තෙ, පාත්‍රයෙහි: පතිට්ඨාපෙසි, පිහිටවීය. සොපි මහලුකො, ඒ මහළු වහන්සේ ද: හත්තං දිස්වා ව, බත් දැකම: දෙමනස්සා, දෙමිනස්ව: කුණ්ඩන්වා, කිපී: තං හත්තං, ඒ බත්: ගහෙණවා, ගෙන: සුතඛ දෙණියං, බල්ලන්ට බත් දෙන පෝරුවෙහි: පකම්පි, දැමීමේය. මොහස්සා, මෝහයාගේ: එලං, විපාකය: අහො, පුදුමයි: තථාහි, ඒ එසේමැයි.

5. මොහිතා, මෝහයෙන් මුළා වුවෝ: එතං, මෙය: උචිතං, සුදුසුය. නොචිතං, නුසුදුසු යයි ද: තථා, එසේම: කාතබ්බිකාව, කළ යුතු දෙයද: න කාතබ්බං, නොකළ යුතු දෙය ද: කාරණං ආකාරණං, කරනු නොකරනු ද: තෙව ජානන්ති, නොදනිත්.

6. තෙ, ඔවුහු: ඉහ ලොකං, මෙලොව පමණක්: පස්සන්ති, බලති. තෙ, ඔවුහු: ආයතිං, පරලොව: න පස්සන්ති, නො බලත්. තථා, එපරිද්දෙන්: න පස්සන්තා, (පරලොව) නොබලන්නා වූ: මොහා, මෝහී සඤ්ඤා: ගරහා, නිඤ්ඤා: න මුච්චරෙ, නො මිඳෙන්නාහුය.

7 එවං, මෙසේ: අනඤ්ඤා, අනර්ථදයක වූ: සද්ද, සෑම කල්හි:

අනිට්ඨාසං, අනිෂ්ට ඵල දෙන්නාවූ; මොහො, මෝහය; සබ්බසං සත්තානං පන, සියළු සත්වයන්ගේ වනාහි; මනසම්, සිත්හි; තෙව වත්තකු, නොපවතීවා.

8. තතො, ඉක්බිති; සා උපාසිකා, ඒ උපාසිකා නොමෝ; තං දිඤ්ඤා, එය දැක; දෙමනස්සාසනතා, දෙමිතසට පැමිණියේ; ගෙහං ගත්තවා, ගෙදර ගොස්; සෙවනති, ශෝක කරමින්; නිපජ්ජි, වැදගොත්තිය. අප්, එකල්හි; අස්සා, ඇගේ; සාමිකො, සැමියා; අරක්කකො, කැලයෙන්; ආගත්තවා, අවුත්; තං දිඤ්ඤා, ඒ දැක; හද්දෙ, සොදුර! කිං අචාසුකං ඉති, අපහසු කිමිදැයි; පුච්ඡි, විචාළේය. සා, ඕ නොමෝ; සාමිකස්සා, සැමියාට; අනිවජ්ජා, නොකැමැත්තෙන්; දනං, දන්; දින්නතො, දුන් බැවින්; පටිච්චනං, පිළිවදන්; තාදසි, තොදන්නිය. අප්, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; සාමිකෙන, සැමියා විසින්; නිබන්ධතවා, ඇවිටිලිකර; පුච්ඡිතා, විචාරන, ලද නිසා; සබ්බං තං කාරණං, ඒ සියළුම කරුණ; කප්පෙසි, කීවාය. තං සුත්තවා, ඒ අසා; සො, හෙතෙම; අනත්ත මනො, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ; හද්දෙ, සොදුර! කිං කරස්සාම, කුමක් කරමුද? අමහාකං, එව එස දෙසො, මෙය අපගේම වරදයි; යදි, ඉදින්; ඉමිතා බණ්ඩා සමවායෙන, මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි; නො, අපට; පතිට්ඨං, පිහිටක්; ත කරස්සාම, නො කරගත්තෙමු නම්; අමහාකං එව, අපගේම; පරිහානි හොති, පිරිහීම වේ. තස්මා, එනිසා; දනං, දන්; දනබ්බං එව ඉති වත්තවා, දිය යුතුම යැයි කියා; තෙ උගොපි, ඔවුහු දෙදෙනාම; එකං ඉස්සර කුලං, එක් පොහොසත් ගෙදරකට; ගත්තවා, ගොස්; අත්තනො පුත්තං, තමන්ගේ පුතා; අග්ගපෙත්තවා, මිල කොට; තස්ස කුලස්ස දත්තවා, ඒ ගෙදරට දී; අධිකතාපණ්ණසිනං, කතවනු අටක් වටිනා; එකං ධෙත්තු, එළදෙනක්; අග්ගහෙස්සං, ගත්ත. සා, ඒ එළදෙන; තං දිවසං එව, එ දවසම; එකං වච්ඡං, එක් වස්තුය; විජායි, වැදවාය. පුත්ත දිවසෙ, දෙවැනි දවස් හි; සා, ඕනොමෝ; තෙසං ධෙත්තුයා, ඒ දෙනගේ; ධීරං, කිරි; දුන්න කාලෙ, දෙවනා කාලයෙහි; දනස්සාසනානුභාවමාගමම, දන්දීමේ අදහස ආනුභාවයට පැමිණ; ථෙතාලි මත්තං, නැලි දෙකක් පමණ; තෙලං එව, ගිතෙල්මං අයයි, දුන්නේය.

අප්, ඉක්බිති; තෙ, ඔවුහු; තෙලං ගහෙත්තවා, ගිතෙල් ගෙන; දනං සම්පාදෙත්තවා, දන් පිළියෙල කොට; හික්ඛුනං, හික්කුන්ට; දනං, අදංසු, දන් දුන්න. තතො, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; දුතිය දිවසතොපධ්‍යාය, දෙවැනි දින පටන්; පුරෙහත්තං, පෙර බත් කාලයෙහි; වත්තාරි, සතරක් ද; පච්ඡා හත්තෙ, පසු බත් කාලයෙහි; වත්තාරි ඉති, සතරක් දැයි; නිව්චං, නිත්‍යයෙන්; අධිකතාලි මත්තං, නැලි අටක් පමණ; සුගන්ධ සප්පිං එව, සුවඳ ගිතෙල්ම; දෙති; දෙන්නිය. තතො, එයින්; තෙ ජයම්පතිකා, ඒ දෙමහල්ලෝ; පුරෙ හත්තෙ, පෙර බත් කාලයෙහි; ලද්ධ ලබන ලද; වත්තස්සා නාලියො ගහෙත්තවා, නැලි සතර ගෙන; හික්ඛුනං, හික්කුන්ට; සප්පි හත්තං, ගිතෙල් බත්; දෙනති, දෙති. පච්ඡා හත්තෙ, සවස් කාලයෙහි;

ලඳොන, ලඳ ගිනෙලින්: දීප පුජං, පහන් පුජා; කරොනති, කරත්, හික්කුනං, හික්කුන්ට: හෙසජ්ඣාය අපි, බෙහෙත් පිණිස ද: දෙනති, දෙති. එවං, මෙසේ: කාලෙ ගවජනෙන, කල් යන කල්හි: තස්මිං කිරගාමෙ, ඒ ගමෙහි: වසනො, වාසය කරන: එකො රාජපුරියො: එක් රාජ පුරුෂයෙක්: තෙසං, ඔවුන්ට: සජ්ඣි ලාභං සුඛා, ගිනෙල් ලැබීමේ පුවත අසා: මඤාංපි, මටත්: හඤ, කොල! සජ්ඣං, ගිනෙල්: ආහරට ඉති, ගෙන එව් යැයි: මනුස්සො, මිනිසුන්: පෙසෙසි, යැවීය. තෙ, ඔවුහු: තං මනුස්සානං, ඒ මිනිසුන්ගේ: කථං සුඛා, කථාව අසා: එවං, මෙසේ: ආහංසු, කීහ. හොනො, පින්වත්නි! මයංපි, අපි ද: සජ්ඣං, ගිනෙල්: න පරිභුඤ්ජාම, පරි භොග නොකරමු. ලඳා නියාමෙන, ලඳ ආකාරයෙන්: හික්කු සඬ්ඨස්ස, හික්කු සඬ්ඨයා වහන්සේට: දනං දෙම, දන් දෙමු. දීප පුජාදිං, පහන් පුජා ආදිය: කරොම ඉති, කරමු යි: (කියා) තනො, එයින්: කිඤ්චි, කිසිවක්: න අදංසු නුදන්හ. තනො, ඉක්බිති: සො රාජ පුරියො, ඒ රාජ පුරුෂයා: පෙසිත පුරිසානං සනතිකා: යවන ලද මිනිසුන් වෙතින්: තං කථං සුඛා, ඒ කථාව අසා: අරෙ, බොලව්: ඉදති, දැන්: තුමෙහ, තෙපි: රාජරහං, රජුන්ට සුදුසු: ගොරසං, ගවරසය: සංගොපෙථා, සහවාගෙන: පරිභුඤ්ජට, වළඳව්: රඤ්ඤා, රජුට: කථෙථා, කියා: සජ්ඣං, ගිනෙල්: තුමෙහ, තෙපිට: ඛාදපෙස්සාමි ඉති, කවන්නෙමියි: තඤ්ඤො, තර්ජනය කරන්නේ: හයාපෙසි, බිය ගැන්වීය.

තනො, ඉක්බිති: මුණ්ඩගුනො, මුණ්ඩ ගුජත: හරියං, භාය්ඝාවට: ආහ, මෙසේ කීය. හඤ, යොදුර! මනුස්සානං, මිනිසුන්ට: යං කිඤ්චි හයං, යම්කිසි හයක්: උප්පජ්ජානං, උපදින්නේ: අසජ්ජුරියෙ එව නියාය, අසත්පුරුෂයකු නිසාම: උප්පජ්ජති ති, උපදී යයි: එසො මොස පුරියො, මේ හිස් මිනිසා: රඤ්ඤා, රජුට: වථා, කියා: අමානං, අපගේ: දනස්ස, දනයට: අනතරායං, අනතුරු: කරෙය්‍ය, කරන්නේය. එතං, මෙය: න පතිරුපං, සුදුසු නොවේ. තස්ස, ඔහුට: අඬ්ඬ නාලි මත්තං, නැලි බාගයක් පමණ: තෙලං, තෙල්: දෙම ඉති, දෙමුයි: වථා, කියා: නිවං, තිතර: අඬ්ඬනාලි මත්තං, නැලි බාගයක් පමණ: තෙලං, තෙල්: දෙනති, දෙති.

අථ, ඉක්බිති: අපරභාගෙ, පසු කාලයෙක් හි: සො රාජ පුරියො, ඒ රාජ පුරුෂයා: රාජපට්ඨානං, රජුගේ උපසථානයට: අගමාසි ගියේය. තස්ස ගත භාවං ඤාතො, ඔහු ගිය බව දැන: තෙ, ඔවුහු: තස්ස, ඔහුට, තෙලං, තෙල්: න අදංසු, නුදන්හ. අථ, ඉක්බිති, සො, හෙතෙම: රාජපට්ඨානං, රජුගේ උපසථානය කොට: ආගන්ථා, අවුත්: හත්තං, බත්: භුඤ්ජනො, අනුභව කරන්නේ: සජ්ඣං, ගිනෙල්: ආහරාපෙසි, ගෙන්වීය. අස්ස, ඔහුගේ: හරියා, බිරිය: සාමි, හිමියනි! තුමෙහ, තුඹ වහන්සේ: ගත කාලො පට්ඨාය, ගිය කාලයෙහි පටන්: සජ්ඣං, ගිනෙල්: න අදංසු ඉති, නුදන්හයි: ආහ, කීවාය. තං සුඛා, ඒ අසා: දණ්ඩෙන පහට, දණ්ඩෙන් පහර ලත්: ආසිවියො විය, සර්පයකු සේ: කුණ්ඩ, කිපුණේය. තථාහි,

ඒ එසේ මැයි: අසප්පුරිසො, අසත්පුරුෂයෝ: අධ්‍යානෙ එව, නොතැන්හිම: කුච්ඤනි, කිපෙත්. තෙන, එහෙයින්: වුත්තං, කියන ලදී.

9. හීම භුජගා, භයානක නාගරාජයෝ කුමු: හෙකුමහි, කිපෙත්තට නිසි වු: කාරණේ, කරුණක්: සති, ඇති කල්හි: කුච්ඤනි, කිපෙත්. නරාධම භුජධිගමා, මනුෂ්‍ය අධමයන් නැමැති සර්පයෝ: අසනෙන පි ව, කාරණයක් නැති කල්හිද: කුච්ඤනි, කිපෙත්.

රජකුමාට සුදුසු වු: භාණ්ඩං, භාණ්ඩයක්: එකො, එකෙක්: සඬ්ඨාපෙත්වා, සහවාගෙන: සයං, තෙමේ: වලක්ඛනී, වලඳයි යයි: ආහ, කීවේය. රාජා, රජකුමා: අසප්පුරිස වචනෙන, අසත්පුරුෂයාගේ වචනයෙන්: තස්ස එව මග්ගං, එම මගට: පටිපථ්ථෙත්තො, පිළිපත්තේ: තෙනහි, එසේ නම්: භණ්, කාල, එකං එව තං ධෙත්තුං, එකම ඒ එළඳෙන: ආනෙතං, ගෙනර්ම: අයුත්තං, අයුතුය. ත්වං එව, නොපම: තාය සද්ධිං, ඒ එළඳෙන සමග: කපිල ගාවීතං සතං, දුමුරු පැහැති එළඳෙනුත් සියයක්: ආනෙති ඉති, ගෙනෙවයි: නියොජෙයි, නියොග කෙළේය. සොපි, හෙතෙමේ ද: ගාම නිගම ජනපදෙස්ස, ගම් නියමිගම් ජනපදයන්හි: ආභිණ්ඩනෙතො, ඇවිදින්නේ: තාය ධෙත්තුයා සද්ධිං, ඒ එළ ඳෙනත් සමග: ධෙත්තු සතං, ඳෙනුත් සියයක්: ගහෙත්වා, ගෙන: රක්ඛෙතො, රජුට: දස්සෙයි, දැක්වීය. අථ, ඉක්බිති: ධෙත්තු සාමිකොපි, ඳෙනගේ අයිතිකරු ද: සහරියො, භායානිව සහිතව: ධෙත්තුයා සද්ධිං එව, ඳෙන සමගම: අගමාසි, ගියේය. රාජා, රජකුමා: තං ධෙත්තුං, ඒ ඳෙන: ආනාපෙත්වා, ගෙන්වාගෙන: අත්තනො, තමාගේ: දෙවිං, දේවිය: සබ්බාලඤ්ඤාමෙති, සියළු ආහරණයෙන්: අලඤ්ඤාමෙති, සරසා: තෙලං, තෙල්: ධොවාති, දෙවයි: ආහ, කීය. දෙවියා, දේවිය විසින්: ධොවන කාලෙ, දෙවනා කාලයෙහි: එක තෙල බිඳු මත්තමි, එක තෙල් බින්දුවක්වත්: ථනතො තනයෙන්: නාගඤ්ඤි, නො ආයේය. අථ, ඉක්බිති: රාජා, රජකුමා: ධෙත්තු සාමිනිං, ඳෙනගේ අයිතිකාරිය: පක්කොසථ ඉති, කැදවී යයි: පක්කොසාපෙත්වා, කැදවා: තමපි, ඇයද: සබ්බාලඤ්ඤාමෙති, සථාහරණයෙන්: අලඤ්ඤාමෙති, සරසා: තෙලං, තෙල්: ධොවාති, දෙවයි: ආහ, කීයේය. සාපි, මී තොමෝ ද: සාධු දෙව ඉති, යහපති දෙවයන් වහන්සැයි: වත්වා, කියා: ධෙත්තුයා, ඳෙනගෙන්: අධොත දිවසානි, නොදෙව් දවස්: බත්ත භොතනි, බොහෝ වෙන්: දො තයො කොළමෙහි, සැලි දෙක තුනක්: ආහරා පෙථ ඉති, ගෙන එන්නැයි: ආහරාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: අත්තනො, තමාගේ: සද්ධිං, ශුද්ධාව: ආවජෙත්වා, ආවර්ජනය කොට: ධෙත්තුයා, ඳෙනගේ: ථනෙ, පියසුරු: අග්ගහෙසි, ගත්තේය. අථ, ඉක්බිති: අස්සා, ඇගේ: නකේත, අතින්: පහට මත්තා ථනා, ස්පර්ශ කළ මාත්‍රයෙන් තනින්: සයමෙව, තෙමේම: තෙලං, තෙල්: පන්සරිස්ස, වැගිරවුන. සා, මී තොමෝ: වාටිපුරං තෙලං, සැළි පිරිවු ගිතෙල්: රක්ඛෙතො, රජුට: දස්සෙයි, දැක්වීය. රාජා, රජකුමා: තෙලං, ගිතෙල්: ඔලොකෙත්වා, බලා: එත්තකං කාලං, මෙතෙක් කල්: ඉමිනා සත්ථිනා, මේ ගිතෙලින්: කිං, කුමක්: අකාසි ඉති,

කෙළෙහිදැයි: (ඇපි) සා, මී තොමෝ: අත්තනො, තමන්ට: ධෙත්තලාහඤ්ච, දෙන ලැබුණු සැටිද: තෙලං, ගිතෙල්: හික්කු සංඝසාය, හික්කු සංඝසා පිණිස: දනං ව, දීම ද: ධෙත්තයා, දෙන: ආර්ත කරණඤ්ච, ගෙන ආ කරණය ද යන: සබ්බං, සියල්ල: කපෙසි, කීවාය. තං සුත්වා, ඒ අසා: රාජා, රජතුමා: එවං සති, මෙසේ ඇති කල්හි: ඉමං සජ්ඣං, මේ ගිතෙල්: අමෙහ හි, අප විසින්: වලඤ්ඤං, පරිභොග කිරීමට: න සක්කා ඉති වත්වා, නොහැකියයි කියා: නගරෙව, නගරයෙහිද: පඤ්චමභාවාසෙ, පස් මහ ආවාසයන්හි: හික්කු සංඝංව, හික්කු සංඝයාද: සන්නිපාතාපෙත්වා, රැස් කරවා: තස්සා, ඇයගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පකාසෙත්වා, ප්‍රකාශ කොට: සජ්ජිං, ගිතෙල්: සංඝස්ස, සංඝයා වහන්සේට: දූපෙසි, දෙවවිය. තතො, ඉක්බිති: ධෙත්තු සාමිනිං, දෙනගේ අයිතිකාරිය: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: තං ජනපදං, ඒ ජනපදය: තස්සා එව දත්වා, ඇයටම දී: හෙද කාරකමපි රාජපුරිසං, හෙදකාරී රාජපුරුෂයා: තස්සා එව, ඇයටම: දසං කත්වා, මෙහෙකාරයකු කොට: අදසි, දුන්නේය.

තතො, ඉක්බිති: තෙ, ජයම්පතිකා, ඒ අඹු සැමියෝ: තස්මිං එව ජනපදෙ, එම ජනපදයෙහිම: වසන්නා, වසමින්: යාවජීවං, දිවිතෙක්: කුසල කම්මං කත්වා, කුසල කම් කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවි ලොවටම: අගමංසු, ගියාහුය.

11. එවං, මෙසේ: අසාධනා, සාමාන්‍ය වස්තුව ඇති: දිළිඳු, දිළිඳු වූ: නරා, මනුෂ්‍යයෝ: රත්තත්තයමහි, රත්තත්‍රයෙහි: සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව: වඩිච්ඡත්වා, වඩා: අනුනං, අනුන වූ: අග්ගං, අග්‍රවූ: සමපත්තිං, සමපත්: ලහන්නි, ලබන්. තස්මා එහෙයින්: රත්තෙසු, තුනුරුවන් කෙරෙහි: සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව, වඩිච්ඡති, වඩවි.

කිසාය වත්ථුං, කිසාවගේ කථාව: පඤ්චමං, පස්වැන්නයි.

6. අරියගාල කිසා කථාව.

(6) 6. අරියගාල කිසාස්ස, අරියගාල කිස්සගේ: වත්ථුමිහි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සො කිර, හෙතෙම වනාහි: අතීතෙ, අතීතයෙහි: රොහණ ජනපදෙ, රුහුණු දනව්වෙහි: ජගාම ආරෙ, සගම් දෙරෙහි: අසඤ්ඤරසමීං කුල ගෙන, එක්තරා කුලගෙයක: නිබ්බන්ධිත්වා, ඉපිද: වයසානෙතා අහොසි, වැඩිවිය පැමිණියේ විය. සො කිර, හෙතෙම: එකද, එක් දිනක්: ජගාම බොධිසම්මානං ගන්ත්වා, සගම් විහාර බෝමලුවට ගොස්: බොධිඤ්ච, බෝධිය ද: හික්කු සංඝසාය, හික්කු සංඝයා ද: වන්දිත්වා, වැඳ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: නිව්වං, එව, නිතරම: බොධිසම්මානෙ, බෝ

මලුවෙහි: වාලුකං, වැලි: මකිරනො, විසුරුවමින්: මාලකෙ, මලුවෙහි: මනකා කමමං, මැටිකම්: කරොනො, කරමින්: පුඤ්ඤං, මල් පුඤ්ඤං: කරොනො, කරමින්: බොධිං, බෝධිය: ගඤ්ඤං පානියෙන, සුවඳ පැනින්: සඤ්ඤා, ඉසිමින්: ගඤ්ඤං පඤ්ඤාදිකං කරොනො, සුවඳ පසැහිලි කරමින්: දුතං දදනො, දන් දෙමින්: බහුනි පුඤ්ඤකමානි, බොහෝ පින්කම්: උපවිනිඤ්ඤා, රැස් කොට: තනො වුතො, එයින් වුතව: තසම්. එව රොහණෙ, එම රුහුණු දනව්වෙහිම: මහාගාමෙ, මහාගම: මඩගල විටියා, මහල් විටියෙහි: මහාධන දෙවං නාම, මහාධන දේව නම්: ඉසාරං පට්ටං, ප්‍රධානියකු නිසා: තසා හරියාය, ඔහුගේ භාය්‍යාවගේ: කුප්පමි, කුසෙහි: පට්පඤ්ඤා ගණනි, පිළිසිඳ ගත්තේය. සො, හෙතෙම: ගඤ්ඤපරිපාකං අත්වාය, ගැබ මේරීමට පැමිණ: මාතු කුප්පකො, මවු කුසින්: නිකමි, නික්මියේය. මාතා පිතරො පත, මවුපියෝ: අසා, ඔහුට: නිසොනි, නිසස යයි, නාමං අකංසු, නම් කළහ. අථ, ඉක්කිති: අපරහාගෙ: මෑත කාලයෙහි: තං, ඔහුට: වතු පඤ්ඤාධික කාලෙ, සතර පස් හැවිරිදි කාලයෙහි: කීළන සීලතාය, කෙළිලොල් බැවින්: අසා, ඔහුට: කෙළිය නිසොනි, කේළිය නිසා යයි: වොහරිංසු, ව්‍යවහාර කළහ. තනො, ඉක්කිති: සො, හෙතෙම: අපරහාගෙ: මෑත කාලයෙහි: බුද්ධ සාසනෙ, බුද්ධශාසනයෙහි: පසනො, පැහැදුනේ: හික්කුණං, හික්කුණ වහන්සේ සතතිකෙ, සම්පයෙහි: පබ්බතීනා, පැවිදිව: පට්පතතිං, පිළිවෙත්: පුරෙතො, පුරන්තේ: පඤ්ඤාධිකානි, පස් වසක්: වසි, විසිය. තනො, ඉක්කිති: සො, හෙතෙම: සාසන පට්පතතිං, ශාසන ප්‍රතිපත්තිය: පුරෙතං, පුරන්ට: අසකොනො, නොහැකි වුයේ: විබ්බමතුකාමො අහොසි, සිවුරු හැර යනු කැමැත්තේ විය. එසු, මෙහි: හවතති, එසේ වෙත්මයි.

2. සද්ධෙන, ශ්‍රද්ධාව ඇත්තාවූ: කුල පුතෙත, කුල පුත්‍රයා විසින්: සාසනෙ, බුදු සස්තෙහි: පබ්බතීනා, පැවිදිව: පාතිමොක්ඛං සංවරං, ප්‍රාතිමොක්ඛ සංවර ශීලය: අසෙසෙන, නිරවශෙෂයෙන්ම: පාලෙතබ්බං, පාලනය කළ යුතුයි.

3. රූප සද්දදි, රූප ශබ්දදිය: ගොවරෙ, ගොවර කොට ඇති: වක්ඛසොතාදි, වක්ඛ ශ්‍රොතාදි වූ: ආරානි, ආරයන්: ආරෙතබ්බං, වැලැක්විය යුතුයි. භෙවන් වැසිය යුතුයි. සද, හැම කල්හි: තෙන, ඔහු විසින්: සද්ධෙනං, ශ්‍රද්ධාවෙන්: ඉන්ද්‍රිය සංවරං, ඉන්ද්‍රිය සංවර ශීලය රක්ඛා කළ යුතුයි.

4. අනෙසනං, එක්විසි අනෙසනයන්: පතනාන, දුරුකොට: සුද්ධාභිවෙන, පිරිසිදු ආර්ථයෙන්: අතනො, තමන්ගේ: ජීවිතං විය, ජීවිතය මෙන්: සබ්බද, හැම කල්හි: ආර්ථි සීලං, ආර්ථ පාරිශුද්ධි ශීලය: පාතබ්බං, රැකිය යුතුයි.

5 සද, සියළු කල්හි: වතාරො පට්ටයෙ, සිවුපසය: නිවං, නිතර: යොනියො, නුවණින්: සෙවමානෙන, සේවනය කරන්නාවූ විසින්:

ආදරා, ආදරයෙන් පව්වය සන්නිසිතං සීලං, ප්‍රත්‍යය සන්නිශ්‍රිත ශීලය; පාලෙනබ්බං, රැකිය යුතුයි.

6. එතං චතුබ්බිධංසීලං, මේ සතරවැදෑරුම් ශීලය; පූරයනො, පූරන්නාවූ; ජීනත්‍රයො, බුද්ධපුත්‍රතෙම; සග්ගාපචග්ග සම්පන්නිං, සාර්ගාපචර්ග සම්පන්නිය; අවසාං, අවශ්‍යයෙන්; අනුභොසානි, අනුභව කරන්නේය.

7. සො, යම් මහණෙක් තෙම; රාග දෙස මොහෙහි, රාග දොෂ මෝහයන්ගෙන්; ආපුරෙතො, සම්පූර්ණ කරන්නේ; සීලෙසු, ශීලයෙහි; ආලසිකො හුත්වා, අලසයෙක්ව; අනාදරො, ආදර නැත්තේ ද; සො, හෙතෙම; නිරයං, තරකයෙහි; උප්පජ්ජති, උපදින්නේය.

8. සො, හෙතෙම; දයකෙ, දයකයන්; න තොසෙති, සංතොෂ නොකරන්නේය. සයං වා, කෙමේ හෝ; න තුස්සති, සතුටු නොවන්නේය. සො, හෙතෙම; ජවාලාත, සෙහොන් පෙනෙල්ලක්; සමො හොති, සමාන වේ. විඤ්ඤානා, තුවණුත්තවුන් විසින්; නින්දිතො හොති, නින්ද කරන ලද්දෙක් වේ.

9. තස්මා, එහෙයින්; තං, ඒ ශීලය; පරිපුරෙතුං, රකින්න; අසක්කොනෙන, නොහැක්කාවූ; හික්ඛුනා, හික්කුව විසින්; මිත්‍රොන, (දුශ්චරිත නැමැති) අශුවියෙන්; සත්‍රු සාසනං, බුද්ධ ශාසනය;ත ආලිම්පිත්වාන, ආලේප කිරීම නොකොට; ගතතබ්බං, (උපැවිදි බවට) යා යුතුයි.

10. සො, හෙතෙම; එවං ච පන විනෝඨවා, මෙසේ ද සිතා; සෙතාසනං, සෙනසුන; සංසාමෙත්වා, තැන්පත්කොට තබා; චීවරානි, සිවුරු; ධොවිත්වා, සෝද; පත්තෙන සහ සංවිධාය ය්පෙත්වා, පාත්‍රය සමග පිළියෙල කොට තබා; නිරවජ්ජ සාටකස්ස අභාවෙන, නිවැරදි සඵවක් නොමැති හෙයින්; නඤ්ඤා හුත්වා, තත්තව: උදක පටිච්ඡෙනෙන, ජලයෙහි සැඟවෙමින්; ගඬිගාය, ගඟට පතිත්වා, වැටී; ගච්ඡනො, යන්නේ; උදකෙන, ජලයෙන්; වුය්ගමානං, පාවී යන; දරුක්ඛන්ධං, දරකඩක්; උරෙ කත්වා, පසුවට තබාගෙන; තරනො, එතරවන්නේ; අධො ගඬිගං, යටි ගං බලා; ගච්ඡති, යයි.

තද, එකල්හි; දො මාතුගාමො, ස්ත්‍රීන් දෙදෙනෙක්; හෙට්ඨා ගඬිගා නිසේ, යටි ගං තොට; තභායනො, තහන්නෝ; ගඬිගාසොනෙන, ගඟ දියෙන්; වුය්ගමානං, පාවී යන; තං දරුක්ඛන්ධං, ඒ දරකඩ; දුරතො ආගච්ඡතං දිස්වා, දුරදීම එනු දැක; තාසු, ඔවුන් අතුරෙහි; එකා, එකියක්; එතං දරුක්ඛන්ධං, තෙල දරකඩ; මය්ගං ඉති, මගේ යයි; ආහ, කීවාය. අපරා, අනික් තැණුත්තිය; යං, යමෙක්; තස්මිං, එහි; විජ්ජති, විද්‍යමාන වේද; තං, එය; මය්ගං, ඉති, මගේ යයි; ආහ, කීවාය. තතො, ඉක්බිති; තං, එය; සම්පමුපගතං, සම්පයට පැමිණියේ; දොපි ජනා, දෙදෙනාම; තරනො, ජිනා ගොස්; ගහෙත්වා, අල්ලාගෙන; තං

දරුකකුණෙන සඳ්ථි, ඒ දරකඩ සමග: තීරං, ඉවුරට: පාපෙසුං, පැමිණවුනාහුය. අප්, ඉක්බිති: තාසු, ඇලා අතුරෙහි: තසම්, එහි: විජ්ජමානං, ඇති දෙය: මයාං, ඉති වුත්තා, මගේ යයි කී තැනැත්තී: තං නගං, දිඬා, වස්ත්‍ර තැනි ඔහු දැක: අසා, ඔහුට: සාටකං, සඵවත්: ආහරිස්සාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමියි: වත්ථා, කියා: අත්තනො, තමන්ගේ: ගෙහං, ගෙදරට: අගමාසි, ගියාය. තස්සා, ඇ: ගත කාලෙ, ගිය කල්හි: ඉතරා, අනික් තැනැත්තී: අත්තනා, තිවස්ථ වස්ථං, තමන් හැඳි වස්ත්‍රය: මජ්ඣෙකං, මැදින්: හිඤ්චා, කඩා: තං, ඔහු: නිවාසාපෙත්ථා, හඳවා: මාතා පිතුත්තං, මවුපියන්ගේ: ගෙහං, ගෙදරට: නෙසි, ගෙන ගියාය. අසා, ඇගේ: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තස්ස, ඔහුගේ: කුලවංසං පුච්ඡත්ථා, කුලවංශය විචාරා: තස්සා එව, ඇයටම: භාර මකංසු, භාර කළහ. සා පත, මී තොමෝ වනාහි: නාමෙන, නමින්: සුමනා නාම අහොසි, සුමනා නම් වුවාය: ගාමවාසිනො, ගම් වැස්සෝ: තං, ඔහු: ගඨගාතිස්ස යයි: නාමං, නමක්: අකංසු, කළහ. අයං පත ගඨගාතිස්සො, මේ ගඨගාතිස්සා: ගෙහං, ගෙදර: ආවසනො, වාසය කරන්නේ: කසිවණ්ණදිසු, කෘෂි වණික් ආදී: යං කිඤ්චි කමමං, යම් කිසි වැඩක්: අකරොත්තො, නොකරන්නේ: තස්ථ තස්ථ, ඒ ඒ තන්හි: විවරති, හැසිරේ. තස්මා, ඒ නිසා: අසා, ඔහුගේ: අකමමසීලත්තා, වැඩක් නො කරන ස්වාභාව ඇති බැවින්: නික්කමම තිස්සො ඉති, නිකම් තිස්ස යයි: ආලපනති, කථා කරති. අප්, ඉක්බිති: සුමනාය, සුමනාවගේ: භාතු හගිති ආදයො, සහොදර සහොදරී ආදීහු: සඨගමම, එක් රැස්වී: මාතා පිතුත්තං, මවුපියන්ට: එවං, මෙසේ: ආහංසු කීහ. සුමනාය, සුමනාගේ: සාමිකො, සැමියා: නික්කමම සීලො, අලසකමින් යුක්තව: ාගහෙ එව, ගෙදරම: නිසීදති, හිඳියි. මයං, අපි: තස්ස, ඔහුට: කිං කමමං කරිස්සාම ඉති, කිනම් වැඩක් කරමු දැයි: අප්, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: පුත්තානං, පුත්‍රයන්ට: සඤ්ඤපත්තං, දැන්වීම පිණිස: තිස්සාස්ස, තිස්සායා: බහිගත කාලෙ, පිට ගිය වේලෙහි: සුමනං, සුමනා: පක්කොසාපෙත්ථා, කැඳවා: එවං, මෙසේ: ආහංසු, කීහ.

11. තව, තොපගේ: සාමිකො, සැමියා: නික්කමමසීලකො, නිකම් තිස්සානෙම, කසිං වා, සි සැමක් හෝ: අප්, නැවත: වණ්ණංවා, වෙළඳමක් හෝ: අකත්ථා, නොකොට: කථං, කෙසේ: කුලවංසං, කුලවංශය: පතිට්ඨෙති, පිහිටුවන්නේ ද:

12. පුත්තදරෙහි, අඹුදරුවන් සහිත වූ: ඤාතීහි, නෑයන් සමග: කුලං, කුලය: වඨ්ඨෙකං, වර්ධනය කරන්ට: ඉච්ඡතා, කැමැත්තාහු විසින්: සබ්බද, සෑම කල්හි: සබ්බ කමමසු, සියළු කර්මාන්තයන්හි: න අලසො හුත්ථා, අලස නොවේ: වත්ථං, විසිය යුතුයි.

13. බෙත්තවස්සු, කෙත්වත්ති ද: දසෙසු, දසයන් කෙරෙහි ද: ගොමහිස, ගව මිනිසාදීන් කෙරෙහි ද: වනෙසු ව, වනයෙහි ද: (යන මේ සියල්ලෙහි) න අලසො, අලස නොවූ: සො, හෙතෙම: සජෙන, සුකීය

ජනයන් මධ්‍යයෙහි ද; පරජනෙ, අන්‍ය ජනයන් මධ්‍යයෙහි ද; හි, ඒකාන්තයෙන්: පුජිතො හොති, පුජිත වේ.

14. සීතුණ්භාදී, සීත උෂ්ණාදිය: අවිනේතනේනා, නොසිතන්නේ: කායිකං දුක්ඛං, කායික දුක්: සහනේනා, ඉවසන්නේ: කාලාකාලං, කල් නොකල්: සමඤ්ඤාය, මනාව දැන: සද, සෑම කල්හි: චිරියං, වියඝිය: කාතබ්බො, කළ යුතුයි.

15. තථා, එපරිද්දෙන්ම: වණ්ණස්ස කමෙපි, වෙළඳුම් කම්යෙහිද: සිජ්ජුග්ගහණං ධාරණෙ, ශිල්ප ඉගෙනීමෙහි හා දැරීමෙහි ද: අනන්දිකෙන, මැළි නොවීමෙන්: අමරනේනාව, නොමියෙන කෙනෙක් මෙන්: සද, සෑමකල්හි: කතබ්බො, උත්සාහ කළ යුතුයි.

16. එවං ච පත වත්තා, මෙසේ ද කියා: තස්සා, ඇයට: නාලිමන්තං, නැළියක් පමණ: තණ්ඩුලං ච, සහල් ද: එකං භාජනං ච, එක භාජනයක්ද, දත්තා, දී: අස්ස ආදිං කත්තා, අද පටන් කොට: කුමෙහ, තෙපි: විසුං, වෙනම: වසථ, වසව්: අමහාකං ගෙහෙ, අපේ ගෙයි: න වසථ ඉති, නොවසව් යයි: වත්තා, කියා: පෙසෙසුං, යැවුහ. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

17. මාතා පිතා ච, මවුපියෝ ද: ඤාතකා, නෑයෝ ද: දලිද්දං, දිලිඳු තැනැත්තේ: නෙව කාමෙනති, කැමැති නොවෙත්. ලොකෙසු, ලෝකයෙහි: ධම්මතා, ධර්මතාවය: එවං, මෙසේය.

18. සො, හෙතෙම: වෙ, ඉදින්: අකුලිනොපි, කුල තැත්තේද: අථ, යලිත්: සො, හෙතෙම: ධනවා, ධන ඇත්තේ වේද: භොගී, භොග සම්පත් ඇත්තේ ද: පභු, අධිපති වූයේ ද: තං ඒ ධනවත් තැනැත්තේ: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: සබ්බෙ, සියල්ලෝම: උපාසනති, භජනය කෙරෙත්. ලොකෙසු, ලෝකයෙහි: ධම්මතා, ධර්මතාවය: එවං, මෙසේය.

19. තතො, ඉක්කිති: සුමනා, සුමනා: තං ගහෙත්වා, ඒවා රැගෙන: නිමමානුසකෙ එකස්මිං ගෙහෙ, පාලු ගෙදරක: අස්සුතී, කඳුලු: පවස්සායමානා, සල සලා: රොදනති, හඬමින්: නිසීදි, හුන්නිය. තතො, ඉක්කිති: නික්කමම නිස්සො, නික්ම නිස්සා: අත්තනො, තමන්: ගතට්ඨානතො, ගිය තැනින්: ආගන්ත්වා, අවුත්: රොදමානං හරියං දිස්වා, හඬන භායඝීව දැක: හදේ, සොළුර! කිං රොදසි ඉති, කුමක් නිසා හඬන්නෙහිදැයි: පුච්ඡි, විචාළේය.

සා, ඔ නොමෝ: මාතාපිතුහි. මවුපියන් විසින්: වුත්තං, කියැ ලද: සබ්බො, සියල්ල: වත්තා, කියා: වියොජිත භාවං, වෙන් කළ බව: කපෙසි, කීවාය. තං සුත්වා, ඒ අයා: අමහාකං විසුං කරොන්තා, අප වෙන් කරන්නාහු: කිං දත්තා, කුමක් දී: අකංසු ඉති, (එසේ) කළාහු ද? එකං තණ්ඩුලනාදිං ච, එක සහල් නැළියක් ද: පචන භාජනඤ්ඤං, පිසන බඳුනක්ද: අදංසු ඉති, දුන්නයි: වුත්තෙ, කී කල්හි: සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අයා: හදේ, සොළුර, තී, තී: මා විනේතසි, කිසිවක් නොසිතව්:

මයං, අපි; යෙන කෙනවි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්; ජීවිස්‍යාම, ජීවත්වෙමු. අපි ව, තවද; හඳෑ, සොළුර; මයං, අපි, විදුං ජාත කාලතො පට්ඨාය, වෙන් වූ කාලයෙහි පටන්; හික්ඛු සඤ්ඤා, හික්ඛු සංඝයා වහන්සේට; කිඤ්චිපි අදත්වා, කිසිවක් නොදී; න පරිභුක්ඤ්ඤාම ඉති, අනුභව නොකරන්නෙමුයි; වත්වා, කියා; සයං, තෙමේ; මහා විහාරං, මහා විහාරයට; ගන්ත්වා, ගොස්; එකං සලාකං, එක් සලාකයක්; ජිඤ්ඤත්වා, වෙන් කරවා ගෙන; ආගන්ත්වා, අවුත්; හරියං, භාය්‍යාව; ආමනෙත්ත්වා, අමතා, හඳෑ, සොළුර! යාව, යම්තාක්; අහං, මම; ආගට්ඨමි, එමිද; තාව, ඒ තාක්; ඉණං ගහෙත්වාපි, ණයක් ගෙන හෝ; යෙන කෙනවි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්; අසාමන්තා හුත්වා, අප්‍රමාදව; අයානං, ආයාසයත් වහන්සේලාට; දනං, දන්; දදෙය්‍යාසි ඉති, දෙන්නෙහි යයි; වත්වා, කියා; සයං, තෙමේ; හතියා කමමං, කුලී වැඩක්; ගවෙසනො, සොයමින්; අගමාසි, ගියේය.

තද, එකල්හි; අස්ස, ඔහුගේ; පිතුනො, පියා වූ; මහා ධන දෙවස්සා, මහාධනදෙවගේ; සභායො, යහළු; වඤ්ඤුරියො නාම, වඤ්ඤුරිය නම්; එකො රටකික පුත්තො, එක් ජනපද නායක පුත්‍රයෙක්; විත්තසර ඛෙත්තො, විත්තසර කෙත්තන්; පඤ්චසත කර්ම මත්තං ලභිත්වා, පන්සිය කිරියක් පමණ ලැබ; සස්සං, ගොයම්; කාරෙසි, කරවිය. තද, එකල්හි; තං, එය; පකකං, පැසුනේ විය. තික්කමම තිස්සො, තික්කම් තිස්ස තෙමේ; හතියා කමම, කුලී වැඩක්; ගවෙසනො, සොයමින්; තස්ස රටකිකස්ස, ඒ රාජටිකයාගේ; ගෙහං, ගෙදරට; ගන්ත්වා, ගොස්; තං, ඔහු; අදදස්ස, දුටුවේය. රටකිකො, රටකියා; තං දිස්වා, ඔහු දැක; කිම්භවාය, කුමක් සදහා; ආගතොසි ඉති, ආවෙහිදැයි; පුට්ඨි, විවාළේය. හතියා, කුලියට; ලාවන කමමං, ගොයම් කැපීමේ වැඩක්; පරියෙමානො, සොයමින්; ආගතොමහි ඉති, ආවෙමියි; වුත්තෙ, කී කල්හි; රටකිකො, රටකියා; තං, ඔහු දෙස; ඔලොකෙත්වා, බලා; තාත, දරුව! ත්වං, ඔබ; සහස්සො, සිය අතින්; කමමං, වැඩ; අකත පුබ්බො, නොකළ විරූය. කිං, කිම? ත්වං, තොපට; ලාගිකං සකම්ඤ්ඤාසි ඉති, ගොයම් කපන්ට හැකි දැයි; ආහ, කිය. තෙන, එහෙයින්; ලභිස්සාමි ඉති, ගොයම් කපන්නෙමියි; වුත්තෙ, කී කල්හි; තව විරියං, තොපගේ වීර්යය; න ජානාමි ඉති, නොදැනිමියි; න සම්පට්ඨමි, පිළි නොගත්තේය. අථ, එකල්හි; තිස්සො, තිස්ස තෙමේ; තෙනහි, එසේ නම්; මම විරියං, මගේ වීර්යය; පස්සට ඉති, බලවයි; ලාවනං, දැකැත්ත; ගහෙත්වා, ගෙන; ඛෙත්තං, කුඹුරට; ඔතරිත්වා, බැස; පුරෙහත්තං එව, පෙරවරු කාලයෙහිම; තං පඤ්චසතකර්ම මත්තං, ඒ පන්සියයක් පමණ කිරිය; ලාගි, කැපිය. තං දිස්වා, ඒ දැක; රටකිකො, රටකියා; අවස්ථපිත්තො, පුළුමයට පැමිණියේ; තස්ස, ඔහුට; කුසස්සිත්වා, සතුටු වී, අත්තනො, තමන්ට; ආත්ත හත්ත භාජනානි ව, ගෙන ආ බත් භාජන ද; දස දසියොව, දැඩි දස්සන්ද; අදසි දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති; තිස්සො, තිස්ස තෙමේ; සබ්බං තං ඛෙත්තං, ඒ සියළු කුඹුර; සයං එව තෙමේම; රාසිං කත්වා, ගොඩ ගසා; මද්දිත්වා, මැඩ; පලාලං, පිදුරු;

උඩිරිනවා, ඉවත්කොට: සයං එව, තෙමේම: පොයේනවා, පොළො: මහනනං විහි රාසිං, මහා වී ගොඩක්: අකාසි, කෙළේය. තනො, ඉක්බිති: රට්ඨිකො, රාජටික තෙමේ: තස්ස පුරිසස්ස, ඒ පුරුෂයාගේ: විරියාකාරං, වියඝීය: පසස්සිනවා, දැක: අනිස්සසනෙනා, ඉතාම පැහැදි: තස්මිං බෙතෙන, ඒ කෙතෙහි: සබ්බං තං ධක්ඛන්තං, සියළු ඒ ධාන්‍ය: තස්ස එව, ඔහුටම: අද්ධි, දුන්නේය.

20. තියෙය්‍යා, තියෙය්‍ය තෙමේ: තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ට: අට්ඨ සලාක හතනං, සලාක බත් අටක්: දෙති, දෙයි. දදමානො පන, දෙන්නේ වනාහි: උදක ලොණං මතෙන, දියලුණු මාත්‍රයෙන්: අසප්පායං, සප්පාය නොවන සේ: දෙති, දෙයි. තස්මා, එහෙයින්: අස්ස, ඔහුට: හික්ඛු, හික්ඛුහු: උදක ලොණං තියෙය්‍යා ඉති, උදක ලොණං තියෙය්‍ය යයි: වොහරිංසු, ව්‍යවහාර කළහ. තෙසං පන හික්ඛුනං, ඒ හික්ඛුන් අතර වූ: මහලලකා, මහළු කළ පැවිදි වූ: බුඩ්ධපබ්බජිතා, බුඩ්ධපබ්බජිත හික්ඛුහු: යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්: තං හතනං, ඒ බත්: ගහෙනවා, ගෙන: සුන්ධදේණියෙ එව, බල්ලන්ට බත්ලන පෝරුවෙහිම: පක්ඛි පනති, බහාලති. තනො, ඉක්බිති: උදකලොණං තියෙය්‍යා, උදකලොණං තියෙය්‍ය තෙමේ: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ගේ: තං කිරියං දිට්ඨවා, ඒ ක්‍රියාව දැක: තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: සොළස ධීර සලාක හතනං, කිරි හා සමග සලාක බත් සොළසක්: පට්ඨපෙසි, පිහිටු විය. තස්මා, එහෙයින්: අස්ස, ඔහුට: හික්ඛු-හික්ඛුහු: ධීරහතන තියෙය්‍යා ඉති, කිරිබත් තියෙය්‍ය යයි: නාමං අකංසු, නම් කළහ. තනො, ඉක්බිති: තෙසං, හික්ඛුනං, ඒ හික්ඛුන්ට: විරකාලං, බොහෝ කාලයක්: ධීරහතනං එව, කිරිබත්ම: භුක්ඛන්තානං, අනුභව කරන්නවුන්ට: අරුචි උපපජ්ඣි. අරුචියක් උපන්නේය. තෙන ධීරහතෙන, ඒ කිරිබත්: විතනං, සිත: න පසාදෙති, නො පහදයි.

අට, ඉක්බිති: ධීරහතන තියෙය්‍යා, කිරිබත් තියෙය්‍ය තෙමේ: තං කාරණං ඤජවා, ඒ කරුණ දැන: ධෙත්‍රසනං ලභිතවා, දෙනුන් සියයක් ලැබ: අතනො, සද්ධං, තමාගේ ශ්‍රද්ධාව: ආවජ්ජෙතවා, ආවර්ජනා කොට: ඵනෙ, තන: අග්ගහෙසි, ඇල්ලීය. සුගන්ධ සප්පිං එව, සුවඳ ගිතෙල්ම: පග්ගරි, වැගිරිණ: සො, හෙතෙම: තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: සොළසනං හික්ඛුනං, හික්ඛුන් දහසය නමකට: තෙලලොපකං නාම හතනං, ගිතෙල් මිශ්‍ර කොට සෑදූ බත්ක්: අද්ධි, දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති: තස්ස, ඔහුට: කල්‍යාණහතන තියෙය්‍යා, ඉති, කල්‍යාණහතන තියෙය්‍ය යයි: නාමං අහොසි, නම් විය. තනො, ඉක්බිති: කල්‍යාණ හතන තියෙය්‍යා, කල්‍යාණ හතන තියෙය්‍ය තෙමේ: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්: දනං, දනය: වඩෙස්සනො, දියුණු කරමින්: පඤ්චනං, හික්ඛුසනානං, පන්සියයක් හික්ඛුන් වහන්සේට: නිබ්බදං එව, නිතරම: තෙලලොපක දනං, සුවඳ ගිතෙල් උපුල්වා දන්: දෙති, දෙයි.

සො පන, හෙතෙම වනාහි: එක දිවසං, එක දවසක්: හික්ඛු සඤ්ඤාසං,

හික්කු සංඝයාට: මයා, මා විසින්: කන්ධමුලදනං, අල මුල් දනයක්: අදින්නපුබ්බං ඉති, නුදන් විරුයයි: විනේනව්වා, සිතා: බහු මනුසො ගනේවා, බොහෝ මිනිසුන් ගෙන: කුම්බුල පබ්බතං, කුඹල් පව්වට: ආරුයා, නැග: බඳු මුලං, අල මුල්: බණේනො, සාරන්නේ: සට්ඨි නිධිකුම්භියො, නිදන් කළ හැටක්: දිස්වා දැක: සකගෙනෙ, තම ගෙයි: නිධාපේවා, නිදන් කරවා: තනො පරං, එයින් පසු: අතිරේක තරං, වැඩිපුර: දනං, දන්: දෙනො, දෙමින්: පට්ටසති, වාසය කරයි.

තසම් සමයෙ, එසමයෙහි: අනුරාධපුරනො, අනුරාධපුරයෙන්: පඤ්චසත හික්කු, පන්සියයක් හික්කුහු: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තන්හි: බොධි පට්ඨාදයො, බෝ පිළිම ආදිය: වඤ්ඤා, වදිමින්: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: මහාගාමං, මාගමට: අගමංසු: ගියාහුය. තනො, ඉක්බිති: කලායාණගතන කියො, කලායාණ ගතන කියා තෙමේ: තෙ, උන් වහන්සේලා: දිස්වා, දැක: සොමනස්සාප්පනො, සතුටට පැමිණියේ: නිමනේනව්වා, ආරාධනා කොට: මහාදනං, දන්වා, මහ දන් දී: භුක්තානු මොදනාවසානෙ, අනුමෙවෙතී බණ අවසානයෙහි: අය්‍යා, ආයතීයත්වහන්සේලා: කුතො, කොහි සිට: ආගතස්ස ඉති, වැඩියෙහිදැයි: පුච්ඡී, විචාළේය. තෙ, උන්වහන්සේලා: උපාසකා, උපාසකවරුනි, අනුරාධපුරනො, අනුරාධපුරයේ සිට: ආගතමහ ඉති, ආවේමුයි: වදිංසු, කීවාහුය. සො, හෙතෙම: හනේන, යථාමිති! එතරහි, දැන්: කතරස්මිං යානෙ, කවරතුනෙක්හි: බහු හික්කු, බොහෝ හික්කුහු : උපවසන්ති ඉති, වෙසෙත්දැයි: පුච්ඡී, විචාළේය. අථ බො, ඉක්බිති: තෙ, ඒ හික්කුහු: මාරිස, නිදුකාණෙති! ඉදති, දැන්: ලඬිකාදීපෙ: ලඬිකාද්වීපයෙහි: චෙතියමබ විහාරෙ, චෙතියමබ විහාරයෙහි ද: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි ද: නාගදීපෙ ව ඉති, නාගදීපයෙහි දැයි: ඉමෙසු තීසු යානෙසු, මේ තුන් තන්හි: අනෙකසත හික්කු, නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුහු: උපවසන්ති ඉති, වාසය කරති යි: ආහංසු, කීවාහුය. තෙසං, උන්වහන්සේලාගේ: තං, ඒ කථාව: සුත්වා, අසා: සොමනස්සො, සතුටට පත් වූයේ: තස්ස, එහි: ගන්ත්වා, ගොස්: මයා, මා විසින්: දනං, දතුං, දන් දෙත්ට: වට්ඨතී ති, වට්ඨ යයි: විනේනව්වා, සිතා: පඨමං, පළමුකොට: චෙතියමබ විහාරං, චෙතියමබ විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: තස්ස, එහි: හික්කුන, හික්කුන්ට: දනං දන්වා, දන් දී: තනො, ඉක්බිති: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: පඤ්චමහාවාසෙ, පඤ්චමහා ආවාසයන්හි: අනෙක සහස්සානං හික්කුනං, නොයෙක් දහස් ගණන් හික්කුන්ට: දනං දන්වා, දන් දී: රඤ්ඤො එව, රජතුමාට ද: පණණාකාරං දන්වා, පඩුරු දී: තෙන, ඔහු විසින්: අනුගාහිතො, අනුග්‍රහ කරන ලද්ද: නාගදීපං ගන්ත්වා, නාගදීපයට ගොස්: තස්ස, එහි: හික්කු, හික්කුන්ට: මහාදනං, දන්වා, මහ දන් දී: තනො නික්කමම, එතැනින් නික්ම: අරියගාල තිස්සේ, අරියගාල තීස්සියෙහි: පට්ටසති, වාසය කරයි.

21. තද, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අත්තනො, තමාගේ: මාතුගාමං,

භාය්‍යාව: ආමනෙතන්වා, අමතා: හදේ, සොදුර! හිකඩු සඩ්ඨසයා, හිකඩු සඩ්ඨසයා: දන වට්ටං, දන් වැට්ට: අනුපට්ඨිතනි, කඩ නොකර: දෙහි, දෙව: අහං, මම: ගඬිගාය, ගඬිගාවෙහි: ඉතොවිතො, ඔබ්බොබ්බ: ඔරිම පාරිම නිරං, මෙතෙර සිට එතෙර ගොඩට: පාපෙනො, (මිනිසුන්) එගොඩ මෙගොඩ කරමින්: පුඤ්ඤං, පින්: පසවාමි ඉති, රැස් කරමියි: ඔව්දිත්වා, අවවාද කොට: සයං, තෙමේ: මනුසො, මිනිසුන්: නාවාය, නැවෙන්: තීරං, එතෙරට: පාපෙනො, පමුණුවමින්: දිවසං, දවස: විනිතාමෙති, ගෙවයි. තං අරියගාල නිසෙ, ඒ අරියගාල නිසෙහි: නිසුත්තනො, නිසුත්ත බැවින්: තස්ස, ඔහුට: අරියගාල නිසො ඉති, අරියගාල නිසස යයි: නාමං අකංසු, නම් කළහ. එවං, මෙසේ: තං, ඔහු: තෙන පුඤ්ඤකමෙත, ඒ පින්කමින්: විනිතාමෙනෙත, කල් යවන කල්හි: සකො, ශක්‍ර තෙමේ: තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාබලං, ශ්‍රද්ධාබලය: ජාතනොපි, දන්නේ නමුදු: තං, ඔහු: විමංසිකු කාමො, විමසනු කැමැත්තේ: මහලලක බ්‍රාහ්මණ වණ්ණෙන, මහඵ බමුණුවෙසකින්: ආගන්ත්වා, අවුත්: නාවාය, නැවෙහි: නිසීදි, හුන්නේය. අරියගාල නිසො, අරියගාල නිසස තෙමේ: තං ගහෙත්වා, ඔහු ගෙන: පාපෙනො, පදින්නේ: පරතීර සමීපං, පරතෙර සමීපයට: පාපුණං, පැමිණියේය. අප්, එකල්හි: බ්‍රාහ්මණො, බමුණො: හො, පින්වත! කතර යට්ටි, සැරයටිය: න සරිං ඉති, අමතකවිමියි: ආහ, කියේය. සො, හෙතෙම: පුත, නැවත: පාපෙත්වා, පදවා, තං, එය: ගහෙත්වා, ගෙන: ආගඤ්ඨි, ආවේය. පුත, නැවත: පාදබ්බඤ්ඤ නෙලනාලිං, පයෙහි ගාන තෙල් ගුලාව: න සරිං ඉති, අමතකවිමියි. වුත්තෙ, කී කල්හි: පුත, නැවත: ගන්ත්වා, ගොස්: තමිපි, එයද: ආනෙසි, ගෙනාවේය. එවං, මෙසේ: සො, හෙතෙම: යංයං වදති, යමක් යමක් කියයිද: තං තං ආහරනො, ඒ ඒ දේ ගෙන එමින්: මනං, සිත: නප්පදසිත්වා, දුෂණය නොකොට: අපරාපරං, ඔබ්බොබ්බ: සංසරනො, සැරිසරන්නේ: සකො, ශක්‍ර තෙම: එවං, මෙසේ: තං, ඔහු: විමංසිත්වා, විමසා: තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවගේ: නිව්වල භාවං, නිශ්චල බව: ඤත්වා, දැන: සතකුට්ඨො, සතුටට පැමිණියේ: අත්තානං, ඒ ආත්මය: විජිනිත්වා, අත්හැර: ආකාසෙ, අහසෙහි: අත්තනො, තමාගේ: සකක විලාසෙන, ශක්‍ර විලාසයෙන්: ධත්වා, සිට: ඔව්දිත්වා, අවවාද කොට: අරියගාල සමීපෙ, අරියගාල සමීපයෙහි: එකසමීං සරෙ, එක් විලෙක්හි: බහු, බොහෝ: සයඤ්ඤාන සාලි විහයො, සවයං ජාත ඇල් වි මාපෙත්වා, මවා: සත්තරතනෙහි: සත්රුවනින්: තස්ස, ඔහුගේ: සරං, ගෙය: පුරෙත්වා, පුරවා: අප්පාමාදෙන, ප්‍රමාද නොවන සේ: ඔව්දිත්වා, අවවාද කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවි ලොවටම: අගමාසි, ගියේය.

තතො, ඉක්බිති: අරියගාල නිසො, අරියගාල නිසස තෙමේ: හිරඤ්ඤ සුවණ්ණං, රත් අමු රත් ආදිය: සරං, ගෙට: ආවහනො, ගෙන එන්නේ: අනෙකවිධං, අනෙකවිධ වූ: දනාදි පුඤ්ඤං, දනාදි පින්කම්: කරොනො, කරමින්: තත්ථ, එව, එහිම: පටිවසති. වාසය කරයි.

අථ, ජ්‍යෙෂ්ඨතා: අපරහාගෙ, මෑත කාලයෙහි: පියඨගු දීපවාසී, පියගු දිවයිත් වැසි: හිකුචු සඨේසා, හිකුචු සංඝයා වහන්සේ: එකද, එක් කලෙක: එකඟ් සන්තිපතිත්වා, එක තැනකට රැස්ව: නිසින්නා, හුන්නාහු: එවං, මෙසේ: කථං, කථාවක්: සමුට්ඨාපෙසුං, ඉපිද වුහ. ඉදනි, දන්: දසයොජන සහසොසු ජමබුද්දිපෙසු, දස දහසක් යොදන් දඹදිවෙහි: කඟ් බො මනුස්සා, කවර තැනෙක්හි මනුෂ්‍යයෝ, සද්ධාවන්නා ඉති, ශ්‍රද්ධාවන්නයෝ ද? අථ, එකල්හි: තෙසං හිකුචුනං අනතරෙ, ඒ හික්කුන් අතරෙහි වූ: සති සම්බොධිත්ථෙරො, සති සම්බොධි සථවිර තෙම: එතරහි, මේ කාලයෙහි: සීහලදීප වාසිනො, සිංහල ද්වීප වාසීහු: සද්ධා සම්පන්නො ඉති, ශ්‍රද්ධා සම්පන්නයෝ යයි: ආහ, කීය. යොනකරාජපුත්තො, යොනක රාජ පුත්‍රවු: මහා බුද්ධරක්ඛිතත්ථෙරො, මහාබුද්ධරක්ඛිත සථවිර තෙමේ: යොනක රටවවාසිනො, යොත් රට වැස්සෝ: සද්ධාවන්නො ඉති, ශ්‍රද්ධාවන්නයෝ යයි: ආහ, කීය. තං සුත්වා, ඒ අසා: හිකුචු සඨේසා, හිකුචු සඨේසයා වහන්සේ: අස් එව, අද ම: තං කාරණං, ඒ කරුණ: විමංසිත්වාම ඉති, විමසන්නෙමුයි: තෙ ථෙරෙ එව, ඒ දෙදෙනා වහන්සේම: තං තං රටං, ඒ ඒ රටට: පෙසෙසු: යැවුහ. තෙසු, ඔවුන් අතුරෙන්: බුද්ධරක්ඛිතත්ථෙරො, බුද්ධරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ: උපකට්ඨාය වෙලාය, වේලාව සම්ප වු කල්හි: යොනක ලොකං, යොනක රටට: අගමාසී, ගියේය. සති සම්බොධිත්ථෙරො පන, සතිසම්බොධි සථවිරයන් වහන්සේ වනාහි: ලඬිකායං, ලඬිකාවෙහි: අරියගාල නිස්සයා, අරියගාල නිස්සගේ: ගෙහආරං, ගෙදෙරට: සම්පාපුණි, පැමිණියේය. තද කිර, එකල්හි වනාහි: අරියගාල නිස්සයා, අරියගාල නිස්සගේ: සුමනා නාම හරියා: සුමනා නම් භායඝ්ථා: සා, මී තොමෝ: ද්වාදසනං, හිකුචු සහසානං, දෙළොස් දහසක් හිකුචුන් වහන්සේට: දසසු වාරෙසු, දහ වාරයක් හි: දනං දත්වා, දන් දී: අනතො, තමන්ගේ: දනං, දනය ආවස්මානා, සිති කරන්නී: වුලල මඤ්චකෙ, කුඩා ඇඳක: නිසීදි, හුන්නිය.

22. මෙ, මා විසින්: අස්, අද: සුබ්‍රමං, ඉතා සියුම් වූ: වීවරාදිකං, සිවුරු ආදිය ද: තථා, එසේම: සුඛ සම්චයාං, ශරීරයට සුව පහසු දෙන: මඤ්චපීඨාදිකං, ඇඳ පුටු ආදිය ද යන: ඉදඤ්චිදඤ්ච බො: මේ මේ දෙය වනාහි: දිනකං, දෙන ලද්දේය.

23. මධුරෙහි, මිහිරි වූ: අනත පානෙහි, ආහාර පානයන් ද: ඛස් හොජෙහි, බාද්‍ය හොද්‍යයන් ද: මුඛවාසාදි, කට සුවද කරවන: තාමිබුල, බුලත් ආදිකොට ඇති: හෙසජෙහි ව, බෙහෙත් ද: සාධුකං මනා කොට: තප්පිතො, සන්තර්පණය කරන ලදි.

24. අහං, මම: සො, හෙට: ඉතො අධිකං, මීට වඩා: කථං, කෙසේ: (දනයක්) සම්පාදෙත්වාන, සම්පාදනය කොට ගෙන: සාධුකං, මනාකොට: දස්සාමි ඉති, දෙන්නෙමි දැයි: සා, මී තොමෝ: දසි ගණෙහි, දසි සමූහයා සමග: විචාරෙන්නි, කථා කරන්නී: අවජි, උන්නිය.

25. එවං, මෙසේ: නිසින්නා, හුන්නේ: සමපන්නං, පැමිණි: පෙරං, තෙරුන්: දිඨ්වා, දැක: කාලං ඔලොකෙත්වා, කල් බලා: ඉදනි: දැන්: හත්තං, බත්: පච්ඡවා, පිය: දතුං, දෙන්ට: න සකකා ඉති, නො හැකි යයි: තුරිත තුරිතා, වහ වහා: තෙල කප්පලලකං, තෙල් ඇතිලියක්: උඩානා, උදුනට: ආරොපෙත්වා, නගා: සුගන්ධ සප්පිං, සුවඳ ගිතෙල්: පක්ඛිපිත්වා, පහා: බිලඬිත භාජනෙ, කැඳ බත් භාජනයෙහි: සිත්ථං, බත් උථ: පරියායාවෙත්වා, පෙරා: ධොවිත්වා, සෝද: සප්පිති හජ්ජිත්වා, ගිතෙලින් බැද: තත්ථ, එහි: වතුම්ධුරං, වතුම්ධුර: පක්ඛිපිත්වා, බහා: දිබ්බ භොජනං ඉව, දිවාභොජනයක් මෙන්: පත්තං, පුරෙත්වා, පාත්‍රය පුරවා: වත්ථුචුම්බටකෙ, වස්ත්‍ර සුමුලුවක් මත: ධපෙත්වා, තබා: පෙරසා, තෙරුන් වහන්සේට: උපනාමෙසි, පිළිගැන්වීය. පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තසා, ඇගේ: පසාද සංවිධිතත්වාය, ප්‍රසාදය වැඩිම සඳහා: හගිනී, නැගණියනි! පත්තං, පාත්‍රය: ආකාසෙ, අහසෙහි: විස්සජේහි ඉති, අත්හරින්නැයි: ආහ, කිය. සා, ඕතොමෝ: හයෙන, බියෙන්: න විසාජේසි, අත නො හැරියේය. පෙරෙන, තෙරුන් වහන්සේ විසින්: තව, කොපගේ: සධාගුණං, ශ්‍රඬා ගුණය: ආවජේත්වා, ආවර්ජනා කොට: විස්සජේහි ඉති, අත හරින්නැයි: වුත්තෙ, කී කල්හි: සා ඕ තොමෝ: තථා කත්වා, එසේ කොට: ආකාසෙ, අහසෙහි: පත්තං, පාත්‍රය, විසාජේසි, අතහැරියේය. පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: ඉමං හත්තං, මේ බත: පරිභුක්ඛන්තෙ හික්ඛු, වළඳන හික්ඛුන් වහන්සේ: එසා, මෝ තොමෝ: පසාතු නි: දකිවායි: අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන කොට: බුද්ධරක්ඛිත තෙරෙ, බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන්: අනාගතෙ එව, නොපැමිණියදීම: පඨමං, පළමු කොට: ගන්නවා, ගොස්: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්වහන්සේලාගේ: පත්තෙ, පාත්‍රයන්හි: පිණ්ඩපාතං දත්වා, පිණ්ඩපාතය දී: භොජෙසි, වැළඳවීය. සා, ඕ තොමෝ: භුක්ඛන්තෙ, හික්ඛු, වළඳන හික්ඛුන්: දිඨ්වා, දැක: උප්පන්න සොමනයො, හටගත් මුතිය ඇත්තී: සාධුකාරං දෙනති, සාධුකාර දෙමින්: ගෙහං ගන්නවා, ගෙදරට ගොස්, සාමිකෙ ආගතෙ, සැමියා පැමිණි කල්හි: තසා, ඔහුට: අත්තනාව, තමා විසින් ද: පෙරෙන ව, තෙරුන් විසින් ද: කතං, කරන ලද: සබ්බං, සියල්ල: කපෙසි, කීවේය. සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අසා: අනිව පසන්නො අහොසි, ඉතාම පැහැදුනේ විය. එවං, මෙසේ: අව්ජරියාව හං, පුදුම එළවන: පුක්ඛා කමමං, පින්කමි: උපචිතන්නො, රැස් කරමින්: අපරභාගෙ, මැන භාගයෙහි: මරණ මඤ්චපරායනො අහොසි, මරණ මඤ්ච පරායන විය. තථාහි, ඒ එසේ මැයි: පුක්ඛාචන්නානං, පින්වතුන්ට: මරණ වේදනා, මරණ වේදනාවක්: න හොති, නොවේ. පුත්තප්පාබුධො විය, නිද පිබ්දියෙකු මෙන්: ඉච්ඡිතධ්මානෙ, කැමැති තැනෙක්හි: නිබ්බන්තති, උපදියි. නත, එහෙයින්: පොරාණා, පැරැණියෝ: ආහු, කීහ.

26. කත පුක්ඛො පන, කරන ලද පින් ඇති සත්වතෙම වනාහි: යද, යම් කලෙක්හි: මවුච්චෙගෙන, මරණ වේගයෙන්: අද්දිකො, පළෙන්නේ: එතදන්නෙ, සැලෙන්නේ: මාරණනතිකෙ, මරණාසන්න කාලයෙහි: සයනෙ, (මරණ) මඤ්චකයෙහි: සයිතො හොති, හොත්තේ: චීද:

27. අස්ස, ඔහු විසින්; තමහි සමයෙ, එසමයෙහි; යානි කලාණි, යම් කුශල ධර්මයක්; කතානි, කරන ලද්දේ ද; තානි හි, ඒ කුශල කම්යෝ වතාහි; තමහි සමයෙ, එසමයෙහි; අස්ස, ඔහුගේ; මානසං, සිත, අපේක්‍ෂා, ලබ්‍ධිකා, එල්ල ගෙන සිටිත්.

28. තද, එකල්හි; සංගොගාමිස්ස ජනකුතො, සාධාරණී සත්වයාට; අග්ග, අග්‍ර වූ; යාන, දිව්‍ය යහන් ද; විමානාදි, දිව්‍ය විමාන ආදිය ද; අනුකුලානි, ඊට අනුකූල වූ; ඉට්ඨ නිමිත්තානි, ඉෂ්ට නිමිති, දියුරෙ, දක්නා ලැබෙත්.

29. අවජරාගණ, දිව්‍ය අප්සරා සමූහයා විසින්; සංක්‍රධෙට්ඨ, නෘත්‍ය ගීතා දී සොභා පවත්වන ලද; අවජරාසත, සිය ගණන් දිව්‍ය අප්සරාවන් ගෙන්; මණ්ඩිතො, යුක්ත වූ; විමානෙ යානෙ, දිව්‍ය විමාන, දිව්‍ය යහන් (ආදිය); දිස්වාන, දැක; තස්ස, ඔහුට; උදග්ගතා, ඔදවැඩි බව හෙවත් සන්තෝෂය; හොකි, වෙයි.

30. සො දයකො නරො, ඒ දයක මනුෂ්‍යතෙම; ජිණ්ණකං සාලං, දිරු ශාලාවක්; වජ්ජවා, හැර දමා; පාසාද, මහා ප්‍රාසාදයකට; ආරොහණෙ විය, නැගෙන කලක් මෙන්; පරමං, උතුම් වූ; අස්සාදං, සැනසීම; ලහතෙ, ලබන්නේය.

31. වත, ඒකාන්තයෙන්; මයා, මා විසින්; කලාණං, කුශලය; සුක්කං, මනාව කරන ලදී. ඕරුත්තාණං, මරණයට නොබතා තරම් අභයභාවයක්; කතං, කරන ලදී. සංගො, දිව්‍ය ලෝකයෙහි; කුසලජං, කුශලයෙන් උපන්නා වූ; උළාරං, මහත් වූ; ඵලං, විපාකය; අනුගොස්සාමි, අනුභව කරන්නෙමි.

32. ඉති, මෙසේ; යො, ඒ කුශල් කළ සත්ව තෙම; සකෙන පුඤ්ඤකමෙමන, සාධකීය පුණ්‍ය කම්යෙන්; සමපතට්ඨොව, තුටු පහවුවන ලද්දේම; අභිතො, භය නොවූයේ; සමපමොදිතො, මනාව ප්‍රමුදිත වූයේ; අවජනනං, අනිශ්චිත්තම; උපලාළිතො, තලවන ලද්දේය.

33. පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත තෙම; පුඤ්ඤකම්මරතාවාසං, පින් කිරීමෙහි ඇවිත්වුන්ට වාසස්ථාන වූ; සග්ගං, දිව්‍ය ලෝකයට; නියානි, පමුණුවයි. අමුළ්භ, මුළා නොවූ; මරණං, මරණය ද; පුඤ්ඤකම්මිතො, කුසල් කළා වූ; තස්ස, ඔහුට නියතං, ඒකාන්තය.

34. ඵලං, මෙසේ; නිපන්නස්ස, හොත්තා වූ; තස්ස, ඔහුට; දෙවතා පි, දෙවියෝ ද; ඡදෙවි ලෝකතො, සදෙවි ලෝචින්; ඡ රථෙ, රිය සයක්; අනෙත්වා, ගෙනවුත්; අත්තතො අත්තතො දෙවලොකං, තම තමන්ගේ දිව්‍ය ලෝකය; වණ්ණස්සං, වණ්ණ කළහ. යො, හෙතෙම; තං සුත්වා, ඒ අසා, සඬ්ඨමස්ස සුත්ත පුබ්බත්තා, බණිත් ඇසූ පිරු බැවින් තුසිත පුරතො, තුසිත දිව්‍ය ලෝකයෙන්; ආහට, ගෙන ආ; රථං, රිය; ධ්වජෙත්වා, තබා; ඉතරෙ, සෙසු රිය; ගහෙත්වා, ගෙන; ගච්ඡති ඉති, යව් යයි; ආහ,

කීවේය. තං සුඤ්චා, ඒ අසා: තස්ස, ඔහුගේ: ආසනෙන, සමීපයෙහි: ධීතා, සිටියාවූ: සුමනා, සුමනා නොමෝ: සාමී, ස්වාමීනී! කිං, කිමෙක්ද: එතතකං, මෙපමණ: කුසලං කඤ්චා, කුසල් කොට: ඉති, මෙසේ: මරණාසනෙන, මරණාසන කාලයෙහි: විලාපං, විලාප: කරොති, කරනිද: නිසො, නිසානෙමේ: තං සුඤ්චා, ඒ අසා: හදෙ, සොදුරු! අහං, මම: විලාපංත කරොමි, විලාපනොකරමි: දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලෝකයෙහි: දෙවතා, දෙවතාවෝ: ඡරපෙ, රියසයක්: ආනෙසුං, ගෙන ආහ. අහං, මම: තෙහි සද්ධිං, ඔවුන් සමග: සලලපාමිති, කථා කෙළෙමියි: ආහ, කීවේය. සුමනං, සුමනා: තං සුඤ්චා, ඒ අසා: අහං, මම: තං, ඒ රිය: තපස්සාමි, නො දකිමි: කුති ඉති, කොහිදැයි: පුට්ඨා, විචාරන ලද්දී: පුස්සදමං, මල් දමක්: ආහරා පෙඤ්චා, ගෙන්වාගෙන: ආකාසෙ, අහසට: ඛිපාපෙසි, දැමීම විය. තං ගන්ඤ්චා, ඒ මල් දම ගොස්: රථ සීසෙ, රිය හිසෙහි: ඔලම්බි, එල්ලුණේය. තං දිස්වා: ඒ දැක: සුමනා, සුමනා නොමෝ: සයං, තමා: ගබ්බං, කාමරයට: පටිසිඤ්චා, පිටිස: සයනගතා, ශයනගතව: නාසිකා වාතං, නාසික වාතය: සන්තිරුමහිඤ්චා, හිර කොට: කාලකතා, කළුරිය කොට: සාමිකස්ස, සැමියාට: පට්ඨමතරං, ගන්ඤ්චා, පළමුව ගොස්: රපෙ, රියෙහි: පාතුරහොසි, පහළ වූවාය. සා, මී නොමෝ: තස්සිකා, එහිසිට: සාමිකස්ස, සැමියාට: සාසනං, හසුනක්: පෙසෙනති, එවන්තී: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

35. කිං, කුමක් නිසා: විරායසි, කල් යවන්නෙහිද: කිමි කුලාලයං, පණුවන්ට වාසස්ථාන වූ: අසුචිං, අපිරිසිදු වූ: පුති දෙහං, කුණු ශරීරය: නිස්සාරෙ, නිසරු වූ: තස්ස එව මානුසෙ භාවෙ, ඒ මනුෂ්‍ය හවයම: ජහිඤ්චා, හැරපියා:-

එක්, මෙහි: ආසු, වහා: ආගට්ඨප්, එනු මැනව: වරං, උතුම් වූ: ඉදං දෙව සිරිං, මේ දිව්‍ය ථේශ්වයඝීය: පස්ස, බැලුව මැනව: අහං, මම: පුරෙයෙව, පළමු කොටම: ආගතා, ආයේ වෙමි: හො, පිත්ථත්ති හිමියනි: ඉදති, දැන්: තුසිතං, තුසිත දිව්‍ය ලොකයට: යාම (එක්ව) යමු.

36. තං සුඤ්චා, ඒ අසා: සො'පි, තෙමේ ද: කාල කිරියං කඤ්චා, කළුරිය කොට: තස්මිං එව රපෙ, එම රියෙහිම: නිබ්බන්ධි, උපන්නේය. තෙ උභො'පි, ඔවුහු දෙදෙනාම: සමග්ගා, සමගිව: සමොදමානා, සතුටු සිත් ඇත්තාහු: දෙව පරිසාය, දිව්‍ය පිරිස විසින්: පරිවුතා, පිරිවරන ලද්දේ: මහාජනෙ, මහජනයා: ඔලොකෙනෙන එව, බලා සිටිද්දීම: තුසිත පුරං, තුසිත දිව්‍ය ලොකයට: අගමංසු, ගියාහුය.

37. ධීමතානං, නුවණැත්තන්ගේ: පරමං, උතුම් වූ: එතං වරිතං, මේ වරිත: විදිඤ්චා, දැනගෙන: දිවි මනුෂ්‍ය සුඛං වා, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සමීපත්තා: නිබ්බුතිං, නිවාණ සමීපත්තියද: පස්සයනතා, ප්‍රාඤ්ඤා කරන්නාහු: විමල සීලෙ, පිරිසිදු සිල් ඇති: බුද්ධ පුත්තෙසු, බුද්ධ පුත්‍රයන් කෙරෙහි: දනං, දනය: දදං, දෙව: හො, පිත්ථත්ති! සුරතරු සදිසං, දිව්‍යකල්ප වෘක්කයක්

සමාන වූ: (ඒ දනය) ආ හවගං, හවාග්‍රය දක්වා: කාම දං ඉති, කැමැති සම්පත් සාද දෙන්නේය.

අරියභාල කියායා වත්ථුං, අරියභාල කියාගේ කරාව:

ජට්ඨං, සවුන්නයි.

7. ගම් දැරියගේ කරාව.

(6) 7 ගාමදරිකාය, ගම් දැරියගේ: වත්ථුමිති, වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුඛිඛී කරාව, පිළිවෙළ කරාවයි.

ලඛිකායං කිර, ලංකාවෙහි වනාහි: දකිණි පසො, (අනුරාධපුරයට) දකුණු දිග්භාගයෙහි: බ්‍රහ්ම චොලං නාම ගාමං, බ්‍රහ්මචොල නම් ගමක්: අහොසි, විය. තඤ්ච, එහි: මනුස්සා, මිනිස්සු: මහත්තං වත්ථුං, විසාල බිම් පෙදෙසක්: කසිත්වා, භාලා, තඤ්ච, එහි: මාසෙ, මැ ඇට: වසිංසු, වැසුරුහ. තතො, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: මාසෙ, මැ: පක්ක කාලෙ, පැසුණු කල්හි: මසෙ, මැ: ලුඤ්චියාම ඉති, උදුරමු යි: පාතියං, පැත්: ගහෙත්වා, ගෙන:මහා නිදසෙ වත්තමානෙ, මහා ශ්‍රීෂ්මය පවතින කල්හි: තඤ්ච, එහි: අගමංසු, ගියාහුය. තඤ්ච සමයෙ, ඒ කාලයෙහි: එකොගාම වාසික හික්කු, එක් ගම් වැසි හික්කුවක්: පිපාසාහිභුතො, පිපාසයෙන් මඩනා ලද්දේ: මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ: සන්නිකං, සම්පයට: අගමාසි, ගියේය. එඤ්ච, මෙහිදී: පාතියං, පැත්: ලඛියාමී ඉති, ලබන්නෙමි: යනුයි. තද, එකල්හි: එකාගාම දරිකා, එක් ගම් දැරියක්: කිලන්තිත්ථියං, ක්ලාන්ත ඉත්ථිය ඇති: පිපාසාහිභුතං, පිපාසයෙන් මඩනා ලද: හික්කු, හික්කුව: දිඤ්චා, දැක: උප්පන්න සද්ධා: උපත් සැදැහැන්නී: මනුස්සානං, මිනිසුන්ට: අජානාපෙත්වා, නොදන්වා: සටෙ, කළයෙහි: ධපිතං, තුබු: පාතියං, පැත්: ගහෙත්වා, ගෙන: තස්ස, හික්කුනො, ඒ හික්කුවට: දත්වා, දී: තඤ්ච, එහි: අත්තමනා, සතුටින්: විත්තං, පසාදෙත්වා, සිත පහදවා: ගච්ඡන්තං ථෙරං, යන තෙරුන්: වතුමානා, වදිමින්: අධ්‍යාසි, සිටියේය. අථ, අනතුරුව: මාසෙ ලුඤ්චිත්තා, මැ උදුරන්නෝ: ආගමම, අවුත්: සටෙ, කළයෙහි: පාතියං, පැත්: අදිඤ්චා, නොදැක: පාතියං, පැත්: කෙත, කවරෙකු විසින්: ගහිතං ඉති, ගන්නා ලද්දැයි: පුට්ඨංසු, විවාළන. සා, මි නොමෝ: සාමි, යොමිති! මයා, මා විසින්: ගහෙත්වා, ගෙන: පිපාසිතස්ස, පිපාසිත වූ: එකස්ස හික්කුනො, එක් හික්කුවකට: දින්නං ඉති, දෙන ලද්දැයි: ආහ, කීවාය. තද, එකල්හි: මනුස්සා, මිනිස්සු: තං සුත්වා, ඒ අයා: පිපාසිතානං, පිපාසිත වූ: නො, අපට: පාතුං, බොත්ට: ආතීතං, ගෙන එන ලද: පාතියං, පැත්: අමෙහ, අපට: අජානාපෙත්වා, නොදන්වා: හික්කු සඬ්ඝස්ස, හික්කු සඬ්ඝයා වහන්සේට: සයං, තමා: අද්ධි, දුන්නාය. එකියා සද්ධා, මැගේ ශ්‍රද්ධාව: අහො, පුදුමයි: පරිහරිත්වා, අපහාස කොට: කුඨා,

කිපියාහු; මයං, අපි: වාතාතපෙහි, සුළඟින් අව්වෙන්: සුසානතා, වෙළෙන්තමෝ: මාසෙ, මැ: ලුඤ්චනතා, උදුරන්නාහු: පිපාසිකමහ, පිපාසික වෙමු. සීසං, වහා: නො, අපට: පානීයං, පැන්: ආහර ඉති, ගෙන එවයි: තාය සද්ධිං, ඇය සමග: කලහං, කලහ: අසංසු, කළහ. අථ, එකල්හි: සා, ඕ තොමෝ: තෙසං, ඔවුන්: අක්කොසනෙපි, ආක්‍රොශ කරද්දී ද: පරිභාසනෙපි, පරිභව කරද්දී ද: අසංකුද්ධා, නොකිපෙන්නී: දන සොමනස්සාං, දන් දීමෙන් ඇති වූ සතුට: මනසිකරොනති, මෙනෙහි කරන්නී: සටං ගහෙත්වා, කළය ගෙන: තෙසං, ඔවුන්ට: පානීයං, පැන්: ආහරිස්සාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමියි: ධීතා, සිට: අත්තනො, තමාගේ: සඨං, ශ්‍රඨාව: ආවණ්ණත්වා, සිහි කොට: මාසක්කෙත්තං, මැ කෙත දෙස: ඔලොකෙසි, බැලිය. තස්සා, ඇගේ: සද්ධා බලං ආගමම, ශ්‍රඨා බල හේතුවෙන්: මහා පඨවිං, මහ පොළොව: හිඤ්ඤා, බිඳ ගෙන: මණි වණ්ණං, මැණික් වැනි: මහත්තං, උදක බුබ්බුලං, මහා දිය බුබුලක්: උට්ඨාය, තැග: පඨවියං, පොළොවෙහි: පඤ්චරත්වා, පැතිරී: පවත්ති, පැවතුනේය. තස්සා, ඇගේ: සඨා මහත්තතා, ශ්‍රද්ධාවේ මහත් බව: අනො, පුදුමයි: හික්ඛුස්ස, හික්කුවකට: පානීය මත්තං, පැන් ටික්ක්: දත්වා, දී: තදහ එව, එදිනම: අක්කියං, කෂය නොවන්නාවූ: පානීයං, පැන්: ලභි, ලැබිය. භවනෙත්ථ, එහෙයින් කියන ලදී.

2. දතස්ස, දන් දීමට: සඨා, ශ්‍රඨාවම: මූලං, මුල්වේ, තිසම්පදං, ත්‍රිවිධ සම්පත්තියට: සඨා මූලා, ශ්‍රඨාවම මුල් වන්නීය. සඬෙන, ශ්‍රඨාව කරණකොට ගෙන: කතං, කරන ලද: අප්පමපි, සම්ප්පවූ ද: දනං, දනය: අකාලිකං හොති, කල් නොයවා විපාක දෙන්නේය.

3. දනං, දනය: සගගස්ස, සම්භවයට: නිදනං, හේතුවයි. අනුගාමිකං, අනුගාමික වූ: නිධානං, නිධානයකි. සබ්බලොකවසීකරණං, සියළු ලෝකය වසී කරන්නා වූ: මත්තං, මන්ත්‍රයකි. තං, ඒ දනය: පරමොසධං, උතුම් ඖෂධයක් සමාන වේ.

4. තං, ඒ දනය: ආපදස්ස, විපත්තක් පැමිණි කල්හි: සහායො, මිත්‍රයෙකු හා සමානය. කාමදෙ, කැමති වස්තුව දෙන්නා වූ: උත්තමොමණි, උතුම් සිතුම්මණි රුවනකි. දනං, දනය: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සුරපාදපො, දිව්‍ය කල්ප වාක්‍ෂයක් වැනිය.

5. එසා කුමාරිකා, මේ ගම් දැරිය: සඨාය, ශ්‍රඨාවෙන්: පානීය මත්තං, පැන් මාත්‍රයක්: දත්වාන, දී: සා, ඕ තොමෝ: මුහුත්තෙන එව, එම ඇසිල්ලෙහිම: අක්කියං, කෂය නොවන්නාවූ: සීතලොදකං, සිසිල් දිය: අලඪං, ලද්දිය.

6. උත්තමාධම මජ්ඣිමෙ, උත්තම, අධම, මධ්‍යම යන සියල්ලන් කෙරෙහි: සද, සෑම කල්හි: දනං, දනය: දනබ්බංගි, දිය පුත්තේය: ආදී මජ්ඣාධි සානමිහි, ආදී, මධ්‍ය අවසානයෙහි: සඨංව, ශ්‍රඨාවම: සුරතො කරෙ, පෙරදැරි කරන්නේය.

7. තතො, ඉක්ඛිති: සා කුමාරිකා, ඒ කුමාරිකා තොමෝ: සඤ්ජාන උදකං දිස්වා: ගලන දිය දැක: කුට්ඨමානසා, සකුටු සිත් ඇත්තී: යථා කාමං, කැමැති පරිදි: නභාත්වා, නා: පානියං, පැන්: පිවිඳවා, බී: එකං පානියං සථං ආදය, එක වතුර කළයක් ගෙන: පිපාසිතානං මනුස්‍යානං, පිපාසිත මිනිසුන්ට: පානියං, පැන්: අදයි: උත්තීය. තමපන, එය ද: තථාච්චමපි උදකකඛන්ධං, එබඳු වූ ද දිය කඳක්: අඤ්ඤ, අන්‍යයෝ: න පස්‍යනති, නොදකිති. එසා එව, ඕ තොමෝම: පස්‍යති, දකියි. තස්මා, එහෙයින්: සා, ඕ තොමෝ: පුනස්පුනං, නැවත නැවත: තස්ථ, එහි: ගත්තවා, ගොස්: නභායති, නාත්තීය, පානියං, පැන්: පිබති. බොත්තීය. සථෙන, කළයෙන්: උදකං ආභරිතවා, දිය ගෙනවුත්: මනුස්‍යානං, මිනිසුන්ට: දෙති, දෙන්නීය.

තං දිස්වා, ඒ දැක: මනුස්‍යා, මිනිස්සු: තො, අපි: පුබ්බෙ, පෙර: එස්ථ, මෙහි: පානියං, පැන්: න දිට්ඨං, නොදුටුමිහ. අමම, මැණියනි: කුතො, කොහෙන්: ත්වං, තී: සිත්තාන පානං, නා පැන් බීම: කරොසි, කරහි ද: අමිහාකාපි, අපටත්: තං, එය: දස්‍යෙහි ඉති, දක්වවයි. යාචිංසු, යාඥා කළහ. සා, ඕ තොමෝ: තෙසං, ඔවුන්ගේ: තං කථං සුත්වා, ඒ කථාව අසා: මුදිත මනා, සකුටු සිතැත්තී: සථෙ, ඉදින්: ඉමං උදකං, මේ ජලය: මම පුඤ්ඤානුභාවෙන, මගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන්: නිබ්බන්ධං, උපන්නේය. තං, එය: සබ්බෙසං මනුස්‍යානං ව, සියළු මිනිසුන්ගේ ද: මිහසුකර විහඬිග ආදිතඤ්ච, මුඛ, උතුරු කුරුළු ආදීන්ගේ ද: පරිභොග යුත්තං හුත්වා, පරිභොගයට සුදුසුචී: පඤ්ඤායක ඉති, පෙනේවායි, අධිධායි, අධිෂ්ඨාන කළාය. තං බණ්ණෙ එව, එකෙණේහිම: අස්‍යා, ඇයගේ: සද්ධාබලෙන, ශුද්ධාබලයෙන්: තං, එය: වූක්‍ෂමාන චේනාවලී, පාවෙන පෙන සමුහයෙන් ද: හඬගමාන කුඩිග තරඬිගමාලා, බිඳී බිඳී නැගෙන තරඬිගමාලාවෙන් ද: විකිණණ ජල කණ්ණිකා කිණණ, විසිර පවත්නා ජලකර්ණාවෙන් ආකීර්ණ වූ: සමහින්න ජලවෙග ජනිත, බිඳී බිඳී යන ජල වේගයෙන් හටගත්: නිශ්ශොස සොසිතං, මහා සොෂාවෙන් සොෂිත වූ: සඤ්ජානං, ගලාබසින්නාවූ: මහන්නං, උදකකඛන්ධං, මහදිය කඳ: දිස්වා, දැක: අච්ඡරියබ්භුත චිත්තා, ආශ්චය්‍යී අද්භුත සිත් ඇත්තාහු: ඉමිස්‍යා පන දනානිසංසා, මැයගේ දනානිශංසය වනාහි: අනො, පුදුමයි: එසා, මැය: සක්කවං, සකසා: සීලවර්තෙහස්ස, සීලවතුන් කෙරෙහි: පතිට්ඨාපෙසි ඉති, පිහිටුවී යයි: තං, ඇයට: පසංසන්නා, ප්‍රශංසා කරන්නාහු: නභාත්වා, නා: පානියං පිවිඳවා, පැන් බී: අගමංසු ගියහ.

අථ, ඉක්ඛිති: අපරභාගෙ, මෑත භාගයෙහි: තස්ථ, එහි: මනුස්‍යා, මිනිස්සු: ගාමං, ගමක්: නිවෙසෙස්සං, පිහිටුවා ගත්හ. තස්‍ය, එයට: මාස පිට්ඨිගාමං ඉති, මාපිටිගම යයි: නාමං අහොසි, නම් විය. පච්ඡා, පසුව: තං එව උදකං නිස්සාය, ඒ ජලයම ආශ්‍රය කරගෙන: තස්ථ, එහි: මහන්නං විහාරං, මහා විහාරයක්: කාරෙස්සං, කරවූහ.

සා පන කුමාරිකා, ඒ කුමාරිකා තොමෝ වනාහි: යාවතායුකං

ය්‍යථා, ආයු ඇතිතාක් සිට: පුඤ්ඤකම්මං කරවා, පින්කම් කොට: දෙව්ලොකෙ, දෙව්ලොව: නිබ්බන්ති, උපත්තීය. තත්ථ, එහිදී: සා, ඕනොමෝ: නානාතරු සණ්ඨ මණ්ඩිත, නොයෙක් ගස් සමූහයෙන් සැරසුණු: උයනානං ව, උයන් ද: විභූසිත, බබළන: පඤ්චවණ්ණ, පස්පෑ: පදුම සඤ්ජනනං, පිටුමෙන් යුක්ත වූ: මධුරොදක සම්පුණ්ණං, මිහිරි දියෙන් පිරි ගිය: ජලාලය සමාකූලං, ජලාසයන්ගෙන් ගැවසුණු: නෙකවජරා සහස්ස, නොයෙක් අප්සරා දහසක් විසින්: සංපවාදිත, මනාව වාදනය කරන ලද: හෙරි කුරියනාද සමාකූලං, බෙර කුරියනාදයන්ගෙන් ගැවසී ගත්: නව්වනතා, නවත්තා වූ: අනන්ත දෙව නාවිකා කිණ්ණං, නොයෙක් දිව්‍ය නාවිකාධිගතාවන්ගෙන් ගැවසුණු: ආදසයොජනිකං, දෙළොස් යොදුන්: දෙව විමානං, දෙව විමනක්: නිබ්බන්ති, උපත්තේය. තස්සා, ඇගේ: පුඤ්ඤං, පින්: පකාසනස්වං, ප්‍රකාශ කරනු පිණිස: දිබ්බොදක පරිපුණ්ණං, දිව පැනින් පිරි: එකං, සුවණ්ණ සංථං, එක් රත් කළයක්: තත්ථ එව, එහිම: නිබ්බන්ති, පහළ විය. තං පන, එය වනාහි: අස්සා, ඇය: ගත ගතට්ඨානං, යන යන තැනට: ගවජති, යයි. ද්විසු පි දෙව ලොකෙසු, දෙදෙව් ලොවෙහි: දෙවතානං, දෙවියන්: පරිභුඤ්ජනෙසු, පරිභොග කරන කල්හි ද: අකඛයං අහොසි, කෂය නොවීය.

8. එවං, මෙසේ: සුජනා, සත්පුරුෂ ජනයෝ: ආපදනං, පැන්දීම: සඤ්ඤා, ශ්‍රද්ධාවෙන්: දත්වාන දී: මහා විභූතීං, මහත් ශ්‍රී විභූතිය: විඤ්ඤති, විඳිත්. බහු දයකස්ස, බොහෝ කොට දෙන්නහුගේ: (සම්පත්තිය) අබුද්ධං, බුදු නොවූ: කො සත්තො, කවර සත්වයෙක්: අසෙසයිත්වා, නිරවශෙෂ කොට: වත්තුං, කියන්නට: සක්කොති, හැකි වන්නේද? (නොහැක්කේමැයි).

ගාමදුරිකාය වත්තුං, ගම්දූරියගේ කථාව: සක්කමං, සත්වැන්නයි.

8. ධම්මාවගේ කථාව.

(6) 8. ධම්මාය වත්තුමිති, ධම්මාවගේ වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිඛී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ, සිංහල දීපයෙහි: ලජ්ජිකියා මහරාජෙ, ලජ්ජිකිස්ස මහ රජතුමා: රජං කාරෙන්නෙ, රාජ්‍යය කරවන කල්හි: රොහණ ජනපදෙ: රුහුණු ජනපදයෙහි: ගිරිකිම්බිල කියා පබ්බත මහා විහාරවාසීනං, ගිරිකිම්බිල කියා පව්ත මහාවිහාරවාසී හික්කුන් වහන්සේ: හික්කාවාරට්ඨානෙ, පිඬු පිණිස හැසිරෙන තැන: සිවං නාම ගාමං අහොසි, ශිව නම් ගමක් විය. තස්මා එහි: එකා කපණං ධම්මානාම මාකුගාමො, එක් දිළිඳු ධම්මා නම් සත්‍රියක්: පරෙසං, අනුන්ට: දරුපණ්ණොදකාදිති, දරකොළ පැන් ආදිය: ආහරන්තී, ගෙනෙමින්, විහයො, වී: කොට්ටෙනති, කොටම්මන්: පලාලං, පිදුරු: වාලෙනති, සලම්මන්: බලං පුනන්ති, ගොයම් පාගන තැන්

පිරිසිදු කරමින්: කිවෙන්න කසිරෙන, ඉතා දුකින්: ජීවිකා, ජීවිකාව: කපොන්න, කරමින්: පටිවසනි, වාසය කරයි. සා, මී නොමෝ: අපරහාගෙ, මැන භාගයෙහි: හනියා කමම, කන්වා, බැලමෙනෙ කොට: දුකෙකන, දුකයෝ: එක වන්, එක වස්ත්‍රයක්: උපාදෙන්නවා, උපදවා: එව, මෙයෝ: විනෙසයි, සිනී, තංකි, ඒ එසේමැයි:-

2. * රාගා නලෙන, රාග නැමැති ගින්නෙන්: සංදඩ්ඪා, දවන ලද්දී: දෙස රක්ඛස, දෙස නැමැති රාක්ෂසා විසින්: පිළිතා, පීඩා කරනු ලබන්නී: මොහෙන, මෝහයෙන්: මුට්ඨිකා හුන්වා, මුස්ව: විරං, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ: සංසාරෙ, සංසාරයෙහි: සංසරිං, සැරිසැරුයෙහි.

3. ආයතිකා ්ඤං, මතු සැප ලැබීමට කාරණ වූ: කිඤ්චි පුඤ්ඤං, කිසි පිත්ත: පුරෙ, පෙර: නාකතංත්‍ර, නොකෙළෙමි දෝ: මයා, මා විසින්: අප්පහොගස්ස කාලං, ඒළප්ප හොගයට කාරණ වූ: පාපං, පවත්: නුත, ඒකාන්තයෙන්: කතං, කරන ලදි.

4. තසමා, එහෙයින්: අහං, මම: පරගෙනෙසු, අනුන්ගේ ගෙවල්හි: හනිං කන්වාන, බැල මෙනෙකොට: කිව්නො, දුකින්: ජීවිස්සාමි, ජීවත්වන්නෙමි. මයාං, මට: සුඛං, සැපයක් නම්: නහනො, අහසින්: පට්ඨි, පොළොව: යටා, යම්සේ ද එමෙනි.

5. ඉදනි, දැන්: අයං, මේ: බුද්ධස්සාදෙ, බුද්ධත්වපාද කාලය වේ. ධම්මා, ධර්මය: ලොකෙ, ලෝකයෙහි: සුද්දිප්පාති, මනාව බබලයි. ලොකස්මිං, ලොකයෙහි: ගුණ සාගරා, ගුණ සාගර වූ: බුධ පුත්තාව, බුද්ධපුත්‍රයෝ ද: වත්තනති, පවතිත්.

මයා, මා විසින්: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: ඛණේ, ක්ෂණ සම්පත්තිය: ලද්දො, ලබන ලදි. ඉදනි, දැන්: අත්තං, මගේ ආත්මය: න උද්ධරෙ, ගොඩනගා ගත නොහැකි වූයේ නම්, සංසාරෙසු, සංසාර නැමති මහා සාගරයෙහි: නිමුණා, ගැළුණා වූ: අහං, මම: කද, කවර කලෙක්හි: සීසං, හිස: සමුක්ඛිපෙ, ඔසවාගතහෙමි ද:

7. දුකෙකන, දුකින්: උපාදිතං, උපදවා ගන්නා ලද: මම, මාගේ: එකං සාටකං, එක් වස්ත්‍රයක්: විස්සති, ඇත්තේය. භව සාගරෙ, සංසාර නැමැති සාගරයෙහි: පතිංඪං, පිහිට: තෙන, ඒ වස්ත්‍රය කරණකොට ගෙන: ඉදනි, දැන්: කරිස්සාමි, කරන්නෙමි.

8. සා ධම්මා, ඒ ධර්මා නොමෝ: ඉති විතතිය, මෙසේ සිතා: දනස්ස, දනයාගේ: මහස්මලං, මහත් විපාකය: සද්දහනති, අදහන්නී: සද්ධාය, සැදැහැයෙන්: සධ්දං උද්දිස්ස, සධ්දයා උදෙසා: තද, එකල්හි තං, ඒ වස්ත්‍රය: අද, දන්නිය.

9. තද, එකල්හි: ගිරිතිම්බිල තිස්ස පබ්බත විහාරෙ, ගිරිතිම්බිල තිස්ස පව්ව විහාරයෙහි: පඤ්චසතා හික්ඛු, පන්සියයක් හික්කුණු: වස්සං,

උපගමිංසු, එළඹුනහ. තතො, එතැන් සිට: හික්කු, හික්කුහු: සිව්ගාමං, හිව් ගමට: හික්කාවාරුථාය, පිටු පිණිස: යෙහුයෙහන, බොහෝ සෙයින්: උපගව්ජනති, එළඹෙත්. තද, එකල්හි: සා, ඕතොමෝ: උප්පන්න සඬං, උපන් ශ්‍රඩාව: අභාපෙත්වා, නොපිරිහෙළා: වත්ථං, වස්ත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: ආසන සාලං ගන්ත්වා, ආසන ශාලාවට ගොස්: එකස්ස හික්කුඤ්ඤා, එක් හික්කුවකට: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය. හනෙන, ස්වාමීනි! ඉමං වත්ථං, මේ වස්ත්‍රය: එකස්මිං විහාරෙ, එක විහාරයක: හික්කුතං, හික්කුන් වහන්සේට: වස්සා වාසිකං, කත්වා, වස් වාසික කොට: දස්සාමි, දෙන්නෙමි. තුමෙන, ඔබ වහන්සේ: තත්ථ, එහි: ගන්ත්වා, ගොස්: මම දුග්ගත භාවං ව, මගේ දුප්පත්කමක්: ඉදං ව සාටකං, මේ සඵව ද: දුකෙකින, දුකින්: උප්පාදිත භාවං ව, උපදවා ගත් බව ද: හික්කුතං, හික්කුන්ට: වත්වා, කියා: දෙව, ඉති, දෙන්නැයි: තස්ස, උන්වහන්සේට: වත්ථං, වස්ත්‍රය: දත්වා, දී: පරිපුණ්ණ සොමනස්සා, සොමනසින් පින පිනා: අගමාසි, ගියාය. තතො, ඉක්ඛිති: සො, උන්වහන්සේ: තං, වත්ථං, ඒ වස්ත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: විහාරං ගන්ත්වා, විහාරයට ගොස්: සන්තිපතිතාන හික්කුතං, රැස් වූ හික්කුන් වහන්සේට: තාය, ඇය විසින්: චුත්ත වචනං, කියූ වචනය: වත්වා, කියා: හනෙන, ස්වාමීනි! ඉමං වත්ථං, වස්ත්‍රය: අදසි, දුන්නේය. තං සුත්වා, ඒ අසා: තෙසං අන්තරෙ, ඒ හික්කුන් අතරින්: එකො හික්කු, එක් හික්කුවක්: හනෙන, ස්වාමීනි! මඤ්ඤං, මට: කිණ්ණං මාසානං, තුන් මසකට: දෙව, දෙන්න: අහං, මම: තං, එය: පරිදහිස්සාමි ඉති, අදින්නෙමියි: ආහ, කීවේය. තං සුත්වා, ඒ අසා: අපරො, අනික් හික්කුවක්: මඤ්ඤං, මට: ද්විතනං, මාසානං, මාස දෙකකට: දෙව, දෙනු මැනව: එකො, එක් හික්කුවක්: මඤ්ඤං, මට: මාසස්ස, මසකට: පක්ඛස්ස, පසළොස් දවසකට: දසාහස්ස, දස දවසකට: පඤ්චාහස්ස ඉති, පස් දවසකට යයි: එවං, මෙසේ: කාලං භාපෙත්වා, කාලය අඩුකොට: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: එකො, එක් හික්කුවක්: හනෙන, ස්වාමීනි! මඤ්ඤං, මට: එකාහස්ස, එක දවසකට: දෙව, දෙනු මැනව: අහං, මම: තං, එය: පරිදහිස්සාමි ඉති, අදින්නෙමියි: ආහ, කීවේය. තතො, ඉක්ඛිති: හික්කු, හික්කුහු: තස්ස, ඔහුට: තං සාටකං, ඒ සඵව: අදංසු, දන්න. සො, හෙතෙම: තං වත්ථං ගහෙවො, ඒ වස්ත්‍රය ගෙන: දසා ජිත්ථිත්වා, දහවලු කපා, සිබ්බිත්වා, මසා: කප්ප ඛිත්ථං දත්වා, කප් ඛිත්ථ කබා: වීවරං, සිවුර: පාරුපිත්වා, පොරවා: වඩ්ඤාමං, සක්මනට: ආරුඤ්ඤා, නැග: සත්තපදං, පියවර සතක්: වීතිහාරෙන්නො, ගමන් කරමින්: ගන්ත්වා, ගොස්: අවසානෙ, අවසානයෙහි: කිලෙස සත්තුං, කෙලෙස් සතුරා: ජිනෙන්නා, දිනමින්: අරහත්තං, පත්වා, රහත් බවට පැමිණ: තං වීවරං, ඒ සිවුර: ධොධිත්වා, සෝද: දුතිය දිවසෙ, දෙවැනි දවසෙහි: හික්කුතං, හික්කුන්ට: අදසි, දුන්නේය. අපරොපි, හික්කු, අනික් හික්කුවක් ද: තං ගහෙත්වා, ඒ සිවුර ලබා ගෙන: තථා එව, එපරිදිම: අරහා අනොසි, රහත් විය. එතෙන, එව උපායෙන, මේ ක්‍රමයෙන්: තං එව වීවරං නිස්සාය, ඒ සිවුර නිසාම: අනෙතා වස්සෙ එව, ඇතුල් වසම: පඤ්චසතා හික්කු, පන්සියයක්

හික්කුහු; අරහත්තං, රහත් බවට; පාපුණ්ණි, පැමිණියහ.

10. තනො, ඉක්බිති; ලජ්ජිතිස්ස මහා රාජා, ලජ්ජිතිස්ස මහරජතුමා; මහා පචාරණ දිවසෙ, මහා පචාරණ දවසෙහි; රාජගෙනතො, රජ ගෙදරින්; නානාවිරාග ව්‍යථාහි, නොයෙක් පාට වස්ත්‍රයන්; ගාභාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන; විතානෙ වියත්; බඤ්ථ, බඳිවි. තොරණෙ, තොරත්; උස්සාපෙථ, ඔසවවි; ධජ පතාකාදයො, ධජ පතාකා; බන්ධථ, බඳිවි; විහාරං, විහාරය; අලඛකරොථ ඉති, අලඛකාර කරව් යයි; මනුස්සෙ, මිනිස්සු; නියොජෙයි, යෙදවීය. තනො, ඉක්බිති; තෙ, ඔවුහු; විහාරං, විහාරය; අඛකරිංසු, අලංකාර කළහ. හික්කුපි, හික්කුහුද; විහාරං, විහාරය; අලඛකරොත්තා, අලංකාර කරන්නාහු; තං චීවරං ගහෙත්වා, ඒ සිවුර ගෙන; අයං, මේ සිවුර; බහුත්තං හික්කුත්තං, බොහෝ හික්කුත් වහන්සේට; කිලෙස විධංසනාය, කෙලෙස් නැති කිරීම සඳහා; පච්චයො ජානො ඉති, හේතු වී යයි; මාලකආරෙ, මළ දෙර; ධජං කත්වා, කොඩියක් කොට; උස්සාපෙසුං, එසවුහ. අථ, ඉක්බිති; රාජා, රජතුමා; විහාරං, විහාරයට; ගත්ත්වා, ගොස්; මාලකආරෙ, මළ දෙර; උස්සාපිතං, ඔසවන ලද; තං අරහඬජං, ඒ සිවුරු කොඩිය; දිස්වා, දැක; මයා, මා විසින්; නානා වණණානි, නොයෙක් පාට වස්ත්‍ර; පෙසිනානි, එවන ලදී. තානි, ඒවා; යථා කථංවි බන්ධිත්වා, යම් කිසි තැනෙකහි බැඳ; කස්මා, කුමක් නිසා; ඉමං තත්තකං, මේ රෙදිකඩ; අභිමුඛෙ, ඉදිරිපිට; බන්ධිංසු ඉති, බැන්දහු දැයි; ආරාමිකෙ, ආරාමිකයන් ගෙන්; පුච්ඡිතෙ, විචාළ කල්හි; මහාරාජ, මහරජ; අය්‍යා, ආයතීයත් වහන්සේලා; අත්තානං, තමන්ට; අයං, මෙය; උපකාරකො ඉති, උපකාර වී යයි; බන්ධිංසු ඉති, බැන්දහයි; ආභංසු, කීවාහු ය. රක්ඛෙදා, රජු විසින්; තෙසං, උන්වහන්සේලාට; ඉමිනා, මෙයින්; කො උපකාරකො ඉති, කවර උපකාරයක් කළේ දැයි; වුත්තෙ, විචාළ කල්හි; දෙව, දේවයන් වහන්ස; මයං, අපි; න ජානාම, නොදනිමු. අය්‍යා එව, ආයතීයත් වහන්සේලාම; ජානන්තිති, දනිත් යයි; ආභංසු, කීවාහුය. අථ, ඉක්බිති; රාජා, රජතුමා; හික්කු සඩ්ඨං උපසඨිකම්භවා, හික්කු සඩ්ඨයා වෙත එළඹ; වන්දිත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසක; නිසින්නො, හුන්නේ; හන්තෙ, ස්වාමීනි, ඉමං වත්ථං, මේ වස්ත්‍රය; සඬ්ඨස්ස, සංඝයාට; බහු උපකාරං ඉති, බොහෝ උපකාර යයි; වදන්ති, කියති. අස්ස, ඊට; කිං කාරණං ඉති, හේතු කිමදැයි; පුච්ඡි, විචාළේය. හික්කු සඩ්ඨො, හික්කු සංඝතෙමේ; මහාරාජ, මහරජ! එතං වත්ථං, මේ වස්ත්‍රය; නිස්සාය, නිසා; ඉමස්මිං අන්තො වස්සෙ, මේ ඇතුළු වසෙහි; පඤ්චසතා හික්කු, පන්සියයක් හික්කුහු; අරහත්තං, රහත් බවට; පත්තා, පැමිණියාහුය. තස්මා, එහෙයින්; හික්කුත්තං, හික්කුත්ට; තං, එය; බහු උපකාරං ඉති, බොහෝ උපකාර වී යයි; චීවරෙ, සිවුරෙහි; ගුණං, ගුණය; වදන්තො, කියමින්; ආහ, මෙසේ කීයේය. තෙන එත්ථ, එසේ හෙයින් මෙසේ කියන ලදී.

11. මල මුත්තෙහි, මලමුත්‍රයෙන්; මක්ඛිතං, තැවරුණු; අපචිද්ධං,

අපවිත්‍ර වූ; පිලෝකිකං, කඩ රෙද්දක් වූ; ඉසිඳුරං, අරහත් ධර්මයක්; යථා, යම් තැනෙක්හි; දිස්වා, දැක; අනාදරො, අනාදරය; ත කරණියො, නොකළ යුතු වේ.

12. තං, ඒ වස්ත්‍රය; වඤ්චානෙන, වදිනු ලබන්නා වූ; ජන්තූනා, සත්වයා විසින්; බෙමං, නිර්භය ස්ථානයකට; පාපෙත්වා පන, පමුණුවාද; තං, අරහඳුරං, ඒ අරහත් ධර්මයට; ආදරො එව, ආදරයම; කතතඛො හොති, කළ යුතු වේ.

13. රාජ, මහරජ! යො අයං නතතකො, යම් මේ දළකඩක් තෙම; උසසිතො, ඔසවන ලද්දේ වේද; සො අරහඬුරො, ඒ අරහත් ධර්මයතෙම; අරහතෙති, රහතුන් විසින්; පරිභුක්තො, පරිභෝග කරන ලද්දේය. තස්මා, එහෙයින්; සො, ඒ වස්ත්‍රය තෙම; පුජාරහො, පුජා සත්කාරයට සුදුසුය.

14. එවං ආදිනා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්; ධම්මං, දෙසෙසි, ධර්මයදෙගනා කරන ලදි. තං සුත්වා, ඒ අයා; රාජා, රජතුමා; සොමනස්සො, සතුටට පත්වූයේ; කෙන, කවරෙකු විසින්; එතං වඤ්චං, මේ වස්ත්‍රය; දින්නං ඉති, දෙන ලද්දැයි; පුට්ඨි, විචාළේය. තං සුත්වා, ඒ අයා; හික්ඛු, හික්ඛුහු; මහාරාජ, මහරජ, සිවගාමෙ, ශිව ගමෙහි; දිලිඤ්ඤං, දිළිඳු; එකා ධම්මානාම මාතුගාමො, එක් ධර්මානම් ස්ත්‍රියක්; අජී, ඇත. තාය, ඇය විසින්; එතං දින්නං ඉති, මෙය දෙන ලද්දැයි; ආනංසු, කීහ. රාජා, රජතුමා; තං සුත්වා, ඒ අයා; තං, ඇ; පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා; තස්සා, ඇයට; බහුං සාපතෙය්‍යං, බොහෝ වස්ත්‍රව; දත්වා, දී; සිවගාමං, ශිවගම; තස්සා, ඇ; හත්ත ගාමං කත්වා, බත්ගම්කොට; අදසි, දුන්නේය. තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; සො ගාමො, ඒ ගම; ධම්මසිව ගාමො නාම අහොසි, ධම්මසිව ගාම නම් වී. රාජායි, රජතුමා ද; තං, ඇය; අත්තනො, තමාගේ; ධිතුට්ඨානෙ, දු තනතුරෙහි; ධිපෙත්වා, තබා; මහත්තං යසං අදසි, මහත් වූ; සම්පත් දුන්නේය. සා, ඕතොමෝ; තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; දනං දත්වා, දන් දී; සීලං රක්ඛිත්වා, සිල් රැක; ආයුපරියොසානෙ, ආයු කළවරෙහි; ගත්ත්වා, ගොස්; දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලොකයෙහි; නිබ්බන්ති, උපන්නීය.

15. ඉති, මෙසේ; සුපෙසලස්සා, සිල්වත්; සඤ්ඤා, සංඝයා වහන්සේට; කපණාය, දක්පත් ගැහැණියක විසින්; දින්න, දෙන ලද; වඤ්චාය, වස්ත්‍රයාගේ; ආනුභාවං, ආනුභාවය; අහො, පුදුමයි; ධම්මො, ඒ ධර්මයාගේ ද; භවි හොග සම්පදං, භවි හොග සම්පත්තිය; ලඬා අසි, ලබන ලද්දේය. හික්ඛුපි, හික්ඛුන් වහන්සේලාද; (එම වස්ත්‍රය නිසා) භික්ඛාසවනං, කෂය කරන ලද කාමාදී ආශ්‍රවයන් ඇති බවට; ගතා ආසුං, ගියාහුය.

ධම්මාය වන්දුං, ධර්මාවගේ කථාව; අට්ඨමං, අවචුන්නයි.

9. කිඤ්චි සංඝාවගේ කථාව.

(6) 9. කිඤ්චි සඨසාය, කිඤ්චි සංඝාවගේ: වත්ථුමිති, වස්තුමිති: 4-3, මෝ: ආනුජ්ඣබ්බි කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. ලඬිකායං කිර, ලඬිදිව ව්‍යාහි: කාකවණ්ණ නිය්‍ය මහාරාජිති, කාවන්තිස්ස මහරජතුමා: රජු, රාජ්‍යය: කාරෙතො, කරවන කල්හි: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: සඬ්ඝා නාම, සඬ්ඝ නම්: මහාමෙව්වා, මහා අමාත්‍යයෙක්: අහොසි, විය. රාජා, රජතුමා: තස්සා, ඔහුට: රොහණේ, රුහුණෙහි: මහාගාමං, මහගම: හත්තගාමං කථවා, බත්ගම් කොට: අද්ධි, දුන්නේය. සො පන, හෙතෙම ව්‍යාහි: අත්තනො, තමාගේ: වුලල සඬ්ඝං නාම, වුලල සඬ්ඝ නම්: කණ්ඨං, කණ්ඨු සොහොයුරා: ආමනෙතථවා, අමතා: තං, තෝ: රඤ්ඤා, රජුගේ: පාදමුලිකො හුතවා, මෙහෙකරුවෙකු වී: උපට්ඨානං, උච්චාත් කරොති ඉති, කරවයි: රඤ්ඤා සතතිකෙ, රජු සම්පයෙහි: තිවනෙතථවා, තවතා: සයං, තෙමේ: මහාගාමං, මාගමට: ගත්තවා, ගොස්: පටිවසති, වාසය කරයි.

තද, එකල: අස්සා, ඔහුට: එකා ධිතා, එක දවස්: අහොසි, වුවාය. නාමෙන, නමින්: කිඤ්චි සඬ්ඝානාම, කිඤ්චිසංඝා නම්: උත්තම රුපධරා, උතුම් රු ඇත්තී: දෙවච්ඡර පටිභාගා, දෙවභතක් වැන්නිය. මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තාය කිර, ඇයට: සුප සත්ථං, සුප ශාස්ත්‍රය: උග්ගණ්ණාපෙතවා, උගන්වා: පවන කම්මං, පිසීමට: උග්ගණ්ණාපෙසුං, ඉගැන්වූහ. අප්, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: තාය, ඇය විසින්: පට්ඨං, පළමුකොට: පකෙකාපකරණං, පිසූ උපකරණ: හික්ඛු සඬ්ඝස්සා, හික්ඛු සංඝයාට: අදංසු, දුන්හ. සා, මිනොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: යෙතුයොන, බොහෝ සෙයින්: සඬ්ඝස්සා, සංඝයා වහන්සේට: හත්ත ඛ්‍යංජනාති, බත් හා ව්‍යඤ්ජන: පච්ඡවා, පිස: උපට්ඨෙති, උපසථාන කරයි. තෙන, එහෙයින්: අස්සා, ඇයට: සඬ්ඝ උපට්ඨායිකා ඉති අපි, සංඝ උපසථායිකාව යයි ද: වොහරන්ති, ව්‍යවහාර කරති.

2. අපරහාගෙ, මෑත කාලයෙහි: සඬ්ඝාමව්වා, සංඝාමාත්‍ය තෙමේ: ජනපදං, ජනපදය: පීළෙනො, පෙළමින්: විලොපං බාදනො, කොල්ලකමින්: උලොලං කරොති, කලබල කරයි. මත්‍රස්සා, මිනිස්සු: ගත්තවා, ගොස්: තං පවන්ති, ඒ ප්‍රවාතනිය: රඤ්ඤා, රජුට: කපෙස්සා, කීහ. රාජා, රජතුමා: තං සුතවා, ඒ අසා: තස්සා, ඔහුගේ: කණ්ඨං, මලණුවන්: පකෙකාසාපෙතවා, කැඳවා: භාතිකො කිර, සහෝදරයා ව්‍යාහි: ජනපදං, ජනපදය: සංගණනත්ථාය, සංග්‍රහ කිරීම පිණිස: පෙසිතො, යවන ලදී. ඉද්ධි, දැන්: ජනපදං, ජනපදය: පීළෙනො, පෙළා: උලොලං කරොති, කලබල කරයි. එතං අත්ථං, මේ කරුණ ගැන: තව භාතු, තොපගේ සහෝදරයාට: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙතවා, යවා:

වාරෙහි ඉති, වළක්වවයි: ආහ, කීය. සො, හෙතෙම: තං සුඤ්චා, ඒ අසා: හාතු සන්තිකං, සහෝදරයා සම්පයට: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙනො, යවමින්: එවං ආහ, මෙසේ කීය.

3. මෙ, මාගේ: හාතුනො, සහෝදරයාට: අභිවාදෙඤ්චා, වැද: ඉධ, මෙහි: පඤ්චං, පැතිරී ඇති: පවත්නිං, ප්‍රවෘත්තිය: කථෙමි, කියමි. හාතා, සහෝදරය: අවිඤ්චයා, වංචාවක් තැනිව: රාජානො, රජදරුවෝ තුමු: සෙවිතබ්බා, සේවනය කළ යුත්තාහුය.

4. යම, යම රජය: ආදිට්ඨ, සුයඝීයාය: ඉත්ථ, වන්දයාය: මච්චු, මාරයාය: කුවේර, වෛශ්‍රවණයාය: දහනෙහි ව, ගිත්තර ද යන: ජහි, මේ සයදෙනා එකට එක් කිරිමි විසින්: නිමිමිතා විය, මවාලු රූපයත් මෙන්: රාජානො, රජදරුවෝ: භුතලෙ, පොළොවෙහි: වරන්ති, හැසිරෙත්.

5. යාමො, යමරජතෙම: සන්නෙ, සත්ථයන්: පුඤ්ඤාපුඤ්ඤානු රූපෙන, කුසලා කුසලයනට අනුරූප පරිද්දෙන්: සඤ්ඤා පායං, සවර්ගයට හා අපායට: යථා, යම් සේ: පාපෙති, පමුණුවාද: රාජාපි, රජ තෙමේ ද: තථෙව, එපරිද්දෙන්ම: (උක සැප දෙකට මිනිසුන් පමුණුවන හෙයින්) යම සාදිසො, යමයා හා සමානය.

6. හානු, සුයඝීයා: ලොකං, මුළු ලොව: ආලොකයෙ, ආලොක කරන්නේය. බොධෙතබ්බෙ, ප්‍රබෝධ කළ මනා පියුම්: පබොධෙති, ප්‍රබෝධ කරන්නේය. සොසානරහෙ, වියලීමට සුදුසු දෙය: සොසෙති, වියලවන්නේය. රාජාපි, රජතුමා ද: (පුරවැසියන් තවන පෙළෙන හෙයින්) හානු සාදිසො, හිරු හා සමානය.

7. සීතංසු, වන්දයා: ගභාලි පරිවාරිනො, ග්‍රහ තාරකා සමූහයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ: දිසි, දස දික්හි: සීතංසු, අති සිසිල් රශ්මි කදම්බයන්: පඤ්චං, පතුරුවමින්: ලොකං, ලෝකය: නොසෙති, සතුටු කරවයි. භුපති, රජතෙමේ ද: භූවි, පෘථුවියෙහි: (සිසිල් ගුණයෙන් ලෝවැසියන් සතුටු කරවන හෙයින්) වන්දෙ ඉව, වන්දයා හා සමානය.

8. යථා, යම් සේ: මච්චු, මාර තෙම: අදයාපරො, දයා රහිතව: මාරෙ තබ්බං, මැරිය යුත්තා, මාරෙති, මරා ද: (එමෙන්) ජගතිපාලො, ජගත් පාලතෙමේ ද: අසාධුනං, (අපරාධ කළ) අසත් පුරුෂයන්ට: නිශ්ශතෙසු, නිශ්ශත කිරීමෙහි: මච්චු ඉව, මාරයා වැනිය.

9. සද, සැම කල්හි: මිත්තෙ, මිත්‍රයන්: ධන දනෙන, ධනය දීමෙන්: නොසෙති, සතුටු කරවයි. අමිත්තෙ, අමිත්‍රයන්: තං, ඔහු සතු වස්තුව: අවජිඤ්ඤෙන, පැහැර ගැනීමි කරණකොට ගෙන: සොසෙති, වියලවයි. එවං, මෙසේ: (හෙයින්) භුපති, රජතෙමේ: කුවේරො එව, කුවේරයා මෙනි.

10. යථා, යම්සේ: පාවකො, ගින්න: ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි: සබ්බභූතානි, සියළු භූතයන්: දහති, දවයි: රාජා, රජතෙමේ: අග්‍නි ඉව,

ගින්න මෙන්: පද්ධං, ඉතා දුෂ්ට වූ: (අපරාධ කළ) සකලං පජං, සියළු පුජාව: දහනෙ, දවන්නේය.

11. යො අග්‍හි, ඒ ගින්න නෙම: දුරුපායිතං, වරදවා සේවනය කළාවූ: එකං එව නරං, එකම මනුෂ්‍යයෙක්ම: දහති, දවයි. රාජග්‍හි, රාජ නැමැති ගින්න: සචරාවරං, ජය්‍යම යථාවර සහිත වූ ද: සබන්ධුං, නැයන් සහිත වූ ද: කුලං, සියළු කුලය: දහති, දවයි.

12. දහනා දඩ්ඪ, ලැවී ගින්නෙන් දහ ලද: කානනෙ, වනයෙහි: කෙච්ඡි තරවො, සමහර ගස්: කිට්ඨනති, සිටිත්: රාජ කොප, රජුගේ කෝප නැමැති: අනලා, ගින්නෙන්: දඩ්ඪ, දවන ලද්ද වූ: (මනුෂ්‍ය නැමැති වනයෙහි) අපරාධිනො, අපරාධ කළ කිසිවෙක්: න කිට්ඨනති, නොසිටිත්. (ඉතුරු නොවෙත්)

13. රාජානො, රජදරුවෝ කුමු: දුරෙකි, දුරයයි: නාවමනනබ්බා, නොසිතිය යුක්තාත. දීඝ බාහුකා, දීර්ඝ බාහු ඇත්තාවූ ඔවුහු: ලොකොප ජිලිතං, ලෝකය පෙළන්නා වූ: දිසං, සතුරා: සහසා, වහා: දඤං, දැඩි කොට: ගණ්හනති. අල්වා ගනිත්.

14. පට්ටනං, පිටිසර පෙදෙස: මා නිජ්ඣෙට්ඨ, පීඩා නොකළ මැනව: ගාමිකෙ, ගම් වැසියන්: මා විලුම්පට්ඨ, පෙළීම නොකළ මැනව: පරසා, අනුන් සතු (ධනය): මා හරො හොට්ඨ, පැහැර නොගත මැනව: අත්තනො, තමන්ගේ: මූලං, මූලස්ථානය: මා බණ්ඨ, නොසිදුව මැනව:

15. රාජානො, රජ දරුවෝ කුමු: පක්ඛපාතං ව, පක්ඛපාත වූ ද: සප්පෙමං, ජුම සහිත වූ: උපකාරං, (තමන්ට) උපකාර වූ: හිතාවතං, හිතවත් වූ: නරං, මනුෂ්‍යයාට: යස දනාදිනා, යසශ්‍රී දීම් ආදියෙන්: අභිවිච්ඡනති, මනාව වර්ධනය කරත්.

16. එවං ව පන වත්වා, මෙසේ ද කියා: කිං, කිම? අමෙහ'පි, අපත්: නඞ්ඞොකෙට්ඨ, නොබලනුද? අසාමකො හුත්වා අප්‍රමාද වී: ජනං, ජනයාට: සංගණනතා, සංග්‍රහ කරමින්: වසට්ඨ ඉති, වසව් යයි: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙසි, යැවීය. යො, හෙතෙම: තං, ඒ සන්දේශය: සුත්වා, අසා: මම කණ්ඞෙට්ඨා, මගේ මල්ලී: රක්ඛො, රජුගේ: අජ්ඣාසයං, අදහස: ඤාත්වා, දැන: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙසි, යැවීය. රක්ඛො, රජුගේ: කුඨ කාලතො පට්ඨාය, කිපි කල පටන්: අමෙහි, අප විසින්: ඉධ, මෙහි: වසිතුං, වාසය කරන්ට: න සක්කා ඉති, නො හැකි යයි: සධිතරං හරියං ව, දුටු සහ භායාභාව ද: හස්සාරෙ ව, හස්සාර වස්තුව ද: ගහෙත්වා, ගෙන: පලායනො, පලායන්නේ: අනුපුබ්බිත, පිළිවෙලින්: නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩං, නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩයට: (නුගහල් කඩුවට) පාපුණි, පැමිණියේය. තස්ථ, එහි දී: යො, හෙතෙම: එවං, මෙසේ: විනෙතසී: සිතිය. අනං පන, මම වනාහි: රක්ඛො හයෙන, රජුට බියෙන්: පලායිස්සාමි, පැන යන්නෙමි. පුන, නැවත: තං, ඔහු: දට්ඨං, දකින්න: න සක්කා, නොහැක.

අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ආගන්ත්වා, නොගොස්: මලයං, මලය රටට: ගන්ත්වා, ගොස්: කඤ්චි, කිසියම් තැනක: වසිත්වා, වාසය කොට: ජීවිස්සාමි ඉති, ජීවත්වන්නෙමියි: එතං අස්මං, මේ කරුණ: අත්තනො, තමාගේ: හරියං, භාය්‍යාවට: වත්වා, කියා: තාය, ඇය විසින්: සමපට්ඨිකෙ, පිළිගත් කල්හි: අත්තනො, තමන්ගේ: ධිතුයා, ද්වණියගේ: රූප සමපදං සලලකෙඛත්වා, රූප සමපත්තිය ගැන සලකා: යදි, ඉදින්: නො, අපට: හයං, බියක්: උප්පජ්ජති, උපදී නම්: ඉමං නිස්සා එව, මැය නිසාම: උප්පජ්ජති, උපදී යයි: විනේත්වා, සිතා: හද්දෙ, සොදුර! කිඤ්චි සංඝං නිස්සාය, කිඤ්චි සංඝාව නිසා: උපරි, මනෙහි: නො, අපට: හයං, බියක්: උප්පජ්ජති, උපදියි: යදි, ඉදින්: තෙ, තොපට: රුච්චි, රුචි වී නම්: තං, ඇය: පතාය, අත්හැර: ගමිස්සාම ඉති, යම්හයි: ආත, කිය. තං සුත්වා, ඒ අසා: සා, ඕනෙමෝ: තුමෙහ, ඔබට: යං, යමක්: ඉච්ඡං, කැමැත්තෙහි නම්: තං, එය: කරොථ, කරව්: අතං, මම: තෙ, තුමගේ: මනං, සිත: න හින්දිස්සාමි ඉති, නොබිඳින්නෙමියි: ආත, කීවාය. අථ, ඉක්බිති: සො, තෙතෙම: ධීතරං, දුව: ආමනේත්වා, අමතා: අමම, ද්වණියෙනි! මයං, අපි: අනෙතාගාමං, ඇතුළු ගමට: ගන්ත්වා, ගොස්: ආහාරං, ආහාර: පරියෙසිත්වා, සොයා: යාව ආගච්ඡාම, යම්තාක් එම් ද: තාව, එතාක්: එස්, මෙහි: අච්ඡ ඉති, පලා ගියහ. අනො, පුදුමයි! හයස්සත්තානං සත්තානං, බියට පත් සත්වයන්ට: ලොකෙ, ලොකයෙහි: පෙමනීයෙසු, ප්‍රෙමණීය අය කෙරෙහි: පෙමං වා, ප්‍රේමයක් හෝ: ලොභනීයෙසුවා, ලොභ කට්ඨකු වස්තුවෙහි හෝ: ලොභං වා, ලොභයක් හෝ: පරික්කායං, ගච්ඡති, කෂය වීමට යයි: තථාහි, ඒ එසේමැයි.

17. ඉමෙ ජනා, මේ ජනයා: තථා විධෙසු, එබඳු වූ: දුකෙසු උප්පනෙසු, දුකක් උපන් කල්හි: පුත්තානං, දරුවන්ට ඇත්තාවූ: පෙමං, ප්‍රේමය: ජහන්ති, අත්හරිත්. (ඒ කෙසේද යත්) නක්කං, (තමන්ගේ දරුවන් කන) කිඹුලන් හා: කච්ඡප සාදිසා, කැස්බන් මෙනි.

18. තතො, ඉක්බිති: තස්මි, එහි: ධීතං, සිටි: කුමාරිකං, කුමාරිකාව: ගච්ඡන්තාව, ආගච්ඡන්තාව, මග යන එන්නෝ: දිස්වා, දැක: අයං කුමාරිකා, මේ කුමාරිකා, තොමෝ: අභිරුපා, අභිරුපය: සුකුමාලා, සිවුමැලියා: කිං අස්මාය, කුමක් සඳහා: එස්, මෙහි: ධීතා ඉති, සිටින්නී දැයි: විමිහිතා, පුදුමව: උපසඨිකම්භවා, සම්පයට පැමිණ: අමිහෙහි සද්ධිං, අප හා සමග: ආගච්ඡ, එන්න: අමමා ඉති, තැගණියෙනියි: වදන්ති, කියත්. සා, ඕනෙමෝ: තෙසං, ඔවුන්ගේ: කථං සුත්වා, කථාව අසා: මම මාතා පිතුන්නං, මගේ මවුපියන්ගේ: වචනං, කීම: න හින්දිස්සාමි ඉති, නොබිඳින්නෙමියි: විනේත්වා, සිතා: තුණ්හි හුත්වා, නිශ්ශබ්දව: තස්මිං එව, එහිම: අට්ඨාසි, සිටියේය. එවං මෙසේ: ධානං කප්පෙත්තියා තස්සා, එතැන කල් ගෙවන්නා වූ ඇයට: සත්ත දිව්සානි, දින හතක්: අනික්කත්තානි, ඉක්මණි. එත්තකං, කාලං, එපමණ කලක්: නිරාහාරං, නිරාහාරව: අට්ඨාසි, සිටියේය. තද, එකල්හි: සක්කො, සක් දෙවි

රජතෙමේ: දෙව මනුෂ්‍යෝ, දෙව මිනිස් ලොවෙහි: වාරිකං වරනො, සැරිසරන්නේ: තථා ධිතං, එසේ සිටී: තං දිඤ්ඤා, ඇය දැක: අයං කුමාරිකා, මේ කුමාරිකා තොමෝ: මහාගුණා, මහා ගුණවත්ය: නං, ඇය: විමංසිස්සාමි ඉති, විමසන්නෙමියි: විනොඤ්ඤා, සිතා: අභිරුපං, සිත් කළු: මානවක වණණං, තරුණ වේශයක්: තිම්මිණිකවා, මවාගෙන: තස්සා, ඇගේ: සත්තිකං, සම්පයට: උපගමම, පැමිණ: තාය සඤ්ඤා, ඇය සමග: සලලපනො, කථා කරන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කීයේය.

19. නිල, නිල් පැහැ වූ: වෙල්ලිත, තැම් වක්චී ගිය: ධම්මිල්ලා, කේස කලාපයක් ඇති: පුලල, පිපුණු: පඤ්ඤා, පිපුණක් බඳුනු: ආනනා, මුහුණක් ඇති: නිල, නිල් පැහැ වූ: ආයත, දික් වූ: විසාල, පුළුල් වූ: අකකා, ඇස් ඇති: ත්වං, නී: තයනුස්සවා, ඇසට උත්සවයක්: ආසි, විය.

20. හඳෙ, සොළුර, ලීලාය, ලීලාවෙන්: හෙමවල්ලි ඉව, රත්ලියක් බඳුය: තඤ්ඤා, තඤ්ඤා වනයෙහි: දෙව කඤ්ඤා ඉව, දිව්‍යාචිතනාවක් මෙනි, ආකාසෙ, අහසෙහි: වඤ්ඤා ඉව, වඤ්ඤා වෙත: ත්වං, නී: ඉධ, මෙහි: කිංචසි, සිටින්නෙහිය.

21. මනොරමෙ, සිත්කළු තැනැත්තිය, ත්වං, නී: කා වා, කවර ස්ත්‍රියක් ද: කස්ස, කවරෙකුගේ: ධිතා වා, දියණියක් හෝ වේ ද: ත්වං, නී: කුතො, කොතැන සිට: ඉධ, මෙහි: ආගතා, ආවාද: කිම්භාය, කුමක් පිණිස: එසු, මෙහි: අධ්‍යාසි, සිටින්නෙහිද: කෙ, තිගේ: හත්තා, සාම්පුරුෂයා: කො, කවරෙක් ද?

22. යුවො, තරුණයෙක්: යුවතිං, තරුණියක්ම: කාමෙනි, කැමැති වෙයි. යුවතී, තරුණියක්: යුවානං, තරුණයෙකු: කාමෙනි, කැමැති වෙයි. තථා, එසේම: හඳෙ, සොළුර: ඉධ, මෙතැනි: ත්වං ව, නී ද: අහං ව, මම ද: සමානවයෙ, සමාන වයසෙහි: ධිතා අමිහි, සිටියෝ වෙමි.

23. තුවං, නී: අර්ථතනා, අද පටන්: සද්ධ, සැම කල්හි: හරියතෙන, භාය්‍යා භාවයෙන්: පොසෙමි, පොසණය කරමි. කෙ, කිට: අහං, මම: පතිහෙස්සාමි, සාමියා වෙමි. ත්වං, නී: මෙ, මට: හරියං හව ඉති, භාය්‍යා වෙවයි. (කීයේය)

තං සුත්වා, ඒ අසා: කුමාරිකා, කුමාරිකාව: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

24. සමම, යහළුව: ත්වං, මබ: මෙ, මට: යං, යම් කාරණයක්: හණ්ඨි, කියන්නෙහිද: (එය) කාරණං විය, කාරණයක් මෙන්: දිස්සති, දක්නා ලැබේ. ලොකෙ, මේ ලෝකයෙහි: පුරිසාහරණං විනා, පුරුෂ තැමැති ආහරණයෙන් තොරව: ඉතිධො, ස්ත්‍රීහු: න යොහන්ති, නොනොබිත්.

25. යස්සා, යම් තැනැත්තියකට: වධො, සාම්පුරුෂයෙක්: තුත්ථි, තැන්නේ ද: සා තු, ඕනෙමෝ වනාහි: විධවා ඉති, වැන්දඹු තැනැත්තී

යයි; පවුළුවනි, කියනු ලැබේ. විධවා, වැන්දඹු තැනැත්තිය; සබ්බ දක්කස්සා, සියළු දුකට; සබ්බදා, සෑම කල්හි; භාගී හවති' හිමිවන්නිය.

26. මඤ්ඤා, මගේ; මාතා පිතා, මවු පිය දෙදෙනා; අසී, ඇත්තාහුය. නෙ, ඔවුන්; මෙ, මට; එවං, මෙසේ; අනුසාසයං, අනුශාසනා කළාහුය. පුත්ති, දුවණිය; මයං, අපි; යාව, යම්තාක්; ආයාම, එන්නෙමු ද; තාව, ඒ තාක්; එසු එව, මෙහිම; හොතීති, සිටුව යනුයි.

27. ඉධ, මේ ලොකයෙහි; මාතා පිතූනං, මවුපියන්ගේ; වචනං, වචනය; න කරොන්තා, නොකරන්නාවූ; නරා, මනුෂ්‍යයෝ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; විනාසං, විනාශයට ද; පෙච්චි, පරලොව; දුග්ගති, අපි, දුගතියට ද; යනති. පැමිණෙත්.

28. මාතව, තරුණයා! යදි, ඉදින්; මඤ්ඤා, මාගේ; මාතා පිතා, මවුපියෝ; අනුජානන්ති, අනු දනිත් නම්; තථා, එසේම; නෙ, නොප සමග; සඨගමො හොති, සංගමය වේ. වෙ, ඉදින්; (අනුනොදන්නාහු නම්) සඨගමො, එකතු වීම; නො හවති ඉති, නොවේ යනුයි.

29. අථ, එකල්හි; සකෙකා, ශක්‍රතෙමේ; තස්සා, ඇගේ; කථං, කථාව; සුඤ්ඤා, අසා; තෙනති, එසේ නම්; හොති, පින්වතිය! තං, තී; අභිවිය, ඉතාම; ජාතාසි, බඩගිනි ඇත්තෙහිය; ඉමං, හත්තං, මේ බත්; භුංඤ්ඤා ඉති, අනුභව කරවයි; එකං, හත්තපුටං, එක් බත් මුලක්; තස්සා, ඇට; දත්වා, දී; අගමාසි, ගියේය.

සා, මී නොමෝ; හත්තං ගහෙත්වා, බත් ගෙන; කාලං, ඔලොකෙත්වා, කල් බලා; තාව, තවම; පුරෙ හත්තං ආයාති, පෙරවරුවේ යයි; ඤ්ඤා, දැන; දතං දත්වා, දන් දී; භුංඤ්ඤාමි ඉති, අනුභව කරන්නෙමියි; කාලං සොපෙසි, කාලසෝභා කෙළේය. තතො, එයින්; තතිය සඤ්ඤායානෙ, තුන්වැනි ශබ්දය අවසානයෙහි; විත්තල පබ්බත විහාරෙ, සිතුල් පව් වෙහෙරෙහි; වසනො, වාසය කරන්නා වූ; එකො ඛිණාසාවො, එක් රහතන් වහන්සේ නමක්; තං සුඤ්ඤා, ඒ කාලසෝභා ශබ්දය අසා; ආකාසෙන, අහසින්; ආගන්ත්වා, අවුත්; තස්සා, ඇයගේ; අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි; පාතුරහොසි, පහළ විය. සා, මීනොමෝ; පෙරං දිස්වා, තෙරුන් දැක; තුඨං මානසා, සතුටු සිතැතිව; පඤ්ඤාපතිට්ඨිතෙන, පසහ පිහිටුවා; වන්දිත්වා, වැද; පත්තං ගහෙත්වා, පාත්‍රය ගෙන; හත්තස්සා, බතින්; පුරෙත්වා, පුරවා; පෙරස්සා, තෙරුන් වහන්සේට; දත්වා, දී; ථොකං, ටිකක්; තිඨං හත්තෙ ඉති, සිටින්න සාමිනීයි; වත්වා, කියා; තුරිත තුරිතා, වහා වහා; ගඨස්සන්තරං, ගස් අතරට; පච්ඡිත්වා, පිවිස; සාධා හඬා, කොළ අතු කඩා; තිවාසෙත්වා, හැඳගෙන; උල්ලියා, වැලකින්; බන්ධිත්වා, බැඳගෙන; තිව්ඤ්ඤා වන්දිත්වා, හැඳිවන; ධොවිත්වා, සොද; චුම්බිතං කත්වා, දරණුවක් කොට; පෙරස්සා, තෙරුන් වහන්සේට; අදසි, දන්නේය. පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; තං පත්තං, ඒ පාත්‍රය; චුම්බිතං ධොවෙත්වා, දරණුව උඩ තබා; අයං, මෝ; මං, මා; පස්සතු ඉති, දකිවා යි; අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන

කොට: අසා, අ: පසානනියාව, දකින්නිම: ආකාංස, අහසට: උග්‍රාත්තවා, නැග: විහාරං එව, විහාරයටම: අගමාසි, ගියේය. සා, ඕ කොමෝ: තං දිස්වා, එය දැක: පසන්න මනසා හුන්වා, පහත් සිත් ඇතිව: දනාවසෙසං, දත් දී ඉතිරි වූ දෙය: භුන්වා, අනුභව කොට: අත්තනො, තමාගේ දනං, දනය: ආවසේන්වා, සිත සිතා: ගව්‍යන්තරෙ, ගස් අතරෙහි: පටිච්ඡන්තා, සැඟවී: නිසීදි, සිටියාය.

තද, එකල්හි: රක්‍ෂෙඤා, රජුගේ: ජනෙන, සේසතෙහි: අධිවන්වා දෙවධීනා, අධිගෘහිත දෙව දු කොමෝ: තසා, ඇයගේ: දනෙ, දනයෙහි: සොමනස්සා හුන්වා, සතුටුව: ජත්ත පිණ්ඩ විවරතො, සේසත්පිටු විවරයෙන්: නික්මම, නික්ම: සාධුකාරං, සාධුකාර: කරොනතී, කරන්නී: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

30. කුමාරිකෙ, පින්වත් කුමරිය! සාධු සාධු, යහපත යහපත: ධම්මජීවිතී, ධාර්මික ජීවිකා ඇත්තිය! සද්ධාසි, ශ්‍රද්ධා ඇත්තෙහිය: තං, තී: සාධු දනං, යහපත් දනයක්: අදසි, දුන්නිය. සද, හැම කල්හි: සාධු පුජා හව ඉති, බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ට පුජා ඇත්තියක් වෙයි කී.

31 රාජා, රජතුමා: තං සුන්වා, එය අසා: හො, පින්වතිය: කස්ස, කවරෙකුට: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, ඉති, දුන්නෙහි දැයි: පුච්ඡ විවාළේය. සා, ඕ කොමෝ: මහාරාජ, මහරජ! මහාගාමෙ, මාගමෙහි: සංඝා මට්ටස්ස, සංඝමාත්‍යයාගේ: කිඤ්චි සංඝා නාම ධීනා, කිඤ්චි සංඝා නම් දුව: නිග්‍රොධසාල බණ්ඩමි, නුග හල්කඩදී: දනං, දනයක්: අදසි, දුන්නිය. තස්සා, ඇයට: අහං, මම: සාධුකාරං, සාදුකාර: අදසිං ඉති, දුනිමියි: ආහ, කීවාය. රාජා, රජතුමා: තං සුන්වා, ඒ අසා: අමට්ටෙ, ඇමතියන්: ආණ්ඩපෙසි, ඇණවිය. හො, පින්වත්නි! සීඝ්‍රං, වහා: තත්ථ, එහි: ගත්තවා, ගොස්: තං, ඇය: සකට යොග්‍යෙ නිසීදපෙත්වා, සුදුසු රථයක වඩා හිඳුවා: අලංකාරීත්වා, සරසා: ආනෙථ ඉති, ගෙන එව යයි: ආහ, කීය. තෙ, ඔවුහු: ගත්තවා, ගොස්: ගව්‍යන්තරෙ, ලැහැලෙහි: නිසින්නං, හුන්: කුමාරිකං, කුමරිය: දිස්වා, දැක: අමම, මැණියෙනි! අමහාකං රාජා, අපේ රජතුමා: තං, ඔබ: ආනෙතුං, ගෙන ඊම පිණිස: අමෙහ, අප: පෙසෙසි, පිටත් කර එවීය. එහි ගව්‍යාම ඉති, එන්න යමුයි: යාචිංසු ඉල්ලූහ.

අථ, එකල්හි: සා, ඕකොමෝ: මම මාතා පිතුන්නං, මගේ මවුපියන්: ආනාගව්‍යන්තානං, නො එන්නේ: සත්තාහං ජාතං, දින හතක් විය. ඉදති, දැන්: මං පභාය, මා අතහැර: ගතෙහි වා, ගියෙහි හෝ: මතෙහි වා, මළෙහි හෝ: හවිතබ්බන්ති, විය යුතු යයි: විනේතවා, සිතා: තෙසං, ඔවුන්ගේ: වචනං, වචනය: සාධු ඉති, මැනවයි: සම්පට්ඨි, පිළිගත්තාය.

අථ, ඉක්බිති: අමට්ටෙහි, ඇමතියන් විසින්: උස්සාහිතා, උත්සාහවත් කරන ලද්දී, උදකං, දියට: පටිසිත්වා, බැස: නහාත්වා, නා: සාබා හඬා, කොළ අතු: උදකෙ, ජලයෙහි: පභාය, දමා: නිවාසනස්වාය, ඇදීම පිණිස:

වස්තුව, වස්ත්‍ර: ආහරණ ඉති, ගෙන එවයි: හස්ත, අත: පසාරෙයි, දික් කළය. අමට්ටා, අමාත්‍යවරු: රක්ෂක, රජතුමා විසින්: පහිත, යවන ලද: සාටක, සඵල: නීතිරික, බැහැර කොට: තසා, ඇගේ: හස්ත, අතෙහි: යටපෙසු, තැබුන. සා, මිනීමෝ: තං දිසවා, එය දැක: හොනො, පින්වත්නි! ඉදං චුලං, මේ වස්ත්‍රය රඵය: අමනාපං, ප්‍රිය නොවේ. අක්ෂර, අතින් වස්ත්‍රයක්: ආහරණ ඉති, ගෙන එවයි: ආහ, කීවාය. අප, එකල්හි: එකවෙ, ඇතුළු කෙතෙක්: තං සුඛවා, එය අසා: සාබා නිවාසෙක, නිසිතය, අතු හැඳ සිටි තැනැත්තියට: තෙ සාබො, ඒ අතුටලට වඩා: ඉමං අමනාපං ඉති, මේ වස්ත්‍රයට ප්‍රිය නොවේ යයි: වස්ත, කියා: මත්‍රයා ලොකෙ, මිනිස් ලොව: ඉතො සුමුමතරං වස්තං, මීට වඩා සියුම් වස්ත්‍රයක්: තස්මි ඉති, තැනැයි: ආහංසු, කීවාහුය.

32. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: සකො, සක්දෙව් රජ: තසා, ඇගේ: පුක්කුකුතාවෙන, කුසලානුභාවයෙන්: දිබ්බමයෙ, දිව්‍යමය: පඤ්ච සාටකෙ, සඵල පහක්: අකඛයං කස්වා නිට්ඨන්තවාය, කෂය නොවී සිටින සේ: අට්ඨාය, අටිස්ඨාන කොට: පෙසෙයි, යැවීය. සා, මිනීමෝ: තතො, එයින්: එකං සාටකං ගහෙකවා, එක් සඵලක් ගෙන: නිවාසෙකවා, හැඳ: යොගං, වාහනයට: ආරුහා, නැග: මහියඨගන විහාරං, මහියඨගන විහාරයට: ගන්තවා, ගොස්: තස්මි, එහි: බහුතං හික්කුතං, බොහෝ හික්කුත් වහන්සේට: චිවරස්වාය, සිවුරු පිණිස: වස්ත, වස්ත්‍ර: දස්වා, දී: අත්තනො, තමාගේ: පරිවාරස්ස, පිරිවර ජනයාට ද: දිබ්බ වස්තං එව, දිවසඵල: අදයි, දුන්නාය. අස්සා, ඇය විසින්: පෙළාය, පැයින්: සාටකෙ, සඵල: ගහිත ගහිතං, ගත් ගත් තැන: උත්තං, අඩුව: පරිපුරෙයි, පිරිසේ.

අප, ඉක්බිති: සා, මි නොමෝ: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට, ගන්තවා, ගොස්: රාජානං, රජතුමන්: පස්සි, දැක්කාය. රාජාපි, රජතුමා ද: තං දිසවා, ඇය දැක: සාමනස්සො, සතුටු වුයේ: තසා, ඇයට: මහතං සමපත්තිං, මහා සම්පත්: අදයි, දුන්නේය. සා පි, මි නොමෝ ද: තස්මි, එහි: සකලස්ස හික්කු හික්කුණි සඨිස්සා ව, සියළු හික්කු හික්කුණි සඨිස්සාට ද: රාජානං ආදිං කස්වා, රජතුමන් ආදිකොට: සබ්බ රාජ පරිසායව, සියළු රජ පිරිසට ද: නගරවාසීනං ව, නගරවැසියන්ට ද: දිබ්බවස්තානි එව, දිව්‍ය වස්ත්‍රයෝම: අදයි, දුන්නාය. රාජා, රජතුමා: තං ඇය: එකස්ස පුත්තස්ස, එක පුත්‍රයෙකුට: දස්වා, පාවා දී: තසා, ඇයට: සකල රොහණ ජනපදං, සියළු රොහණ ජනපදය: හත්තගාමං, කස්වා, බත්ගම් කොට: අදයි, දුන්නේය. සා, මිනීමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: තස්මි, එහි: වසමානා වාසය කරන්නී: දනාදිති බහුති පුක්කුකමමානි, දනාදී වූ බොහෝ පින්කම්: කස්වා, කොට: ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවර: සපරිසා, පිරිස සමග: දෙව ලොකෙ: දෙව් ලොව: නිබ්බන්ති, උපන්නීය.

33. සත්තා, සත්වයෝ: දනෙන, දනය කරණකොට ගෙන: නිදිවං,

දිව්‍ය ලෝකයට: වජ්‍යනි, යෙන්. දනෙන, දීමෙන්; නරෙසු, මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි: සිරිං, සම්පත්: විඤ්ඤනි, විදිත්. දනෙන, දනය කරණ කොට: සිවං පුරමපි, නිවාණ පුරය ද: ලහනනි, ලබන්. තසමා, එහෙයින්: සතතං අපි, තිරතුරුවම: දනෙ, දනයන්: දදෙට, දෙවි.

කිඤ්චි සංඝාය වත්ථුං, කිඤ්චි සංඝාවගේ කථාව: නවමං, නවවැන්නයි.

10. ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව.

(6) 10. සද්ධා සුමනාය, ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ: වත්ථුමිති, වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිති කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. එකසමීං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: මහාවාලුක වීථියා, මහවැලි වීථියෙහි: සුමනා නාම, සුමනා නම්: එකා මාතුගාමා, එක් ස්ත්‍රියක්: සද්ධා හොති, ශ්‍රද්ධා ඇත්තී වේ. පසන්නා, (තුනුරුවන් කෙරෙහි) ප්‍රසන්නය: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්හි: වෙකිය බොධියාදිති, දැන බි මහ බෝ ආදියෙහි: පුප්ඵාදිනා, මල් ආදියෙන්: පුරෙන්නී, පුදමින්: මානෙන්නී, බුහුමන් කරමින්: ධම්මං, බණ: සුනන්තී, අසමින්: හික්ඛු, හික්ඛුන්ට: උපධානන්ති, උපස්ථාන කරමින්: පටිවසති, වාසය කරයි. තස්සා, ඇයගේ: සඨාචිත්තාය, ශ්‍රද්ධාවත් බව නිසා: සඨා සුමනා ඉති, ශ්‍රද්ධා සුමනා යයි: නාමං අහොසි, නම් විය. තස්මීං සමයෙ, එසමයෙහි: රොහණ ජනපදෙ, රුහුණ දනව්වෙහි: මහාගාමනො, මාගමින්: එකො මනුස්සො, එක් මිනිසෙක්: කෙනවි දෙවි කරණියෙන, කිසියම් කටයුත්තකට: අනුරාධපුරං ආගමම, අනුරාධපුරයට අවුත්: මහාවාලුක වීථියං එව, මහවැලි වීථියෙහිම: නිවාසං ගණ්හි, නවාතැන් ගත්තේය. සා, ඕනෙමෝ: තෙන සද්ධං, ඔහු සමග: මිත්ත සසංච කත්වා, මිතුරුදම් කොට: තස්මීං, ඔහු කෙරෙහි: පටිබද්ධචිත්තා, පිළිබඳ සිත් ඇත්තී: අහොසි, වුවාය. මාතුගාමානං, ස්ත්‍රීන්ගේ: විත්තස්ස, සිත්හි: අවිසෙසනා, අශිෂ්ටත්වය: අහො, පුදමයි. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

2. යථා, යම්සේ: ලතා, වැල: අයං, මේ: කණ්ටක රුකෙකා ඉති, කටු ගසක් යයි ද: අයං, මේ: විසරුකෙකා ඉති, විෂ ගසක් යයිද: අයං, මේ: වඤ්ඤ රුකෙකා ඉති, සඳුන් ගසක් යයි ද: න විසෙසෙති, වෙනසක් නොකරයි.

3. ලෝකෙ, ලෝකයෙහි, කාමඤ්ඤා, කාමයෙන් අඤ්ඤා වු: වනිතා, ස්ත්‍රීහු: භිත උක්කට්ඨ මජ්ඣිමෙ, පහත්, උසස්, මධ්‍යම යන අයද: කුළීනෙ, උසස් කුලවතුන් ද: උක්කුලීනෙ අපි, කුලභීතයන්දැයි: ලතා විය, වැලක් මෙන්: න ජනනති, අත් නොහරිත්.

4. සොපි, හෙතෙමේ ද: තස්සා, ඇය කෙරෙහි: පටිබද්ධ චිත්තො,

පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ; නං, ඇය; මහාගාමං, මාගමට; නෙයි, ගෙන ගියේය. තනො, ඉක්බිති: සා, ඕනෙමෝ; තඬු, එහි; ගත්තවා, ගොස්; තසා ගෙන, ඔහුගේ ගෙයි: වසමානා, වාසය කරමින්: නිවමෙව, නිතරම: අධ්‍යානං, හික්මුනං, හික්මුන් අට නමකට: සලාක හතනං, සලාක බත්: දෙති, දෙයි: නිවම, නිතර: ධම්මං, බණ: සුභානි, අසයි: වේනිය බොධියාදිති, දගුබ් මහ බෝ ආදිය: වඤ්ඤා, වදිමින්: පුඤ්ඤමෙව, පින්කම්ම: කරොති, කරයි. අට, එකල්හි: එක දිවසං, එක් දවසක්: සා, ඕනෙමෝ: ආසන සාලා, ආසන ශාලාවට; ගත්තවා, ගොස්: හික්මුනං, හික්මුන් වහන්සේට: වෙය්‍යාවචමං, වතාවත්: කුරුමානං, කරමින්: කාලං විනිනාමෙස්, කල් යැවීය. තසා, පන සාමිකො, ඇගේ සැමියා: අසාධො, සැදැහැනැත්තෙකි. තසා, එහෙයින්: නං, ඇ: ගෙන, ගෙදරට: ආගතෙ, ආකල්හි: තං, තී: පුඤ්ඤමමං, පින්කම්: කරියාමි ඉති, කරන්නෙමියි: ගෙන, ගෙයි: කික්චිකමමං, කිසි වැඩක්: න කරොසි ඉති, නොකරහි යි: තසා, ඇට: කුජ්ඣත්තවා, කිසි: ගෙනො, ගෙදරින් නිහරි, තෙරපීය. සා පන, ඕ තොමෝ වතාහි: සතත දිවසං, සත්දිනක්: ජඩ්ඛිත, (මිනිසුන් විසින්) අත්හළ: පතිත, වැටුණු: ගෙන කුඩ්ඛං නියායා: ගෙබිතක් ආධාර කොට ගෙන: නිරාහාරං, නිරාහාරව: වසමානා, වාසය කරන්නී: නිසංසයෙන, නිසැකයෙන්ම: අතතො, තමන්: ජහිතභාවං, අත්හළ බව: ඤාතවා, දැන: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: මම, මගේ: මාතා පිතුනං, මවුපියන්: සතතිකං එව, සම්පයටම: ගම්ඤාමි ඉති, යන්නෙමි යි: අනුරාධපුරගාමි මග්ගං, අනුරාධපුරයට යන මාවතට: පටිපත්තා, පිළිපත්තාහු: තඬු තඬු, ඒ ඒ තත්හි: වේනිය බොධියාදිති, දගුබ් මහබෝ ආදිය: වඤ්ඤා, වදිමින්: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්: නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩආරං, නුගහල් කඩ දෙරට: සම්පාපුණි, පැමිණියාය. සෙරිවාරි විහාරිත, හුදකලාව ඇවිදින්නන්ට: එවමෙව, මෙවැනි: පරිනාති, පිරිහීමක්: හොති, වේමය. අහො, බෙදයකි: තථාහි, ඒ එසේමැයි.

5. බුඳ්ඤං වා, කුඩා වූ හෝ: මහතං වා, මහත් වූ හෝ: ඉධ්‍යා නිධ්‍යං, ඉටු අතිටු වූ: ක්‍රියාවිධිං, යම් කිසි ක්‍රියා විධියක්: මාතා පිතාදි, මවුපියාදි: වුඩානං, වෘධයන්ගේ: අනුඤ්ඤා එව, අනුදැනීමෙන්ම: කරයෙ, කරන්නේය.

6. වෙ, ඉදින්: ජනකෙ ජනෙ, මවුපියන්: න ඉවජාය, නොකැමැත්තෙන්: රජජං, රාජ්‍ය සම්පත්තික්: ලහනෙන අපි, ලබන්නේ නමුදු: අනුජාතෙන සුත්තා, අනුජාත පුත්‍රයා විසින්: සො ලාහො, ඒ සම්පත්ති ලාභය: න බහු මත්තබ්බො, බහුමාන නො කටයුතුයි.

7. වුධෙහි: දෙමාපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන් විසින්: අනනුඤ්ඤාය, අනුනොදැනීමෙන්: යං අබහුතං, යම් අද්භූත කායභීයක්: කතං, කරන ලද්දේ: එසො, මෙතෙම: සෙරිවාරි ඉති, හිතුවක්කාරයෙක් යයි: ඤාතො, නැයෝ: තසා, ඔහුට: ගරහනති එව, නිඤ කරන්නේය.

8. අනුධනො, උඩතු නොවූ; අවපලො, වපල නොවූ; නිපකො, ප්‍රඥා ඇත්තාවූ; සංවුතිත්‍රියො, සංසුන් ඉදුරන් ඇති; පුතෙනා, පුත්‍රතෙම; පසංසා, ප්‍රශංසාව; ලහතො, ලබන්නේය. සබ්බසො, සඵලප්‍රකාරයෙන්; වුඬ්ඨං, අභිවෘද්ධියට; පපෙපාති, පැමිණෙන්නේය.

9. සා පනෙසා සඬා සුමනා, ඒ මේ ශ්‍රඬා සුමනාවෝ; මාතා පිතුතනං, මවුපියන්ට; අනාරොවෙතො, නොකියා; ආගතත්තා, ආ හෙයින්; එත්තකං, දුක්ඛං, මෙපමණ දුක්; අනුභවී, අනුභව කළාය. අථ, එකල්හි; තස්ස ධීතං, එහි සිටි; තං, ඇය; දෙව මනුෂ්‍යෙසු, දෙව මිනිසුන් අතරෙහි; වාරිකං වරමානො, සැරිසරන්නා වූ; සකෙකා දෙවනමිඤ්ඤ, සක්දෙව රජ; දිස්වා, දැක; එසා සඬා, මෝ ශ්‍රඬාවන්ය. වසුත්තය මාමිකා ඉති, තෙරුවන් මාමක යයි; විතෙතො, සිතා; මහලලක වණ්ණෙන, මහළු වෙසකින්; හත්තපුටං, බත් මුලක්; ආදය, රැගෙන; තස්සා, ඇගේ; අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි; පාතු හවිතො, පහළව; තස්සා, ඇගේ; සත්තිකං, සම්පයට; ගත්තො, ගොස්; අමම, මැණියෙහි; කුභිං ගවස්සි ඉති, කොහි යන්නෙහි දැයි; පුට්ඨී, විවාළේය. තාය, ඇය විසින්; අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට; ගවණාමි ඉති, යමිසි; වුත්තෙ, කී කල්හි; සකෙකා, ශක්‍රයා; තං, කී; අතිවිය, ඉතාම; ජාත රුපාසි. බඩහිනි වෙහි. ඉමං හත්තං, මේ බත්; භුක්ඛං ඉති, අනුභව කරවයි; හත්තපුටං, බත්මුල; අදසි, දුන්නේය. සා, මිනොමෝ; හත්තපුටං, බත් මුල; ගහෙතො, රැගෙන; ඉමසම්ඨ ධානෙ, මෙතැන; උදකං, ජලය; තස්සිති, තැනැයි; වතො, කියා; අධ්මාසි, සිටියාය, සකෙකා, ශක්‍රයා; තස්සා, ඇයට; අවිදුරෙ ධානෙ, නුදුරු තන්හි; සුපුස්සිතං, මල් පිපුණු; එකං පොකබරණිං, එක් පොකුණක්; දසෙසසි, දැක්විය. සා, මිනොමෝ; පොකබරණිං ගත්තො, පොකුණට ගොස්; නහාතො, නා; හත්ත පුටං, බත්මුල; ගහෙතො, ගෙන; හස්සෙ, අත්; ධොවිතො, සෝද; ධීතා, සිට; කාලං ඔලොකෙතො, කල්බලා; අයං පුරෙහත්තං තාව, මේ තවම පෙරබත් කාලයයි; ඤාතො, දැන; කාලං සොසෙසි, කාල සොෂා කෙළේය. තං සුතො, එය අයා; තලගර සමුද්දං පබ්බත වාසී, තලගුරු මුහුදු පව්වෙහි වැසි; මහා ධම්ම දිත්තසේරා, මහා ධම්ම දිත්ත තෙරුන් වහන්සේ; නිරොධ සමාපත්තිං සමාපජ්ජිතො, නිරෝධ සමාපත්තියට සම වැද; සත්තමෙ දිවසෙ, සත්වැනි දිනයෙහි; නිරොධා වුට්ඨිතො, නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැගිට; පත්ත වීවරං ගහෙතො, පරිසිවුරු ගෙන; තස්සා, ඇගේ; අවිදුරෙ, සම්පයෙහි; පාකටො, අධ්මාසි, පෙති සිටියේය.

අථ, ඉක්කිති; සා, මිනොමෝ; ථෙරං, තෙරුන්; දිස්වා, දැක; පසන්න මාතසා, පහන් සිකින්; පත්තං, පාත්‍රය; ගහෙතො, රැගෙන; හත්තං. බත්; පුරෙතො, පුරවා; ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට; දතො, දී; හත්තෙ, ස්වාමීනි; මුහුත්තං, මොහොතක්; නිධ්මං ඉති, සිටිනු මැනවැයි; වතො, කියා; පටිට්ඨත්තංධාතං, වැසුණු තැනකට; පටිසිත්තො, පිටිස; සාබ්බතඨිතං නිවාසෙතො, කොළ අතු ඇඳ; අත්තනා, තමන්; නිවස්සි වස්සං, ඇඳි වස්ත්‍රය; ධොවිතො, සෝද; වුමකටකං, කළා, දරණුවක් කොට; අදසි.

දුන්නාය. ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ: සා, ඕතොමෝ: මං, මා: පස්සතු කි, දක්වායි: අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන කොට: වත් චුම්බිටකෙ, වස්ත්‍ර දරණුවෙහි: පතනං, පාත්‍රය: ධ්වජෙත්වා, තඛා: ආකාසං, අහසට: අබිභූග්ගත්වා, පැන නැගී: විහාරං එව, විහාරයටම: අගමාසි, ගියේය. සා පි, ඕතොමෝ ද: තථා ගච්ඡන්තං, එසේ වඩින්නාවූ: ථෙරං දිඤ්ඤා, තෙරුන් දැක: පීතියා, ප්‍රීතියෙන්: පුට සරිරා, පිනා ගිය ශරීර ඇත්තී: ථෙරෙ, තෙරුන් වහන්සේ: දස්සනපථං අනික්කනෙත, දර්ශන පථය ඉක්මවන්නම: පඤ්ච පතිට්ඨිනෙත, පසග පිහිටුවා: වත්තේවා, වැද: දින්නාවස්සෙ හත්තං, දී ඉතිරි වූ බන්: භුක්ඛේත්වා, අනුභව කොට: අනුරාධපුර මග්ගං, අනුරාධපුර මාර්ගයට: පටිපජ්ජී, පිළිපන්නීය.

10. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: තස්මිං තිග්‍රොධෙ, ඒ නුග ගසෙහි: අධිවත්තා දෙවතා, අධිගෘහිත දෙවතාවා: එකස්මිං පසිබ්බකෙ, එක් පසුම්බියෙක්හි: අධ්ව දිබ්බ වත්තං, දිව සඵ අටක්: ධ්වජෙත්වා, තඛා: එකස්මිං පස්සෙ, එක් පැන්නෙක්හි: දිබ්බ හත්තං ව, දිව්‍යමය බන්ද: ධ්වජෙත්වා, තඛා: දිබ්බමය ගුළපුවෙ ව, දිව්‍යමය සකුරු හා කැවුම් ද: පුරෙත්වා, පුරවා: සකට යොග්ගං, සුදුසු වූ වාහනයකට: ආරුහා, නැග: තං, ඒවා: තස්ථ, එහි: ධ්වජෙත්වා, තඛාගෙන: සකටං, ගැල: පාඡෙන්නො, පදවමින්: තස්සා, ඇයට: අවුදුරධ්වානෙ, නුදුරු තැනෙක්හි: පාකටො, හුත්වා, පෙනී සිට: අමම, මැණියෙනි, කුහිං ගච්ඡථ ඉති, කොහියෙහිදැයි: පුච්ඡ, විචාළේය. තාය, ඇය විසින්: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ගච්ඡාමි ඉති, යමිසි: වුනෙත, කී කල්හි: නෙතහි, එසේ නම්: ආගච්ඡ, එන්න: ඉමස්මිං සකටෙ, මේ රථයෙහි: නිසීද, වාඩිවෙන්න: අහමසි, මම ද: තස්ථ, එහි: ගච්ඡාමි ඉති, යමිසි කීය. සා, ඕතොමෝ: සාධු අයං, මැනවි යථාමිති: තයා සද්ධං, ඔබ සමග: පච්ඡතො, පස්සෙන්: ගච්ඡාමි, එම්: සාධා නිවාසෙත්වා, අතු ඇදගෙන: සකටෙ, ගැලෙහි: නිසීදිතුං, හිඳින්න: න සක්කා ඉති, නොහැකි යයි: ආහ, කීවාය. තනො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: තස්සා, ඇයට: එකං දිබ්බ වත්තං, එක් දිව්‍ය වස්ත්‍රයක්: අදස්සි, දුන්නේය. ඉමං, මෙය: නිවාසෙත්වා, ඇදගෙන: සකටං, ගැලට: ආරුහාම, නගින්න: සා, ඕතොමෝ: තං, එය: නිවාසෙත්වා, ඇදගෙන: සකටං, රියට: ආරුහි, නැංගාය. තං පත සකටං, ඒ රිය වනාහි: දෙවානු භාවෙන, දෙව ආනුභාවයෙන්: මුහුත්තමනෙත, මොහොතකින්ම: වෙතියගිරිං, සැගිරියට: සමපාපුණි, පැමිණියේය. තද, එකල්හි: දෙව පුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ: ගුළපුව, කින්නිණිස්මිං, සකුරු පූ කියඹරාව සමීපයෙහි: සකටං, රිය: නිවනෙත්වා, නවතා: ඉතොපධ්වාය, මෙතැන් පටන්: මයා, මා විසින්: ගතතුං, යන්නට: න සක්කා ඉති, නොහැකැයි: වත්වා, කියා: පසිබ්බකං, පසුම්බිය: තස්සා, ඇයට: දත්වා, දී: අනතරධායි, අතුරුදහන් විය. තද, එකල්හි: තස්ථ, එහි: නිබ්බන්තො, උපන්: කින්නිණික දෙවතා, සකුරුපූ තියඹරාවෙහි දෙවතාවා: තං පසිබ්බකං ආදය, ඒ පසුම්බිය ගෙන: ගච්ඡන්තං, යන්නීය: දිඤ්ඤා, දැක: තස්සා, ඇගේ: වෙය්‍යාවච්චි කරො තත්ථො, මෙහෙකරුවෙකු මෙන් වී: තස්සා හත්තො, ඇගේ අතින්: තං

සබ්බං, ඒ සියල්ල: ගනෙතවා, ගෙන: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: පතවා, පැමිණ: මහා පාලියං, මහාපාලි නම් දන්තලට: හික්කුනං, හික්කුන්: ඔසරණවෙලාය, රැස්වන වේලාවෙහි: තස්ස, එහි: ධ්වජෙතවා, තබා: අනතරධායි, අතුරුදහන් විය. තතො, ඉක්බිති: සා, ඕනොමෝ: හික්කු, හික්කුන්: දිස්වා, දැක: පසන්න මානසා, පැහැදිලි සිතැත්තේ: පඤ්ච මහාවාසෙ, පැහැදිලි සිතැත්තේ: පඤ්ච මහාවාසෙ, පඤ්ච මහා ආවාසයන්හි: නෙකසත්තං හික්කුනංව, නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුන්ටද: දිබ්බහත්ත, දිව්‍ය ආහාරද: දිබ්බසුච, දිව්‍යමය කැවුම් ද: දිබ්බ සාටකෙව, දිව්‍යමය සඵ ද: අද්ධි, දුන්නිය.

තද, එකල්හි: රාජා, රජතුමා: විහාරං, විහාරයට: ගච්ඡන්තො, යන්නේ: මහාපාලියමි ධර්මං, මහාපාලි දන්සැලෙහි තබන ලද: එතං සබ්බං, මේ සියල්ල: දිස්වා, දැක: පසන්නමානසො, සතුටු සිතැත්තේ: කෙත, කවරෙකු විසින්: ඉදං දිත්තං ඉති, මෙය දෙන ලද්දේ දැයි: පුච්ඡ, විචාළේය. මනුස්සා, මිනිස්සු: සධා, සුමනාය, ශ්‍රධා සුමනාව විසින්: දින්නභාවං, දුන් බව: කපේසුං, කීවාහුය. රාජා, රජතුමා: තං, ඇය: පකෙකාසා පෙත්වා, කැඳවා: දනස්ස, දනොපකරණ්ණ: ආගමිතං, ආහැටි: පටිපුච්ඡ, විචාළේය. සා, ඕනොමෝ: තං සබ්බං, ඒ සියල්ල: විජ්ජාරෙතවා, විස්තර කොට: කපේසි, කීවාය. රාජා, රජතුමා: තස්සා, ඇයට: තුස්සිත්වා, සතුටුව: අත්තනො, තමන්ගේ: අග්ගමහෙසිත්තෙන, අගමෙහෙසුන් බවෙන්: අභිසෙකං, අභිෂෙකය: අද්ධි, දුන්නේය. සා, ඕනොමෝ: අභිසෙකං පතවා, අභිෂෙකයට පැමිණ: රාජානං ආදිකත්වා. රජතුමන් ආදිකොට ඇති: සකල නගර වාසීනං, සියළු නගරවැස්සන්ට: දිබ්බ වත්ථං එව, දිව්‍ය වස්ත්‍රම: අද්ධි, දුන්නාය. අට්ඨ දිබ්බ සාටකානි, දිව සඵ අට: පරිකඛයං, අඩු බවකට: නාගමිංසු, නොගියාහුය. සා, ඕනොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: දනාදිනි පුඤ්ඤානි කත්වා, දන්දීම් ආදී පින්කම් කොට: දෙවලොක පරායනා අහොසි, දෙවලොව උපන්නී විය.

11. හො, පින්වත්ති: ජනානං, ජනයන්ගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පස්සට්, බලවි. ඉධ එව, මේ ජාතියෙහිදීම: දෙවා, දෙවතාවෝ: තං, ඔහු: උපාසනති, උපසාදන කරත්. පරස්ස, පරලොව ද: දෙවෙසු ව, දිව්‍ය ලෝකයෙහි ද: මත්‍රස්සෙසු, මත්‍රස්ස ලෝකයෙහි ද: තෙසං, ඔවුන්ගේ: මනතිං විභුතිං, මහත් වූ ශ්‍රී විභූතිය: කථන්ත්‍රු, කෙසේ නම් වන්නේද?

සද්ධාසුමනාය වඤ්චං, ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව: දසමං,
දස වැන්නයි:

උත්තරොලිය වග්ගො ජට්ඨො-සවුති උත්තරොලිය වර්ගයයි.

මාදම්පෙ - ඉරට්ටකුලමිති 'වතමල්' වෙශ්මාධිග. පාඨශාලාවායඪී
පණ්ඩිත, රත්පිත් වතරත්ත (බී.ඒ.) විසින් ලියන ලද
රසවාහිතී-වතරත්ත ව්‍යාඛ්‍යාවෙහි මිගපොතක වර්ගීය
සහ උත්තරොලිය වර්ගීය නිමිශේය.

රසවාහිනී අනුවාදය

ද්විතීය භාගය

ලංකාදීප උපතති කථා

5.1. මුවපැටියාගේ කථාව.

1 සිංහලද්විපයෙහි උද්දලොලක නම් එක් සිත්කළු විහාරයක් විය ඒ විහාරය සම්පයෙහි බොහෝ මුවෝ හා උරෝ වසති. එකල්හි එක් වැදි ගමක වැදි පුතෙක් මේ වනයෙහි, බොහෝ මුවන් හා උරන් දැක එක් දිනක් වනයෙහි එක් පැත්තක කොටුවක් සාද වනයෙහි කෙළවර කොළ අතු බැඳ දුනු කලප් රැගෙන මුවන්ගේ පැමිණීම බලමින් කොටුවෙහි සිටියේය.

ඉක්බිති මුවෙක් එහි ගොදුරු ගෙන පැත් බොත්තට තොටට යන්නේ එම විහාරයෙහි බණ අසනු සඳහා සෝභා කළ ගබ්දය අසා දික්කළ ගෙලින්, උස් කළ කනින් හා බිම නොතබන ලද දකුණු පාදයෙන් යුතුව දම් දෙසන හික්කුවගේ කඩ හඬෙහි තිමිති ගෙන සිටියේය.

2. එකෙණෙහි වැද්ද එක පහරින්ම විද මරණයට පත් කෙළේය. ඉක්බිති ඒ මුවා කළුරිය කොට එම වෙහෙර වැසි අභය හිමියන්ගේ නැගණියගේ කුසෙහි පිළිසිඳගෙන දසමස් ඇවෑමෙන් මවු කුසින් බිහිවී පිළිවෙළින් වැඩෙන්නේ සත් වයස් ඇත්තෙක් විය. මවුපියවරු ඒ දරුවා අභය හිමියන් ළඟට ගෙන ගියාහුය හේ නොබෝ කලකින් පැවිදි කරවීය. ඒ කුමරා පෙර මුව දිවියෙහි දී කරන ලද දහම් දෙසුම්හි බලයෙන් කර අගදීම රහත් බවට පැමිණියේය. ඔහුගේ මයිලණුවන් වන හිමියෝ අවබෝධ කළ පඤ්චාභිඤා අන්ධ සමාපත්ති ඇත්තෝ නමුදු රහත් බව නොලැබුවෝය. ඉක්බිති එක් දිනක් සාමණේරයන් වහන්සේ උදෑසනම උපාධ්‍යය ස්ථවිරයන් වහන්සේ කරා ගියහ. ඉක්බිති උපාධ්‍යයන් භන්සේ අත ඔසවා සඳ මඬල පිරිමදිමින් සිටියේය. සාමණේරතෙම ඡාමිති, මෙය රැකීම සුදුසුය කීයේය. ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාමණේර තැන අගපල රහත් බවට පත් බව නොම දැන ඔහුගේ වචනය මෙනෙහි නොකළහ. ඉක්බිති සාමණේර තෙම සෑද්ධියෙන් දහසක් වන්ද්‍යන් ගෙන හැර පා තෙරුන් වහන්සේට දක්වා ඡාමිති, වන්ද්‍යන් දහසක් ලක්ෂයක් ගෙන හැර පෑම අමාරු නොවේ. යමෙක් එකම තෘෂ්ණාව අත හරිද එයම ශ්‍රේෂ්ඨය උදගත් යයි සලකමින් මෙසේ කීයේය

3 යම් තැණහිත මිනිසක් ඉදුරෙහි සිට භතූහුද දැක භතූහුද

දැක්කෙමි යි කියයිද?

4. මෙවැනිම මහණ තමා ළඟ ඇති කෙලෙස් පහකොට නොහැර එකානතයෙන් අභිඥා බලය ලබා ගෙන,

5. කෙලෙස් නොතසා කෙලෙස් නැසූයෙමි යි හභීද (හේ) තෘෂ්ණා නමැති දසකමින් යුක්ත වූයේ නො මිදීම පවතී.

6. ඉතා තිශ්‍රක වූ, කෙසෙම නොවූ බියජනක වූ අත්හැර නොයන්නා වූ තෘෂ්ණාව යමෙක් ඉවත් කෙරේද හේ මරුගේ බැඳුම්වලින් නිදහස් වූවා වේ.

7. මෙය අසා ස්ථවිරයන් වහන්සේ එදිනම රහත් වූ සේක. ඉක්බිති දෙවැනි දින තෙරුන්ගේ නැගණියෝ සාමණේරයන් වහන්සේත් සමග තෙරුන්ට ආරාධනාවක් කළහ. ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොහොයුරියට මෙසේ වදළහ.

උපාසිකාව තී විසින් අද බොහෝ මහණුන්දැ දැක සිත පැහැදිය යුතුය. එහෙත් (ආහාර) කොටස දෙදෙනාට පමණක් විය යුතු යයි ඇය යවා පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පොරවාගෙන පා සිවුරු ගෙන මහණුන්දැ නිස් දහසක් සමග වැඩම කළහ. ඇය එය දැක මාමාට හා බෑණාට පමණක් ආසන පැනවූවාය. ඒ ආසන උන්වහන්සේලාගේ ආනුභාවයෙන් නිස් දහසක් පමණ විය. උන්වහන්සේලාගේම ආනුභාවයෙන් ඇගේ ගෙය ද විශාල විය. හික්කුහු පැමිණි පැමිණි අසුන්වල වැඩ හුන්න. ඒ දෙදෙනා වහන්සේට පිළියෙල කරන ලද සුපච්ඡාද්‍යන්තාදිය ඒ නිස් දහසක් පමණ හික්කුන්ට සැහිණ. වළඳ අවසානයෙහි ඒ උවසිය අනුමෙවෙති බණ සඳහා සාමණේරයන්ගේ පාත්‍රය ගත්තාය. ඒ හෙරණුන්දැ ද උන්වහන්සේලාගේ මැද අභිවෘද්ධිය වඩවමින් මිහිරි වදන් පිට කරමින් ධර්මය දෙසූහ. දෙසුන් අවසන මවුපියන් මුල් කොට කුල පත්තියයක් සෝවාන් පෙළෙහි පිහිට වූහ. බොහෝ දෙනාට ධර්ම දේශනාව සාථික වූවාය.

8. දහම් දෙසන විට වන සත්තු ද ඒ ශබ්දයේ නිමිත්ත පමණක් ලැබගෙන මිනිස් සැප හා නිවන් සැප ලබති. බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි යොදවන ලද ශ්‍රඩාව ඇති අය බණ අසා බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද වර්ණනාවට සුදුසු දෙව් විමන්වල නො ඇල්ලේද (ඇල්ලේමැයි)

1. මිහපොතක කථාව නිමි.

5.2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව.

1 ලක්දිව රුහුණ දනව්වෙහි සිය ගණන් මහණ මෙහෙණින්ගෙන්

ගැවසුණු, සිය ගණන් වෙහෙර විහාරයන්ගෙන් ද නොයෙක් රන් රුවන් ඇ වස්තූන්ගෙන් ද සමන්විත ප්‍රභූ ජනයාගෙන් ද ගැවසුණු, තත් තළු ගි හඩත් නිතොර දනමන සුබුදු කරවන තිරකුරු දන්දීමි තමැති ක්‍රීඩාවෙහි යෙදුණු මිනිසුන්ගෙන් හෙබි, තුනුරුවන්ට පුජා කිරීමෙහි නියැලුණු, සැදැහැති කුලයන්ගෙන් ගැවසුණු, ඒ ඒ තැන හැසිරෙන දහම් සොබ මිනිසුන් විසින් එකතින් පැවැත්වෙන සාධු නාදයෙන් යුත් මහගම නම් එක් සිත්කළු ගමක් විය.

ඒ ගමෙහි රජමහ වෙහෙර මැද සුදෝ සුදු පවුරින් වට කරන ලද මුතු ඇතුරුවා වැනි සිය ගණන් සුදු වැලි තලාවෙන් සැරසුණු මලුව මැද මිහි අභන මත කරන ලද රිදී ඔටුන්නක් වැනි සොබා දහමින් අගතැන් පත් මැණික් වෙහෙර නම් මහ වෙහෙරක් විය. ඒ විහාරයෙහි මහ දෙරටුව සම්පයෙහි පිළියෙල කරන ලද දහම් මඩයෙහි නිතොර දහම් දෙසුම් පැවැත්වේ.

2. බණ ඇසීමට එක් උවුසියක් තමන්ගේ පුතා ඇඟිල්ලෙහි එල්ලාගෙන පැමිණ පිරිස් කෙළවරෙහි හිඳ විපිළිසර නොවී බණ ඇසුවාය. ඇයගේ පුතා (මේ අතර) සෙල්ලම් කරමින් පවුර සම්පයට ගොස් වැලි කෙළි කෙළියි. එක් නයෙක් පවුරේ සිදුරෙන් පිටට පැමිණ ඒ ලමයාට දණ්ට කොට සැහවුනේය.

ඇ පුතා දණ්ට කළ නයා දැක ඉදින් කිසිවෙකුට කියම් නම් මගේ ධම්ම ඇසීම අනතුරට පත් වේ. පුත්‍රයෝ දුර්ලභ නොවෙත්. බුද්ධෝපාදය දුර්ලභය. අමාරුවෙන් ලැබූ මිනිස් දිවියක් ඇති මා විසින් දුලබ දහම් ඇසීම ඉතා වටිනේ යයි කිසිවෙකුට නොකියා ධර්මය ඇසිය. ඇගේ පුතා ද විෂ වේගයෙන් මුර්ඡා වූයේය. ඊට පසු ධම්මදේශනාව කෙළවරට ගිය කල්හි උවුසිය නැගිට දරුවා සම්පයට ගොස් විෂ වේගයෙන් තදවූ සිරුරක් ඇති පුතා දැක මන්ත්‍ර හා ඖෂධයන්ගෙන් ප්‍රයෝජනයක් නොමැත. සත්‍යක්‍රියා නැමැති ඖෂධයම උසස් යයි පුතාගේ හිස ගෙන සත්‍යක්‍රියා කරන්නී මෙසේ කීවාය.

3. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ සරණයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මාගේ මේ පුතා විස තැනිව සුවපත් වේවා.

4 යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම ධම්මයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොටගෙන මාගේ මේ පුතා විස තැනිව සුවපත් වේවා.

5. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම සභ සරණයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මාගේ මේ පුතා විස තැනිව සුවපත් වේවා

6 යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම මොහොතක් නො

විපිළිසාල ධර්මය ඇසීම නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මගේ පුතා විස නැතිව සුවපත් වේවා.

7 අකුරක් හෝ පදයක් හෝ කථාමාර්ගය අත් නොහැර උතුම් ධර්මය ඇසුවේ ඒ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන විස නසීවා.

8. බුදුරජාණන් වහන්සේ සවිනේ ගෙවා දැන නෙය්‍යානික සේක් වී නම් ධර්මය මේ ජීවිතයේම අකාලික ඵල දෙන්නේවි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මාගේ පුතාගේ විස නැතිවී සුවපත් වේවා.

9. සුපිළිපත් මහා සංඝයා වහන්සේ සුප්‍රතිපත්ත සේක් වී නම් සතරමග සතර ඵලයෙහි පිහිටි සේක් වී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මාගේ පුතාගේ විස නැතිව සුවපත් වේවා.

10. මේ බුදු සසුන අවුරුදු පන්දහසක් පවතී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මගේ පුතාගේ විස නැතිව සුවපත් වේවයි (සත්‍යක්‍රියා කළාය.)

11. මේ සත්‍යක්‍රියාවගේ කෙළවර ඇගේ පුතා සුවපත්ව තිදක්ව තිද පිබිදියෙකු මෙන් නැගිට මවු සම්පයෙහි සිටියේය. ඇ මෙසේ සත්‍යක්‍රියාවෙන් පුතා තිදක් කොට ගෙන ගෙදරට ගෙන ගොස් ඒ සොම්නසින්ම බොහෝ පින්කම් කොට එයින් වුතව සංගීයෙහි උපන්නාය.

12. මෙසේ පිනාගිය සිකින් යුතුව බණ අසන ස්ත්‍රීහු ද එවැනි තද විෂ පවා නැති කොට දෙවිලොව ඉපද එහි සැපවිඳිති. ශ්‍රද්ධා බුද්ධි සම්පන්න ජනතාව යහපත් ධර්මයෙහි හැසිර දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් විද නිවන් ද ලබති.

2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව නිමි.

5. 3. කුඩිඬ රාජවාසී තෙරුන්ගේ කථාව.

1 සිංහල ද්වීපයෙහි මහගම නොයෙක් සිය ගණන් හිතඤ්ඤා වහන්සේ වාසය කරන මහවැව නම් විහාරයක් විය එකල ඒ විහාරයෙහි වසරක් පාසා අරියවංස ධර්ම දේශනාව පවත්වන්නේය. දුර සිටත් බොහෝ දෙනා පැමිණෙති මහත් වූ ජනසමාගමය වේ. මේ දක්වාදී විවාසය කරන එක් මහ තෙර නමක් මම ද අරියවංශ ධර්මදේශනාදී යම් එහි ගොස් ඉඩක් නොලැබ මහ පිරිස් කෙළවර මලුදෙන් පිටත තණ පළුරෙන් යුත් තැනෙක්හි අවසරයක් ලැබිය හේ එතැන සිට පූජා රූපය බණ අසමින් අධික සන්තෝෂයට පැමිණියේ ලොවු දැනගත් සිරුරු ඇත්තේ විය ඒ තණ පළුරෙහි පොළොන්න පසයි ඉක්බිති ඒ පොළොන්න තමා වසන තැනින් නික්මී තෙරුන්ගේ කකුල අතර වැද සතර දළ

තට්ටමට දෂට කෙළේය. මේ කරුණ දුටු තෙරුන් වහන්සේ ඉදින් මම මෙතැනින් පහව ගියෙමි නම් බණ ඇසීමට කරදර වේ යයි අත පාත බහා පොළභාගේ හිස දැඩිකොට අල්වාගෙන වහන් පසුම්බියෙහි බහා කට බැඳ එක් පසක තබා ධර්මය ඇසිය. බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන් ඔහුගේ ශරීරයෙහි විෂ නො පැතිරිණ. ඉක්බිති අරුණ උදුටු විට මිනිසුන් (විහාරයෙන්) ගිය කල සාවිරයන් වහන්සේ මා විසින් සර්පයෙක් ගත්තේ යයි සර්පයා දැක්වීය. කවර වේලාවක සර්පයා ගත්තේ දැයි හිඤ්ඤාත් විසින් විචාරණ ලද්දේ තිඛාන කථාව ආරම්භ කළ කාලයේම යයි කීයේය. පුදුමයි ස්වාමීනි පුදුමයි. තමුන්තාන්සේ විසින් සිදු කොට ඇත්තේ මහා පුදුම දෙයකි. මෙබඳු සෝරවු සර්පයකු විසින් දෂට කරන ලද්දේ තමුදු විෂ වේගයෙන් විපිළිසර නොවී බණ අසන ඔබ විසින් කරන ලද්දේ යයි කීවාහුය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ, එම්බා ඇවැත්ති, මාගේ ශරීරයෙහි විෂ ඉතිරි විය. එය සත්‍යක්‍රියාවෙන් අත හරින්නෙමි යි සත්‍යක්‍රියා කරන සේක් මෙසේ කීහ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ලෝ වැස්සනට හිත පිණිස මොනවට වදරණ ලද තව ලොව්තුරා සදහම් අද මා විසින් ඉදුරා අසන ලද්දේ වී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන පොකුරු පත නො ඇලී පහව යන පැත් විකක් මෙන් මාගේ ශරීරගත විෂය විනාශයට පැමිණේවා.

3. ඒ අසන්නා වූ ධර්මයෙහි එක අකුරක් පදයක් නොතසමින් පදගත අර්ථය ද ධර්මයද මෙනෙහි කරමින් ඉදුරා බණ ඇසීම්. මේ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන පොකුරු පත නො ඇලී පහව යන දිය සේ ශරීරයෙහි ද විෂ විනාශයට යේවා.

4. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණානුභාවයෙන් ද එම බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධම්මානුභාවයෙන් ද සංඝයා වහන්සේගේද තේජස කරණකොට වහාම මේ විෂ වේගය විනාශයට පැමිණේවා.

5. මේ සත්‍යක්‍රියාවගේ කෙළවර පිටුම් පත්ති දිය බිත්ද සේ විෂ පෙරලී පොළොවට පිවිසියේය. ඉක්බිති හෙතෙම විෂයෙන් තොරවූයේ හිඤ්ඤාට ධර්මානුභාව විශේෂය දක්වමින් ස්තූති කරමින් මෙසේ වදළහ.

6. මේ ධර්මය බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පසස්තා ලදි. සංඝාර නමැති සාගරයෙන් එතරවීමට මහ නැවක් වැන්න. බ්‍රහ්ම සුරාසුරයන් විසින් වැන්ද යුතුය. තුන් ලොවෙහිම ඇති එකම රසය ධර්ම රසයයි.

7. ධර්මය ජරාමරණ නමැති රෝග පහ කිරීමට දිව ඔසුවක් වැන්න. සියළු උපද්‍රව නැමැති විෂ නැසීමට දිව්‍ය මත්ත්‍රයක් වැන්න. කැමැති කැමැති දෑ දෙන බැවින් කප්පුකක් වැන්න. එසේම සිතූමිණි රුවනක් වැන්න. බදුරු කළයක් වැන්න.

8. දහමින් තොර මුළුපිය කෙනෙක් නොමැත. ධර්මයම රක්ෂස්ථානය වේ. පිහිට වේ. එසේ හෙයින් පින්වත්ති, සෙසු කාර්ය තබා ධර්මය අසවි:

සිතිතුත් ධර්මයෙහි ම නැසිරෙව්: දරව්.

9. මෙසේ හේ ධර්මයෙහි මහණුන්ට අවවාද කොට සිය තැනටම ගොස් බොහෝ කලක් එහි වාසය කොට ආයු කෙළවර සාර්ගයෙහි උපන් සේක.

10. මෙසේ ඒ තෙරුන් වහන්සේ සතුටු සිතින් බණ අසා ඒ දහම් ආනුභාවයෙන් විෂයෝර සර්පයා දෂට කළ එවැනි විෂ වේදනා ඉවසා නිදක් වූ සේක. එබැවින් පින්වතුනි, නොපි හැමදෙනාම ද සෙසු ද තැනත් බණ පමණක් අසව්. ඒ බණ නොපට අනාගතයෙහි දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් හා නිවාණ සම්පත්තිය සාදා දෙන්නේය.

3. කුඩිචරස්වාසී තෙරුන්ගේ කථාවස්තුව නිමි.

5.4. ආරණ්‍යක මහා අභය තෙරුන්ගේ කථාව.

1. සිංහලදීපයෙහි මහවැව නම් විහාරයක් විය. එහි අභය නම් පරියන්ති හා ත්‍රිපිටකධාරී එක් මහ තෙර නමක් ග්‍රාමසේනාසනය අනතුර එයට සම්ප එක් වන ලැහැබක කරන ලද පන්සලක වසයි. හේ මෑත භාගයක ආරණ්‍යක මහා අභය සථවිර යයි ප්‍රසිද්ධ විය. ඉක්බිති එක් කලෙක උපාසක කෙනෙක් උන්වහන්සේ කරා එළඹ වැද බණ අසා සතුටු සිත් ඇත්තේ උන්වහන්සේට අභියාචනය කොට අවුරුදු දෙළසක් සිටු පසයෙන් උවදුන් කෙළේය. හේ තෙරුන්ට සිවුරු සඳහා කලින් කල සඵ දෙයි. දුන් දුන් සඵ ඒ ගෙය තුලදීම හරන්තික නම් එක් හොරෙක් රාත්‍රියෙහි ගොස් පැහැර ගනී. තෙරුන් වහන්සේ දිරු සිවුරු ඇත්තේම වී.

ඉක්බිති එක් දිනක් උපාසක තෙම විහාරයට ගොස් තෙරුන්ගේ දිරුණු සිවුරු දැක සිවුරු සඳහා සඵ පිළි ගන්වා මෙසේ සිතීය. මා විසින් මුත් වහන්සේට බොහෝ සිවුරු දෙන ලදී. නමුත් සිවුරු මසා නොපොරවයි. එකතු කිරීමක් හෝ වෙන කෙනෙකුට දීමක් හෝ නොපෙන්නේ. මොකක් හෝ කරුණක් විය යුතු යයි ආසන්න ස්ථානයක පාරෙන් ඉවත්ව යන එන්නන් පරික්ෂා කරමින් සැඟවී සිටියේය. ඉක්බිති සොරා තෙරුන් වහන්සේට සිවුරු පිළි පිළිගැන්වූ බව දැනගෙන එය ගනිමිසි රැ යාමෙහි විහාරයට ගොස් සඵ ගෙන නැවත ඒ මහින්ම එයි. ඉක්බිති උපාසකයා බඩු සහිත සොරා දැක වේගයෙන් දිව ගොස් ඔහුගේ ඔළුවෙන් අල්ලාගෙන මෙනෙක් කල් ආයුෂ්‍යන් වහන්සේට දුන් සඵ ගත්තේ බොල, තෝ නොවෙහි දැයි ඇසීය. ඔහු විසින් එසේ යයි පිළිගත් කල්හි උපාසක තෙම ඔහුගේ අතින් සිවුරු පිළි ගෙන අත් පා වලින් ඔහුට තලා දරවල කොට අමු සොහොනට ගෙන් ගොස් මළ මිනියක් යටිකුරු කොට ඔහුගේ පිටෙහි උඩුකුරු කොට හොවා අත් පා පිට ආදියෙන් බැමි කොට වෙන වෙනම දැඩි කොට බැඳ හොවා පින්වත් ගම් වැසියෙහි,

මගේ වචනය අසව්! අද රාත්‍රි එක අමනුෂ්‍යයෙක් එයි. හේ නුඹලාට මහා විනාශයක් කරන්නේය. (එම නිසා) නිර්භය ඥානයකට පිවිස දෙරවල් වසා හිඳිව්. මම අසවලා වෙමි. අසවලාගේ නෑයාය, මිත්‍රයාය ආදිය කියා කථා කරන්නේ නමුදු ඔහු හා සමග කථා නොකොට යුතු යයි උද්ඝෝෂණය කෙළේය.

2. ගම් වැස්සෝ එය අසා බියව ත්‍රස්තව දෙරවල් වසාගෙන ඒ ඒ තැන සැඟවුණහ. රාත්‍රියෙහි සොරාට මළ මිනිය මුදු ගැනීමට නොහැකි වූයේ එය සමගම එකට බැඳුණේ තමන්ගේ දෙරකඩට ගොස් බිරියට ඇමතීය. මම හරන්නික වෙමියි. ඇය බිය පත්ව ත්‍රස්තව යක්ෂයා යන කල්පනාවෙන් සැඟවී ගති. සොරා තමා තත් අයුරින් අදහවන්නේ නමුදු දෙර ඇරවා ගන්නට නොහැකි වන්නේ එසේම දෙමාපියන් තු සහලේ නෑයන් යහළුවන්ගේ ද ගෙවලට ගොස් එසේ දෙර ඇරවා ගැනීමට බැරි විය. ගිය ගිය තැන මිනිස්සු අමනුෂ්‍යයා ආයේ යයි යන කල්පනාවෙන් බියට පැමිණ දෙරවල් විවෘත නොකළහ.

සොරා ගම සැම තැනම ඇවිද වෙත පිළිසරණක් නොලබන්නේ තෙරුන් වහන්සේම පිළිසරණ කර ගනිමියි විහාරයට ගොස් ඥාමිනි, ඔබ වහන්සේගේ දසයාට පිහිට වන්න. මේ මළ සිරුර මුදවා මා සුවපත් කරනු මැනවැයි ඉල්ලීය. තෙරුන් වහන්සේ වෙවුලන සිරුර ඇති ඔහු දැක වහාම මළ මිනිය මුදු දුරට දමා ඔහු උණුදියෙන් තහවා කුලාවෙන් තෙල් ගෙන ඔහුගේ මුළු සිරුරෙහි ගල්වා ඔහු විසින් පහර දුන් තැන් පිරිමදිමින් හුන්නේය. රාත්‍රිය පහන් වූ විට උපාසක තෙම සොරා කොහි ගියේ දැයි විචාරමින් සොයන්නේ තෙරුන් සමීපයට ගොස් ඔහුගේ පිට තෙල් ගල්වනු දැක තෙරුන් සමග කථා කරමින් මෙසේ කීවේය.

3. මොහු මගේ යහළුවා යයි යමෙක් උපකාර කෙළේද, ඒ සොරා එය සිහි නොකෙරේ. සොරා සමග යහළු කමක් නැත.

4. කමින් ද බොමින් ද එකට තිදිමින් ද සිටින්නේ නමුත් සොරා තමන්ගේ ඥානාවය අත් නොහරී. සොරා සමග යහළුකමක් නැත.

5. සොරා කටින් එකක් කියයි. (එසේම) හේ කයින් අතිකක් කරයි. අවකාසයක් ලැබුණු හැටියේම සොරකම් කරයි. සොරා සමග මිතුරු කමක් නොමැත.

6. මවුපියෝ ද නෑදෑයෝ ද මිතුරෝ ද හොරා දැක දුරින්ම දුරු කරත්. හැමදු ඔහු හා එක්වීම සැක කෙරෙති.

7. මෙසේ කියා ඥාමිනි, මෙබඳු අනුන්ගේ වස්තුව පැහැර ගන්නා මිත්‍රද්‍රෝහියාට උපකාර නොකරනු මැනවි. පලවා හරිනු මැනවි යි කීයේය. ඉක්බිති ඔහුට අවවාද කරන සාධාරණත්වයෙන් වහන්සේ මෙසේ කීහ.

8 යම් බල්ලෙක් යමෙකුගේ පාදය ඩයින්නේ ද ඔහු බල්ලාගේ

පාදය දුෂ්ට නොකෙරේ මෙසේම දුෂ්ට ගති ඇති අයත්පුරුෂයා කවරතරම් අපරාධයක් කළත් උන්ට සත්පුරුෂයෙක් තපුරක් නොසිතති

9. කෙළෙහිගුණ නොදන්නා මිනිසාට යම්කිසි සත්පුරුෂ කෙනෙක් මෙෙහි නොකරන්නාහු නම් ඔහු කවරෙකුට මෙෙහිය කෙරෙද්ද, එය උතුම් වයඹාව යැයි පණ්ඩිතයෝ කියත්.

10. මෙසේ ද කියා පිත්වන, දුෂ්ණය වූ සිතින් තමා විසින් කරන ලද කම්යාගේ විපාකය ඔහු විසින් ලබන ලදැයි කියා උපාසකයා යැවිය. හරත්තික කිහිප දිනකින් ශරීර ශක්තිය ලබා තෙරුන් වහන්සේ කරා පැමිණ වැද සොමිනි, මම මේ දිවියෙන් අතිකෙකු සේ වීම. තැවන ගිහිගෙයි වාසය කරන්ට නොහැක්කෙමි. අනුකම්පා උපදවා මා පැවිදි කරනු මැනවි සොමිනි, පැවිද්ද ඉල්ලිය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ ඔහු මහණ කරවා උපසම්පද කරවීය. හේ වත් පිළිවෙත්හි දක්ෂ වූයේ භාවනානුයෝගීව වසන්තේ නොබෝ කලකින්ම රහත් බවට පැමිණ හරත්තික සංවිරයයි ප්‍රකට විය.

11. යමෙක් ප්‍රථම වයසෙහි පව්වෙක් වී පස්කම්හි ගිජුවූයේ ද නුවණින් කල්පනා කිරීමෙන් පසුව ඒ මද ගතිය අත්හරිත් ද ඔහු කාමය පහකොට ත්‍රිභවයෙහිම බුදුරජාණන් වහන්සේ පැසසු තිර්වාණ පුරයට යති.

4. ආරණ්‍යක අභය තෙරුන්ගේ කථාව තිමි.

5.5. සිරිතාගගේ කථාව

1. සිංහල ද්වීපයෙහි සිරිතාග නම් බමුණු පුතෙක් විය. හේ එක් දිනක් විවේකයෙන් යුක්ත වූයේ මෙසේ සිතිය, ධනය සොයාගෙන එයින් යුද්ධ හමුදාවක් තබන්නා කොට අනුරාධපුරයෙහි සේසත් ඔසවා රජ වන්නෙමි යනුයි. ඊට පසු හෙතෙම ධනය කොහෙන් ලබන්නෙමි දැයි ධනය ලැබෙන සැටි බලන්නේ දක්ෂණ මහා විහාරයෙහි වෛත්‍යයක් දුටුවේය. මෙය බිඳ ධනය ගෙන පිරිසට සංග්‍රහ කරන්නෙමි හේ බොහෝ මිනිසුන් සෙන ඒ ඒ තැන පැහැර ගන්නේ දක්ෂණ මහා විහාරයට පැමිණ ස්තූපය බිඳින්න යයි මිනිසුන් යෙදවීය. මිනිස්සු වෛත්‍යයේ සන්ධිය සොයන්නෝ සන්ධිය නොදකිමු සොමිනි කීහ ඉක්බිති කවරෙක් එය දැනිදැයි සිරිතාග විසින් අසන ලද්දී සොමිනි, හෙල්ලෝලි ගම බහුල නම් සැබොලෙක් වේ. හේ එය දතියයි (ඔවුහු) කීවාහුය.

ඉක්බිති හේ ඔහු කැඳවා කොළ, මේ සැයෙහි සන්ධිය නුඹ විසින් දන්නා බව මිනිස්සු බොහෝ සෙයින් කියති සන්ධිය දැන සැය බිඳින්න යයි කීයේය. ඉක්බිති හොතම සොමිනි, දෙවියන් මරුන් බඹුන් මහණ බමුණන් සහිත මෙලොව අග්‍රදු ශ්‍රේෂ්ඨ වූ හගවත් වූ අර්හත් වූ සමමා

සම්බුද්ධත්තයේ සරණය දිවි තෙක් මම සරණ කොට ගිය උපාසකයෙක්මි. මම ඒ දේවානි දේවවු උත්වහන්සේගේ ධාතු නිදන් කොට පිහිටෙව් සෑය බිඳීම ආනන්තර්‍ය කර්මයක් සමානයි ස්වාමීනි, කියේය

2. ඔහුගේ මෙවන් බුදු ගුණ කතෙහි පිවිසි යකඩ උල් මෙන් විය. හේ ඔහුට කිපී මොහු ගෙන ගොස් දිවස් උලෙහි තබවයි නියෝග කෙළේය. ඔවුහු ඔහු දිවස් උල තැබූහ. මොහුට පුත්තු සන්දෙනෙක් ඇත. ඔවුහු මේ සන්ධිය දනිනියි කීහ. හේ ඔවුන් ද කැඳවා සන්ධිය බිඳුවී යයි නියෝග කෙළේය. ඔවුහු ද එසේම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතු නිධානයෙන් කළ වෛතෘය බිඳින්නට නොහැකි වෙමුයි අකමැති වූහ. සිරිනාග ඔවුන්ට ද කිපී එසේම දිවස් උලෙහි තැබිබවිය. ඒ එසේමැයි.

3-4. සත්පුරුෂ නැමැති සඳුන් අඟිල් ආදී සුවඳ ද්‍රව්‍යවල සුවඳ ආභාණය කළ නිලමැස්සෝ එයින් වෙන්වෙති. කුණපයෙහිම ඇලෙති.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දැකද කනට රස ඇති කරවන ධර්මය අසාද සසර කණු වැනි ඒ අසත්පුරුෂයෝ සිතේ සතුට නූපදවත්.

5. ඉක්බිති මේ අටදෙනාගේ ගුණ ආනුභාවයෙන් දෙවියෝ දේවලෝකයෙන් වාහන ගෙන අවුත් සියල්ලන්ම බලාගෙන ඉදිද්දීම රියෙහි නංවාගෙන දේව සේනාවන් සමග තුසිත දිව්‍ය ලෝකයට ගෙන ගියහ. එහි රැස් වූ මහජනා මේ ආශ්චර්‍ය කාරණය දැක පැහැදුණු සිතැත්තෝ දේවයන් වහන්සා සෑය නොබිඳුණු මැනවයි සිරිනාගට දැන්වූහ. ඉක්බිති හේ ඔවුන්ගේ වදන් අසා සෑය අතහැර දමා නැගෙනහිර මහ ගඟ සම්පයෙහි මීවිටි නම් ගම කොල්ලකා එහි මීවිටි නම් සෑය බිඳුවා ධනය ගෙන එයින්ම මහත් වූ සේනාවට සංග්‍රහ කොට යුද කර රාජ්‍යය ගෙන අනුරාධපුරයෙහි සේසන නංවා රජසිරියට පැමිණියේය. ඒ මේ අකුශලය නිසා නොබෝ කලකින්ම අතිශය දරුණු පින්කම් නොකළ හැකි බවේ අමාරුවක් ඇති විය. පිළියම් කරන්නෝද ඒ රෝගය නිමා කිරීමට නොහැකි වූහ. ඉක්බිති හෙතෙම ධනය රැස්කොට සෑයෙහි පිහිටුවා ප්‍රකෘතිමත් කරන්නේ රෝගය සංසිදුවාගන්නට නොහැකිව ඒ ආබාධයෙන්ම මහ දුකට පැමිණ කුස පලා කළුරිය කොට පා උඩුකොට හිස යටකොට දිළිසෙන අගුරුවලින් ගැවසුණු මහා තරකයෙහි උපන්නේය. ඒ එසේ මැයි

6. යමෙක් සධාතුක සෑයක් බිඳී ද හෙතෙම සිරිනාග සේ හුදෙක් දුකට පැමිණේ.

7 යමෙක් බුදුපිළිමයක අත් පා සිඳිම් කෙරේ ද හෙතෙම සිරිනාග මෙන්ම අපායවල උපදී.

8 යමෙක් බෝරුකට සිඳුම් බිඳුම් ආදිය කෙරේ ද ඔහු ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් මෙලොව විනාශයට ද, මරණින් මතු රොරුව තරකයට ද යයි

9-10-11. යමෙක් මහා සංඝයා වහන්සේට අපරාධ කෙරේද හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් අපායගාමී වේ. යමෙක් බණ ලියූ පොත්පත් සිඳි බිඳ දමා විනාශ කෙරේ ද හේ මෙලොව අතපය සිඳීමේ ඇත්තෙක් වේ. තරකයට ද යයි. නුවණැත්තා මෙය මහත් හානිකර මඟක් යයි දැන උවදුරු සහිත මඟ දුරින්ම දුරු කරයි.

12-13. මෙසේ දෙවියෝ කළ සුවරිත ඇති සැඩොලා පවා තුනුරුවන් පූජා කරන්නේ නම් තව්තිසා වැසි දෙවියෝ දෙව්ලොවට ගෙන ගොස් ස්වර්ග සම්පත්ති දෙති. එසේම කුසල් දම් නොකළ රජවරුන් පවා සොරවු අපායට යති. එහෙයින් මේ පිත ය පව යයි දැන පව දුරු කරවි පින් කරවි.

5. සිරිතාගගේ කථාවස්තුව නිමි.

5.6. සැදැහැතිස් ඇමැති කථාව.

1 ලක්දිව සඤ්ඤානිසා මහරජතුමා රාජ්‍ය කරවන කාලයෙහි යුවරජ තනතුරෙහි තිසා නම් එක් ඇමැතියෙකු විය. සැදැහැයෙන් යුත් හෙතෙම ඔහුගේ ශ්‍රඩාබලය නිසා සඤ්ඤානිසා අමාත්‍යයායි නමක් ලැබීය. 'එකල්හි හේ අනුරාධපුරයට ගොස් රජුට උවදුරු කරමින් වසයි. ඉක්බිති එක් දිනක් හේ රජුට උවදුරු කොට තමන්ගේ ගෙට ආපසු එන්නේ **තාලවතුෂ්ක** නම් ස්ථානයෙහි වූ සුදස්සන පදන් ශාලාවෙහි වාසය කරන පිණ්ඩපාතික තිසා ස්වර්ගයන් වහන්සේ පිළි පිණිස හැසිරෙනු දැක පාත්‍රය ගෙන තමන්ගේ ගෙට ගොස් බත් පිස නොමැත්තේ බත් මුලක් රැගෙන යන එක මිනිසෙකු දැක මිත්‍රය කහවණුවක් ගෙන බත්මුල මට දෙනු මැනවයි කීයේය. මම තට නොදෙමි යි කී කල්හි පිළිවෙළින් කහවණු මිල දියුණු කොට කහවණු 8ක් ගෙන දෙන්න මෙ පමණමයි මා අතේ ඇත්තේ යයි කීය. ඉක්බිති හෙතෙම යහපතැයි දුන්නේය. හේ එය ගෙන පාත්‍රයට බෙදා තෙරුන් වහන්සේ පිණ්ඩපාතය ලැබූ සැටි දැන තමා තමාටම අවවාද කරමින් මෙසේ කීය.

2. තිසාය, මේ උපායකතෙම ඔබේ පියාවන්, මව්වන්, මාමාවන්, නෑයෙක්වත් සහ ලේ නෑයෙක්වත් මිත්‍රයෙක්වත් නොවේ.

3 පෙර ඔබ විසින් ඔහුට කරන ලද උපකාරයක් නැත සිලවත්තයෙක යන හැඟීමෙන් ඔබට ආහාර දුන්නේය.

4. ඉදින් ඔබ සතුටු නම් ඔහුට මහත් වූ ආනිසංසයක් දිය හැකියි. භූරුණත් මේ බොජුන සරාගිව අනුභව නොකරනු.

5. ඒ ධේරුයවත් තෙරුන් වහන්සේ තමන්ට අවවාද දී එකල්හි දක සෂය කොට බුඩ්ධාසනය බබ්ඵවන්නෙක්ව බත් කිස කළහ

6. මෙසේ හේ තමන්ටම අවවාද කොට ගෙට ගොස් කර්ෂකයා ගැන සිතා විදර්ශනා වඩා අරහත්ව පිණිසාත්මය වැළඳීය. එකල්හි රජුගේ සේසතෙහි අධිගෘහිත දේවතාද්ව සාධුකාර දුන්නීය. රජතුමා කුමක් නිසා සාධුකාර දුන්නේදැයි විචාරණ ලද්දී සාධානියාගේ දනය නිසා සාධුකාර දුනිමිසි සියල්ල කීවාය. රජතුමා ඔහුද ඔහුගේ දෙමවුපියන් ද කැඳවා ඔවුන්ට බ්‍රහ්මදෙයා කොට වඩමත් තරය දුන්නේය.

විෂමව ගිය ගොවිතැන නිසා පසු කලක ලංකාව දර්ශිකයකින් පෙළිණ. මිනිස්සු පැත්තෙන් තොලබන්නෝ ක්ලාන්ත වෙති. එකල්හි මොහුගේ පින්බලයෙන් දෙවියෝ මවන ලද විලකින් පැත්ත කළ එළවුන.

ඉක්බිති හෙතෙම ආර්යයන්ට පැත්තෙන් පාවිච්චි කිරීම තුසුදුසු යයි සිතා මට අනුකම්පා, කොට ආර්යවරු පැමිණෙත්වායි කල් දැන්වීය.

තිස් දහසක් පමණ හික්කුහු එක්වූහ. ඉක්බිති හෙතෙම ඒ හික්කුහු වහන්සේට කැමැති සේ පැත්ත කළයෙන් වැළඳවීය. එකල්හි ද රජුගේ සේසතේ අධිගෘහිත දේවිය සාධුකාර දුන්නාය. රජතුමා ද ඔහු කැඳවා විචාරා ඇති සැටියේ අසා කොටදෙර අතර ගහ නම් තැනක් දුන්නේය.

7. ඉක්බිති එක් දිනක් අතතර ගමට යන්නේ කඩදෙරට පැමිණ මොනර මස් කනු කැමැත්තේ මිනිසුන් අතින් විවාළේ නැතැයි කීහ. ඉක්බිති ඔහුගේ පින් තෙදින් දෙවියෝ මොනර මස් එළවූහ. ඉක්බිති හෙතෙම ආර්යයන් වහන්සේලා පැමිණෙත්වායි අධි ගැසීය. එකල්හි බොහෝ හික්කුහු එක්රැස් වූහ. හේ කැමතිතාක් මොනර මසින් වැළඳවීය. එද ද දේවතා දු සාධුකාර දුන්නීය. ඉක්බිති රජතුමා ඔහු කැඳවා බොහෝ සම්පත් දුන්නේය. ඊට පසු කාලයෙහි රජතුමා සෑ පව්වෙහි අභිබසාවල මහ සෑයෙහි හිරියල් මඩින් විලේපන කරනු කැමැත්තේ ඒ තිස්ස ඇමතියා ද සමග අභිබසාවලයට ගොස් සෑය හිරියල් සුන්නෙන් උලා පුජා කෙළේය. ඇමතියා ද එකල දෙළොස් දහසක් හික්කුහු වහන්සේට හිරියල් පාට වැනි පාට ඇති තුන් සිවුරු දුන්නේය. සියළුම පින්වතුන් වහන්සේලා මේ සිවුර පොරවා සෑය වදිත්වායි ඉක්බිති ඔවුහු මනාව හැඳ පැළඳ හිරියල් මඩෙහි ගැලුණුවුන් මෙන් බබළමින් ඒ සෑය පැදකුණුකොට පිළිවෙළින් රන් හසුන් බසින්නා සේ බසිති. එයින් හේ අධික සතුටට පැමිණියේ ප්‍රීතියෙන් පිතා ගිය සිරුරු ඇත්තේ එහි සිටම සෝවාන් විය. රජ පිරිසෙන් ද ඇතුමක් සෝවාන් වූහ. මේ පුදමය දුටු බොහෝ දෙනා දන් දී සිල් රැක පොහොයකම් කොට දෙවි ලොව උපන්න.

8. එසේ හෙයින් පින්වත්නි, මෙසේ ආශ්වර්යමත් ලෙස කරන ලද කුශල ධර්මයෝ දෙවියෝ පවා සාධුකාර දෙමින් අනුමෝදන්ව ස්තුති කරමින් පින් කරන්නන්ගේ ගුණ වර්ණනා කරති.

මෙසේ දැන ගත් පණ්ඩිත මිනිස්සු මාතයෙන් තොරව ලෝකයෙහි

පින් රැස් කරති මොහොතක්වත් හිස් නො කරවා තිතර කුසල් කරනු මැනවි.

6. සැදැහැකිස් ඇමැති කථාව නිමි.

5.7. ශ්‍රමණශ්‍රාව කථාව

1. එක් කාලයක සැපවි වැසි දෙළොස් නමක් හික්කුහු ලඬිකාවෙහි තැනින් තැන බෝධි වෛත්‍යයන් වදිමින් පිළිවෙළින් සමණගමට (මහණ ගමට) පැමිණියෝ ය. එකල්හි හිරු බැස ගිය කල්හි රාත්‍රියෙහි අත් අතක යැමට නොහැක්කෝ එහි පෙර පස පුච්ඡාදයෙහි සෙවණැති මහත් මයිල ගසක් දැක ගස මුලට ගොස් තිදගත්ත. ඉක්බිති ඔවුනතුරෙන් එක් හික්කුවක් තැගිට කාශ්‍යප සච්ඡයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද, නඤ්ඤාමණියා විසින් අපගේ සුතසෝම බෝධිසත්වයන්ට කියන ලද අතිශයින් උසස් වූ අදහසින් යුත් සියක පරිත්‍යාගයට සුදුසු සතාරහ නම් වූ ගාථාවන් පිරිවතා පින් දුන්නේය. කෙසේද යත්?

2. සුතසෝමයෙනි, සත්පුරුෂයන් හා එක්වීම එකවරද යහපති. අසත්පුරුෂයන් හා සියක් අවුරුදු එක තැන් වාසය කිරීම අයහපත සඳහා වේ.

3. යහපත් අය සමගම මිතුරු දම් කරවි. සත්පුරුෂයා සඤ්ඤා දැනගෙන ශ්‍රෙෂ්ඨයෙක් නොවේ.

4. මනාව සරසන ලද රජුන්ගේ වාහන පවා දිරති. ඉක්බිති ශරීරය ජරාව කරා යයි. සත්පුරුෂ ධර්මය ජරාවට නොපැමිණේ. සත්පුරුෂයෝ ඒකාන්තයෙන් ශන්තිය ප්‍රකාශ කරති.

5. අහසට පොළව දුරු වූවා සේ ද, සමුද්‍රයෙහි මෙතෙරට එතෙර දුරු වූවාසේ ධර්මය අධම් දෙක අතර දුර ප්‍රමාණය ඊට ද වඩා දුර යයි කියත්.

6. ඒ රුකෙහි අධිගෘහිත දේව පුත්‍රයා මේ ගාථා අසා පැහැදී රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි මහණුන් ගමන කරන වෙලෙහි මිනිස් වෙසින් පැමිණ ඔවුනට මෙසේ කීහ. 'ඤාමිති, අද නොයනු මැනවි, ගස මුලම හිඳිනු මැනවි. මම කුඹ වහන්සේලාට පිණ්ඩපාතය එළවන්නෙමි' හික්කුහු ඔහුගේ ආරාධනාව පිළිගෙන වැඩ හුන්න. ඒ දේවපුත්‍රයාට ආහාර ඉපදවීමෙහි පිනක් නොමැත. තිතරම බදලතා කොළම ලැබේ හේ මෙය වළඳමින් එහි වසයි. හික්කුන් වහන්සේලාට ද දිව ඕප්පින් පිරි ගිය බදලතා කොළම එළවීය.

හික්කුහු ද එයින් නිම කරන ලද ආහාර කිසි ඇත්තේ ටිකක් විශ්‍රාම ගෙන අපි යම් තිදකාණෙකිසි දේවපුත්‍රයාට කීවාහුය. මේ ඇසූ දේවපුත්‍රයා පින්වත් ඤාමිථරුති, මට සමාදන්ත මා ළහින් රථ කොළම

වැළඳුන. මගේ මිත්‍රයා එක් දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් වේ හේ දවසක් මෙහි පැමිණි පිරිවර සහිතව මහත් ආනුභාවයෙන් දිව්‍යමය හෝජන වළඳන්නේය හෙට එන දවසයි. ආර්යයන් වහන්සේලා බත් කිසි කොට යන සේක්වායි ආරාධනා කෙළේය.

ඉක්බිති ඒ රාත්‍රිය ගෙවීමෙන් පසු මිතුරු දෙව් පුතා පිරිවර සහිතව ඔහුගේ සමීපයට ගියේය. ඔහුගේ පරිභෝගයට තුන් ගව්වක් පමණ තැන මග දිව්‍යමය කැඳ භාජන ගෙන පිළිවෙළින් සිටියාහු ය. ඉක්බිති ඒ දිව්‍ය පුත්‍රයා තෙරවරුන් වඩා හිඳුවා දිව්‍යමය කැඳ වළඳවා පසුව පිරිවර සහිතව තමා පාවිච්චි කෙළේය. ඊට අනතුරුව අවුළුපත් ගෙන එසේම සිටියාහු ය. දිව්‍යපුත්‍ර තෙම දිව්‍ය ආහාරවලින් තෙරවරුන් මනාව වළඳවා සත්කාර කෙළේය. ඉක්බිති ඒ ස්වාමිවරු දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ මහත් වූ දිව්‍ය සම්පත්තිය දැක පුද්ගලයට පැමිණි සිත් ඇත්තෝ ඒ පින්කම් ගැන විචාරමින් මෙසේ ඇසුහ.

7. දිව්‍ය පුත්‍රයාණෙනි, (ඔබ) මහත් වූ දිව්‍යමය සෘණියට පැමිණියෙහි, ඔබගේ ආලෝකය නැම දිසාවක්ම එළි කරයි. දිව්‍යමය පිරිස පිරිවරකි. ඔවුහු නොයෙක් ආයුධ, සෙමෙර මොහර ආදි නොයෙක් අත් ඇතිව පිරිවරා සිටිත්.

8. දෙවහනෝ නෘත්‍ය භූමියට ගියෝ නෘත්‍යයෙන් ගීතයෙන් යුක්තව ලයෙන් තොර නොව සවනට අමාවක් වැනි උත්සව ගීතයෙන් ගී කියා නටති; ගයති.

9. සමහර දෙවහනෝ වීණා, වස් දඩු, තන්ත්‍රි ආදිය ගෙන ඒවායේ හඬ හා ගීත ස්වරය නො ඉක්මවා නානා විලාස දක්ව දක්වා නොප සතුටු කරවති.

10. නොයෙක් දෙනා සැරසී බෙර, මුනිඬු, මුරප්, දෙණඬුම සහ නා නොයෙක් නලා වර්ග ගෙන වාදනය කරති. නටති ,කෙළිති.

11. දිව්‍යමය ආහාර පාන වර්ගයන්ගෙන් පිරී ගිය රත්මය භාජන අරගෙන තුන් ගවු පමන මග සිටිති. පිරිවර සහිත, තෝ ඒ කරුණෙන් සතුටු වෙති.

12. මහත් ආනුභාව ඇති දේවතාවාණෙනි, මම ඔබගෙන් අසමි මිනිසෙක් වූ සමයෙහි කෙබඳු වූ පින්ක් කෙළෙහි ද? කවර ශීලයක කවර වුත්තයක, කවර බ්‍රහ්මචරියාවක, කවර පරිශුද්ධත්වයක මේ විපාකද?

13. ඉක්බිති ඒ දිව්‍ය පුත්‍රයා උත්චින්නසේලාට තමන් විසින් දුටු හඬයෙහි සෑ පව්වේ හිඳුකුපක් ඒ තමන්ට වස් අගින් ලැබුණු බතින කොටසක් සංඝයා වහන්සේලා පසා කොට මේ සම්පත්තිය ලබා ගනිමිසි ප්‍රකාශ කරමින් මෙසේ කියේය

14. ලබ්බකාමී මිත්‍රයක පවුල තමන් වහා විභාරයක් ප්‍රසිද්ධ විය.

නොයෙක් සෑ වලින් බබළන, පිළිම ගෙවල් පඩිකඩ ඇති.

15. බෝධීන් වහන්සේගෙන් බබළන, සුදු වැලියෙදු මළුවෙන් අලඬිකාර, මනාව පිපිගිය මලින් හා සිහිල් දියෙන් පිරුණු නොයෙක් පොකුණු පතැස් ආදියෙන් ගැවසී ගත්තේය.

16. එක් දහස් සාරසීය සතළිස් සයක් පමණ පිරිවෙන් පෙළවල් සතකින් අතිශයින්ම දැකුම් කර වූ ඒ විහාරය සැමදම මිනිසුන්ට ප්‍රීතිය ගෙන දේ.

17. එහි වාසය කරන යනි සමූහයා සුපෙශලාදී නොයෙක් ගුණ ඇත්තෝය. සියළුම ජනයා වාසය කරති. ආත්මාර්ථය හා පරාර්ථය සිද්ධ කරති.

18. ස්වාමිවරුනි, මම දෙවන ජාතියහි එහි එක් ග්‍රමණයෙක් වීම ඒ මම ශ්‍රද්ධාව, ශීලය දරමින් පිළිවෙතින් තුණුරුවන්ට පිදිමි.

19. පසු කාලයක මහජනයා හිඤ්ඤත් උදෙසා ඵලවන ලද අතිශයින් පිරිසිදු ප්‍රණීත මහත් ආහාර පාන තම තමාම හිඤ්ඤන්ට වළඳවත්.

20. මම ද එයින් කොටසක් ලදිමි. එයින් අඩක් ඒ දනයාගේ ආනිසංස අදහමින් බුද්ධානුභාවය ද සිහි කරමින් සංඝයාට පූජා කෙළෙමි.

21. මා විසින් කරන ලද මේ දනයාගේ ශීල සංරක්ෂණයේ ආනුභාවයෙන් එයින් පරලෝ සැපත්ව ගුමටයි කෙනෙක්ව අනුනවු දිව්‍යශ්‍රී අනුභව කෙළෙමි.

22. සුදුසු ස්ථානයෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් කරන ලද මේ දන්තය සුළු පින්කමෙන් මහත් වූ සම්පත්තියක්ම ලබමි. මනා කෙතක වපුරණ ලද බීජය ගොවියාගේ සිත සතුටු කරන්නා සේ (මගේ සිත) සතුටු විය.

23. මෙසේ හෙතෙම තමා විසින් කරන ලද කුශල කම් ප්‍රකාශ කළේය. හිඤ්ඤ මුහුගේ කථාව අසා ගිය ගිය තැන දේව පුත්‍රයා විසින් කරන ලද කම් ප්‍රකාශ කරමින් බොහෝ දෙනා දන්දීම ආදී කුශල කම්යන්හි යෙදවුවහ ය.

24. මෙසේ කුශලයෙහි නිරත වූ පින්වත්හු හොඳ කෙතක් බලා එහි කුඩා වූ බිත්තර වියක් වපුරා බොහෝ වූ අස්වැන්නක් ලබති. සුසිල් කෙතක හක්කියෙන් නැමී එක් කබලක් පමණ ආහාර පූජා කොට දිව්‍යලෝක මතුෂ්‍යලෝක සම්පත් ලබා තිවත් සැපද ලැබිය හැක

7. සමණගාම කරා වස්තුව තිමි.

5.8. අභය සථවිරයන්ගේ කථාව.

1. ලඬිකාවෙහි බස්නාහිර පලාතෙහි මල්වැස්ස නම් සිත්කළු විහාරයක් විය. ඒ විහාර ආසන්නයෙහි දේව ග්‍රාමයෙහි දේව නම් ඇමැතියෙක් ඔහුගේ ප්‍රධානත්වය පතුරුවයි එක් දිනක් ඇමතිතුමා ගමෙහි ඇවිද ගෙදරට පැමිණ වතාවත් කරන්නන් අමතා වැළඳිය යුතු යයි කීයේය. එකල්හි ඔහුට වතාවත් කරන්නෝ කෑම එළවුණ. එකෙණෙහි බඩසයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙක් බඩගින්නෙන් පෙළුණේ වෙවුලමින් වීන් බත් දැක මෙයින් කිසිවක් ලදිමි නම් මැනවයි ඔහු සම්පයට පැමිණියේය. ඔහුගේ එක් සුළු සේවකයෙක් බල්ලා එළවමිසි දණ්ඩක් ඇරගෙන දිවීය. ඇමැතියා සුනඛයා කෙරෙහි කරන ලද කරුණාවෙන් පින්වත, ඌට පහර නොදෙන්න යයි වළක්වා නොයෙක් රසයෙන් යුත් ලොකු බත් පිඩක් ගුලි කොට දුන්නේය. බල්ලා බත් අනුභව කරන්නට පටන් ගති. මේ දුටු ඇමැතියා තමා විසින් දෙන ලද දනයෙහි ම සිත පැහැදවීය. හේ මේ පින්කමින් පමණක් කළුරිය කොට එම ගමෙහිම එක් කුල ගෙදරක උපන්නේය. හේ පිළිවෙලින් වැඩිවියට පැමිණ අඹුවන් පෝෂණයෙන් ගෙදර වාසය නොකොට මහළු කාලයෙහි මල්වැස්ස විහාරයට ගොස් හික්කුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිදිව පර්යාප්ති සඤ්චරියා ඉගෙන මහා අභය සථවිර යයි ප්‍රකට විය. ඒ එසේ මැයි. සිත පැහැදුණු කල්හි තිරිසන් ගතයෙකුට පවා දන් දනය මහත් විපාකයක් වේ.

2. මේ ලෝකයේ යම් මිනිසෙක් ශ්‍රද්ධාව මුල් කොටගෙන තිරිසන්ගත කුහුඹියෙකුට පවා දන්දේද.

ඒ දනයේ විද්‍යාකය දිව්‍ය මානුෂික සෑප දී කෙළවර නිර්වාණ සම්පත්තිය දෙන්නේය.

3. ඉක්බිතිව ඊට පසු කලක ලඬිකාවෙහි බැමිණිකියාසාය නම් සොරබියක් විය. අවුරුදු දෙළසක් මනාකොට නොවැස්සේය. දුබ්බ් බියක් හා රෝ බියක් ඇති විය. ඒ නිසා විහාර සම්පයෙහි මිනිසුන්ට ජීවත් වීමට නොහැක්කේ අන් තැනකට ගොස් ජීවිකාව කරමුයි තෙරුන් වහන්සේ සම්පයට පැමිණ මෙසේ කීහ.

ඥාමිනි, දුබ්බ් බියක් ඇති විය. මෙහි වසමින් ජීවත් වීමට නොහැකිය. නුඹවහන්සේත් වඩිත්වා යි ආරාධනා කළහ. තෙරුන් වහන්සේ ඔවුනට මෙසේ කීහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතු තිදන් කොට කරන ලද වෛත්‍යය හා බෝධියට ජීවමාන බුදුන්ට මෙන් පුද සත්කාර කරමින් තිබෙන වසම්. ඒ වස්තු අත්හැර යන්නට නොහැක. මෙහිම වසමින් දිවිතෙක් උත්වහන්සේට පිළි දැගුම් කරම් මා කැඳවා ගෙන යෑමට උත්සාහ නොකරනු මැනවි මේ අසා මිනිස්සු ඒ ඒ තැන්වලට පලා ගියාහුය.

තෙරුන් වහන්සේ ආහාර නොගෙනම පළමු වැනි දවසෙහි වත් පිළිවෙතින්ම දවස ගෙවිය. දෙවැනි දවසෙහි ද එසේම ගෙවී ගියේය. තුන්වැනි දින සෑම එ බෝම එ හැමදීමේ ආදියෙන් කළ යුතු දේ කොට විතර්කමාලයෙහි සිටියේය. ඉක්බිති උත්වහන්සේගේ ගුණ තේජසින් මඵළ කෙළවරෙහි සිටි කරගසෙහි අධිගාහිත දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම සිරුර මැලවුණු තෙරුන් දැක තමන්ගේ බිරිය කැඳවා මේ අභය හිමි සෑයත් බෝධියත් අතහැර අත් තැනක නොයමිසි කරන ලද පිළිණ ඇත්තේය. මෙවැනි දුක් බික් බියක් ඇතිවූ කල කිසි තැනක නොගොස් බතින් තොරව වත් පිළිවෙත් කරයි. උත්වහන්සේට හික්කාවෙහි හැසිරෙත්ට තැනක් නොමැත. යම් විදියකින් උත්වහන්සේ කාලක්‍රියා කළොත් එය තුසුදුසු ය. අද මුත්වහන්සේට දනය දෙමු දැයි ඇසීය. ඉක්බිති සැමියාණෙහි, ඔබ තෙරුන් වහන්සේට අහර දෙමිසි කියෙහි. උත්වහන්සේ පෙර කරන ලද පිත්කම් මට කියනු මැනවයි අසන්නියට මෙසේ කියේය.

4. දේවයෙහි, මොහු සසර නමැති මහා දුර්ගයෙහි හැසිරෙද්දී හව හෝග සම්පත් ලැබීමට කිනම් පිත්කමක් කෙළෙහිද? කුමන කරුණක් නිසා උත්වහන්සේට දනක් දීමට ඔබගේ සිත මෙහෙයවී දැයි මම ප්‍රශ්න කරමි. එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. දේව පුත්‍රයා ඇයට මේ පිත මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

5. මේ හික්කාව ගිය ජීවිතයේ දී 'දේව' නමින් ප්‍රකට විය. හේ ආහාර ගැනීමට සූදනම් වූ විට බඩසයින් යුත් ක්ලාන්තවූ බල්ලකු දුටුවේය.

6. කනු කැමැත්ත ඇති ඒ සුනඛයාට ඒ බතින් මහ ලොකු පිඩක් ගසා දුන්නේය. සොළුර, ඒ මේ දනයේ විපාකයෙන් මේ ජීවිතයෙහි විපාක එන්නේය. දන පුළු යයි නොසිතිය යුතුය. කුඩාම බීජයකින් මහ නුගයක් හට ගන්නාක් මෙනි.

7. මෙසේ කියා දෙවිපුත් තෙමේ තමන්ගේ ආත්මභාවය අත හැර මිනිස් වෙසින් තෙරුන් වහන්සේ කරා පැමිණ පාත්‍රය ගෙන දිව්‍යාහාර දී මෙසේ කීය. ස්වාමීනි, ජීවිතාන්තය තෙක් තුඹවහන්සේට ආහාර දෙමි ඔබ වහන්සේ පමා නොවී මහණකම කරනු මැනවි. මගේ වීමන කරද රුකයි. ඔබ වහන්සේ එතැනට වැඩිය මැනවයි ආරාධනා කොට විමනට ගියේය. එතැන් පටන් තෙරුන් වහන්සේ ගසමුලට එළඹෙති. දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ තිතර දිව අහරම දෙමින් වසයි

ඉක්බිති එක් දිනක් බඩසයින් පෙළුණු මිනිස්සු මිනීමස් කමින් ඒ විහාරයට පැමිණ දිව්‍යමය ආහාරයෙන් වැසුණු සිරුර ඇති තෙරුන් දැක මොහු මරා කළුයි සාකච්ඡා කොට තෙරුන් සෑ මඵළ හැමද නික්මුණු කල්හි මහා භෑර නගමින දඬු මුහුදු ආදිය ගෙන වැටලූහ තෙරුන් විසින් පෙර අමාත්‍ය කාලයෙහි බල්ලා ගසනු පිණිස මුහුදු ව්‍යව් පළමු මිනිසා වැළකිය යනුගේ මේ පිත්කමින වෙහෙර මැද මහත

...ක් පැනනැගී විවරයක් තැබීය. සොරු පැමිණ ඔබ මොබ බලා බසන් නොදැක රහත් හිඤ්ඤා වහන්සේ නමක් වන්නේ යයි සිතා පලා ගියහ.

8. දඬුවමකට නුසුදුස්සෙකුට යමෙක් දඬුවම් කෙරේද හේ හටයක් හටයක් පාසා දඬුවම් ලබන්නෙක් වේ. යමෙක් කෝපය නසා දඬුවම් නො කෙරේද දෙව් මිනිස්සු ඔහු රක්ෂා කෙරෙති.

9. සථවිරයන් වහන්සේ දෙවියන් විසින් දෙන ලද සුඛා භෝජන පළඳන්තෝ දෙළොස් අවුරුද්දක් පුහුදුනෙක්ව විසූහ. පසුව විදර්ශනාවාදය රහත් බවට පැමිණ එසේම අවුරුදු දෙළසක් ගෙවීය. මෙසේ දිව්‍ය ඥාන මෙම අවුරුදු විසිහතරක් දිව්‍ය ආහාරයෙන් තෙරුන්ට පිළි දැගුම් කළේය. තෙරුන් වහන්සේ එම විහාරයෙහිම පිරිනිව්‍යෝය.

10. බඩසයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙකුට ආහාර පිඩක් දී දිව්‍යාහාර ලැබුවේය. එසේම ඒ යකිතුයා තිවීමට පත්වූයේය. තුඹලාද නිතර කාට හෝ යමක් දිය යුතුය. එය සංසාරයෙහි දී පිළිසරණ වේ. කෙළවර නිර්වාණයද ලබයි.

8. අභයගිරියේ කථා වස්තුව නිමි.

5.9. නාගාවගේ කථාව.

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවත්ව වාසය කරන සමයෙහි ලඬිකාවෙහි නාගදීපයෙහි දී චූලෝදර-මහෝදර යන මාමා බෑණලා අතර මැණික් කැටුවක් උදෙසා මහා යුද්ධයක් එළඹ සිටියේය. එකල්හි බුදුරජාණන් වහන්සේ බෝධියෙන් 5 වැනි අවුරුද්දෙහි දෙව්රම් වෙහෙරෙහි වැඩවාසය කරමින් අභයම ලොව බලන්නේ ඔවුන් දැක අද මම එහි ගොස් කලහය නැසිදවීම සුදුසු යයි සිතා බලන්නේ සම්ඥා සුමන නම් දෙව් රජුන් දුටහ. එම දෙව් රජ කවරෙක්ද? හේ මීට පෙර ජීවිතයෙහි නාගදීපයෙහි එක්තරා නිසෙක් වී. එකල්හි ගණ්ඩමාදන පර්වතයෙහි වසන එක් පසේබුදු කෙනෙක් පිඩු පිණිස හැසිර ඒ කිරිපලු තුග ගස තුබුණු තැන හිඳ බත්කිස කෙරෙති. හේ ඒ දැක එකෙණෙහිම සිත පහදවා පාත්‍රය සේදීමට කොළ කඩා දුන්නේය. හේ ඒ පින්කමෙන් එයින් වුතුව දෙව්ලොව ඉපද අපගේ බුදුන් වහන්සේලාගේ කාලයෙහි දෙව්රම් දෙරටු කොටුවෙහි පසක කිරිපලු රැකක දේවතාවා වී උපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ දෙව්රජුට කථාකොට මා සමග නාගදීපයට එන්නැයි කිත. ඉක්බිති ඔහු විසින් මාමන්ගේ හටනය වූ කිරිපලු ගස උදරා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ හිසට යටයක් මෙන් දරමින් යන මොහු සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාගදීපයට වැඩිසේක.

එහෙයින් මහා වංශයෙහි කියන ලදී.

2. බක් මස කළුවර පක්‍ෂයෙහි පොහෝ දිනයෙහි උදයෙහි උතුළ පා සිවුරු ආදිය ගෙන, බුදුරජාණන් වහන්සේ කිරිපළ ගස රැගත් සුමන දෙවියා සමගම අහසින් පැමිණ නයින්ට අනුකම්පාව සඳහා නාගදීපයට වැඩි සේක.

3. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ තාරජුන් දෙදෙනාගේ සංග්‍රාමය මැද අහසෙහි හිඳ වැස්ස, සුළඟ, අඳුර ආදියෙන් බිය හා තැනි ගැන්ම උපදවා එයින් ඉතා ඝන අඳුරු පටල පැන තැනි සුර්යා සේ සවණක් රැසින් බබළමින් ආකාශයෙහි තමන් දක්වා ඔවුන් අස්වසා සියළුම බිය සංසිඳවීය. ඉක්බිති නාගයෝ සවණක් රසින් බබළන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක පහන් සිතින් ගත් ගත් ආයුධයන් හැර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙපා හිසින් වැන්දහ. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට ධර්මය දේශනා කළ සේක. මහා වංශයෙහිම කියන ලදී.

4. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට සමගි කරන ධර්මය දේශනා කළ සේක. ඒ දෙදෙනාම සතුටුව මැණික් පුටුව බුදුපියාණන් වහන්සේට දන්තාභුස.

5. භූමියට වැඩම කළ බුදුරජාණෝ රතනාසනයෙහි වැඩ හුන් සේක. දිව්‍යමය ආහාර පානයෙන් නාගරාජයන් විසින් තර්ජණය කරන ලදී.

6. ජලයෙහි හා ගොඩ වාසය කරන නාගයෝ අසු කෙළකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන් සරණ ශීලයෙහි පිහිටවූ සේක.

7. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ කිරිපළ ගස ද මහාර්ග වූ ආසනයද නා රජුන්ට පූජා කරන්නට දුන් සේක.

8. තාරජුනි, මගේ පාරිභෝගික වෛතෘයන්ට නමස්කාර කරවී. එය නාග රජුනි, ඔබට හිත සැප පිණිස වේ.

9. මේ ආදී ක්‍රමයෙන් ධර්ම දේශනා කොට ඔවුන් සමගි කරවා සමිඳි සුමන දෙවියන් කිරිපළ ගසත් සමග එහිම නවතා දෙවරම් වෙහෙරටම ගිය සේක. ඉක්බිති නාගයෝ එහි සැයක් හඳ නිතර වදිමින් පුදමින් වාසය කළාහු ය. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි එහි මිනිස්සු සැයක් කළාහුය. අද ද එය රාජායතන වෛතෘය නාමයෙන් ප්‍රකට ය. මේ රාජායතන වෛතෘයාගේ උත්පත්තියයි.

10. එක් කලෙක ලඬිකාද්වීපයෙහි සැට නමක් පමණ හික්කුහු සමන්තූළ කැළණි ආදි මහා විහාරයන් වදිමින් පුදමින් සැරිසරති. ඉක්බිති ඔව්හු නාගද්වීපයෙහි රාජායතන වෛතෘය වදිනු කැමැතිව පිළිවෙළින් එහි ගොස් රාජායතන වෛතෘය වැද පුද රැය පහන් වූ කල්හි උත්වහන්සේලා මනාව හැඳ පැළඳගෙන ගමට පිටු පිණිස පිවිස මුළු

ගමෙහිම ඇවිද කිසිවක් නොලැබ සේද පාත්‍රයෙන්ම නික්මුණාය. එකල්හි එගමෙහි කහවණු සැටකට දිසියක වී එක ගෙදරක වාසය කරන්නා වූ නාගා නම් දැස්සක් කළයද රැගෙන දිය සඳහා යන්නී ගම්දෙර ඒ හිසකුත් දැක ඔවුන්ගේ සම්පයට ගොස් වැඳ ආර්යවරුනි, හිසකුහාර ලැබුවාහුදැයි විවාළන. උපාසිකාව තවම පෙර බත් කාලය යි කීවාහු ය. මී තොමෝ උන්වහන්සේලාට කිසිවක් නොලැබුණු බව දැනගෙන දොමනස්ව කිනම් උපායකින් අද ආර්යන්ට දන් දෙමිදැයි සිතන්නී පෙර කහවණු හැට ණයට ගෙන පරකුලයක සේවය කරමි. දැන් මම රාත්‍රිකාල දිසියක්ව දන් දෙමි යි සනිටුහන් කොට ගෙන හිසකුත් කරා පැමිණ උන්වහන්සේලාගේ ඉදිරිපස කළය තබා ස්වාමීනී, මේ කළය රන් පාදයක් වටී. මා එතතුරු මෙතුනින් ඉවත් නොවනු මැනවැයි කියා ඉක්මන් කොට ඒ ගෙදරටම ගොස් තවත් කහවණු සැටක් මට දෙන්නැයි කීවාය. හේ එය අසා පින්වතිය, තී පරකුලයෙහි දැස්සක්ව පරණ ණයෙන් නොමිදුණෙහි, එසේ වුවත් නැවතද වැඩියෙන් ධනය ගනී. මේ කීමෙක්ද? ධනය ගැන නොසිතනු මැනව් ස්වාමීනියි ඇ කීවාය. ඔබගේ ගෙදර රාත්‍රි සේවිකාවක්ව කරමාන කරමින් ණය ගෙවමි. කහවණු සැටක් මට දෙන්න. හේ යහපතැයි හසුනක් ලියා කහවණු දුන්නේය. ඉක්බිති ඇය එය රැගෙන මුළු මහත් ගමෙහි ම ඇවිද එක එක ගෙදරට එක එක කහවණුව බැගින් කහවණු හැටම දී බත් පිළියෙළ කොට පාත්‍රවලට බෙද පිළිගන්නවා තමා විසින් කරන ලද වැයම හිසකුත්ව මෙසේ කීවාය.

11. ආර්යයන්ගේ ශ්‍රී පාදය වදිමින් මෙය දන්වමි. එය හොඳින් ශ්‍රවණය කරනු මැනවි. දුගී බවෙන් මා හා සම කෙනෙක් මේ මිහිපිට නොමැත.

12. මම පළමු ණයට ගත් කහවණු ඇති නිසා ඉණ දිසියක් වීමි. පිය අනුභවයට සාල් තැළියක් වත් නොමැතිව හෝගයන් ගෙන් තොරව නැයන් නැත්තියක්ව වසමි.

13. අද දන් දුන්නී රාත්‍රි දසී බවට පත්වීමෙනි. ආර්යවරු මවිසින් දෙන ලද දූප්පත් දනය වළඳන්වා!

14. මේ ආදි ක්‍රමයෙන් තමා විසින් කරන ලද සියල්ල කියා වැඳ කළයද රැගෙන ගියාය. හිසකුහු ඇගේ කථාව අසා අහෝ! පුදුමයි යන විස්මිත සිතින් බත් ගෙන මහානාම නම් විල සම්පයේ මුවලිඤ වනයට ඇතුල්ව සිටියාහු ය. ඉක්බිති ඔවුනතුරින් ප්‍රධාන හිසකුත් වහන්සේ ඇවැත්නි, යයි හිසකුත් අමතා ආයුෂ්මත්තු මැයගේ ශ්‍රධාබීජයට කෙන ශුඬ කරන්වා! රාගීව හිඳ මේ දනය නොවළඳන්වායි කියා මෙසේ කීහ.

15. එම්බා ඇවැත්නි, මෝ ස්ත්‍රීතොමෝ අපගේ මවක්, සොහොයුරියක්, නැන්දණියක්, යෙහෙළණියක් නැයෙක්, මිතුරියක් නොවන්නීය.

16. මේ හිසකුහු ශිලව්‍යනය, ගුණව්‍යනය, මනාවු ව්‍රත ඇත්තේයි.

මොවුන් වහන්සේලාට දුන් සුළු දෙය තමාට එල ගෙන දේයයි.

17. ඉතා දිනවූ දිළිඳු වූ ඔ නොමෝ අනුන්ගේ වැඩට තමා තමාම විකුණා අපට අද දන් දුන්නිය.

18. ඒ උපාසිකාවට මහ ආනිසංස ඇතිවනු සඳහා ආත්මයන් පිරිසිදු කරමු. එයම කැමැත්තෙන් රාහිව, ආශ්‍රවයන් දුරු නොකොට නොවළඳමු.

19. මෙසේ කියා ඔවුහු මුවලිඤ වනයෙහි ඒ ඒ තැන හිඳිමින් විදසුන් වඩා සිවුපිළිසිඹියාපත් රහත් වූහ. ඉක්බිති උන්වහන්සේලා එම වනයෙහි දෙවියන් විසින් සාධුකාර පවත්වද්දී පැමිණ බත් අනුභව කළහ. ඉක්බිති ඇගේ ද හික්කුන් වහන්සේගේ ද ප්‍රවාන්තිය දැන දෙවියන්ගේ සාධුකාරය අසා රජුගේ සේපතෙහි අධිගෘහිත දෙවිදව සතුටුව සාධුකාර දෙන්නී.

20. මහා ශ්‍රද්ධා ඇති තැනැත්තිය, තී විසින් කරන ලද්දේ ඉතාම යහපත් ක්‍රියාවකි. දනය නමැති බීජය කෙත් වනට ගියේය. තිට යහපත් ලාභයක් විය.

21. රජතුමා දෙවිදවගේ සාධු නාදය අසා බොල දෙවතාවිය. කිමෙක් ද තී අපගේ දනය සඳහා ද සාධුකාර දුන්නීද, නැතහොත් කවර කෙනෙකුගේ දනයට සාධුකාර දුන්නී දැයි ඇසීය. තමුන්නාත්සේගේ දනය ගැන නොවේ. නාගාවගේ දන ගැනයි කීහ.

22. යමෙක් සිදුම් බිඳුම්වලින් පෙළා මහදන් පවත්වනිසි ද, එවිට එය මහත් ඵල නොවෙයි.

23. ආදරය පෙරදැරි නොකොට, ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරව, නුවණින් නොසිතා කෙත් නොවන තැනකට යමෙක් දන්දේද එය මහත් ඵල නොවේ.

24. දිළිඳු වූයේ තමුද මහා ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ ආදර සහිතව පිරිසිදු සිතින් ඉතා සුළු දෙයක් හෝ දන් පිණිස දේද? එය හැම කල්හි අප්‍රමාණ විපාක ගෙන දෙන්නේය.

25. මේ ආදි විසින් මහත්ඵල බව වණා මහරජ, නාග දීපයෙහි නාගා නම් සැට කහවණුවක් ණයට ගත් ඉණ දසියක වී හික්කුන්ට මෙසේ මෙසේ දන්දුන්නිය. හික්කුහු ද ඇගේ දනය නිසා රහත්වූහ. මම ඇයට සතුටුව සාධුකාර දුනිමිසි සියල්ල විස්තර වශයෙන් කියේය. රජතුමා එය අසා සතුටු වූයේ ණය දන්නාට නියමයෙන් ණය දී ඇය දසි බවෙන් මුදවා ඒ මුළු දිවයිනම උතුම් දයාද කොට ඇයට දී මහ සම්පත්ද දෙවිය. එතැන් පටන් ඒ දිවයින නාගදීපයයි ප්‍රකට විය. ඇය එතැන් පටන් බොහෝ පින්කම් කොට දිවි කෙළවර දෙවිලොව උපන්නිය.

26. මෙසේ නුවණ ඇති ශ්‍රද්ධාවන්තයෝ තමන්ගේ ජීවිතය පවා

අනුන්ට දසකොට දී දන් පින් කොට මෙම ජාතියෙහි දිව්‍ය මනුෂ්‍යාදී බොහෝ දෙනාගේ ප්‍රශංසා ලැබ දිව්‍යලෝකයට යති. එනිසා දනය නම් කැමැති කැමැති දෑ දෙන කප් රුකක් සම ය. සත්වයන් විසින් මසුරු සතුරා විනාශ කොට දන නැමැති මිත්‍රයා භාජනය කරවී.

9. නාගාවගේ කථාව නිමි.

5.10. වික්‍රම පර්වත කථාව.

1. එක් කලෙක සිංහල රටෙහි බැමිණිකියාසාය නම් බියක් දෙළොස් අවුරුද්දක් පැවතිණි. මෙතෙක් කල් ලක්දිව වැස්ස මනාව නොවැස්සේය. එනිසා ගොවිතැන මනාව නොවැඩුණු නිසා සා බිය හටගති. තරක ආහාර ගැනීමෙන් උවදුරට පත් මිනිසුන්ට රෝ බියද හටගති. මෙසේ මිනිස්සු ඇට හා හම ඉතිරි බවට පත්වූහ. ස්ත්‍රීහු ගෙයක් ගෙයක් පසා යකින්නන් මෙන් වූහ. පිරිමි ප්‍රේතයන් හා පිශාවයන් වැනි වූහ. ඒ ඒ දෙරවල අවමහල් කොලාහල හඬින් හඬන්නන්ගේ විලාප හඬින් ද එකකින් කොලාහල විය. ඒ ඒ තැන මළවුන්ගේ කුණප ගඳින් රැස්වුණු අමනුෂ්‍යයන් ගේ වශයෙන් මහත් බියක් විය. මෙසේ නොයෙක් බිය වලින් උවදුරට පත් ලක්වැස්සෝ පර්වත ගංගා ආදී තැන්වලට ගොස් ජීවත් වෙති. එකල්හි වික්‍රම පර්වත සමීපයෙහි මිනිස්සු ඒ පර්වතය පිහිට කොට බොහෝසෙයින් පර්වතපාදයෙහි වාසය කරති. එකල්හි පර්වත පාදයෙහි වසන ගම්වැසි එක් මිනිසෙක් තමන්ගේ මාගම සමග ජීවත්වීමට උපායක් සොයන්නේ පර්වතයට ඇවිදීමින් පර්වත මස්තකයෙහි එක් කර රුකක් දැක වාසය කරන්නෙමිදි රුක ආශ්‍රය කොට ගෙදරක් කොට එහිම වාසය කරයි. ඒ කර රුකෙහි අතු තුනක් වේ. හෙතෙම ඒ අතු වලින් එකකින් ආගන්තුක සත්කාර කරන්නෙමු. එකකින් දනක් දෙමු. එකක් අපට පරිභෝගය සඳහා වන්නේයයි නියමිත කොට තමන්ට නියමිත අත්තෙහි කොළ අනුභව කරමින් එහි වසයි.

2. ඉක්බිති එක් දිනක් එක් හික්කුවක් හික්කාවාරයානයක් සොයන්නේ ඔවුන්ගේ ගෙයි දුම් දැක සංඥාවෙන් ඔහුගේ ගෙට ගියේය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂයා එය දැක සොම්නසට පැමිණියේ පුදුමයි මම මේ කර කොළ නිසා මහත් පින්කම් රැස්කරමි. ආර්යයන් වහන්සේ ද බොහෝ කාලයකින් දක්නා ලද්දහු අභිවාදනය ද කරමිදි ගොස් තෙරුන්ගේ අතින් පාත්‍රය ගෙන පහසු තැනක උන්වහන්සේ වඩා හිඳුවා කොළ ගෙන එන්නෙමිදි කරගස සමීපයට ගියේය. එකල්හි රාත්‍රිභාගයෙහි ඒ ගසේ කොළ පටන් යටත් පිරිසෙයින් දල්ලක් දක්වාම පණුවෝ කෑහ. හේ මේ ගස දැක දකට පැමිණ දෙමිනස්ව ආපසු හැරී ගෙදරට ගියේය. ඉක්බිති ඔහුගේ භාර්යාව හිස් අතින් එන ඔහු දැක අද හිමියනි! කුමක් නිසා හිස් අතින් එන්නේදැයි ඇසීය. එකල්හි හේ මෙසේ කීය.

පින් ඇත්තෝ යමක් සිතත් ද එයම සමෘද්ධි වේ. නමුත් පින්මද අයට තමන් පතන දේ සිද්ධ නොවේ.

බොහෝ කාලයකින් දකින ලද ආර්යයන් වහන්සේට අද දන් සඳහා දීමට කොළයක්වත් නොලද්දේමි. අපේ මදපින් ඇති බව අනේ!

5. මෙසේ ද කියා සොළුර කරගසේ කොළයක් හෝ දල්ලක් යන හැම දෙයක්ම පණුවෝ කෑහ. ඇය එය අසා මෙසේ කීවා ය.

6. ලොව කළ පින් ඇති සත්ත්වයාට ඇතිවන ස්වභාවය මෙයයි. මුතු වෙරොඩ් ආදිය පින්වතා කරා ඉබේම පැමිණේ. මෙය ස්වභාව ධර්මයකි.

7. පින් මද කාලකණ්ණික සතුන් විසින් බොහෝ උත්සාහයෙන් සොයාගත යුතු යම් වස්තුවක් ඇති නමුත් එය කිසියම් සැලැස්මකින් විනාශව යන්නේය.

8. මෙසේ ද කියා දැන් කුමක් කරමුද? තෙරුන් වැඩ හිඳුවා ටිකක්වත් නොදෙන්නට නුසුදුසු යයි කියන්නී, තමන්ගේ සිරුරෙහි මස් පිස තෙරුන්ට නොදන්වා දෙමිසි සිතා ලියන ආයුධයක් රැගෙන තමන්ගේ කලවා මාංශය කපනු කැමැතිව ගෙට පිවිසියාය. ඇගේ සැමියා ද එසේම තමන්ගේ මස් තෙරුන්ට එසේම දෙමිසි මස් කපනු කැමතිව එසේම පිවිසියේ බිරිය එසේ කරනු දැක කුමක් කරන්නේදැයි විචාළේය. මී මාගේ සිරුරෙහි මස් පිස තෙරුන්ට දෙමි ස්වාමිනිසි කීවාය. ඒ අසා සැමියා ද තමන්ගේ සිරුරෙහි මස් දෙනු කැමැත්තේ සොළුර, ස්ත්‍රිය නම් ස්වල්ප නුවණ ඇත්තේ දුක් ඉවසන්ට නොහැකි වෙත්. මගේ සිරුරෙහි මස් දෙමිසි කියේය. ඉක්බිති ඔහුගේ බිරිය මස් දෙන්නට කැමති සැමියා ද එසේය. සුදුමයි ඔවුන්ගේ දන් දීමෙහි මහත් අදහස, කියන ලදමැයි.

9. මෙසේ දනපතියන්ට දනයෙහිම සිත ඇලේ. මෙසේ ආධ්‍යාත්මික ශරීර මස් දෙන්න කැමැත්තා බාහිර දනය ගැන කියනුම කවරේද?

10. මේ දෙදෙනාම මම දෙමි මම දෙමිසි සිතන්නෝ:

මෙසේ ඔවුන් විසින් මස් දීමෙහි උත්සාහවත් වූ විට ඔවුන්ගේ ශුද්ධා බලයෙන් ශක්‍රයාගේ පණ්ඩුකම්බල ශීලාසනය උණු විය.

11. හේ බලන්නේ ඒ අඹුසැමි දෙදෙනාගේ පිරිසිදු ආධ්‍යාත්මික දන අධ්‍යාසය දැන මේ බෝසත් අදහසමය යි සතුටු සිත් ඇත්තේ රත් ඇල්හාල් තිඹක්ද මුව පිඩියක් ද දී කළයක්ද තෙල් කළයක් ද රැගෙන මොහොතකින් ගොස් මිනිසෙකු මෙන් ඔවුන්ගේ ගෙදර සිට මේ ගෙදර මිනිස්සු කොහි ගියාහුදැයි ඇසීය. මේ හඬ අසා අඹුසැමි දෙදෙනා ගේතුළැයි කියමින් ගෙදරින් පිටවූවාහු ය. ඉක්බිති ඔවුන්ට ශක්‍රයා පින්වන්නී, මේ ආර්යයන්ට දිය යුත්තක් තිබේදැයි ප්‍රශ්න කළ කල්හි

යාමිනි! අපි දුප්පත් වෙමු. ආර්යයන් වහන්සේට කොහෙන් දිය යුතු දෙයක් ලබමි ද යටත් පිරිසෙයින් කොළයක්වත් නැතැයි සියල්ල කීවේ ය. ඉක්බිති ඔහුයා එසේ නම් මේ සහලින් බත් පිස මේ උපකරණත් සමග තෙරුන් වළඳවි. ඉදින් මම පසුවෙමි නම් මා ගැන නොසලකා ක්‍රමලාත් අනුභව කරවි. ඉතිරිවා කැමැති හැටියක් කරවයි කියා ඒ ආහාර අඩු නොවන සේ අධිෂ්ඨාන කොට දෙවි ලොවටම ගියේය.

ඉක්බිති ඔවුහු ඒවායෙන් බත් පිස තෙරුන්ට වළඳවා ඔහුගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තු වූයේ නො පැමිණි නිසා ඔවුහුද අනුභව කළහ. සැළියෙහි එක හන්දක් ගත් පමණක්ම පෙනේ. උපකරණ එසේම ඉතිරිව ඇති. ඉක්බිති ඔවුහු මේ ආශ්වර්යය දැක සතුටුව එතැන් පටන් බොහෝ හිඤ්ඤ සංඝයා රැස්කරවා සත්කාර ගරුකාර කරමින් පුදමින් පරිවතපාදයෙහි මිනිසුන් හා නොයෙක් දුගී මගී යාවකාදීන්ට දිව්‍යමය ආහාර පානයන්ගෙන් සතපවා සිල් රකිමින් පෙනෙකම් කරමින් දැහැමෙන් සෙමෙන් වැස ආයු කෙළවර දෙවිලොව උපන්නාහු ය.

12. පින්වතුනි, ශ්‍රද්ධා බලය බලවි. අඹුසැමි දෙදෙනා ශරීර මාංස දීම සඳහා කළ දන්දීම අදහස් පුරා ඔවුහු දනයාගේ ආනිසංස ලැබූහ. තෙපිද ශ්‍රද්ධාධූරය සේවනය කරවි.

10. වක්‍රල පරිවත කථා වස්තුව නිමි.

5. මගපෝතක වර්ගය නිමි.

6.1. උත්තරෝලිය කථාව

1. සිංහලද්වීපයෙහි බුද්ධාගම පිහිටි කල්හි ඒ ඒ තැන පැතිර ගිය ධර්මය හා විනය ඇති රජරට උතුරාලු නම් එක් විශාල ගමක් විය. ඒ ගම අසළ ගොපලු ගමෙහි එක් ගොපලු සේවකයෙක් දහඩිය වැකුණු පිරුර ඇතිව කඩමාල්ලක් ඇඳ කැඳ බී පාදමයක් හා කෙට්ටක් ගෙන උදෑසනම ගවයන් බැලීමට වනයට යයි. ඉක්බිති ඔහුගේ මහළු මවු ශතාමෝ දරුව, ක්‍රම සමීපයට එන්නට කෙනෙක් නැත. මෙය කන්න යයි පිළිණු කටු අලයක් දුන්නේය. හේ එයත් රැගෙන යන්නේ අතරමග තැන පිණිස පානික තෙර නමක් දැක වැඳ කටු අලය පාත්‍රයට බෙදවේය. තෙරුන් වහන්සේ එය පිළිගෙන මෙසේ සැළකූහ. මේ ළමයා ඉතාම දුප්පති, ඔහුගේ මේ දන වස්තුව සඵල කරන්නෙමි යි එහිම සිටගෙන විදසුන් වඩා රහත් බවට පැමිණ වැළඳූහ. බුද්ධපුත්‍රයන්ගේ කරුණා මහත්තමය පුද්ගලය.

2. සත්පුරුෂයන්ගේ කරුණා මහිමය මෙබඳු තන්හි පවතී. මේ බුද්ධපුත්‍රයන් වහන්සේ ඉතාම දුප්පත් ළමයා පිළිගැන්වූ පිට පොත්ත හිතැටි ඉවත් නොකළ පිළිණූවු දුණු නොදැමූ පිසූ කටු අලය අනුභව

කොට බාලයා සැපවත් කළයේක.

3. ඉක්බිති ඒ දරුවා ආයු කෙළවර කලුරිය කොට එම ගම එක්තරා ස්ත්‍රියකගේ කුසෙහි පිළිපිඳ ගත්තේ ය. එකල්හි ඔහු පිළු කටු අලයේ ආනුභාවයෙන් එක් නිධානයක් හට ගත්තේය. ඒ නිධානය උතුරා ලූ වැවෙහි ඔබ්බෙනොබ පෙරළෙමින් හැසිරේ. එකල්හි එක් ස්ත්‍රියක් පෙරළෙනු ලබන ඒ නිධානය දැක වේගයෙන් ගොස් එය ගත්තීය. ඉක්බිති එහි අධිගෘහිත දේවතාවා ඇගේ අත මිදවීය. ඉක්බිති ඇය එක අතක් මිදෙන කල එක අතකින් ගත්තීය. ඉක්බිති දේවතාවා ඇගේ එක් අතක් එහිම ඇලවීය. ඇය ඒ අත අදින්නට නොහැකි වන්නී හැදි වස්ත්‍රාදිය හා පැළඳි අභරණද නිධානයටම දමා දෙවියන් ආරාධනා කොට මිදුණු අත් අත්තී නැවත ඒ නිධානය බැලීමට ද නොහැකි විය. ඉක්බිති ඇයගේ අතින් මිදුණු හැටියේම නිධානය ගොස් පොළොවෙහි පිහිටියේය. ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රිය ගොස් ඒ ප්‍රවාහිය මිනිසුන්ට සැළකළාය. ගම්වැසි බොහෝ මිනිස්සු නිධානය බැලීමට වැවට ගියාහුය.

4. ඉක්බිති කටු අලය පිළු ළමයාගේ මවද ඔහු කුසින් දරමින් තවත් පුතෙකු ඇකයෙන් වඩා ගෙන වැවට ගියාය. එකල්හි මේ නිධානය පොළොවෙන් මතු වී දිය මත ඔබ්බෙනොබ හැසුරුණේය. එකල්හි මිනිස්සු අප සම්පයට ඒවායි පතමින් සිටියහ. ඉක්බිති ඒ කුමාරයාගේ මව් තොමෝ එසේ කියා සිටියාය. නිධානය ටිකක් දුරට පැමිණ ඇයගේ ඉදිරියෙහි සිටියේය. නැවත ඇය මගේ ඇකයේ වස දරුවාගේ පිතට පැමිණෙවායි කීවාය. නොපැමිණියේමය. ඉක්බිති ඇ මගේ කුසහොත් දරුවාගේ පිත කරණකොට පැමිණෙවා යි කීවාය. එය කියූ සැටියේම නිධානය වහම පැමිණ ඇගේ ඉදිරියෙහි සිටියේය. ඉක්බිති ඇය නිධානයට ඔබට සුදුසු තැන ඔබම දැන ගන්නයි කී හැටියේම නිධානය පොළොවෙහි පෙරළෙමින් ගොස් ඇගේ ගෙයි සුදුසු තැන පිහිටියේය. කුමාරයාට වැය කරණය හැර අන් කිසිවක් නිධානය කරන්නට ඉඩ නොදේ. ඉක්බිති මෑත කාලයක කුමරා මව් කුසෙන් නික්මී ක්‍රමයෙන් ශිල්ප ඉගෙන ගන්නා වයසට පැමිණියේය. එකල්හි දිවයිනෙහි මිනිස්සු පස්මැසි කුමාරයා සම්පන්නියට ගැලපෙන ආභරණයන්ගෙන් සරසා මංගල මොහොතින් ඉගැන්වීම් කරවති. එකල්හි ඔහුගේ මෑණියෝ අකුරු කියවීමේ මංගල උත්සවය දින පුතාට ආභරණ පළඳවන්නී, නිධානයෙන් එද ස්ත්‍රිය විසින් අත්හරින ලද වස්ත්‍රය ගෙන හැන්දවුවාය. ඉක්බිති වස්ත්‍රව අයිතිකාරයෝ ඒ ගෙදරට ආවෝ වස්ත්‍රය හැදින ගෙන මෙය මගේ වස්ත්‍රය යයි ගත්තෝ ය. කුමාරයාගේ මවු තොමෝ එය දැක වස්ත්‍රය ලැබුණු සැටි සියල්ල කීවාය. ඇය මේ නිධානය ලැබගෙන සහවාගෙන වළඳන්නෙහි ය. නිධාන රජුට අයිති බව නොදන්නෙහි ද? කුමක් නිසා තී විෂයකටත් වඩා වැඩි නිධානයක් වළඳන්නෙහිදැයි කියා මෙසේ කීයේය.

5. සර්ප දණ්ට විෂ විෂ නොවේ. රජුන් සන්නක ධනය ගැනීම

නියම විෂයයි, සර්ප විෂයෙන් කැ එක තැනැත්තාම මැරේ. රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂයයෙන් කුලයම නැසේ.

6. වනයෙහි ගස් ලැව් ගින්නෙන් දැව් ඉතිරිව ගිය ගස් තිබේ. රජ කෝප නමැති ගින්නෙන් දැවුණු කල මිනිස්සු ඉතුරු නොවෙති.

7. රජදරුවන්ට වඩා බලවත් මාරයා ද නැතහොත් මාරයාට වඩා රජකුමා බලවත් ද මෙසේ තොප සිතට සංශයක් වේද කල්ගත නොකර විපාක දෙන නිසා මාරයාට වඩා රජකුමා බලවත්ය.

මෙසේ කියමින් තර්ජන කළාය. ඉක්බිති කුමාරයාගේ මව මෙසේ කීවාය.

8. යමෙකු විසින් යම් ධනයක් අයුක්තියෙන් ලබන ලද්දේ නම් ඔහුට රාජාදි භය ලැබෙයි. යමෙකු විසින් පූර්වජන්මයෙහි වාසනාවෙන් ලබන ලද ධනයක් වේ නම් එය දෙවියන්ට ද විනාස කිරීමට නොහැකි වේ.

9. මෙසේ ඇලා අතර වස්ත්‍රය නිසා ඇති වූ කලහය මුල් කොට ඇති මෝ කථාව රජු ළඟට ගියේ ය. රජකුමා එය අසා ධනය ගෙන ඊමට මිනිසුන් යැවීය. මිනිස්සු ධන හිමියා ළඟට ගොස් නිධානය දැක නිධානය ඇල්ලූහ. ඉක්බිති ඒ නිධානය බියජනක ගබ්ද පවත්වමින් ඔබ්බොබ පෙරලෙමින් දිගු කළ අත් එහිම ඇලෙමින් ගන්නට නොහැකි විය. රාජපුරුෂයෝ මේ ප්‍රවෘත්තිය රජුට කියා යැවූහ. රජකුමා එය අසා පුදුමව එසේ නම් ධනය අයිතිකරු ධනයත් සමග ගෙන ඒවා යයි කියා යැවීය. ඔවුහු නිධානයත් සමග ධන හිමියා ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වූහ. රජකුමා නිධානයෙහි පුදුමය දැක ධනහිමියාට මෙසේ කීය. පින්වත, ඔබගේ නිධානයෙන් අපට ද ධනය දෙව, ඉක්බිති දිය ගෙන නිධානයට වත් කෙළේය. එකෙණෙහිම නිධාන මුඛයෙන් උඩට ආ මහත් වූ ධන රාශියක් විය. රජකුමා එය දැක ඉතා පුදුමයට පැමිණි සිත් ඇත්තේ නිධානය සමග ඔහුට මහත් වූ හෝග සමූහයක් දී ඒ ජනපදය ඔහුටම දී මහත් පිරිවරින් යැවීය. හෙතෙම එතැන් පටන් දන්දීම ආදී පින්කොට ආයුෂ කෙළවර අමුදරුවන් සහිතව ගොස් දෙව්ලොව උපන්නේය.

10. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ගුණයන්ට ආධාර වූ හික්මුන්ට ශ්‍රද්ධාවෙන් දන වස්තුව දේද; හෙතෙම පරලොව සංසාර නමැති මහා දුර්ගයෙහි සම්පත් නමැති තුවෙහි පිහිටීමට පැමිණේ.

1. උත්තරොලිය කථා වස්තුව නිමි.

6.2. තම්බසුමන ස්ථවිරයන්ගේ කථාව.

1. එක් කලෙක ලඬිකාලෙහි සද්ධාතිස්ස නම් රජ කරවයි එකල්හි

එක් රාජපුරුෂයෙක් රජතුමා විසින් කොටහල් දනව්වට යැවීය. රාජකාරියෙහි යෙදුණු එම වැසි මිනිස්සු ඔහුට ආගන්තුක සත්කාර කරමින් ගිනෙල් ව්‍යක්ෂණ සහිතව බත් පිය කාලය සැලකවූහ. ඉක්බිති ඔහු බොජුන් සඳහා හුන් කල්හි එක් හික්කුවක් පිඩු පිණිස හැසිරෙමින් එතැනට පැමිණියේය. හේ තෙරුන් දැක පැහැදී එතැනට පැමිණ පාත්‍රය ගෙන ගිනෙල් සහිත බත් තෙරුන්ට දුන්නේය. සංවිරයන් වහන්සේ බත් වළඳ ගිනෙල් බෙහෙත් සඳහා එළවූය. හේ මෙනෙක් පින්කම් කොට ආයු කෙළවර කළේය කොට මේ දිවයිනෙහිම වල්ලව ගමෙහි එක්තරා ගෙදරක උපන්නේය.

ඉක්බිති ඔහුගේ දෙමවුපියෝ සුමන යයි ව්‍යවහාර කළහ. හේ ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ විවාහ වී ගෙදර වාසය කරන්නේ ගිහිගෙයි ආදීනව ද පැවිදිවීමේ ආනිසංසය ද දැන සැපත් අත්හැර බ්‍රාහ්මණරාම විහාරයට ගොස් පැවිදිව පටන්ගත් වීරය ඇත්තේ වත් පිළිවෙතින් යුක්තව නොබෝ කලකින්ම විදසුන් වඩා රහත් බවට පැමිණ තම්බසුමණ තෙරණුවෝ යයි ප්‍රකට වූහ. ඉක්බිති ඔහුගේ පින් බලෙන් එම වෙහෙරෙහි කිඹිරි ගසක අධ්‍යාහිත දෙවියා තෙරුන්ට නිතොර දිව්‍යමය ආහාරයෙන් උපසාදන කෙරේ. ඒ තෙරුන්ගේ දෙළොස් වස් කාලයෙහි ලක්දිව බැමිණිකියාසාය පැමිණියේය. එකල්හි දුබ්බික් දුකින් මිනිසුන් පෙළෙන කල්හි තෙරුන් වහන්සේ පත්පියයක් හික්කුන් ආහාරයෙන් ක්ලාන්තවෙනු දැක ඔවුන් අමතා ඇවැත්නි, අපි කොහි ගොස් ජීවත් වෙමුදැයි කියා එක්සිත් වූ කල්හි තෙරුන්වහන්සේ ගමනට සූදනම් වූහ. මේ දෙවිපුත්තෙම සවාමිනි, කුමක් නිසා ගමනට සූදනම් ද? කොහි වඩිනා සේක්ද? ඇසූහ. මේ අසා තෙරුන් වහන්සේ දෙවි පුතාට මෙසේ කීහ.

2. එම්බා දිව්‍ය පුත්‍රය, දැන් මේ ලඬිකාදව්පය හුදෙක් දුර්හික්කා විය. විල් පොකුණු වේලි පැලී ගියාහුය.

3. මත්ස්‍යයෝ විනාශ වූහ. පිපාසයෙන් යුත් මුවෝ උෟරෝ දුර පෙනෙන මිරිඟු දිය දැක දුටුහි.

4. වෘක්කයෝ වැටී ගිය කොළ ඇත්තෝ වූහ. පොළොවෙහි හටගත් තෘණ හා පැලෑටි වර්ග සැඩ සුළඟින් බොහෝ සෙයින්ම වියළී ගියහ.

5. දිවයිනෙහිම මිනිස්සු නරක ආහාරයෙන් පෙළුනාහ. ඇට හා මස් පමණක් ඉතිරිව ගිය මොවුන්ගේ ලේ වියළී ගියහ.

6. දේවතාවුන් වහන්ස, ජීවිත ආශාව ඇති මිනිස්සු ජීවිත ආශාව නිසා අඹුදරුවන් රැගෙන යම් තැනෙක ජීවත්වීමට හැකිවෙද්ද ඒ ඒ තැන්වලට ද අඹුදරුවන් සමග ගියාහු ය.

7. දේවතාවුන් වහන්ස, මේ සිංහල රටෙහි ජීවත්වීමට නොහැකිය. එනිසා දඹදිව යන්නෙමුයි කීය.

8. මේ අසා, දෙවිපුත් තෙම ඔහුගේ අතීත කම්ප ප්‍රකාශ කොට ගමන් සිත වලක්වමින් මෙසේ කීය.

9. සොමීනි, නුඹවහන්සේ අතීත කාලයෙහි එක් හික්කු නමකට පින්ඵල විශ්වාස කරමින් ගිතෙල් සහිත බත් දුන්නේය.

10. එයින් වුනවු ඔබ ඒ පින්කමේ ආනුභාවයෙන් සැපවත් වූ මේ දෙවැනි ආත්මභාවයෙහි ඉපිද - සැපයෙහි පිහිටියේය.

11-12. දෙමවුපියන් අතහැර අමු රන් සහිත සිය ගෙදර අත හැර බුදු සසුන්හි බැද සිතැතිව එහි මනණුව, පිළිවෙත් පුරන්නෙක් වී තිලකුණු වඩා ඒ ඔබ රහත් වූයෙහි. එය එකල්හි දුන් දනයාගේ විපාකයයි.

13. මා විසින් දෙන ලද යම් ඒ දිව්‍යමය ආහාර වළඳන්නෙහි. ඒ මේ එද දුන් දෙනෙහි විපාකයයි.

14. මේ සිංහලද්වීපයෙහි දුබ්බික් බිය යම් කලෙක සංසිද්දේ ඒතාක් කඩනොකොට දනය දෙමි. මට කරුණා කොට ශිෂ්‍යයන් සමග මෙහිම වාසය කරන්න.

15. සිවුරු පිණ්ඩපාත බෙහෙත් යහන් ආසන යන මේවා ඔබගේ පින් බලයෙන් උපන්නේය.

16. පින්වතුන් වහන්සේලා කිසි දිනක දඹදිවට නොවඩිනු මැනව. ධ්‍යාන භාවනා කොට දුක් කෙළවර කෙරෙත්වා.

17. මෙසේද කියා දෙවිපුත් තෙම දඹදිව ගමන නවතා එතැන් පටන් නැරැන්ට දිව්‍යමය සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසනයන් ගෙන් උපස්ථාන කෙරේ. එය පන්සියයක් දෙනා වහන්සේට පොහෝනේ විය. මේ දෙව් රජ තෙම දොළොස් අවුරුද්දක් උපසථාන කෙළේය. දුබ්බික් බිය සංසිදුණු කල්හි ස්ථවිරයන් වහන්සේ දිව්‍ය පුත්‍රයාට අමතා දනව් සැරිසරන්නෝ පන්සියයක් හික්කුන් සමග පිළිවෙළින් රජ රට කඩරොද්ද නම් මහගමට පැමිණ පිඬු පිණිය හැසිර එක් තැනක හිඳ වළඳන්නට පටන් ගති. හික්කු සංඝයා ද එද වැසි වලාකුල් වලින් ගැවසී ගත් කල්හි සූර්යාලෝකය නොදක්කෝය. ඉක්බිති ඇතැම් හික්කුහු කුකුස් කරන්නෝ නොවැළඳුන. ඉක්බිති ස්ථවිරතෙම ඔවුන්ගේ කුකුළු හැකි කිරීමට එක් (සකුරු පහනක්) ගල් කැටයක් ගෙන නිය අගින් අහසට දමීමේය. හේ අහසට පැන නැගී හිරු මෙන් දිලිහෙමින් සිටියේ ය. ඉක්බිති ඒ හික්කුහු යැක නැත්තෝව වැළඳුන. එනිසා ඒ ස්ථානය එතැන් පටන් මිණිසූරිය ශාමයෙන් ප්‍රකට විය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ නික්මී ගහ අසල යුඵවැසර නම් ගම් පිඬු පිණිය හැසිර ගං ඉවුරෙහි හිඳ වළඳන්නේ ඒ හික්කුහු ව්‍යක්ෂන මඳව රුක්ක බත් වළඳනු දක ඇවැත්තී රඵ බත් නොවළඳවි. සුවඳ ගිතෙල් මගේ පිනෙන් හට ගනී. එය සමග වළඳන්න යයි කීයේය. එය හික්කුහු නිශ්ශබ්ද වීමෙන් ඉවසූහ. තෙරුන් වහන්සේ

ද එකල්හි තමා විසින් මුල් ජීවිතයේ එක හික්කුවකට දෙන ලද ස්වල්ප ගිතෙල් ගැන කල්පනා කොට මේ ගහෙහි දිය ගිතෙල් වේවායි අධිෂ්ඨාන කළෝය.

ඉක්බිති සුඵ වැසර විහාරතොට සිට බත්බුන්නතොට දක්වා යොදුන් දෙකක් පමණ ජලය වෙනස්ව ගිතෙල් විය. හික්කුහු හැකිතාක් වැළඳුන. කියන ලදී.

18. ගිතෙල් ටිකක් දීමෙන් මෙවැනි ප්‍රතිඵල ලැබීය. යමෙක් බොහෝ බෙහෙත් දෙද්ද එහි ප්‍රතිඵල කවරෙක් කියත් ද ?

19. ඉක්බිති ගඬගාවේ දෙපස ගම්වැස්සෝ එය අසා මහසැල, කළ කොතලාදිය පුරවා තම තමන් ගෙවල එක්රැස් කළහ.

20. එක් හික්කුවකට එක් වරක් දුන් දහයාගේ ප්‍රතිඵල මේ යයි දන පින්වත්හු දන වස්තුව ඇති කල්හි සිල්වතුන් සොයා ශ්‍රඩාවෙන් දන් දෙවි.

2. තම්බසුමන ස්ථවිරයන්ගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.3. සුවපබ්බතවාසී තිසස ස්ථවිරයන්ගේ කථාව

1. ලෝ වැස්සා ධර්ම අමෘත රස පානයෙන් නිවන් මහ නුවර පුරමින් අපගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙර කාශ්‍යප නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහළ වූහ. එකල්හි දනව් වැසි මිනිසෙක් වෙළෙඳමෙන් ජීවත් වෙමින් වසයි. ඉක්බිති පසු කාලයක හෙතෙම හිරියල් සුණු විකුණමින් ගම් නියමිගමිහි හැසිරෙයි. එකල්හි එක් ගමෙක යොවුන් ස්ත්‍රියක් එය දක කැඳවා මිළෙන් මනො සිලා සුණු ගත්තේය. ඉක්බිති වෙළෙන්ද විසින් බඩ සා ඇත්තෙමි මැණියෙහි යි කී කල්හි මි තොමෝ ඔහුට මොනර මස් රසයෙන් සුවද ගිතෙල් සමග ඇල්හාලේ බත් වැඩුවේය. එකෙණෙහි එක් සුතබයෙක් වෙවුලමින් බඩසයින් යුක්ත වූයේ කෙළ ගිලිමින් ඔහුගේ ඉදිරියට ගියේය. ඉක්බිති හේ ඔහු දුකට පත් වූ බව දක කරුණාවෙන් කම්පාවන හෘදය ඇත්තේ මොනර මස් රසයෙන් හා තෙලෙන් මිශ්‍ර කොට මහත් වූ බත් පිඩක් දුන්නේ ය. ඒ බල්ලා බත් අනුභව කොට සතුටු වූයේ වල්ගය හොල්ලමින් ඔහුගේ ඉදිරියට පැමිණියේය. මේ දක වෙළෙන්ද ද සතුටුව මෙසේ ප්‍රාර්ථනාවක් තැබීය.

2. මේ පින්කමින් ජාතියක් ජාතියක් පාසා මම ගිතෙල් හා මොනර මස් සහිත උසස් ඇල්සාල් බත් ලබමිවා අවසානයෙහිදී නිවන් සුරය භජනය කරමිවා!

3. ඒ වෙළෙන්ද මෙපමණ පිංකම් කොට ජීවිතය කෙළවර දෙවිලොව ඉපද බුද්ධානතරයක් මහත් දිව සැපත් අනුභව කොට එයින්

දැනට මිනිස් ලොව පත්තියක වරක් ඉපදී මොනර මස් ගිනෙල් සමග ඇල්භාලේ බතම ලැබීය. එහෙයින් මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි සිංහල රටෙහි මහවැලි ගං-ඉවුරෙහි පුගල නම් ගමැ එක්තරා ගෙදරක පිළිසඳ ගෙන පිළිවෙලින් ගැබ මෝරා මවු, කුසින් නික්මුණේය. ඔහුගේ මවුපියෝ නිසස යයි නමක් කළහ. හේ වැඩිවියට පැමිණියේ ගිහි ගෙදර විපාක ද පැවිද්දෙහි ආනිසංස ද අසා සියළුම සම්පත් අතහැර පුගල විහාරයට එළඹ පැවිද්ද ඉල්ලීය. හිතූනු ඔහු පැවිදි කොට උපසම්පද කළානු ය.

තෙතෙම බොහෝ කලකින්ම උත්සාහ කරන්නේ උසස් ඵලය වූ රහත් බවට පැමිණියේ පිත්තකේ හා නැණවතෙක් විය. නිසස තෙරණුවෝ යයි මුළු සිංහල රටෙහිම ප්‍රසිද්ධ වූහ. ඒ තෙරුන්ගේ පාත්‍රය යම්කිසි ඉසුරුමත් කෙනෙක් හෝ දිළිත්දෙක් ගත්තානු නම් හේ වනාහි ඔහුට මොනර මස්, සුවඳ ඇල්භාලේ බත් හා ගිනෙල් සමග පුරවා දෙයි. මේ ක්‍රමයෙන් මොහුට සැට අවුරුද්දක් ඉක්ම ගියහ.

4. ඉක්බිති මෑත කාලයෙහි එක් ඇමැති පුතෙක් මෙසේ සිහි ය. මේ තෙරුන්ට නිකොර මොනර මස් සුවඳ ගිනෙල් සහිත ඇල්සාල් බත්ම උපදී යයි බොහෝ දෙනා කියත්. මෙය අප විසින් වනාහි මේ කරුණ පරීක්ෂා කරන්නට සුදුසු යයි සිතා ගෙදරට ගොස් රැ යාමයෙහි භාරයාවට මෙසේ කීයේය. සොළුර, පුගල විහාරයෙහි වාසය කරන නිසස ස්ථවිරයන්ට අද දනක් දෙනු කැමැත්තෙමි. තෙරුන් වහන්සේ මෙහි පැමිණි කාලයෙහි නිවුඩු සාලෙන් කුඩුමුසු කැඳ පිස වළඳවා වේලාව යම්ප වූ කල්හි පලා මාලුවක් හා කාඩ් ඇඹුල් දෙවැනි කොට නිවුඩු ආලේම බත් දෙන්නැයි කියා රැය පහන් වූ විට තමාම විහාරයට ගොස් තෙරුන් වැඳ ස්වාමීණි, අද අපට අනුග්‍රහය කරන්න යයි ආරාධනා කොට තෙමේ අත් තැනක ගියේ ය.

ඉක්බිති ඔහුගේ ගෙදර අධිගෘහිත දෙවියා රාත්‍රී භාගයෙහි භාරයාව සමග කථා කරන ඒ වචන අසා මොවුහු ඒකාන්තයෙන් මේ තෙරුන් විසින් පෙර කරන ලද කර්මය විපාකය කිසිවෙකු විසින් නොවැලක්විය හැකි බව සිතා ඒ ගෙදර මහළු මිනිසෙකු මෙන් ඇල්සහල්, මොනර මස් සහ ගිනෙල් කළයක් ද ගෙන ගෙදරට පැමිණ ඔහුගේ භාරයාවට ත්තේය. ඇ විසින් කොහෙත් ගෙන එන ලද්දේ දයි ඇසු කල්හි දේවතාවා මෙසේ කීයේය. මෑණියෙනි, අමාත්‍ය පුත්‍ර තෙම මා දක පිත්තක, මා විසින් අද පුගල වාසී නිසස හිමියන්ට දනට ආරාධනා කරන ලදී. තෝ මේ උපකරණ ගෙන ගෙදරට ගොස් ගෘහිණියට දී මෙසේ කියව. මෙයින් බත් පිස වාණ්ණය සහිතව තෙරුන් වළඳවන්න යයි මට කීවේය යයි කියා අතුරුදහන් විය.

5. මී තොමෝ ද ඔහුගේ කථාව අසා මස් සහිත බත් පිළියෙල කාට තෙරුන් වහන්සේ පැමිණි කල්හි පාත්‍රය ගෙන වැඩ හිඳවා

ව්‍යාකෘත සහිත බත් වැළඳ විය.

තෙරුන් වහන්සේ බත් කිසි නිමවා විහාරයට වැඩි සේක. ඊටපසු ඇමැතියා පැමිණ භාර්යාවන්ගෙන් තී තෙරුන්ට ආහාර දුන්නේ දැයි විචාළේය. මී තොමෝ නුඹ වහන්සේ එවූ උපකරණයන්ගෙන් බත් පිළියෙල කොට දෙන ලදැයි කීවාය. ඇමැතියා, සොළුර, මා විසින් නොඑවන ලදී. කා විසින් එය ගෙන එන ලද්දේ දැයි ඇසීය. අසුවල් මහල්ලා විසින්දැයි කී කල්හි ඔහු ද විවාරා ඔහු විසින් මෙවැන්නක් නොගෙනෙන ලදී යයි කී කල්හි එය තෙරුන් වහන්සේගේ ආනුභාව යෙන් මේ දෙවියන්ගේ වැඩක් යයි දන කළ පින් ඇත්තහුගේ කුසල් විපාකය වලක්වන්නට නොහැකි යයි කියා බුදුසසුන්හි පැහැදුනේ දනපතියෙක් විය. ඊට මෑත භාගයෙහි තෙරුන් වහන්සේ පිරිනිවන් මඤ්චකයෙහි වැදහොත්තේ වෙහෙර බෙර හසුරුවා හික්මුන් කැඳවා තමන් පිරිනිවන් පානා බව ප්‍රකාශ කෙළේ ය. ඉක්බිති හික්මුනු නුඹ වහන්සේ මහ පින් ඇත්තෙකී. නුඹ වහන්සේගේ පින් මුළු ලොකාවෙහිම ප්‍රකටය. අතීතයෙහිදී කවර නම් පින්කමක බලයෙන් මේ විපාකය ලැබී දැයි විචාළහ. එය අසා තෙරුන් වහන්සේ තමා විසින් අතීතයෙහි කරන ලද කර්මය ප්‍රකාශ කරමින් මෙසේ කීය.

6. මේ හදු කල්පයෙහි කාශ්‍යප නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් මුළු සත්වයන්ට හිතවත්ව උපන්නේය.

7. මම එද හිරියල් වෙළඳම් කරන වෙළෙන්දෙක් වීමි. ඒ වෙළෙඳ කර්මයෙන්ම ඒ ඒ තැන ඇවිදීමින් ජීවත් වූයෙමි.

8. ඉක්බිති එක් දවසක වෙළෙඳම සඳහා ජනපදයකට ගියෙමි. එහි එක ගෙදරක කුලදරියක් මා දක,

9. මගෙන් බඩු රැගෙන බඩසයින් පෙළුණු මා දක්කාය. ඉක්බිති ඇය මොනර මස් සුවඳ ගිතෙල් සමග,

10. ඇල්හාලේ බත් ද කරුණාවෙන් වැළඳීමට මට දුන්නීය. ඉක්බිති මම බත් කනු කැමැති බල්ලකු දක,

11. ගිතෙල් සහිත බත් පිඩකින් සතපවා මෙසේ පැතීමි. මම ඒ පින්කමින් දෙවිලොවට ගියෙමි.

12. එහි දී දෙවියන් සමග රුවන්මය ප්‍රාසාදයෙහි මිහිරි තෘත්‍ය ගීත වාදිතයන්ගෙන් සතුටුව,

13. දෙවගනන් පිරිවරා දිව්‍ය සේනාව මුල් කරගෙන දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කොට බොහෝ කාලයක් ගත කෙළෙමි.

14. එයින් වුනව මිනිසුන් අතර ජාති පන්තියක් මහත් ධනය ඇති මහා භෝග ඇති විශාල වූ ලෝකයා ගරු කිරීමට භාජන වූ,

15. නෑ සමූහයා විසින් පූජා කරන ලද උසස් කුලයක උපන්නෙමි. කර්මයට පුදුසු සම්පත් මම අනුභව කෙළෙමි.

16. ගිතෙල්, මොනර මස්, ඇල්නාලේ බත් පන්සියයක් ජාතිවල නිතර වළඳන ලද මගේ ආහාරය විය.

17. මේ අන්තිම ජීවිතයේදී එවැනි හෝථන හැම කල්හිම ලැබීම. මගේ එක බත් පිඩක ආනිශංස බලන්න.

18. පින්වතාගේ පින්කම මාරයාට ද වැළැක්වීමට නොහැක. එය වැළැක්වීමට සමත් අත් කවරෙක් වේද ?

19. නිරිසන්ගතයකුට පවා යමෙක් දන් දේද මා සේ හේ සියළුම භවයන්හි ත්‍රිවිධ සම්පත්ති විඳින්නේය.

20. මෙසේ උන්වහන්සේ හික්කු සංඝයා මැද තමා විසින් කරන ලද කුශල කර්මය ප්‍රකාශ කොට අවවාද කොට පිරිනිවන් පෑ සේක. තෙරුන් වහන්සේගේ වචන අසා මහාජනයා දන්දීමි ආදී පින් කොට මැරී ගොස් දිවා ලෝකයෙහි උපන්නාහ.

21. ඉතා සුළු දන්දීමකින් පවා මිනිස්සු මෙසේ පුදුම විපාකයක් ලබති. බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ දුන්නාවූ දනයාගේ විපාක බුදු නොවූ කිසිවෙකුට මෙපමණ යයි කියා නිම කිරීමට නොහැක.

3. පුවපබ්බත කියක කථා වස්තුව නිමි.

6.4. වූලකියක කථාව

1. එක් කලෙක ලඬකාවෙහි දුටුගැමුණු අබය නම් රජෙක් රජ කරවිය. එකල්හි ඔහුට කියුසු නම් එක් සුළු සේවකයෙක් අභ්‍යන්තරව රජකම් කරයි. එකල්හි රජුගේ කණ්ඩුල නම් ඇතා යදම හා බැඳී කණුව බිඳ නැගෙනහිර බලා කැලයට වැදී සල් බෝ ගස් කොළ ආදිය සිඳ බිඳ කම්පන් පිළිවෙළින් මහකඳුරු නම් විහාරයට ගොස් ඒ ඒ තැන්වල රුක්මුල්සුන්‍යාගාර ආදී තැන්වල ධ්‍යානඛග දරණ හික්කුන් දක පසන් සිත් ඇත්තේ ඔවුනට කුඩා ගෙඩි මහා ගෙඩි ගෙනවිත් උපසරාන කරන්නේ එහිම වාසය කෙළේය. රජතුමා ඒ ඇතා ගිය තැන් පරීක්ෂා කරන්නේ නොදක අමාත්‍යයන් සතර දෙනෙක් සතර දිශාවට යවා සුළු සේවක කියුසු ඇමතියා නැගෙනහිර දිශාවට යැවී ය. අන් දිශාවන්ට ගියෝ ඇතා නොදක්කෝය. ඒ ඇමතියා ගම් නියමිගම් පරම්පරාවෙන් හැසිරෙන්නේ පිළිවෙළින් එම විහාරයටම පැමිණියේය. එම විහාරයෙහි,

2. යම් යහපත් විහාර උපවනයෙක්හි රුකබමුලිකාඛග භාවනා වඩන්නෝ, ඒ ඒ රුක්මුල්හි හුන්නාහු ය.

3. ඒ ඒ විහාරයෙහි අභ්‍යවකාශයෙහි භාවනා කරති. යහපත් භාවනා ක්‍රම ගෙන සුන්‍යාගාරයෙහි ඇලෙති.

4. පාංශුකුලික අඩංගු සමාදන්වූවෝ ද කසිණ භාවනා වඩන්නෝ ද මැණික් පොරෝතා පෙරවූ එකවාරී ඇතුන් මෙන් භාවනාවෙහි සිත් අලවා වෙසෙති.

5. යම් තැනක යෝජානිකාධිශ්‍ය රකින නිතර මරණ සිතිය ඇති බුද්ධිමත් භික්ෂූහු බුද්ධ ශාසනයෙහි මනාව ඇලෙති.

6. මෙත්‍රී, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා (යන බ්‍රහ්ම විහරණ) වඩන පිණිසානික භික්ෂූහු මේ විහාරයෙහි වාසය කරති.

7. ඒ ඒ තැන්වල නෙසජ්ජික ධුතාභිගධාරීහුය. එකාසනිකාධිග ධුතාභිගධාරීහු ය. බුද්ධානුස්සති ආදී අනුස්සති භාවනා වඩන භික්ෂූහු විහාරයෙහි වාසය කෙරෙති.

8. සිල්වත් ගුණවත් බුද්ධශාසන මාමකයෝ යම් වෙහෙරක වසන් ද එතැනට වූලතිස්ස ඇමැති තෙමේ ද පැමිණියේය.

9. මේ අමාත්‍යයා විහාරයට ගොස් භික්ෂූ සංඝයාට වැද එකත් පස්ව සිටියේය, ඉක්බිති කණ්ඩුල නම් ඇති එකල්හි මනාව පැසුණු කරගෙඩි සහිත කර අත්තක් කඩා, භික්ෂූන් වහන්සේලාට පිළිගැන්වීය. ඇමැතියා එය දක මෙවැනි කැකුළු එරුණ මිනිසුන් මරණ තිරිසන්තු ද ගුණවතකයන්ගේ ගුණයෙහි පැහැදුනේ වනාවත් කරති. මේ භික්ෂූහු නොයෙක් වතාවත්වලින් මහණකම මුදුන් පමුණුවා ප්‍රත්‍යදයකයන්ට ද තමන්ටද ප්‍රත්‍යය දෙයි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණානුභාවය නොසිතිය හැකියයි පුදුම විය. ඒ එසේමැයි.

10. අපිස් සන්තෝස් හා විවේකකාමීන්ට තපසම ධන කොටැති පිරිසිදු සිල් ඇති බව දක මිහිරි බව දනගෙන කාගේ නම් සිත ප්‍රීතියට පත් නොවන්නේද? වන්නේමැයි.

11. ඉක්බිති ඇමැතියා භික්ෂූ සංඝයා වහන්සේට වැද රජු සම්පයට ගොස් රජතුමනි, කණ්ඩුල ඇතා මහ කඳුරු වෙහෙරට ගොස් මහා සංඝයා වහන්සේට වතාවත් කරනු මා විසින් දක්නා ලද්දී කීයේය. ඒ අයා කොල, තෝම ඇතා අල්ලා ගෙන එන්න යයි රජතුමා කීයේය. ඉක්බිති හේ යහපතැයි පිළිගෙන සංඝයා වහන්සේට බොහෝ උක් සකුරු ආදිය ගෙන්වාගෙන වෙහෙරට ගොස් මනාව ඉදුණු කරගෙඩි ගෙන්වා සකුරුන් සමග මිරිකා පැන් කොට භික්ෂූන්ට වලඳවා පැහැදුණු සිත් ඇත්තේ ඇතා ගෙන නගරයට ගියේය.

හෙතෙම මෙපමණක් පින් කොට එයින් වූතළු මේ ලංකාද්වීපයෙහිම උතුරෙහි අඹවිටි, නම් ගමෙහි එක් ගෙදරක උපන්නේය. ඔහුගේ මවුපියෝ ඔහුට නිසස යයි නම් තැබූහ. යන වැඩි වැඩි පැමිණ සුදුසු කුමාරිකාවක්

සමග වාසය කරන්නේ ගිහිගෙහි කළකිරී පැවිදිව නියස තෙරණුවෝ යයි ප්‍රකටව ප්‍රතිපත්තියට ගරු කරන්නෙක්ව වාසය කරයි.

ඉක්බිති හේ මෑත භාගයෙහි ජයමහ බෝධිය වදිනු සඳහා යන්නාවූ හික්ෂුන් හා උපාසක උපාසිකාවන් සමග නැවට නැංගේය. මෙසේ නැවෙහි ගමන් කරන ඔවුනට ජලය නිමාවට පත්විණ. එකල්හි ඒ තෙරණුවෝ පවස ඇත්තේ පැන් සොයා නොලැබ පවස ඉවසන්නට නොහැක්කේ පාත්‍රය බහා මුහුදු දිය ගෙන බිමට පටන් ගත්තෝය. එකෙණෙහිම ඒ ලුණු දිය උත්චහන්සේගේ ආනුභාවයෙන් වෙනස්ව මිහිරි රස ඇති සකුරු පැනක් සේ විය. කියන ලද මැයි.

12. සුළු පින්කමක ආනුභාව මහත් බව අහෝ පුදුමයි. අද්භූතයි. ලොම් කෙලින් සිටුවයි. අතීතයෙහිදී හික්ෂුන් වහන්සේට සකුරු පැන් දී හේ මහසයුරේ වතුර මිහිරි බවට පෙරළිණ.

13. ඉක්බිති ඒ තෙරණුවෝ පැන් බී නැවේ සියළු දෙනාට ද දුන්නෝය. එය රසවත්, ඔපවත්, කෂය නොවන දිව ආමවතුර සේ විය. ඒ සියළුම මහාජනයා මහ බෝ වැදීමට යන එන කල්හි එම පැන්ම බීවාහුය. ඉක්බිති ආයුෂ ඇතිතාක් පින් කොට කළුරිය කොට දෙව්ලොව දෙළොස් යොදුන් රන් වීමනක ඉපිද අප්සරාවන් දහසක් දෙනා විසින් පිරිවරා මහත් වූ දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කෙළේය. ඔහුට ඒ සකුරු පැන් දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ලෝකවලද නිතරම ඇතිවේ. ඒ ඒ තැන දිව්‍යමය පැන් සැළි පුරා සිටිති. පැමිණි පැමිණි දෙවියෝ ඒවායින් පැන් බී තටමින් ගයමින් කෙළිමින් තම තමන්ගේ ගෙවලට ද පැන් ගෙන යති. මෙබඳු ආනුභාව සම්පන්න පැනක් විය.

14. ලෝකයෙහි සමහර කෙනෙක් පැන් ටිකකින් මෙසේ මහත් වූ සම්පත් ලබති. බොහෝ දනවස්තු දුන් මිනිසාට මේ ලෝකයෙහි ලැබෙන විපාකය කවරෙක් වර්ණනා කෙරෙන්නද?

4. වූලකිය කථා වස්තුව නිමි.

6.5. නියසාවගේ කථාව

1. සඨානියස මහරජතුමාගේ කාලයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි නියසම්බතොට නම ගමෙහි මුණ්ඩගුත්ත නම් එක් දුගියෙක් විය. ඔහුගේ භාර්යාව ද නියසා නම්. ඔී ද එබඳුම ය. ඔවුහු අමාරුවෙන් එහි ජීවත් වන්නෝ අනුන්ගෙන් කහවණු සැටක් පමණ ණයට ගෙන එය ගෙවන්නට නොහැකි වන්නෝ ණයෙන් මිදෙන තුරු ඔහුගේ ගෙදර දසකම් කොට කාලය ගත කරති. එසමයෙහි ගම්වැස්සේ බොහෝ හික්ෂු සංඝයාට ආරාධනා කොට දන් දෙමින් සිල් රකිමින් පින්කම්හි නිරතව වසත්. ඉක්බිති මේ අඹුසැමි දෙදෙනා සියල්ලෝම දන් දෙති. අපි

නොදටම දුප්පත් නිසා දන් දීමට නොහැකි වෙමු. පෙර කිසිවක් නොකළ නිසා දන් මත දුප්පත්තු වූහ. දකුණු කිසිවක් නොකොට අනාගතයේහිද මෙසේ වන්නෙමු. යම්කිසි උපායකින් දන් දීමට වටී යයි සාකච්ඡා කළහ. ඉක්බිති ඇයගේ ස්වාමියා සොළුරු ගම්වැස්සේ නොයෙක් සුප ව්‍යක්ෂ්‍යයන්ගෙන් පංච ගව රසය සමග දන් දෙති. අපි කෙසේ දෙමු දැයි කියා සැඟවුනේ ය. ඕ නොමෝ අද ද හෙට ද මරණය යයි නොපැණේ. රළු හෝ පුණිත වූ හෝ දෙයක් දුන්නේ නම් එයම උසස් යයි කියති. මෙසේ කීහ.

2. අද අදම කළ යුත්ත කටයුතු ය. හෙට මරණය සිදුවේ දැයි කවරෙක් දන්නේද? නොයෙක් සේනා වාහන ඇති මාරයා හා අප අතර විශ්වාසයක් නැත.

3. එනිසා හිමියාණෙනි, පුණිත හෝ රුක්ෂ හෝ වේවා ලබන ලද්දක්, එයින් අවස්ථා පැමිණිවිට සංඝයාට දන් දෙමු. කෂණ සම්පත්තිය ඉක්ම නොයාවා.

4. මෙසේ කියා දෙවැනි දවස තමන්ගේ දිළිඳුකම නිසා කාඩ් බත ලුණු නොදමා පිසූ කර කොළ සමග එක භාජනයක් පුරා හිසින් උසුලන්නී. ආසන ශාලාවට ගෙන ගොස් සිටියේ මහළු කල පැවිදි වූ එක් මහළු පැවිද්දෙක් පැවිදි පඩිකති ලැබ එ හික්ෂුවගේ පාත්‍රයෙහි බල්ලන්ට බත් දෙන පෝරුවෙහි දම්මේ ය. මෝහයාගේ විපාක පුදුමයි. ඒ එසේමැයි.

5. මෙය සුදුසුය, මෙය නුසුදුසු යයි යන්න මුළාවූ විට නොදනිති. කළ යුත්ත නොකළ යුත්ත, කරුණු නොකරුණු නොදනිති.

6. ඔවුහු මෙලොව පමණක් දකිති. පරලොවත් නොබලති. හරිහැටි කරුණු නොදන්නා හෙතෙම ගතීවෙන් මිදීමට පත් නොවේ.

7. මෙසේ අවැඩදායක වූ මෝහය නිතරම අනිටු එල ගෙන දේ. සියළු සතුන්ගේ සිත්හි නොම පවතීවා.

8. ඉක්බිති ඒ උපාසිකා නොමෝ එදක දෙමනසට පැමිණියේ ගෙට ගොස් ශොක කරමින් වැදහොත්තිය. ඉක්බිති ඇගේ ස්වාමියා කැලැවෙන් පැමිණ ඒ දක සොළුරු, අමාරුවක් දැයි ඇසීය. ඕ නොමෝ සැමියාට නොකැමැත්තෙන් දන් දුන් නිසා පිළිවදන් නොදුන්නී ය. ඉක්බිති ඕ නොමෝ සැමියා විසින් නැවත නැවතත් විචාරණ ලද නිසා සියළුම ප්‍රවෘත්තිය කීවේය. ඒ අසා හෙතෙම නොසතුටු සිත් ඇත්තේ සොළුරු, කුමක් කරමුද? මෙය අපේම වැරද්දයි. මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි අපට පිහිටක් නොකර ගත්තමු නම් අපේම පිරිහීම වන්නේය. ඒ නිසා දන් දිය යුතුමය යයි කියා ඔවුහු දෙදෙනාම එක් රැස්වර කුලයකට ගොස් තමන්ගේ පුතා මිළ කොට ඒ ගෙදරට දී කනවණු 8ක් වටිනා එළදෙනක් ගත්හ. ඒ එළදෙන එදවසම එක් වස්සකු වාදවාය. දෙවැනි

දවස්හි මී තොමෝ ඒ දෙනගේ කිරි දොවනා කාලයෙහි දන්දීමේ අදහසට පැමිණ තැලි දෙකක් පමණ තෙල්ම දුන්නිය. ඉක්බිති ඔවුහු තෙල් ගෙන දන් සම්පාදනය කොට හිඤ්ඤාවට දන් දුන්හ. ඉක්බිති මී තොමෝ දෙවැනි දින පටන් පෙර බත් කාලයෙහි සතරක් ය, පසු බත් කාලයෙහි සතරක් යයි නිත්‍යයෙන්ම තැළි අටක් පමණ සුවඳ ගිතෙල්ම දෙන්නිය. එයින් මේ දෙමාල්ලෝ පෙර බත් කාලයෙහි ලබන ලද තැළි සතර ගෙන හිඤ්ඤාවට ගිතෙල් බත් දෙති. බතින් පසු ලැබූ ගිතෙලින් පහන් පූජා කරති. හිඤ්ඤා වහන්සේට බෙහෙත් පිණිස දෙති. මෙසේ කල් ගෙවෙත්ම මේ ගමේ වසන එක් රාජ පුරුෂයෙක් ඔවුන්ට ගිතෙල් ලැබීමේ පුවත අසා කොළ මට්ටන් පිත්වත්ති, ගිතෙල් ගෙන එත්වා! යයි මිනිසුන් යැවීය. ඒ පණිවුඩ කරුවන්ගේ කථාව අසා මෙසේ කීවාහුය. අපිදු ගිතෙල් පාවිච්චි නොකරමු. ලැබූ හැටියෙන් හිඤ්ඤා සංඝායට දන්දෙමු. පහන් පූජාදිය කරමුයි එයින් කිසිවක් නුදන්නේය.

ඉක්බිති ඒ රාජපුරුෂයා යවන ලද මිනිසුන්ගෙන් ඒ කථාව අසා බොලව් තෙපි රජුන්ට සුදුසු ගවරසය සභවාගෙන වළඳවී. රජුට දන්වා ගිතෙල් තෙපිට කවන්තෙමියි තර්ජනය කරන්නේ බිය කරවීය. ඉක්බිති මුණ්ඩගුන්න බිරියට කීවේය. සොදුර, මිනිසුන්ට යම්කිසි බියක් උපදිනම් එය අසත්පුරුෂයකුගෙන්ම උපදී. මේ හිස් මිනිසා රජුට කියා අපගේ දනයට අනතුරු කරන්නේ ය. මෙය නොමැනවි. ඔහුට තැලි බාගයක් පමණ දෙමු යයි කියා නිතරම තැලි බාගයක් පමණ තෙල් දෙති. ඉක්බිති පසු කාලයක ඒ රාජ පුරුෂයා රජුගේ උවටැනට ගියේය. ඔහු ගිය බව දන ඔවුහු ඔහුට තෙල් නුදුන්හ. ඉක්බිති හේ රජුගේ උපස්ථානයට ගොස් අවුත් බත් අනුභව කරන්නේ ගිතෙල් ගෙන්වීය. ඔහුගේ බිරිය ස්වාමිනී, නුඹ වහන්සේ ගිය කාලයේ සිට ගිතෙල් නුදුන්නෙහුය යයි කීයේය. එය අසා දණ්ඩෙන් පහර ලත් සර්පයකු සේ කිපුණේ ය. ඒ එසේමැයි අසත් පුරුෂයෝ නොතැන්හිම කිපෙති. එහෙයින් කියන ලදි.

9. කාරණයක් ඇති කල්හිම බියජනක සර්පයෝ කිපෙති. අධම මිනිස් සර්පයෝ කරුණක් නොමැතිව කිපෙති.

10. ඉක්බිති හෙතෙම රජු සමීපයට ගොස් දේවයන් වහන්ස, ඔබ තුමාට සුදුසු භාණ්ඩයක් එකෙක් සභවා ගෙන තෙමීම වළඳයි කීවේය. රජතුමා අසත්පුරුෂයාගේ වචනයෙන් එම මගට පිළිපත්තේ එසේනම් කොළ එකම ඒ දෙන ගෙන ඊම අයුතුය. ඔබම ඒ එළඳෙනත් සමග කපිලවත් දෙනුන් සියක් ගෙනෙවයි නියෝග කෙළේය. හෙතෙමේද ගම් නියමිගම් වල හැසිර ඒ දෙනත් සමග දෙනුන් සියයක් ගෙන රජු දන්වීය. ඉක්බිති දේවිය සියළු අලඬිකාරයෙන් සරසා තෙල් දෙවයි කීයේය. දේවිය විසින් දෙවන කාලයෙහි එක තෙල් බිංදුවකින් පියයුරෙන් නොපැමිණියේය.

ඉක්බිති රජතුමා දෙනගේ අයිතිකාරිය කැඳවව් යයි කැඳවා ඇයද

සියළු අලංකාරයන් ගෙන් සරසා තෙල් දෙව්වයි කීයේය. ඔී නොමෝද යහපති දේවයන් වහන්ස යයි කියා දෙන නොදෙව් දින ගණන බොහෝ ය. දෙකක් තුනක් සැළවල් ගෙන්වාගෙන තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව කල්පනා කොට දෙනගේ පියසුරු ගත්තේය. ඉක්බිති ඇගේ අතින් ස්පර්ශ කළ හැටියේම පියසුරෙන් ඉබේටම තෙල් වැගිරිණ. ඔී නොමෝ සැළි පිරවු ගිතෙල් රජුට දක්වීය. රජතුමා තෙල් බලා මෙනෙක් කල් මේ ගිතෙලින් කුමක් කෙළේදයි ඇසීය. ඔී නොමෝ තමන්ට දෙන ලැබුණු සැටි ද ගිතෙල් හිඳුනුන් වහන්සේට දීමට දෙන ගෙන ආ බව ද යන සියල්ල කීවාය. මේ අසා රජතුමා මෙසේ නම් මේ ගිතෙල් අප විසින් පාවිච්චි කිරීම තුසුදුසු යයි කියා නුවරද පස්මහ ආවාසවල හිඳුනුන් වහන්සේ ද රැස් කරවා ඇයගේ ශ්‍රද්ධා බලය ප්‍රකාශ කොට ගිතෙල් සංඝයාට දෙව විය. ඊට පසු දෙනගේ අයිතිකාරිය කැඳවා ඒ ජනපදය ඇයටම දී හේදකාරී රාජ පුරුෂයා ඇයටම මෙහෙකාරයෙකු කොට දුන්නේය. ඉක්බිති ඒ අඹු සැමි දෙදෙන එම දනව්වෙහිම වසමින් දිව් තෙක් කුසලකම් කොට දෙවි ලොවට ගියාහුය.

11. දිළිඳු ධනය නොමැති මිනිස්සු තුනුවන්නි ශ්‍රද්ධාව වඩා බොහෝ ස්වර්ග සම්පත්තිය ලබති. එනිසා රත්නත්‍රයෙහිම ශ්‍රද්ධාව වඩව්.

5. කිසසාවගේ කථාව නිමි.

6.6. අරියගාල කිසස කථාව

1. හෙතෙම අතීතයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි ජගාම වාරයෙහි එක්තරා කුල ගෙයක ඉපදි වැඩිවිය පැමිණියේ විය. හේ එක් දිනක් ජගාම බෝධියඬගනයට ගොස් බෝධිය ද හිඳුනු සංඝයා ද වැඳ එතැන් පවත් නිතරම බෝමළුවෙහි වැලි විසුරුවමින් මළුවෙහි මැටිකම් කරමින් මල් පූජා කරමින් බෝධිය ගඳ පැතින් ඉසිමින් සුවඳ පසැහිලි කරමින් දන් දෙමින් බොහෝ පින්කම් රැස් කොට එයින් චූතව එම රෝහණ ජනපදයෙහි මහාගාම මහල් වීරියෙහි මහාධන දේව නම් ප්‍රධානියෙකු නිසා ඔහුගේ භාර්යාවගේ කුසෙහි පිළිසඳ ගත්තේය. හෙතෙම ගැබ මේරීමට පැමිණ මවු කුසින් නික්මිණ. ඔහුගේ මවු පියෝ ඔහුට කිසස යයි නමක් කළහ. ඉක්බිති ඊට මෑත භාගයෙහි ඔහුට අවුරුදු පහක් හයක් ගිය කල සෙල්ලම් කිරීම ඔහුගේ ස්වභාවය නිසා කේළිය කිසස යයි ව්‍යවහාර කළහ. ඉක්බිති හෙතෙම මෑත භාගයෙහි බුදු සස්තෙහි පැහැදුනේ හිඳුනුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිදිව පිළිවෙත් පුරන්නේ පස් වසක් විසී ය. ඉක්බිති හෙතෙම සාසන ප්‍රතිපත්තිය පුරන්නට නොහැකි වූයේ සිවුරු හැරීමට කැමැත්තේ විය.

2 ශ්‍රද්ධාවන්ත කුලපුත්‍රයා විසින් බුදු සසුන්හි පැවිදිව ඉතිරි කිසස

නොකොට ප්‍රාතිමොක්ෂ සංචර ශීලය පාලනය කළ යුතුයි.

3. වක්‍ර සොන ආදී දෙරවුවලට රූප ශබ්ද ආදිය ගොදුරු වන දේ වැළැක්විය යුතුයි. නැම කල්හි ඔහු විසින් ශ්‍රද්ධාවෙන් ඉන්ද්‍රිය සංචර ශීලය රැකිය යුතුයි.

4. කුලදුෂණාදිය නොපවත්වා නැමද ශ්‍රීවු වූ ආර්ථයෙන් තමන්ගේ දිවිය මෙන් ආර්ථ පාරිශුද්ධි ශීලය රැකිය යුතුයි.

5. සතර පසය නුවණින් නිතර මෙනෙහි කරන්නා විසින් ප්‍රත්‍යය සන්නිශ්‍රිත ශීලය නැමකල්හි ආදර සහිතව රැකිය යුතුයි.

5. සතර පසය නුවණින් නිතර මෙනෙහි කරන්නා විසින් ප්‍රත්‍යය සන්නිශ්‍රිත ශීලය නැමකල්හි ආදර සහිතව කිය යුතුයි.

6. මේ සතර ශීලය පුරණ යතිතෙම සංගීතොක්ෂ සම්පන්නිය අවශ්‍යයෙන්ම අනුභව කරන්නේය.

7. යමෙක් රාග වේශ මෝහයන් කරණකොට සීලයන්හි ආදර රහිතව අලසව තිරයෙහි උපදින්නේ ය.

8. හෙතෙම දයකයන් සතුටු නොකරයි. හෙතෙම තමා ද සතුටු නො කෙරේ. සොහොන් ගිණිපෙනෙල්ලක් සමාන වේ. හෙතෙම ඥානවත්තයන් විසින් තින්ද කරන ලද්දෙක් වේ.

9. එනිසා එය පුරන්නට නොහැකි හික්කුටි විසින් එහි නොඇලී ශාස්තෘ ශාසනයෙන් උපද්විදි බවට යා යුතුය.

10. හේ මෙසේ සිතා සෙනසුන පිළියෙල කොට තබා සිවුරු සෝධා පාත්‍රය සමග පිළියෙල කොට තබා නිවැරදි සලුවක් නොමැති කමින් නග්නව ජලයෙහි සැහවී ගඬිගාවෙහි වැටී යන්නේ ජලයෙන් පාවෙන ඒ දරකඩ පසුවට තබාගෙන එතෙරව යටි ගං බලා යයි. එකල වනිතාවන් දෙදෙනෙක් යටි ගංකොට නහන්නෝ ගහ දියෙන් ගසාගෙන එන දරකඩ දුරින්ම එනු දක ඔවුන්ගෙන් එකියක් මේ දරකඩ මගේ යයි කීවාය. අනික් තැනැත්තිය යමක් එහි වේ නම් එය මගේ යයි කීවාය. ඊට පසු ඒ දරකඩ ළංවෙත්ම දෙදෙනාම ජිනා ගොස් අල්ලාගෙන ඒ දර කඩ සමග ඉවුරට පැමිණ වුවාහු ය. ඉක්බිති ඇලාගෙන් යම් තැනැත්තියක් එහි විද්‍යාමාන දේ මගේ යයි කියූ තැනැත්තිය වස්ත්‍ර තැනි ඔහු දක ඔහුට සඵවත් ගෙන එන්නෙමි කියා තමන්ගේ ගෙදරට ගියාය. ඇය ගියාට පසු ඉතිරි තැනැත්තී තමන් ඇදි වත මැදින් ඉරා එය හඳවා මවුපියන්ගේ ගෙදරට ගෙන ගියා ය. ඇගේ මවුපියෝ ඔහුගේ කුලවාංශය විචාරා ඇයටම භාර කළහ. මී නොමෝ තමන් සුමනා නම් වූවාය. ගම්වැස්සෝ ඔහු ගහෙන් පැමිණි නිසා ගඬිගානිස්ස යයි නම් කළහ. මේ ගඬිගානිස්ස ගෙදර වසන්නේ කෘෂි වණික් ආදී කිසි කර්මාන්තයක් නොකරන්නේ ඒ ඒ තැන හැසිරේ ඒ නිසා ඔහුගේ අකර්මන්‍ය ශීලනාවයෙන් යුක්ත නිසා නිකම්

නිසස යයි ව්‍යවහාර කරති. ඉක්බිති සුමනාවගේ සහෝදර සහෝදරියෝ එක් රැස්ව මවුපියන්ට මෙසේ කීහ. සුමනාවගේ හිමියා අලසකමින් යුක්තව වසයි. අපි ඔහුට කුමක් කරමුදයි ඉක්බිති ඔව්හු දරුවන්ට දන්වීමට නිසස පිට ගිය වේලෙහි සුමනා කැඳවා මෙසේ කීවාහුය.

11. තිගේ හිමියා කෘෂිකර්මය හෝ වෙළෙඳුමක් හෝ නොකොට අලස ස්වභාවයෙන් යුක්තව කෙසේ නම් කුලය ගෙන යන්නේද ?

12. අඹුදරුවන් තැයන් සමග කුලය දියුණු කරගනු කැමැති අය විසින් සියළු කටයුතුවල හැමදම අලසයෙකු නොවී පැවතිය යුතුයි.

13. කෙත්වත් දසි දස් මිමුන් ආදීන් කෙරෙහි අලස නොවුයේ නම් හේ පිදිය යුත්තෙක් වේ. සිය තැයන් අතර ද පිරිවර ජනයා අතර ද පිදිය යුත්තෙක් වේ.

14. මේ සීත කාලය, මේ උෂ්ණ කාලය යයි නොසිතමින් කායික දුක් ඉවසන්නේ කාලය - අකාල යයි දැන සැම කල්හි වීර්ය කටයුතුයි.

15. වෙළෙඳුම් වලින් ද ශිල්ප උද්ග්‍රහණ ධාරණ අවස්ථාවෙහිද අතලස්ව හැමදම නොමියන කෙනෙක් මෙන් උත්සාහ කළ යුතුයි.

16. මෙසේ ද කියා ඇයට තැළියක් පමණ සහල් ද එක භාජනයක් ද දී අද සිට තෙපි වෙනම වසව්. අපගේ ගෙයි නොවසව් යයි කියා යැවුහ. ඒ එසේමැයි.

17. මව, පියා, සහෝදරයා, සහෝදරී, අඹු, තැයන් යනාදී සියල්ලෝ දිළින්දන් කැමැති නොවෙති. මෙය ලෝක ස්වභාවයයි.

18. ධනවතා කුලවතෙක් නොවුවත් ඒ ප්‍රභවරයා ධනවත් වේ නම් ලෝ වැස්සා ඔහුට සැලකිලි කරති. මෙය ලෝක ස්වභාවයයි.

19. ඉක්බිති සුමනා ඒවා රැගෙන පාලු ගෙදරක කඳුලු සල සලා හඬමින් හුන්නීය. නිසස තමා ගිය තැනින් අවුත් හඬන භාර්යාව දක සොදුර, කුමක් නිසා හඬන්නේ දයි විචාළේ ය. ඕ නොමෝ මවුපියන් කියූ හැම දෙයක්ම කියා වෙන් කළ බව කීවේ ය. එය අයා අප වෙන් කරන්නෝ කුමක් දී එසේ කළාහුද ? එක සහල් තැළියක් හා පියන බඳුනක් දුන්නාහු යයි කී කල්හි හෙතෙම එය අයා සොදුර නී අමුත්තක් නොසිතව, අපි කිසියම් උපයාකින් ජීවත් වෙමු. සොදුර, අපි වෙන් කළ දින සිට හිකුසු සංඝයාට කිසිවක් නොදී නොවළඳමුයි කියා තෙමේ මහා විහාරයට ගොස් සලාකයක් නියමකොට ගෙන අවුත් බිරිය අමතා සොදුර මම එන තුරු ණයක් ගෙන හෝ කිසියම් උපයාකින් නොපමා වී ආර්යයන්ට දන් දෙන්නෙහි යයි කියා තෙමේ කම්කරු වැඩක් සොයමින් ගියේය.

එකල්හි ඔහුගේ පියා වූ මහාධන දේවයන්ගේ මිත්‍ර වන්දසුරිය නම්

රාජටික පුත්‍රයෙක් විත්තසර කෙනෙත් පන්සිය කිරියක් ලැබ ගෞ කරවීය. එකල්හි පැසුනේ විය.

එකල්හි නිසස බැල මෙහෙයක් සොයමින් රාජටිකගේ ගෙදරට ගොස් ඔහු දුටුවේය. රාජටික ඔහු දක කුමක් සඳහා පැමිණියෙහිදැයි විචාළේය. බැලමෙහෙයට ගොයම් කැපීමේ වැඩක් සොයාගෙන ආමි යි කී කල්හි රාජටික ඔහු දෙස බලා දරුව, ඔබ සිය අතින් කර්මාන්ත මීට පෙර නොකළ විරූය. ඔබට වී කපන්නට හැකි දැයි ඇසී ය. මම ගොයම් කපමි යයි කී කල්හි පිළි නොගත්තේ ය. ඉක්බිති නිසස එහෙතම මගේ වීරය බලවී යයි දකැත්ත ගෙන කෙතට බැස පෙරවරු කාලයෙහි ම ඒ කිරිය පන්සියයම කැපී ය.

රාජටික මේ දක පුළුමයට පත්ව ඔහුට සතුටු වී තමන් සඳහා ගෙනත් තුබූ බත් භාජන ද දැයි දස්සන් ද දුන්නේය. ඊට පසු නිසස ඒ සියළු කෙත තමාම එක් කොට මැඩ පිදුරු ඉවත්කොට තමාම පොළා වී මහ ගොඩක් කෙළේය. මහාරාජටික මේ මිනිසාගේ වීරය දක ඉතාම පැහැදී ඒ කෙතෙහි සියළුම ධාන්‍ය ඔහුට දුන්නේය.

20. නිසස එතැන් පටන් හික්කුන්ට සලාක දන අටක් දෙයි. දෙන්නේ වතුර පුණ්‍ය පමණක් කොට සප්පාය නොවන සේ දෙයි. එනිසා ඔහුට උදකලොණ කිස්ස යයි ව්‍යවහාර කෙරේ. මේ හික්කුන් අතර වෘඩි ප්‍රවුජ්ජිතයෝ මහළු හික්කුහු ඒ බත් ගෙන බල්ලන්ට බත්ලන පෝරුවෙහිම බහාලති. හික්කුන්ගේ ඒ ක්‍රියාව දනගෙන එතැන් පටන් දහසය කිරියක කිරි හා සලාක බත් එළවීය. එනිසා ඔහුට හික්කුන් වහන්සේ බිරහතන නිසස යයි නම් කළහ.

මෙසේ බොහෝ කලක් කිරිබත්ම වැළඳීමෙන් ඒ හික්කුන් වහන්සේට අරුවියක් හට ගති. ඒ කිරිබත් සිත නොපැහැදේ. ඉක්බිති බිරහතනනිසස ඒ කාරණය දනගෙන දෙනුන් සියක් ලැබ තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව ගැන සිහිකොට තනය ගති. සුවඳ ගිතෙල්ම වැගිරිණ. හේ එතැන් පටන් හික්කුන් වහන්සේලා දහසය නමකට ගිතෙල් මිශ්‍රකොට සෑදූ බත්ක් දෙයි. ඉක්බිති ඔහුට කල්‍යාණ හත්ත නිසස යයි නම් විය. හෙතෙම පිළිවෙලින් දනය දියුණු කරමින් පන්සියයක් හික්කුන් වහන්සේට ගිතෙල් මිශ්‍ර බත් දෙයි. හෙතෙම එක් දිනක් හික්කු සංඝයාට අල වර්ග දනයක් මා විසින් දිය යුතුය සිතා බෙහෝ මිනිසුන් සමග කුමඹුල පර්වතයට නැග අල ජාති සොයන්නේ නිධන් සැටක් දක තමන්ගේ ගෙදර නිධන් ගෙන ගොස් එයින් පසු වැඩිපුර දන් දෙමින් වාසය කරයි.

එසමයෙහි අනුරාධපුරයෙන් පන්සියයක් හික්කුහු ඒ ඒ තැන බෝ පිළිම ආදිය වැඩමින් පිළිවෙලින් මහගමට ගියාහු ය. ඒ කල්‍යාණහත්ත නිසසයෝ ඔවුන් දක සතුටට පත්ව ආරාධනා කොට මහදන් දී අනුමෙවෙනි බණ කෙළෙවර ආර්යයන් වහන්සේ කොහි සිටි පැමිණියේ දැයි ඇසීය.

උන්වහන්සේලා උපාසකවරුනි, අනුරාධපුරයේ සිට ආවේමුයි කීහ. හෙතෙම ස්වාමීනී, දන්-කොතැනක බොහෝ හික්කුන් වසන් දැයි ප්‍රශ්න කෙළේය. ඉක්බිති ඒ හික්කුහු නිදකාණෙනි, දන් ලඬිකාද්වීපයෙහි වෙතියම්බ විහාරයෙහිද අනුරාධපුරයෙහි හා නාගද්වීපය යන තුන් තැන නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුහු වාසය කරතියි කීවාහුය. ඔවුන්ගේ මේ කථාව අසා සතුටුව එහි ගොස් මා විසින් දන් දිය යුතුය යයි සිතා මුලින්ම වෙතියම්බ විහාරයට ගොස් එහි හික්කුන්ට දන් දී ඊට පසු අනුරාධපුරයෙහි පඤ්චමහා ආවාසයෙහි නොයෙක් දහස් ගණන් හික්කුන්ට දන් දී රජතුමාටද පඩුරු දී ඔහු විසින් අනුග්‍රහ කරන ලදුව නාගද්වීපයට ගොස් එහි හික්කුන් වහන්සේට මහ දන් දී එයින්ද නික්ම අරියගාල කීත්ථියෙහි වාසය කරයි.

එකල්හි හෙතෙම තමන්ගේ භාර්යාව කැඳවා සොදුර, හික්කු සඬ්ඝයාට දන් වැට නෙකඩා දන් දෙව. මම ගංගාවෙහි ඔබ්නොබ මිනිසුන් එගොඩ මෙගොඩ කරවමින් පින් රැස් කරවමිසි අවවාද කොට තෙමේ මිනිසුන් තැවෙත් ඉවුරට පමුණුවමින් දවස ගෙවීය. ඒ අරියකිත්ථයෙහි නියුක්ත බැවින් ඔහුට අරියගාල නිසස යයි නම් කළහ.

මෙසේ ඒ පින්කමින් ඔහු කල් ගත කරන කල්හි ශක්‍රයා ඔහුගේ ශ්‍රද්ධාබලය දන්තේ නමුදු ඔහු විමසනු කැමැත්තේ බමුණු වෙසකින් පැමිණ තැවෙහි හුන්නේය. අරියගාල නිසස තෙම ඔහු ගෙන පදින්නේ පරතෙර සමීපයට පැමිණියේය. ඉක්බිති බමුණුතෙම පින්වත, සැරමිටිය අමතක වීමයි කීයේය. හෙතෙම තැවත පදිමින් එය ගෙන ගියේය. තැවත පයෙහි ගාන තෙල් තැලිය අමතක වී යයි කී කල්හි තැවත ගොස් එයද ගෙනාවේය. මෙසේ හේ යමක් කමක් කියයි ද ඒ ඒ දේ ගෙන එමින් සිත දූෂණය නොකොට ඔබ්නොබ සැරිසරන්නේ ශක්‍ර තෙම මෙසේ එය විමසා ඔහුගේ ශ්‍රද්ධාව නිශ්චල යයි දැනගෙන සතුටුව තමා අතහැර අහසෙහි තමාගේ ශක්‍ර විලාසයෙන් සිට අවවාද කොට අරියගාල සමීපයෙහි එක් විලක බොහෝ ස්වයංජාත වී මවා සන් රුවනින් ඔහුගේ ගෙය පුරවා අප්‍රමාදයෙන් අවවාද කොට දෙවි ලොව ගියේ ය.

ඉක්බිති අරියගාල නිසස රන් අමුරන් ආදිය ගෙදර පමුණුවා නොයෙක් දනාදී පින්කම් කොට එහිම වසයි. ඉක්බිති මෑත කාලයක පියඟු දිවයිනෙහි හික්කු සඬ්ඝයා වහන්සේ එක් කලක එක් තැනක රැස්කොට හුන්නාහු මෙසේ කථාවක් නැංගුවාහුය. දන් දස දහසක් යොදුන් දඹදිවෙහි ශ්‍රද්ධාවන්තයෝ කොහි වාසය කරන්නෝ ද ඉක්බිති මේ හික්කුන් අතර සම්බෝධි ස්ථවිරතෙම දන් සිංහලද්වීපවාසීහු ශ්‍රද්ධා සම්පන්නයෝ යයි කීහ. යොන් රට රජපුත් බුද්ධරක්ඛිත ස්ථවිරයන් චිත්තසේ යොන් රට වැස්සෝ ශ්‍රද්ධාවන්තයෝ යයි කීහ. ඒ අසා හික්කුහු අදම එය විමසමුයි ඒ ඒ රටට යැවුහ. ඔවුන් අතුරෙන් බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන් වහන්සේ විලාව සමීප වූ කල්හි යොනක රටට ගියේ ය. සති

සම්බෝධී ස්ථවිර තෙම ලංකාවේ අරියගාල නියාපගේ ගෙදරට පැමිණියේය. එද අරියගාල නියාප භායාච සුමනා දෙළොස් දහසක් හික්මුන් වහන්සේට දසවරක් දන් දී තමන්ගේ දනය ගැන මෙනෙහි කරන්නී භූමි යහනක හුන්නී ය.

22. මා විසින් සිවුරු ආදී මේ මේ දේ දෙන ලදී. එසේම සියුම් සැප ස්පර්ශය ගෙන දෙන ඇඳ පුටු ආදිය ද, දෙන ලදී.

23. මිහිරි ආහාර පාන කැපුකු පිය යුතු දෙයින්ද බුලත් මුව සුවඳ දෙයින්ද බෙහෙත් ආදියෙන් මනා කොට, සත්තරපණය කරන ලදී.

24. මෙම හෙට මීට අධිකව එය මනා කොට සපයා දෙන්නෙමි. දැයි දැයි ගණයා විසින් පිරිවරා විවාරමින් උත්තිය.

25. මෙසේ හුන්නේ පැමිණි තෙරුන් දක කාලය බලා දන් බන් පිය දීමට නොහැකි යයි වහ වහා කෙල් කපාලයක් ගෙන උදුනට තගා සුවඳ හිතෙල් බහා කැඳ බන් භාජනයෙහි බන් උඵ පෙරා සෝද හිතෙලින් බැද එහි වතුමටුර බහා දිවා හෝජනයක් මෙන් පාත්‍රය පුරවා වස්ත්‍ර සුශ්‍රීලුවක් තබා තෙරුන්ට එළවීය. තෙරුන් වහන්සේ ඇගේ ප්‍රසාදය වැඩීම සඳහා සොහොයුරිය, පාත්‍රය අහසෙහි හරින්න යයි කීහ. මි කොමෝ බියෙන් අත නොහැරියේය. තෙරුන් වහන්සේ විසින් ඔබගේ ග්‍රද්ධා ගුණය ගැන කල්පනා කොට අත්හරින්නැයි කී කල්හි එසේ කොට අහසෙහි අත්හැරියේය. තෙරුන් වහන්සේ මේ බත වළඳන හික්මුන් වහන්සේ මෝ කොමෝ දකීවායි අධිෂ්ඨාන කොට බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන් නොපැමිණෙන්නට පෙර ගොස් හික්මුන් වහන්සේලාගේ පාත්‍රවලට පිණ්ඩපානය දී වැළඳ වුහ. මිකොමෝ දනය වළඳන හික්මුන් වහන්සේලා දක හටගත් ප්‍රීතිය ඇත්තී සාධුකර දෙමින් ගෙදරට ගොස් සැමියා පැමිණි කල්හි ඔහුට තමා විසින් හා තෙරුන් වහන්සේ විසින් කරන ලද සියල්ල කීයේය. හෙතෙම එය අසා ඉතාමත්ම පැහැදුනේ ය. මෙසේ පුදුම එළවන පින්කම් 4 ස් කරමින් මෑත භාගයෙහි මරණපරායණ විය. එය එසේමැයි. පින්වතුන්ට මරණ වේදනාවක් නොවූහ. නිද පිබිදියෙකු සේ කැමැති ස්ථානයක උපදී. ඒ නිසා පැරණියෝ කීහ.

26. පින් කළ අය යම් කලෙක මරුගේ වේගයෙන් අදිනු ලබන කල්හි මරණ මඤ්චකයෙහි ගැහෙමින් හොත්තේ වේද,

27. එසමයෙහි ඔහු විසින් කරන ලද යම් කුශලකර්ම කෙනෙක් වෙන්නමි ඒවා ඒ වේලාවෙහි ඔහුගේ මතසෙහි එල්බ ගනිත්.

28. එකල්හි ස්වර්ගයට යන සත්වයාට උසස් වාහන විමන් ආදියද ඉටුටු අනුකූල නිමිතිද දකිත්.

29. සිය ගණන් අප්සරාවන්ගේ නාකාභිතාදියෙන් ද විමාන යානාවක් ද දක ඔහුගේ (සිත) සතුටු වේ.

30. එකල්හි ඒ දයක මිනිසා පරම ආස්වාදය ලබයි. භරණ මඩුවක් අතහැර ප්‍රාසාදයකට නගින්නා මෙනි.

31. සසර බියෙන් එතෙරවනු සඳහා මා විසින් යහපත් දෙය කරන ලදී. කුශලානුභාවයෙන් හටගත් උදර පුණ්‍ය විපාකය අනුභව කරමි.

32. මෙසේ හෙතෙම සතුවට පත්ව අභිතව අතශයින් සතුටුව තමන්ගේ පින්කමින් අතිශයින් නැලවී

33. පණ්ඩිත තෙම පින්කළ අයට ආවාසයක් වූ ස්වර්ගයාට පමුණුවයි. ඔහුට නුමුළා මරණය සිදුවේ. පින්කම් කරන්නන්ට එය නියතයි.

34. මෙසේ හොත්තාවූ ඔහුට දෙවියෝ දෙවි ලොවින් රථ සයක් ගෙනවිත් තම තමන්ගේ දෙවිලොව වර්ණනා කළාහුය.

හේ එය අසා සඳහම් අසා පුරුදු නිසා තුසිත දෙවි ලොවින් ගෙන ආ රථය හැර ඉතිරි ඒවා ගෙන යන්න යයි කීයේය. ඒ අසා ඒ අසල සිටි සුමනා නොමෝ කීමේක්ද ස්වාමීනී, මෙතෙක් කුසල් කොට මෙසේ මරණාසන්න කාලයෙහි විලාප කරන්නෙහිද, කියා, එය අසා සොළුරු, මම විලාප නොකියමි. දෙවිලොව දෙවියෝ රිය සයක් ගෙනාවාහුය. මම ඔවුන් සමග කථා කෙළෙමි යි කීයේය. එය අසා සුමනා නොමෝ මම ඒවා නොදකිමි කොහි දැයි විචාරන ලද්දී මල්දමයන් ගෙන්වා ගෙන අතසට දම්මවීය. එය ගොස් රිය හිසෙහි එල්ලුණේ ය. ඒ දක සුමනා නොමෝ ගැබට පිවිස ඇදට ගොස් නාසිකාවාතය හිරකොට කළුරිය කොට සැමියාට මුලින් ගොස් රථයෙහි පහළ වූවා ය. මී නොමෝ එහි සිටිමින් සැමියාට හසුනක් එවමින් මෙසේ කීවා ය.

35. සාරයක් නොමැති ඒ මිනිසක් බවෙහි කුමක් නිසා බොහෝ කල් පමා වන්නෙහිද? අශුවියෙන් අපිරිසිදු පණුවන්ට නිවසක් වූ මේ මිනිස් සිරුර අතහැර වහා එන්න. මේ දිව්‍යශ්‍රීය බලන්න මම පළමු කොටම ආවෙමි. හිමියනි, දන් තුසිත දිව්‍යලෝකයට යමු.

36. මෙය අසා සිටි හෙතෙමේද කළුරිය කොට එම රියෙහිම උපන්නේය. ඔවුහු දෙදෙනාම සමගියෙන් සතුටුව දෙවි පිරිස පිරිවරා මහජනයා බලාසිටිද්දීම තුසිත පුරයට ගියාහු ය.

37. බුද්ධිමතුන්ගේ මේ වර්ත දනගෙන දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් හා නිවන් සැපත් පතමින් කල්ප වෘක්කය හා සමාන සංසාරයෙහි වසනා තෙක් කැමැති ද ලැබෙන නිර්මල ශීල ඇති බුද්ධ පුත්‍රයන්ට දන් දෙවි.

6. අරියශාල කිස්ස කථා වස්තුව නිමි.

6.7 ගම්දරියගේ කථාව

1. ලඬිකාවෙහි දකුණු පස බුහ්මවෝල නම් ගමක් විය. එහි මිනිස්සු විශාල බිම් පෙදෙසක් සිසැමට පිළියෙල කොට එහි මැ ඇට වැටුරුහ. ඉක්බිති ඔවුහු මැ පැයුණු කල්හි මැ සිදින්නෙමිසි පැත් ගෙන මහා ග්‍රීෂ්ම කාලයෙහි එහි ගියහ. එයමයෙහි එක් ගම්වැසි පිපාසායෙන් මැඩගත් හික්ෂුවක් මිනිසුන් සමීපයට ගියේය. මෙහිදී පැත් ලබමුයි. එකල්හි එක් ගම්දරියක් ක්ලාන්ත ඉඳුරන් ඇත්තේ පිපාසයෙන් පීඩිත වූ හික්ෂුව දක උපන් ශ්‍රද්ධා ඇත්තී මිනිසුන්ට නොදන්වා කළයෙහි තුබූ පැත් ගෙන ඒ හික්ෂුවට දී එහි සතුටින් සිත පහදවා යන තෙරුන් විදිමින් සිටියේය. ඉක්බිති මැ කපන්නෝ පැමිණ කළයෙහි වූ පැත් නොදක කවුරුන් විසින් පැත් ගන්නා ලද්දයි විවාළහ. ඕ තොමෝ ස්වාමීනී, මා විසින් ගෙන පිපාසිත වූ එක් හික්ෂුවකට දෙන ලද්දයි කීහ. එකල්හි මිනිස්සු එය අසා පිපාසිත වූ අපට බීමට ගෙන ආ පැත් අපට නොදන්වා හික්ෂුන් වහන්සෙට තමා දුන්නීය. අතේ මැගේ ශ්‍රද්ධාව යයි අපහාස කොට කිපී අපි යුළහින් අවිචේත් වේළෙන්තමෝ මැ කපමින් පිපාසිතයමිහ. වහාම අපට පැත් ගෙන එව් යයි ඇය සමග කළහ කළහ. ඉක්බිති ඕ තොමෝ ඔවුන් ආක්‍රොශ කරද්දී පරිහට කරද්දී නොකිපෙමින් දන් නිසා ඇති වූ යොමිතස් මෙනෙහි කරන්නී කළයක් ගෙන ඔවුන්ට පැත් ගෙන එන්නෙමිසි සිටගෙන තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව කල්පනා කොට මැ කෙත දෙස බැලීය. ඇගේ ශ්‍රද්ධා බලය නිසා මහ පොළොව බිඳගෙන මැණික් වැනි ලොකු දිය බුබුලක් නැග පොළොවෙහි පැතිරී පැවතුනේ ය. අහෝ ඇගේ ශ්‍රද්ධාවේ මහත් බව, හික්ෂුන් වහන්සෙට පැත් ටිකක් දී එහිදීම නොසිඳෙන පැත් ලැබුණේ ය. එහෙයින් කියන ලදී.

2. දන්දීමට ශ්‍රද්ධාවම මුල් වේ. ත්‍රිවිධ සමීපත්තියට ශ්‍රද්ධාව මුල් වේ. ශ්‍රද්ධාවෙන් දෙන ලද කුඩා වූ දනය ද කල් නොයවා විපාක දෙන්නේය.

3. දන් දීම ස්වර්ගයට නිදනයයි. එසේම අනුගාමික නිධානයයි. සියළු ලෝ වැස්සන් වහී කරන්නකි. එය පරම ඖෂධයකි. මත්ත්‍රයකි.

4. ඒ දනය විපතක් පැමිණි කල්හි මිත්‍රයෙකු සමානය. කැමැති දේ දෙන්නාවූ උතුම් සිතූමිණි රුවනකි. දනය ඒකාන්තයෙන් හදුසටයක් සමානය. දනය ඒකාන්තයෙන් දිව්‍ය වෘක්ෂයෙක් හා සමානය.

5. මේ ගම්දරිය ශ්‍රද්ධාවෙන් පැත් ස්වල්පයක් දී, ඕතොමෝ එම ඇසිල්ලෙහිම ක්ෂය නොවන්නා වූ සිසිල් ජලය ලැබීය.

6. උත්තම - අධම - මධ්‍යම යන සියල්ලන් කෙරෙහි හැම කල්හි දනයක් දිය යුතුය. මුල මැද අග යන තුන් තැන ශ්‍රද්ධාව මුල්ව දිය යුතු වේ.

7. ඉක්බිති ඒ කුමාරිකා තොමෝ ගලන දිය දක සතුටු සිත් ඇත්තේ කැමැති සේනා පැන් බි එක් පැන් කළයක් ගෙන් පිපාසිත මිනිසුන්ට දුන්නී ය.

එවැනි දිය කඳක් අන් අය නොමදකිනි. ඕ තොමෝ ම දකී. ඒ නිසා ඕ තොමෝ නැවත එහි ගොස් නහන්නීය. පැන් බොන්නීය. කළයෙන් දිය ගෙන මිනිසුන්ට දෙන්නීය. ඒ දක මිනිස්සු අපි මීට පෙර මෙහි පැන් නොදක්කෙමු. මැණියෙනි, කොහෙන් තී නා පැන් ගෙන එන්නෙහිද ? අපට ද එය පෙන්වවයි ඉල්ලූහ. ඕ තොමෝ ඔවුන්ගේ ඒ කථාව අසා සතුටු සිත් ඇතිව ඉදින් මේ පැන් මගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන් උපන්නේ ය. එය සියළුම මිනිසුන්ටත් මුව උරු කුරුලු ආදීන්ටද පාවිච්චියට සුදුසුව පෙන්වායි අධිෂ්ඨාන කළාය. එකෙණෙහිම ඇගේ ශ්‍රද්ධා බලයෙන් පාවෙන පෙණ සමූහයෙන් ද බිඳි බිඳි නැගෙන තරඟ මාලාවෙන් ද විසිරී යන ජල කර්ණිකාවෙන් යුක්ත වූ ජල වේගයෙන් හට ගත් සොෂාවෙන් යුතුව ගලා බසින මහ දිය කඳ දක පුදුමයට පත් සිත් ඇත්තාහු අහෝ මැගේ දුනානිශංසය මැය සකසා සිල්වකුන් කෙරෙහි පිහිට වී යයි ඇයට පසසමින් නා පැන් බි ගියාහුය. ඉක්බිති මෑත සමයෙහි එහි මිනිස්සු ගමක් පිළියෙල කර ගත්හ. ඒ ගමට මාස පිටිය ගම යයි නම් කෙළේය. පසුව ඒ ජලාශය ආශ්‍රය කරගෙන එහි විශාල විහාරයක් කළාහුය. ඕ කුමාරි තොමෝ ආයුෂ ඇතිතාක් වාසය කොට පින්කම් කොට දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපන්නීය. ඕ තොමෝ එහිදී නොයෙක් ගස් සමූහයෙන් සැරසුණු උයන් ද බබළන පස්වණක් පිටුමෙන් ගැවසීගත් මිහිරි ජලයෙන් පිරි ගිය ජලාශයන්ගෙන් ගැවසුණු නොයෙක් අප්සරා දසදහසක් විසින් මනාව වාදනය කරන ලද බෙර - කුර්ය නාදයන් ගෙන් ගැවසී ගත් නටන නොයෙක් දෙවි නිළියන්ගෙන් ගැවසුණු දෙළොස් යොදුන් දෙවි විමනක උපන්නීය. ඇගේ පිත ප්‍රකාශ කරනු පිණිස දිව පැනින් පිරි ගිය එක් රන් කළයක් එහිම හටගනි. එය ඇය යන යන තැනට යයි, දෙදෙවි ලොව දෙවියන් පරිභොග කරන සමයෙහි ද සිඳීමට නොගියේ ය.

8. මෙසේ යහපත් සත්පුරුෂයෝ ශ්‍රද්ධාවෙන් පැන් දන් දී මහ සම්පත් විඳිති. බොහෝ කොට දන්දෙන්නහුගේ සම්පත්තිය බුදු නොවූ කවර සත්වයෙක් ඉතිරි නොකොට කියන්නට සමර්ථ වේද ? නොවේමැයි.

7. ගම්දරියගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.8. ධර්මාවගේ කථාව

1. සිංහල දිවයිනෙහි ලජ්ජකියා රජකුමා රාජ්‍ය කරන කාලයෙහි රුහුණ දනව්වෙහි ගිරිනිම්බිල නියස පර්වත මහා විහාරවාසී හික්කුන්

වහන්සේ හික්ෂාව පිණිස හැසිරෙන තැන සිව් නම් ගමෙක් විය. ඒ ගමෙහි එක් දුගී ධර්මා නම් ස්ත්‍රියක් අනුන්ට දර කොළ දිය ආදිය ගෙනෙමින්, වී කොටමින් පිදුරු වනමින් ගොයම් පාගමින් අමාරුවෙන් ජීවිකාව කරමින් වසන්නීය. ඕ තොමෝ මැන කාලයෙහි මෙහෙකාර කම් කොට දුක සේ එක් වස්ත්‍රයක් සපයාගෙන මෙසේ සිටී ය. ඒ එසේමැයි.

2. රාග නමැති ගින්නෙන් දවී දේශ නමැති රකුසාගෙන් පෙළී, මෝහයෙන් මුලාවී බොහෝ කළක් සංසාරයෙහි හැසුරුණෙමි.

3. පෙර පිනක් නොකරන ලද්දේද, නැවත කිසිවක් කිරීමට ද, නොහැකි දුප්පත් වීමට ඒකාන්තයෙන් කවර නම් පාපයක් මා විසින් කරන ලද ද?

4. එනිසා මම අනුන්ගේ ගෙවල්වල අපහසුවෙන් මෙහෙකාරකම් කරමින් ජීවත් වෙමි. මට සැපයක් නම් අහසට පොළොව මෙන් දුරය.

5. දන් බුද්ධෝත්පාද කාලයයි. ලෝකයෙහි ධර්මය බබළයි. ශුණ සාගර වූ බුද්ධපුත්‍රයෝ ලෝකයෙහි පවතින්.

6. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් ක්ෂණයක් ලබන ලදී. දන් මගේ ආත්මය ගොඩ නගා ගත නොහැකි වූයේ නම් සසර ගිලුනා වූ මම කවද හිස මසවන්න ද?

7. දුකසේ උපදවා ගත් එක් සඵවක් මට ඇත. දන් ඒ සඵවෙන් හව සාගරයෙහි පිහිට කරගන්නෙමි.

8. ඕ ධර්මාවෝ මෙසේ සිතා එකල්හි ඒ වස්ත්‍රය සංඝයා වහන්සේට මහත් ඵල ගැන විශ්වාසය තබමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන්නීය.

9. එකල්හි ගිරිකිම්බිල කිසිසු පර්වත විහාරයෙහි පන්සියයක් හික්කුහු වස් එළඹුනහ. එයින් හික්කුහු සිව් ගමට පිටු පිණිස බොහෝ සෙයින් එළඹෙත්. එකල්හි ඕ තොමෝ උපන් ශ්‍රද්ධාව විනාශ නොකොට වස්ත්‍රය ගෙන ආසන ශාලාවට ගොස් එක හික්කුවකට මෙසේ කීවාය. ස්වාමීනී, මේ වස්ත්‍රය එක විහාරයක හික්කුන්ට වස්වාසික කොට දෙන්නෙමි. නුඹ වහන්සේලා එහි වැඩම කරවා මගේ දුප්පත්කමත් මේ සඵව දුකින් ලැබුණු බවත් හික්කුන්ට කියා දෙනු මැනව. උන් වහන්සේට වස්ත්‍රය දී සොම්නසින් ගියාය. ඉක්බිති උන්වහන්සේ ඒ වස්ත්‍රය ගෙන විහාරයට ගොස් රැස් වූ මහණුන්ට ඇය කියූ වචන කියා ස්වාමීනී, මේ වස්ත්‍රය අදින්නට සමත් කෙනෙකුට දෙනු මැනුවැයි හික්කු සංඝයාට වස්ත්‍රය දුන්නේය.

ඒ අසා හික්කුන් අතර එක නමක් ස්වාමීනී, මට තුන් මසකට දෙන්න. එය මම පරිභෝග කරමිසි කීයේය. එය අසා අනික් හික්කුවක් මට දෙමසකට දෙන්න, එක් හික්කුවක් ස්වාමීනී මට මසකට, සති

දෙකකට, දස දිනකට යයි මෙසේ කාලය අඩු කරමින් ක්‍රමයෙන් එක් හික්ෂුචක් මට එක දිනකට දෙන්න, මම එය පාවිච්චි කරමි. ඉක්බිති හික්ෂුචු ඔහුට ඒ සඵව දුන්න. තෙතෙම ඒ වස්ත්‍රය ගෙන දහවලු කපා මසා කප් බිඳු තබා සිවුරු පොරවා සක්මනට නැග පියවර සතක් ගෙවා අවසානයෙහි කෙලෙස් සතුරා දිනමින් රහත් බවට පැමිණ ඒ සිවුර සෝද , දෙවෙනි දවසෙහි හික්ෂුච්ට දුන්නේය. මේ ක්‍රමයෙන් එම සිවුර නිසා ඇතුල් වසම පන්සියයක් හික්ෂුචු රහත් බවට පැමිණියහ.

10. ඉක්බිති ලජ්ජිකියා මහරජතුමා මහා පාවාරණ දවසෙහි රජ ගෙදරින් නානා පාට වස්ත්‍රයන් ගෙන්වාගෙන වියත් බඳිවි, තොරන් ඔසවවි, ධ්වජ හා පතාක බඳිවි, විහාර අලංකාර කරවි යයි මිනිසුන් යෙදවීය.

ඉක්බිති ඔවුහු විහාරය අලංකාර කළහ. හික්ෂුචු ද විහාරය අලංකාර කරන කළ සිවුර ගෙන මේ සිවුර බොහෝ දෙනාගේ කෙලෙස් මළ නැති කිරීම සඳහා හේතු වී යයි මුළු දෙර කොඩියක් කොට එසවුහ. ඉක්බිති රජතුමා මළ දෙර ඔසවන ලද මේ අරහත් ධ්වජය දක, අපි නොයෙක් පාට වස්ත්‍ර එවීමු. කුමක් නිසා දිරුණක් ඉදිරිපිට බැන්දුනු දැයි ආරාමියකන් ගෙන් ඇසූහ. මහරජ, ආර්යයන් වහන්සේලා තමන්ට මෙය උපකාරීවී යයි ඉදිරි පස බැන්දවූහයි කී කල්හි රජු විසින් ඔවුන්ට මෙය විසින් කවර උපකාරයක් කෙළේ දැයි කී කල්හි දේවයන් වහන්ස, අපි නොදනිමු. ආර්යයෝම දනිතියි කීහ. ඉක්බිති රජතුමා හික්ෂු සංඝයා වෙත එළඹ වැද එකත්පස්ව හුන්නේ ස්වාමිනි, මේ වස්ත්‍රය සංඝයාට බොහෝ උපකාර යයි කියති. ඊට හෙතු කවරේද? හික්ෂු සංඝ තෙමේ මහරජ, මේ වස්ත්‍රය නිසා මේ ඇතුල්වස පන්සියයක් හික්ෂුචු රහත් බවට පැමිණියෝය. එනිසා හික්ෂුච්ට එය බොහෝ උපකාර යයි සිවුරෙහි ගුණ කියමින් මෙසේ කීයේය.

11. මලමුත්‍ර වලින් තැවරුණු අපිරිසිදු පිලෝතික රහත් ධ්වජය දක යම් තැනක අනාදර නො කළ යුතු වේ.

12. මිනිසුන් විසින් පිදිය යුතු ඒ අරහත් ධජය කෙණිම හුමිට පමුණුවයි, එනිසා ආදර කළ යුතු වේ.

13. රජතුමාණෙනි, රහතන් වහන්සේලා විසින් පරිභෝග කරන ලද ඒ මේ දිරුණු ඔසවන ලද අරහත් ධ්වජය රහතුන් විසින් පරිභෝග කරන ලදී. එහෙයින් ඒ වස්ත්‍රය පුජාවට සුදුසුය.

14. මේ ආදි ක්‍රමයෙන් ධර්මය දේශනා කරන ලදී. මේ ඇසූ රජතුමා සත්තෝෂව මේ වස්ත්‍රය දෙන ලද්දේ කවුරුන් විසින් දැයි විචාළේය. ඒ අයා හික්ෂුචු, මහරජ, සිව් ගමෙහි දිළිඳු ධර්මා ස්ත්‍රියක් ඇත. ඇ විසින් මෙය දෙන ලදැයි කීවාහුය. රජතුමා එය අයා ඇය කැඳවා ඇයට බොහෝ වස්ත්‍ර දී සිව්ගම ඇගේ බන්ගම කොට දුන්නේ ය. එතැන් පටන් ඒ ගම

ධර්මයට ගම යයි ප්‍රසිද්ධ විය. රජතුමා ඇය තමන්ගේ දු තනතුරෙහි තබා මහත්වූ සම්පත් දුන්නේය. ඔහු තොමෝ එතැන් පටන් දන්දි සිල්ලක ආයු කෙළවර ගොස් දෙවිලොවු උපන්නිය.

15. දිළිඳු ගැහැණියක විසින් සුප්පෙල සංඝයා වහන්සේට දෙන ලද වස්ත්‍රයාගේ ආනිශංස ආනුභාවය පුද්ගලිකයි. ධර්මා තොමෝ ද හවභෝග සම්පත් ලැබුවාය. හික්මුණු ද කම්ණාශ්‍රවයෝ වූහ.

8. ධර්මාවගේ කරා වස්තුව තිබේ.

6.9. කිසිවිසඳිමක් කරා

1. ලංකාවේ කාවන්තිස්ස රජතුමා රාජ්‍යය කරන කාලයෙහි අනුරාධපුරයෙහි සඩ්ධනම් මහා අමාත්‍යයෙක් විය. රජතුමා ඔහුට රුහුණෙහි මහගම බත්ගම් කොට දුන්නේය ය. හෙතෙම වනාහි තමන්ගේ වුල්ලසඩ්ධ නම් මල්ලි අමතා තෝ රජුගේ මෙහෙකරුවෙකු වී උවටුන් කරවයි රජු සම්පයෙහි තවතා තමා මහගමට ගොස් වසයි. එකල ඔහුට එක් දවක් වූවාය. නමින් කිසිවිසඳිමක් නම්. රූපයෙන් යුත් දෙවභනක් වැන්නී ය. මවු පියවරු ඇයට සුප්පෙල ගාස්ත්‍රය උගන්වා පිසීමේ ගාස්ත්‍රය උගැන්වුවාය. ඉක්බිති ඔවුහු ඇය විසින් මුලින් පිසූ කොටස හික්මු සංඝයාට දුන්හ. ඔහු තොමෝ එතැන් පටන් බොහෝ සෙයින් සංඝයාට බත් හා වාසනා පිය උපස්ථාන කරන්නීය. ඔවුහු ඇයට සංඝ උපස්ථානිකාව යයි ව්‍යවහාර කරති.

2. මෑත කාලයෙහි සංඝාමාත්‍ය තෙම ජනපදය පෙළඹින්නේ කොල්ල කමින් කලබල කරති. ඒ ප්‍රවෘත්තිය මිනිස්සු ගොස් රජුට කීවේය.

රජතුමා එය අසා ඔහුගේ මළණුවන් කැඳවා සහෝදරයා ජනපදය සංග්‍රහ කිරීමට යවන ලදී. දන් ජනපදය පෙළා කලබල කරයි. මෙයට ඔබේ සහෝදරයාට ලිපියක් යවා වලක්වන්න යයි කීයේය. හෙතෙම එය අසා සහෝදරයාට ලිපුමක් යවමින් මෙසේ කීයේ ය.

3. මගේ සහෝදරයාට වැද මෙහි පැතිරී ඇති ප්‍රවෘත්තිය කියමි. සහෝදරය, වංචාව නැතිව රජවරු සේවනය කළ යුත්තෝය.

4. මේ පොළොවෙහි, යම, ආදිත්‍ය, වන්දු, මාර, කුවේර, අග්නි, යන සයදෙනා එක්කිරීම් විසින් රජවරු මවන ලදහ.

5. යම තෙම පින්පවි අනුව සත්වයන් ස්වර්ගයට හා අපායට පමුණුවයි. යම හා සමාන රජතුමා ද එසේ පවතී.

6. ප්‍රබෝධ කළ යුත්තන් ප්‍රබෝධ කරයි, වියලවීමට සුදුස්සන් වියලවයි. මෙසේ සූර්යා ලෝකය ආලෝකය කෙරේ. සූර්යා සමාන රජතුමා ද එසේමය.

7. වන්ද්‍රයා ග්‍රහකාරකා සමූහයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ දස දික්ති අති සිසිල් රශ්මි කදම්බයන් පතුරුවමින් ලෝකයා සතුටු කරයි. ලොව රජු ද වන්ද්‍රයා මෙනි.

8. මාරයා මැරිය යුතු අය දයාවෙන් තොරව මරා ද , රජවරු ද මාරයා මෙන් අසත්පුරුෂයන්ට නිග්‍රහ කළහ.

9. ධනය දීමෙන් කුවේරයා සතුටු කරනාතර ධන නැමති දිය සිදීමෙන්ද කුවේරයා කටයුතු කරයි. මෙසේ රජතුමා ද කුවේර වැනිය මිත්‍ර - සතුරු අය ධන දීමෙන් හා ධනය ගැනීමෙන් කුවේර වැනිය.

10. ගින්න ලොවු ඇති සියළු භූතයන් දවයි. රජතුමා ද ගින්න මෙන් අසතුටු පුද්ගලයන් දවයි.

11. ගින්න නරකට ඇසුරු කළොත් ඒ අයම ගින්න විනාශ කර දවයි. රජ නැමති ගින්න නැයන් සහිත වූ වරාවර සියළු සතුන් සහිත කුලයම දවයි.

12. දවුණු වනයෙහි ඇතැම් ගස් තිබේ. රජුගේ කෝප නැමැති ගින්නෙන් මනුෂ්‍ය නැමැති වනයෙහි අපරාධ කළ කිසිවෙක් ඉතිරි නොවෙත්.

13. දිග අත් ඇති රජවරු දුර යයි සලකා අවමන් නොකළ යුතුය. ලෝකය පෙළන්නාවූ සතුරා වහා දඩ් කොට අල්වා ගනිති.

14. ප්‍රත්‍යක්‍ෂය නොපෙළවී. ගැමියන් පැහැර නොගනිවී. අනුන්ගේ ගේ දේ පැහැර ගන්නෙක් නොවේවා. තමන්ගේ මුල් නොසිදුව මැනවි.

15. රජවරු පක්ෂපාති උපකාරී හිත එළවන්නාවූ මිනිසාට කීර්ති දීම ආදියෙන් මනාව වර්ධනය කරත්.

16. මෙසේ ද කියා අප නොබලවී ද, අප්‍රමාද වී ජනයාට සංග්‍රහ කරමින් වාසය කරවී යයි සන්දේශයක් යැවීය. හෙතෙම ඒ සන්දේශය අසා මගේ බාල මල්ලී රජුගේ අදහස දන සන්දේශය එවීය. රජු කිසි කලක සිට අපට මෙහි වාසය කරන්නට නොහැකැයි සිතා දුවන්බිරියන් හරුබස්නන් රැගෙන යන්නේ පිළිවෙළින් තිශ්‍රොධසාලබණ්ඩ යට පැමිණියේය. එහිදී මෙසේ සිතීය. මම රජුට බියෙන් පලායමි. නැවත ඔහු දකින්නට නොහැකිය. අනුරාධපුරයට නොගොස් මලය රටට ගොස් යම්කිසි තැනක වාසය කොට ජීවත් වෙමිසි මේ කරුණ තමන්ගේ භාරයාවට කියා ඇය පිළිගත් කල්හි තමන්ගේ දවගේ රුසපුව සලකා ඉදින් අපට බිය උපදී ද, එය මැ නිසා උපදී යයි සිතා සොළුර, කිමෙක්ද? සංඝයා නිසා අපට බියක් හටගනී. ඉදින් ඔබට රුවි නම් ඇය අත්හැර යමු යි කීයේය . එය අසා ඔි නොමෝ ඔබට යමක් කැමැති නම්, එය කරවු. මම ඔබ සිත නොබිඳින්නෙමි යි කීවාය. ඉක්බිති හෙතෙම දුව අමතා, දවණියෙනි, අපි ඇතුළු ගමට ගොස් ආහාර සොයා එනතුරු

ටිකක් මොනන ඉන්න යයි දුටු නවතා පලා ගියහ. පුදුමයි, බියට පත් සතුන්ට ලෝකයෙහි ප්‍රේමණීය අය කෙරෙහි ප්‍රේමය හෝ ලෝභ කටයුතු වස්තුවෙහි ලෝභය ගෙවීමට යේ. ඒ එසේමැයි.

17. මෙබඳු වූ දුක් ඇති වූ කල්හි මේ මිනිස්සු පුතුන්ට ඇති ප්‍රේමය අත්හරිති. තමන්ගේ දරුවන් කන කිඹුලන් හා කැස්බන් මෙනි.

18. ඉක්බිති එහි සිටි කුමාරිකාව යන එනවුන් දක මේ කුමාරිකා නොමෝ අහිරුපය, සුකුමාරය කුමක් සඳහා මෙහි සිටින්නී දැයි පුදුමව ළඟට එළඹ අප සමග මැණියෙනි, එන්න යයි කියති. ඕ නොමෝ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාව අසා මාගේ මවුපියන් වචනය කඩ නොකෙරෙමිසි සිතා නිශ්ශබ්දව එහි සිටියේය. මෙසේ එකුත කල් ගෙවන්නාවූ ඇයට දින හතක් ඉක්මණි. මෙතෙක් කල් නිරාහාරව සිටියේ ය. එකල්හි ශක්‍රතෙම දෙව් මිනිස් ලොවෙහි සැරි සරන්නේ එසේ සිටි ඇය දක මහ ගුණවත් කුමාරිකාවකැයි ඇය විමසමිසි සිතා සිත් කළු තරුණ රූපයක් මවා ගෙන ඇගේ සමීපයට එළඹ ඇය සමග කතා කරමින් මෙසේ කීයේය.

19. තිල් වූ අග්බඹුරු වූ කෙස් කලාපයෙන් යුත්, පිපී ගිය තෙළුම් වනයක් වැනි මුහුණක් ඇති තිල් පළල් ඇස් ඇති ඇසට උත්සවයක් වැනිය කී.

20. සොළුර, ලීලාවෙන් රන් ලීයක් බඳු තදුන් උයනෙහි දිවා කන්‍යාවක් බඳු අභසෙහි වන්දලේබාවක් බඳු කී, මෙහි සිටින්නෙහිය.

21. සිත්කළු තැනැත්තිය, කී කවුද ? කාගේ දුට්ඨද ? කොහිසිට මෙහි පැමිණියෙහිද? කුමක් සඳහා මෙහි සිටින්නෙහිද නිගේ ස්වාමියා කවිද ?

22. තරුණයෝ තරුණියක්ම කැමැති වෙති. යෞවනියද එසේම තරුණයන් කැමැති වේ. සොළුර! මෙහි දන් තීද මමද සමාන වයසෙහි සිටියෝ වෙමු.

23. කී අද පටන් හැම කල්හි භාර්යාභාවයෙන් පෝෂණය කරමි. මම කීගේ හිමියා වන්නෙමි. කී මගේ බිරිය වෙති.

එය අසා කුමාරිකාව මෙසේ කීවාය.

24. මිත්‍රය, ක්‍රම යමක් සඳහා මා සමග කථා කරන්නෙහිද එය කරුණක් මෙන් පෙනේ. ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු පුරුෂ නමැති ආහරණ යෙන් තොරව නොබබලත්.

25. යම් හෙයකින් ඇලාට ස්වාමීවරුන් තැත්නම් විධවා (වැන්දඹු) යයි කියති. හැමදම වැන්දඹුව සියළු දුකට කොටස් කාරයෙක් වේ.

26. මට මවු හා පියා ඇත. ඔවුහු මට මෙසේ අනුශාසනා කළහ. දුටුණිය අප එනතුරු මෙහිම නවතින්න.

27. මවුපියන්ගේ වචනය යමෙක් මේ මනුලොව නොකරන්ද හේ මේ ලෝකයෙහි විනාශයට ද පරලොව දුගතියටද පැමිණෙත්.

28. තරුණය, යම් හෙයකින් මගේ දෙමව්පියෝ ඔබ සමග එක්වීම අනුමත කරත් නම් එක්වීම සිදුවේ. එසේ නොවුවහොත් එක්වීමක් නොමැත.

29. ඉක්බිති ශක්‍රයා ඇගේ කථාව අසා එසේ නම් පින්වතිය, තී අධික බඩගිනි ඇත්තෙහිය. මේ බත් වළඳවයි කියා එක බත් මුලක් ඇයට දී ගියේ ය. ඕ තොමෝ බත් ගෙන කාලය බලා තවම පෙරවරු යයි දන දන් දී වළඳීමයි කාල සොෂා කළා ය. තුන්වැනි ශබ්දය කෙළවර සිතුල්පව් වෙහෙර වැසි එක් රහත් නමක් එය අසා අහසින් අවුත් ඇගේ ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඕ තෙරුන් දක සතුටු සිතැතිය පසහ පිහිටුවා වැඳ පාත්‍රය බතින් පුරවා තෙරුන්ට දී ටිකක් සිටින්න ස්වාමීනී යි කියා වහ වහා ලැහැබකට පිවිස ගස් අතු කඩා ඇඳගෙන වැලකින් බැඳගෙන හැඳිවත් සෝද සුඹුලක් දරණක් කොට තෙරුන්ට දුන්නේය. තෙරුන් වහන්සේ ඒ පාත්‍රය සුඹුලෙහි (දරණෙහි) තබා මෝ මා දකිවායි අධිෂ්ඨාන කොට ඇ දකිද්දීම අහසට නැග විහාරයට ගියෝය. ඕ තොමෝ එය දක සතුටු සිතින් දන් දී ඉතිරි වූ දෙය අනුභව කොට තමන්ගේ දනය ගැන සලකා ලැහැබක සැහවී සිටියාය. එකල්හි රජුගේ සේසතෙහි අධිගෘහිත දෙවිදුව ඇයගේ දනයෙන් සතුටුව සේසත් පිටු වීවරයෙන් නික්ම සාධුකාර දෙමින් මෙසේ කීවාය.

30. කුමරිය, මැනවි, මැනවි, ධර්මයෙන් ජීවත්වන තැනැත්තිය ශ්‍රද්ධා ඇත්තී වෙහි. තී යහපත් කොට දන් දුන්නෙහි. හැම කල්හි යහපත් පූජා ඇත්තියක් වෙව.

31. රජතුමා එය අසා කවරෙකුට පිතැත්තිය සාධුකාර දුන්නෙහිද? යි විචාළේය. ඕ තොමෝ මහරජතුමාණෙනි, මහාගමෙහි සංඝාමාත්‍යයාගේ කිංවිසංඝා තොමෝ නුගගල්කඩ දෙරදී දනක් දුන්නීය. ඇයට මම සාධුකාර දුනිමි යි කීවාය. රජතුමා එය අසා ඇමැතියන් ඇණවිය. පින්වත්නි, තෙපි වහා එහි ගොස් ඇය යෝග්‍ය වූ රථයක් වඩා හිඳුවා සරසා ගෙන එව් යයි කීයේය. ඔවුහු ගොස් ලැහැබ අතර හුන් කුමරිය දක මැණියෙනි, අපේ රජතුමා තී ගෙන ඊම පිණිස අප එව් ය. එන්න යන්න යයි ඉල්ලූහ. ඉක්බිති ඕ තොමෝ මගේ මවුපියන් නොපැමිණ දින සතකි. දන් මා අතහැර එක්කෝ ගියාහු ය. නැතහොත් මළාහු විය යුතු යයි සිතා ඔවුන්ගේ වචන මැනවයි පිළිගත්තාය.

ඉක්බිති ඇමතියන් විසින් උනන්දු කරන ලද (ඇය) ජලය බී නහා කොළ අතු දියෙහි දමා ඇදීමට වස්ත්‍ර ගෙන එන්න යයි අත දික් කළාය. ඇමතියෝ රජතුමා විසින් එවන ලද සඵව බැහැර කොට ඇගේ අතෙහි තැබූහ. ඕ තොමෝ එය දක පින්වත්නි, මේ වස්ත්‍ර රථය. සිත්කළු නොවේ. වෙන එකක් ගෙන එන්න යයි කීවා ය. ඉක්බිති ඇතැම් කෙනෙක් එය

අසා අතු ඇද සිටි තැනැත්තියට මේ සඵ ප්‍රිය නොවේ යයි කියා මිනිස් ලොවට මීට වඩා සිසුම් වස්ත්‍රයක් තැනැයි කීවාහු ය.

32. එකෙණෙහි ශක්‍රයා ඇයගේ පින් බලෙන් දිව්‍යමය කිසිම දිනක විනාශයට නොයන සඵ පසක් යැවීය.

ඕ තොමෝ එක් සඵවක් ගෙන ඇඳ වාහනයට නැග මහියංගන විහාරයට ගොස් එහි බොහෝ හික්ෂුන්ට සිවුරු පිණිස වස්ත්‍ර දී තමන්ගේ පිරිවර ජනයාටද දිව්‍ය වස්ත්‍රම දුන්නීය. පැයින් වස්ත්‍ර ගත් ගත් තැන අඩුව පිරිණ. ඉක්බිති ඕ තොමෝ පිළිවෙලින් අනුරාධපුරයට ගොස් රජතුමා දක්කාය. රජතුමා ද ඇය දක සතුටුව ඇයට මහත් සැපත් දුන්නේ ය. ඕ තොමෝ එහි සියළු හික්ෂු හික්ෂුණි සංඝයාටද රජතුමා ප්‍රධාන සියළු රජ පිරිසටද නුවර වැස්සන්ටද දිව්‍ය වස්ත්‍ර දුන්නීය. රජතුමා ඇය එක පුනෙකුට පාවාදී ඇයට මුළු රුහුණු ප්‍රදේශයම බත්කම් කොට දුන්නේය. ඕ තොමෝ එතැන් පටන් එහිවසමින් දන්දීම ආදී බෙහෝ පින්කම් කොට ආයු කෙළවර පිරිස් සහිතව දෙවිලොව උපන්නී ය.

35. දනය කරණකොට ගෙන සත්වයෝ දෙවි ලොව යති. දනය කරණකොට ගෙන මිනිසුන් අතර සම්පත් විඳිති. දනය කරණකොට ගෙන නිර්වාණයද ලබති. එනිසා නිතර දන් දෙවි.

9. කිඤ්චි සංඝාවගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.10. ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව

1. එක් කලෙක අනුරාධපුරයෙහි මහවැලි වීථියෙහි සුමනා නම් ශ්‍රද්ධාවන්, තුණුරුවන් කෙරෙහි පැහැදුණු ඒ ඒ තැන සැබෝ ආදියට මල් ආදියෙන් පුදන බණ අසන හික්ෂුන් වහන්සේට උපස්ථාන කරන එක් ස්ත්‍රියක් වූවාය. ඇයට ශ්‍රද්ධාවන් බව නිසා ශ්‍රද්ධා සුමනා යයි නමක් වූවාය. එසමයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි මහගමින් එක් මිනිසෙක් කිසියම් කටයුත්තකට අනුරාධපුරයට පැමිණ මහවැලි වීථියෙහිම නවාතැන් ගති. ඕ තොමෝ ඔහු සමග මිතුරු දම් පවත්වා ඔහු පිළිබඳ සිතැත්තී වූවාය. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත්හි පවත්නා අශිෂ්ටත්වය පුද්ගමයි.

2. මේ කටුගසකි: මේ විෂ ගසකි: මේ සදුන් ගසකි. යයි වැලකට මෙන් වෙනසක් නොමැත.

3. ලෝකයෙහි කාමයෙන් අන්ධ වූ ස්ත්‍රීහු භීත උත්කෘෂ්ට මධ්‍යම යන මිනිසුන්ය, කුලීනයයි භීත කුලීනයයි, වැලක මෙන් අන් නොහරිත්.

4. හෙතෙමේ ද ඇය පිළිබඳ සිතැති නිසා ඇය මහගමට ගෙන ගියේ ය. ඉක්බිති ඕ තොමෝ එහි ගොස් ඔහුගේ ගෙයි වසමින් නිතරම හික්ෂුන් වහන්සේලා අට නමකට සලාක බත් දුන්නාය. නිතර බණ ඇසුවාය. වෙහෙර බෝධි ආදියට වදිමින් පින්ම කළාය.

ඉක්බිති ඕ නොමෝ අසුන්හලට ගොස් හිසසුන් වහන්සේට වතාවත් කරමින් කාලය ගෙවුවාය. ඇගේ හිමියා ශ්‍රද්ධාවන්තයෙක් නොවේ, එනිසා ඔහු ගෙදරට පැමිණි කල්හි තී පින්කම් කරමිසි ගෙදර කිසිවක් නොකරන්නෙහි යයි ඇයට කිසි ගෙදරින් බැහැර කෙළේය. ඕ නොමෝ සත් දිනක්ම කැඩුණු වැටුණු ගෙබිතක් නිසා නිරාහාරව වාසය කොට තිසැකයෙන්ම තමා අත්හැරී බව දන ගෙන අනුරාධපුරයෙහි මගේ දෙමවුපියන් සම්පයට යන්නෙමිසි අනුරාධපුර මගට පිළිපත්තී ඒ ඒ තැන සැ බෝ ආදිය වදිමින් පිළිවෙළින් නුගගල්කඩ දෙර පැමිණියාය. හුදෙකලාව ඇවිදින්නන්ට මෙවැනි පිරිහීමක් වේමය. ඒ එසේමැයි.

5. කුඩා වූ හෝ මහත් වූ හෝ ඉටු අතිටු වූ යම්කිසි කාර්යයක් මවුපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන් විසින් අනුදත් දේම කළ යුතුය.

6. දෙමාපියන්ගේ අනු දනුම නොමැතිව රාජ්‍ය සම්පත්තියක් ලබන්නේ නමුදු ඒ සම්පත්තිය ද අනුජාත පුත්‍රයා විසින් බහුමාන නොකරන්නේ ය.

7. මවුපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන්ගේ අදහස් නොබලා යම් කිසි ආශ්චර්යමත් වූ කාර්යයක් කළත් හිතුවක්කාරයෙක් යයි නැයෝ පවා ඔහුට නින්ද කරති.

8. එමනිසා උඩගු නොවී වපල නොවී ඥානවත්තව, සංයම වූ ඉඳුරන් ඇතිව වැඩ කරන පුත්‍ර තෙමේ ප්‍රශංසාවක් ම ලබයි. හැම අතින්ම ප්‍රශංසාවට පැමිණේ.

9. ඕ ශ්‍රද්ධා සුමනාවෝ මවුපියන්ට නොදන්වා පැමිණි නිසා මෙතෙක් දුක් අනුභව කළාය. ඉක්බිති එහි සිටි ඇය දිව්‍ය මනුෂ්‍යයන් අතර සැරිසරණ ශක්‍රයා දක මෝ නොමෝ ශ්‍රද්ධාවන් ය. කුතුරුවන්හි ඇඳුණි යයි සිතා මහඵ වෙසකින් බත් මුලක් රැගෙන ඇයගේ ඉදිරිපිට පහළව ඇයගේ සම්පයට ගොස් කොහි යන්නෙහි ද මැණියෙනිසි විවාළේය. ඇය අනුරාධපුරයට යමිසි කී කල්හි ශක්‍ර තෙම කිට අධික බඩහිනි වෙහි, මේ බත් අනුභව කරවයි බත්මුල දුන්නේය. ඕ නොමෝ බත් මුල රැගෙන මෙතැන ජලය නැතැයි කියා සිටියා ය. ශක්‍රයා එයට නුදුරු තන්හි පිපිහිය එක් පොකුණක් දක්වීය. ඕ නොමෝ පොකුණට ගොස් නා බත් මුලගෙන අත සෝධා සිට කල් බලා තවම පෙර බත යයි දන කල් දන්වීය. මෙය අසා තලගුරු මුහුදු පව්වෙහි වාසය කරන ධම්මදීනත තෙරුන් වහන්සේ නිරෝධ සම්පත්තියට සමවැද සත්වැනි දිනයෙහි නිරෝධ සමාපත්තියෙන් නැගිට පා සිවුරු ගෙන ඇගේ ඉදිරියෙහි ප්‍රකට විය. ඉක්බිති ඕ නොමෝ තෙරුන් දැක සතුටු සිතින් පාත්‍රය රැගෙන බත් පුරවා තෙරුන්ට දී ස්වාමීනි, මොහොතක් වැඩ සිටිනු මැනවයි කියා සැහවුණු තැනකට පිවිස කොළ අඟු ඇද ඇඳන් සිටි වස්ත්‍රය සෝද සුඹුලුවක් කොට දුන්නීය. තෙරුන් වහන්සේ ඕ නොමෝ මා බලාවයි අධිෂ්ඨාන කොට වත් සුඹුලුවෙහි පාත්‍රය තබා අභසට පැන නැගී විහාරයටම වැඩි සේක.

ඕ කොමෝ තෙරුන් වහන්සේ වඩිනු දක ප්‍රීතියෙන් ජනාතිය ශරීර ඇත්තී දර්ශන පථය ඉක්මෙන්ම පසහ පිහිටුවාට වැද දී ඉතිරි වූ බත් අනුභව කොට අනුරාධපුර මගට පිළිපත්තිය.

10. එකෙණෙහි ඒ නුග ගසෙහි අධිගෘහිත දෙවියා එක් පසුමිබියක දිව්‍ය වස්ත්‍ර 8ක් තබා එක් පැත්තක දිව්‍යමය බකක් ද තබා දිව්‍යමය කැවිලි වර්ගයෙන් පුරවා සුදුසු වාහනයකට නැගී එය එහි තබා ගෙන ගැල පදවමින් ඇට නුදුරු තත්හි පෙනී සිට මැණියෙනි, කොහි යන්නෙහි දැයි විචාළේය. ඇය විසින් අනුරාධපුරයට යමි යි කී කල්හි එසේ නම් එන්න. මේ ගැලෙහි වාඩිවෙන්න. මම ද එහි යමි යි ඕ කොමෝ මැනවි ආර්යය, ඔබ සමග පසුව එමි. කොළ අතු ඇද රියෙහි තහින්නට නොහැකි යයි කීවා ය. ඉක්බිති හේ ඇයට එක් දිව්‍ය වස්ත්‍රයක් දුන්නේය. මෙය ඇදගෙන රියට තහින්න. ඕ කොමෝ එය ඇදගෙන රියට නැංගාය. ඒ රිය දෙවියන්ගේ ආනුභාවයෙන් මොනොතකින්ම සැගිරියට පැමිණියේය. එකල්හි දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම සතුරා පු සියඹරාව සමීපයෙහි ගැල නතර කොට මෙතැන් මතු මට යා නොහැකියි කියා පසුමිබිය ඇයට දී අතුරුදහන් විය. එකල්හි සතුරු පු සියඹරාවෙහි වාසය කරන දේවාතාවා ඒ පසුමිබිය රැගෙන යන්නිය දක වතාවත් කරන්නෙකු මෙන් වී ඇගේ ඒ සියල්ල ගෙන අනුරාධපුරට පැමිණ මහා පාලියෙහි වාසය කරන හික්කුන් දක සතුටු සිත් ඇත්තේ පස්මහ ආවාසයෙහි නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුන්ට ද හික්කුණින්ටද දිව්‍යමය රස කැවිලිද දිව්‍යමය සාධක ද දුන්නේය.

11. එකල්හි රජතුමා විහාරයට යන්නේ මහා පාලි දන්සැලෙහි වූ මේ සියල්ල දක සතුටු සිතැතිව කවරෙකු විසින් මෙය දෙන ලද්දේදැයි විචාළේය. මිනිස්සු ශ්‍රද්ධා සුමනාව විසින් දුන් බව කීවාහුය. රජතුමා ඇය කැඳවා දන් උපකරණ ලැබුණු සැටි විචාළේය. ඕ කොමෝ ඒ සියල්ල විස්තර කොට කීවාය. රජතුමා ඇයට සතුටුව තමන්ගේ අග මෙහෙසුන් බවෙන් අහිෂේකය දුන්නේය.

ඕ කොමෝ අහිෂේකයට පැමිණ රජතුමා ආදි කොට ඇති සියළු නුවර වැසියන්ට දිව්‍ය වස්ත්‍ර දුන්නීය.

දිව සළ අට ගෙවීමකට (නිමාවට) නොගියේය. ඕ කොමෝ එතැන් පටන් දන් දීම් ආදී පින්කම් කොට දිව්‍ය ලෝක පරායණ වූවාය.

12. පින්වත්නි, ජනයන්ගේ ශ්‍රද්ධා බලය බලවි! දෙවියෝ මෙලොව දීම ඔහුට ගරුසත්කාර කරති. දෙවි - මිනිසුන් අතර ඉපද විඳිනු ලබන මහත් වූ සම්පත්තිය ගැන කියනුම කවරේද?

10. ශ්‍රද්ධාසුමන කථා වස්තුව නිමි.

සයවැනි උක්තරොලිය වර්ගයයි.

රසවාහිනී වතරත්ත ව්‍යාබ්‍යා

ප්‍රථමභාගය නිමි.